

ŠKOLA BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ

časopis pro katolíky, zvláště pro zbožné spolky a bratrstva,
vychází počátkem každého měsíce

POŘÁD P. PETR HLOBIL V RAJHRADĚ.

Na »ŠKOLU BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ« předplácí se na rok 6 K. — S přílohou »ANDEĚL STRÁŽNÝ« 10 K. — S přílohou »KVĚTY MARIANSKÉ« 10 K 60 h. — Jednotlivá čísla prodávají se po 70 h.

Administrace a expedice těchto časopisů jest v Brně, Biskupská ulice čís. 1.

OBSAH Č. I. Pobožnost a úcta ke sv. Rodině. (Hl. úmysl). — Odkaz (Báseň). — O právech katol. křesťanů v československém státě — Tvým jménem Maria. (Báseň) — Jediný Bůh jest veliký. — Škola. — Novoroční. Vzhůru srdce. (Báseň). — Obrázky z katol. misí. — Svobodné vlasti. Marii Panně. Vlaje prapor svobody. (Báseň). — Různé zprávy. — Děkuvzdání božskému Srdci Páně — Denní úmysl.

Dědictví svatojánské v Praze vydalo svým členům za podíl na tento rok krásné 4 knihy.
1. Perikopy t. j. epístoly a evangelia na celý církevní rok s poznámkami a vysvětlivkami pro čtenáře, čímž nabývá kniha ta veliké a praktické ceny. 2. J. Š. Baara: V různých barvách. sbírka zajímavých a poutavých povídek ze života, velmi cenné čtení pro lid a lidové knihovny. 3. Matka, t. j.: kniha pro matky od K. Balška; jsou to poučení a pokyny křesť. matek, jak mají syny a dcery své vychovávat, aby se dočkaly z nich radostí. 4. Paměti i Frančiška J. Váváka, souseda a rychlého milčického z let 1770—1826, a jsou to velmi zajímavé zápisky s mnohými dějepisnými obrázky. Dědictví svatojánské v Praze zasluhuje veškeré chvály a uznání za šíření dobrého čtení a katolického tisku. Kéž by se mohlo vykázat každého roku aspoň 1000 nových členů.
Redakce.

„Zasvěcení rodiny Bož. Srdci Páně“. Právě vyšla tiskem od P. Alfonse Daňhy C. Ss. R., dříve potřebná knížka o „Zasvěcení rodiny Bož. Srdce Páně.“ Má tři části. V první — „Rozklad křesťanské rodiny“, — léčí stručně autor stinné stránky nynějšího života rodinného. Rodina vrhá se v propast nevěry a nemravnosti, tomu odpomoci pak jen návratem k Bož. Srdci životem křesťanským a pravou láskou, slovem vyvolali si rodina Božské Srdce za svůj vzor, a zcela se Mu zaslvětl. V části druhé podává autor význam a důležitost tohoto „Zasvěcení“; odůvodňuje to tím, že Božské Srdce rodinu založilo, povýšilo a posvětilo. Podán též vznik a účel „Zasvěcení“. Vylíčen též stručně život, cesty a blahodárné výsledky prvního apoštola „Zasvěcení“ P. Matea Czawley-Bacvey-e, jež provází obzvláštní požehnání Pia X. a Benedikta XV. Ze zkušenosti P. Matea vypravují se dále tři zajímavé události. V části třetí probráno „Zasvěcení“ prakticky, jak totiž má býti provedeno dle úmyslů a přání sv. Otce Benedikta XV. a vylíčen život v pravdě křesťanský po „Zasvěcení“. Brožurka končí výzvou sv. Otce, aby všechny dle možnosti rodiny na celém světě zaslvětily se Božskému Srdci a plnily povinnosti, plynoucí z tohoto „Zasvěcení“. Zasvěcení rodiny Božskému Srdci Páně, jest takto požadavkem naší doby. Doba naše odstranila vše náboženské z života veřejného, chce nyní i rodinný krb odciziti vše náboženství a mravnosti. Proti tomu staví nyní sv. Otec pevnou hráz v „Zasvěcení“, jímž voří křesťanská rodina. B. Srdce za svůj vzor a dle něhož chce se řídit. Nestačí aby jen v kostelích bylo ctěno B. Srdce, i v domácnostech chce i „Svůj trůn, Svůj oltář, Svůj obraz. Šířme proto, zvláště veld. duchovnostvo, toto „Zasvěcení“ ve svých farnostech a pomáhejme tím sv. Otci Benediktu XV., jenž pokládá toto „Zasvěcení“ za záchranu nynější rodiny! Brožurka na požádání v každém množství zasílá kollej Redemptoristů na Cervenceu Litovle. Morava. Cena 80 h.

ŠKOLA BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Časopis pro zbožné spolky a bratrstva mezi Cechoslovany.

S povolením duchovní vrchnosti pořádá

P. Petr Hlobil,

benediktin rajhradský.

===== Ročník padesátý třetí 1919. =====

V BRNĚ.

Tiskem a nákladem Občanské tiskárny, s. s. r. o., Starobrněnská ulice 19.—21. .

OBSAĤ.

Básně.

	Istr.	Str.
M. Tesařová	2, 5, 9, 21, 25, 28, 31, 32, 42, 64, 68, 76, 80, 88, 90, 95, 102, 112, 116, 122, 127, 134, 144, 150, 151, 162, 168, 172, 176, 182, 186, 188, 202, 206,	222, 226, 231. M. A. Kadřáková 9, [20, 21, 52, 59, 68, 147, 157. Daniel Kubis, O. Prem. 110, 132

Pojednání náboženská.

Jediný Bůh jest veliký (Ig. Zháněl) 6	Každý křesťan ministrem v království Božím (Jan Pavlík) 148
Proč trpí Pán Bůh zlé? (St. Pavlík) 26	O malomocnosti (St. Pavlík) 162
Dělníci na vinici (Ig. Zháněl) 28	Poslední soud (Ig. Zháněl) 165
O nebi (Jar. Pavlík) 50	Bolestný ruzenec (Ig. Zháněl) 183
Pokora Pany Marie (Ig. Zháněl) 62	Srdce Páně touží po spáse duší (P. J. Špatný T. J.) 186
Homilie na ponděli Velik. (Jar. Pavlík) 74	Srdce Páně a lid (P. J. Špatný T. J.) 206
Které jsou řeči, jež spolu cestou vedete? (Ig. Zháněl) 81	Či je to obraz? (St. Pavlík) 214
Když rodiče umírají (St. Pavlík) 89	Maria bez hříchu prvotného počatá (Ig. Zháněl) 231
Vlažnost ve víře (Ig. Zháněl) 102	Roste nebesa! (St. Pavlík) 234
Svědectví pro Krista (St. Pavlík) 110	
Jak se Pán Bůh o nás stará (Jar. Pavlík) 122	
Vůdce cesty byl jsi (Ig. Zháněl) 128	

Hlavní úmysly.

Pobožnost a úcta ke sv. rodině 1	Povolání a vzdělání katol. učitelů 161
Duchovní potřeby námořníků 49	Povolání katechetů 181
Jak si máme vážiti čistoty srdce 73	Apoštolát modlitby ve školách, ústavech a seminářích 201
Zasvěcení se rodin bož. Srdci Páně 101	Obrácení nevěřících 221
Sjednocená modlitba dítek 121	

Pojednání poučná.

O právech katol. křesťanů v českoslov. státě (P. Al. Stork) 3	84, 114, 132, 150, 175, 193, 212, 229.
Škola (Jar. Pavlík) 10	Každý z nás budiž missionářem (Ig. Zháněl) 141
Stáří čili životem vzhůru (Boh. Kyselý) 33	Dějiny pobožnosti k bož. Srdci Páně (P. J. Hrubý T. J.) 173
54, 76, 107, 125, 144, 169, 189, 202, 222.	191, 210, 227.
Jiří Belanger, životopis (J. Tagliarferro) 54	

O křesfanských záležitostech.

	Str.	Str.
Obrázky z kat. missi (P. Max Weinberger) 14 35, 91, 116, 135, 132, 176, 195, 216, 237.		Chcete obětovati svého synka Pánu Bohu za kněze-missionáře? 160

Různé zprávy.

Různé zprávy (Ig. Zháněl) 22 43, 70, 96, 120, 139, 157, 179, 198, 219, 240.	Díkuvzdání k bož. Srdci Páně 24 48, 120, 140, 180, 240.
--	--

Vyobrazení.

Sv. tři králové klaní se Ježiši 12	Sv. Method křtí kněžete Bořivoje 137
Obětování Ježíše Kr. v chrámu Páně 13	Proměnění Páně 145
Dřevěný kostelík z XVIII. století 16	Korunování P. Marie 149
Portal chrámu Páně v Římě 36	Kaple mariánská v Rajhradě 153
Kazatelna 37	Sv. Bernard, ctitel P. Marie 155
Úcta Panny Marie 40	Před obrazem P. Marie 163
Sloup mariánský 53	Poslední soud 167
Bičování Pána 60	U Boží muky 171
Snímání z kříže 61	Matka učí dítky modlitbě 185
Obraz Kristův 69	Sv. Matouš, evangelista 187
Ježíš a dva učenci 83	Oslava Panny Marie 193
Sv. Petr před židovskou radou 85	Panna Maria v Lurdech 197
Sv. Pavel káže 92	Srdce Páně a lid 205
Filip jáhen křtí komorníka 93	Před obrazem P. Marie 207
Nanebevstoupení Páně 103	Na hřbitově 213
Sv. Petr birmuje 105	Juda makkabejský 215
Knížata apoštolská 109	Adam a Eva před hřichem 223
Průvod na Boží Tělo 113	Adam a Eva po hřichu 225
Slavnost Božího Těla na jezeře 115	Panna Maria ráji slíbená 229
Příchod sv. Cyrilla a Methoda do Říma 123	Panna Maria bez poskvrny počatá 233
Sv. Cyrill a Method v Římě 129	Svatá noc 235
Sv. Cyrill umírá v Římě 133	

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník LIII.

Vychází počátkem každého měsíce.

Leden 1919.

Srdce Páně, budiž s námi, ctnostem svým nás vyučuj, veď nás země pustinami, ve všech bídách při nás stůj. V službu Tvou dnes odchováme, sebe i své rodiny, Tobě věrnost přísaháme do poslední hodiny.

Pobožnost a úcta ke sv. Rodině.

(Hlavní úmysl.)

Právě v této době, kdy tak nepřátelské útoky se činí na stav manželský a tím též na ročiny křtianské, je velmi důležité, aby všechny ročiny obrátily pozornost svou na svatou Rodinu nazaretskou, která jest a zůstane vždy nejkrásnějším příkladem ročinného života.

Přesvatá Rodina nazaretská má veliký význam; neboť v Psmě sv. číná se o ní často zmínka a ve sv. evangeliích ku př. u sv. Matouše. Sv. Matouš udává hned na začátku svého evangelia rod Ježš. Krista, syna Davida, syna Abrahamova. Vypočítává přecy Krista Pána a končí slovy: Jakub pak zpločil Josefa, muže Marie, z nížto se narodil Ježš, jenž slove Kristus. Víme, že sv. Josef byl sroubencem nejsv. Panny, vyvolený od Boha na ochranu nejčistší Panny Marie, z nížto močí Duch sv. měl naročiti sv. Ježš Kristus. Anděl sám poučil sv. Josefa o tomto tajemství, když zjeviv se mu, pravil: Josefe, synu Davidův, neboj se uvésti co čomu svého Marii, manželku svou, neboť co se z ní narodí, z Ducha sv. jest. Později vidíme sv. Rodinu na cestě co Betléma, spatřujeme ji ve

chlévě, kdež se narodil Ježš Kristus Spasitel světa. Sem přišli pastýři a sv. tři králové poklonit se jemu. Pak utíká sv. Rodina před ukrutostí Herodesa co Egypta a odtud se po několika letech zase stěhuje co Nazareta, v němž vedli všichni tři členové této ročiny svatý, tichý, chudobný život. Až ve 12lém roce věku Ježšova opět spatřujeme sv. Rodinu v Jerusalemě, ve chrámě, z něhož se vrátili co Nazareta, kdež každý z nich koná své povinnosti v modlitbě a práci. Proč chtěl Syn Boží vyrůsti v ročine jako prosté dítě? Jistě proto, aby posvětil svazek manželský a svazky ročinné.

Za čoby Krista Pána byly svazky manželství a ročinné velice rozervány, že nebylo po lidském ani pomýšlení na ozdravení jejich. Od toho času až podnes dorážero neustále na manželství a život ročinný, ba dnes prohlašuje se za protivníka společenského štěstí. Nepřátelé Kristovi útočili a útočí dále na posvátnost manželství zaváděním sňatku občanského, ba neprostou rozlukou. Tím počkopávají základy ročinného života a musí nastati hrozný rozvrat. Co tedy jest či-

niti proti těmto nepřátelům Boha a jeho církve? Čeho třeba, abychom uchovali křesťanskou důstojnost manželství a rodiny?

Ať každá rodina křesťanská uctívá sv. Rodinu a cile sil svých jejího příkladu následuje. Ať členové rodin našich ctí sv. Rodinu a zasvěcují se jí. Mužové, otcové ctěte sv. Josefa, pěstouna Páně; ženy, matky ctěte nejsv. Marii Pannu v její panneském důstojenství i v její důstojnosti jako Matky Páně, dítky, synové a dcery, koťte se božskému Dítu a Synu Božimu. Avšak nespokojte se pouhým uctíváním sv. Rodiny, ale následujte ji, jestli ona nejkrásnějším vzorem svatosti, trpělivosti, skromnosti, pracovitosti a vroucné lásky Boží! Již tehdy s úctou a láskou patřili obyvatelé na sv. Rodinu; tato

úcta sv. Rodiny zmáhala se víc a více a rozvinula se teprve za této doby nejrovnějš v plný květ, neboť církev sv. vybírá ze svých pokladů a podává svým věřícím vždy dle potřeby doby nové a opět nové. A dnes, kdo by neznamenal veliké nebezpečnosti, jaké hrozí manželství a rodině? Církev sv. uvádí před oči sv. Rodinu, by jí naše rodiny uctívaly po zásluze a též následovaly, jako to v církevní močlitbě krásně jst vyjádřeno: Pane Ježíši Kriste, který jsi Marii a Josefu byl poddán a který jsi život rodinný nevýslovnými ctnostmi posvětil, učň, abychom s jich obou pomocí, příkladem Tvé sv. Rodiny poučení a s ní věčného obcování zasloužili.

Katolíci, nenechte posvátnost manželství snižovat, nečopusťte rozvrat pořádaných poměrů v rodinách svých!

M. T.

Odkaz.

Da obudičkém lůžku
matka dětem zmirá
nejstarší jí s čela
smrtný pot stírá.

Matka v bolu němém
na sirotky hledí,
ptáčata jak malá
vedle sebe sedí.

S očí slza kane.
„Děti, pojďte ke mně!“
Hlavičky jim líbá,
pak je hladí jemně.

„Za tatíčkem půjdu
v nebo k Pánu Bohu,
odkazem vám dávám
vše, co dáti mohu.“

Zlata, stříbra nemám
dám vám jinou Matku!
Mariánský obraz
vzaly na památku.

O právech katol. křesťanů v československém státě

Podává Alois Stork S. J.

Máme svůj československý stát a k tomuto státu máme určité povinnosti, nejen jako státní občané, ale také jako katolíci křesťané.

Hlavní povinnosti naší jest, bychom se tomuto zákonitému státu podrobili a zákony a předpisy jeho, pokud ovšem neodporují přikázání Božímu, svědomitě plnili. Právím svědomitě, nejen ze strachu před tresty a pokutami. Tu platí plnou měrou, co kdys sv. Pavel napsal prvním křesťanům v Římě, jak si mají počínati vůči tehdejší pohanské vládě za Nerona: „Každý mocnostem vyšším (t. j. vládám a úřadům zákonitým) poddán buď; neboť není mocnosti, leč od Boha, a ty, které jsou, od Boha zřízeny jsou (t. j. Pán Bůh chce, abychom se vládě, která se někde ustálila, podrobili). Proto, kdo se protiví mocnosti, zřezí Božímu se protiví, ti pak, kteří se protiví, odsouzení sobě zjednávají... Proto jest potřebí, abyste byli poddáni nejen pro hněv (t. j. že byste státem byli trustáni), nýbrž i pro svědomí (že byste zhřešili). Vždyť proto i daně dáváte; neboť jsou služebníky Božími, právě tím se zabývajíce. Dávejte tedy všem, čím jste povinni: Komu daň (patří), tomu daň (dávejte); komu clo, tomu clo; komu bázeň, tomu bázeň; komu čest, tomu čest.“ (Řím 13, 1—2, 5—7.) Tak sv. Pavel.

Zajisté, když v tomto smyslu povinnosti své státní plniti budeme, nebude v československém státě věrnějších, spolehlivějších a svědomitějších poddaných nad nás katolické křesťany. A abychom v tomto smyslu se podrobili, to žádá na nás Pán Bůh a církev katolická.

Než, nemáme pouze určité povinnosti k československému státu, máme také určitá práva, nejen jako rovnoprávní státní občané, ale také jako věřící katolíci křesťané.

Tato práva jsou různá a pocházejí též z různých pramenů. Pramenem mnohých práv občanských je stát. Stát svým zákonodárstvím nám uděluje mnohá práva. Jako stát nám uděluje mnohá práva, tak i církev, aspoň nám, katolickým křesťanům. Nemáme jen povinnosti, máme i práva, tak na př. svatě svátosti, jsme-li řádně připraveni, na dobré kněze, by nás vedli a poučovali.

Ale jsou též práva a máme práva, která mají svůj základ v přirozenosti lidské, která nazýváme práva přirozená. Tato práva stát nám nedává, tato práva již máme před státem a státu přisluš pouze je uznati a nám je chrániti. Na těchto právech nemůže a nesmí stát nic ubírat i rušit by je, páchal by bezpráví, násilí, a počkával by si sám své základy. Takové na př. je soukromé právo majetkové, takové je z jména dvojí právo, které dnes je jaksi ohrožené a třeba i málo známé: právo náboženské svobody a právo rodičů na výchovu dítek.

I. První jest právo náboženské svobody. Každý z nás má povinnost sloužiti Pánu Bohu, poříbiti se církvi svatě a žiti čle svého svědomí a náboženského přesvědčení, již jako člověk, ale ještě více jako katolický křesťan. Proto má také právo sloužiti Pánu Bohu a žiti čle svého svědomí a katolického přesvědčení a nikdo mu v tom nemůže a nesmí brániti, ani soukromý člověk nebo spoliobčan.

ani vláda, ani parlament, ani většina nějaká v parlamentě.

Ovšem by měl vlastně stát uznati, že jen katolická církev má pravé nábožerství a k tomu se přiznati a toto podporovati a jiná nábožerství vzhledem k slabosti lidské jen jaksi trpěti a snášeti, neboť nelze nikomu násilím vnucovati náboženské př. svědčení. Ale poněvadž nynější státní útvary toto starovisko opouštějí, aspoň tolik můžeme a musíme žádati, aby stát uznal a chránil každému jeho náboženskou svobodu, aby ve státě parovala skutečně pro každého státního občana náboženská rovnoprávnost a svoboda.

Každému ponecháme, nechť žije podle svého náboženského př. svědčení, i když je nám líto, vidíme-li, že je bludné; nikomu nevnucejme svoje katolické nábožerství, ačkoli víme, že kdo vlastní virou od církve sv. se ocloučí, věčně zahyne, ale žádáme také, a plným právem, aby i nám katolíkům byla ponechána a uhájena náboženská svoboda, aby naše náboženské př. svědčení nebylo veřejně uráženo, abychom klidně mohli žiti ve svém č. skosloverském státě podle nauky Krista Pána, podle předpisů svatě katolické Cirkve a podle zářících vzorů našich č. ských patronů a přeců.

Na to máme právo a nikdo nám nemůže a nesmí toto právo omezovati, žádná vláda, žádný parlament, žádná většina v parlamentě. A stalo-li by se to, bylo by to násilím, proti kterému se právem opřeme, proti kterému budeme jako Boží bojovníci bojovati, až si vybojujeme náboženskou rovnoprávnost a svobodu!

Svoboda náboženského popřáho bude v č. skosloverském státě zajisté protestantům, husitům, č. ským bratřím, adventistům, spiritistům i židům, taková, aspoň taková náleží plným právem i nám katolickým křesťanům. A jako stát náš zajisté chrániti bude svobodu náboženskou každého jiného vyznání a svobodu i těch, kdož chtějí býti bez nábožerství, tak, aspoň tak chrániti musí i svobodu a rovnoprávnost katolického nábožerství.

Toto starovisko musí uznati každý poctivě a spravedlivě myslící člo-

věk, i když není katolíkem. Toto starovisko skvělým způsobem uznává vláda Spojených států amerických, kde pod vládou Wilsonovou panuje skutečně náboženská rovnoprávnost a svoboda a kde katolická církev v klidné a blahodárně pro blaho svých věřících pracuje.

Těto svobody se domáháme, k tomuto právu se hlásíme.

II. Druhé právo je právo rodičů na výchovu svých dětí. Toto právo je opět přirozené. Stát je nedává, bylo již před státem, stát je pouze má uznati, chrániti, třeba i podporovati úpravu škol, nesmí je však omezovati, dokonce je nesmí potlačovati. To by bylo bezpráví a násilí vůči právu ročnínému.

Rodičové mají povinnost, svatou povinnost dobře vychovávatí děti své, a nestačí-li na to, se postarati, aby vhodná škola jim v tom pomáhala, jak si rodičové toho přejí. Oni zodpovídají na prvním místě za výchovu svých dětí před Pánem Bohem.

Rodičové věřící mají kromě toho povinnost nábožensky vychovávatí děti své a nestačí-li na to, starati se, by škola tuto náboženskou výchovu spolu s duchovstvem doplnila.

Těto dvojí svaté povinnosti rodičů odpovídá rovněž svaté právo, které stát omezovati anebo dokonce potlačovati nemůže a nesmí. Může sice školy stavěti a školské zákony vydávati, ale jen takové, jaké vyhovují náboženskému př. svědčení jednotlivých rodin.

Nuťti však rodiče, aby poslali děti své do škol, ve kterých není nábožerství, nebo ve kterých se brojí dokonce proti nábožerství a ve kterých děti náboženskému př. svědčení svých rodičů se odcizují; je násilí proti právu přirozenému, k čemuž není oprávněn žádný stát a žádný parlament. A kdyby to i nějaká majorita v parlamentě rozhodla, spáchala by bezpráví na ročníných křesťanských a rodiče křesťanské by donutila nejerom proti tomu protestovati, ale i všemožně se brániti a zřizovati si školy soukromé, ve kterých

by byla zaručena katolická výchova dítek.

Nechť si rodiče b. z náboženství posílají dítky své do škol b. z náboženství, katoličtí rodičové nemohou a nesmějí tak jednat. Uhájí si své svaté právo na náboženskou katolickou školu, lepeš. ještě školu než byla v bývalém Rakousku.

Ani násilí neustoupí. N. bož se jedná o povinnosti svaté, z. kterých budou k. ysi před Pánem Bohem zodpovídati. Jedná se o záchranu a blahočasné i věčné nejen nevinných dítek, ale celé mládeže, celého bu ouč ho pokolení v naš. m národě. Chceme si plně uhájít dě. ctví svých otců. I k tomu jsme oprávněni v novém č. skoslovenském státě.

D o s l o v. Píň ne tedy povinnosti své vůči státu svému, jak na počátku jsem to vyložil. Píňme je věrně a obětavě a své omítě jako obři katoličtí kř. stané. Bůh tomu chce!

Ale znejme také práva svá, práva svá zejména na náboženskou svobodu a rovnoprávnost a na výchovu svých dítek dle našeho př. svěc. čení. Tato práva znejme a těchto práv se čomá. h. jme. Nedejme se! Bůh tomu chce!

Chceme mítí svobodný č. skoslovenský stát, ale chceme si ho upravití tak, abyčom i my měli v něm svobodu a rovnoprávnost náboženskou a mohli klí. ně a neruše. ně po tolika bí. dách válečných sloužití Pánu Bohu dle nauky Krista Pána a zachovati dítkám svým poklady cyrilom. to. dě. j. ské. —

Marie Tesařova.

Tvým jménem, Maria!

Tvým jménem, Maria, Dennice krásná,
zase se oživí naděje spásná.

Naděj' se oživí, láska se vzpruží,
k lásce a naději víra se druží.

A s vírou patříme, Maria, k Tobě,
Ty že nás vyslyšíš v smutné té době.

Se jménem Maria na rtech i v hrudi,
k své Matce voláme, když nás bol trudi,

A Máti vyslyší prosby svých dětí,
Tvé jméno, Maria, ret každý světí.

Jméno Tvé, Maria, včelky med sladký,
vždyť jest to jméno mé nebeské Matky.

María, María, s důvěrou roete,
u nohou Marie štěstí jen kvete.

Jediný Bůh jest veliký.

Novoroční úvaha. Napsal Ignát Z h á n ě l.

Jan Křtitel Massilon, biskup v Clermontě ve Francii, který zemřel roku 1742, byl znamenitým mužem své doby. Jednou kázal pohřbní řeč při smrti krále Lucvíka, kterému říkali „Veliký“. Proslulý řečník počal takto mluvit: „Jediný veliký jest Bůh,“ což rozbíral, cožazuje: Bůh jediný jest sám od sebe, vše ostatní, co jest, stvořil, pochází od něho, proto Boha jediného my jeho tvorové máme poznávati, čtiti, milovati, jemu sloužiti a tak můžeme pak dosáhnouti svého cíle, věčné spásy. Sám Ježš řekl: „Milovati buďš Pána Boha svého z celého srdce svého a z celé duše své a ze všeho myslí své. To jest největší a první přikázání.“ Mat. 22, 37. 38. Jince pak čte me: „Bůh chce, aby všickni lidé byli spaseni a přišli ku poznání pravdy.“ I. k Tim. 2, 4.

I na počátku svého občanského roku v hoci může použiti slov velikého biskupa Massilora: „Jediný veliký jest Bůh.“ Léta mají jako ruče, ku předu se žeroucí horská bystřina. Kdo si přepadně říká: „Čas jest ošidná maškara, kdo jí věř, může se šeredně ošiditi.“ Jediný Bůh jest nezměřitelný lety ho neubývá, čas není jeho pánem, sám porouč časů, čas jest jemu podán. Jediné dobré skutky, které jsme vykonali a vytrpěli, zajistí nám život posmrtný, věčný; ty jediné zůstanou z celého našeho života, ať čítal více či méně let.

Protože jest život náš krátký, má nám býti každým okamžik vzápětí a neoceníteelný. Vždyť snad od jediného okamžiku může někdy záviseti celá naše věčnost. Již starozákonní zbožný Job povzbuzoval se slovy: „Nebo až, krátká leta mají a časou, kterouž se zpět nenavrátím, seberu.“ Job 16, 23. Dobře známe buď z číby anebo z vlastního názoru, jakým oškřiveným jest lakomec. Byl kdysi takový netvor, chodil po ulicích města a sbíral odhozené sirky, polospalené anebo i když zbyl z nich pouze malinký kousek. Vše, co tak našel, zastíkal co

svých bezedných kapes a přijde domů, těmito zbytky sirek si topil ve svých kamnech, aby se v kruté zimě poněkud zahřál. Topil pouze načmrů zřídka, byla to u něho věc vzácná, když se v jeho kamnech takto shotovený oheň ukázal. Buď iž nám tento lakomec příkladem, ovšem nikoliv, abychom v lakotě podobně sbírali po ulici zbytky odhozených a pohozených sirek, což by bylo jistě velmi směšné, nýbrž abychom podobně horlivě pracovali, spouště se časem. Žádná ani nejmenší jeho částička nebuďž ztracena, neječiz a nevyječiz na prázdro ani sekundu ani minutu. Velké výhry jsou vzácné, menší jsou již častější. Považme, jaké pokroky obrovské mohli jsme již učiniti ve svém životě duševním, kdybychom byli lakotili s časem!

Mezi největší líčumily minulého — devatenáctého — století počtáme kněze Jara Bosco. Byl nazýván zázrakem své doby, neboť učil hlavně pro zanečbarou mládež tolik obrovských věcí, že těžko lze pochopiti, jak jediný muž mohl býti tak činným. Doznal také, že necostává se mládeži a líčím důkladného poučení vhodnými knihami. Napsal celou řadu, asi padesát cenrých spisů, slohem zřame nitým, krásným, vzletně básnickým, a přece srozumitelným, což vše dokázal vzor svém úžasné velkým pracím, jimiž byl zaměstnán po celém světě. A nejsou tyto spisy snad nepatrné, malé knížedky; některé mají i několik set stran, jako například dějiny Italie 560 stran a byly brzo po sobě patnáctkrát vycitány. A Bosco ne spokojil se pouze tím, že sám spisoval knihy, jichž se necostávalo, ale upravoval i klasiky italské pro mládež. Tak způsobil, že se costali co škol i Macchia-ve lli, Ariosto, aro dovecl najiti v Bocca- ciovovi, jehož spisy nijak nejsou o- poručně hočné, jichž však razývají Italové pro jeho krásu jazykovou „králem jazyka“, msta, jimiž se třebě jazyk a neuráž stud. Bosco uměl zrovna báječně využití času, že se mu

zdvojnásobil, neboť nelze ani uvěřiti, že by obyčejný člověk, který byl tolik zaměstnán a pracemi zrovna zahrnut, mohl tolik literárních prací podniknouti.

Jak často býváme upozorněni na pomíjitelnost času a přece chováme se, jako bychom měli zde na světě své stále obyčejí. Denně, ba každou hodinu, minutu i sekundu vidíme, jak utíká čas! Každý úder hodin, slunce zapadající, vycházející, každý pohyb rafiky v hodinách kapsních, každý pohyb kývadla u hodin, každý list, který padá na pozemí se stromů, každá očkvetající a očumrající květinka a jiné a jiné úkazy přirody, zda nepřipomínají nás na pravdu: čas utíká, mizí rychle, použij ho svědomitě! Kdy jindy máme si této cenné pravdy více povšimnouti, jako na konci starého a na počátku nového občanského roku? Jedná proto svatá církev velmi moučře, že nás volá v tyto dny do kostela; v poslední dni v roce, aby chom poděkovali Pánu Bohu za vše dobré, co nám prokázal a v novém roce v prvním dni nového roku, aby chom Pána Boha prosili, by i dále svou milostí při nás stál, nám pomáhal a nás nepouštěl. Aro, měl by pro nás všechny býti počátek nového roku dobou, v níž Bohu přednášme díky a prosby své.

Ze života svatého Antonína, arcibiskupa ve Florencii vypravuje se krásná a poučná legenda. Přišel k němu jedrou venkovan a přinesl mu v košíku náhečné ovoce, že byla radost podívat se na ně. Světec přijal radostně košik a pravil k dárci: „Zaplať Pán Bůh!“ Venkovan byl zarmoucen a odcházel s citem smuten; myslil si, že by byl zasloužil trochu peněz a nikoliv pouze několik slov, jež považoval za raptosť b. významná a bezcenná. Když se to dozvěděl biskup, počal venkovana, aby ho navštívil. Na stole ležely papír, pero, inkoust a váhy. Přitomní nemohli pochopiti, nač tyto předměty tam jsou? Biskup vzal do ruky papír a rapsal ra malinkou cedulíku: „Zaplať Pán Bůh!“ Dal ne patrný prouček papíru ra jednu stranu váhy a ra druhou položil košik

s ovocem, jež mu přinesl venkovan. A hele! Ku největšímu počivu všech vyltla okamžitě váha s ovocem do výše a váha s cedulkou pacala hluboko dolů, jakoby na ní byl kus železa. Pak pravil Antonín k venkovarovi, který se všecím jako vyjevený číval na váhu a pravil k němu: „Neměj mne za nevďčnicka, milý synu! Ale viz a uč se, že dobrodiní Boží, kterými ti bude odplaceno, daleko převyšují tvůj dobrý skutek!“ Budme vděční Bohu za vš. chra jeho přčetná dobrodiní, užijeme je ráci a často slov: „Zaplať Pán Bůh!“ a nikoliv bezvýznamného a nic nezramenajícího úsloví: „Děkuji!“

Využijme každé chvilky k dobrým skutkům! Svatý Pavel napomíná: „Hleďte tedy, bratři, kterak byste žili pečlivě, ne jako nemoudři, nýbrž jako moudři, vykupují čas.“ K Ef s. 5, 15. 16. Moudrými se tedy ukážeme podle těchto slov, budeme-li čas vykupovati, t. j. neplytvati jím jako se neplytvá věcí drahou, nýbrž užívati ho svědomitě k dobrému. Aro, nyní st o ba milosti, nyní jsou dové spásy, brzy může přijti roc, kdy nikdo nebude moci pracovati o spásu své. Necbajme ra mnění a úsuaky lidí, mějme pouze Boha a jeho svatou věc, jeho přikázání na mysli. Svatý Arselm z Cantebury p še: „Řekne-li ti někdo: pohléni zpět, sice se sřiti celý svět a rozpacne v kousky; a jestli ti toto Bůh zakazuje: poslouchej Boha, i když se rozpacne celý svět.“

Co Bůh přecpisuje, nutro vykonnati za vš. ch okolostí, i kdyby se pro to celý svět měl shroutiti, Bůh jest našm pánem a nikoliv tento svět. Aro, kro vážně pohlž ra svět — a měli bychom tak všichni činiti, uznává, že jest náš život stály a ustavičný boj. Kósi vypočetí, že každou sekundou někde ve světě umírá člověk a vzor tomu jsou lidé, kteří žijí jerrom pro kratochvíle, pro račovánky a věci pozemské, pouze žertují a skakají, tancují, jedí a pijí, jakoby se jich vážnost oby a čile žitost času nijak netýkala. Tu nám nezbyvá, než bojovati proti sobě, proti svým nežzeným žádostem a přemáhati sama

sebe. Správně proto nazval tu o ct ost, totiž se b zap rá ní „ct ostí nejv ět š, protože obsahuje v sob ě pokoru i s lu;“ pouze touto ct ostí př em ůžeme sv ět a jeho žác osti, což j st velký skutek, ač nebývá něk y spojen s velkými skutky, ale s malými, je ž často bý vá ne snadn ějš ě věc př em áhati než veliké.

Když docház ěli naši voj nov ě c om ů z války a př išli na svou nejbliž ší žel: zniční stanici tř ěba o půlroci, pracn ě na to nedbali a co mohli nejrychleji sp ěchali co sv ěho drah ěho c omova, po němž tř ěba čtyř ěti kta toužili. Posp ěch jme s po obr ů ra c osti a sp ěchem, který se nelká pražác ných př ekážek na c st ě sv ě věc n ě spásy. Možná, že se nám př ipozdívá, možná, že uplynula nám již vět š polovice našeho života. Posp ěch jme, cokol nás nepř ěkvap ě noc, buďme pilní, pracuj ce z: v š ch sil o spás ě duš: sv ě. Ne po ob jme se Č ěnan ům, o nichž p ěš: misionář Ruolf Pi per, který dvanáct let mezi nimi žil: „V Č n ě j st mnoho ro ěin, které po c ěly Boží rok nikdy večer nezsv ět ě lampy, ač mají c osti petroleje; čn ě tak je c in ě z t ě př ěčiny, aby co nejčele užili spánku, aby se mohli co nejčele prospati. Spát ě j st j ich nejmil ějš ě zam ěstnání a nejučinn ějš ě zotavení. Mají ve sv ě řeči př sloví: „N ěni na sv ět ě nic sladš ho na spánek a nic trp ě ho na d c stování.“ V ůbec c ělá postava Č ěnan ů j st poholná, chce j rom co nejvíce času promrhati, nikdy nemá pilro, u něho neplatí z: sa a čas jsou peníze“. Jeho zása a j st: Ne př ij u-li čnes, př ij ů z tra, což má za nejmou ř ějš ě. Ku vš emu si vezme pot ěb ný čas, neboť má ho mnoho razbyť.“

„V š cko má sv ůj čas . . . j st čas rození i čas umrání. Čas sáz n ě a čas vyř hování toho, co bylo sáz no; j st čas pláče a čas sm ěchu. Čas kv ělení a čas skákání; čas mluvení a čas ml ění. Čas boj ě a čas pokoje.“ Kazatel 3, 1—8. Ku vš emu tedy máme si dle tohoto výroku učiniti i čas, je nom k h ěř ěchu ne m ěme mít ěti ni kd y po kd y, což bohužel často o nás neplatí. Sv. Bonaventura prav ě: „Jenom tam j st život, kde

není pot ěb ě báti se smrti.“ Žijme tak, abychom se nepot ěbovali báti před smrti, žijme životem právě kř řanským a buďme k smrti čobře př ipraveni.

Ctiho lný sluha Boží P. Clau ius Martin, který žil v letech 1619-1696 př ál si, aby mohl před smrti ž ěti nějakou c obu vz lác ěn v š ho ruchu sv ěta a bez e v š ch hoř nosti a starosti. Jedn ě zbožn ě osob ě, která s n ěm mluvila o samot ě a pravila, že j čas nesm ěrn ě rychle ut ěká, o dv ětil: „Ó, jak clouhým j st čas t ěm, kteří touží po věc osti!“ Životopisec tohoto muže P. Matréne prav ě: „Velmi často mi P. Clau ius ř kával tato slova, byl jsem tak navyklý, že jsem si jich již nev š mal. Když ho napom nali spolubratř ě, aby se š tř il, o dv ětil: „Rád bych zamř ěl v č stn ě posteli a tou j st pro ř eholníka kř ěž a pokání, před n ěmž nikdy neut ěkám.“ Jednou bylo mu zle a spolubratř ě mu na jeho č otaz sd ělili, že lékař oč kává tuto noc jeho smrt. Zvolal pln ra c osti: „Bu ůu tedy této noci tak š fasten a zmr ů! Ó, jakou út ěchu mi př ináš te! Tato zpráva j st nejpř ěmn ějš ě, kterou mi lékař po celou mou nemoc oznámil.“ Trp ěl mnoho pakostnic a pro bol st ě v noz: t ěžce se mu š lo. Don ěšli mu h ůl, aby se o ni op ěral, ale o ěm t ě ji, byla mu př ěliš skvostná, m ěla totiž rukov ět vyř z ávarou z kosti. Př in ěšli mu tedy, když j i o ěm t ě, jirou, ale ani ta se mu nel ěbila, byla pěkn ě vyř z ávaná. Zác al, aby mu uř z ěl v blíz k ěm l se č oc la sprostou h ůl a když j i costal, t ě používal. Tak byl skromný a se vš ěm spokojen.

Uč ěme si na počátku nov ěho občanského roku, že chceme vždy času č obře používat. Nev ěme, nebude-li tento rok pro nás poslední, proto ř ecme: „Ne má, ale Tv ě vůle, Pane, staň se! Ne jak já, ale jak Ty chceš a uznáš za c obr ě! Tob ě se ve vš ěm podvoluji!“ Jistý sv ětec volal: „K y př ij eš, ty sla k ý dni mého spojen ě s Bohem? Ty ponoř se duš: má co moře věc n ě ra c osti a rozkoš: . Bu ůu opojen, až k Tob ě př ij ů! Zle na sv ět ě nic nem ůže duš ě mou po-

těšiti, nic neutiš: touhy srdce mého!“
 Tak mluvili svatí a světice Boží, kteří
 stále obohacovali dobrými skutky.
 Klidili v nebi, co tu zaseli na světě.

My však máme příčinu strachovati se,
 jdeme cestou, kterou se více neza-
 vrátíme. Proto užívejme času, neboť
 „čas jest krátký.“ I. ku Kor. 7, 29.

A. M. Kadlčáková

Novoroční.

3as padl rok starý do tůně věčna,
 „Nový“ již dráhu svou započal,
 bolesti, útrapy pochoval rázem
 štěstím a láskou se na svět smával

Rozhodil úsměvy blaha a míru
 po celé vlasti i okolí,
 neslyšíš nářek a nevidíš slzy,
 písně kol tebe jen hlaholí.

Nový rok šťastnější pro nás snad bude
 nežli byl minulý každý dí,
 po celé vlasti se pořádek starý,
 jak kdysi býval zas usadí.

Válečné vřavy ryk utichne zcela
 práce své každý se uchopí,
 kdo seznal útrapy minulé doby
 ten jistě cíl pravý pochopí.

A proto vítán buď, ty Nový roku,
 ve státní svobody Slovanů všech,
 zdar přines každému při jeho kroku,
 v srdci pak udus všem bolesti vzdech.

M. T

Vzhůru, srdce!

Uzhůru, srdce, nad ty světy
 tam, kde sídlí dobrý Bůh,
 když ti bolem blednou rety,
 když se žalem chvěje duch.

Vzhůru srdce zvedej; dítě,
 nedbej marných světa cet,
 Bůh — tvůj Otec — zachrání Tě,
 podá tobě štěstí květ.

Vzhůru, srdce, v každé době
 tam je pravý domov náš,
 jen ztad blaho kyne Tobě,
 zde se po něm marně ptáš!

Skola.

Neřekl Jarolím St. P a v l i k.

Chrám jerusalemský měl více před-
síní, v nichž zákoníci p'smo svaté
předčítali a vykládali a vůbec ná-
božerské přednášky konali. Žáků měli
čosti. Jeden z nejznamenitějších zá-
koníků byl Gamaliel; škola jeho byla
proslavenou. On dál židům radu, aby
nepronásleďovali církve křesťarské. —
Je-li to dílo lidské, rozpadne se zase,
je-li však to dílo Boží, nic proti tomu
nevyráďí.

Mezi posluchači seděl ve škole
chrámové jedenkrát i pacholík Ježíš,
když mu bylo dvanáct let. Byl ostal
i po svátčích v Jerusalemě, aniž to
rodiče jeho zpozorovali, až na cestě.
Hned se vrátili a s bolestí ho všude
hledali, až ho ve chrámě našli, kde
seděl mezi učiteli zákona, jich po-
slouchaje, jich se čotazuje a jim tak
moudře odpovídaje, že se nad ním
všci divili. Ježíš navštívil tedy školu
ne aby tam teprve seznal zákon Moj-
žšův a proroky, ale aby čal čobry
příklad dětem, jež čo školy musejí
choditi a aby se židům po prve uká-
zal jako Mesiáš; ale oni ho nepoznali.

Škola je semenišťem nábožerské
a profánní vědy a čobry mravů.
Ona má dvojí úlohu: zprostředkovati
dětem ony věčomosti, jichž jednou
bučou potřebovati, na prvním m'stě
věčomosti nábožerské; za druhé je
mravně a nábožně vychovati, aby se
z nich stali hodní lidé.

Tuto úlohu škola vyplní, je-li
vedena křesťanskými zásadami, jsou-li
učitelé čobrymi křesťany, kteří vlast-
ním, čobrym příkladem ztvrdí, k čemu
děti se napomínají; je-li vážero v ní
nábožerství a považováro ne za pouhý
předmět odborný, ale za věč, jež má
míti vliv na všechny ostatní předměty
a je pronikati. Takové škole můžeme
beze strachu světiti děti své.

Než za našich časů lze často sly-
šeti heslo: Oddělme církve od státu
i od školy! Škola nechť je svobodnou,
na žádném nábožerském vyznání ne-
závislou; nábožerské vyučování ať je
věcí soukromou a na kostel obmeze-
nou; ve škole nemá býti o více žádně

zmínky, nábožerská věrouka nechť
se rahradí všeobčou mravoukou,
fekl bych naukou o slušném chování.
To by byla moderní a b zkonf sionelní
škola, jak ji v některých státech sku-
tečně máme. Z takové školy vyšly
by dva čruhy lidí: zapírači Boha,
atheisté, nevěrci, náležejí-li k p'sm sta-
vům a revolucioňáři, náležejí-li k oby-
čejnému lidu. Svobodní zednáři věří
čobře: komu patří děti, tomu patří
bučoučnost! Proto se namahají, aby
všude zavedli bezkonfisionelní školu.
Proti tomu se musíme všemi pro-
středky opíratí. Nejlepší obráou je
volba takových poslanců, kteří jsou
proniknuti čuchem křesťarským a hla-
sovali by proti každému pokusu na
zavedení školy beznábožerské.

Abý děti byly v nábožerství ve
škole vychovávány, na to mají právo:
1. Děti s a m y. Neboť mají-li právo
na pokrm, šaty a obydlí, tak mají i
právo na duchovní pokrm, na slovo
Boží, na nábožerské vyučování. Ne
samým chlebem živ jest člověk, ale
každým slovem, jež vychází z úst
Božích. Oloupili bychom je o poklad,
největší, kdybychom čopustili, aby se
jim nábožerství vzalo. Kde by měly
čerpati útěchu a posilu, aby vytrvaly
na cestě rozšafrosti a neklešaly na
mysli v těžké hodině? Jakou cenu má
nábožerství pro člověka, viděli jsme
ve válce. Bez víry a nábožerství byli
by vojáci nikdy to nevydrželi a ne-
vykonali, co přenesli a co vykonali.
V zákopec se mnohý neznaoh k
víře v Boha obrátil.

Na nábožerské vychování dítek
mají dále právo i jejich rodiče;
vždyť děti náležejí rodičům a učitelé
jsou jejich zástupci; musejí tedy děti
pro rodiče a jménem jejich vychová-
vati a vyučovati. Málo bude asi tak
lhostejných rodičů, že by jim nic na
tom nezáleželo, jak jsou jejich děti
vychovávány; i takový rodiče, kteří
brojí proti církvi, nechávají ráci své
čcery vychovávati v klášterních pen-
sionátech.

Největší právo na dítě má Pán Bůh sám! On řekl: Pusťte děti ke mně a nebraňte jim, neboť pro takové je království nebeské. On hrozil těm, kteří pohoršení dávají jedromu z malíckých, kteří v Něho věří.

Nejenom na školách obecných, ale i v yšší ch má se mládež v duchu náboženském vychováváti a vyučovati. Na gymnasiích, reálkách preparandách učitelských vyučuje se sice náboženství a konají pro žáky zvláštní služby Boží; ale na vysokých školách, universitách a akademích je každý žák sám na sebe odkázán. Zda-li chrám Páně navštěvuje, svátosti přijímá a mravně žije, o to se nic nestará. Jak je neb. zp. čno, mládež samu sobě ponechati, může si každý domyslíti. K tomu mnozí učitelé a profesori mají o náboženství své zvláštní náhledy, ba jsou zrovna nevěrci, kteří Boha popírají. Ze potom jejich přednášky jsou jejich názorům přizpůsobené, leží na blední. Věda, praví, je pryč bez přečsudků, to jest, nechce se vazati na žádný článek víry. Co se též studujících pokazí obcováním se špatnými kolegy! Msto, aby se učili, vysedávají v hospodách, utratí čas a peníze rodiči s námahou nastřádané.

Z ohledu na to zakládaj v mnohých státech katolické university s prof. sory u vše pevnými a s rozvrhem učby, s níž může býti církev srozuměna. Tam se studentům žádné atheistické náhledy nevočkují, tam jsou vzalováni nebezpečných čest a povzbuzováni k plnění náboženských povinností a k pilné práci. Takové university je i u nás zajisté nejvyš potřeb. Na universitách existuj i katolické studentské spolky, které hledí v užším kruhu to nahraditi, co se škole neostává. Jsou sice od svobodomyšlných spolků ne náviděny, odstrkovány a pronasledovány, ale orží se statně a nedělají žádné tajnosti ze svého náboženského přesvědčení. Křesťanští rodičové, hleďte,

aby se synové vaši na školách nezakazili; dávejte pozor na jejich obcování a napomínejte je stále k dobrému. I student musí býti rodičům poddán.

Nechť jsou tedy dívky zbožně vychovávány! Aby se staly dobřými, u víře pevnými a horlivými křesťany, k tomu třeba, aby děti i rodiče spoluposobili. Škola sama toho nezmůže.

Učte se, dívky — na vás se napřed obracím — pilně svatému náboženství. Má vám býti zamilovaným předmětem; máte se těšiti na každou hodinu náboženskou. Mnozí též se sice na ni těš, ale z nekalého úmyslu, chtějíce se za jiné hojiny oškodniti, se baviti a pana katechetu zlobiti. Tak ne; máte se těšiti, že zase uslyšíte něco o Pánu Bohu. Dávejte ve škole tak čobře pozor, jako v kostele, vemte si všchno k srdci, chovejte se tiše a slušně a učte se čoma katechismus. Nejenom rokú, ale i moudrosti a milosti má vám přibývati u Boha i u lidí!

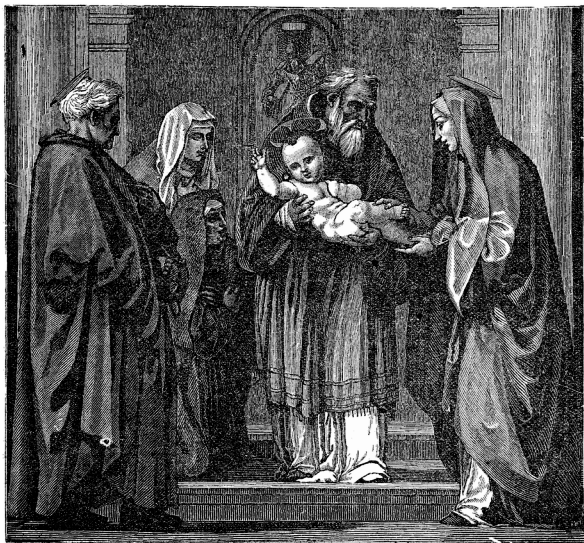
A vy, křesťanští rodičové, pomáhajte duchovnímu učiteli. Od rodičů mnoho závisí. I slabé dívky pokročí v náboženství, pak-li se jich ujmete. Hleďte, aby se děti náboženství učily, přesvědčte se o tom zkouškou čomáci, zda-li se učily, zůstete trest školní ještě přírázkou čoma, pošlete děti do kostela nejen v neděli, ale i ve všední dny, ponechte jim k učení potřebný čas. To všechno slyšeli jste již v naučení pro ženichy; rozpomeňte se na to a řiďte se podle toho.

Ko již ze školy vystoupil, ten nemá katechismus a biblický dějepis jednoduše pohodit nebo prodati, nýbrž dále ho používati, v neděli několik stránek z toho přečsti, jiti na kázání, je to náhrača za školní vyučování, zbožné knihy a časopisy čsti a vůbec se v náboženství dále vzdělávati. Tak mají id dospělí v neb.ské moudrosti pokračovati a milosti vzrůstati rok od roku.

Sv. tři králové klaní se Ježíši.

Obětování Ježíše Krista v chrámu Páně.

Obrázky z katolických misí.

Podává Maxmilian Weinberger.

Z deníku misijní sestry na cestě do Betléma a Jerusáléma.

V Římě 11. prosince 1914.

Je půl šesté hodiny z rána. Naposledy obcuje dvanácte sester před cirkou v útulné domácí kapli spolu se ctihodnou generální předsavetou mši sv. Po ní promlouvá k nám kněz několik slov na rozloučerou, které nás za časných okolností zvláště coj mají. Pak nám udílí požehnání na cestu. Následuje jízda knácaři. Temné a zachmuřené nebe pne se nad vědným městem, nad ulicemi v tu dobu ještě prázdnými.

Na nádraží očekává nás otec jedné z našich spolusester. Loučení je ovšem těžké, neboť není jistoty, že se zde na svete se svými milými ještě shledáme. Ale zmíněná sestra potlačuje násilně přirozrou bokst a poukazuje na blažené shledání v nebesích. Za jízdy pozdravujeme ještě z daleka náš milý klášter, který nám z pěkného návrší jakoby kynul na rozloučerou. Mrohá milá vzpomínka za dobu tam stráverou tone nám na mysli.

Čím dále se od Říma vzalujeme, tím horší jest počasí. Prucký vichor šlehá čest co oken. Vlak probhá jedrotvárrou, bařinatou krajinu. K jedenácté hočine v roci přijždáme co Brindisi, kde pro nás v hotelu Continental bylo objecnáro několik světnic za obyali. Z našich oken vidíme přstava na moře, na kterém přštitu čne se vydáme na cestu co našeho rového čomova.

Pondělí, 13. prosince. — Okolo 7. hodiny zrána odebraly jsme se do nejbližšho kostela, abychem obcovaly mši svaté. Ovšem, velký náš počet vzbudil všeobecrou pozorrost. Několik dětí přichází k nám, táže se na naše řeholní jméro a rozšifuje rychle zprávu o sestřách, které jedouco Betléma. Konečně přicházíme, provázeny četným zástupem chlapců a děvčat co kostela. Kostel je velmi starý, ale bez jedrotného slohu. Ně-

kolik žen klečí před oltářem. Jakmile zpozorovaly, že klekáme na kamenrou cizbu, přinašují nám úslužně sečadla. Z jejich, jakož i z chování zř zenců hotelu k nám soudíme, že obyvatelé Brindisi jsou mili lidé.

V hotelu není žádných cizinců, takže v poledne obědváme samy mezi sebou. Pokrmy jsou chutně připraveny, ale my nemáme stání, neboť krátký jerom čas zbývá nám, než se rozloučeme s Evropou a se všim milým, co v sobě chová.

Naš parnk jmenuje se Salzburg (Solihorac). Jako odpočívající obrovský vodní pták s čerobílými křídly lezu pyšně v přstavu. Nadešla hora, kdy nás má na svých perutích nésti co zaslaber země. Loď je majetkem rakouské paroplavební společnosti.

Před oajzdem zvolily jsme si ještě jednoho z apošolu za ochrance na cestě; byl to sv. Petr, jenž náš chránil na cestě co Betléma.

V jedné hodině zazní znamení k oajzdu. Za krátko již nelze rozeznati postavy, stojící na břehu. Na loči je málo cestujících. Duchovní stav je zastoupen dvěma arméřskými kněžimi. Moře je bouřlivé, ale my si vedeme statečně. Ostatně zaujímá celou naši mysl velkopý pohled na zapadající slunce. A kayz po západu slunce vychází měsíc a nepřehleorou vodní hladinu svým stříbrným světlem ozaruje, pak věru není těžko povznesti srce k Bohu a jeho Všemohoučrost a cobrotu velebiti.

Úterý, 14. prosince. Dnes je moře ve špatné mře, všem dává více méně své vrtochy čtiti. Přes to mohly jsme přistoupiti ke stolu Paně. Jak cojmavý je úkon sloužení mše sv. na širém moři! Ostatně neudálo se toho dne nic, co by stálo za zmínkus.

Středa, 15. prosince. Ještě dva dni cesty děli nás od Egypta a přstavního města Alexandrie. Okolo čtvrté hodiny se nebe zamráčilo a spustil se veliký liják. S velkým úsilím lamou se vlny o naši loď, ale marně,

loď jim statně očolává. Po několika hodinách nepohoda přestala.

Pátek, 17. prosince. Jsme již na egyptské půdě, v zemi pyramid a prastarých pomníků, tam, kde kdysi tisíce svatých poustevníků v modlitbě, práci a pokání svůj život ve službě Boží trávil. K našemu velkému překvapení bylo nám na palubě řečeno, že v Alexandrii dva dni se zdržíme a stravu na loď po ten čas neostaneme. Vydaly jsme se tedy na cestu do města, abychom nějaký klášter vyhledaly, kde bychom mohly být pohostěny. Asi deset minut cesty od přístavu našly jsme klášter otců Františkánů, při němž je kostel, zasvěcený svaté Kateřině. Tam setkaly jsme se s kvardiánem P. Leonhardem, jenž byl před lety našim strážníkem na Korsice a prokázal dobré služby. Ochotně zavěd nás do kláštera sester Františkánek, které dočela na blízku mají své ústavy. Sstry přijaly nás s otevřenou náručí a pohostily nás, seč byly.

Alexandrie je krásné, rozsáhlé město. Obyvatelstvo skládá se z katolíků pravoslavných a mohamedánů. Život je velmi pestrý a možno říci, že si tam národně celého světa dala dostaveníčko. Časem rázi si karavana na vysokých velbloudech cestu lidratými ulicemi. Obraz je tak malebný a zajímavý, že i neumělec je v pokušení učiniti si aspoň tužkou náčrtek zajímavých pohledů.

Neďele, 19. prosince. O 1. hodině vyjíždí „Salzburg“ opět z přístavu. Moře je poněkud bouřlivé. Někteří cestující drží se statečně. Jini a sice většina, starají se, aby rybám nescházelo potravy. Také dvě z sester to ostlaly. Ještě hůře bylo k večeru. Po šesté hodině zachvátila mořská nemoc všechny bez výjimky a každému z nás bylo všackvstupně smrtelné úzkosti prodělati. Právě se, že dobrým ochranným prostředkem proti této ošklivé nemoci je vtvrvalý — smích! Ale není to pravda! My jsme to zkusily, ale nic nám to nepomohlo.

Pondělí, 20. prosince. V ustaroverou hodinu přijíždíme do Port Saidu. Zde je nejkrásnější jarní počasí. Nejbližší náš cíl je nyní Jaffa.

Úterý, 21. prosince. Dnes ráno o 7. hod. zakotvil náš parník v přístavu Jaffském. Četné čluny, jejichž majitelé o závod křičí a povykují, blíží se k loď. Jejich oděv jest pestrý, nejvíce barvy červené, žluté, nebo modré. Hbitě, jako tanečníci na provaze, lezou na palubu a o cestující zrovna se čerou. Na jedrom člunu vidíme hnědý kabát Františkánů. Je to bratr Emil v průvodu vsokorostlého Araba, jehož mírné rysy vzbuzují důvěru. Betlémský farář poslal je nám naproti.

Při celní prohlídce nečinili nám celní úředníci žádných obtíží, čemuž jsme se velmi divily, aro, nežáčali od nás ani listin průvodních. Asi v pěti minutách přišly jsme ke klášteru Casa Nova, kde otcové Františkáni nás vlídně přivítali. P. kvardián rozumí francouzsky, ale nemluví. Diví se, že ač je nás jerom šest, náležíme pěti různým národostem, neboť jsou mezi námi dvě Francouzsky, 1 Vlaška, 1 Španělka, 1 Angličanka a 1 Holanďanka.

Dopoledne ubíhá rychle. Pro nás je tu mnoho rového k vidění. Bratr Emil a jeden křstfarský dramoman večou nás k čomu koželuha Šimona, kde sv. Petr zázračným viděním byl poučen, že Kristus Pán je Bohem netoliko židů, ale i pohanů. Jaffa jst jedno z nejstarších měst světa. Po staré pověsti stavěl prý zde patriarcha Noe svou archu. Chořily jsme rozličnými bazary, které mají ráz opravdu orientální, východní. Jaká to směsice lidí, krojů a zboží všeho druhu! Hlavy čomodorých proavačů, turbany pokryté, stály by opravdu za vymalování. V některých bazarech leskrou se hedvábné látky a jiné tkaniny do červena, modra a do žluta, secláři vychalují své pstrobarevné postroje pro koně a mezky. Z tak mnohého krámu nebo dílny proudí nevysovitelný zápach. Časem zazní hlasité „balenk“ (pozor!), ježto řada velbloudů táhne ulici. Mrozí chořci i kramáři divají se na nás zvědavě, ale žádný si netroufá nás nějakou poznámkou uraziti.

O 1. hod. 20 min. v poledne od-
jíždí vlak do Jerusalema. Jerusalem!
Mně se to zdá býti krásným snem,
ze kterého mne brzy vyruší chladná
skutečnost. Ale nikoliv! Je to blažená
skutečnost! A mimo to nemusí se o
nic starat. Naše zavazadla jsou již

nosičů mší se s hlasy cestujících. S
nevýslovným vnitřním pohnutím zpí-
váme v duchu Magnificat. Jsme v Je-
rusalemě. Tři povozy jsou pro nás po-
hotově. Jerusalem necháváme ležeti
v levo, neboť naše cesta nás vede
přímo do Betléma. Je noc. Hvězdy

Dřevěný kostelík z XVIII. století.

na čáře, jižní lůtky jsou koupeny.
O všem se postaral čobrák bratr
Emil. Za čtyry hodiny máme viděti
Jerusalem. Dráha, kterou jdeme, ná-
leží francouzské společnosti. Krajina
je netopná, skalnatá. Tu a tam vi-
dětí na pahorku osamělou vesničku
nebo starou zřezninu. Najednou zazní
pronikavé zapísknutí. Vlak stojí. Křik

svítí kliným leskem. Za slabého
svitu měsíčního vidíme kamenité,
obdělávané pahorky, v pozadí šedavé po-
hoří, hory to Judské, o něco dále Mrtvé
moře, všichni jen v neurčitých ob-
ryscích.

Konečně přicházíme do Betléma.
Překrytými, křivými uličkami vystupu-
jeme na pahorek, odkud bílé město v

záři měsíce se leskrouc, lze přehlédnouti. Kaplan faráře beřlémského, P. Athanasius, v tá nás u vcho u co tak řečené mléčné jeskyně. „Chvála Ježškoví“, zní jeho pozrav. Vede nás nejprve co kaple Panny Marie. Sotva že můžeme naše pohnutí oparovati; tak je veliké. Potom nás vedou misionáři co domu pro nás určeného, vzáleného od jeskyně asi tři minuty. Vše je k našemu přijetí připraveno. P. Athanasius odevzlává nám klíče a praví: „Nyní jste tedy doma.“ Na chodbě nás čekají tři kř. starší Arabky s hořícími lampami. V pěkné světnici stojí připravena večeře. Kytice z nádherných květin z obí stůl. Když nás misionáři vyzvali, abychom o 8. hodině ráno se dostavily co zmíněné jeskyně, oješli.

Sotva jsme byly samy, padly jsme na kolena a děkovaly Bohu za ochranu na dlouhé cestě a pol byly jsme posvátnou půdou, která má od této chvíle býti naším domovem. B zléky jsme si vzpoměly na naši zráhau, nezapomenutelnou matku zakláratelku. Jak vroucně asi děkuje v nebi Pánu Bohu, že konečně její dlouholeté přání, v Beřlémě mítí klášter svého řádu se vyplnilo.

Středa, 22. prosince. Noc byla po tolikrázem rozčilení poměrně cibrá. O 3. hodině probu ilo nás kokrání kohoutí. Náš klášter leží na kopci města, v malé zahradě. Z oken vidíme vpravo i v levo pole beřlémských pastýřů a v pozadí řadu nízkých pahorků, které zvláště v záři zapadajícího slunce se pěkně vyjmají. Jak ticho a klidno je všecho okolo nás! Člověk jakoby dýchal štěstí a spokojenost.

Pátek, 24. prosince. Dopoledne přišel jeden z misionářů a pozval nás, abychom se podívaly na slavný výz patriarchy rusalemského co Beřléma. Přicház sem totiž každoročně na jitřní mši svatou. Okolo dvou hodin o. poledne bylo nám popřáno v letí malbný průvo, jediný svého druhu. Řekové v bohatých rouchách, Rusové s dlouhými, na ramena spáčajícími vlasy a vysokými boty, Turci v širokých kalhotách, které se

poobají více řádným sukním a nadkotníky se svazují. Egypťané, Armérové, Arabové, co v bloudivých kožích začla zahaleni, chlapi ve žlutých a ble pruhovaných dlouhých tunikách táhli v pstré nádhře okolo nás. Terasy před domy byly plny zvědavých diváků. V čle průvozu hrála hu ba. Mohly jsme patriarchu velmi dobře viděti.

Asi po hodině přišel francouzský korsul, přivtal nás velmi vřdně a ujistil nás, že se nám nebude neostávatí přležitosti, ve službě opuštěných a nemocných zlárně působiti.

Sobota, 25. prosince. Na přmluvu ctihojných otců misionářů mohly jsme ve svatě jeskyni samě v tutěz hojinu a na témž mstě obcovati mši sv., kdy Syn Boží se naro il. Sřbrná hvěz a poznačuje oro msto, ktré jsme vrouně zul baly. Bohužel, náleží svatyně spše rozkolníkům, než katolíkům, ktré si od oněch všelico musí dáti lbiti. Jeskyně jst costi dlouhá, ale úzká a je osvětlena ve dne v noci 53. lampami. Vápncové stěny jsou čistěně mramorem a tapetami vyloženy. Cho ba ve skále vytaná vede ke hrobům sv. Pauly z Eustachie, vznešných to Řmanek, ktré v Beřlémě kvetoucí kdysi klášřry založily. Na blzku ukazuje se také jeskyně sv. Jronýma, kde tnto slovuřný bojovník za vru v mo. litbě a stuu il a přehled Psma sv., známý pole jménem „Vulgata“, pořčil.

Patriarcha vzkázal nám, že nás všchny v klášře misionářů míjí přijati. O 3. hod. o. poledne jsme se mu představily. Je velké postavy a důstojného vz zření a pln milé blahosklonnosti. Ujistil nás své stlé ochrany a pozval nás, abychom před započřm své činnosti navštívily Jerusalem. Tam se uskutčnily naše nejvroucnějš přání.

Úterý, 28. prosince. Dnes vesvát k Mláďátk, mnily jsme navštíviti jeskyni, krví malých mučedníků posvěcenou. Bohužel, otevřá se tato řprve k sedmé hodině večer.

Čtvrtek, 30. prosince. O půl 8. hodině ráno jedeme co Jerusalema, za vedení našeho věrného

vůdce. Po j zdě jedné hocihy, na silnici obře stavěné, přijždíme k bráně Jaffské. Jaký to pohled naskytuje se nám, když jsme jí prošli! Zdá se, jakoby se tu slyšely všchny třčny Jérusalemského obyvatlstva. Arabové, Židé, Beccini, až po zuby ozbrojeni, křičící maloobchodníci tlač se v pestré směsici. Oslí a velblouci s těžkým nákladem razí si cestu povykujícími davy. Nečakko Jaffské brány vypíná se vzorovitě a hrozivě věž Daviova. V ulici leží kram vedle kramu, většího s růženci, nábožnými obrázky a knihami. Přvčtivě pozravující, zvou nás proavači, aby chom covřití vešly. Ale na to si asi dlouho ještě počkají, neboť naše toboiky jsou téměř prázny.

Naše první návštěva byla v Božím Hrobě, ra orom vzněš. rém mstě, za které tak mrozí křížáci svou krev prolili. N lze věru vylčiti pocity, které se křstána zmocňuj, když poněprv čo této svatyně vstupuj. Posvátná bázň, nevýslovný čoj m upoutá v tu chvíli všcky smysly a schoposti čušvní. Opit a opit libaly jsme posvátrou půu a kropily svými slzami. Jak čoluho jsme před skalou, mramorem obložrou a bohatě vyzoborou pro kly, nemohu říci. Skoro nám připalo, jakoby chom se čo svatého m sta nemohly ani odloučiti. Avšak venku čkali jin, kteří rovněž chtěli zce svoji pobožnost vykonati. Musely jsme jim uhrouti. Teprve nyní zpozorovaly jsme ve svatyni tmavou postavu. Byl to řícký kněz, jenž tam vž y stojí, přijmaje almužru a pročavaje vše.

Prohlížíme si nyní chrám Božío Hrobu. Je to velkolpá stavba, ale nestjného slohu. Různá křstáská vyznání mají tam svá vlastní msta a poče toho také vypacá sloh a vritřní výzoba té které čísti chrámové. Chrám obj má skalú, ve které ležlo tělo Páně. Čo tu vzpomněk na poslední okamžiky Spasit lovy! Při každém kroku ukazuje se nám kámer, který nám je črotlivě okolrosti Jeho umučení připomná. Zce byl zbaven svých šatů, tam, v kapli božské Matky, stála Maria se svatým

Janem, když Ho kataně přibjeli nakříž. O několik kroků dále je pahorek Golgatha. Oltář v byzantském slohu ozračuje msto, kde Spasit l pněl na kříži a posledních sedm slov proněsl. Toto posvátné msto je nyní celé překlenuto, lampy všchn velikost a barev svč jako hvězcy v t.mrotě.

V kapli Amově ukazuje nám vůdce památrou trhlinu ve skale, která se při smrti Páně vlovitě od výchoču k západu utvořila. Poče starobylého počání otavěla se skala právě nad zky, kde byl starozákonní kněz Melchisedech hlavu Acamovu pochoval. Tak se stalo, že krev Páně kapala ra lebkú prvňho hššného člověka, aby takovým způsobem prvotní vinu, pramen to všeho lidského neššst, na ostatcích našeho praotce šmazala.

Asi 30 kroků od Božío Hrobu klečly jsme pak ra hvězdě z mramorových česek utvořené. Hvězda, dle starobylého počání příkrývá msto, kde sv. Maří Magalena s pláčem hledala Krista Pána. O něco dále se ukazuje msto, kde nábožné ženy tělo Spasit lovo vonnými mastmi pomazaly. Velké lampy s matným sklem hoř tam ve čne v roci.

K jedenácté hodině učinily jsme svou pokloru čústojnému strážci Božío Hrobu. Přív tal nás velmi srdečně a vyslovil nacějí, že brzy v čerašich sčstřněš buče náslečovati, aby ku zmřnění bčy mezi chudým obyvatlstvem země svou prac přispely.

Po obědě u Casa Nova, zavedl nás jeden z Františkánů ra trasu, odkud celý Jerusak m může me přhlět routi. Zce čiv me se je mýným obrysům různých kostlů a věž, št hlých mirarctů, nešč trých věšč ch a menšch kopul. Uprostřed vypná se mohutná kopule chrámu Božío Hrobu. V lvo ví me velkolpé stavby mašity Omarovy ra hoře Moria, na tomětéž mstě, kde stával chrám Šalamourův. Dále táhne se hora Olivětská se svými z knými stráněmi. — Dlohá řač a arabského pohoř, jakoby porořena čo moře, má v zduchového, lemuji obzor.

Hlas našeho průvodce probouzí nás z němého obdivu čarokrásné vyhlídky. Je čas, abychom ve své cestě svatým místem pokračovaly.

Jdeme dolů ulicí, zvarou via Dolorosa, t. j. cesta bolestná, kterou kráčel Spasitel s křížem na horu Kalvarii. Jak dlouhá a pustá je to cesta! Viděti tam jen rum a zř ceniny. Kráčíme pod temným poclobm, kam světlo denní nikdy úplně necopadá, spěcháme okolo domů, které nejsou hrobům nepodobny. Hrubé, neotřesané kameny, popukané sloupy poznačují jedrotlivá zastavení křížové cesty. V úzké, špinavé ulici potkáváme mohamedány, arabské poháněče velblouců, armérské kněze, protivné žicovské postavy, také ženy, které ve své krásné šaty úplně zahaleny, jako stíny v neproniknutelném temnu domů zrakům našim se ztrácejí. Jen tu a tam prokmtá úzkou uličkou kousek modrého nebe.

Když jsme několika úzkými uličkami prošly a mezi zbytky zdí a rumem si cestu prokládaly, stojme najednou na prostranství, které obrovskou zdí je ohraničeno. Sem přicházejí kačcí pátk žicé, aby svou záhubu oplakávali. Sklánějce hlavy z předu na zad, říkají žalostné nářky proroka Jeremiasše. Starci i mladistvé dcery Sionu, lbaží uctivé z jejích trhliny ve zřivou. Hluboká soustrast má nás, když vidíme žalostné jejich hořkovaní.

Žicovský kroj ženský má celkem ráz kroje starozakonního. Ženy se odívají podobně jako jejich přeckyně ve Starém Zákoně. Zahaluj se v dlouhé bílé závoje, které časem poněkud pozvčejí, aby lépe viděly svoje okolí. Pak viděti blečé obličje je mných rysů, tmavými vlasy olemované, které zlaté sponky a korálové šňůrky črží pohromadě. Řísnaté tuniky z p strobarvé, měkké látky, jsou rovněž zlatými ctkami a řetřky, perlami a árahokamy posázeny.

Kroj mužů je cele jejich původcu rozdílný. Nosí pravidelně dlouhé kadeře, které před ušima dolů visí, vysoké beranice, pod nimiž scvrklý obličej zdá se ještě hubenější. Dlouhý

kaбат, pod ním kaftan z je mné látky, jsou spjaty uprostřed těla širokým pásem.

Vracíme se křížovou cestou a vcházíme do kaple sest. r naší milé Panny ze Sionu, tak zvané kaple „Ecce Homo“. Socha „Ejhle člověk“ z bílého kamene stojí na místě, kde Pilát zbičovaného Spasitele ukázal lidu.

O něco dále stojí chrám Bičování Páně, který opatrují otcové Františkáni. Železem pobitá bránka vede do svatyně. Bránka je tak nízká a úzká, že třeba hodně se ohnouti, abychom mohly cvonitř. Také toto posvátné místo bylo, jako mnohá jiná, místa ve Svaté zemi, zneuctěro. V roce 1618 cal tam paša Mustafa bey své nejkrásnější koně umástiti. Den nato byla ušlechtilá, cenná zvířata nalezena mrtva. Večer téhož dne cal tvrcošjný moslim jiné koně tam umástiti. Těmto nečálo se lépe, než přečeslým. Dal te y svolati nejmoučřejš učence a učitele islamu na poradu a tázal se jich, co by mohlo býti příčinou této události. Jedrohlasně odpovččeli učení moslimové, že místo kde byl Ježš bičován, je křesťanům svaté a že Bůh necopustí, aby bylo zneuctěro. Teprve nyní nechal paša svatyni prázdnou, ale křesťanům ji nevrátil. Konečně r. 1838 odevzal Ibrahim paša zřiceniny Františkárům.

Svatyně je chudobně a jednoduše, ale čústojně vyzdobena. Hlavní oltář stojí na místě, kde Kristus Pán byl bičován. Úlomek ze starého sloupu, který tam první křesťané zúmýslně nechali, poznačuje ono místo. Ačkoliv kostel není farním, konaj se tam nicméně pravidelné služby Boží. Nával věřčích je tak velký, že často nemají ani čosti místa.

Naproti kostelu bičování Páně stojí budova, paláce Pilátova. Nyní je to turecká kasárna.

Místo ustanovení nejsv. Svátosti je na hoře Sionu.

O tud očebraly jsme se na místo, které se považuje za ročiště Panny Marie. Nalézá se v kláštře „Bých otců“, vecele něhož stojí nádherný

chrám sv. Anny, kt rý se vypíná nad domkem rodičův nejsvětější Panny, Joachima a Anny. Jenom několik kroků od kostela sv. Anny viděti tak řečený bravní rybník, ve kterém se umývali beránci k oběti určení a kde Kristus Pán uztravil člověka 38 let nemocného.

S pahorku za městskými zřemi vidíme úolí Josafat a potok Cedron, jenž se úolí vine. Naproti nám vypíná se hora Olivetská, o něco dále čtyřhranný pomník s kopulí; je to hrob Panny Marie. Docela na blízku ukazuje se j skyně smrt lné úzkosti Páně. Bohužel nelze nám, ježto den pokročil, také tam naši pobožnost vykonati. Temnými, křivolakými uličkami, ve kterých se to hemží Židy a Araby, vede nás vůlce

domů. Bez něho bychom se tam byly mohly za žádný způsob odvážiti. V evropské čtvrti učinily jsme rychle několik nutných nákupů. Jak se zlá, nepřepatily jsme koupných věcí nad jejich cenu, což je zle velkou řídkost. K páté hodině vrátily jsme se konečně do našeho milého, malého města Betléma, plny radostí a díky za obdržené milosti.

Tim končím svůj denník. Není pochybnosti, že se nám na našem novém působišti nebude neostávatí různých zkoušek a utrpení. Avšak směje se vzhledem k tomu, co náš Božský Spasitel právě zde na těchto posvátných místech za nás trpěl, zpěčovatí, p ti kalich, který nám Boží Prozřítlost připravila?“

A. M. Kadlčáková.

Svobodné vlasti.

Dokončen je krutý boj,
jež vlast česká bojovala,
veselí kvas každý stroj,
z poroby že k slávě vstala.

Probudil se český lev,
jež byl vězněn tři sta roků,
marný jest nepřítel hněv
i všech jiných vlasti soků.

Objímá dnes druhá druh
„Na zdar“ vlasti provolává
radostí se chvěje luh
k životu že zase vstává.

Svobodná je naše vlast
i ta její stará práva,
nedá si je více krást,
z poroby je vyorává.

Nadešel již onen den,
po němž prahlo lidské plémě,
uskutečněn dnes ten sen,
naše že jest česká země!

Marie Tesařova.

Marii Panně.

Jak jitřenka, když ráno září,
když země klidný dřímá sen,
tak, Maria, Ty svoji tvář
z mé duše plašíš, každý sten.

Ty každý mráček zháníš s čela,
Ty tíšíš na rtech bolný vzdech,
má prosba letí k Tobě vřelá:
V Tvém náručí mne dlíti nech!

U Tebe bolest má se zhojí
mé duši dáš své lásky slast
vždyť, Maria, Tys Matkou mojí
a dobře víš, co kříž jest, strast.

O Maria, Ty dobrá Máti,
mou duši sladce zkolíbej,
přej Tvoji stopou vždy se bráti:
a v srdce mé svou milost lej!

A. M. Kadlčáková.

Vlaje prapor svobody.

Vlaje prapor svobody
po všech českých krajích kol,
písní hláskou zaznívá
město, víska, luh i dol.

Vstala máti Čechie
vstala v plné síle své,
pod prapory svobody
český národ k sobě zve.

Volá chrabré syny své
hájit práva odvěká,
volá ať se práce tě
nikdo z vás zde neleká.

Proto s chutí do práce,
do níž volá česká vlast,
práce ta ať zanechá
v každém srdci Čecha slast.

Různé zprávy.

Život náboženský mezi katolíky v Německu lze si představit dle statistiky, nasvědčující, že v Německu každý katolík, schopný přijímat svátosti průměrně jednou za měsíc přistupuje ke stolu Páně. Také na frontě přijímají katolíci svátosti každý měsíc. Na frontě stalo se to prostě zvykem. — U nás ovšem nedá se náboženský život s touto statistikou ani z daleka srovnat.

Jubiläum církevní organizace v Polsku. Posledního června slavilo katolické Polsko 100leté výročí církevní organizace, provedené papežem Piem VII. Rozdělení diecezí: arcibiskupství varšavské jako metropole a 6 biskupství, trvá dodnes.

Svěcení na kněze v katol. kostele severoněmecké diaspory. Dne 2. července 1918 byl v diasporovém kostele u Eutinu (Holštýnsko) vysvěcen osnabrúckým biskupem dr. V. Brunnigem, jenž sám přijel břimovati, na kněze jáhan a francouzský důstojník H. (z arcidiecese Cambry) ze zajateckého tábora v Eutinu. Do německého zajetí dostal se 8. června 1916, putoval z tábora do tábora, až v Eutinu se mu podařilo dosáhnouti kýženého cíle. Poněvadž 2. července, svátek Navštívení P. Marie, není církevním právem připuštěný den pro svěcení, vymohl mnichovský nuncius v Římě svolení. Svěcení účastnilo se kromě velitele tábora sedm zajatých katol. kněží. Eutinští katolíci malý svůj kostel pro řídkou slavnost krásně vyzdobili. Po svěcení složil novokněz v ruce biskupa osnabrúckého slib věrnosti a poslušnosti svému diecésnímu biskupu. Prvoliny měl v neděli 8. července v zajatecké kapli. Válka tedy umožnila svěcení Francouze na kněze v diaspoře sev. Německa.

Úcta k sv. Janu Nepomuckému. V zemích koruny české zasvěceno jest sv. Janu Nepomuckému v Čechách 216, na Moravě 62 a ve Slezsku 15

chrámův a veřejných kaplí, úhrnem 293. Na diecese na Moravě připadá na olomouckou 40 a na brněnskou 22.

Požidovštělá vídeňská universita. Na vídeňské universitě bylo ve školním roce 1917-18 zapsáno 8 procent arijských a 92 procent semitských posluchačů. Tato skutečnost musí u všech spravedlivě myslících lidí, i bez jakéhokoliv záujetí v otázce plemenné, vyvolati vážný pođiv; s kulturního, sociálního, ale i s vojenského stanoviska v době, kdy každý mladý muž s trochu rovnými úry patřil do pole.

Navštěva rakouských universit v posledním semestru. Bohoslovecká fakulta vídeňské university měla v letě 1918 154 posluchačů, právnická 1386 (21 hospitantek), lékařská 1303 (z toho 582 žen), filosofická 1852 (964 žen); tedy všech posluchačů ve Vídni je 4695 (1567 žen). V Inšpruku bylo celkem 781 studujících (z toho 109 žen). Ve Št. Hradci 914 (z toho 245 žen). V Praze na německé universitě 793 (z toho 182 žen), na české 2444 (z toho 855 žen). Ve Lvově 2168 (z toho 370 žen). V Krakově 2522 (674 žen). V Černovicích na bohoslovecké fakultě 58 posluchačů; ostatní fakulty jsou uzavřeny. Na všech rakouských universitách bylo tedy 14.375 posluchačů (3982 žen).

Válka, revoluce a kultura. Maxim Gorki sděluje ve svém listě, že za války, ale hlavně za revoluce bylo zpuštěno a vypleněno v Rusku 17 musejí, 36 obrazových galerií, 146 veřejných a 378 soukromých knihoven, 13 divadel a 316 čtáren.

Papež Benedikt XV a vyučování náboženství ve školách. Nedávno byla římská komise pro vyučování náboženství v římských municipálních školách přijata sv. Otcem v audienci. Ve své promluvě označil sv. Otec všechny ty, kdož pracují ve vyučování náboženství, za své spolupracovníky. Při tom zdůraznil, že vyučování nábo-

ženství je pro občanskou a mravnou výchovu absolutně a nezbytně nutné. Současně litoval, že náboženství ve veřejných školách italských není vykázano příslušně místo.

Nová hvězdárna Jesuitů. Jak oznamuje maeri ský „Imperial“, vystaví Jesuité v Seville velkou budovu pro universitu, jež bude spojena s hvězdárnou, opatřenou nejrovnějšími přístroji astronomickými. Jest známo, že v řádu jesuitském byli a jsou četní vynikající hvězdáři, kteří výzkumy svými si získali světové slávy; na př. věhlasná trojice Jesuitů-hvězdářů: P. Secchi, P. de Vico a P. Perry. P. Secchi jest vš. obecně uznáván za největší autoritu o slunci a konstituci jeho a za nejpřednějšího badatele v důležitém odvětví moderního hvězdařství — ve spektrální analýsi. P. de Vico objevil osm komet a výpočty jeho zjednaly mu jméno nejschopnějšího hvězdaře všech věků. Rovněž slavné jméno má P. Perry. O vědeckém významu jeho svědčí mezi jiným, že před několika lety ho vyslala vláda anglická na vědecké výzkumy do Kerguelenu, na Mačagaskar a do jižní Ameriky. Jesuité mají na ostrovech Filipinských největší hvězdárnu, na kterou platí vláda americká subvenci 50.000 dolarů. Rovněž mají řadu hvězdáren v různých dílech světa, ježichž výzkumy a vědecké práce jsou v odborných kruzích vysoce oceňovány.

Židé v zápolí. Peštské listy přinášejí stále drobné statistiky. Tak v Trnavě je v kancelářch invalidovny zaměstnáno 145 osob, z toho 125 je židů a jen 20 křesťanů. V zajateckém táboře v Nezideru má hlídkovou službu čomobranecký prapor č. slo 11. Ze 64 důstojníků je 62 židů. V kanceláři praporu je 14 poddůstojníků, z toho 11 židů, v kancelářch zajateckého tábora je 68 mužů, z toho 35 židů. Při tom se nesmí zapomínati, že židé tvoří jen 5 procent všeho uherského obyvatelstva. — „Altkomány“ přinášejí seznam 86 důstojníků 12. honvéžského pluku, kteří všichni jsou židé a v zápolí. Pouze jediný židovský důstojník tohoto pluku je na frontě. Stejně je tomu tak u peštského pluku č. s. 10, u

dělostřeleckého pluku Ersig-Ujvárua u č. brečnského pluku č. 3. V honvéžském pluku košickém jsou všichni důstojníci, kteří slouží č. 3, židé. Dne 21. č. rvence čtal čoplnovací prapor honvéžského pluku č. 12 celkem 2819 mužů a 564 poddůstojníků. Tolik poddůstojníků vzniklo tím, že všichni židé, v kancelářch zaměstnaní, byli povýšeni na poddůstojníky. Všchny uherské pluky stojí od začátku války daleko od svých čoplnovacích okrsků. Jen peštské comací pluky pěš. č. 32 a honvéžský č. 1 jsou v Pešti, neboť až v nich slouží většina židovských vojáků, kteří tak mohou v Pešti vedle služby vojenské pohodlně starati se o své obchody. — (Zpráva je z října 1918).

Nový York tone ve zlatě a rozkoši. Americký čopisovatel „Daily Mail“ říká ve sv. mlístě — jak referuji, „Münch. N. N.“, život, který zavládl v Novém Yorku nyní, kdy horečná činnost válečného průmyslu a překotný chvat válečných obchodů všeho druhu zaplavily město zlatem. Fantasie žádného romanpsce nemohla by přý překonati intenzitu života, který se nyní ve skutečnosti rozvinul v Novém Yorku. Dcsud nikdy nebyl Nový York tak přeplněn, tak bujný, hlukný, plný zábavy a zároveň pacovitý, jako v tomto roce, v době, kdy mnoho jiných států počíná klesat pod tíhou krvavé tragedie. Všady je překotný kvap. Nový York stal se střediskem amerických milionářů ze všech částí Spojených států. Nejskvělejší čoba Monte Carla bledne, je-li přirovnána k přítomnosti Nového Yorku. Všichni Američané, kteří jindy v zimě jezdili do Evropy, přišli letos do N. Yorku. Ještě nikdy nebylo hl. vní město tak přeplněno lidmi, kteří se chtějí bavit a rozhazují zato plným rukama. Ani v době ocelové hausy — asi před 15 lety — kdy každý nový vlak, který přijel na Manhattanské nádraží, přivezl, jak se zdálo, rovně milionář, nebyly hotely a divadla tak přeplněny, po skvělě Fifth Avenue nejezdilo tolik přepychových povozů všeho druhu a ve Velké opeře nezářilo tolik brilantů a perel, jako nyní. Přepych a drahé vášně čostoupily svého vrcholu. Přij-

de-li někco z vážné Ar glie, plné obětí a odříkání, co Nového Yorku, je z počátku zaražen ohromným ro dílem života v Americe a v Anglii. Zdá se, jakoby byla oddělena Amerika od velké tragedie těžkou clonou, která nepropustí ani hlasu, jenž dal by tušiti, co děje se ve starém světě.

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Počekováří. Plním tímto svůj slib a vzdávám veřejně nejvroucnější díky Božskému Srdci Páně, Panně Marii, sv. Tomáši Akvinskému a sv. Aloisovi za vyslyšení mých proseb, aby se obě moje děti šťastně a ve zdraví z ruského zajetí vrátily. Prosbý mé byly vyslyšeny. Před vánočními svátky přišly obě děti zdravé a šťastné domů a já mohu poslední dny svého života ve štěstí a ve spokojenosti prožívat.

Čten. Školy Bož. Srdce Páně A. K.

7 Vyškov. Plním učiněnou připověd, vzdávajíc nejsv. Srdci Ježíšovu nejvroucnější dík za milostivou, až nápadnou ochranu v době podzimní epidemie. Dík přichází opožděně. Kéž nejsv. Srdce Páně promine otálení a požehná slovám mým, aby čtenářové vždy a všude hledali a očekávali důvěrné pomoci od dobroty přelaskavého Srdce Božského Spasitele.

J. L.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za a úctu a pobožnost ku sv. Rodině nazaretské a na, všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštol. modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie, zachraň církev, naši vlast a národ náš československý!

Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní, jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plno-mocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæii, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heelo apoštolské: Ctíti sv. Rodinu.

Úmysl v únoru 1919: Duch křesť. ve vojsku rašem.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník LIII.

Vychází počátkem každého měsíce.

Únor 1919.

Srdce Páně, budiž s námi, ctnostem svým nás vyučuj, veď nás země pustinami,
ve všech bídách při nás stůj. V službu Tvou dnes odchováme, sebe i své rodiny,
Tobě věrnost přisaháme do poslední hodiny.

Marie Tesařova.

V Srdci Páně.

U Srdci Páně, ach, jak mi lo dlíti,
neznám lepší místo na světě,
jen nech, Jezu, v Tvé mne Srdce vjítí,
tam bol krutý více nehněte.

Oceán tu lásky nejrournější,
v něj se vrhnu s blahou rozkoší,
pak ze šťastných budu nejšťastnější
srdce radostí mi poskočí.

V Srdci Páně dlít chci do skonání,
vpusť mne, Jezu v Tvého Srdce stan,
v Srdci Tvém jest sladké umírání,
z Něho půjdu přímo do Tvých bran.

Marie Tesařova.

Prosba.

Ó Matičko viz chorou děvú,
své spiná k Tobě dlaně,
své oko zvědá k dřevu kříže,
duch spěje k nebes báně

Jen ty mne Matko neopouštěj,
mi štěstí vsej zas v duši,
vždyť to mé srdce u Tebe jen
své blaho, klid svůj tuší.

Jest jedinou mi těchou v žití
Tvá láska a kříž svatý,
ó Máti v děsném vlnobití
mi ukaž trůn svůj zlatý.

Proč trpí Pán Bůh zlé?

Úvaha na 5. neděli po Zjevení Páně.

Od Jarolima St. Pavlíka.

Hospodář nasel dobrého semena na své pole. Tu přišel v noci jeho nepřítel a nasel koukole mezi pšenici. Onen hospodář je P. n Bůh; on stvořil člověka a vůbec všechny tvory dobré. A Bůh vzhledl na všecko, co byl učinil, a bylo to velmi dobré, praví svaté Písmo v kapitole o stvoření světa. Tu však přišel ďábel, to jest ten nepřítel, v podobě hada a nasel koukole zlé ž dostivosti a hříchu do srdcí lidských. Eva byla jeho první obětí, Adam druhou, Kain třetí.

Jak známo, daří se koukol vžilycky lépe než dobrá bylina; netřeba ho hnojit, ani pěstovat, ani opatřovat. Tak je to s koukolem hříchu. Vidíme to na potomcích Kainových, kteří byli sami zlí a i potomky Setovy k zlému svedli.

Patříme-li na tento svět, vidíme sice mnoho dobrého zboží, ale též i mnoho plevele. Vedle křesťanů, kteří slouží pravému Bohu, je mnoho pohánů, kteří se modlí m klaní, anebo vzdělaných lidí, kteří v nic nevěří. V jedné zemi e svatá Eucharistie uctívána, v jiné za modlu považována. Zde vidíme z stupy lidu pospíchat k bohoslužbám do kostela; druzí se na ně dívají a zůstávají ležeti v posteli. Zde vidíme dobré duše každý den jíti k svatému přijímání, kdežto mnozí jiní již od svatby nebyli u stolu P. ně. Tu se modlí klášterní panny takřka dnem i nocí v náhradě za ty, kteří žijí bez modlitby jako dobytek ve chlévě. Jedni zachovávají přísně nedělní klid, druzí mají právě v neděli nejvíce pilno. V mnohé o-dině jsou dvojí d i: jedno poslouchá dobře, druhé poslouchá špatně; jedno činí rodičům radost, druhé jen starost a bolest. Zde nám skýtají čisté panny nejvzácnější příklad liliové nevinnosti; hned vedle oddávají se mnozí nejohavnějším nefestem, navštěvují vykřičené domy a válejí se v kalu neči-

stoty. Zde pracují pilně chudí lidé a živí se počestně; tam se obohacují druzí lichvou a šibalstvím a stávají se milionáři. Kdežto jedni se postí, hýří druzí a plní své břicho, jež je jejich bohem. A kolik zlodějů a vrahů plíží se mezi lidem, kolik lakoty a nespravedlnosti je ve světě! Vpravdě svět ten se podobá šachovní desce s poli bílými a černými, s bílými a černými figurkami, s lidmi dobrými a zlými.

Nebylo by lepší, co by všeci zlí byli vymytěni? Co by země byla obydlena jen dobrými lidmi? Tak se n mzdá! Než božská o t r s t d e svými vlastními cestami. Služebníci hospodřovi chtěli hned jíti na pole a plevel vytrhati; ale hospodář řekl: Nikoli! Abyste s plevelem nevytrhali zároveň pšenice! Nechejte oboje růst a ž do žní Žní je poslední soud. Teprv při něm nastane rozluka; dobří přijdou na pravou stranu, zlí na levou. Prozatím trpí Bůh zlé mezi dobrými on to trpí, když dobří jsou všelijakým způsobem od zlých pronalodv ni, když tito oci své k zlému zneužívají, on nechává plevel růsti společu se s pšenicí. Proč? Předně k vůli zlým, za druhé k vůli dobrým, za třetí k vůli sobě.

K vůli zlým. Bůh stvořiv člověka, dal mu svobodnou vůli; této s v o b o d n é v ů l e m u n e c h c e v o d n a t i. Nikoho nechce nutiti k službě své; vynucená poslušnost byla by bez z sluhy, P n Bůh by neměl na ní ž dnéradosti. Nechce-li člověk P nu Bohu sloužiti, tak nechť jde, on mu nebrní. Když byl P. n Ježíš velebnou Sv tost olt fní předpověděl, a mnozí nechtěli tomu věřiti a raději od něho odešli, nechal je Ježíš; a k apoštolům na to pravil: Chcete i vy odejti? Než apoštolé nechtěli. Hle pravil Mojžíš k lidu israelskému, já jsem v m předložil požehnání a kletbu, pak je to jejich věc. P. n Bůh jim

nechá jejich vůli. On to trpí, když zlí dobrým zlé činí, že do jisté míry. Kdyby chtěl všemu zlému zabránit, musel by neustále zasahovat do obyčejného světového pořádku a zázraky konat. Konání zázraků je však vždy jenom výjimkou.

Nebeský hospodář trpí dále zlé lidi mezi dobrými, protože chce jim nechat čas k obrácení a polepšení se. Z plevle nebude sice nikdy pšenice, ale z nespravedlivého může se vždycky ještě stít spravedlivý, z hříšníka světec, jenž mnohem více dobrého vykoná než obyčejný zbožný člověk. Zkušenost tomu i nasvědčuje, že obrácení hříšníků jsou velmi horlivými v nábožnosti a ctnostech; proto říká Spasitel, že v nebi je větší radost nad jedním hříšníkem pokorně činícím než nad 99 spravedlivými, kteří nepotřebují pokání.

Pán Bůh je shovívavým a milosrdným; proto netrestá hned, ale vyčká v mnohdy mnohá léta, zda-li se hříšník obrátí. Kdyby byl plevel hříchů ihned vyhubil, neměli bychom žádného svatého Pavla, žádného svatého Augustina, žádné svaté Magdaleny a mnohých jiných, kteří přece církvi tak velice prospěli; učenci chtěli oheň s nebe naň svolat; Spasitel je kral. Nevíte, jakého ducha jste. Proci předpověděli o Mesjášovi, že nalomené třtiny nedolomí a doutnajícího knotu nezhasí.

Vidíme-li nějakého zlého člověka, tak ho hned nezatrácujeme, ale myslíme si: Snad přece přijde jeden den, kdyby byl Pán Bůh nebyl mě se mnou střípen? Kdyby mne byl jako plevel hned vyhubil, mne hned ztratil, jakž jsem byl zasloužil, kde bych teď byl?

Nebeský hospodář trpí zlé lidi i k vůli dobrým, aby totiž dobří měli příležitost, věrnost svou k Bohu osvědčit a z sluh pro nebe si získati. Kde není nepříte u vojska, tam není žádného vyznamení ani pro statečnost žádného medajle, žádného z služného kříže, žádného odměny. Beze zlých neměli by dobří žádnou příležitost cvi-

čítí se v různých ctnostech, jako například v tichosti, v trpělivosti, i se k nepřítelům, shovívavosti, odpuštění, sebeovzdání, pokoře. Bez tmy nepřijde světlo, jak se patří, k platnosti, bez deště a bouře nevážili bychom si neležítě pěkného počasí, bez nemocí nevěděli bychom, jakým dobrodiním je zdraví.

Když svatý mučedník Achacius — on patří k 14 sv. spomocníkům — stál před římským prefektem Bibianem a svědectví dával Kristu Pánu, tázal se jej soudce: Proč netrestáš vás Kristus, kterému se klaníte, císaře a všechny, kdo vás pronásledují a usmrcují? Je-li Bohem, jak tvrdíte, musí mu to být velmi lehkým, i mocné císaře potrestati. Achacius věděl, jak mu odpovědět: Kdyby vás chtěl Pán na místě potrestati a usmrtit, upadli byste do věčné z huby, a my, jeho služebníci, nemohli bychom se osvědčit, kromě moc jeho milosti.

Proč dopouští Bůh, aby církev jeho byla pronásledována od nepřátelů a boženství? To se děje k jejímu dobru: stává se tím dokonalejší, mocnější a trvanlivější; včas boje stkví se velkolepěji než včas míru. Proč musí mít dobrá žena zlého muže? Kdyby ho neměla, nebyla by tak dobrá, tak nábožná, tak šťastná na věčnosti. Těšme se tedy, máme-li co trpět, od zlých lidí; je to k našemu duševnímu dobru, ke spásce duše.

Konečně trpí Bůh zlé lidi i k vůli sobě, protože je totiž nejvyšší spravedlivý, nejen k lidem dobrým, ale i zlým. Úplně zlým je jenom ďábel; na zlých lidech však se vždycky ještě najde nějaká dobrá vlastnost, oni přece ještě konají někdy něco dobrého, nějaký šlechetný skutek. Pán Bůh však odměňuje každý dobrý skutek. Nemůžeme-li mu možno hříšníky odměnit svou nebeskou, věčnou blažeností, pro jejich nekajicnost, tak je odměňuje dlouhým pozemským životem, pozemskou blažeností; nechává je na živu a dává jim štěstí. Potom mu nikdo nemůže předhodit, že by byl nespravedlivý. Též však dáva zlým za dobré, co činí, milost k obrácení se

Zda-li ji skutečně ku svému obrácení použijím je jejich věc.

Nyní musíme tedy zlé mezi sebou trpěti, protože i Pán Bůh je trpka. Půjde den, kdy plevy budou ze pšenice vymítěny a kůkol vybrána. Bylo by žádoucí, aby se zlí obrátili

a usli smutnému osudu. Modleme se k nejsvětějšímu srdci Mariinu za obrácení hříšníků. Hledme, abychom se zbavili zplakání, až bude do ohně hozena, ale mezi dobré zloz. co nebeských sypků.

Marie Tesařová.

Ve stínu kříže.

Jak bezpečno jest ve tvém stínu ty kříží svatý spočinout, když žal mne svírá, téměř hynu, tu k Tobě jdu se přivinout.

V mé srdce, Kriste, z ran Tvých kane tvé lásky nehybnoucí tok, klid duši mojí rozervané tvůj otevřený skýtá bok.

Ve stínu tvém cos duši hýbá, tam tichne krutý bol a žal, mi láska Tvá strast z čela zlbá pak ráda pájdu s křížem dál.

Na Kalvarii, drahý Pane, za Tebou mužně chci se brát, — když v stínu kříže noha stane — ve stínu tom chci umírat.

Dělníci na vinici.

Napsal Ignát Zbáňel.

Král Šalomoun píše: „Smích s bolestí smíšen bude a po radosti naposledy bývá žalost.“ Přísloví 14. 13. Na nic na světě nelze se docela spolehnouti, vše jest tu vrtkavé, nic nemá stlosti. Smích, radost nikdy netrvají dlouho, ale jak dobře praví Šalomoun, každé radosti jest přiměřena kapka trpkosti, nikdy nevychází v našem pozemském životě pouze smích a veselí, ale každému veselí jest přidána menší či větší dávka bolesti. Zde na světě nikdo tedy nečekej pohyých radostí, jediného upokojení, že bys tu mohl býti naprosto a veskrze šťasten; štěstí dočká se ten, kdo vytrvá a ždo konce a uslyší při posledním soudu slovo Spasitelovo: „Pojďte, požehnaní Otce mého, vládněte kralov-

stvím připraveným vám od ustano svení světa, neboť jsem ačněl a dali jste mi jísti, žíznil jsem a dali jste mi píti; hostem jsem byl a přijali jste mne, nah jsem byl a přioděli jste mne; nemocn jsem byl a navštívili jste mne; vžal jsem byla a slyšeli jste mne.“ Mat. 25, 34.—36. V jediném nebi jest stála radost stála spokojenost, neboť „čeho oko nevidělo, ani ucho neslyšelo, ani na srdce lidské nevstoupilo, (jest to), co Bůh připravil těm, kteří ho milují.“ I. ke Kor. 2, 9.

A jako v obecném životě nepanuje nikde a nikdy pouze jedina radost, jedině veselí, podobně jest i v životě naší milé svaté církve. Nedějí „Devítník“ započíná nové období v

církvi, což také naznačeno tím, že živa ří m. . . fialo é rou . Až do této neděle panovala v církvi radost, ozýval se hlas, oznamující narození našeho milého Spasitele zpěv andělů na luzích betlémských, radostném poselství, je sdělil anděl pastýřům, hvězda třem králům, slova, která pronesl stařec Simeon, když byl uznán za hodna, aby mohl vzítí Ježíše na své lokty. Od neděle „Devítník“ ozývá se v církvi jiný hlas; t ž církev, která pro zpěvovala chválu Boží radostnými slovy, opomíjí chvalozpěv: „Sl va na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle.“ Luk. 2, 14. Nezní již radostné „Alleluja“, kterým cíkev radost svou vyjadřuje, ale mše svatá v neděli Devítník počíná slovy smutnými: „Bolesti pekla obklíčily mne zachvátila mne osidla smrti.“ Žalm 17, 5.

Proslulý duchovní spisovatel Ludvík z G anady píše: „Veliký jest rozdíl mezi Bohem a člověkem. Zdá se mi, že není mezi posledními těmito rozdíly, že Bůh at koná, co chce, nečiní nic ani z prospěchu ani pro potřebu, nýbrž z pouhé pohnutky své dobrotivosti, kdežto člověk, ubohý, nepatrný tvor touží po zisku a ještě dychtí, aby ze všeho, cožkoliv podnikne, vyplynul mu nějaký užitek a prospěch“

N š přelaskavý Otec nebeský „chce, aby všickni lidé byli spaseni a přišli ku poznání pravdy,“ K Tim. 2, 4, p oto ust novil ve své nesmí né l sce a shovívavosti, že dá n m „míru dobrou a natlačenou a natřesenou a vrchovatou,“ Luk. 6, 38, čímž nás všechny chce na vnaditi, abychom byli dob ý ni dělníky na jeho vinici. „Proto buďte ne b atří, pevní, nepohnutelní, vždycky přehorliví v díle P ně, vědouce, že pr ce naše není nadarmo v P nu.“ I. ku Kor. 15, 58. Šluha Boží David praví, že zachov vatí přík zání Boží jest dfo sladší nad med a dodává k tomu: „Služebníků tvůj za jisté ostřihá jich a v ostřih ní jich od pl ta mnohá. Žalm 18, 42. Bylo-li šetřiti a zachovávatí přikázání Boží

jižve tarém zákoně sladší nad med, byla-li těm, kteří je zachovávali věrně a svědomitě, zaslíbena mnohá odplata a odměna ne mímá, jaké city mají převl dati v n s, kteří žijeme v zákonu milosti? Sv. Bernard praví: „Ve tarém zákoně jest těžké jho a špatná odměna, neboť byly slíbeny časné a vezdejší věci. Jho církve jest však . . . nezdály býti hroznými povinnostmi, které ukl d , zve církev k věcem, které slibuje.“ „Nazvali-li David již dávno před Kristem přík z ní sladkými a odměnu za jejich zachování velíkou, můžeme tím větší oček vatí od přelaskavého Krista.

„Smluviv pak s dělníky den r na den, poslal je na vinici svou.“ Mat. 20, 2. Není zajisté potřebí, t zati se po příčině, pro kterou poslal hospod ř dělníky na vinici? Neučinil tak, aby tam lenořili a odpočivali; neposlal jich ku hře a nevybídil k nečinnosti, nýbrž k potu, činnosti a práci, aby vinice byla ř dně obděl na. Práce jest na světě naším údělem, naší nejsvětější povinností. Život n s všech jest bojem, či chceme-li, můžeme ho nazvatí během o závod, obchodem nebo křížovou cestou nebo jak se nazývá v evandéliu, vinicí.“ Vždy a všude oček v nás mnoho práce, nebezpečí; nikdy nejsme bez křížů a trápení všeho druhu. Proto volali již ve starém zákoně zbožní a bohabojní lidé: „Naložil jsi soužení ná náš hřbet . . . šli jsme skrze oheň a vodu,“ t. j. upadl jsme v rozličné nebezpečí. Žalm 65, 11. 12. Pracujme a přičinujme se, aby naše práce byla dobr , vytrval , aby pak „zkoušení naší víry bylo shled no k naší chv le a sl vě a cti při zjevení se Ježíše Krista.“ I. Petr 5, 7.

Jest zajisté podivno, že již dávno před Kristem vyslovovali mnozí lidé tytéž z sady! Tak na příklad proslulý b snk Hesiodor píše: „Bohem jest stnoveno, že ctnosti předch zí práce.“ Jiný starý učelec, Epimarchus, praví: „Bůh prod v: ctnost všem smrtelníkům za pot jejich obličje.“ Jak se tedy jasně praví v těchto výrocih, není ctnost majetkem lidí, nýbrž da-

rem nesmrtelného Boha; Bůh neposkytuje tohoto daru smrtelníkům ani za zločiny ani za stříbno, ne za drahokamy, ne za jiné věci, ale za cenu potu tvoře čili za práci, bez níž nelze si mysliti žádnou cenu. Cnost lze získati pouze bojem a zápasem. Naše staročeské přísloví obrazně praví: „Bez práce není koláč.“

Po ulicích svého rodného města Assisi chodil v zimě prose o almužnu tamější rod k František z Assisi. Byl velmi nuzně oblečen, všecek se třásl zimou a byl již napolo zmrzlý. Tak ho ušel jeho vlastní bratr, kterému, jakož i celé jejich rodině bylo odporné, že František vstoupil do chudého řádu a chodě po ulicích jako žebřák žebra. Uštěpačně mu vzkázal: „Neprodal bys mi krupěj potu?“ — Světec duchplně odvětil: „Rekněte mě u bratřovi, že jsem vše prodal přičiž dícho mému Bohu.“ A jak mluvil tento světec, podobně mluví všichni ostatní světci i světice Boží.

Všechny tyto věci jsou v nás vzor pilnosti a pracovitosti. Čteme již v knize starozákonní „Přísloví“: „Jdi k mravenci, ó lenochu, a zpytuj cesty jeho a uč se moudrosti; kterýž nemaje vůdce, ani příkazatele, ani knížete, připravuje sobě v létě pokrm a shromažďuje ve žních, by potom jedl.“ Přís. 6, 6. Podobný výrok čteme v téže knize: „Kdo shromažďuje ve žních, jest syn moudrý; ale kdož v létě chrupe, jest syn zahanben.“ Přís. 10, 5. Ano, věcně pravdivá ustanou slova moudrého Siracha napomínající ku stále práci těmito slovy: „Ehož jsi v mladosti své neshromaždil, kterak najdeš v starosti své?“ Sir. 25, 5.

Sv. B mard vystihl výborně nezbytnost práce slovy: „Kdo nekoná práce lidské, zaměstnává se prací ďábelskou.“ Sv. Jan Zatoústý praví: „Bůh stvořil člověka ku práci a dal mu k tomu vhodné údy. Lenoch protiví se tedy pořádku, který ustanovil a založil Bůh.“ Sv. Pavel výslovně přiznává, že nikomu nebyl za svůj celý život na obtíž, že, čeho potřeboval ku svému životu, vše si opatřil prací rukou svých. Čteme totiž o

něm: Prodlévaje v městě Miletu pravil k starším církve v Efesu, které k sobě povolal mezi jiným také toto: „Stříbra a zlata neb roucha nežádal jsem od nikoho, jakož sami víte: neboť pro potřeby moje a pro ty, kteří se mnou byli, sloužily ruce tyto.“ Sk. ap. 20, 22. 24. Proslulý malíř Apelles říkával: „Ďádný den bez čáry.“ Ujímme i my svým heslem slova: „Ďádný den bez neustálé, vytrvalé práce.“

Pravým hrdinou práce byl proslulý náš spisovatel František Bartoš, který pracoval až do své smrti stále, neúnavně. Podobně činným byl německý kněz a spisovatel Jindřich Hansjakob, který churavěl hroznou nervositou a přece mohl s dobrým svědomím o sobě napsati: „Mám mnoho chyb na sobě, mohl bych o nich napsati celou knihu. Ale jedno mi dala dobrotivá Prozřetelnost, lásku k duševní práci. Neomhu býti nikdy nečinným, mou jedinou radostí jest práce.“ Opat kláštera u sv. Mikuláše na Starém Městě Pražském Anselm Vlach napsal roku 1735 komisi, jak bylo tehdy zvykem, do památníku: „Čím větším budu, tím více budu pracovati.“ V Rajhradě měli v klášteře v letech 1728—1767 bratra-laika, rodilého ze Saska a vyučeného knihaře, jménem Ivana Stillera. Byl z počátku vrátným, ale svou píli získal sobě tolik učení, že by po sedmáct let správcem bohaté klášterní knihovny. Duchaplně řekl nebožtík Vymazal, chtěje povzbuditi ku stále práci: „Každý rozumný člověk jest věčným studentem, t. j. má se stále dáti ně vzdělávati. A co tuto řečeno o práci duchovní, platí rovnou měrou o práci tělesné, o níž mají naše národní rčení, říkadla a přísloví mnohou zlatou pravdu. Na příklad: „Z pilnosti se štěstí rodí, lenost holou bídu plodí. — Kdo chce čeho dojíti, musí za tím pojit. — (astá krupěj i kamení prorazí. — Malý červík velký dub ztráví, ne proto, že tuze kouše, ale že se často točí. — Příčinnivému dvojit život. — Kdo dbá, ten má. — Slepíčka po zrnečku kloue a tím syta žije.“

Sv. Augustin napomíná: „Nestať, abychom pouze zevně bděli, nýbrž potřebí bděti také vnitřně v srdci, ve víře, naději, lásce a skutky.“ Chtěl říci: Bdi ve svém srdci, aby žádná nezřízená žádost do něho nevěšla, bdi ve víře, aby žádná nevěra do něho nevnikla, v naději, aby nás nepostrašila žádná nedůvěra, v lásce, aby nás nepokazila žádná láska ku tvorům; skutky, abychom nikdy nebyli enošní. Ano, umíme si, že práci učiníme obsahem svého života. Lenost budíž nám neznáma, by neplatilo o nás přísloví Šalomounovo, když píše: „Přes pole člověka lenivého jsem šel a přes vinici muže blázna: a hle, všechno porostlo kopřivami a trní přirýlo svršek jeho a ohrada kamenná byla sbořena.“ Přísł. 24, 30. 31.

Pracujme tedy pilně práci, kterou nám stav náš ukládá, ať jest to práce duševní, ať tělesná; každá práce zdobí člověka. Moudrý Alkuin dával radu: „Pracuj vždy tak pilně, jako bys věčně měl žít a pracuj tak nezištně, jako bys zítra měl zemřít.“ Jak sladký jest odpočinek po práci, tak sladké jest vědomí, že jsme použili každé chvíle k usilovné práci, popisuje takto náš básník:

Nejlépe chutná jádro,
jež jsme sami vyluštili:
nejvíce těšívá zlato,
jež jsme sami vydobyli.
Nejvíce těšívá perla,
již jsme sami vylovili —
a tak nejvíce těší pravda,
již jsme sami odekryli.

Jablonský: „Moudrost otcovská. č. 67.

M. T.

Církvi svaté.

Církvi svatá, váso drahocenná,
co květů sličných v sebe pojímáš,
Tys drahokamem božským ozdobena,
svět celý s Bohem dlouze objímáš.

Ó Církvi svatá, přístave ty spásy,
kdo zakotví v něm v bouřích života
Ty vítězem jsi — budeš na vše časy,
na skále stojíš, svět kdy kolotáš.

Ó Církvi svatá, čistá choti Krista,
Mu: „Na kříž s ním!“ lid volal zbloudilý,
i tobě, Církvi, mnohý kříž ten chystá
i věnec z trní pro tě uvilí.

Ó Církvi svatá, lásku znej svých dětí,
my pro tebe a s tebou, chcem jít v boj,
Tys překonala bouře po staletí
jen v tobě skryt jest věčné spásy zdroj.

Vždyť s námi Bůh a Jeho Matka svatá,
rty naše barví Beránkova krev,
nás nepřemůže pekla zloba klatá,
ni nepřítel tvých zarputilý hněv.

Marie Tesařova.

Srdce Pána Ježíše.

Srdce Páně zřídlo lásky vroucí,
z něhož láska šlehá plamenem,
kdož by jen zůstal kamenem
koho nesžehl by plam ten skvoucí?

Jako rubín září jeho rána
z ní se proudí rajske vláhy zdroj,
pro Ježíše kdož se dává v boj
nebes štěstí jest tu pro něj sehrána

Ach, jen pojďme k Srdci Ježíšovu,
On nás volá v Srdce svého stan,
kdož by láskou zůstal nezdolán,
toho srdce by snad bylo z kovu.

Ne — ten kamenné by srdce měl
kdož by velkou lásku Pána zřel,
a byl chladným k Srdci
Ježíšovu.

M. T.

Prosba.

Tobě, Máti moje, spínám dlaně svoje,
bol kdy krutý svírá znavenou mi hruď,
nad oblohu výše, do nebes až říše,
jako skřivan letím, záchranou mi buď!

Myslí mojí snivou vzlétám s prosbou tklivou
k Tobě, Máti drahá, slyš můj chvějný hlas!
Zaplaš chmury s čela, ať jsem šťastna zcela,
a z mých retů zavzní píseň štěstí zas.

Vím, žeš dobrou Matkou, žití cestou vratkou,
milá Máti Boží, dítě svoje veď;
něžnou rukou svojí ochraňuj mne v boji,
chraň ji zlého pádu, uprostřed všech béd!

Veď mne cestou žití, jas kde věčný svítí,
nedej zahynouti v bouřích života;
kdo se Máti Boží, ve Tvou náruč vloží,
toho neopustí Tvoje dobrota.

Stáří čili životem vzhůru.

„Nemyslete nikterak, křesťané, že přátelství Spasiteleovo oplývá pouze slastmi a lahodami. Žádá po nás i odvahy zocelené strastmi a vycvičené utrpením. Přátelství, jež má Syn Boží k nám, chce nás posíliti k námáhám, uvyknouti válce. Je něžné, ale není změkčilé; je ohnivé, ale není chabé; je sladké, ale není lísavé. A dobře vězte, křesťané, kdykoliv Ježíš někam zavítá, že přichází se svým křížem a dává v něm podíl těm, které miluje...“

* * *

Nuže, Bohu budiž chvála. Ve věku, v němž jsem žil, byl Ježíš Kristus mnoho milován. Toho jsou mi dokladem nespočetní lidé, kteří jsouce voláni, vstoupili do řehole. Toť odpověď tisícířých srdcí na výzvu srdce oroho, o němž Montalembert pravil vzpomínaje na obět vlastní své dcery: „Když tolik mladých srdcí oddává se mu ve květu života a nadějí, není to než náhradou za dar, v němž se nám sám věnoval. A tato oběť, která nás křížuje, je pouze odpovědí l'sky lidské na l'sku Boží, jenž dal se za nás ukřížovati.“

Ale není to pouze v klášteře, ve svatyni, je to i ve světě v životě všedním, na polích i mořích, doma i v obchodě, ve vědách a literatuře, ve všech okolnostech společenských majetkových, kde Srdce Páně doposud mezi námi dál a dále dobývá vítězství. A všechny ty svaté ženy, které ať v manželtví, ať ve vdovství, ať v panenství obětovaly vše, co tu svět cení, kdože je učinil tak čistými, tak velikými, tak vznešenými, tak ušlechtilými, tak dobrými, ne-li l'ska k O nomu, jenž jediný jest jich hoden a jenž je očekává? Poslyšte, co dí jedna z takových žen :

Bylo to 3. července 1847 na zámku Bours. Podvečer při západu slunce vracely se dvě vznešené vdovy, dvě sestry ze své návštěvy na hřbitově, kam byly zašly pomodlit se na dra-

hých rovech. Přibližovaly se k domu rozmlouvajíc o Bohu a duši. Jedna z nich, pokračujíc v zábavě, pravila: „Paulino, vmysli se dobře ve skutečnost, že všecko, co se nám tolik na zemi líbí, není naprosto ničím jiným než stínem, a že pravda všeho na světě je v nebi. A milovat, není-liž posléze milovat nejslastnějšího požitkem na zemi? A milovat L'sku samu, milovat Ježíše Krista, není-liž to vrcholným zdokonalením l'sky? Nikdy bych se nebyla utěšila při velikém svém neštěstí, kdybych nebyla znala tuto l'sku, l'sku, jež trvá vždy!“

Když jsme přišly domů (pokračuje p. Cravenová ve knize své: „Vpravová: ní sestřino“), posadily jsme se na lávku bavíce se dále hovorem. A když jsem jí řekla: „Tys přešťastna, že tak Boha miluješ,“ odvětila: „Ó, kterak bych neměla milovat Ježíše pomyslní-li na div, který v mé duši, učinil, cítím-li, že když jsem byla tolik milovala, potom měla, co jsem milovala, posléze to pozbyla a byla vržena na pokraj zoufalství, že shledávám dnes duši svou tak přetvořenu a tak oplývající štěstím, že všecko štěstí dřív poznané není nic, zhola nic u srovnání s ním?“

Byla jsem překvapena slyšíc ji tak mluvit a zeptala jsem se: „Ale kdyby se ti vrátil nyní život, jak jsi o něm snila s Albertem, kdyby ti byl přísliben na dlouhá léta?“ A odvětila bez váhání: „Nevzala bych ho.“

Nazítířino pouštěla jsem zámek Bours. Sestry své Alexandriny neměla jsem již užítí. Tato rozmluva znamenala vrchol odříkání a dokonlost l'sky, po níž jí nezbyvalo než umřít. Žasla jsem později, že jsem ji nepochopila a že slova ta neznela mi v srdci jako poslední „s Bohem“.

* * *

Ale kde na zemi najdeme Ježíše, tuto l'sku nejvyšší? Kde nalezneme jeho slovo, kde s ním pohovoříme? Kdeže je přítomen, kde žije? Slovo

jeho je v evangeliu, přítomen jest ve své Svátosti. Promluvme si, bratře, o obém.

Evangeliu, přešle jeden starý kněz, které je knihou všech věků, je především, jak se zdá, knihou věku posledního, našeho. A proto jsem si navykl tento denní, posilující a blahý pořádek, „životosprávu“ starých lidí. Každého jitra před prohlédnutím pošty umíni jsem si porozjímat stránku této svaté, božské knihy. Na štěstí mohu se dnes obejít bez vysvětlivek a poznámek, které se věší na slovo Mistrovo a přerušují je; není mi třeba přílepku na soše z mramoru a zřáta, odpoutání ode všeho lidského, jak vyšel v původním svém inspirovaném znění, čteme-li jej v originále, je tak přímý a poctivý a nabývá tvéinosti bijící v oči. Dojem čteného je nerosrovnatelný, působí vždy čínski novým na rozum i srdce.

Bytuje tam Mistr, rabboni, všude a vždy tak, jak jej lidé kdysi vídali, jak jej slýchali, je to zkrátka jeho fotografie a fonografie zároveň. Jsme s ním, u něho a jak se chví vzduchem čaromocné a všemohoucí jeho slovo, již působí v duši, co bylo vysloveno. Věřím v pravdě, že jsem u něho. Jsem tak s ním, že když jsem odložil svatou knihu, leckdy potřebuji chvílky, a bych se vzpamatoval, a bych se vrátil v pozemskou skutečnost místa a hodiny, k nimž mne poutá tíže mé smrtelnosti. Slovo Ježíšovo povznese mne k němu.

Hovoře o evangeliu, napsal Lacordaire paní de Pitray dne 7. září 1857: „Jak světlo jeho stává se jasnější a sladší, čím více blížíme se smrti! Čtu-li evangeliu, každé slovo zdá se mi bleskem!“

Když jsme slyšeli Ježíše, třeba mluvit s Ježíšem, třeba potom darovat Ježíši, a to vše, čeho si žádá. Je to ona denní rozmluva, již zoveme modlitbou, a modlitba je obvyklé, důvěrné obcování lásky. Ale žel, tu neumím než toužit po její slasti. Abych o tom hodně promluvil, zda dotknul se kdo mých ledových rtů uhlem žhavým, jako se stalo proroctví?

Nemáme pouze slovo, hovor, e-vangeliu Kristovo ve službách své lásky, nýbrž máme jeho skutečnou přítomnost, máme jeho božskou osobu v Eucharistii. Eucharistie je pečet nově úmluvy mezi Kristem a křesťanem. Přijímání se jmenuje „svátost lásky“ a Emanuel je nové jméno Boha bydlícího mezi námi: Emanuel — Bůh s námi.

Ježíš nazývá Eucharistii také „tajemstvím víry“. Děsí tě snad toto tajemství, bratře můj? Mne alespoň přitahuje. Stojí tě mnoho přemáhání tento akt víry? U mne tryská bezděky z duše a srdce zároveň. Duch můj nemusí v eucharistickém těle Ježíšově pátrati po těle hmotném a smrtelném jako je tělo naše pozemské. Tělo, které nám tu Církev katolická představuje, bychom je poznali, jemu se klaněli, to je tělo vzkříšené, proměněné, jemné a slavné, utpení nepodrobené, jako je v nebi. Jaké světlo, jakou útěchu čerpá víra má z tohoto učení! Pravda ovšem, nemám ponětí o takovém stavu; ale chápeme-li jistá tělesa zvláštní jemnosti, jejich vlastnosti ohromující dnešní vědu? Nežádá po tajích vědy důkazů ve prospěch ohromného tajemství mé víry, ale věda mou víru usnadňuje doznávajíc vlastní svou nevědomost, a já spoléhám plně důvěry na slovo Boží.

Posléze se ptám, zda Ježíš Kristus přítomný na našich oltářích, přijímaný v Eucharistii, navštěvovaný ve svých chrámech je tolik zbožnými katolíky milován, jak by milován býti mohl? Pravda je, že právě ve Svátosti, v tomto tajemství lásky je milován nejněžně a vroucně.

Nikdy, v nižádné době, v nižádné zemi nevidělo světové, eucharistické království Kristovo takových dnů triumfu. Žijí tu v Lille u prvotního krbu těchto projevů a na zítří již píší o velkém kongresu eucharistickém v Montréalu... Ale raději bych promluvil o svatém, důvěrném obcování Spasitelově s jeho služebníky, kteří žijí ve světě. Vzpomínám na příklad, který mne ještě ve vzpomínce ovívá libovůlní, jak kotouč kouře kadidlo-

věho, který mi přichází z dálky prch-
lých let.

Je to vzpomínka na tři svaté kmety, které jsem před padesáti lety vídal každodenně před nejsv. Svátostí ve stoličním chrámu sv. Kříže v Orleánu, kde jsem korál osm let bohoslužby. Jeden byl hrdý šlechtic, kdysi člen tělesné stráže Karla X., rytíř ř. du sv. Ludvíka, druhý byl plukovník ve výslužbě, Elsasan, třetí byl učený matematik, někdejší výborný profesor polytechniky, jakých málo, muž, o jakých strýc Fréderika Ozanama říkával: Patří mezi doktory Sorbonny, jde-li o disputace, k pa-
peži, jde-li o důležitá rozhodnutí a mezi matematiky, aby šel přímo do ráje.

Jména jejich: hrabě de Banans, plukovník Tharin, bratrovce biskupa štrasburského a Nouel, profesor speciální matematiky v Orleánsu. Tento chodíval nejraději adorovat do tichých kapliček, kde býval sám se svým Spasitelem.

I obdivoval jsem tyto muže úctyhodné, kteří nikdy nevynechali hodiny denní své stráže, jak si ji každý byl určil, před Kraleem králů. Jaké bylo tu jejich chování! Jak se tu modlivali! Co asi hovořili tak sebraní, nepohnuté klečce před velebou svého Krále? Toť tajemství oltáře. Jenom po smrti posledního bylo nalezeno v jeho spisech as dvacet listů, v nichž svatý kmet dal překypětí své duši, již božský Přítel právě byl zahrnut svými slastmi. Toť, věru, srdce člo-

věka spočinuvší na Srdci Kristově. Nikdy jsem nečetl tolik živé vroucnosti, ani v nejhoroucnejších adoracích mystiků.

Klanitel přicházel jako unášen na perutích: „Celou cestu, ó Ježíši, hovořil jsem k tobě: Miluji tě!“ Tam pohřžil se jako zdrcen v nevypravitelné čokonalosti Kristovy: „Tys byl tak blízko mne a já jsem se cítil tak blízko tobě...!“ Když minula hodina, nemůže se odhodlati, aby se odtrhl od příliš krátkého svého štěstí: „Nutno tedy odejít, ale neopustím tebe. Jdu věnovat síly své tvojí službě, ale abych se opět vrátil. Ubohý odpočinek pozemský! Každé chvíle člověk cítí, že pomine. Ale odpočinek nebeský! Každé chvíle pocítíme, že nikdy neskončí. Ó Bože, můj, dej mi, abych tě vždycky miloval a já vždycky tě opět ujišťoval, že tě miluji!“

Když rodina učencova svolila, aby byly intimní tyto poznámky uveřejněny, napsal tehdejší biskup orléanský předmluvu k nim, v níž vyslovuje svůj obdiv. Znal velikého toho křesťana a vroucího přítele Ježíšova v Eucharistii. „Ještě s své nebeské rozkoši a ohnivá jeho slova zjeví našim mladým lidem, nám křesťanům, kterak Ježíš Kristus je doposud milován a jak živě působí v srdcích hodných Srdce svého.“

Bůh oltáře má tedy na dvoře svém cherubíny mezi lidmi i ve světě, jako má je Nejsvětější v nebi u trůnu svého mezi anděly.

Obrázky z katolických misí.

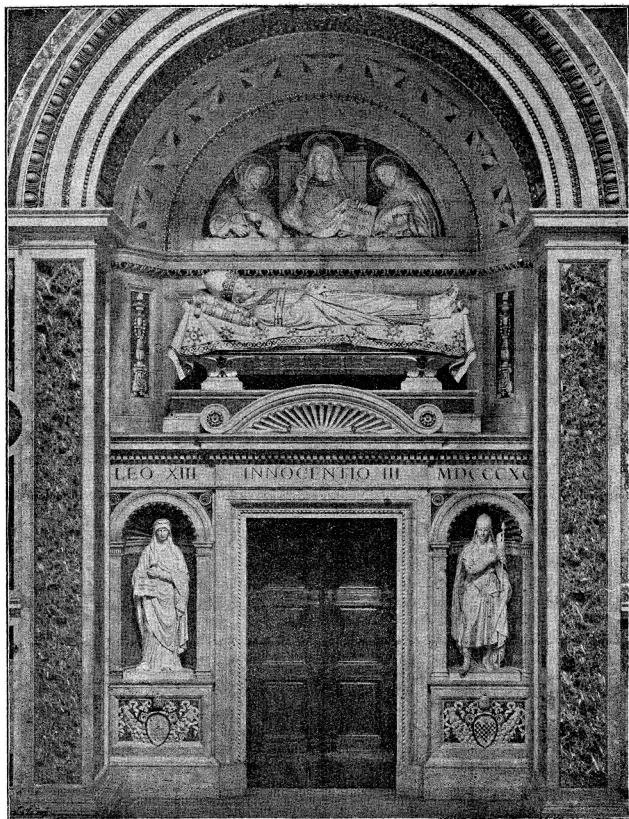
Podává Maxmilian Weinberger.

Jak se cestovalo za časů svatého Františka Xaverského.

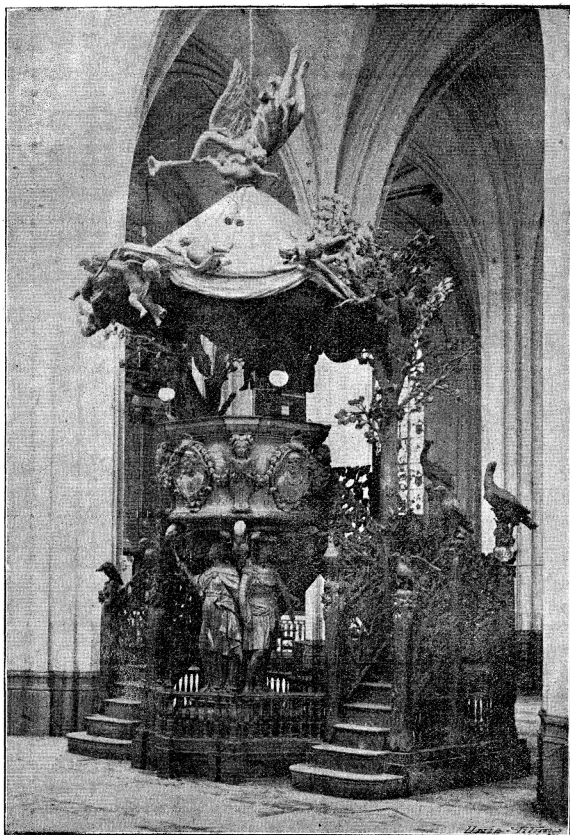
Cesta do zámořských misí bývala za dřívějších století pro misionáře nadmíru obtížná a dlouhá, někdy celé měsíce, ba léta trvala. Teprve když byly nalezeny kratší cesty a začaly jezdit železnice a parníky,

byla na cestách i větší bezpečnost a doba cestování se značně zkrátila. Na př. jízda sibiřskou drahou od n/s do Pekinku trvá sotva tři neděle a rychloparník urazí cestu do Bombaye v Indii asi za čtrnáct dní.

Čím zdlouhavější a nebezpečnější byla asi cesta do Indie pro apoštola sv. Tomáše, jenž tam hlásal svaté

Portál v chrámu v Římě.

Kazateľna.

evangeliem! A sv. apoštol Pavel, jenž toliko ve známých tehdy krajinách římské říše apoštoval, shrnul všechny útrapy svých misionářských cest v tato slova: „Třikrát jsem tonul na moři, den a noc v hlubokosti mořské jsem byl. Na svých mnohých cestách zakoušel jsem nebezpečství na řekách, nebezpečství od lotůů, nebezpečství v městech, nebezpečství na poušti, nebezpečství na moři, nebezpečství mezi falešnými bratřími; žil jsem v práci a bídě, v bděních mnohých, v hladu a žízni, v postech mnohých, v zimě a nahotě“ (2. Kor. 11, 25 a n.).

Podobnými slovy mohl i veliký nástupce sv. Pavla, apoštol Východu sv. František Xaverský, mluvit o svých zkušenostech na svých misionářských cestách. Tehdy se cestovalo docela jinak, nežli dnes. Tak mnohý cestující napsal svou poslední vůli, tak mnohý za balil do svého cestovního vaku svůj rubáš, prve než se do Indie vydal na cestu. Z pěti královských korábů pozůstávalo loďstvo, které každoročně na jaře z hlavního města Portugalska, Lisabonu, plulo okolo Afriky na východ. Byly to pyšné lodi kupecké se svými vysoko strmicími patry na přední a zadní palubě. Ale běda, jestliže je zachvátil víchor a svou příšernou píseň zpíval mezi kolísajícími se a padajícími stěžni a rahny!

U Kanárských ostrovů se loďstvo rozdělilo a potom každá loď na svůj vrub hledala své štěstí. Bylo to často rozloučení navždy. Vroucí Te Deum vznášelo se k nebi, když předhoří nejjižnější cípu Afriky, tak řečený Mys Dobré naděje, bylo šťastně obepluto. Ale tím všechno nebezpečí nepominulo; bylo nyní třeba na nesmírně vodní poušti Indického oceánu držeti se pravého směru, který by vedl k cíli. Měl sice každý kapitán svá geometrická měřítka a své astronomické přístroje, které se vyráběly v Norimberce v Německu, ale málokterý jim rozuměl a dovedl náležitě upotřebiti.

A teprv námořní mapy! Byly velmi nedokonalé a hemžily se chy-

bami. Ještě za času sv. Františka Xaverského mělo se za to, že ostrov Java, kolem něhož tak často se plavil, se táhne až k nejjižnějšímu cípu Afriky a že Japonsko hraničí na Německo!

Šťastnou byla plavba, jestliže slunečko na modrém nebi pěkně zářilo a svěží větérek lodní plachty nadouval. Ale běda, velmi běda, jestliže se vzduch ani nepohnul, jestliže na africkém pobřeží u Quineye, zimnicí zamofněm, lodní plachty mdle dolů visely a loď jako přikovaná třebaš 30—40 i 60 dní s místa se nehula; jestliže žhavé, tropické slunce na bezmračném, oloveném nebi vařilo a své palčivé paprsky vylévalo na hladinu mořskou, zraky oslňující a na palubu bednami, zavazadly a lidmi zimnicí se třesoucími, nacpanou.

A potom jídlo. Tvrdý lodní suchar a nasolené maso, polosušilé a červy se hemžící, anebo tak slané, že mnozí z toho onemocněli. K tomu trapná žízeň, kterou tato strava v tak palčivém horku měla v zápětí. Z Lisabonu až k průlivu Mozambickému mezi Afrikou a Madagaskarem, ano mnohdy až do Indie, musila pitná voda vydržeti; půl roku a déle bez ledu a ochlazovacích přístrojů! Brzy byla vlažná, potom kaliná, pak zelená a naposled hrozně zapáchala. Obvyčejně uchýlil se každý cestující do tmavého koutu a začpal si nos, aby neviděl a necítil, co pije.

Jaký div, jestliže ke všem těmto útrapám i nakažlivé nemoci se přidružily. Na palubě leželo na 700 až 1000 lidí, stlačených na zptisob slanečků, v pestré směsici. Byli tu španělští šlechtici, dobrodruzi, kupci, misionáři, černí otoci a hlavně vojáci osadního vojska. Brzy stala se loď, na které nebylo těch nejpotřebnějších zdatových zařízení, pravidelnou nemocnicí, kde zdraví a nemocní se tlačili na malé poměně prostoře. Úmrtnost byla děsně veliká; cen ze dne hzeny nové mrtvoly do moře. Mn ohdy umíralo 200 až 400 lidí na jedině lodi za jedině plavby. Při svatořečení sv. Františka Xaverského vypravoval svědek Saraiva, jež byl se světcem z Li-

sabonu do Indie se plavil, že všichni cestující tehdy za poloviční zázrak pokládali okolnost, že na všech pěti korábech královského loďstva dohromady pouze 40 lidí na cestě až do Mozambiku umřelo.

Plavba do Indie trvala za nej-příznivějších okolností půl roku, nežádka však i rok a půl. Sv. František Xaverský ztrávil na cestě 13 měsíců. Tvrdou zkouškou trpělivosti pro cestující misionáře byl zvláště pobyt v přístavech na cestě, kde se loď následkem bezvětří na delší dobu musila zakotviti. Kdežto nové a nové země a jejich nřodové na dálném východě i západě po věřčvěstcích volali a nejkřsnější příležitost věru jim hlřsati, bez užitku mizela, bylo věřčvěstci po duších takřka žizněcímu 2—3 nežádka i 6 měsíců v leckterém malém přístavu zahřleti a čekati, a ž přiznivý větr další plavbu umožnil.

Počer korábů, které se zřes kotaly nebo námořním loupežníkům padly do rukou, byl děsně veliký. Počítalo se, že třetina anebo polovice jich cíle vůbec nedošla. Na sta věřčvěstců za hynulo prve, než mohli na půdu nového světa vkročiti. Dne 15. července r. 1570 byl blahoslavený Ignác Aceveda na cestě do Brazílie 39 soudruhy od kalvinských námořních lupičů surově zavražděn. Asi sto let po jeho smrti přišlo bezmála ve čtyřiceti letech jenom 113 misionářů z řřdu je suitského na moři o život. Roku 1719 utonula u Kanářských ostrovů loď se 40 misionáři, kteří se plavili do jižní Ameriky.

Z desíti krátkých let svého misijního života ztrávil sv. František Xaverský půl třetího roku na svých cestách na moři; jednou na pyšném korábu královském, podruhé na loupežnické dřunce, někdy na kolřsávém malajském člunu, jindy na lehounké loďce indických rybářů. Ale čas ten nebyl nadarmo. Tak mnohou hodinu věnoval duševní spřse spolucestujících a pro velké oběti obtřžných cest a jejich útrap zasloužil si hojněho požehnání Božího pro nesmrtelně duše, pro jejichžte spřsu své oběti plně cesty podnikal.

Ústav malomocných v Mandalay.

Pozemský život — přše sestra Anunciata — jest dlouhým řetřzem radostí i žalostí. Také v našem ústavu se oboje střídá, ale v posledně době střhaly nřs skoro výhradně těžké — zkoušky. Na počátku roku navřtřvil nřs mor, potom neřtovice. Mnoho malomocných onemocnělo a také jedna z mladřích sester. Na štěstř pozdravili se všichni až na jednu mladou ženu, která v pěti dnech podlehla neřtovicím.

Zavřtej, milý řtenáři, v duchu svém do našeho ústavu. Denně ubřrajř se sestry se svou příručně lékárnou do různých pavilonů. V každém z nich je pokoj, vzorně zařizený jako obvažiřtě. Po pořřdku vystupují malomocní na stupeň, kde jsou připraveny voda a obvazy. Obvazy z předeřšlého dne se sejmou a nahradř čerstvými, načež se spřlř, aby se zamezila nákaza. Na obvazy použiváme starého přřdla a tak se stává, že obvažané údy vypadají někdy velmi pestře a hrajř, jak řřkáme všemi barvami. Ale to je právě to, co nemocné nejvíce těři a nezáleži jim na tom pranic, je-li na přř jedna noha černá a druhá bílá. Nejraději však mají staré punčochy a j stě více krajky, které si pak přišřvají ke kapesním řátkům, polřštářřm a vůbec všem, na kterých jsou na první pohled viditelné.

Každý nemocný má usvého řřžka malou skřřřku. Mnozí upravují si ji na kapličku a dávájí tam všechny obržky svařých, které dostanou. Mimo to stojí v každě světnici naproti vchodu malý oltřř, který si nemocní sami kvřtřm a obržky okrářřují. V řase svatopostřním uklřdají si dobrovolně půst. Někteři zdržují se kouřřenř, jinř odpřrajř si všelijaké lahůdky, pijř řaj bez mlěka a p. Největřř však oběti jest, že po celý ten řas neprovozují řždáně hudby, ve které jinak mají velkou zálibu.

Někdy mřváme v útulně pro malomocné a v našem klřřteře velmi nemilou návřřtřvu; jsou to řetři a jedovatř hadi. Mnoho domorodců u-

Úcta P. Marie.

mírá ročně uštknutím. Nedávno volala naše jedná sestra, která ležela ve světnici nemocna na zimmici, o pomoc. Vloudil se tam had. Na vol ní sestry uschovalse v bedně, kde byly složeny obvazy a kde jsme ho konečně po dlouhém hledání našly. Večer vloudil se do téže světnice druhý a následujícího dne třetí. Jednou docela octl se had vsale, kde byla zkouška ze zpěvu.

Když už je o hadech řeč, budiž zde uvedena pověst, kterou si vypravují domorodci o tak řečeném hadu krolovském. Tento had není totiž jedovatý a domorodci si o příčině toho vypravují:

Je tomu již dávno, kdy žlázy krolovského hada obsahovaly jed tak silný, že po uštknutí hned následovala smrt. Jednoho dne byl rolník, jenž nesl v kapse raka uštknut krolovským hadem a v malé chvíli na to zemřel.

On pozval had své přítelky, aby si na mrtvole pochutnali. Přiletělo jich hned velké množství. Avšak tak v kapse rolníkově ukrytý, hledal východ z kapsy a n sledkem toho se mrtvola jakoby hýbala. Supi, domnívající se, že sedl k ještě žijící, polekali se nemohou a uletěli. Mrzelo jich velmi, že se měli tak velkého zločinu dopustit. Jsouť totiž supi horlivými budhisty, t. j. přívrženci učení Buddhova a jako takoví nesmějí žít s čího tvora živého požívati. Jejich hněv svezl se nyní na krolovského hada, který je k takovému zločinu sváděl a uložili mu proto přísné pokání. Na jejich rozkaz musil se chytět nechtěj svého smrtelného jedu navždy vzdát. Svolať tedy kde jakou žoužel, štýy, škorpiony, mravence atd. a jel se jim svůj jed rozdat. Tak se stalo, že tato žoužel je nyní jedovatý, krolovský had však nikoliv. Pověst dokládá ještě, že mravenci jsou od té doby znetvořeni, protože se příliš dlouho na svých nožičkách vypínali, aby je krolovský had zpozoroval a ze svého jedu jim také částečku poskytl.

Nedaleko odtud v osadě jménem

Maymio máme menší léčebný ústav pro malomocné a denně tam docházejí. Osada leží již v horách a tamnější obyvatelé jsou prostí, hodní lidé. Mezi nimi je rodina, která nám povídá: zelninu a je nám velmi nakloněná. Má jí velkou radost, kdykoli tam přijdeme, ale nejvíce je těší, přijde-li sestra představená sama. Pak nevědí, co by jí měli snést, jak by se jí měli zavděčiti. Bydlí jenom v obyčejné chatičce, ale jsou šťastni. Tedy jsme se jednou dobré, staré babičky, zdali by raději se nepřestěhovala někam blíže k městu, že by to byla pro ně výhodnější. „O, nikoliv,“ odpověděla, „v této chatičce žili naši rodiče; jsem zde narozena, zde jsem vyrostla a se sestarala; zde bych též ráda umřela!“

Dle jsme se jí tedy, zdali by si nepřela zavítati jednou do Mandalay a na toto velké, krásné město se zblízka podívati. „Ráda bych,“ odvětila stařena, ale byla by to pro nás z bava příliš drahá a takové si my chudí lidé nemůžeme dopřati.“ Když jí však sestra představená ujistila, že jednoho krásného dne přijede povoz a nejen jí, ale celou rodinu vezme, neměla radost těch dobrých lidí kence.

Píše než ještě tento list byl dle na poštu, stalo se v Mandalay velké neštěstí. Okolo šesté hodiny večer pozorovaly jsme velkou zář a pravilo se, že celá čínská čtvrť města je v plamenech. Bizy nabyla zřítakových rozmrěňů, že u našeho kláštera bylo jasno bezmála jako ve dne. Požár zachvil celé řady domů a na záchranu sousedních ulic nebylo lze pomysleti pro veliký vítr, který hnalo oheň z ulice do ulice. Ještě n sledujícího rána bylo celé nebe ozářeno. Více než 3000 domů a 100 budhistických klášterů je zničeno, asi 20.000 lidí bez přístřeší. Žrá byl tak veliký, že mnoho lidí v domcích i na ulicích se udusilo. Na štěstí zůstaly kláštery našich sester, stojící v oné čtvrti města, která sousedí se spáleništěm, ohně ušetřena.

Marie Tesařova.

Před obrazem Pauny Marie.

Před Tvým obrazem má dobrá Matko,
spínám vroucně k prosbám svoji dlaní,
zde mé duši blaze a tak sladko,
skloniž ke mně vlídnou svatou skrání.

Lásky vroucí neobsáhlé moře
tajíš, Matičko, zde ve chrámě,
záříš nám co jitra skvoucí zoře,
toužíme-li po Tvé ochraně.

Oči Tvoje něžné na mne hledí,
hlásají Tvou lásku velikou,
Synáček, jenž v náruči Tvé sedí,
sejme tíži moji všelikou.

Shlížej Matko na své bídné děti
s milostného svého obrazu,
sta, ach sta tam proseb od nás letí,
Tys nám štítem v každém úrazu.

O Maria, přemilostná Paní,
Matko ustavičné pomoci,
stírej slzy nůžnou svoji dlaní,
duši, tělo uchraň nemoci.

M. T

Svědomy.

Tiše, tiše něco tluče
v srdce tvého hlubině,
jak když zvoníková ruka
srdce zvonku rozkývá
tak to buší, tak to tluče
svědomí to — hlas tvé duše.

Štěstí na tě když se směje,
mámí-li tě světa lesk,
svědomí tvé sebou chvěje,
v srdci budí divný stesk,
na světě, viz, štěstí šálí,
nepřítel tvůj kdo jen chválí!

Osud krutý když ti stele
samý bol a samý kříž,
svědomí slyš zvuky smělé.
Nezoufej a pohled výš,
v nebi Bůh, tys jeho dítě
Otec tvůj — ten zachrání tě

V každé době tebe střeží,
napomíná varuje,
na dně duše tvojí leží,
s tebou tež se raduje
svědomí — tvůj anděl strážný,
jen slyš vezdy hlas ten vážný.

holníky, kteří bydlí ve zbylých domech naší provincie v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. A poněvadž v každé z těchto kolejí počet členů rok co rok klesal a mimo to školní činnost jejich od sestavení piaristických gymnásií (v letech sedmdesátých) velice se ztenčila, možno nezřídká také slyšeti, jakoby řád piaristický vymíral, neb dokonce že již jest zrušen, do řádu že nikdo již se nepřijímá, a podobné domněnky. Ze tomu tak není, svědčí zvláště za snaživého generála nynějšího (Pater Thomas Viñas) dosud čilý duch v řadě i za těchto těžkých dnů. Dle posledních záznamů měl řád v Evropě, v Americe a na ostrovu Kubě 12 provincií se 139 kolejami a 2155 řeholníky. Z toho bylo ve Španělsku, v v Belgii a v Americe 68 kolejí s 1380 členy, v Italii 29 kolejí s 307 řeholníky, v zemích koruny české, v Rakousích a v Uhrách 42 koleje se 164 členy. Přes 30.000 žáků vzdělávalo se v rozličných nižších i vyšších učilištích řádových ve všech oborech vědy. A mnoho mužů, vynikajících ve vlasti a v církvi, nemálo povinnováno jest Piaristům za svou výchovu a za své vzdělání. Když po roce mladý Piarista, jehož významnými vlastnostmi mají býti zejména skromnost, láska k Bohu a k bližnímu, dokončí noviciát, (úvod do řehole sv. Josefa Kalasankého), skládá sliby jednoduché. Potom koná studia bohoslovecká na pražské universitě. Ve volných chvílích učí se hře na housle, na harmonium a na varhany. Představení přičiňují se také, aby se zdokonalil v obou zemských jazycích a přiučil se dle schopnosti i některé řeči světové. Ve čtvrtém roce bohosloví skládá sliby slavné a přijímá svěcení kněžstva. Jako kněz působí buď v duchovní správě nebo po učitelské zkoušce, na škole obecné (Praha, Nepomuk) a může, když toho potřebí dle rozhodnutí provinciálova nynějším představeným provincie v Čechách na Moravě a ve Slezsku Páter Vasil Kabrhel, sídlem v Praze) i ve vyšších studiích duchovních i světských dále se vzdělivati. Ve svém blahopřejném listě na generála řádu

vyslovuje Benedikt XV. „nejvrounejší přání, aby ty rozličné ústavy, zvláště však také tento řád, kdyby snad činnost jeho tu a tam ochabla, k dřívějšímu životu se vrátil, a kde zkvétá, aby vždy více sflil a se rozvíjel a přinášel ovoce vždy požehnanější.“ Také mnozí nástupcové apoštolů projevují upřímné přání, aby „řád pobožných škol zejména v našich zemích nových sil nabyl a prospíval.“ Nechať požehnání sv. Otce, požehnaní hodnostářů církve a jejich přání pro naši budoucnost pro nás Piaristy jest mocnou pobídkou k novému náboženskému životu a k nové radostné působnosti v klidných pracích výchovných, které po této hrozně válce světové bude třeba konati ve vlasti a v církvi, v rodině a ve škole. Ad maius pietatis incrementum! Na větší rozvoj zbožnosti! Ať tedy, jak neučeně praví starý životopisec, ten stromeček řádu v milé zahrádce kalasanké se pěkně zelení.

Františkáni za požáru v Děněšíně.

Ve zprávě o velké požární katastrofě v Děněšíně sděluje nekatolický „Magyarország“: S velkým uznáním mluví obyvatelstvo o záchranné práci Františkánů. Všichni mnichové kláštera františkánského poskytovali hrdinskou pomoc všude tam, kde bylo nebezpečné největší, a kde bylo nejvíce potřeba útechy. Obzvláště vzpomíná se s vděčností na P. Venancia Virágha, který vynášel a zachraňoval z hořících domů idem majetek s nebezpečím vlastního života. Dále sděluje zmíněný list: Cukorská ulice stála v plamenech. Od jejího nároží hnala prudká vichřice plameny na vedlejší stavbu u kláštera. Vody nebylo, a tak nebylo možno chrániti střechu před blížícím se nebezpečím. Tu přišli mnichové na šťastnou myšlenku. Reholníci a asi 25 až 30 theologů vystoupilo na střechu a svými těly zachycovali déšť jisker, na střechu padajících. Mimo to měli každý mokrou houbu nebo hadr, kterým hasili jiskry, padající na jejich talíry. Tak starali se o omezení požáru od pozdního večera až do časného rána. Dle zprávy jiných

jistů zachránili Františkáni tímto heroismem přes 400 domů. Císař vyslovil jim za svého pobytu v Děnděši nej- srdečnější dfky.

Schůzka italských kněžů vojínů konala se dle listu „Itali“ v červenci 1917 v Zagradě u Gorice. Súčastnilo se jí 27 polních kurátů a přes 200 kněžů sloužících ve zbrani z 11. a 15. sbor. velitelství, aby za vedení barnabity P. Semendria a minority P. Gemelliho konali krátká duchovní cvičení.

Středověká kázání trvala i několik hodin, a kazatelé živým slovem nahražovali lidu i četbu, i četbu beletristickou. Středověká církev jako matka písněmi svými své děti odcho- vávala a vedle vážných slov měla pro ně i ušlechtilé povídky. Nebylo sice obrazáren a museí, ale všim tím byl kostel a všechno bylo posvěceno. Nutno středověk studovati a vymizí bludné fráze, už beztoho příliš ošumělé a zanikající.

Republika kolumbijská pro vyhlášení dogmatu o Nanebevzetí Panny Marie. Vláda jihoamerické republiky Kolumbie podala zemské konferenci arcibiskupů a biskupů kolumbijských žádost, aby ve spolku s ostatním episkopatem americkým požádali nejvyšší hlavu církve papeže, aby prastará víra církve o nanebevzetí Panny Marie byla prohlášena za dogma, t. j. za učení církve. Žádost jest podepsána všemi ministry, předsedy senátu a sněmovny poslanceké, jakož i nejvyššími státními úředníky. Příštího roku bude se v Kolumbii konati národní sjezd mariánský, při němž se vláda a celý národ zasvětil nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu. Je to první zasvěcení se celého národa nejsvětějšímu Srdci Páně ve smyslu okružního listu vatého Otce Benedikta XV.

Opis evangelia ze století 12. podařilo se získati dvojnásobný knižnicí v Mnichově. K desíti pokladům toho druhu přibyl tam jedenáctý. Rukopis psán jest na 167 pergamenových listech, jež jsou ozdobeny malbami. Dle vzhledu jest to dílo hobavorské školy připsáno k klášteru,

ina jezeře Tegernském. Dle poznámek jež jsou k rukopisu připojeny a sahají do roku 1652, bylo evangelium toto majetkem kláštera v Sv. Georgenbergu u Schwazu v Tyrolsku. Klášter ten byl založen r. 1138. Je tudíž možno, že nedaleký klášter Tegernský dal toto evangelium darem svému novému sousedu, nebo že bylo pro něj v jeho písařské a malířské škole objednáno. Vazba nynější jest ze století 15. Nescházelo mnoho a drahocenná památka tato byla by prodána do Ameriky. Na štěstí se tak nestalo.

Jesuité francouzští za války. Je známo, že zednářská Francie vypudila před válkou násilně a nespravedlivě řehole z vlasti. „Jersey Bulletin“ přináší statistiku Jesuitů za doby války, kterou zde uvádíme proto, že nelze napsati ani lepší obhajoby Jesuitů, ani větší obžaloby na původce hanebného násilí. Až do příměří bylo mobilisováno 841 příslušníků řádu Jesuitského. Z těch bylo 98 důstojníků různého stupně, při různých zbraních. Řád čestné legie obdrželo 39 osob, vojenskou medaili obdrželo 26 osob, válečný kříž obdrželo 303 příslušníků řádu, medaili za služby při epidemických nemocech obdrželi 4 členové, medaili marokánskou neb tunisskou 3 z řádu, anglické vyznamenání 3 kněžů, cizích států vyznamenání dostalo 11 osob; v deních rozkazech obdrželo pochvalu 519 příslušníků řehole a smrt na bojišti našlo 154 Jesuitů, z nichž bylo 23 kaplanů, 29 důstojníků, 36 poddůstojníků a 50 prostých mužů.

Pro křesťanský tisk. Vídeňský křesťansko-socialní deník „Reichspost“ s celým tiskárenským závodem byl dosud majetkem vydavatelstva, sestávajícího jen z několika málo členů, kteří se zavázali jakéhokoli čistého zisku nepřijímati. Nyní byla za účelem rozšíření podniku založena komanditní akciová společnost „Herold“ s akciemi po 600 K. Během šesti měsíců bylo upsáno přes půl druhého milionu K a zvolena na valné hromadě minulého týdne správní rada.

Valná hromada se usnesla kapitál podniku ještě rozšířiti a další upisování zahájití.

...vymírající. Podle časopisu „Ochrana dítěte“ narodilo se v markrabství Moravském dětí:

Polit. okres:	roku: 1914	1915	1916
Betoun	832	636	462
Beskovice	2915	2016	1444
Brno, venkov	4661	3448	2398
Brod Uherský	2754	1899	1439
Budějovice Mor.	1096	815	507
Dačice	1270	1002	674
Hořonín	3020	2087	1558
Holešov	2507	1771	1140
Hradiště Uh., venk.	3308	2429	772
Hranice	1707	1266	937
Hustopeč	2202	1636	1123
Jihlava, venk.	1321	1005	751
Kroměříž, venk.	1538	1133	699
Křtiny Mor.	1080	678	600
Kyjov	1703	1254	867
Litovel	1590	1107	887
Meziříčí Val.	1544	1107	791
Meziříčí Vel.	1224	1034	653
Mikulov	1438	1084	748
Místek	1858	1405	1020
Nové Město	1640	1248	894
Nový Jičín	2467	1790	1435
Olomouc venk.	2968	2412	1691
Ostrava Mor.	3585	2476	1950
Přerov	2360	1872	1202
Přerov	2475	1854	1234
Rímařov	788	535	395
Sternberk	1704	1194	946
Šumperk	2237	1629	1190
Tišnov	1024	730	497
Třebíč	1656	1203	830
Třebová Mor.	2139	1606	1110
Vsetín	1492	1134	801
Vyškov	2939	2103	1230
Zábřeh	2057	1505	1143
Znojmo venk.	2239	1708	1258
Brno, město	2931	2473	175
Hradiště U. m.	98	70	78
Jihlava město	553	464	342
Kroměříž město	374	264	182
Olomouc město	163	166	133
Znojmo město	338	274	247

Uhrnem na Mor. | 178048 57796 41072

Největší pokles vykazují české okresy Uh. Hradiště, Tišnov, Vyškov a Kroměříž-město, kde počet narozených r. 1916 klesl pod polovici roku 1914.

Ta čísla křičí!

...arcibiskupa Bileze-

skrho ve všech školních a učitelských knihovnách. V minulé schůzi na ořizim 1914 zemské školní rady baličské bylo m. j. jednáno o pastýřském listě arcibiskupa v Lvové Bileze-ského a unneseno, že o obsahu listu toho, zvláště o statí jeho, jednající o „charakteru ryze lidském,“ mají poučovat mládež nejen katecheti, nýbrž i učitelé. Mimo to usnesla se zemská rada školní, aby tento pastýřský list se nacházel v každé školní i učitelské knihovně v celá Hališi.

Kardinálské kolegium čítá začátkem r. 1919 celkem 58 členů. Dva kardinálové jsou rezervováni „in petto“, je tedy deset kardinálských klobouků dosud volných. Dle národnosti jest 31 kardinálů Italů, 5 Francouzů, 5 Španělů, 2 Severoameričané, 2 Jihoameričané, 2 Portugalci, 2 Angličani, 1 Ir, Belgičan, Cech, Maďar, Prušák, 2 Rakušané a 1 Kanadčan. V Římě jest 24 kurojových kardinálů (19 Italů a 5 cizinců: francouzský jesuita Billet, rakouský dominikan Frühwirth, anglický benediktin Gasquet, holandský re- demptorista van Rossom a paně Merry del Val). Z 58 kardinálů 13 jmenoval ještě Lev XIII., 31 Pius X. a 14 Benedikt XV. Nejstarší kardinál má 89 let, jest jím arcibiskup Cabrieres z Montpellieru. Nejdéle, 34 let, jest kardinálem bývalý patriarcha Neto z Lisabonu a s 32 lety kardinál Gibbons z Baltimore. Nejmladší kardinál, arcibiskup Asulesi z Beneventu, má 47 let.

Regent Alexander a katolíci. Regent Alexander poslal záhřebskému arcibiskupu dru. A. Bauerovi telegram, ve kterém mu děkuje za pozdrav kat. duchovenstva a praví: „Boj našeho národa za svobodu a sjednocení je v nejužším svazku s hlubokým křesťanským nábožens m citem. Zásady Kristovy nauky dodávaly našemu národu v nejtěžších dnech ide alismu a v nejtrpčím utrpení m uský taly nepřemožitelné obranné síly. Náš junáci se vrhali ve víruv bitevní nejen za zlatou svobodu, ale i za znamení kříže. Proším vás, p. arcibiskupe, abyste kněžstvu sdělil mou královskou náklonnost a pozdrav s vroucím přáním, aby vaše kněžstvo bylo učitelem a rádcem našemu lidu, a aby bylo také

presvědčeno, že v našem státě bude náboženská rovnoprávnost úplně zabezpečena.

I Žasná úmrtnost kněžstva. Za 13 měsíců t. j. od 24. září. 24. září r. 1917 do 22. října r. 1918 zemřelo pouze v arcidiecesi pražské celkem 66 kněží, z nichž 56 bylo kněží světských a 10 řeholníků. Počet zemřelých proti rokům předchozím byl tudíž více jak dvojnásobný, což jest důkazem toho stále vyčítaného blahobytu duchovenstva, jež válkou utrpělo ztráty největší. Totéž stoupnutí úmrtnosti kněží jeví se i v jiných diecesích českých. Počet nevosvěcenců značně poklesl.

Tělo sv. Františka z Assisi bylo pohřšováno. Nevědělo se, kde bylo v chrámu assiském pohřbeno. Touto dobou chrám jest opravován a po starých skrytých památkách v něm se pečlivě pátrá. Při tom bylo nalezeno při opravě hlavního oltáře v dolním chrámu tělo světcevo. Papež nařídil, aby bylo přeneseno do chrámu horního a pověřil několik biskupů, aby nález prozkoumali a ověřili.

Katolické řády. V bavorské sněmovně říšských radů došlo v sobotu dne 26. dubna 1906 k debatě a katolických řádech. Sympaticky působilo že zvláště i protestantské radové s největším uznáním o řádech katolických a jich blahodárné působnosti se vyslovili. Zvláště byl to svob. pan Cramer-Klett, který pravil: „Řády jsou výběrem křesťanství, poněvadž je provádějí v praxi. Proto boj proti katolické církvi obrací se v první řadě vždy proti řádům a kněžstvu. Jsouť řády a kněžství živým důkazem nesprávnosti nauk oněch lidí, kteří se za osvoboditele lidstva vydávají.“ — Také prezident vrchní protestantské konsistoře, Schneider, s pochvalou o činnosti řádů se vyslovil.

Zakaz schůzek v Mnichově. Na jaře 1918 a v Mnichově „Dáblíce“, když byly provedeny některé škrtky. Katolické kruhy v Mnichově nebyly však opravou textu uspokojeny. Katolický tisk oznámil, že arcibiskup dr. Faulhaber

vystoupí v úterý ve večerním kázání proti tomuto dramatu. Velchrám Písní naplnil se reschickým poslušně svým. Arcibiskup dr. Faulhaber, proslulý řečník a spisovatel, mluvil o mravních poklescích na jevišti a prohlásil, že „Dáblíce“ je posměchem na čest ženy, na manželství a mravní pořádek vůbec, a to tím více, ježto v dramatech nemají osoby určitých činů, čímž rvy jedrajících mužů a žen se sevšobecňují. Arcibiskup poukázal dále na nízkou mraví úroveň divadla v Mnichově a prohlásil za nejvyšší smutné a zahanbuující, že v děsích válečné době dávají se francouzské ženské kusy. Mraví revulce předcházejí vždy revoluci sociální. Ve čtvrtém příkázání Bžím vli se úřada ke státnímu řádu, ale katolický lid žádá rozhodně, aby stát plnil svou povinnost a chránil své příkázání Bžím v životě veřejném, příkázání to, které je podkladem zdravého národního života. Stát i pořádek, který se dbá na desatero Božích příkázání, nemá žádné ceny a stojí za to, aby dále trval, stojí za to, aby který křesťan obětoval za takový stát svůj život na frontě. „Dáblíce“ urážejí byl mravní cit křesťanského lidu, a proto křesťanský lid žádá zed s...

„Zavolejte kněze!“ Na návrh Kolumbových rytířů v Americe nařídilo americké ministerstvo vojenství, aby každý americký voják na své zjišťovací známce měl připsanou poznámku: „Zavolejte kněze!“ Každý jiný voják, který nalezne vojina s touto poznámkou, je povinen předati prání to dále, aby co nejdříve bylo splněno. Spojené státy uznávají právo katolíků projevit svou poslední vůli.

Národní francouzská pouť do Lurd roku 1918 byla navštívena 25.000 katolíků. Světelného průvodu se účastnilo mnoho důstojníků a vojáků ze všech zemí dohody. Za Nejsvětějším papežem francouzský generál s hořící srdcí. Baldachyn nesli belgičtí vojáci. Před sochou Panny Marie v jeskyni byly dopisy 6000 francouzských kněží, kteří slíbili v den lurdský sloužití mši sv. a na tutéž intenci jako lurdský biskup msgr Schoepfer.

Sebevraždy v roce 1917 ve Vídni. Počet sebevražd dle statistických dat v posledních letech poklesl. Co zatím ještě v r. 1912 pokusilo se o sebevraždu 1558 lidí, klesl tento počet v r. 1913 na 1485, v r. 1914 na 1286, v r. 1915 na 881, v r. 1916 stoupl opět na 904 a v roce 1917 klesl na 700. Jako každoročně, tak také loni převyšuje počet mužských sebevražd po-

čet sebevražd ženských. Loňského roku skončilo celkem sebevraždou 219 mužů a 161 pokusilo se o sebevraždu, co zatím žen skončilo sebevraždou 116 a 204 provedly sebevraždené pokusy. Celkem bylo v r. 1917 spácháno 380 sebevražd a 320 sebevražedných pokusů oproti 447 sebevraždám a 457 sebevražedným pokusům v r. 1916

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Od Kroměříže. P o d ě k o v á n í. Jisté rodině hrozilo nebezpečí, že nastanou v ní neblahé poměry, poněvadž jednomu členu jejímu bylo moudře zabráněno ve splnění jeho nerozvážného přání. V této veliké nesnazi vzala ro ina útočiště k Božskému Srdci a sítbila, že, bude-li vyslyšena, uveřejní své poděkování ve „Škole

Božského Srdce Páně“. A nebyla ve své pevné důvěře zklamána. Neboť Nejsvětější Srdce Páně splnilo opět i zde své zaslíbení, dané svým zbožným ctitelům: „Dám pokoj rodinám jejich.“ Proto, plněc svůj slib, prosf snažně o lask. uveřejnění tohoto poděkování N. S.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkrvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skulky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, z a ducha křesťanského ve vojsku našem a na všechny úmysly, jež doporučený jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštol. modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce Srdce Ježíše a Marie, zachraň církev, naši vlast a národ náš československý!

Ó sladké Srdce mého Ježíše, utiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní, jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX., 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patronu ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Buditi ducha křesť. ve vojsku našem.

Úmysl v březnu 1919: Duch. potřeby u námořnictva.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník LIII.

Vychází počátkem každého měsíce.

Březen 1919.

Srdce Páně, budiž s námi, ctnostem svým nás vyučuj, veď nás země pustinami, ve všech bídách při nás stůj. V službu Tvou dnes odchováme, sebe i své rodiny, Tobě věrnost přísaháme do poslední hodiny.

Duchovní potřeby námořníků.

Jest sice již po kruté válce, v níž tolik lidu a lodí na moři zahynulo; ale nicméně úmysl tento platí i nyní, jakož i pro budoucnost. Byl ustanoven sv. Otcem již hodně dříve, ale katolická láska, prýšící ze Srdce Ježíšova, zahrnuje všechny lidi bez rozdílu národnosti a řeči. Ostatně týká se úmysl tento nejen námořníků, nýbrž i rybářů a lodníků na všech lodích válečných i obchodních a na všechny lidi, kteří se s mořem nějak stýkají.

Již sv. evangelium vypravuje, v jakém nebezpečství se nacházeli apoštolové — rybáři — na jezeře Genezaretském. Byli by v bouři jistě zahynuli, kdyby nebyl u nich Pán Ježíš, jenž na jejich úzkostlivé volání bouři utišil. Jestliž život rybářů na moři velmi obtížný, namáhavý a nebezpečný; jsou vystaveni tito lidé velké psotě a všem bouřím na moři. Je-li moře tiché, jest to pohled velebný, uchvacující; ale je-li bouřlivé, pak jde z něho jen hrůza a strach. Přes všechny vynálezy a dokonalosti technické jest i mohutná loď a všichni na ní se nacházející u velikém nebezpečství v čas bouří na moři. Lodníci mají na lodích velmi těžkou a namáhavou službu ve dne v noci. Ačkoliv jsou otužilí, nicméně i jim hrozí nebezpečí, jak na těle, tak i na duši.

O tom mnohdy cestující nemají ani pojmu.

Zde však odezíráme od nebezpečství hrozícího tělu lodníků; více si povšimneme nebezpečství, které hrozí duším jejich, jejich věčné spásy. Jak to? Jsouce tolik a ustavičně na lodích zaměstnáni, nemají času a příležitosti konati své povinnost náboženské. Není divu, že za delší dobu úplně odvyknou životu náboženskému. Mnohý si z domu donese trochu zbožnosti; ale pómaľu ji ztrácí. Jako lampička hořící, nemá-li oleje, zhasne, tak i světlo víry zhasne, není-li živě o modlitbou, sv. svátostmi, obětí mše sv., slovem Božím a duchovním čtením. A kdyby k tomu lodník přišel pro práci svou a pak není na lodi kněze, který by měl povinnost o duchovní potřeby mužstva na lodi se starati. Také mnoho pokazí špatný příklad jiných, čemuž nelze vyhnouti, protože jsou stále pospolu v práci a v povinnostech. Povahy mnohých zhrubnou a ti působí zase hrubě na jiné spoulnámořníky. Proto se máme za jejich spásu modliti. Ale i vděčnost nás k modlitbě za lodníky zavazuje. Právě námořníci jsou to, kteří loděmi roztroušené po širém světě lidi zase spojují a tím způsobem mají též zásluhu o rozšíření křesťanství od moře

k moři až do končin světa. Nyní po válce, až bude mír uzavřen, otevrou se opět cesty po mořích do dálných krajů. Opět pojedou misionáři naši do rozličných zemí, aby se ujali opět misí, které musili pro válku opustiti.

A proto se modleme, jak za mužstvo na lodích, by o jeho duchovní potřeby bylo postaráno, tak také za všechny na mořích cestující, by všichni dospěli nejen cíle své pozemské pouti, ale aby dospěli též přístavu blažené věčnosti.

O nebi.

Od Jarolima St. Pavlíka.

Evangelium o proměnění Páně na hoře Tábor čte se třikrát za rok : v poštňi sobotu quatembrovou, na neděli Reminiscere a ve svátek proměnění Páně 6. srpna. I my budeme proměnění, když vystoupíme jednou na nebeský Tábor. Svätý Jan viděl rebeský Jerusaleml na hoře převeliké; slyšel tam chvalozpěvy vyvolených, zvláště to radostné alleluja. Ó jak šťastní jsou občané nebeského města, obyvatelé nadhvězdného ráje! Podívejme se tam aspoň v duchu! Vidíme tam nejen čisté a nevinné duše jako sv. Aloisa, sv. Anežku a mnoho tisíců jejich následovníků, ale i sv. kajčičky, Davida, kajčičho lotra, Magdalenu, Margaretu Kořtonskou, Marii Egyptskou.

Po prvím hřichu vyhnal Pán Bůh lidi z ráje; anděl s mečem pianným střežil potom jeho vchod. Kdo teď těžce hřeší, promrhal a ztratil nebeský ráj. To je ztráta, s níž se žádná jiná ztráta přirovnati nedá. Uvažujme o velikosti ztráty té.

Jdeme jednou za jasné noci ven a pohledme k nebi! Jak podivuhodně to tam vypadá! Tisíce, ba miliony světél rozžal si tam Pán Bůh. Je to krása a nádhera, nejkrásnější ohňostroj, nejvelkolepější illuminace. Je to snad již království nebeské? Ó ne, to je jenom záclona, která nám nebe zastírá.

V Americe je veliký přirozený

park, tak veliký jako nějaká zem, podivně krásná krajina, ještě neznesvěcená; je to park Jellostovnský. Tak-li nebe vypadá? Ó ne, to je jen nebes stínový obraz; pravé nebe je tisíckrát pěknější. Ráj pozemský dává nám jen tušiti ráj nebeský.

Vejdeme do chrámu Páně, když je nádhejně vyzdoben, na př. na Boží Tělo. Jaká to nádhera! Co tu květin a svící, co tu zlata a stříbra na posvátných touchách! Kdybychom tak mohli viděti svatopetický kostel v Římě v den nějakého svatofečení! Pravíme, když jsme v nějakém pěkném kostele: Zde je jako v nebi! A přec je veliký rozdíl mezi zděným chrámem a nebeským chrámem větší než mezi Salomounovým chrámem a modlitebnou nazaretskou.

Jak to tedy vypadá v nebi? To nám může jen ten pověděti, kdo nebe viděl, jak na př. sv. Jan, jenž přirovnává nebeské město s nevěstou okrášlenou pro svého ženicha. Ve více kapitolách líčí nám nádheru nebes; epístoly svátků posvěcení chrámu Páně a všech svatých jsou výňatky z jeho zjevení. A až se tu mní na prvím místě katolická církev, království Boží na zemi, tož přece se jeho líčení vztahuje i na království Boží na nebi. Než i nejkrásnější popis zůstává daleko pozadu za skutečností; neboť svätý Pavel, jenž též byl v duchu unešen do nebe, praví: Žádné oko

nevidělo, žádné ucho neslyšelo, ani žádný člověk si nepomyslíl, co Bůh těm připravil, kteří ho milují.

V domě Otce mého je mnoho příbytků a já jdu z tady odsud, abych vám tam příbytek připravil pravil Spasitel. Ba ano, tam jsou pěkné příbytky. Co jsou proti tomu vily a paláce boháčů, parky a libosady, výstavní a zábavní místnosti? Co jsou nejkrásnější koncerty a opery proti koncertům andělským, co je vojenská paráda v den císařových narozenin proti nebeským vojskům, co je nejvybranější dvorní společnost proti společnosti svatých na dvoře nebeském? Marnost nad marností, řekl by Šalomoun, jenž přece měl všechno, co si srdce jeho přálo. Žádný básník není s to, vyhlástit slávu nebeskou, žádný skladatel hudební, zpěvy nebeské dáti do not, i kdyby nevíme jak svou obrazotvornost namáhal, žádný malíř, nebeský ráj v barvách zachytiti.

A teď uvažme: jeden jediný hřích smrtelný bere nám nároky na nebe. Před rájem nebeským stojí cherub s mečem spravedlnosti a nepustí do nebe nic nečistého, ani všedním hříchem pokálenou duši; musí napřed sestoupiti do lázní ohnivých; čím méně tedy duši hříchem smrtelným obtíženou; před tou zůstane nebe na věky zavěšené jako svatební síň před pěti neopatrnými pannami. Když se duše jednou oddělila od těla, a to smrtelné hříchy majíc na svědomí svém, žádný oheň jí neočistí od hříchu, žádný kněz jí nerozhřeší, žádný klíč jí neotevře brány rajske.

A vzdor tomu, s jakou lehkomyšlností páše mnohý člověk hříchy smrtelné, aniž by si z toho co dělal; ž: tím nebe ztratí. Okamžitá zapovězená rozkoš je mu milejší než věčná radost, pomíjející časný statek milejší než statky nepomíjející, pokrm dočasný milejší než právo prvorozenství, zbytky píce syna ztraceného milejší než bohatě pokrytý stůl v domě otcovském.

Vypravuje se, když první kupci přišli do Ameriky, že jim dali domorodci zlato za skleněné perly. Jaká bláhovost! A ti lidé ještě se domní-

vají, kdo ví, jak dobrý obchod udělali. Není-liž však hříšník zrovna tak bláhovými? Za okamžitou opovržení hodnou hříšnou rozkoš vzdává se Pána Boha, svého největšího dobra, a věčné blaženosti. Tu bychom se bezmála mohli tázati: Je ten ubohý člověk ještě při rozumu?

Popatřme nyní zpátky na svůj minulý život, na čas dětský, mládecký, na svůj dospělý věk. Nebyli jsme snad též tak lehkomyšlní? Nenechali jsme nebe nebem a raději hřešili? Nedali jsme přednost tvorům před Tvůcem? Spokojili jsme se s nebem pozemským, pokud o takovém může býti řeč, a nic jsme se nenamáhal, abychom zasložiteli a zajistili sobě to právě nebe; šli jsme za druhými po široce vyšlapané cestě, která, jak známo, vede do záhuby, a šttíli jsme se těsné cesty, která vede ke spasení.

Ó, jak mnoho máme příčiny, litovati svých hříchů, s pohledem vzhůru, tím na nebe, jež jsme svými hříchy pokud, byly smrtelné, pozbyli. Voláme: Milost, smilování, Hospodine! Měj s námi slitování, odpusť nám naši lehkomyšlnost, již se teď odříkáme. Ty, ó Pane Ježíši, tolik jsi trpěl, abys nám uzavřené nebe opět otevřel a nám tam místo zajistil, a my bychom si toho dobrodiní tak málo měli vážiti a nic nekonať, abychom spásy dosáhli? O ne! Od nynějška nechme míti s hříchem nic; chceme se namáhati, abychom duši svou šťastnou učinili.

Francouzský král Karel VII. bojoval proti Angličanům; špatně se mu dařilo; již ztratil velkou část země. Vzdor té velké ztrátě šel dále lehkomyšlně, a místo aby se vzmužil a všechny své síly napjal, co by udržel království své, nezabýval se ničím jiným než turnaji, divadly, tancem, lovem a jiným vyzážením. Tuposlal ze sousedního města Orleans rytíře ke králi s prosbou, aby obléhanému městu přispěl ku pomoci, jinak že padne do rukou nepřátelských. Než král rytíře ani jak se patřil neposlouchal; on ho naopak pozval, aby se podíval na ty přípravy, jež konal k nastávajícím

šlavnostem, hrám a banquetům." Na konec se ho otázal, jak se mu to všechno líbí a co na to praví. Tu da l otázaný případnou odpověď: Ó králi, na světě se sotva najde druhý kníže, jenž ztrátu své říše s tak lehkým srdcem nese.

Tomu lehkomyšlnému králi podobají se všichni oni lidé, kteří hřeší a nic si z toho nedělají, kteří se o království nebeské nic nestarají, ačkoliv vědí, že si ho mají podle vůle Boží za svého pozemského života věrným plněním všech předpisů náboženství křesťanského a svědomitým zachováváním Božích příkázání zasloužití. Místo co by na to pomýšleli, jak by si

místo v nebi zajistili, promární celý život ve strašné lhostejnosti a nevšímavosti, ztráví bezmála všechen čas ve hříchu smrtelném, a musí si konečně sobě samým připsati vinu, budou-li od Boha zavrženi.

Pán Bůh nás zachraň před takovou lehkomyšlností! Pak-li jsme těžce zhřešili, budiž naším předsevzetím: Pryč s hříchem! Žádného těžkého hříchu více. Válku a nepřátelství zlému, boj až do krve proti všemu zlu! Ku předu na cestě pokání, jež vede do nebe; nebe musí se státi mým ať, to stoj, co chce: nebe je hodno každé oběti.

A. M. KADLČÁKOVÁ.

·K BOHU.

Slunce zemi ozařuje,
od rána až do noci,
duše lidská Boha volá,
neustále k pomoci.

Sláva, sláva Stvořiteli,
volá tráva, pták i květ,
duše lidská pevně věří,
že on stvořil nebe, svět.

Teplem dýchá v luh i sady,
jasné slunce na nebi,
duše lidská moc a slávu,
Pána Boha velebí.

Všecko tvorstvo se mu koří,
a nklání čelo v prach,
duše lidská klid chce najít,
kdys tam v nebes končinách.

Ústy nelze vysloviti,
vše, co Pán Bůh dává nám,
neboť co tu oko vidí,
stvořil mocí svojí sám.

A. M. KADLČÁKOVÁ.

V SRDCI LIDSKÉM.

srdci lidském živá struna,
bez ustání zvučí,
lásce čistě, milování,
každého z nás učí.

V srdci lidském živá struna,
třese se a chvěje,
jednou pláče, smutně vzdychá,
jindy láskou pěje.

V srdci lidském živá struna.
jak na housle hraje,
tam, kde blaho, klid a štěstí,
v ty nás vede kraje.

V srdci lidském živá struna,
od porodu k smrti,
nepřízeň i lásky city,
bez ustání drtí.

Sloup marianský.

Bounvara:

Boh. Kyselý.

Stáří čili životem vzhůru.

(Část další.)

Stín. — Poklesky a lítost.

Napsal jsem stín. Toť onen stín, který se schyluje v duši v podvečer dne, jenž sluje život. Stírá všecku krásu, přeludy mizí, přichází rozčarování. Končí veškeru radost, jdou smutky a lítost. A přechásto nechává nás, ubohé hříšníky, samotny v temnotách na pokraji propasti, kam nás přivedlo naše poblouzení, jde hrůza a výčitky.

Maxime du Camp píše melancholicky ve svém „Soumraku“: „Nevěřím, že mezi lidmi, i mezi šťastnými i mezi nejschopnějšími našel by se jediný, který by mohl po pravdě říci, že byl ušetřen všelikého zklamání, že se dožil stáří, aniž viděl hroutit se své plány, mizet svoje naděje. Toť je život a takový je život. Rozptyluje sny mladého člověka, kácí výpočty věku zralého, podvracuje úsilí starce. Zlob se na život, jemu to nevádí: jde dále svou cestou podobou vozu boha Višnu,¹⁾ nestaraje se o ty, které rozdrtil. Usmrcení jsou ještě méně nešťastní, nejvíce politováníhodní jsou zmrzačení. Neumrou-li, zůstanou ochromeni a jako zničení.“

Rozčarování přichází, srovnáme-li své dojmy a své naděje včerejší s dnešním zklamáním a přepočtem.

Cesta se končí, ale jak smutně! A přece každý vykročil tak vesele na velikou, krásnou cestu života, rozepjal všecky plachty nadějí větrům, spěl k rozkoši, ke štěstí, k bohatství, k moci, slávě, nesmíitelnosti! To bylo včera. A dnes? Kdo si pravil: „Zklamání jest kostiou našich snů.“

Vzpomínáte na obraz Gleyreův, plný melancholické poesie a tak výmluvně filosofie? Lodička kolébá se ještě v proudu dnů. Nese slávu, vizte tu palmu; nese radost, slyšte ty zpěvy; nese lásku, vizte toho okřídleného

genia, jenž trhá listí svého věnce nad tmavými vodami. Neboť nadešel večer; poslední srpek měsíce vystupuje na blednoucí obloze; koncert končí, zaznívá tleskot. Jakýs člověk, krásný kmet, sedí na břehu. Hůl poutnická leží podle něho, dokonal svou cestu. Dívá se, poslouchá, jeho duše je ještě tam, na loďce. Ale odtud prázdný pohled nezalétne k němu, nepřináší mu úsměvu; ani hlásek, ani znamenaj nevolá ho zpět. Ve chvílce bude sám, loďka odpluje, letí v dál. A nad svůj obraz napsal umělec dva řádky: — Večer života. — Ztracené přeludy.

Kdo však způsobil, že jsme je ztratili, kdo je ubil v nás? Někdy to byl prostě čas, větkem se opotřebovaly. Příliš dávno už chovám svůdné ty sny, stavím a znova stavím vzdušné ty zámky, znova sázím do loterie osudu, která mne vždy podvede, dávám se oslniti kejklemi a skládám svou naději na lůzné, zlaté obláčky, které záhy mizí, letíce po nebi. Poručil jsem ubohému svému srdci, aby již nedoufalo, již nemilovalo. Vrátil jsem se z tohoto šíleného chvatu, všecek udýchán. A znaven, ubit ještě víc než z klamů vyveden, zastavuji se posléze na vždy... Že na vždy? Je tomu skutečně, bratře, tak?

A kdo ještě je ubíjel, tyto tak živé vidiny? Snad kruté rány osudu? Takové rány jsou tak častý v našich dobách společenských převratů a ve vrtkavých našich společnostech! Jene Zlaotústý, jak výmluvně bys to dnes hlásal znova a znova, vida padati tolik velikánů, vida rozvrat tolika šťastlivců, jak bys vyličil tuto „marnost nad marností“, která udusila i vztek spiklenců, když byli svědky nedohledného neštěstí Eutiopova!²⁾

A kdo je dále ubil? Divadlo

¹⁾ V poutnickém místě Djegeraatu v Indii bývá v průvodu vůz s ohromnou sochou boha Višnu.

²⁾ Eutrop. ministr. císaře Arkadir, popraven r. 399. Sv. Jan měl o pohřbu toč o marnosti slávy lidské.

světa. Smí-li člověk nahlédnouti do zákulisí toho-to podrobného jeviště, vidí-li tam v šecky ty šalby, mámidla, přestojie, škrabošky a líčidla; pozoruje-li, sedě v hledišti, hru: šibalstvo a pokrytectví skrývající se pod maskou obratnosti, zrady, halicí se v objetí přátelské, nepravost na štítě cti. A když my sami, nejen jako zkormoucení a zhnusení diváci, nýbrž jako oběti šalby v této hře, cítíme i v srdci boule po těchto ranách, jak by se neměla pobouřiti celá duše, jak by se neměla venkoncem ozjiti? Byla jsem tehdy podváděna, pomyslil a dokládá: Ale už nebudu. A to je chvíle, kdy srdce dle výroku Champfortova „buď pukne, nebo se zocelí.“

* * *

Jsou tedy nejprve srdce zrcená, duše zklamané, odvahy pokleslé; nevědí už, komu se svěří, jenom se diví a neosmělují se co podniknout, neboť se nechtějí vydat ničemu a nikomu.

Ale pozor, bratře: nepochází toto bolestné zklamání dílem i z našich vlastních omylů a chyb? Nečekali jsme příliš mnoho od světa a od života? Co nás oslňovalo až k oslepení, nebyl to zrcadlový trpyt ctižádosti a pýchy? Nepostavili jsme své náioky příliš vysoko, snad výš než sahaly naše zásluhy? A trpíme-li, není vina snad i naše přemrštěná citlivost? Nemáme kůži příliš jemnou vůči bodení zla a zlych?

„Kdyby měl člověk dvacet let, ještě by se postavil těmto překážkám, na něž narazil, těmto ranám, které ho sklátily. Ale dnes, ve starobě, podobá se duše, sražená při svém vzletu zkušenostmi života, jenom kouli se-slabené, která ztratí svou pružnost a bystrost, padá k zemi, kde zůstane zploštělá, nehybná v prachu, nebo se odkutálnáhodou, či nohou chodce.“ Tak ze srdce znaveného, které má dosti celého života, naříká Prévost Paradol, náš publicista († 1870.)

U jiných jest stesk mírnější. Příliš pozdě pozorují, že se chybili cesty života. Pravým životem byl by pro ně býval život rodinný. Ale aby si uchovali, jak aspoň mínili, svou ne-

odvislost, šli kolem svého štěstí, ani je nepoznávají. Tak píše starý mládenec, téměř šedesátník, Edmond — Rousse¹⁾ svému příteli dne 25. listopadu 1907:

„Tak jsme tedy dospěli na konce putování; ale ty jdeš následován jsa dvojím pokolením, které již obdrželo z ruky tvé pochodeň, jež nikdy nehasne a již stále rozdmýchává věčný dech času. Ty houpáš na kolenu dcerušku své dcery, budeš ji uspávat písněmi, které tebe v dětství uspávaly, budeš jí vyprávěti pohádky, které ti vykládala tvá matka. Tys hlava rodiny, hlava pokolení, tys děd, jeden z předků, Abraham všech těch malých Jakobů, Priamus této lliady, otec této měšťanské Encidy. A zatím co ty tak rosteš, co tvá „dynastie“ zapouští kořeny ve staré naší okleštěné vlasti, já dozrávám a dohnívám jako starý, suchý plod, nemaje ani ratolístky, která by se rozvětvila, ani jádérka, které by vzklíčilo.“ A dne 10. prosince: „Ach, můj starý příteli, otcovství má jistě své starosti. Ale kdybys věděl, jak smutná a děsivá je vyhlídka na osamělost, na nicotu, jež jde za námi!“

Jsou také nehody, rány osudu: rodina dnes zámožná je zítra na mizině. Lodi ukáže se cesta mořem a zítra již nastane ztroskotání. Leckdo stál na prahu oddechu, odpočinku, štěstí se nedočkal. Má snad začít znova? A je to večer, noc je blízka:

Snad mníš, že v přibytku, kde chtělš již pozůstat, však je to předsín jen... A Bůh, kdy k němu ždáme, nám dí: Odvahy víc! a my dál ještě máme ohromným schodištěm se brát!

Oh, kdyby nebylo víc! Ale jsou ještě horší věci. Syn nezdránný či nevděčný; rozvojená domácnost; — skvrna, pohana na poctivém jméně; plamen hasnouce ve smrdutém dýmu, zděděná poctivost na vždy ztracená! Když mi jednou cos podobného před Bohem světovali dva starší manželé,

¹⁾ Advokát a člen franc. akademie, nar. 1817.

byli schváčení úzkostí, oči jejich byly plny slz... Ale musili je dusit, ukryvat celý den a čekat, až budou se noci volně vyvinout v samotě každé noci. Vždyť jsou lidé kolem nás a před nimi třeba se usmívat, s nimi třeba se radovat, nutno brát podíl na jejich slavnostech, navštěvovat, přijímat návštěvy, ukázat se a dusit v srdci palčivý přítoji, který je brzo vyčerpá. Vidál jsem to na světě....

To jsou srdce, která pukají. Méně dojmá, ale trpčí jest hrdé zklamání srdcí, která zatvrdnou, nebo se zocelí. Jsou to stoikové, pessimisté, skeptici, kteří ohruňují rty nad vším, co obyčejný lid cítí, obdivuje, zbožňuje. Na rtech mají úštěpek, na jazyku výsměch; ze všeho se pošklebují, vždyť jsou nade vše povzneseni! Čtete jen na sto stran, které zanechal pod názvem: „Úvahy škarohlída“ Challeml-Lacour, politik francouzský († 1896). A rcete, zda není to nejdravější a nejrvavější mrskáni doby a země, kterou však právě tento unuděný muž, co na něm bylo, rovněž pečoval učinit jakou je.

Horší ještě než klam a zklamání je zoufalost a zoufalí. Uvedl jsem již Prévosta-Paradola. Kterak jen znechutil si život tento mladičkův muž, nadaný všemi dary ducha a zasypaný již všemi možnými poctami? Velikášství ho zabije. „Mám tisíc důvodů“, píše, „býti ctižádostivým; chtěl bych být mocen, chtěl bych být bohat, chtěl bych být milován.“ — A jinde: „Mám oddané přátele, dobré kamarády a, jak všichni říkají, skvělou budoucnost. A přes to vše nemine dne, abych nepocítil několikrát touhu umřít. Krajní únava, s jakou na vše hledím, podobá se již zbabělosti. Kdo mi vytýkají, že jich nemiluji, neprávem viní mne ze sobectví. Miluji sebe ještě míň nežli je. Indiferentismus — toť má vlast.“ Velký Bože, kam ho zavedou takové zásady?

Posléze jsou strojení okázalci, jimž přece život ukázal vládnou, pěknou tvář. Ale zpupná jejich pýcha baží po převaze, po zbožňování. Vyhýbajíce se davům, chrání se tito olympští nad-

lidé ve své povznesenosti každého doteku s hlnou, ze které je utvořeno plémě obyčejných smrtelníků. Alfred de Vigny, básník totiž ve svém nechvalném období, oblibuje si osamocenosť, útek před lidmi: Odi profanum vulgus et arceo — Nenávidím luzu a vystíhám se jí. „Oh, prchnout před lidmi — volá — a uchýlit se mezi několik vyvolených a i ti vyvolenci musejí býti vybráni z milionů.“ — Zlobí se netoliko na lidi, ale na celé stvoření, jež nazývá dlem rochybeným. A obraceje se na Stvořitele, aby vyžádal od něho ročet se řízení světa, píše: „Právda o životě, toť zoufalství. Nic není tu jistého, jenom naše nevědomost a opuštěnost.... snad věčná.“

Tohle je póza skeptika. A krom toho staví se do pózy nafoukance svým titanským obrazem všeobecného výbuchu, jímž vyhrožuje tomuto ubohému světu nedochůdčeti. Aspoň však prozatím odkládá s uskutečněním hrozby ve prospěch uslechlějších citů, které jsou nejlepší a jediným zdůvodněním jeho bytí. Píše totiž: „V den, kdy u lidí nebude už ani nadšení, ani lásky, ani vroucnosti, ani oddanosti, prohlubre e zemi až do středu, vpravme tam pět miliard sudů prachu a necht' se roztrfíť na kusy u vesmíru.“

Dodejme rychle, že tento anděl zhoubece stává se k posledním svým dnům andělem modlitby. On, který r. 1837 modlil se a doufal u smrtelného lože své matky, zavola! když ležel sám nemocen, svého faráře od Panny Marie, aby se vyzpovídá a přijal Tělo Páně, což mu vyvoláilo nadšení, dojmavý výkřik: „Pane faráři, jak dobrý skutek jste tu učinil!“ Měl tehdy 66 let, bylo to r. 1863.

Hle, taková jsou tedy tito lidé ustavičně klamaní, ale prodražení se přece k nadějím, které se jim zatřpytí před očima ještě v poslední chvíli: „Duch plný béd a budoucnosti se děsíť,“ toť byla za stara definice člověka. (Animus calamitosus, futuri anxius.) V Aeschylově hře Agamemnon je tento typ znázorněn otokem stojícím na vrcholu paláce v Argosu,

aby dával pozor na znamení, že lodi se vracejí. Zpívá si, aby mu nebylo smutno za hđení; ale hodiny prchají, hvězdy zapadají a počhodeň zvěstující nezaplála. Když teprv po několika letech opozděný její svit zjevuje se na vlnách, je otřok už shrben tíží času. Nezbývá mu než umřít a chor mu dí, že „stařec je pouze stín mátožný a bloudící pokud trvá den.“

* * *

Není možno, aby skutečně věřící lidé byli zklamáni, neboť nespoléhali na věci tohoto světa, „jichžto podoba mjíjí,“ nemožno, aby se přepočítali, ježto se světem nepočítali. Život ovšem ani jim nedostál všem svým slibům, ale na tyto sliby oni nedali a jakož nebyli nikdy oslněni tím, co měli, tak nebyli nikdy ani ohromeni, ani zmateni, když ho ztratili.

Netřeba jistě podotýkati, že duše, které tak dobrovolně málo cení věci konečné a vřátké, jsou duše největší, a že tento cit odpovídá právě jejich velikosti. Měří všecko na světě dle Boha, zda tedy překvapuje, že nalezají vše malým a nízkým dle svých vznešených názorů a nebeských tužeh? Když tak probírají všeliké stvoření, od hvězdy až po květ jediného dne, nezastavují se u ničeho, věnují tvorům sotva pohled, úsměv jediný všem odpovídající: Krásný jsi, dobrý jsi, ale nejsi můj Bůh!

Z trošek zřícené minulosti a ze sklamaných nadějí vystavěli si v naší době praví křesťané v srdcích oltář a na ten povýšili Onoho, jenž jediný neklame. Jsouce odpoutáni ode všeho nahodilého, jak dí krásný výrok Písma, že „jejich život spojený s Bohem neustává růsti víc a víc až ke sklonku jejich dnů.“

Nedovedu říci, bylo-li za mé mladosti populárnější o jména v Evropě nad oslavovaného Silvia Pellica po vydání jeho knihy Miei Prigioni (Má vězení). Muž ten snil o osvobození své vlasti. Ze snů toho se probudil v „olověných žalářích“ benátských a za závatami Špilberku v Břně. Fotím se slávou spisovatelskou dostavila se i popularita. Ale což byla sláva v očích totožného velikého křesťana

když devítileté věznění všípilo mu v srdce lásku k Bohu samému? I dobrořečil utrpení... Jednomu příteli v Paříži píše 12. března 1840: „Moje mladost byla jen hotování, hrđostí nicotná filcsofie, šílené rozhazování mých světáckých myšlenek. Abych poznal Boha, bylo mi třeba desítiletého hrobu. V děsném tom tichu slyším pravdu, vidím její božskou krásu. Nedovedu ani dosti velebiti Pána. Jeho zdánlivý hněv byl jen láskou.“ Dne 31. ledna 1854 blízek jsa smrti, poslal kmet pro svého zpovědníka a vřtal jej úsměvem: „Otče, cítím, že odcházím. Ve dvou, třech dnech budu v ráji... Zhrěšili jsem, ođčinił jsem. Když jsem napsal knihu o svých vězeních, měl jsem nějakou dobu marnivou myšlenku, že jsem velikým mužem, což nebylo pravda: toho jsem litoval celý svůj život.“ Pbtom s klidem ve tváři, vesel, jak ho dávno už nikdo neviděl, dal si hlasitě předčítati modlitby umírajících. Když se zpovědník domođlił, pohlédl na Silvia, Silvio byl mrtev.

Vratme se do Francie. Bylo to r. 1876. Jeden z nejslavnějších tehdy romanopisců, Paul Féval, pozbyl všeko své jmění ve věku, kdy nelze už pomyslit na získání jiného. Byla to hotová zkzá, která naň dolehla i na jeho ženu a osm dětí. „Ale, můj milý, Bůh nám zbývá,“ říkávala mu zbožná a šlechetná jeho choť, „trestá-li nás, to proto, že nás miluje.“ — „Cože, Bůh rne miluje! Bůh mne miluje!“ opakoval zoufalec. A od té doby frivolní spis romanopisec nežil, nepsal už než pro Boha a jeho službu. Říkal: „Kdybyste věděli, jak sladko je modlit se a nemyslit nic jiného, než na lásku Boží, když člověk žil dřív oslavě světské lásky lidí!“ Msto spisovatele pohana měli jsme spisovatele křesťanského. Bůh je rek, který se nejraději zrocňuje pevnošti prološením hradeb.

Zklamání politická, zármutky vlastenců, toť trpký chleš našich revolučních dob. Dvě léta před smrtí, 18. září 1818, vzpomíná hrabě de Maistre někdejší Evropy a patří na současnou

a on, takový věstec, neodvažuje se předvídat a předpovídat, jaká bude Evropa v budoucnosti: Píše: „Co jsem viděl ve svém věku? Šílenství a zločiny. A ptám se: co uhlídám? Zdá se, že té doby je nám zapovězena všeliká naděje. Příliš brzy či příliš pozdě jsme se octli na světě, zakusili jsme všech hrůz bouře a nemohli užítí slunka, které vzejde teprv nad našimi hroby. Bůh zajisté nedopustil takových převratů, aby sám nečinil ničeho. Ale co učiní? Neví, čeká. Ví pouze tolik, že „Bůh nesmazuje, leč aby napsal.“ Ale co napíše? A veleduch želí jen, že umře dřív, než přečtete toto písmo Boží.

Bolest vlastence a to podobná bolest vyjádřena jest v posledním listu Berryerově¹⁾ hraběti Chambordovi ze dne 18. listopadu 1868: „Můj králi, praví se mi, že se blíží má poslední hodinka. Umírám v žalu, že jsem se nedočkal triumfu vašich dědičných práv, která by oprávnila vývoj svobod, jichž Francie potřebuje. Odnáším do nebe své modlitby za blaho Vašeho Veličenstva, královny a naší drahé Francie. A aby nebyly nehodny vyslyšení u Boha, opouštím svět, jsa vyzbrojen všemi zbraněmi náboženství. S Bohem, sire, Bůh vás opatruj a zachraň Francii!“

A jiný žal, týkající se života veřejného, služby v církvi a vlasti. Montalembert nikdy se neutěšil vida se odstrčena s tribuny politické, na níž po dvacet let svádl tak skvělé půtky pro Boha a svobodu. Lacordaire, který dobrovolně opustil svou kazaťelnu v Notre-Dame, ví, kde lze nalézt klid srdce. „Příteli — píše mu — Cicero, když se uchýlil do svého Tuskula, daleko od proslaveného řečníště, když psal pokojné stránky své filosofie, zdál se mi vždy krásnou potavou starověku. Nuže, my křesťané, máme v samotě, čeho Cicero neměl, máme sílu a moc dobra, jež složena v duši z bludu vymaněné a sjednocené s Bohem. Aní byste nevěřil, jak

děkuji Bohu, že mi popřál útěchy osamocnosti. Jak bych byl dnes nestásten, kdybych nemiloval klidné slávy skryté neokázalostí!“

A konečně je i žal z toho, co nemohlo býti dokončeno, a přechásto také trud nad zhroutenými podniky. I o takové trýzni nám svědčí Lacordaire a udává prostředky proti ní: „Když člověk ztrávil svůj život v nezištné práci a na konci dlouhé nečinnosti vidí, že nesnáze převažují jeho tužby a úsilí, tu duše, třeba stále lne k dobru přece pocituje trpkost oběti, jíž výsledky neodpovídají.“ A hned dokládá: „Ale obraci se k Bohu ve skříččnosti, kterou ctnost sice zavrhuje, ale dobrota Boží promíjí.“

A co mne se týče, znám bratře, ještě větší lítost a krutější zklamání, než ze ztracených dnů a neuskutečněných počinů; je to žal nad potázkou pravdy a ctnosti, jichžto jsme služebníky, ale služebníky bezmocnými a vždy odstrkovanými. Poslyšte, co dí P. Gratry²⁾: „Ó Bože, jak bolno vědět, že mám pravdu, že hájím spravedlnost a vidět, jak zlo a temnoty je přemáhají, po nich šlapou a cítit zároveň, jak síly duše, zdesateronásobněny rozhorlením a třeba-li odvahou až na smrt, ničeho nezmožou! Ach, toť vrchol bolesti a malomyslnosti!“ A to je žal přítomnosti, našich starých dnů.“

Ale takové porážky týkají se vlastně Boha. On pak je shovívavý, protože věčný. Pravda, ovšem jsou to i naše porážky. Ale Bůh, jenž nás poctil úkolem, bychom pro jeho věc bojovali, neslibil nám hned šťastného vítězství. A nejčistší, protože nejnezištnější sláva ona jest, jež pozůstává v připravování triumfů, jichž nepoznáme. Co do zdaru, záleží na jediném, aby povinnost byla vyplněna a a svědomí čisto.

Budiž třeba vše ztraceno kromě cti!

A potom bývá úspěch vždycky také čestný? Když člověk dospěl šťastně k cíli a pohledné za sebe, zda se

¹⁾ Advokát Berryer (1790—1868) stoupenec věrovy de Bordeaux, který jako nápadník trůnu francouzského žil v Rakousku pode jménem hr. Chamborda.

²⁾ Aug. Gratry, znamenitý bobohvědec a filosof (1805—72)

lekdý nepřihodí, že krom nadání vleče sebou, třeba jenom na rubu svého roucha slávy, trochu prachu z cesty, ne-li bláta z kolejí? Rošťand dí v „Cyranu“:

Tu vizte: když se přlíš v žití daří, ač právě zločin duše nesmutí, přec tisíc drobných cití nechutí, jež ne-li výčitku, přec trýzeň tají. U pláštů vévodských i v hranostaji zklamání hojných, želů chřetí lem, když jde se po schodišti nádherném. A tak i vám, když zvolna jdete svisti na hávu smutečným uvadle listí.

To je stín, který vrhají na stáří klamy a žaly života, přítmi, které mlhy pozdních dnů podzimních šíří

nad tímto slzavým údolím. Když jsem se včera procházel polem, viděl jsem šedé jejich pruhy, jak těžkými mraky halily nejprve údol, potom valily temný svůj chlad na úbočí a posléze zabraly celý širý kraj ve svůj ponurý, nesmírný smutek. Tu měl každý lístek na stromě, každé stéblo trávy, všecko všude mělo svou slzu. A i mou duši to proniklo, že sesmutněla, zaslzela.

Ale pole mají, bohudík, ještě jinakou symboliku . . . Pohovořme si o ní. Promluvmě o uchýlení se na venkov, o jeho klidu, dobrých stránkách, poučeních, povinnostech. I to se hodí k zábavě, když den se chýlí k večeru. (P. d.)

A. M. KADLČÁKOVÁ.

ANDĚL PÁNĚ.

ichý večer v kraj se snáší,
v duši klid se vkládá,
lučiny se v mlhy halí,
rosa na ně padá.

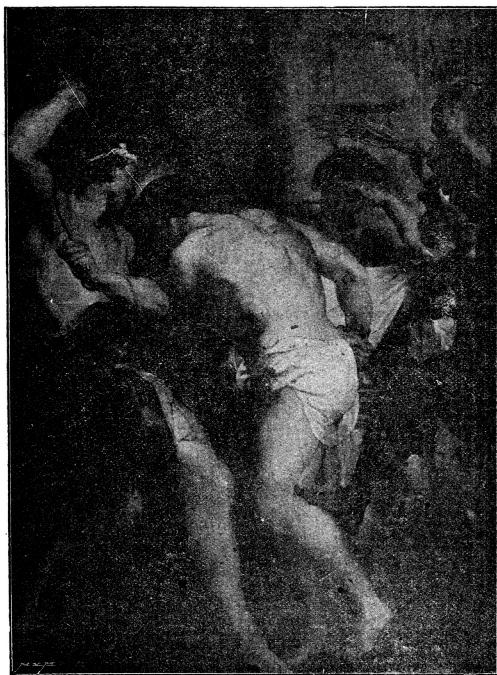
A v tu chvíli „Anděl Páně“
s věže zahlaholí,
zvuky krásné vítr nese,
přes hory a doly.

A v tu chvíli v kraji celém,
zmlká všechno žití,
Matku Boží vroucím Zdrávas,
vše jde pozdraviti.

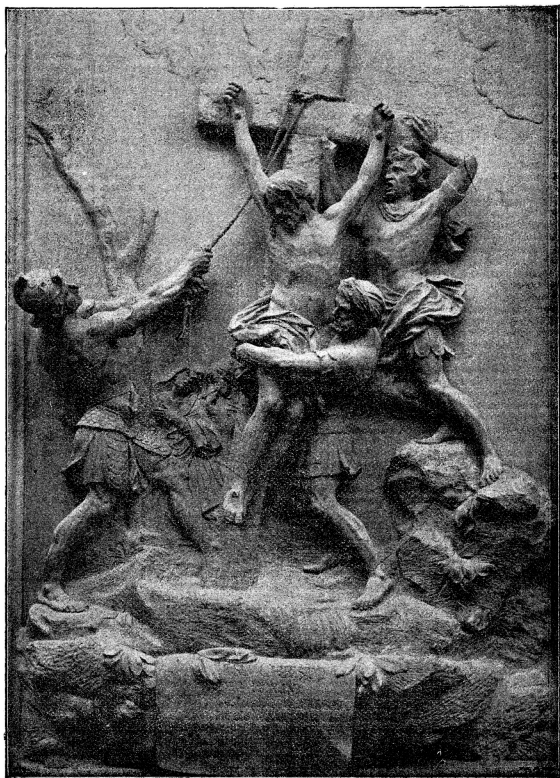
A když slední úder zvonu,
zavzní s věže tíše,
v sladkém spánku vše si hová,
a pokojně dýše.

„Anděl“ Páně“ krajem letí,
v duši klid se vrací,
novou sílu v modlitbě té,
vyprosím si k práci.

Dívčování Pána.

Snímání s kříže. _

Pokora Panny Marie.

Napsal Ignát Z h á n ě l.

O svátku Zvěstování Panny Marie vzpomínáme na událost, která se přihodila v městě Nazaretě. Z rozkazu Božského pozdravil anděl Marii slovy: „Zdráva buď, milosti plná, Pán s tebou, požehnaná's ty mezi ženami. Ona pak (uzřevši jej) užasla nad řeč jeho a myslila, jaké by to bylo pozdravení.“ Luk. 1, 28. 29. Uslyševši pak vše, nazvala se Maria „dívkou Páně“. Luk. 1, 38. Maria, která se nazvala dívkou Páně, stala se pak Paní celého světa. Tak povýšil a odměnil Bůh pokornou Marii; tak ctí a oslavuje Bůh ctnost pokory.

Svatá Zita, která byla po 48 let služkou v rodině Fatinelli, bydlící v italském městě Lucca, byla po celý svůj život vzorem pravé pokory. Ku každému chovala se s takovou skromností, jako by byla jeho podřízenou. Byla-li s kým na cestě anebo při práci, odpovídala jenom na to, nač byla tázána; mluvila jen, co bylo potřebno; stála, chodila a odpočívala tak, že se to každému líbilo; její obyčejnou průpovědí bylo: „Jak líbo!“ Každé její slovo, každý pohyb, všechno její vnější chování jevílo skromnost, již v srdci nosila a ze srdce vycházela. Bylo-li slyšeti, že jí někdo chválil anebo dokonce podiv nad ní vyslovoval, tu polila se její tvář ruměncem studu a cítila se všechna nešťastna. Ale dostala-li dítku, domluvu, byla-li uražena, rohaněna, rozehřála se a prosila za prominutí. Rozzlobila-li se paní nebo pán anebo někdo z domácích a dával-li na jevo zlost svou neobvyčejnými slovy, vrhla se mu k nohám a prosila za odpuštění, aniž měla nejmenší vinu. A tu se stávalo, že bylo zneužito od spolulužebných někdy její trpělivosti a skromnosti; na příklad poslali ji za prudkého deště, kdy se lily s oblaků proudy vody, někam daleko a poručili, aby přinesla jistou věc; mysli, že Zita důkladně promokne a že tak budou mít s ní kratochvíli. Zita šla okamžitě, nijak se nerozpakujíc a ač ne-

měla sebou žádného deštníku, vrátila se, jak byla vyšla, suchá, aniž se jí dotkl déšť, což způsobilo, že postoupila značně ve vážnosti a byla považována za svatou.

Znám jest sice příklad velké pokory ze života našeho svatého krajana a patrona sv. Klementa Hofbauera, ale protože dobré a krásné máme dle výroku učence Platona poslouchati ne jednou, ale dvakráte i třikráte opakují ho: byv vysvěcen ve věku 35 let na kněze v Itálii, v městě Veroli, chtěl zůstatí ve své širší vlasti v tehdejší Rakousku a tu pracovati o spásu nesmrtných duší, ale musil odejítí a odebral se do Varšavy, která byla tehdy hlavním městem království polského. Tehdejší král Stanislav II. Poniatowský velmi si oblíbil Hofbauera a chtěje uznati také nějakým zjevným způsobem jeho zásluhy, sám mu osobně odevzdal vysoký řád Bílého Orla. Hofbauer přijal ho sice, nechtěje nijak uraziti krále, ale z pokory ho nikdy nenosil a vůbec nikdo o tomto významání nevěděl, až ho našli po jeho smrti. Jednou chodil Hofbauer po hořstincích varšavských a sbíral almužnu pro své studenty a sirotky, které přijíala živil. Jeden rozjařený host však naplil mu do obličejů. Hofbauer zůstal klidný; nerozhorlil se, jakoby se nic nestalo, utřel si slinu a řekl: „To bylo pro mne, nyní mi, prosím, dejte něco pro mé chudé!“ A pokora tato měla skvělý výsledek. Host se okamžitě vzpamatoval, uznal svou surovost a zůstal vždy přítelem Hofbaurovým.

Velkou úlohu má Maria v naší svaté víře. Byla zahájena pozdravem, který k ní pronesl anděl, osloviv jí slovy: Zdráva Maria!

Stále se potvrzuje pravdivost slov sv. Pavla, říkoucího: „Nemáme zde města zůstávajícího, nýbrž hledáme budoucího.“ K Židům 13, 14. Mnozí již mysli, že staví tu na světě pro věčnost! Bohatý Říman Piso vystavěl si skvostný palác s přepychem ne-

zvyklým, měl při něm obrovskou, podle tehdejšího vkusu zařízkou zahradu, v níž nechyběly vodotrysky a vše, co patřilo ku nádhernému sídlu. Pozval si také císaře Augusta, který vše prohlédl s velkým zájmem a zvolal: Píso, děláš mi naději, tak jsi stavěl, jakoby Řím byl věčný! Jinak si počínal! Kterýsi kalif, to jest maurský vladař.

Vystavěl nádherný palác, byl jako z říše pohádkové, ale poznáváje marlost všeho světa dal nad bránu do kamene vyrýt slova: Ježíný. Bůh jest velký! Podobně moudře počínal si kterýsi velmož v Benátkách, který vystavěv sobě na hlavní ulici skvostný palác, dal na jeho vchod připevniti nápis: „Ne nám, ale Tobě, ó Pane, budiž sláva a čest!“ Pro věčnost stavěli apoštolové a Ježíš sám jim předpověděl, že budovu, kterou vystavějí, nic nezničí, že „brány pekelné ji nepřemohou,“ Mat. 16, 18 a jinde pravil Spasitel k apoštolům: „Aj já s vámi jsem po všechny dni až do skonání světa.“ Mat. 28 20. Z dvanácti obrovských balvanů skládá se základ naší svaté církve, který upevnili krví svou svatí apoštolové. Nemá nepravdu, když píše jistý spisovatel: na prvním balvanu této věčné trvající budovy jest zaznamenáno jméno Boha Otce, na druhém Boha Syna, na třetím Boha Duchu svatého a na čtvrtém jméno Panny, ze které se zrodil Ježíš.

„Maria užsila nad řečí andělovou a myslila, jaké by to bylo pozdravení.“ Luk. 1, 29. Pozdravem tímto bylo uznáno od samého Boha, že hodnost Marie jest nade všechny stvořené tvory, že jest, jak se modlíme v litanii loretánské, „Královnou všech andělů, všech svatých“. Když dorostl francouzský král Ludvík XV., vyvolili mu jeho rodiče za nevěstu dceru sesazeného krále polského Leszinského, Marii Leszinskou. V oněch dobách nebylo větší cti, které se mohlo dostati osobě ženské, než, že byla vyvolna za choť krále francouzského, tehdy ve světě prvního a nejmocnějšího. Bylo tedy obrovské překvapení pro rodinu sesazeného krále, když obdržel tuto čestnou zprávu. Leszin-

ský vstoupil do světnice, v níž byly jeho choť a dcera a pravil jim: „Polekněte a děkujte Bohu! Mám pro vás radostnou zprávu!“ Zbožná a hodná dcera měla na mysli pouze blaho svého otce a pravila: „Otče, budete králem polským?“ „Nikoliv,“ zněla odpověď, „ale ty budeš francouzskou královnou!“

Jak jest vznešena Královna nebe a země nad královnou pozemskou! Proto bylo překvapení Panny Marie nevypsatelné veliké, když zvěstoval jí anděl poselství a řekl: „Zdravas Maria, poroďíš syna a nazveš jméno jeho Ježíš.“ Luk. 1, 31. Byti Královnou nebe, jest zajisté největší čest, která mohla se státi lidskému tvorů. Není proto divu, že Maria, osvěcena Duchem svatým, pravila: „Pán vzhlédl na ponížení služebnice své, neboť aj, od této chvíle blahoslavití mne budou všechna pokolení.“ Luk. 1, 48.

Služne Bohu, ctíme matku svou Marii vždy, ale hlavně ve svém mládí, aby naše stáří bylo pak požehnáno a my žili v milosti Boží. Podle příkladu Marie budme pokorní, pamětliví slov Písma: „Nebot každý, kdo se povyšuje, bude ponížen a kdo se poníží, bude povýšen.“ Luk. 14, 11.

Ve Španělsku čítají mezi svá největší a nejznamenitější putní mariánská místa horu a klášter Montserrat. Jednou byl tam cizinec, kterého vodil domácí kněz po svatyni a po celém klášteře. Byly za hlavním oltářem; tu se mnich zastavil a zvolal radostným hlasem: „Vease la nostra biblioteca! Ejhle, naše knihovna!“ Cizinec byl překvapen a díval se, kde jsou skříně, kde knihy, též si myslil, že snad teprve ho povede do knihovny, a pátral, kde jsou nějaké dvěře, jichž však nebylo nikde pozovatí. Stáli v uzokně chodbičce. Podivná to knihovna bez knih, myslil si! Ale tu mu napadlo: jaká skvostná a původní myšlenka! Ano, není skvostnější — knihovny nad zde umístěnou! Tisíce tisíců malých a větších tabulek tuto umístěných jsou skutečně knihy, v nichž se dočítáme, jak patronka Katalonie jest svému lidu milou a vždy pomáhající matkou! Kráčeli dále a stále se před mni ukazovaly nové a

další knihy mariánské. Jsou tam všechny možné odznaky bídy lidské, ve všech podobách a v ohromném množství. Berla na berli, voskový úd jeden na druhém. Pak lidské vlasy, hnáty, všeliké nástroje, ba i řetězy zajatců a uvězněných. Tuto zase koule z pušek i děl, tam meče, šavle, piky od vojáků, kteří děkují takto své „Madonna de las Batallas“ „Matce bojů“ za záchránění. Tam, kde se setkává více chodeb, visí prapory vojenské a soukromé, z nichž mnohé jsou prostříleny četnými kulemi. Zpívají neslyšitelnou píseň své „Virgen de las Victorias“, své „válečné Panně“.

Pozdvihněme zrak svůj vzhůru! Tam na stropě visí bezčetné lodičky, uměte a neuměle vyřezané, jako díky plavců, že unikli rozbouřenému moři. Kolik bídy lidské a nouze uklidnilo milosrdné srdce Marie! Umkli již na věky přemnozí, snad všichni dárkové těchto zajímavých knih, ale jejich hlasy hlásají na všechny věky slávu mocné Matky, zpívající k Její počtě nikdy neumlkající chvalořpěvy.

Připojme se i my k nim, prosíme vznešenou Pannu, aby i nás vzala pod svou mocnou ochranu a pomáhala nám po všechny dny našeho života až do naší smrti. Amen.

MARIE TESAŘOVÁ.

VZPOMÍNKA.

(Věnována mému dobrodinci)

nes hlava má se smutkem kloní,
kdy na Vás vše vzpomínám
a myslí mou se mraky honí,
a slzy zmáčí bledu skráň.

Jak dítě, které v klínu matky,
si s blahou hraje rozkoší,
tak pne se v touze duch můj vratký,
nad světa zrádné úbočí.

Jak potůček, jenž hravě plyne,
a ničeho se neleká,
tak mysl má se k Tobě vine,
Ty Lásko Boží odvěká!

Můj Bože, k Tobě zraky zvedám,
a jednou prosbou, chví se hrud':
u Tebe, Bože, pomoc hledám,
Ty, lékař dobrý jemu buď!

Ó, dej mu zdraví, poklad zase,
já v oběť za něho se dám!
By dále mohl v ctnosti dráze,
Ti vodiť duše v nebes stan.

Jiří Belanger.

Život napsaný P. Aniganem podává Jan Tagliaferro.

Část II.

IX. Novicmistr.

Nějaký čas byl neunavný apoštol sledován myšlenkou, že Panna Maria něco neobyčejného žádá od něho. Psal o tom důvěrnému příteli a dodal: „Musím mlčeti, abych slyšel, co Maria mluví ke mně.“ Modlil se horlivě a pomýšlel na to, s přítulem ně-

kolik dní pobýti o samotě u Panny Marie v Chartres, jestli mu to dovolí představení. Jeho předtuchy ho nesklamaly. Panna Maria chtěla mluvit k němu svému služebníkoví a více než dosud od něho žádati. On však netušil, že se jedná o dvojí oběť, o oběť zdraví i činnosti, i tak plodné činnosti u vojáků, která mu byla tak

drahou. Byly to oběti nejkrušnější, jaké mohl přinést.

Přál si uměřiti se prací pro věc Boží a zájmy Panny Marie. Nyní se to stávalo skutkem. Netuše nic, byl u konce se svými silami. Z počátku ho jeho horlivost klamala. I jiným se tak vedlo.

První krátká doba odpočinku několik neděl vrátila mu vzezření zdravé a on spěchal ho použítí. V září vrátila se nemoc, jež ho přivedla blízko smrti. Rok v ovzduší domácím prožítý v dobrém ošetřování nevrátil mu sice zdraví úplného, ale posílil ho poněkud. Přece však bylo všem, mimo něho, zřejmo, že jest konec, s namáhavou činností posledních třinácti let, ano s veškerým apoštolátem u jeho milých vojáků. Při sláách vyčerpaných potřeboval klidného způsobu života, úřadu, s nímž se dala spojití laskavá péče.

Panna Maria předešla jeho přání a ponechala mu pro jeho poslední léta ještě plodnější úřad, než předcházející, totiž výchovu apoštolů pro lid a armádu.

V této době zemřel totiž zbožný a výborný P. Jardin, jeho bývalý novicmistr, jenž byl ředitelem továrny, a začal bohosloví studovati ve francouzském semináři; v apoštolském životě řeholním věnoval se spásě dělníků. P. Belanger byl dojat smrtí muže, jehož ctíl a miloval. P. Jardin vážil si svého bývalého žáka, ježž za světce považoval a doporučil ho před svou smrtí představenému za nástupce svého. I novicové sami šeptali si všichni totéž jméno: P. Belanger. Nedovedli přání svoje utajiti, a když jim dali na pováženou, že zdraví jeho jest příliš chatrné, tu slibovali, že o něho budou pečovati a vynasnaží se ho uspokojiti. Zdálo se jim, jakoby počuhá přítomnost jeho jim všecko nahradila. Tato přání souhlasila ostatně s úmysly představených.

P. Belanger netušil ani nejmenšího o tom. Řeholní bratr ho navštívil. Zbožný nemocný četl právě s roznicím život sv. Alfonse. Svěřil se příteli, že slova o noviciátě ho překvapila a pravil: „Úřad novicmistra zdá se mi ještě hrůznější nežli úřad

představeného kongregace.“ Při tom ovšem nemyslel nikterak na sebe. Když vešli do farního kostela, kde navštívili božského Spasitele, šeptnul mu: „Proste Boha, aby vám neuložil příliš těžkého břemene.“ Tu změnil barvu a obličej nabyl výrazu překvapení. Až vyšli, tázal se, co by slova ta měla znamenat. Bylo možno mu to zatajiti, poněvadž se necítil schopným pro úřad mistra. Teprve po několika dnech se s hrůzou dověděl, jaké úmysly s ním mají. Všechen sklíčen, nechtěl věřit, že by to bylo vážně míněno, ale konečně tomu musel uvěřiti.

Především chtěl ulehčit svému svědomí, přednášeje námitky, jež považoval za nevyvratné, poněvadž ve svých očích byl posledním, na kterého by měla připadnouti volba. „Váhal jsem Vám řádky předcházející psáti,“ dodal, „neboť nechci nikterak zasahovati do rozhodnutí, abych později v každé bídě a nesnazi mohl prositi Pána Boha. avš mi pomohl. Z druhé strany však zdá se býti mou povinností, svědčiti se Vám se všemi svými obavami. Modlete se za rne! Proste Pannu Marii, abych se nikdy nelekal obětí, již žádá ode rne! Myslil jsem vždycky na to, že mne dobrá Matka odstraní z Arrasu. kde se tak snadno a příjemně dalo činiti dobré, protože všichni jsou přízniví spolku vojenskému.“

Pak psal svému bývalému zpovědníku ve velkém semináři a otevřel mu celé své srdce. Ctihodný kněz napomenul ho k přesné a ochotné poslůžnosti. Teď se modlil dlouho před obrazem Panny Marie záračné v Saint-Omer a oddal se pak úplně vůli Boží a jeho Matky nejsvětější.

Byla to oběť těžká, ale zbožný kněz ji přinesl s obvyklou velkomyslností a pevností. Jakmile mu lékaři dovolili cestovati, nastoupil svůj nový úřad, méně znepokojen svým zdravím, jako tím, co nazýval svou neschopností a nedostatečností.

V noviciátě, více než všude jinde, jeho příchod byl považován za zřejmou milost Panny Marie. První shromáždění, jež koňal, zanechalo v duších dojem nehynoucí. Začal tím, že

prohlásil svým novicům, že jeho první úřední výkon mezi nimi jest, složití úřad, ježž na něho právě vložili jeho představení. Připomněl, že svatá Teresie, kdykoliv klášter založila, sošku Panny Marie postavila na místo priorky, a dodal, že své zřetnutí složil v ruce nebeské Matky. „Ona bude mistrýní noviců a udělá z nás svaté.“ Tato slova mluvil tak dojatým a přesvědčným hlasem, že ihned si získal srdce všeska.

Svatá Teresie, jeho oblibená světice, vyjádřila jednou svým duchovním dcerám u svatého Josefa v Avile přání, aby jejich malý klášterek se stal Pánu milou zahrádkou, v němž by se potěšil za nevědk lidský. P. Belanger byl nadšen touto dojemnou myšlenkou a představil jí jako ideál svým novým dtkám. „Náš dům se všemi obyvateli musí zarmouceným zrakům Páně a jeho svaté Matky poskytovat útěšný odpočinek, a náš noviciát musí se státi místem, kde jich na zemi nejvíce milují.“ Celou svou snahu věnoval zbožný kněz, by uskutečnil tento ideál, ježž často připomínal.

Jeho první nauka byla příkladem. Jako Spasitel začal přesností vzornou, třebaš ho představení napomínali, by šetřil svých sil. Od začátku jevil se jako vzor umrtvení, lásky, pokory a záliby v chudobě. To se dělo v takovém stupni, že u noviců, kteří ho viděli a slyšeli každé hodiny, se utvořilo přesvědčení, že Panna Maria jim poslala velikého světce. Jeden z nich řekl: „Ve všem, co činil, měli jsme vzor. Nezpozoroval jsem u něho ani jednoho činu, jenž by nám nemohl býti příkladem.“

Jako muž pevných zásad, měl za to, že musejí býti základem každé ryzí ctivosti, a přičiňoval se vštípiti je svým novicům. První jeho zásada byla, že sláva Boží musí všecko předcházeti; že zvláště řeholník zavázán jest, jí klásti na první místo. Tu byl nejvýmluvnějším, když jednal o tomto velikém předmětu, a často se vracel k němu, že tvořil základ jeho celé nauky.

Bohu dáti opět místo, ježž mu náležel ve světě i v každé jednotlivé duši,

byla jeho snaha nejhrolivější. U vedení duší byla jeho první starost, přemáhati sobectví a nahrazovat ho touhou po cti a slávě Boží. Často říkával: „Jsme revolucionáři, neboť stále dáváme přednost svému štěstí před zájmy Božími. Stvořil nás především, abyčom ho poznali a jemu sloužili. Naše spása smí toliko býti následkem jeho vlády v duších. V knize života jest naše štěstí toliko na rubu napsáno, čest a sláva Boží zaujímá první stránku.“

Rozčiloval se nemálo nad hrozným zákonem z r. 1901 proti náboženským kongregacím. Když bylo rozhodnuto, že jeho kongregace raději všecko vytrpí, než by žádala od satana a jeho pochopů dovolení Boha milovati v jeho chudých a dobré činiti, tu zvolal: „Jaké štěstí! Jest důležité pro čest a slávu Boží, odporovati zákonu nespravedlivému. Činíme to? Tím lépe! Čest a sláva Boží nade všecko! Ať žije Bůh!“ Rád připomínal místa Písma svatého, v nichž Pán Bůh prohlašuje svou vrchní vládu: „Já jsem Hospodin Bůh, a není jiného vedle mne. Svě cti nedám jinému.“

Stále vštěpoval novicům pro pozdější život naučení řka: „Kažte o Bohu samém, o právech Božích, člověk má jen právo na peklo.“ Též jim radil, aby studovali horlivě knížku nadepsanou „Ať žije Bůh!“ jež obsahuje tyto nauky.

Bolelo ho trpce, slyšel-li rouhavé řeči o Bohu a Panně Marii. Často mu vyklouzla slova vyřata ze spisů světcův aneb čerpaná z vlastního, milujícího srdce: „Utobý Ježíš, kdo myslí na něho, kdo podporuje jeho zájmy? Učinil vše, aby byl milován, a On nemá přátel! Dábl nic nevykoná, aby srdce přivábil, a má nesčetné přívržence.“

Žíznil po pokoření nepřatel Božích a pronásledovatelů církve. Dovolával se božské spravedlnosti a prahl, by viděl soudný den, kdy práva Boží konečně a navždy zvítězí.

Všemožně vštěpoval svým žákům pocit, ježž sám měl, jenž pronikal všesky jeho činy a celý jeho život: Něžnost k Bohu a k Panně Marii. Tato nežnost ukazovala se zvláště tím,

že vyhledával vše, co oslavovalo Boha. Rád představoval za příklad domek nazaretský řka: „Tam se mnoho nemluvilo. A o čem se mluvilo? O cti a slávě Otce nebeského.“ Stále měl naitech slova evangelia: „Hleďte nejprve království Božího a spravedlnost jeho, a toto všechno bude vám přidáno.“ A poněvadž se považoval za neschopna, novice proniknouti touto velikou myšlenkou, naponímal je, aby každý den při ranní modlitbě prosili o lásku pro čest a slávu Boží i osvětlo, by porozuměli jejímu významu vznešeněru.

Jak své dívky hleděl naplňovat láskou k Matce nebeské! Zvolil Fannu Marii za novicmistryni a jí skutečně vyhradil toto místo. Vše se dělo pod jejíma očima a v jejím smyslu. Její svátky slavný okázale v noviciátě. Se zvláštní nádehou slaven první svátek Zvěstování Panny Marie. Bývalý novic vypravoval: „Den 25. března 1901 jest pro mne nezapomenutelný. O půlnoci zazpíval náš milý mistr Anděl Páně. Pak zpíval evangelium o vtělení. Zdál se celý proměněný. Víra, láska, radost zářila z jeho tváře a zněla z jeho hlasu. V této parátné noci zsvětíl před vystavenou nejsvětější Svátostí slavně a účinně svůj noviciát Panně Marii řka: „Svatá Panno Maria, Matko Boží a Matko má, já představený noviciátu klečím pokojně před tebou, abych ti v slavném holdu mé péči svěřený dům dávalo a zasvětil. Rač ho vyvoliti za svůj oblíbený příbytek! Odevzdávám ti klíče klěmu. Od nynějška neuznám jiné Pání, než tebe!“ Pak zsvětíl Panně Marii všechny obyvatele s tělem i s duší. „Kěž jest u všech duch i rozum zdravý, srdce čisté a velkomyslné, vůle silná a písmá! Pomoz jdoucím po cestě ctnosti, by spěšně se dostali ku předu! Podporuj ty, jimž třeba odvahy přidati, a nepouštěj ony, kteří jsou slabí, aby opět neupadli! Jenom takové vypuď, kteří by byli nedbalí v službě Boží a později neuposlušností neb nedostatkem lásky bratské by byli příčinou zkázy pro mnohé, příčinou hanby pro kongregaci, jejich matku! O Maria, vládni

nad námi všemi! Kráčíme po obtížných cestách, spravuj naše kroky, buď nám Matkou dobrých rad!“

Pak jí doporučoval chudé, dělníky, vojáky, jež nazývá svými bratřími. „V hrozdím zraktu myšlenek, jež ovládá tolik srdcí, dej ať uslyší tvůj sladký a mocný hlas, a jdou za tebou, neboť jest to hlas noudicsti, a poznají sladké štěstí, jež ož prarremem jsi ty, milovaná Matko dělníkův a vojáků!“

Ke konci prohlásil, že všichni přítomní vše, co mají, jí k nohoum skládají, a že není ani jednoho, jež by jí nenáležel a skrze ni jejímu božskému Synu. Celý den minul v klečení se nejsvětější Svátostí a v společnosti Panny Marie. „Jak šťastni jsme byli v těchto lodinách,“ vypravoval později P. Belanger. „Panna Maria dlela skutečně mezi námi. Víra nám dávala viděti ji všude a ve všem.“

Ale nejen po slávě Boží a Panny Marie toužil, též cti, svobody a práv svatě církve se zastával neohroženě. Vznešené a nadpřirozené myšlenky mistrovy radostně a horlivě přijímaly duše vyvolené, jeho péči světné. Bůh a Maria zaujímali víc a více všechno místo. A čistá láska, jež klíčila ve všech těchto mladých srdcích, ukazovala se ve skvělých projevech víry a lásky, zvláště k nejsv. Svátosti. Zbožnému knězi nelíbila se neurčitost a neozodnost. Měl počstati praktickou víru.

Viděli jsme již, jak velice měl dar, vstípati svým vojákům vioucí lásku k nejsv. Svátosti. V noviciátě opakovaly se tyto divy, ano ještě větší se ukázaly. Pro něho nebyla nejsvětější Svátost předněm prostě pobožností, byla celým nátožnstvím, byla Bohem k nám se přibliživším. Proto chtěl, aby novicové na nejsvětější Svátost nepohlíželi jako na věc, ale na živou osobu. Rád vypravoval pěknou událost o starostovi, jež při sčítání lidu ve svém městě napsal na první místo seznamu obyvatelstva nejsvětější jméno Pána Ježíše Krista. Neučinil se jejich spulobčanem, když zvolil svůj příbytek mezi nimi?

(P. d.)

A. M. KADLČÁKOVÁ.

CHTĚLA BYCH . . .

chtěla bych se vznést
do těch modrých výší,
kde se zpěv skřivánčí,
zvolna ztrácí, tiší.

Tam bych chtěla Bohu,
sloužit bez ustání,
a zřít jeho slávu,
v nebi do skonání.

Tam bych chtěla také
z toho světa jítí,
tam bych chtěla šťastně,
bez všech bolů žítí.

U podnoží jeho,
ze všech to poslední,
státí někde v koutku
k vzkrášení den slední.

Chtěla bych se vznést,
v modrojasné nebe,
a navždy tam chvátit,
dobrý Bože, Tebe!

M. T.

STESK.

Proč se smutkem kloní,
hlava moje mladá?
zvonek s vížky zvoní,
mlknou země lada.

Celá země dřímá,
jen tam v dálce kdesi,
cosi duní, hřímá,
a zas tichnou lesy.

Hvězdičky již září,
měsíček již vyšel,
klid nám s blahou tváří,
s nebes výšin přišel.

Duše má se chvěje,
oko slzou vlaží,
šťěstí v svět se směje,
mne však neoblaží.

Dej mi, Bože, křídla,
abych vzlétla v nebe,
tam, kde štěstí zřídla,
zde mne chlad tak zebe!

Obraz Křistův.

Různé zprávy.

Oběť povolání. Dne 24. března 1918 zemřela ctih. sestra Bathildis z kongregace Milosrdných Sester pod Petřínem, která přes tři léta vzorně ošetřovala těžce nemocné vojíny na Karlově, až zákeřná rakovina žaludeční v útlém věku 35 let ji uvrhla na lůžko smrtelné. Jistý kněz psal o ní: Navštěvoval jsem ji posledních 14 dní denně. Po celou dobu choby neskanula ani slza z jejího oka, nevydral se vzdech z jejich úst. Jen když jsem se jí výslovně otázal, má-li bolesti, odpovíděla klidně: „velké; velmi veliké“; ale hned líbala křížek, který stále měla v rukou, dodávajíc: „toť má síla, moje útěcha!“ Přesřastnou byla, že mohla posledně čas každodenně přijímati nejsvětější Tělo Páně. Vzpomínám na návštěvu v den před sv. Josefem. Ležela jak ozářená, blaženě se usmívajíc. „Dnes po sv. přijímání mně božský Spasitel udělil veliké milosti,“ pravila. Jaké? — toť bylo jejím tajemstvím. Otázána, zdali by se chtěla uzdraviti, rychle odvětila: „Ne, ne, ne!“ Já jsem ráda, že jsem tak daleko. „Nikdy neprojevila žádného přání; jen denně si vyprošovala znovu rozehřešení,“ dodávajíc: „Aby mi dal Pán Bůh milest setrvání v dobrém až do poslední. výdechu.“ Obírala se stále věčností. Nejdůst. arcipastýř poslal hrdinné trpitelce zvláštní požehnání s obrázkem a ujištěním, že se za ni modlí. Byla touto otcovskou přízní hluboce dojata a slibovala splácti modlitbu modlitbou. Také za kongregaci Mil. Sester prý se bude v nebi „hodně“ modlití. Den před úmrtím přišla její matka. Byvši o tom zpravěna, odvětila: „To je jen pozemská matka.“ A loučíc se, vzala matku svou za ruku a třikráte po sobě opakovala: „Až přijдете domů, řekněte všem, že jsem já z celé rodiny ta nejšťastnější!“ A přece, jaké hrozné bolesti snášela! Do půlnoci ještě se modlíla s ošetřo-

vatelkou; ve 4 hod. ráno (21. března) ji žádala, by u ní teď zůstala, poněvadž zemře. Novicmistové vřele líbajíc ruku děkovala vroucně za řeholní vychování. Jako ta zbožná stařenka tázala se i umírající Bathildis, co má říci, až přijde do nebe a co tam vyfíditi. Pak klidně usínila a právě před rozdvíháním mezi mší sv. dáno v kostele obvyklé znamení zvokem, že duše spolusestry na cestě do věčnosti. V pravdě tak umírají duše svatě! Bohu a bližnímu zasvětila celý svůj život, přes to očekávalo ji ještě veliké utrpení; Bathildis však zůstala jako „žena silná“ v plné důvěře v Boha až do poslední. výdechu věrnou a byvší milosrdnou z lásky k Ježíši, také jistě milosrdností došla. — Vzpomínám tu jiné trpitelky, sestry Charity od Milosrdných Sester, která koncem minulého roku 1917 také v Pánu skonala. (Válka „kořila“ jen za rok 1917 32 Milosrdné Sestry sv. Karla z pražské. o mateřince!) Ošetřovala vojíny na Smetance s nevšední horlivostí Rakovinou stížená; zapoměla svých bolestí a snažila se jen mí niti kolsti jiných. V poslední době, kdy kruté strádala, jezdila i spon na noc do mateřince. Při takové jedné jízdě nedal si ujíti v elektrice spolu jedoucí občan poznámku k okolním: „Ty se rají dobře; koukejte, jak je vypasená!“ Trpělivě obětoval i tuto pohanu božskému Spasiteli. Za 14 dní na to dočtěl. A ten, který ji tehdy pohani, žije snad desud. Tak soudí svět a odměňuje ty, které ve dne v noci za pouhé „Zaplať Bůh“ se ujmají nemocných a raněných!

Dieceze brněnská čítá dle katalogu na rok 1918 1008 kněží. Od zřízení diecese překročil počet kněží letos poprvé tisíc. Poměr věku není však příznivý. Nejvíce kněží — 281 — čítá 20—30 kněžských let. (Desítiletí 1850—9.) Nejmladších (počítaje v to i bohoslovce 4. a 3. ročníku) jest

poúze 228. (Desítiletí 1910—9.) Bohoslovciú jest 43; ve 2. ročníku 6, v 1. ročníku 2. Ze 79 seminaristú koná 26 službu vojenskou. Kněží povoláno do vojenské duchovní správy 75, z těch se 5 do diecese vrátilo, jeden zemřel. Tito kuráti obdrželi, dokud tu známo, 30 duchovních záslužných křížú, 3 rytířské řády Františka Josefa, 2 zlaté záslužné kříže s korunou, 2 Signum laudis. Ve stálé vojenské duchovní správě je 7 kněží. — V duchovní správě je 577 farářú a kaplanú, 120 kněží v jiných úřadech, 76 pensistú v diecesi. Mimo diecesi meška za války 98 kněží. Řeholních kněží je 137, řeholnic 507. — Podle rodiště pochází nejvíce kněží z děkanství třebského (58), boskovského (57), jedovnického (47), měřínského (40), slávkovského (40). — Děkanství dačické, dinholcké a vranovské nedalo diecesi žádného kněze. Z diecese biněnské pochází celkem 769 kněží, nejvíce z Boskovic a Protivanova (po 16), z Třebíče fara u sv. Martina 15 (ze všech 3 farností třebských 28). — V roce 1917 zemřelo celkem 18 kněží. — Jubilarú je 19, seniorem diecese je J. M. pan prelát a děkan kapitoly Jakub Kapusta, nar. r. 1834, na kněze vysvěcen 1859.

Hymny a sekvence. Jak veliké je bohatství křesťanské poesie hymnické, o to n představy nabude ten, kdo by prohlédl dosavadních 54 svazků monumentální hymnické sbírky *Analecta hymnina* medii aevi, jež vydávali slovatní hymnografové Drevés a Blume v Lipsku v letech 1886 až 1915. Francouzský bibliograf a hymnolog Ulysse Chevalier ve svém *Reperitorium hymnologicum*, vydaném ve 4 svazcích v Lovani 1892—1912, uvádí duchovních básní přes 42.000. Jest to bohatství nejenom kvantitativně, nýbrž i kvalitativně veliké. Z toho všeho množství poměně málo obsahuje nynější *Breviarium Romanum*; 149 hymnů, ale šťastně volených.

Urážlivá neslušnost. O neuvěřitelné téměř spustlosti mládeže a nevážnosti k náboženství došla nás zprá-

va, že za odpoledních služeb Božích v chrámu Páně sv. Štěpána vešel tam výrostek a využítkova nepřítomnosti ženy u hořících svíček za duše zemřelých, zapálil si o jednu z nich cigaretu a odešel dřívě, než pozorující ho ženy mohly zakročiti. Doručt nám to pěkná naděje vlasti.

Organisace uherského katolického tisku. Prešpurský P. Balgha, člen S. J., navrhuje, aby se přikročilo konečně k soustavnému vybudování katolického tisku uherského. Římských katolíků jest v Uhrách asi 51—52% celkového počtu obyvatelstva, tedy větší polovice. Vůči tomu vliv katolíků na veřejný život uherský jest neoměněně malý. Jediná politická strana katolická v Uhrách, strana lidová, čítá sotva 30 poslancú z celkového počtu 453, tudíž něco přes 6%. Mezi ministry, státními sekretáři byvají Židé i jiní nekatolíci. A také katolíci ministři, státní úředníci atd. neopovázají se zjednatí platnost svému stanovisku jen proto, že nestojí za nimi organisované, disciplinované katolické veřejnosti. Jedině za takových poměrú jest možno, že v Uhrách zne-možněn Borkoczy, státní sekretář v ministerstvu výučby, neohloulený vyznač zásad katolických, že na budapeštské universitě a středních školách uherských jsou žáci-kongregacionalisté opovrženu, všemožně potupovanou menšinou. A podobné, pro katolíky hluboce zarmucují i poměry vládnou v Uhrách ve všech téměř otorech veřejného života. Nejsmutnější jsou však poměry v tisku uherském, jež katolíci, patně nechápajíce jeho významu, přenechali téměř úplně svým odpúrcům. Většina uherských deníků zaujímá stanovisko katolické věci nepřátelské, anebo k ní aspoň lhotejně denníky „Világ“, „Az Est“, „Nepszava“, „A Nap“, „Pesti Hirlap“ jsou pak rozhodnými odpúrci věci katolické. Je-li pak uherské obecné obecenstvo vychovááno takovým tiskem, není divu, že odcizeni jsou katolickým zásadám z valné části také katolíci sami. P. Balgha navrhuje založiti tiskovou společnost katolickou o akc. kapitálu 5—10, bude-li však

potřebí, také 30 mil. K akcíovou společností, jež zajistila by hmotně stávající uherský list katolický, založila další potřebné politické i odborné listy a angažovala štáb schopných redaktorů a spolupracovníků. Návrh P. Balghy vyvolal v tisku uherském značný ruch. Liberální tisk dílem podceňuje akci, dílem se jí posmívá, dílem pak ohražuje se proti dělení (?) uherské společnosti a vnášení konfesijní otázky do veřejnosti.

Rakouská misie v Číně bude zahájena našimi CO. Františkány. Dopusud stálo Rakousko hodně pozadu v řadě misionářů, které vypravovalo na vinici Fáně. Dřobet působil spolek sv. Leopolda, dřobet se dalo pro Afriku a něco pro jižní Ameriku, ale celkem málo, ježto jsme přispívali jiným na jich podniky. Rakouští Františk. zahájí po válce svou vlastní

misii v Číně ve vikariátu Jižním Hunanu.

Slavná knihovna Karmelitánská v Bagdadě, která čítala asi 20.000 svazků o Mezopotamii a 2753 velmi cenných arabských rukopisů (ze 7 až 8. století, které nebyly dříve ani kopírovány ani otištěny) celá shořela.

350. výročí narození sv. Aloise. Na den 9. března 1918 připadlo 350. výročí narození sv. Aloise, vzoru studující mládeže, syna šlechtické rodiny Gonzagza v Castiglione v Horní Itálii. Dnes by měla si ho mládež více povšimnouti a býti na krásný jeho život upozobena, v době, kdy tolik špíny a kalu valí se světem a strhuje s sebou všecko. Kéž je tento světec katolické mládeži vzorem nevinnosti a čistoty a kéž ho následuje jako svého patrona a svůj vzor zvláště mládež studující!

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všelike úmysly a myšlenky, všelike city a žádosti, všelike skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvoju svatou církev a její nejvyšší hlavu, za vážení si čistoty srdce a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštol. modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie, zachraň církev, naši vlast a národ náš československý!

Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní, jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnočné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Hešo spoštolské: Pracovati k povznesení mravnosti.

Úmysl v březnu 1919: Pobožnost k Panně Marii.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník LIII.

Vychází počátkem každého měsíce.

Duben—Květen 1919.

Srdce Páně, budiž s námi, ctnostem svým nás vyučuj, veď nás země pustinami, ve všech bídách při nás stůj. V službu Tvou dnes odchováme, sebe i své rodiny. Tobě věrnost přísaháme do poslední hodiny.

Jak si máme vážit čistoty srdce.

(Hlavní úmysl.)

Jako každá válka, tak i poslední krutá válka zanechala spousty veliké jak ve hmotném ohledu, tak i v mravním. O hrozných škodách zde nebudeme jednat; ty zná a zakouší každý dobře sám; zde pojednáme více o mravní škodě. Jako Jeienáš nad sutinami svatého města Jerusalema kdysi naříkal, tak můžeme i my naříkat nad hroznými následky poslední války; zásady práva a spravedlnosti, jakož i křesťanské mravnosti jsou takřka vymýtěny. Jako nakažlivá chřipka rozšířila se nákaza mravní jak na frontě, tak i v zápolí, jak mezi vojskem, tak i mezi civilními obyvateli hlavně ve velkých městech. Kde mizí náboženství křesťanské, tam mizí také ctnost. Lidé mnozí neznali a neznají víc než rozkoše a zábavy a touhu po penězích. Ostatní vše bylo vedlejší. A není divu, když válka tak dlouho trvala! Všecko mravně otrávil! Dávno lidé zapomněli na slova Krista Pána: „Blahoslavení čistého srdce, neboť Boha viděti budou!“ Ve slovech těchto jest vlastně obsažena podstata i štěstí, jakož i prostředky k zachování čistoty srdce. Blahoslavení čistého srdce! Srdce je sídlo čistoty. Nestáčí býti jen na venek slušným a mravním; třeba jest i uvnitř

v srdci býti čistým; neboť ze srdce pocházejí hříšná myšlenka a žádosti, nečistota, cizoložství, hněvy a vraždy atd. Zde právě je rozdíl mezi křesťanskou morálkou a tak zvanou počestností lidskou. V očích světa může býti člověk počestným, ale před Bohem může býti lotrem. Bůh zkoumá ledví i srdce naše! Blahoslavení čistého srdce! Čistota a štěstí se spokojeností jsou dvě nerozlučné sestry. Chce-li štěstí do srdce vejít, zaklepe na dveře a táže se, je-li čistota doma; není-li doma, štěstí odejde a již se nevrátí. Dle francouzských novin jeví prý se ve Francii nová nemoc; lidé totiž zapomínají se smát. Proti tomu utvoří se spolek k šíření se smíchu. Není to žádný žert. Skutečně zapomněli se smát, protože jako morová rána rozšířila se nepravost, o níž se mezi křesťany ani mluvit nemá. Kde hřích panuje, tam není pravého veselí. Čistota dodává jarou mysl a pravou radost. Čistota srdce je světlo duše. Nečistota je čirá noc, tmavý hrob! Čistota srdce jest krása duše! Alban Štolc píše: „Jsou lidské duše, které jsou krásnější a větší než celý viditelný svět! Jejich osvětlená mysl jest jasnější než slunce, jejich pokoj je sladší než tichá noc hvězdnatá, jejich

myšlenky jsou krásnější než třpyt nebeských hvězd; ony vnikají dále než hvězdy až k Bohu samému! A tato čistota srdce a nevinnost duše odráží se i na těle, proniká celou bytostí a činí ji neodolatelně milou všem lidem.“

V čistotě srdce jest síla, nečistota jest slabost a záhuba každého. Samson byl silný, dokud nebyl přemožen smyslností; tou to ztratil všecku svou sílu a život. Ti, kdo jsou čistého srdce, vidí Boha, patří na něj již nyní; všude, kam pohlédnou, vidí stopy Stvořitele nebe i země, vidí jeho štouhlost, jeho dobrotu a nevýslovnou velebnost. Proto e čistota a víra, nečistota a nevěra tak úzce souvisí, jest k zachování čistoty srdce nejlepším prostředkem úplné oddání se Spasiteli v nejsvětější Svátosti ol-

tánní, v tajemství velikém víry naší, jež nazýváme též chlebem andělským. Nejsv. Svátost plodí panice a panny, jest nejlepší školou pro čistotu srdce. V nejsv. Svátosti jest Srdce Spasitelovo zrovna takové, jako za jeho pobytu na zemi, plně lásky k čistým duším. Z těla a krve Ježíše Krista prýští síla, která očisťuje duši od kalu smyslnosti a naplňuje duši nebeskými tužbami. Proto rodiče a učitelé, veďte dítky své vždy k tomu, aby si čistoty srdce a nevinnosti duše své vážili nade všechny poklady světa! Ostatní pak modleme se na ten úmysl, aby Bůh učinil konec moři nemravnosti, aby se lidé opět naučili vážiti si ctnosti čistoty srdce, každý podle svého stavu. Podnikněme boj proti nemravnosti; zbraní naší buď vroucná modlitba a dobrý příklad!

Homilie na pondělí velikonoční.

Od Jarolima St. P a v l í k a.

V neděli velikonoční šli dva učenci Páně do Emaus. Byli v Jerusalemě na svátky a vraceli se domů. Jeden z nich se jmenoval Kleofáš; jak se druhý jmenoval, svaté evangelium nepraví. Byl prý to Lukáš, jenž to evangelium napsal.

Po cestě rozmlouvali s sebou a vykládali si o těch věcech, jež se v poslední dny v Jerusalemě přihodily. Vedli tedy zbožné a dobré řeči, neboť si vykládali o Pánu Ježíši, o jeho utrpení a smrti. I my musíme mnohdy cestu konati, přes pole do té neb oné osady anebo do města. Mnohdy jsme sami, mnohdy máme společnost. — Jsme-li sami, můžeme se něco pomodliti; tak nám cesta uběhne; a duše má z ní užitek. Máme-li společnost, veďme řeči dobré, vzdělávající, příkladné. Kdyby nás tak Spasitel potkal a se otázel: Co jsou to za řeči, které spolu vedete? My bychom se snad studem zarděli. Svědomí by nám řeklo: Nedržel jsi jazyk na uzdě, moc jsi štěbeta, sám sebe chváli,

blížního haněl, jemu na cti utrhal, nemístné vtipy dělal, ba i ošklivé a neslušné řeči mluvil! Veďme vždy jen takové řeči, aby je Pán Kristus mohl slyšeti.

Zatím co učenci emausští spolu rozmlouvali, dohonil je Ježíš a šel s nimi. Oni ho nepoznali; měli ho za cizince a pocestného. Pán Ježíš ukázal se jako cizinec, protože byl sám zde na zemi cizincem; domovinou jeho bylo nebe. Proto chtěl v cizině, na cestě, se naroditi. My též nejsme ničím jiným než cizinci zde na tomto světě, pouťníky do nebe putujícími. Proto nemáme přilnouti k této zemi, nemáme zemských pokladů shromažďovati a nebeských zanedbávati. Povstali-li jste s Kristem z mrtvých, hleďte, co jest vzhůru, kde je Kristus na pravici Boží, a ne, co jest na zemi, napomíná nás svatý apoštol Páně.

Těž se často přihodí, že potkáme na cestě Pána Ježíše. Jak to? U cesty stojí kříž nebo obraz Spasitelův na

sloupě neb na stromě; pozdravme jej střelnou modlitbou. Jdeme kolem kostela neb kaple; vejďme tam na minutku, je-li otevřeno a pomodleme se něco, aspoň jeden Otčenáš. Anebo nás potká starý a chudobný člověk; tu nám hned musí napadnouti, co Spasitel řekl: Co jste učinili jednomu z bratří mých nejmenších, mně jste učinili.

Ti dva učenci byli hodně smutní. Pán Ježíš se jich ptal po příčině jejich zármutku. Oni mu to řekli. Byli proto smutní, protože věřili, že je Ježíš zaslíbeným Mesiášem; a teď ho ukřivovali. Mysleli tedy, že nemůže jím býti; neboť si představovali Mesiáše, jakož i ostatní lidé, zcela jinak, totiž jako mocného krále, jenž měl říši judskou obnoviti. Takového Mesiáše očekávají lidé dosud; to mohou dlouho čekatí. — Jsou-li naši spoluobčané smutní, máme se plni účasti otázati po příčině jejich zármutku; tím je potěšíme. Plačte s plačícími, praví sv. Pavel. Jak jsme rádi, když se lidé v dobrém úmyslu ptají, jak se nám vede.

Učenci emausští už slyšeli; že Kristus vstal z mrtvých, zbožné ženy to vypravovaly; ale oni tomu nechtěli úplně věřiti; pochybovali o pravdě té zprávy, ač mohli již z dřívějších řečí Ježíšových seznati, že jednou vstane z mrtvých. Jejich víra byla ještě slabá. Pán Ježíš ji tedy chtěl posílniti. On jim vyložil, že Kristus skutečně musel trpěti, neboť proroci tak předpověděli. I začal o Mojžíši a všech prorocích a vyložil jim, co všechno v písmě svatém je o něm napsáno, kteráť totiž všechna proctví a všechna předobrazení na ukřižovaném Kristu se vyplnila; on je tedy skutečně zaslíbeným Vykupitelem.

Co se nás týká, jsme sice předsvědčeni, že je Ježíš naším vykupitelem a Synem Božím; ale naše víra je přece mnohdy ještě slabá a nedokonalá. Věříme na příklad v přítomnost Ježíšovu v nejsvětější Svátosti, ale my si toho jsme málo vědomi, jsme tak chladní a bez pobožnosti v jeho přítomnosti. Víme, co máme konati,

abychom dosáhli věčné blaženosti; ale jak jsme liknavými a zdráhavými v použití vhodných k spáse prostředků. Modleme se o rozmnožení víry; prosme s otcem náměsíčného chlapce, jehož Pán Ježíš od zlého ducha osvobodil: Věřím, ó Pane přispěj ku pomoci mé nevěře! Ne bez příčiny modlíme se v ruce: Jenž v nás víru rozmnožiti ráčíš.

Když naši tři pocestní přišli do Emaus, stavěše Pán Ježíš, jak kdyby chtěl dále jíti; učenci, plni touhy, by mohli zbožným jeho řečem ještě dále naslouchehati, a i z lásky k bližnímu, prosili ho, aby k nim zavítal: Pane, zůstaň s námi, neboť se již chýlí k večeru, a den se naklonil. Pán Ježíš přijal, pozvání, jež nebylo žádnou formalitou nebo etiketou, nýbrž šlo ze srdce; učenci měli radost, že mohli vykonati skutek milosrdenství, jenž zní: pocestně přijímati.

I v životě našem se přihodí, jak kdyby nás chtěl Pán Bůh opustiti; jsme bez pomoci a bez útěchy. Ale to se jen tak zdá. Ježíš jakoby se od nás vzdaloval, protože nás chce zkoušeti, zůstaneme-li mu věrní, a protože chce naši touhu po něm tím více rozžítí. Dává nám příležitost k vroucí modlitbě. Ó modleme se, když se kloní k západu slunce míru a blaha: Pane, zůstaň se mnou, neboť se svečeřívá v duši mé! Neopouštěj mne!

Pozvěme Pána, aby k nám zavítal; jděme rádi k svatému přijímání. Při lámání chleba pozřali učenci Pána. To nebyla žádná obyčejná večeře, to bylo skutečné přijímání; neboť svaté evangelium vypravuje: Když seděl s nimi za stolem, vzal chléb, požehnal, lámal a dal jim. Tu jistě proměnil chléb v tělo své. V tom okamžení ho poznali; on však zmizel náhle s jejich očí. Tu řekli sobě vespolek: Zdaž-li nehofelo srdce naše, když mluvil s námi? Při svatém přijímání i my seznáme dobrotnost a plápolati a k dobrému pobízeti.

Když potom přijde večer našeho života, musíme zavčas Spasitele pozvati: Pane, zůstaň s námi, nepoť se již připozdívá. Nechť k nám zavítá ve svaté hostii, aby nás potěšil a po-

si, na cestu po věčnosti. Zvolme si
Spasitele: teď ze svého původu,
posledně je jeho napomenutí, udř-
žijme ořeň lásky k němu v srdcích

svých; pak Pán Ježíš skutečně u nás
zůstane, ne aby se zase ztratil, nýbrž
nás na věky společností svou ob-
veseloval.

o o o

MARIE TESAŘOVA :

Cesta k Srdci Páně.

Zahradu znám krásnou,
plnou květů, vůně,
světla zář tu jasná,
blaženosti tůně.

Jako ráje štěstí,
zavane tu v duši,
že pak srdce lidské
láskou, blahem buší.

Však má hradbu z trní
zahrada ta slasti
a ta cesta do ní
z kamenů a strasti.

Božské Srdce Páně,
sad ten divukrásný,
do něho kdo vejde,
ten jest věru šťastný.

S Marií jen jdeme
cestou k Srdci Páně,
pak se snadno kráčí
k Srdci — k slasti bráně.

Bdělá její ruka
i když trn nás zraní,
ránu zase zhojí,
vždyť jest lásky Paní.

Sama zve nás všechny:
Já jsem Matka krásy,
milování, bázně —
vedu cestou spásy.

o o o

Bounvara :

Stáří čili životem vzhůru.

(Část další.)

Samota. — Odpočinek. — Verkov.

Který člověk, když octne se na
prahu stáří, nezatouží v nitru po od-
počinku, po klidu, samotě? „O Bože
— píše žalmista — dovol, abych si
chvilku oddechl, nežli odejdu, neboť
brzo mne nebude.“ A jiný zpěv pod-
večerní, velebný a krásný: Tmy mne
zahalily... nám strach... Rku:
Kdo mi dá křídla jako holubice, a
odletím a odpočinu si? Hle, vzdaluji
se, prchám a bydlím v samotě — na
poušti. Viděl jsem nepravost a proti-
venství ve městě... ve společnosti
lidí. (Žalm 54, 7.)

Vzdálit se, a čeho? Obchodu,

služby, bojů, rozruchu, davů, hluku
Osvětit se, oddechnout, a po čem?
Po parném dni, po výhni vášní, po
ohnivých sporech, horečných záchva-
tech, ctižádosti, závisti. Prchnout, a
čemu? Pohoršením nepravosti, lákad-
lům světa. A potom samota, a volný
let duše vyproštěné z osidel rozumu
a srdce.

Samota: ale zda je všem dosaži-
telna? Mezi ní a většinu lidí staví se
překážky, kupí se nesnáze, poutají
nás svazky. Svazky rodinné, otecké,
mateřské: tam, kde ovce je uvázána,
musí se pást. Řetěz povinnosti, tíže

zaměstnání, přijaté závazky, neuprosné zasahování života. A potom bříme chudoby: večer přišel, ale není denní mzdy; ubohý nuzný kmete, po dlouhé práci tvého dne třeba ti ještě nastavit dlouhé hodiny tvého večera. Kdy nadejde pro tebe chvíle odpočinku, samoty?

Vůle Boží dává tu každému znamení. Takovým znamením k odchodu na odpočinek je chřadnoucí zdraví. Nemůžeš-li už chodit, třeba si sednout, řekl Henri Lasserre. Často ozve se také svědomí: Nemůžeš již dobře pracovat; ustup z místa, odevzdej náčiní těm, kteří práci lépe zastanou. Toť oficiální posláni na odpočinek. Rovněž bývají to hlasy s nebe, které porůznu nebo společně zaznívají, abychom postřehli v srdci totéž slovo velitelské: Bůh to chce!

Specialitou politických převratů je odkazování mnohých na odpočinek, kteří ho nechtěli, a to pravidelně na odpočinek předčasný. Moudře jednáji, kdo se s tím smíří a podvolí se jako pokynu shora. V té příčině je podivuhodný list Guizotův po r. 1848: „Tak jsem se odstěhoval od svého hnízdečka ve Val-Richer, jsem doma. Nevrátil jsem se bez mocných pocitů, v něž mísila se radost i žal. Ale revoluce neucínila nepořádku ani v mých stromech, v městudánce, v mých knihách. To něco znamená. Jsem na svobodě. Vyrovnal jsem své dluhy s někdejšími světem, se stranami i osobami. Takle minulost postačí, aby vyplnila celou mou duši. Ani dnes neshledávám, že by tužby a naděje mé mladosti byly bývaly zklamány, ani tužby srdce, ani jakékoliv jiné. Podle mého stojí život za obětí, které ukládá. V tomto myšlení umru.“ (Fr. Guizot, státník a historik, 1787-1874.)

Podobné city nalezám u jiného muže, kterého politika sklátil, u Rovera-Collarda, znamenitého filosofa a státníka z doby restaurace. Odměluje se po r. 1830, píše ze svého zátiší Chateaufieux Alexovi de Tocqueville r. 1838: „V dokonale samotě, kde žiji, a šťastně žiji, shledávám znova záliby a myšlenky celého svého života a to tak živě, jakoby se ani neschylo-

valo ke konci. Jsem dalek toho, abych se kormoutil, že není pro mne již budoucnost, ba s radostí lnu k této myšlence, jako k naději. Nepřišel jsem přece na svět, abych změnil jeho tvámost. Nepatrná účast, již jsem bral na současných záležitostech, stačila úplně mé činnosti, nebo chcete-li, mé cti ádosti. Nebylo mým úkolem podnikati něco víc.“ (Petr Royer, politik a řečník, 1763—1845.)

Za těmito slavnými politiky, ba odvažují se říci, nad ně, rád bych vyvolal z temna, kam ji doba zavrhla, jednu z nejkrásnějších postav světa literárního z počátku 19. století Je to básník, o němž se mohlo napsati, že měl ještě více poesie v duši, než vžil do svých veršů, a víc rekovně mysli v životě, než ji uvedl na jeviště ve svých dramatech. Hrdinské věru bylo odmětnuti, s jakým se uboák ten postavil vůči přízni císařské, o níž mohl říci: „A kdyby mne lidé dle módy pokládali za zbabělce, moje vrozená hrdost je tomu zrovna ráda jako několika pevným, přímým ne, která jsem v životě pronesl. Chtěl by mně mfti jiným než jsem. Ať se v té věci obrátí na tvořitele mé tělesné schránky!“

Básník ten, Ducis,¹⁾ popisuje r. 1806 svůj život v zátiší příteli takto: „Drahý, předobry příteli, nebudte v nejmenším znepokojen vzhledem k mé chudičké budoucnosti. Můj příjem, třeba skrovný, stačí k živobytí člověka, jenž nemá bě ných potřeb. Buďte proto bez starosti, potřebuji věru maličko a pro tak maličko života . . . !

Žiji tu obklopen svými těšiteli: starými knihami, krásnou vyhládkou, líbeznými procházkami. Pracuji poctvě a s radostí jako drvoštěp, který při práci zpívá si ve svých lesích. Pečuji o obojí své zdraví a přičiním se, aby prospívalo zároveň, aby neochořela ani duše ani tělo.

Žije-li jen mé pravé já, jest ještě já, které opouštím. Vzduch této zeměkoule není skutečně dobrým, slunce

¹⁾ Jean Ducis (1733—1816) známý svým výrokem vůči Napoleonu I.: Lépe se chodí v hadrech než okovech!.

nní te právě slunce, čekám něco lepšího. Zatím upínám svou duši na budování, usiluji povznést se pchráněním všech, což nelze nazvat vší m, tak vysoko, že všechny veličiny světa nejsou pro mne leč bodem, který ihned mizí.

Díky B hu, příteli, ukončil jsem ji. téměř živít, jenž byl mi jen řečeno nesráží a bolestí. Od matky své naučil jsem se velikému úkolu člověka a křesťana, naučil jsem se trpět. A budu tiše tipět douhat, že tajné ně byly budou ní přičteny k zásluze ve světě, kde je vše spravedlnost a pravda.

Můj drahý příteli, sbíral jsem důvěru v B hu své matky, prosím, aby mi navždy uchovála tu víru hlubokou, i abych uníel jako ona s požehnaním nebes.

O m let na to císařství se shroutil. O zánělnu kmetu zbývala již jen dvě leta života. Jeho život byl v B hu c poslední verše, snad jeho nejkrásnější verše, plátily prázdravu „Blahé sam ty a jediné blaženosti“, která jej vedla B hu bli..

A mi hu-li: nevzpomenuti starého vysl ulice, starého důst jníka na odp činku? Rád bych si dovolil představití jedn h z nmých, jehož miluji a ctím nad jiné, jehož jméno však ještě nelze vyslovit. Je to jméno drahé vědě našeho století dřív než se stalo drahým armádě. Ta ctíja muže toho na všech bojištích v Itálii, Mexiku, Tunisu a Afíru. Jak hrdi byli naši myslivci, že jejich velitelem je právě on, jenž byl jejich klavcu, ale i srdcem. V den, kdy tento generál musil odjíti svůj meč, mohl věru i on říci: „Opouštím proti své vůli službu v jenku, ale jen abych přešel ve službu Bří a jise cele věnoval.“ B hu stulil vždy a služil mu stále on, jeho synové i dcery; byl pracovníkem, kde šlo o práci pro B hu, vojínem ve všech bojích pro něho. A Kristus Ježíš, jenž nemá lepšího služebníka, statečnějšího obhájce, věrnějšího klanitele, ně nějšího přítele, může věru o něm říci jako o setrku v evangeliu: „Amen, amen pravím

vám, nenalezl jsem větší víry v Izraeli.“

Nemluvil jsem o odp činku pro kněze. Ti zůstancu na svém stanovíšti, az poslušnost, která je tam určila, uzná v hcdným odvážeti je k novým službám. Jsou-li lákáni k odp činku, vzpomenu, že vznešený Mstí jejich nikdy si neodp činul. Pravda ovšem, že kdys unavený cestou usedl Ježíš, jak vypravuje evangelium, u studnice Jakí brvy, ale to pro to, zby tam čekala a duši, již chtěl zachrániti. A když za okamžik vrátil se ap št lé z mě ta nescuce mu jídlo, Pán nekusil: „Můj pokrm je činit vůli Otce mého.“ A právě ji vykonal získav duši království Božímu: to byl jeho pokrm, to jeho odp činek.

A potom, i emá-li kněz po celý život blá sebe čítáť Oncho, jenž obnouvuje mlád st jeho? Mám rád tuto malbu ve verších, znazernující nerozlučné zasno ubení Círky a jejího kněze. Je od Anatela Ségura, jenž ji nadespal: „Stáří“.

Bliž chrámu pastýře byt vetchý stojí; kněz čítá ještě csmesát let, chrám desetkrát víc. To trosky dvojí: budova stará, bílých vlasů kmet. Nejistá noha pokročit se brjí, hlava se chýlí, obličej je bled; u chrámu klnba div zdí nerozpojí, a věš při severáku zít se chvěí. Než c jim do krásy už dávno zvadlé, do mládí uprchlého, síly zchřadlé, když do vedl si lásku zachvatí?

Jak v srdci, které v chré hrudí bije, tak prostém na ctať vždy Bůh žije: jim chrám i pastýř stále bude mlád.

Odp činek mne učiní v nějším, odp činkem nabudu sebranosti: toť jeho pání obrodiní. Nebýval jsem svým, nebýval jsem tr aní já. Náležel jsem všemu kromě sebe: náudu, veřejnému mínění, straně, náodě, návštědám, denním n vřánám, ne dkladným zále it stem, každému závazku a obratu větru. Neměl jsem k ničemu pokdy, p z mně řádanosti, souvisl stí. Byla to rozptýlnost a roztrátnost mých schpností i mých hcdin. Nyní se vzchcípím, obrátím zřetel k sobě samému nezbytným vzmachem k roz-

unové a duchovní soustředěnosti, je-
nuz dali významné jméno „sebia-
nosti“. Konečně budu nálezeťi sobě
sancu!

Ustaněnost nne obnoví. V pusté
sanotě costnu „novou kůi“ jako
piaz, který nechává stary svůj ze-
vněšek v kiovi nebo skalině štěbině.
Opustí cestu tu starou minulost před-
staků, navyklostí, pot, starých pa-
pírů a písen, sloven všechny překá-
ky, které se ni valí na cestu, zdržují
né kiofy, odvádějíce je od pravého
cile. Není-li, to stvořit v sobě „člo-
věka nového“, o něm mluví apoštol?
Tot cob. odiní, které učíní sanotě a
nření.

Ustaněnost, kte á r ne vzdaluje
nřít a věcí, vzácluje nne i lidí, ne
všech, pravca, zle přece davů, které
ky v ni nesly jen své vášně, své
nucné hovory plné manivosti, zášti,
sobectví a hlouposti. To jsou lidé, od
nich. Forác starý na svém statečku
tibuském mileiád se cítil zapomenut:
oblitusque vitis, oblitvis-
cendus et illis — zapomeněl jsem
na ně, ké: i oni zapomenou na nne.
Ale ti, kdo: nne nřijí, najčou ke
n ně cestu, kcy: já v: nen ohu k nim.
Ať jen přijdou, potřebují-li nne ná-
hocou. Ať přijčou ti, kdo: po n ně
třeba jen zatoužili. Je to touha dvou,
kteří však jsou ječné nřly, touha,
aby si spolu pohovořili, vzpomínali,
myslili a četli, a potom spolu se zase
stali dětmi, spolu se snřáli, aby snřích
lépe chutnal.

Kto nř těch to dobrých a věrných
přátel a nemaje jiných, bez nichž
bych se vidy obešel, mám výborné
a vytrvalé návštěvníky, jichž neznáte?
Tak jsem odpověděl komusi, který
nne z upřirného srdce lítoval v mé
sanotě venkovské: „Nikde nikoho..
forác sám!“ — Oh, nikoli! — A tu
svěřil jsem se mu, že nřívám návštěvu
vznešenou, kterou mi zječnávají své té
obřady církevní a to denně, návštěvu
přítelce, kterého dle rozkazu liturgic-
kého mám vítati kadidlem, světlem a
zpěvem.

Celý den věnuji se všecck tomuto
ctihocnému hostu. Bývá někdy chu-
dý, někdy bohatý, tu stařec, tu mladý

muž, svatá žena, svatá panna, kněz,
vojín, všichni a všechny lidé šlechtění,
výkvět ličstva. Vypravují mi o svém
minulém životě, který můj život to-
lik zahanbuje. Mluví mi o šťastném
kraji, který obývají, co: ve mně budí
touhu a povzbuzuje naději, že dospěji
za nimi. Ptám se jich, která cesta
vede tam. Povoříme spolu, modlíme
se spolu, někdy i zpíváme spolu.
Celý můj den jest jim posvěcen s ve-
selím srdce. U večer loučím se s nimi:
S Bořem, Petře, s Bohem, Pavle,
s Bořem, Jene, s Bohem, Maria,
Josefe Ludvíku, Magdaleno, Tezezie,
Františku, Anřio.. na přes rok
v tře: den na shledanou! Ne, nejsou
osamoceni ti, o nichž psáno jest, že
obcování jejich je v nebesích!“

Vzdáliv se světa, utekl jsem hluku
jeho, a to není prospěch nejmenší.
Hluk je kretu odporný. Budu proti
němu brániti snad ještě méně svých
uší, než svého ducha a srdce. Obě
budu chrániti proti neurvalým úto-
kům vášní politických a jizlivých po-
lemik veřejnosti a časopisů, které o-
statně vždycky zabíraly málo místa
v mém životě; budu je chrániti po-
horšlivých osobních potyček a jalové
žvastavosti slovních pětěk. Co mi
ještě zbývá síly a života, to uchovám
pro hájení ustálených pravd, hájení
prostěru? svobodnému.

Je znřto moudrosti v této žer-
tovné radě Dondžnově, jenž psal svým
politickým přátelům r. 1848: „Dnes
je nejlépe mlčet. Noe a jeho synové
byli by marně v době potopy uve-
řejňovali brořury. Není spisu, který
by posloužil za hráz proti přívalu zá-
topy. Nejrozumnější je sedět v arše,
nřáli kdo tloovou malou archu pro
sebe, hovořit o věcech věčných a
chvillemi otevřít okno a podívat se,
neukázal-li se něaký vrchol hory vy-
čínající nad vodami.“

Budu si hájiti zatvrzelé, vzdorné
ticho svých večerů proti četně na-
vřtíveným schůzkám, dlouhým ho-
stinám, divadlům, zasedáním, slav-
novstem, vyjímaje pouze ty, kde kra-
luje hudba, ale nikoli hudba hlučná,
nýbrž hudba myšlenky, poesie, krás-

sných vznětů a rozechvělé výmluvnosti. Díť hudba, ne sport a gymnastika. Tam, kde taková hudba je královnou, je nezbytně ticho králem. Ono ovládne. Nuž, ticho!

A ticho mých nocí, toť cosi posvátného. Spánek má arci své přední právo na tyto hodiny určené k nápravě a zahojení, v nichž duch Boží vznáší se zmateným vírem našich myšlenek a hotoví se uvést je v pořádek a soulad tímže rozkazem: Buď světlo, který za okamžik dá zazářiti prvnímu paprsku dne na obloze.

Ale u starce přihází se často, že bezesnost uchvátí dlouhé hodiny z tohoto odpočinku. Já si na to zcela nenáhlím. Nejsou ztraceny, jako pro byliny a květy nejsou ztraceny nebeské dary rosy za zářodňujícího tajemství noci. Nemluvíť tu o trapné bezesnosti v nemoci, tím méně o vysilující bezesnosti orgií. Avšak je-li kmet zdrav a spánek dostal svůj náležitý, potřebný a nepředepsatelný podíl doby noční, tu bdění, které mu následuje, bývá číší plnou síly a líbeznotí. Tehdy, obklíčen tmou, nabývá často obnovený a prvním odpočinkem občerstvený duch svých schopností v nové živosti a svých

mohutností u volnějším rozletu. A nežádka vznikly tu nápady a vzněty ideje a jejich roucho, se se jimi zjasní všecka práce celého dne.

„Noc poradí“, slyšívám. Jakou mně bývala rádkyní! Tu jsem se nejen obíral svými duševními pracemi, nýbrž po svém zvyku lépe uvažoval o tom, co jsem byl, co jsem a mnoho přemýšlel o tom, čím bych měl býti... V těch polehnaných hodinách právě připadl jsem na svá nejdůležitější rozhodnutí, v nich stanovil jsem klidně a rozvážně nejlepší skutky svého života. A hlavně to: zda jsem v tajemném a posvátném tichu nočním neotvíral ti srdce, ó Ježíši, neproléval své slzy před tebou? *B e n e d i c i t e, n o c t e s, D o m i n o* — Dobrořečte, noci, Pánu!

* * *

Kam se odebrat na odpočinek? Kam se my, staří lidé, uchýlíme, kde ukryjeme svá poslední léta? Může-li tu být nějaké otázky, pochybnosti? Na venkově, odpovídají všechny hlasy, hlas duše, hlas těla, roudlosti, poesie, náboženství. Odpočinek a venkov, zda není obě téměř souznačno? (P. d.)

o o o

MARIE TESAŘOVA :

Matička boleštná.

Jak lilie svůj něžný kalich sklání,
řdyž žhavé slunce na ni zaplane,
řdyž v páru změni krupěj rosy ranní
a líbou vůni větřík odvane.

Tak Maria dnes pod křížem sklání
se hrozné bolesti svou bledou líc,
řdyť Ježíše, to zřídlo milované
a svoje vše — ach, nemá, nemá víc.

Sem kati přibili to její štěstí,
té Lilie čisté, běloskvoucí květ,
a Matka trne němé ve bolesti
nad zlobou pekla — kterou dýchla v svět.

Jest všecek rudý květ ten sněhobílý
a krásu jeho stíní hříchů kal,
jež lidské viny na něj položily,
když Obětí se za nás všecky štal.

Ó Maria. Ty boluplná Máti,
přej s tebou lkáti, Golgoty kde tém,
a v žalu, v strasti když budeme státi,
náš, svoje děti, ve svou náruč vem.

o o o

Které jsou řeči, jež spolu cestou vedete?

Píše Ignát Z h a n ě l!

Na silnici z Jerusalema do Emaus dohonal, na první pohled neznámý cestující dva chodce a zaslechl, že si cosi vypravují. Otázal se jich: „Které jsou řeči, jež spolu cestou vedete a jste smutní?“ Luk. 24, 17. Všichni víme, že cestujícím byl Ježíš Kristus a chodci, které dohonal, byli jeho dva učeníci.

Bůh vyzdobil člověka mnohými dary. Čteme: „Co jest člověk, že jsi naň pamětliv... ponížil jsi ho na krátko (málo) pod anděly slávou a ctí jsi jej korunoval a ustanovil jsi jej nad díly rukou svých; všechno jsi poddal pod nohy jeho.“ K Židům 2, 6.—8. Ano, my lidé jsme opatřeni mnohými výbornými dary; bohužel často zapomínáme, že „všechno dáni dobré a každý dar dokonalý jest shůry.“ Jak. 1, 17. Mezi nejvzácnější dary, kterými nás obdařila Prozřetelnost Boží, jest zajisté dar jazyka, řeč.

Jest velmi důležité, abychom tohoto daru Božího, jazyka, užívali vždy tak, aby sloužil ku oslavě jména Božího, k prospěchu naší duše a vůbec pouze k tomu, co Bůh dovoluje. O povinnosti držeti na uzdě, jedná celá třetí hlava listu sv. Jakuba, kde čteme mezi jiným: „Každá přirozenost zvířat a ptáků i plazů a zvěřů vodních zkrocuje se a zkrotí se přirozeností lidskou; jazyka však žádný člověk nemůže zkrotiti: jest ōn zlem nepokojným, pln jedu smrtivého.“ Jak 3, 7. 8. Sv. Augustin vysvětluje toto místo následovně: „Žádný člověk nemůže zkrotiti svého jazyka, musí tedy vzít útočiště k Bohu a prositi, aby pomohl zkrotit jazyk náš. Neboť i kdybys pevně chtěl a odhodlal se zkrotiti jazyk svůj, nedokážeš toho, protože jsi člověk; jazyka nezkrátíš žádný člověk. Kůň se sám nezkrátí, velbloud se nezkrátí, nezkrátí se ani slon, ani had, ani lev, nezkrátí se také člověk. Aby ochočení byli kůň, velbloud, vůl, slon, lev, had, jest potřebí k tomu člověka.

Podobně potřebí Boha, aby zkrocen byl člověk. Ty, ó Bože, jsi naše útočiště!“

Zkušenost každého z nás dokazuje, pravdivost těchto slov. Jest velmi těžko, ba skoro nemožno, držeti jazyk svůj na uzdě. Mezi tisíci najdeme snad sotva jediného člověka, který by jazyk svůj měl úplně v moci. Kdo spočítá hříchy, jichž se člověk každý den jazykem svým dopouští? Nemyslíme tu ani hříchů bezpočetných, jichž si snad člověk povšimne, jako nadávek, pomluv, nečistých slov. Máme tu na mysli hříchy, jichž si snad i ten, kdo touží po dokonalosti méně povšimne. Na příklad: Někdo vše posuzuje, myslí si, že jest ustanoven soudcem náde všemi lidmi, že jest jeho povinností všimati si jednání všech, se kterými přijde do styku, ba stará se o ty, o nichž mu lidé vypravují, vše by o nich rád vyzvěděl. Jiný nemiluje pravdy a nelze nikdy slov jeho bráti na zlaté vázky, žije s pravdou ve stálém nepřátelství. Jiní mají prapočlivný zvyk, každému slovu, které se před nimi mluví, vysmívati se a ubližují bližnímu nelaskavými žerty, které přecházejí v osobní urážku. Jiní urážejí dobré jméno bližních. Můžeme tu užití slov Písma: „Nekonečný jest počet bláznů“ (Kazatel 1, 15.) i v tomto oboru; mnozí nedají si říci, nikdy neberou vážně povinnosti míti jazyk svůj na uzdě. Dobře vystihlo všechny nečnosti jazyka přísloví, kterého se užívá v Indii; zní: „Co vše sežrati může koza a co vše namluví blázen!“ Koza jest totiž v Indii a vůbec u všech Mohamedánů velmi oblíbené zvíře, proto užívá se ho často v příslovích těchto národů. Velký učenec řecký, který zemřel roku 399 před Kristem, Sokrates říkával: „Mluv a já poznám, co v tobě vězí, co jsi? Proto také napominám největší dramatický spisovatel, který kdy byl živ, Shakespeare ve své nejskvělejší truchlöhře v „Ham-

letu“, aby se správně užívalo jazyka, což básnický takt vyjadřuje: „Jenom myšlenka jest naše, nikoliv její cíl.“ Jest tedy naší svatou povinností, hlavně ječnár-li se o něco důležitého, dobře si rozmyslíti, když chceme něco promluvit, abychom nepřestřelili přes cíl, abychom neflekli více, než máme, můžeme a smíme.

Již z těchto několika málo myšlenek tuto prohebných vidíme, že jest dar řeči velkou milostí, od Boha dovednému řečníkovi propůjčeným. Dobře pravil velký řečník, proslulý kazatel, kněz dominikán P. Lacordaire: „Řečníka můžeme vhodně srovnati s horou Horeb: dříve než Bůh na ni udeřil, byla pouhé kamenité skalisko. Jakmile se jí však dotkl Bůh, vyšel z ní pramen vody tak bonatý, že pili z něho všechen lid, i děti jeho i všechna hovada.“ II. Mojz. 17, 6.

Varujme se všech zbytečných řečí, učinme si životní zásadou napomenutí ctihodného Tomáše Kempenského, který píše: „Mnohokrát jsem si přál, abych byl raději mlčel, ba ani mezi lidmi nebýval. Než proč tak rádi spolu mluvíme a hovoříme, když se přece tak málo kdy vracíme k mlčení bez úhony svědomí...? Zlozvyk a bezstarostnost o náš duchovní pokrok bývají z hlavních příčin, proč nedáváme dosti pozor na svůj jazyk. Proto vyhně se, pokud jen můžeš, hlomoznému styku s lidmi, neboť mísiti se ve světské záležitosti, ať se to děje s úmyslem sebe poctivějším, jest duchu na překážku. Proto spolu tak rádi mluvíme a hovoříme, že vzájemnými rozmluvami druh s druhem se chceme potěšiti a uleviti srdci, znavenému rozličným přemítáním. A zvláště rádi mluvíme o věcech, které nám jsou velmi milý nebo po kterých toužíme nebo ke kterým cítíme nelibost. Než, bohužel, často a namáhavě a nádharmo. Neboť taková potěcha odjinud jest na velikou újmu útěše vnitřní, božské. Protož potřebí bděti a modliti se, a modliti se, aby čas neplynul nečinně... Ovšem zbožný hovor o věcech duchovních nemálo přispívá k náboženskému pokroku, zvláště kde se v Bohu sdružují lidé

stejně myslí a stejného ducha.“ Následování Kempenského 1, 10.

Prosme Boha slovy žalmisty: „Polož, Hospodine, stráž ústům mým: a dveře vůkol rtům mým,“ t. j. nedopouštěj mi mluvit něco neopatrněho a zlého — „nenachyluj srdce mého k slovům zlosti, k činění výmluv v hříšcích,“ t. j. vymlouvání, schvalování skutků bezbožných. Zalm 140, 3. 4. Užívejme vždy dobře svého jazyka, neboť „smrt a život jest v moci jazyka.“ Přísloví 18, 21. Ano, vždy se osvědčuje pravdivost slov: „Mnoho mluvení nebývá bez hříchu.“ Přísloví 10, 19. Ježíš Kristus sám napomínal: „Ale pravím vám: z každého slova prázdného, které lidé promluví, vydají počet v den soudu.“ Mat. 12, 36. Tázal se jednou člověk touzící po duchovní dokonalosti zkušeného kněze, co má činiti, aby najisto prospěl své duši, jak má život svůj zaříditi k tomu cíli. A zkušený kněz učinil mu kříž na ústech a pravil: „Toť nejjistější prostředek.“ Ano, dejme pozor na svůj jazyk a můžeme býti jisti, že tak nabudeme mnoho výhod a velkého prospěchu pro spásu své nesmrtelné duše.

Kdo vážně pomýšlí jazyk svůj v uzdě držeti, bude mu velkou pomocí k dosažení tohoto úmyslu, když čas od času uchýlí se do samoty. Samotu pak vyzkoumáváme tu nikoliv utéci ze světa někam do krajiny, kde by nikdo nebydlil, ale samotu můžeme najíti i uprostřed hluku lidí, mezi svými čtyřmi stěnami. Dr. Sebastián Brunner byl 23krát v Itálii a napsal o této vzácně krásné zemi více knih, které řadí mezi nejlepší cestopisy, které byly kdy napsány. V jedné této knize vyprávuje: „Bydlil jsem v Římě v rakouském hospici, v Animě a seznámil se tam s osobností mně velmi příjemnou. Mají tam totiž kostelníka, rodem z Bavor, který býval dříve po celých devět let poustevníkem v docela odlehleém lese, v horách. Každý týden clodil jeden den žebrotou a obdržel vždy tolik, že mu stačilo na živobytí. Vodu měl výbornou zrovna u své poustevny, kde ji pak sbírali a vedli jako vodovod do

města Civitavecchia. Když se ho dr. Brunner tázal, proč odešel z té samoty, kde se mu dle jeho slov nadmíru líbilo, odpověděl: „Pro mrzutosti,“ což takto vysvětlil. Když byl na sbírce, čtyřikráte ho přepadli loupežníci a vše mu v jeho domku přeházeli, což poustevník nemohl snést, protože miloval nade vše pořádek. Jenom jed-

Ač mu bylo tehdy 64 let, přece měl úplně čisté vlasy a jeho zamilovaným pořádkem bylo: „Člověk musí býti srolojen a mít čistě svědomí, vše ostatní jest pro kočku.“ Dr. Brunner dodává: Nevím, co soudí laskavý čtenář o tomto poustevníkovi, ale mně se velmi líbil, protože měl tolik smělosti a nešel cestou, kterou kráčejí

•• ••

•• ••

•• ••

•• ••

Ježíš a dva učeníci.

nou měl doma asi dvacet haléřů, kterých nenašli. Nikdy mu nic neukradli a přece se mizel nad nepořádkem, který mu způsobili a odešel pryč z lesní samoty. Stal se kostelníkem v Animě a tu také, pokud mohl, žil pro sebe. Obýval světničku, v níž si sám vařil; jedl pouze polévku, kterou si uvařil z fazole, houky a ze zeleniny, z níž nejvíce miloval kapustu.

všichni lidé, že vystoupil z obyčejného ruchu lidského a kráčel svými vlastními koleji. Provedl originelní myšlenku a zůstal jí věren, dokud se dalo.

Vůbec jest sarota miláčkem všech velkých duchů. Proslulý německý spisovatel Hansjakob ječnou psal o ní: „Když jsem byl studentem, nevyšiml jsem si příhody, zanechala mne docela chlačným. Když jsem byl

jako mladík někde na výletě, nic jsem nedovedl o něm vyprávěti. Nyní, když jsem sestaral a nechodím po celý Boží rok ani krok do společnosti, čtu nejraději v Boží přírodě a nejsladší hodiny zažil jsem jsa několik let farářem na moři Švábském, v Hagnavě. Měl jsem tam celý rok, co vůbec bylo možno venku dítí, své zamilované místočko v lese, otkud jsem viděl na Švýcarské Alpy a přehlédl celé Bodamské jezero. Naše dědinka a celá přiroda ležely přede mnou v majestátní kráse jako otevřená kniha Boží. Já neslyšel a neviděl nic od lidí a pouze někdy přelétl a zacvrlikal nějaký ptáček píseň, která mne pak cele zaujala.“ Podobně ctil a hledal samotu náš básník-spisovatel Julius Zeyer.

Mezi největší kazatele minulého století počítá se francouzský dominikán kněz P. Lacordaire. Po celý život snažil se dobře užítí tohoto daru, který mu Pán Bůh propůjčil. Když umřel, ztratil hlas a mohl pouze šeptati. Bratr, který jej posluhoval, pravil mu: „Otcě, nyní nemůžete již mluvit s Ukřižovaným.“ „Ale mohu se na Něho dívatí,“ odvětil umřavší a toužebným zrakem pohlížel na kříž. Za krátkou chvíli náhle se zdvihl v posteli a díval se vzhůru k nebi. Namahavě použil posledního zbytku

bývalého hlasu, kterým vládl nad tisíci pozorných posluchačů po celých třicet let, chtěje svěť od Boha odvrácený vrátiti Bohu a víře; volal: „Ó, můj Pane, otevři mi, otevři!“ Pak padl zpět na své lůžko a otevřely se mu brány onoho věčného světa, na nějž povždy po všechny dny svého života myslil a který byl jeho jediným přáním. —

I duchové naší víře nepřátelští uznávají výbornost samoty; tak na příklad filosof pessimismu Schopenhauer napsal o ní: „I nejmilejší a nejlepší společnost bývá tak složena, že kdo ji zamění za samotu, udělá velmi dobrý obchod.“ V samotě se nikdy neproviníme jazykem. Užívejme tohoto údu svého těla pouze k dobrému, raději mluvmé méně a s rozvahou. Ještě nikdy nelitoval, kdo mluvil málo, neboť „kdo ostříhá úst svých, ostříhá duši svou.“ Přísloví 13, 3.

Sv. Augustin varuje před hříchem jazyka těmito slovy: „Jazyk více zraní než meč; neboť meč usmrcuje pouze tělo, a nikoliv duši.“ Sv. František Saleský napsal: „Přál bych si, kdybych mohl mfti u obou rtů knoflíky, bych musil rozepnouti, kdykoliv bych měl něco říci; nabył bych tak více času k přemýšlení, než bych něco proslovil.“

o o o

Jiří Belanger.

Život napsaný P. Aniganem podává Jan Ta'gliaferro.

(Pokračování.)

Když P. Belanger sestavoval seznam obyvatelů noviciátu, jmenoval na prvním místě Pána našeho, jenž přítomen jest mezi nimi a pro ně. Naléhal, aby mu prokazovali nejněžnější pozornosti, ubezpečuje, že nic neujde jeho Srdci nejsvětějšímu, že všecko pozoruje.

Nařkal nad obyčejnou nezdvořilostí k božskému hostu. „Dostaneme-li návštěvu vzácné osoby, bavíme se s ní. Mluví se o její rodině. I náš Pán

má svou rodinu. Mluvmé s ním o jeho Otcí, o Duchu svatém, o jeho Matce, o andělech, o svatých, zkrátka o nebeské jeho rodině. Též se třeba zmínit o jeho pozemské rodině, o cfrkvi, chudých, zkoušených, hříšnicích. My sami přijdeme na místě posledním.“

Přál si též, abychom slyšeli, co božský Mistr mluví v hloubi duše, abychom častěji přistupili ke stolu Páně a tak potěšili Pána. Kázal více příkladem, než slovem. Zvláště, když byl před nej-

světější Svátostí, mluvilo jeho chování, jeho sebranost, němou, ale dojemnou mluvou.

S pobožností úchvatnou sloužil mši svatou. Pomalu čítal liturgické modlitby a dbal pečlivě i na nejmenší obřady. Při Otčenáši spočíval jeho zrak na svaté hostii s úžasným výrazem víry a lásky. Zdálo se, jakoby

nutím srdce. Líbali zem. Modlili se rukama rozpjatýma. Přinášeli květiny. Hledaným byl úřad sakristána, jenž dle slov P. Belangera, obstarával domácnost milého Pána Boha. A s jakou pečlivostí, s jakou láskou konány svaté obřady!

Mladí novicové vyžadovali si stále od přešťastného, ale opětného a

Sv. Petr před židovskou radou.

požíval viditelné přítomnosti Pána našeho. Tato vroucí víra působila na celé okolí. Brzy stala se kaplička středem, srdcem noviciátu. Všecka srdce byla k ní obrácena. Návštěvy se množily. Jenom v hodinách přednášek stála prázdná. Sem přicházeli všichni, aby před svatostánkem skládali svoje radosti a žalosti. Každý se oddával bez bázně lidské vnu-

míného mistra svého dovození, ku skutkům smírným před nejsvětější Svátostí.

P. Belanger neukládal nikdy novicům více, než co žádala řehole. Často prohlašoval, že je neposuzuje podle chování v kapli aneb podle množství návštěv nejsv. Svátostí, to jest věcí mezi nimi a Pánem, nýbrž podle přičinosti, se kterou pravidla

zachovávají, podle chování ve volném čase a podle horlivosti při práci. Všecko ostatní ponechal vlastního podnětu a dobré vůli každého, spokojuje se tím, že osvěcoval duchy a rozněcoval srdce.

Pán Bůh sám zná všechny skutky lásky, drobné oběti, něžné pozornosti, k nimž pobádala tato vírou a láskou naplněná duše svoje okolí. Nemínulo ani dne, aby několik noviců neprosilo, by směli obětovat hodinu spánku, aby konali hodinu klanění. Jenom několik, kteří byli pevného zdraví, dostáli častější dovození, a ještě menšímu počtu dovozena každý den hodinka.

Brzy žádali zbožného novicmistra, aby noční klanění dovolil častěji, než jednou za měsíc. Stalo se tak u příležitosti nějaké svatochrádeže, nespravedlivého jednání vlády, v ostatky aneb vyprosit zvláštní milost. P. Belanger povolil teprve, kdž přání vysloveno bylo jednohlasně. Tak přišlo, že noční klanění konáno každý týden.

Jemu sámému bylo velmi bolestno, že nemohl účastřovati se zbožností všech jako dříve. Počud možno, konal svou hodinu. Ale poslušnost zakázala mu brzy vše, co nenáleželo přísně k jeho úřadu. Za nocí, kdž nespál, aspoň v duchu sledoval stálou modlitbu růžencovou a srovnával se skutky smírnými svých dětí duchovních.

Nechtěl, aby si ctitelé nejsv. Svátosti nezakládali jako na hrdinském skutku, kdž bdí hodinu u svého Spasitele. Říkával jim: „Kolik nocí probdí vojáci, ošetřovatelé nemocných a matky rodin! Co se děje pro zájem podřízený, to by se nemělo dít pro účel tak vznešený jako smíření? Opakoval jim též často, že ne oni prokazují čest Pánu našemu, kdž mu obětují něco času, nýbrž naopak k velkým díkům jsou zavázáni božskému Mistru za milost, že směli býti mu na blízku. To však nepřekázalo z druhé strany, by je ubezpečoval, že těmito drobnými obětmi velkou radost připravují Spasiteli ve svatoctánku, říkáje: „Pán Ježíš bude vám

za to zavázán. Jak dobře mti je Soudcem!“

Ideál velikého sluhvy nejsvětější Svátosti se uskutečňoval víc a více. Cítil s rozkoší, že dům jeho stal se oasou, kde Srdece dobrého Mistra, „velikého Opuštěného“, „velikého Pronásledovaného“, jak jej rád nazýval, nalézalo jenom přátele, u nichž by se rotěšil nad chladností a lhostejností mnohých jiných. Pravíme jenom přátele, neb skutečně bděl P. Belanger s žárliou pečlivostí nad tím, aby se prostřední novic neusadil mezi jinými. Takových nechtěl mti v domě za žádnou cenu. Každý den ráno zapřísahal Pánu Marii zvláštní modlitbou, by odstranila z noviciátu všechny, kteří by později nebyli dobrými a pravými řeholníky.

Miloval svoje novice jako svoje děti, ale čest a sláva Boží šla mu nade všecko. Proto byl neoblomný, kde se jednalo o rodstatné věci ducha řeholního. Bvlo mu těžko kárati, ale nelekal se toho, kdž ho nutila k tomu povinnost. Říkával: „Budete-li jen rolovníčními řeholníky, budete se namne hněvati po celý život a po celou věčnost a vším právem.“

Jednou, kdž se vrátili z pouťi k Penně Marii Vítězné, několik noviců, kteří již dříve zasloužili pokárání bítí, zarómňelo se tak, že mluvili v době, kdž řehoľe mlčeti nakazuje. Večer veřejně předvolal provinilce. Byl tak rohnut, že celý noviciát byl dojat. Se slzami v očích jim vytknul, jakou bolest způsobili Pánu a jeho svatě Matce, vyslovil žádost, aby se všichni modlili za obrácení viníků: kdyby tyto setrvali ve své vlnžnosti, že navrhne, aby byli odstraněni.

Průstřednost a vyrocitavost u budoucích řeholníků byla mu broznou, říkávaje: „Jste dvacet let starý, iste v níč síle mládí, ve věku, kdž jiní se oddávají zábavám. Nesprávně jednáte, kdž se zahrabete do života řeholního, chcete-li žiti jako polovníční řeholník. Buďte jednolití!“

I modlitbou učinil z noviciátu kartovzi. Ustavičně se modlili. Žáden předmět nebyl důkladněji a častěji projednáván jako modlitba. Ta byla

jeho životem. Proto měl i dar, jiné naučiti modlitbě. „Budte muži modlitby, jinak ničeho nedosáhnete!“ A výtoky bl. faráře aského a P. Lacordaire mu na ity přicházely: „Modleme se ustavičně, v nebi budeme mít čas u dosto, si odpočinouti.“ — „Znám někoho, jenž jest mocnější, než Bůh, a to jest člověk, jenž se modlí; nutí Pána Boha říci ano, i kdyby řekl ne.“

O ctnosti pokory horlivě kázal slovy a ještě více příkladem. Pro něho byla vedle lásky velkou ctností služebníkům chudých, rovněž i nejpotřebnější, kterou následují všechny jiné. Nechápal, jak lze hledat vážnosti u lidí, když nejsme nic před Bohem, jehož nelze oklamati. On sám snažil se toliko o „vážnost Boží“.

I nechtěl býti považován za představeného, řka: „Nikdy a nikde jsem nebyl představeným, a zde zastupuji toliko místo Panny Marie; ona jest novicmistrovou a pravou představenou.“ Když jednou vysvětloval třetí tajemství bolesného růžence, pravil, že náš Pán se dal trním korunovati, aby dostičinil za veliká zla naší doby: ctižálost, rozkazovati, a snahu po důstojnostech. I doporučoval novicům, aby nikdy nebažili po počtech a hodnotách, jež tak velikou zodpovědnost za sebou vlekou pro den soudný.

Když ve volný čas byl mezi dětmi svými za rovného jim ho bylo možno považovat, když se tak jednoduše choval a úslužným byl ke všem.

Přišel-li novic ve zvláštní záležitosti k němu, povstal obyčejně, třebas měl nohu bolavou, aby ho přijal a ke dvěem doprovodil.

Cím více se stanil a pokořoval, tím více ho vyhledávali jako zpovědníka aneb vůdce svědomí aneb jako rádce moudrého. Byl tím překvapen, žasnul. Poznal, že se mu dostalo velikých milostí, nechtěl Boha urážeti, když by je zapíral, ale prohlašoval, že každý jiný by jich byl lépe použil. „Vy jste svatí,“ říkal někdy jiným, „jenom já jsem bídný hříšník.“ Když mu jednou na to úsměvem odpovídali, dodal: „Vy tomu nevěříte, ale já tomu věřím. Modlete se, abych se

obrátil, není to falešná pokora, to budete jisti. Kdybyste mne znali, přisvědčili byste mému úsudku. Jsem v ledovém moři. Nic nedělám.“

Musel se držeti nadpřirozených pohnutek, aby přijal zdvořilosti jemu prokazované. Nechápal, proč lo tak uctívají a tolik pozornosti mu věnují. Vysvětloval to svou důstojností kněžskou a neustal se omlouvat i děkovati. Někdy si stěžoval nad tím, že k němu vcházejí jako ku knížeti nějakému, a žádal, aby to činili krátce bez velikých obřadností.

I nejmenších příležitostí užíval, aby se pokořoval. Když jednoho dne pozoroval mozoly na ruce jednoho z noviců, zvolal: „To vidět pilného pracovníka, hodného muže; moje ruce jsou ruce zaháleče.“

Pro chatné své zdraví musel si dát líbit poslušností nařízenou péči a úlevu. To bylo pro něho hotovým křížem. Stálo lo to námahy veliké, aby se stále neomlůval. Ažpoň pokrčil rameny s výrazem tváře, jenž lépe než slova jevil jeho úžas a rozpaký.

Bylo by zbytečno vylíčiti hluboký dojem, jaký takový příklad činil na žáky zbožného kněze. Mistr potřeboval jen o pokoře promluvit a pohaněti pýchu a marnivost, nikomu nenapadlo proti tomu se vzpírat. Neboť tato napomenutí z takových úst a podporovaná skutky polory stále opakované a všem přítomné, působily mocí neodolatelnou.

Jednalo-li se o čest a slávu Boží a Marie aneb jen o bláho jeho dítěte, neváhal P. Belanger nikdy mluvit o své činnosti, o metodách užívaných s takovým úspěchem. Činil to velmi prostě a přirozeně. Jeho pokora nezáležela v tom, by zamlčoval milosti nebeské a dobro způsobené, ale aby lo nepřipisoval svojí osobě. Vypravoval-li o divných obráceních ve vojenském spolku, dodával rád: „Vykládám vám dějiny Panny Marie. Já sám jsem při tom nic neudělal.“ Vycházeje z této zásady, nebáse mluvit, protože všechno mělo přispěti k tomu, aby poznána a milována byla Královna nebeská.

S novici svými obcoval velmi prostě a jednoduše. Jednal s nimi rád jako s bratřími. Proto se mu otvírala srdce všech, a mezi mistrem a žáky vládla sladká, ale uctivá důvěrnost.

Též od svých noviců žádal prosté, přirozené chování. Rád vypravoval ze života svatě Teresie událost, která mu byla velmi milá. „Světiče přišla do jistého města, a mnohé vznešené dámy ji navštívily, žádostivé z úst řeholnice proslulé svatostí slyšet vznešené, mystické řeči. Světiče to zpozorovala a začala mluvit o dešti a pěkném počasí k nemalému úžasu, ano k velké zlosti návštěvnic.“

Zvláště pro návštěvy chudých doporučoval P. Belanger svým novicům velikou prostotu. Přál si, aby vždy hledali příležitost, by vsunul slovo o Bohu, varoval je však, by se to nestalo pravidlem přísným, aby tím do nebezpečí neupadli, dopustit se nešikovnosti a obtěžovat lidi. I v poměru k Bohu a k Panně Marii přál si, aby vládla veliká prostota. Když přicházel pro novice veliký den slibů, doporučoval mu: „Pokračujte v prostotě.“

Tato prostota a přirozenost udržovala ducha rodinného, jenž měl vládnouti v noviciátě, jako dříve vládl ve spolku vojenském. Dům jeho byl opravdu domem rodinným, v němž Panna Maria zastávala místo matky,

a v němž on jenom starším bratrem chtěl býti. Zřídka se stávalo, že zaváděl jakés novoty, nedomluviv se s mladšími bratřími.“

„Žili jsme v takové důvěrnosti srdce a citů,“ psal později bývalý jeho novic, „že jsme se domnívali býti v ráji. Nikdy ani nejmenší stín nezkalil míru, jenž nás spojoval všechny. Pociťovali jsme něco z klidu, sebianosti a radosti, jaké vládly v svatém dómku nazaretském.“

Súčastňoval se všech zábav domácích, pokud mu zdraví dovoľovalo, hrál s nimi právě tak jako nejmladší novic. Všichni měli býti veselí a nevinně se těšit jako děti. Zvláště dbal, aby mezi všemi vládla láska a svornost a pod jeho vlivem celý noviciát byl jedno srdce a jedna duše. Každý ochotně posloužil svému bratru a něžnou pozořnost mu věnoval. Náhodou se dověděli, že dobrý otec hrává na pianě. Večer na něho doléhali všichni novicové, aby jim něco zahrál, třeba jednoduchou píseň. Rozkočně se zdráhal a již se mu podařilo umlčet jejich prosby, když jednomu z nich napadlo říci: „Ve jménu svatě Panny, zahrejte nám něco, můj otče!“ Na tato slova již neodpověděl. Byl překonán, sedl k pianu a přednesl malý kousek k veliké radosti a s jednomyslným potleskem všech přítomných. (P. d.)

MARIE TESAŘOVA :

Cesta kříže.

Cesta kříže, plná trní
vede v ráje černé sady,
oko se ti slzou plní,
drsnou pláň když vidíš všady.

Když snad štěstí kvítek chudý
vyroste ti v cestě žití,
svadá brzy, zmořen trudy,
zas jen trním jest ti jítí.

Než sám nejdeš cestou kříže,
kráčí jich ní na tisíce;
Kristus kyne tobě blíže,
když ti bolem blednou líce.

Zve tě k sobě — tobě hlásá :
za mnou kráčeť cestou kříže,
v kříži život, v kříži spása,
utrpením — nebi blíže.

Když rodiče umírají.

Úvaha povelikonoční od Jarolma St. Pavlíka.

Po poslední večeři rozmlouval Spasitel dlouho se svými apoštoly; měl k nim řeč na rozloučenou a tak mnoho na srdci. Nejvíce se mu jednalo o to, aby učenci jeho lásku a svoinost mezi sebou zachovali. Též je musel potěšiti a zmužilosti jim ddati; neboť nejenom naň, ale i na ně čekaly těžké hodiny. Na konec modlil se za ně k nebeskému Otci; tu jeho zaključící modlitbu nazýváme modlitbou velekněžskou. Evangelia povelikonočních neděl, počínaje třetí, jsou úryvky z jeho řeči na rozloučenou. Dobře se hodí pro povelikonoční čas, kdy si připomínáme, kterak se Spasitel náš chystal učeníkysvé opustiti a ksvému nebeskému Otci se vrátiti. Ještě malá chvíle a nebudete mne viděti, pravil.

Tak anebo podobně mluví rodiče, když se připravují na poslední cestu. O, děti, ještě malá chvílka a nebude mne více; už to dlouho nebude trvati a Pán Bůh mne k sobě zavolá; ó zůstaňte hodně, modlete se pilně a držte na náboženství; žijte spolem svorně a mějte se rádi; pamatujte na mne a pomodlete se za mne tu a tam Otčenáš!

Snad i ještě mnohé jiné věci mají umírající rodiče na srdci. Starý Tobíáš též měl mnoho na srdci; když se domníval, že už brzo umře, zavolal k sobě svého jediného syna, jenž se též jmenoval Tobíáš a řekl: Poslyš, synu, slova z úst mých a polož ji jako základ do srdce svého. Když Bůh vezme k sobě duši mou, pochovej tělo moje; a měj v účtě svoji matku po všechny dny života svého; neboť nesmíš zapomenouti, jak veliká nebezpečí přestála pro tebe ve svém těle! Spasitel nám to připomíná v evangeliu třetí neděle: Žena, když rodí, je sklíčena, protože přišla hodina její. Tobíáš pravil dále: Když cna (tvoje matka) dokončí čas živctá svého, tak ji pochovej vedle mne. A po všechny dny života svého měj Boha v srdci svém a střež se v nějaký hřích svoliti a přikázání Hospodina, Boha

našeho, přestoupiti. — A teď ho napomínal, aby byl k chudobným lidem štedrým, aby se varoval nečistoty a pýchy, aby dělníkům ihned vyplatil jejich mzdu, aby se radil s moudrými muži, aby Pána Boha povždy chválil a o pomoc jej prosil. Řeč svcu zaknčil těmito pěknými slovy: Neboj se, synu můj; my vedeme sice chudý žvct, ale přece cdržíme nraho dcbrého, budeme-li se Bcha báti, všech hříchů se varovati a dcbrě činiti. Ne bez poňnutí čteme poslední napomenutí Tcbiášova. Padla na dobrou půdu. Dcbrý syn řekl: Všechno, ccs mi, ctěe, poručil, chci vykcnati!

Kéz by si to všechny děti předsevzaly! Dobré dítě chce to i učiniti; napomenutí rodičův, zvláště jejich poslední napomenutí, jsou mu svata. Ono miluje rodiče a praví: Otče, matko, ty ještě nesmíš zemřít; zůstaň ještě u nás, máš se mít u nás dcbrě, žij ještě dlouho! Otec, matka praví: Jak bude vůle Boží. Rád bych ještě k vůli vám žil, ale jednou se přece musíme rozlcučiti; zůstaňte jen pobožné a hcdně! Maličko a již neuzijte mne a opět maličko a pak mne zase uvidíte. Vždyť to netrvá dlouho, jak rychle přeběhnou roky, potom přijdete za mrou, pctom se zase uvidíme u dcbrctivého nebeského Tatíčka, pctom zůstaneme pohromadě navždy, na věky; pak se bude srdce mé radovati a vaše srdce též se bude radovati a naši radcst nám nikdo nezkalí.

Kcnečně rodiče zemrou; dobré děti zatlačí jim oči a vypláčí se; pak jim prokáží poslední službu, nechají je po křesťansku pochovati, navštívují pilně jejich hrob a nechají za ně mše svatě sloužiti, zvláště ve výroční den smrti jejich. A pak dělají čcst svým rodičům svým ctmostným životem a uskutečňují všechno, co jim bylo cd nich na srdce vloženo; památka na rodiče zachováá je před hřchem. O, jak se budou v nebi rodiče radovati nad takovými do-

brými a povděčnými dětmi! Vyplní se, co čtete v knize přísloví: Požehnaní otcovo upevňuje domy dítek. Pán Bůh zehná dobrým dětem, neboť není žádným prázdňným slovem: Cti otce svého i matku svou, abys dlouho živil a dobře se ti vedlo na zemi.

Ale jak se povede špatným dětem, kteří se rodičů hodně nadožírali, jejich dobrodiní nevděkem spláceli, jich neposlouchali, jim starost, trápení a hanbu působili, s nimi hrubě nakládali, jim hrubě spílali, s nimi se vadili, s nimi krutě nakládali, jim každé sousto chleba předhazovali, je klamali a okrádali, jim to nedali, co si tito vymínili, je hladem nechali a nehledě na to, že staří lidé jsou, křehcí a bez síly, je do práce hnali, jim lenost vyčítali, snad i ruku proti nim pozdvihli a je bili; kterak, táži se, povede se takovým dětem, když otec a matka praví: Můj Bože, já už všude stojím v cestě, vezmi mne k sobě! O, děti, ještě maličko a již neuzijíte mne! Potom budete plakati a naříkati, pak teprve nahlédnete, co jste na rodičích ztratili, pak se přesvědčíte, že nikdo nebyl ra vás tak dobrým, jako já, pak budete vašeho

jednání litovati, když už bude pozdě. O, tu teprve přijdou k sobě, když už rodičů nebude, jako Eva po hříchu; pak jim přijde u vědomí, jak se proti Pánu Bohu provinili; pak pocítí metlu Boží, kteréž nebudou ušetřeni; každá slza, kterou matka nad nevděkem dětí prolila, zvětší jejich dluh u Pána Boha a bude jejich žalobníkem. Pán Bůh přidá se na stranu rodičů a bude trestati zlé děti zde i na věčnosti. Pak budou naříkati, ale druzí se budou radovati a řeknou: Dobře mu tak, on to zas loužil; chtěl kletbu a proto přišla na něho.

Spasitel náš jenom na malou chvíli vzdálil se od apoštolů; potom však přišel opět k nim, v nejsvětější Svátosti Oltářní; a v té u nich zůstal i u nás zůstává a zůstane až do konce světa! O, jděme k němu, máme-li zármutek, nebo ztratili-li jsme jednoho ze svých drahých, buďte cíce nebo matku, nebo muže, nebo ženu, nebo děti, nebo bratra a sestru. On nás potěší a řekne: Ještě maličko a myse všichni zase uvidíme. Teď máte sice zármutek, ale přijde čas, kdys e bude vaše srdce radovati a radost vaši nikdo od vás neodjeme; jen mějte trpělivost a vytrvejte!

o o o

MARIE TESAŘOVA :

Pod křížem.

Pod křížem klekátko kamenné,
dívka tu mladá klečí,
oči má slzou zkalené,
slza jest němou řečí.

Srdce jí bolem usedá,
sirá jest jak pláň v poli,
pak zas se znaveně pozvedá
a hledí do údolí.

Na hřbitov oko zabloudí,
hrob, v němž spí matička milá,
sten z brudi jí se vyloudí:
Ach, kdyby's, matko, žila.

Vzala by jsi mne v náručí,
zlíbala choré čelo;
ach, kde květ lásky vypučí,
co srdce tvoje mělo?

Sama jsem se svou bolestí,
jen zde zas klid svůj hledám.
kříž učí bolest unéstí,
v bolu si pod něj sedám.

o o o

Obrázky z katolických misii.

Podává Maxmilian Weinberger.

Honba na levharta v jihoafrických misích.

Kristus Pán řekl jednou sv. Petrovi: „Od nynějška budeš lidi lovit.“ Také misionář je svým povoláním lovcem duší, ale někdy se stává, že musí sáhnouti i k ručnici a lovit zvířata, která mu dávají maso na živobytí. To se děje zvláště v jižní Africe, kde maso je hlavní potravou tamějších Evropanů. Zelenina je tam velkou vzácností a je mimo to i dražší, než-li v našich velkoměstech. Aby si tedy laciné maso zaopatřil, bývá misionář nucen buďto sám jíti na lov, nebo poslati svoje lidi, má-li jaké.

Zvěře je v jižní Africe hojnost. Četné druhy kamzíků a antilop a jiných zvířat skýtají dobré maso a jsou jak pro domorodce, tak i Evropana vítanou i výnosnou kořistí loveckou. Ale o tuto kořist dělí se s nimi nezřídka dravá zvířata, jmenovitě africký tiger čili levhart. Tento dravec bývá sice od bělochů označován jako tiger, ale nemá s tak řečeným královským tigrelem nic společného, leč to, že obě náleží k velké rodině kočičí.

Nikdy nesmí se misionář na lov vydati sám. Zpravidla bývá doprovázen domorodci, kteří výborně dovedou stopy zvěře nalézt a sledovati. Majíce úžasnou jistotu ve střelbě z ručnice, zachovávají i v okamžiku největšího nebezpečí neochvějný klid, takže se běloch bez nich obejíti nemůže. Na volském voze, obyčejně však na oslí káře vyjíždí misionář v průvodu aspoň dvou černochů, kteří se v oněch krajinách nazývají Hottentoty, na lov. Velmi rádi jezdívají misionáři s důstojníky nebo vojáky na čekání a vracejí se zřídka domů s prázdnou. Takové honby bývají často spojeny s dlouhými cestami či obchůzkami, které misionáři po vzdálených stanicích konají, takže na tom nezáleží, zda čtyř- nebo šestinedělní obchůzka o tři nebo o čtyři dni déle

trvá čili nic. Ostatně nelze v Africe času tak důkladně a úzkostlivě využít jako v Evropě a zejména ve velkém městě, kde duchovnímu správci zpravidla sötva dvě celé hodiny k odpočinku zbývají. Ve velké širé Africe odvyká si člověk spěchu a chvatu, který u nás při práci bývá nezbytný, za to však člověka o zdravé nervy připravuje a předčasného stáří bývá příčinou.

Vážní cestovatelé afričtí i misionáři souhlasně tvrdí, že dravá zvířata člověka nikdy nenapadají, leč by střelbou, nebo poraněním byla podrážděna. Potom však bývá rušitel jejich klidu ztiacen, nezachová-li pítomnost ducha a klidnou ruku a nedovede-li dobře mifenou rannou zvěře zuřivě naň se řítící smrtelně poraniti.

Ve stádech dobytka činí levharti veliké škody a proto konají se na ně časté honby. Také kožešina jest vzácná a dobře se platí. Že je dravec na blízku, poznává misionář nebo farmař z úbytku dobytka; také domorodci nalézají někdy jeho čerstvé stopy. V takovém případě se ihned honba začíná, zapřáhne se vůz a několik domorodců doprovází lovce na koni. Někdy pozůstává lovecká společnost ze zastupu velmi četného, neboť Hottentoti jsou rozenými lovci a touží po loveckých dobrodružstvích. Stopa levhartova, která celé hodiny, ba celé dni vede daleko, sleduje se tak dlouho, až se přijde k místu, kde se dravec ubytoval. Jestli že levhart nějaké oslátko, tele, ovce nebo kozu ukradl, zavleče svou kořist na nějaký strom, položí mezi větve a čeká tři nebo čtyři dni, až zabité zvíře začne hníti. Potom přichází a sežere část kořisti, druhou zahrabe anebo v houští přikryje větvmi, aby ji pak později dojedl. Jakmile lovci takovou načatou kořist najdou, schovají se a čekají, až se levhart vrátí. Jestli že však levhart prvním výstelem nebyl poraněn smrtelně, vrhá se zu-

řivě na lovce a rozsápá ho i všechny lidi, kteří mu přijdou do cesty.

Misionář P. Malinovski vypravuje, že jel kdysi na koni s dvěma Hottentoty, kteří byli ručnicemi ozbrojeni. Najednou se jeden z průvodců zastaví, seskočí s koně, lehne si na zem, namíří pušku a už padne výstřel. V tom- též okamžiku vidí misionář, že z blíž-

ve střelbě, neboť nejenom druhá, ale i první rána neminula se cíle, jen že nebyla smrtelná. Misionář si ovšem oddechl, vida, že z nebezpečí smrti vyvázl, ale zároveň těžce nesl neopat- nost černochovu, jenž se dal unésti svou nezřízenou loveckou náruživostí. Vyplísnil ho proto a zakázal mu přísně, budoucně v jeho přítomnosti

oo oo

oo oo

oo oo

Sv. Pavel káže.

oo oo

kého stromu, kam výstřel byl namí- řen, seskočí levharta a přímo na oba jezdcé a černocha na zemi ležícího pádí. Misionář lekem div neomdlí, ale nikoliv jeho druhý průvodce. V oka- mžiku vrhne se na zem, namíří pušku, zarachotí výstřel, ženoucí se levhart dvakrát se překotí a — je mrtev. Mimo tuto chladnokrevnost domo- rodců je obdivuhodná i jejich jistota

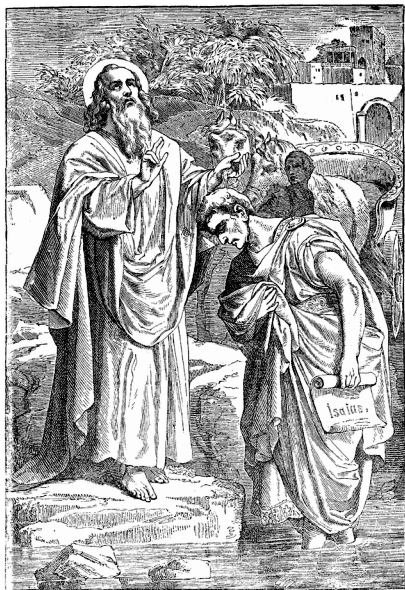
na levharta stříletí, drávce drážditi a takové nebezpečí zbytečně vyvolá- vati.

Na levharta líčí se také pastě. U stromu, na kterém dravec svou kořist umístil, postaví se velká že- lezná past a řetězy ke stromu při- pevní, aby chycené zvíře ve svém vzteku a své hojnosti past neodneslo. Běda však, jestli že byla past špatně

nalíčena a zvíře jí našlo, aniž bylo chyceno, anebo se z ní vyprostilo. Pak hledá rozhněvané zvíře stopu člověčí a sleduje ji, vědouc, že vede buďto k nějaké farmě anebo k nějakému úkrytu. A tu lehne si lživá kočka na čekanou a čeká, až lovec se dostaví, aby viděl, co se s pastí stalo. Proto k nalíčence pasti se při-

past sklapnutou a kolem byly roztroušeny chlupy, které byly dravci z břišní části vytrženy, když se past sevřela. Lovců zmocnil se ovšem veliký strach, ježto bylo pravděpodobno, že se levhart na blízku skrývá a každou chvíli se na ně vyřítiti může. Bez rozmyšlení dali se na útěk a doma oznámili, co se stalo.

00 00

00 00

00 00

Filip, jáhen, křtí komorníka.

00 00

blížití je velmi nebezpečno, je to je obava, že lovec bude dravcem napaden a rozšápn.

Když jedenkrát na blízku stанице Heisachabis byla zjištěna přítomnost levharta, jenž už několik kusů dobytka uloupil, byla past nalíčena u stromu, na kterém bylo rozloženo zabité oslátko. Ale lovci neměli štěstí, neboť když přišli na výzvědy, našli

Ještě téhož dne vybrali se domo-rodci s misionáři, aby šli po stopě dravcové a jej ze světa spovodili, prve než by kolen jčoucí a nic netušící mohli napachnouti. Celé loďiny slučovali jeho stopu, která vedla daleko na blízke řoky. Konečně našli zbytky jeho kořisti. Seskočili tedy s koní a po dvou se na všechny strany, rozběhli, aby dravce vyhledali a ne-

škodným učinili. V okamžiku byli všichni muži tam a misionář zůstal u koní sám. Nerraje žádné zbraně, ocitl se v největším nebezpečí. Každou chvíli mohl levhart se dostaviti, aby kořist dojeď. Co nyní? Na uvaování nebylo kdy. Vyšinul se tedy rychle na

koně a páčils loi do roviny, nedbaje, že by mohl dravce potkati. Dostal se šťastně donů a následující dne se dozvěděl, že všechno hledání bylo marné a že lovci se vrátili s nepořízenou a všichni ustrašení, že misionáře šioko daleko nenohli najíti.

Misionář P. Gineiger byl jednou s jistým Němcem na honěna kamzíky. Avšak místo stopy kamzíkovy, našli oba lovci stopu levhartovu, jenž ulovil kamzíka a odvedl. Běhelo nyní o to, dravce vyhledati a krajinu od něho osvoboditi. Šli tedy dlouho a s napatou pozorností po široké stopě smýkané zvěře. Při každém kroku musili býti připraveni, že se dravec objeví. V tomto případě bylo nezbytno dobře nřiti a šelmu skoliti, jinak bylo po nich veta. Široká stopa končila v houštině. Již se domnívali, že tam cosi trávého vězí, ale stříleti nesměli, dokud neměli jistoty, že to skutečně levhart jest. Za jedno nemohli věděti, že stěla dravce smrtelně zasáhne a za druhé, jestliže ho v houšti nebylo, byla by ho naša přilákala a oba lovci mohli svou neprozřetelnost zaplatiti životem. Proto se plížili oba opatně k houštině a nespouštěli ono terné místo s oka. Avšak když se dosti blízko přiblížili, nalezli tam místo levharta jeho kořist. Dravec již pečlivě přikryl lupením a halovzkami a odešel. Aby za nějaký čas se vrátil a na hujícím mase si pochutnal. Ale tentokráte vrátiv se, kořisti již nenalezl. Lovci prohledavše okolí a levharta nenačše, naložili zvěře ještě čerstvé a zavezli domů. Teprve později byli si oba odvářlivci vědomi velkého nebezpečí, ve které se lehkomyslně vydali a misionář si určil, že se nikdy již takové honby na levharta nesúčastní.

Zajímavý jest způsob, jakým domorodci, prve než stělné zbraně se

užívalo, levharta honili, zno i živého chytali. Ze zkušenosti věděli, že levhart, jsa napaden, na útočníka skočí a do jeho týla se zakousne. Proto obkládali si kirk silnými kození a zahalovali do nich i harena a celou levou stranu těla. Fraxici najíce ozbrojenou silným kyjem plížili se na dravce. Levhart vyřítil se na pivního útočníka, který mu rychle nastavil rāně, kození ovinuté a zakousl se do nich, ani je prokousl. Zatím kočili ostatní lovci řetěz okolo těla dravcovy a svázali ho. Jestliže se však levhart do levé ruky kození obložené nezakousl, šle jinak útočníka se hleděl zrocniti, věděl lo některý z ostatních lovců tak rāně po třeně, že lo jednou ranou skolil. Jsoutě, že hzar o věděl lo lořistě šelny na třeně veli i cholestivy, takže jedinā cotic rřinā a šinā rāna zvěře okamžitě zabije.

První povoz.

Na pōi štich a stěpích jižní Afriky neobčje se rřisicnāi, chce-li vykonāvati účelovni sprāvu mezi svými šioko a daleko ozt osčnyni fānřky, bez pevného povozu a silného potahu ščiti až osmi nezřě nebo oslů. Avšak takový povoz s potahem stojī nřolik tisíc korun a pro dčdlo misionāře je to ohnos necostitenný. Ale co platno, bez povozu a potahu je činnost misionāri zlo a nenonā.

Jistě v misionāri, jenž byl také v počatných rozpadč, naslytla se nāřořov řřiležitost ke hōřiti povozu. Byl to velký, pevný vůz, ale bez potahu a byl rovněně lacinný. Misionāř zdřāhal se zprve vypřāzniti svoji toholku za věč, které bez potahu nenohli potřebovati, šle konečně odčočlal se přece vůz nazdřikč hōřiti a byl pak rád, že totočnné přāni jeho aspoř řāstěčně se vyplnilo.

Nčt v lo do lo lo, tu přišel do kraje občočnř, jenž by byl rád pro své občočnř cesty dobrý vůz hōřpil. Vř misionāřův se mu velmi líbil a nřlřhal tedy na něho, aby mu vůz prodčl. Misionāř se zpečoval. Zavolal tedy občočnř oččovníka,

jenž vůz vysoko ocenil. Misionář vida, že by za nabízené peníze si mohl koupiti menší vůz i s p t hem, svolil konečně a vůz prodal. Když p tam po nějakém čase ho vedla cesta do nejbližšího města, koupil tam vůz sice menší, ale k t mu tři páry mezků a ještě mu něco peněz zbyl. Tak do- dělal se prvního svého p v zu a k - nával pctm své daleké ap št íské cesty vzmo.

Milosrdný Hottentot.

Zaječnévzp uryH ttent tů p ti Angličtím, byla na hlavu jedn h pohlavára vypána cen. Peníze ty svedly jistěh Búra H t t u, e na pohlavára spáchal stntát. Ab út k se nezdařila Búr pchln a f r u.

Po nějakém čase přerodil f r u tlupa H ttent tů, Búr byl cel u svou rodin v zajet a přivečen před pohlavára. Byl dscuzen k smrti. D m r o d c i o b k l í č i l i ho s nabitými ručnicemi, aby ho zastřelili. V t m okamžiku vrhli se manželka a děti na tce, aby h svým tělem kryli. H ttent t má však vždycky t líh je- r m citu v těle, e k e n ě z č e t e r n i k d y i neublí í. Pro to pručil p hlavá střel-

cům, aby stříleli opatně, tak aby střely zasáhly dscuzence, ne však jen ženu a děti. To však nebylo tak snadn a střelci namně čekali, a by tak vý p i h n ý k a m i k se n a s k y t l i.

Mezitím kličely ženy a děti o smilování aán Búra brácen k pohlavá vi, e k l n e s t á l e: „Vzni si všechen můj rojctek, jen na ušetří méh živ ta!“ Konečně napadla Búra ve smrtině úzk stí št a t n á n y š l o n k a. Věčel t t i, e p h l a v á r j e v ě i č i m k ř e s t ě n o m a z a k l t e d y: „Pohlaváre, ty věíš v B ha, e Bůh je nejvyšší milostný; buď t e d y m i l o s t n ý m i ty a děti živ ti!“ — „Za co t e d y z a k l p h l a v á r n o v é l i č i, n a Búra n i f i č í, n a á n o d v á l a v B ů h o m i l o s t n ě t ř í d ě t ě, n e c h a f t e m u t r o v m i l o s t n ě t ř í d ě t ě. D a u j i t i t e d y j i t. A b y v š a k s i p a n o t o v a l o m i k h n o m á r e z a b í t i z á k e n ě, d o j í t i m j í l i č e n ě n a p a m á t k u.“

Po t ě c h s l o v e c h d a l p h l a v á r Búra v y z á t i 25 r n b e j k v a c e m, d a l s i z a p l á t i t i p e n ě i t u p h t u a v z l s i m i m e t n ě k l i k t u č n ý c h k u s ů d b y t k a. P ř e s t b y l Búra č. e v y v á z l i v t e m a s p h l a v á r e m r o z e š l i se j a k o d o b ř í p ř á t e l ě.

MARIE TESAŘOVÁ.

Hvězda mořská.

Ach, divá bouře burácí,
a loďka mého žití
se v širém moři potácí,
jí hrozí vlny skrytí.

Jí vlny vášní zmítají,
má duše zmírá bolem,
a vesla má mi padají,
vln děsných pod příbojem.

A nikdo ruky pomocné
mí nedá, běda, běda!
Já jako děcko bezmocné,
se řítím v propast bez dna.

O, Hvězdo mořská, Maria,
mi zasviť v temné noci,
jsem bojem všechna znavená,
Ty spěj mi ku pomoci.

Tvá něžná ruka vesel mých
se chopí — vlny ztíší,
má bídná duše v loktech tvých
se vznese k nebes výši.

Různé zprávy.

Pro školu náboženskou. Svaz katol. učitelů v Braniborsku-Pomořanech (tedy v Německu) vyslovil se pro náboženskou školu z následujících důvodů: 1. Jen v náboženské škole je možné důvěryplné vzájemné působení všech činitelů výchovy. 2. Jen v náboženské škole může se osvědčit učitele plně uplatniti. 3. V náboženské škole dosahuje se úplného vývoje a všestranného vzdělání všech sil a vloh lidské přirozenosti. 4. V náboženské škole má stát nejlepší oprava, neboť mládež v takové škole na pevné půdě náboženské je vychovávána v úctě k zákonu, k ideální občanství pro úkoly státu, k věrnému plnění povinností a k pravé mravnosti. — Toť usnesení několika tisíc katol. učitelů. Též mysmi úplně souhlasíme a budeme se domáhati náboženské školy všemi dovolenými a zákonnými prostředky.

Jak soudí Američan o kulturních poměrech u nás. Naschůzi žen a dívek v Praze mluvil delegát amerických Čechů, msgr. Bruška, z jehož řeči vyjímáme tento odstavec: Strážník lupu marianského v Praze učinilo zlé dojem v Americe; kácení souchu Jana Nep. neprospějí dr. brému jménu republiky československé. Na vás jest, abyste takové jednání zamezili. Bez kříže a bez náboženství těžko byste vychovávali své děti. V českých krajích ani jedině dítěto mne, kněze, nepozdravilo. To by se v Americe nestalo. Také v Liberci a v německých krajích, kam jsem zajel, bylo jinak. Tam, kde děti útočí na svého prezidenta republiky, tam je nutno vrátit kříže do škol. — Řečník mluví o zkušenostech, plynoucích z rozluky mezieství v Americe, před je jinými s matnými následky varuje.

Odkřesťanění školy. Kardinál Hartmann počal jméno pruského episkopátu vláde berlínské protest proti i věvci, již desavacní šklní řád se převrací a bezohledně se porušuje

práva katolického lidu, jako u nás. V protestu praví, že katolíci nechou své děti jen škole v katolickém duchu řízené; že výnosy pruských úřadů školských svědčí o pchybeném přjmu o úkolu školy. Škola je povinna vzdělávati celého člověka, tudíž i jeho náboženskou stránku — nejen rozum, ale i srdce. K tomu však přináleží vedle náboženského vyučování i modlitba, služba Boží, přijímání sv. svátostí. Vyloučení náboženských cvičení ze školy znamená degeneraci (úpadek) školy, jednostranné vzdělání rozumu a zakrnění mysli a vůle. Kéž by se u nás dle toho řídili vychovatelé naší mládeže!

Evangelický protest proti zákonu o zneužívání kazatelů. „Kostnické jiskry“ v posledním čísle přináší tento protest: Co je zneužívání kazatelů? Agitace politická vůbec, práce pro některou politickou stranu opotí jině, řeči proti určitým novinám, proti směrům — nu budíž! ale i to jsou slova velice široká. — Nad to vše návrh obsahuje větu, že se zakazuje všelijaká kritika vládních nařízení. Víme, co chce návrh říci: Kritika může býti agitací a agitace nemusí překročiti hranice a porušit formu kritiky. Ale je správně zakázat kritiku vůbec? Nehledě ani k tomu, že nařízení vládní nemohou býti zákonem povýšena nad kritiku a nad její dosah — kde bychom byli? — nesmím já jako křesťan — nesmí ten a onen jako farář pronést svůj soud? Můj soused, státoprvní demokrat, smí kritizovat, sociální demokrat a agrárník také. Soused se druhé strany učitel, to má také dovoleno. Kritizovat se smí v novinách a na schůzích a v hospodě, ale já jako křesťan nesmím pronést svůj kritický názor. A nesmí to náš farář? My od něho prostě čekáme, že nám osvětlí s našeho křesťanského hlediska všechny zjevy, které zasahují do našeho života. To je povinnost svědomí. Náš farář nám za doby nesvobody válečné

mluvil o válce a míru, pro mír proti válce, když to bylo zakázáno a o právu a bezpráví, o lásce k nepřítelům a „svaté“ nenávisti a o sebeurčení národů, a o bratrství a o nedostatku bratrské vzájemnosti v zásobování, o líchvě s potravinami, o vlasti a národu, o svobodě a bolševismu, o práci a mzdě — a my chceme, aby náš farář mluvil jinak, aby musel mlčet a nesměl osvětlovat všechny zjevy světlem našeho náboženského a mravního názoru. Církev nesmí býti odsouzena k mlčení tam, kde jí svědomí přímo nutí k hlasitému projevu souhlasu neb odporu. Na jedné straně se církví vytýká, že příliš mlčela, když měla ze svědomí mluvit i kritizovat, a obojí dělájí namnoze tíživě lidé. Proti zneužívání kazatelů — budiž! Ale právo věcné kritiky vzít — pozor! Což je naše vláda neomylná? Její úkazy nedotknutelné? Smí býti církev odsouzena k trpnému mlčení? Smí někdo snít její „strážce“ na „němé psy“? (Izai. 56, 10.) Jest patřno, že věc není tak jednoduchá, jak se na první pohled zdá.

Žehnání zbraní církví. „Při svém propuštění z vojska vzal jsem s sebou sbírku nařízení a předpisů pro vojenská duchovní. Vydával ji za války apoštolský polní vikariát (Pastoralblatt für die k. u. k. katholische Militär- und Marinegeistlichkeit.) Prohledal jsem celé tři svazčky a pátral po nařízeních a formulích, kdy, kde a jak mají vojenští kněží „žehnat zbraním“. Nenalezl jsem však ni nejmenší nárazky. Kdyby jaké nařízení a formule byly, jistě by nescházely ve sbírce tak důkladné a úplné. Byl jsem též dlouhý čas u polního superiorátu ve Vídni. Byli jsme vysíláni k pochodovým formacím, abychom měli k vojínům promluvy před přísahou a před odchodem do pole. Nikdo však nenařizoval při tom žehnání zbraním a také jsem neslyšel, že by některý kurát něco podobného byl učinil. Jest tedy mluvení na schůzích a v Nár. shromáždění a psaní v novinách „o žehnání zbraní církví, odpustě mi ten výraz, hloupým plácáním.“ — P. C., býv. polní kurát.

Výjimečný zákon kázníkový proti kazatelům schálen. Zprávy, že prezident Masaryk nepodepíše výjimečný zákon proti kazatelům, se nepotvrdily. Zákon je už uveřejněn ve sbírce zákonů československé republiky pod č. 111. Zákonem tímto porušuje se čl. 12. základních zákonů platných ještě v republice: „Před zákonem jsou všichni státní občané rovni,“ ježto je namířen pouze proti jednomu stavu, čl. 13. základních zákonů, který zaručuje každému volnost projevu mínění slovem a písemem, a čl. 14., kterým dává se plná svoboda víry a svědomí. Soudce knězi nerůznivý bude moci v kterémkoliv kázání najít „pomlouvání“ proti republice a jejímu zařazení. Kněz nyní bude moci upozornit lid na zákon, jež se nesrovnávají s učením katolickým, pouze tiskem a na schůzích. Zákon proti kazatelům v československé republice je v celém světovém zákonodárství ojedinělým.

Výrok bývalého nepřítelů náboženství ve škole. Zástupce Francie v Praze, zplnomocněný ministr Soint Simon přiznal, že také on pomáhal vozit kříže ze škol, ale nyní že by je tam zase rád dal. t. j. totiž by rád zavedl vyučování náboženství do škol. Neboť od té doby, co církev byla vyhnána ze škol, vychovávali tyto školy jen zločince a apáče. Na dotaz kteréhosi experta ministerstva vyučování, zda výrok ministrův je pravdivý, ministr výrok tento opakoval, takže o pravdivosti jeho nelze pochybovat.

Plebiscit. Na obecné škole na Marinách v Praze-VII. dali pp. učitelové a učitelky hlasovati žactvu, chtějí-li choditi v neděli a ve svátek do kostela, a před a po vyučování se modliti. P. T. žactvo odhlasovalo jednomyslně „nikoliv“, což slavný sbor vzal s povděkem na vědomí.

Z Vatikánu. V poslední době rozšířují se zprávy, že sv. Otec zamýšlí svolati církevní sněm. Mluví se o tom již během války. Svolání sněmu církevního, jak se píše v italských listech, vyžadují nové změněné poměry politické a snaha mnohých diecézí aby byly některé disciplinární

předpisy katolické církve upraveny a přizpůsobeny dnešní době. Dosud bylo konáno 20 všeobecných sněmů církevních. Poslední vatikánský sněm církevní konán byl v roce 1869—1870 za papeže Pia IX. Sněm tento obíral se otázkou o neomylnosti papeže, když mluví jako učitel celé církve ve věcech týkajících se víry a mravů. Půněvadž Řím byl obsazen Piemontskými, vydal papež dne 20. října 1870 bullu, kterou sněm až na budoucí příznivější doby zastavil čili suspendoval. Svola-li nyníjší sv. Otec církevní sněm, bude tento sněd pokračováním sněmu vatikánského.

Kardinál Lucon, arcibiskup re-mešský, jako děkan kardinálů francouzských svolal do Paříže ostatní kardinály a arcibiskupy. Dne 22. února sešlo se 12 hodnostářů církevních v domě kardinála arcibiskupa pařížského Ametta. Ve dvou sezeních radili se zvláště o přípravách k volbám do sněmovny a postavení církve ve Francii. Usneseno žádati na kandidátech, kteří budou počítati na hlasy katolíků, tyto podmínky: Úplnou svobodu vyučování, založení na naprostem právu rodičů posílati děti do školy dle vlastní volby, možnost řeholníkům vyhnaným ze země před válkou zůstati nyní ve vlasti, když jako vítězové vrátili se z boje za svobodu vlasti, a věnovati se svému dřívějšímu povolaní, vrácení svobod církvi a navázání diplomatických styků s Vatikánem. Dále obíralo se shromáždění arcibiskupů otázkou povolání do stavu kněžského, které zvláště jest nutné, když 2300 duchovních ve válce zahynulo, úpravou příjmů, když příspěvky na udržování bohoslužeb i duchovních v mnohých diecích jsou nedostatečné. Dále žádají biskupové francouzští, by stát opravil a znovuzřídil mnohé chrámy litičí válečnou pobořeně. Na znovuupravení jich věřící sebe větší štědotřítí nestáči, ani obce samy s sebou zničené a ochuzené.

Z Terstu byli vypovězeni na rozkaz italské vlády němečtí kněží Jesuité. Vedli duchovní správu při kostele sv. Antonína na 20.000 katolických Němců. Tento rozkaz velice

roztrpčil veškeré obyvatelstvo, neboť Jesuité těžili se velké oblibě také u obyvatelstva italského.

Arcibiskup re-mešský presidentu Masarykovi. Reněšský arcibiskup, kardinál Lucon, zaslal presidentu Masarykovi tento dopis: „Páne presidente! S nejživějším povděkem přijímám vyznamenání, jímž jste mne ráčil poctiti. Jsem hrd, že mám právo nositi onen slavný Válečný kříž, ježž Č. S. vlast přináá na prsa oněm hrdinům, kteří dobrovolně pro ni přinesli největší oběť, jež jest v moci lidské, totiž oběť své krve. Má pro mne tím větší cenu, protože jej přijímám takřka z Vašich vlastních rukou, páne presidente, ježto vsám jste mi prokázal čest mi jej udělití ve stínu mé kathedrály, v oně ctihodné kathedrále Re-mešské, jejiž muka jsem sdílel, počítaje všechny rány, které ji zasáhly, mučen všemi ranami, jež utrpěla. Nikdy nezapomenu hlubokého dojmu, jež na mne učinilo Vaše líčení nebezpečí, která Vám hrozila, útrap, jež jež jste hrdinně nesl pro svoji drahou vlast. Bůh chráníž Vás a račiz odškodniti Vaši šlechetnou zemi za dlouhé zkoušky nekonečnou budoucností mřru, rozkvětu, slávy. Prosim Vás, páne presidente, abyste přijal co nejuctivější vyjádření mé převeliké odanosti a úctv.“

Z Chorvatska docházejí zprávy, že tamější kněštvo katolické a pravoslavné horlivě pracuje o sblížení obou církví — západní i východní. Spojení není nemožné. Bvlo by to skutečným velikých plánů papeže Lva XIII., který se hlavně starál o spojení Východu se Západem. V této práci jej účinně podporoval biskup Strossmayer. Také nyníjší sv. Otec věnuje se skutečnění této velké myšlenky a podporuje všechny snahy, směřující k tomuto cíli.

Ve Švýcarsku povstala nová strana katolická, t. zv. Mladé katolické Švýcarsko. Soustřeďuje v sobě hlavně katolickou inteligenci. Stojí pevně na zásadách církve katolické a jest rozhořným odpůrcem jakéhokoliv kompromisu. V Oltenu vydává vlastní týdenfk, výtečně redigovaný, „Die

Schildwache“. Je to časopis opravdovzo nový, plný krásných myšlenek a časových návrhů.

Z Francie docházejí: adostné zprávy o náboženském životě katolíků. Dorůstají mládež francouzská, lehkomyšlná, skertická a honivá se jen po rozlitých, rožala se měnit po nešťastné válce německo-francouzské r. 1870. Avšak teprve ve 20. století změnil se obraz do ústající mládeže úplně. Stalo se tak vlivem velkých francouzských konvertitů, Bourgeta, Brunetiere, Coepea, Huysmansa a j. Dnes existuje Mladá Francie, nacionální, katolická, bojovná, která usiluje zatlačit starou, socialistickou, nevěreckou. Má vliv i na „Journal des Debats“, který budil první zájem o naše české požadavky v široké veřejnosti Francie. O programu této Mladé Francie napsal mladý básník René Fauchois mezi jiným: V ravnější mládeži jest pravá, sebevědomá, odhodlaná síla. Má řízení po činech, nikoliv po převratu a revoluci, ale po methodické, uspořádané činnosti. Jejím příštím ideálem je stavěti. Tuto mládež nazval slavný Fagnet, ač sám byl stoupencem nevěrce Tafnea, mládeži zázračnou a pravil, že vědomí, že Francie má takovou mládež, mu činí odchod z tohoto světa snazším. Mladá Francie má heslo stavěti.

Humanita a vlastenectví! Mezi oběťmi rakouské hrůzovlády našel předčasnou smrt na motolském cvičišti u Prahy také pěšák Jos. Kudrna. Byl dne 8. května 1915 jako zrádce zastřelen. Zbyla po něm zoufalá žena a sedm malých sirotů. Na rozkaz voj. úřadů vzata byla vdově Kudrnové vyživovací podpora, hospodář Kantor, u něhož popravený Kudrna byl kočím, vypověděl ještě k tomu nešťastnou matku z bytu a ta se pak ve zoufalství oběšila! Sedm dítek ve stáří menším než 14 let zůstalo jako ptáčata bouří vyhozená z hnízda. A v české t. zv. vlastenecké veřejnosti neměl tehdy pro ně nikdo skývy chleba. Vždyť to byly děti „vlastizrádce“ a přízeň Vídně nebylo radno ztratit. Však nezahynuly. První k jejich záchraně přispěl katolický muž, hrabě Vojtěch

Schönborn, který ihned poslal větší peněžitý obnos předsedovi vincenciánské konference p. Jos. Šindlerovi, vrch. úřed. „Hypoteční banky“, aby se jich ujal. A pan Šindler stal se jejich poručíkem a všechny děti umístil a jim výživu a řádnou výchovu oratřil. Česká veřejnost byla tedy něvěrá. Smutný obrázek. A nyní protějšek. Jest po revoluci, smí se volně nřuviti a proklínati bestii rakouského militarismu. Vzpomněl národ na Kudrna a na jeho děti. Sbírají na ně, ale nevěří, kde jsou. Konečně se o nich dovídají a volají jejich poručíka katolického vincenciána p. Šindlera na práškov radnici. Chtějí mu snad vzdáti jménem národu dík, že se za persekuce nebál a děti velezrádce zachránil? Nic takového! Oznamují mu, že děti Kudrnovy patří národu a že klerikál je ncsmí vychovávat..... Snad by bylo zbytečným každé další slovo.

Blah. Jan Vianey, farář z Arsu a blah. Markéta Alacoque. Nedávno meškal v Římě biskup Monnier z Belley. Sv. Otec přijal ho v audienci a při vstupu jeho do sálu pozdravil ho slovy: „Zde přichází biskup blaženého faráře z Arsu. Jak se to má se zázraky ke svatořečení potřebnými?“ Biskup Monnier mohl na otázku s radostí odpověděti, že apoštolský proces, jmenovitě vyšetřování dvou uzdravení na přímluvu faráře Jana Vianey jest v proudu, že obě uzdravení skutečně mají všechny značky, aby mohla považována býti za zázračná. K tomu poznamenal Sv. Otec: „Můj předchůdce přál si co nejuvlejší prohlásiti faráře z Arsu za svatého a dlužno se opravdu těšiti, že v blahoslaveném z Arsu představen všem katolickým farnostem světa tak zájny vzor.“ — Za přítomnosti Sv. Otce konala kongregace obřadů sezení, v němž uznána správnost přednesených zázraků pro svatořečení blah. Markéty Marie Alacoque. Tím se svatořečení veliké horlitelky pro úctu nejsv. Srdce Ježíšova dosti urychluje. Dle „Čecha“.

Z Palestiny. Ze spolehlivého pramene se dovídáme, že obyvatelstvo Palestiny chová se odmítavě k plánu

učinili zem svrchovaným státem židovským. Obyvatelstvo je dokonce proti tomu, schváliti přistěhovalectví lidu v dosavadní míře.

Hagia Sofia v Cařihradě. Pravoslavní Řekové žádají, aby velechrám sv. Moudrosti v Cařihradě, který dosud měli Turci ve své moci, byl změněn na řecko-pravoslavný chrám a aby ve smlouvě svazu národů byly vlastním ustanovením zaručeny svoboda a víra.

Církevní samospráva v Německu byla odhlášována ve Výmaru 5. dubna t. r. Stát oddělen od církve, ale tak, že církev zůstala nezkrácena a obdržela ve svých záležitostech plnou samosprávu. Veškeren majetek zůstává církvi zachován. Chrámy, církevní a dobročinné ústavy, nadace, všechny fondy všech náboženských společností zůstávají netknuty. Náboženské společnosti mají všechna práva jako jiné veřejné korporace. Svoboda svědomí a ochrana náboženství je záručena. A u nás?

Katol. školství ve Francii. Francouzská státní škola, vyloučivši náboženství ze škol, pozbyla obliby i mezi učitelskými kruhy. Kdežto církev má 67 učitelských seminářů, více

než je státních, které si sama vydrží z dobrovolných příspěvků, státní učitelské semináře trpí velkým nedostatkem chovanců. Sám tajemník spolku ochránců a pozovatelů franc. státní školy Robelin byl nucen uznati, že katol. církevní školy učí dívky nejlépe. Proto vážní mužové volají po opětném zavedení náboženského vyučování ve školách jakožto nejpůsobivějšího prostředku pro udržení mravnosti, vidouce, že i liberální rodičové dávají přednost před školou státní škole náboženské, kde tato je zřízena.

Náboženství a správce školy. Dle zákona č. 203 z r. 1886 musil býti správce školy příslušníkem toho náboženství, k němuž se hlásila většina žactva. Školní výbor zrušil tento zákon, takže nyní může býti ředitelem školy katol. dítě protestant, žid nebo i člověk bez víry. To bude pěkně dopadat!

Arcibiskup dr. Šl. Faulhaber pozván byl gen. guvernérem Beselerem do Varšavy, kde v musejním sále přednášel o „Mistrovských zpěvech biblického básnictví“. Rečník ukázkami z knihy Jobovy a ze Žalmů své velké posluchačstvo, vojenské i občanské, přímo uchvátil.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(ie), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skauky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za pobožnost k nejb. Panně Marii a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštol. modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svátého Otcel Srdce Ježíše a Marie, zachraň církev, naši vlast a národ náš československý!

Ó sladké Srdce mého Ježíše, učň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní, jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Hešlo apoštolské: Hrditi pro májovou pobožnost.

Úmysl v červnu 1919: Zsvěcení se rodin bož. Srdci Páně.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník LIII.

Vychází počátkem každého měsíce.

Červen 1919.

Srdce Páně, budiž s námi, ctnostem svým nás vyučuj, veď nás země pustinami, ve všech bídách při nás stůj. V službu Tvou dnes odchowáme, sebe i své rodiny. Tobě věrnost přisaháme do poslední hodiny.

Zasvěcení se rodin bož. Srdci Páně.

(Hlavní úmysl.)

V době, kdy tolik se vystupuje proti nerozlučitelnosti manželské, kdy nepřátelé chtějí uvolnit svazek manželský a tím roztrhat svazky rodinné, voláme ke všem katolíkům: „Lide křesťanský, zasvěť rodiny své láskyplnému Srdci Ježíšovu!“ A tážete se, proč máte vaše rodiny zasvětití nejsv. Srdci Ježíšovu? Pročťe si toho Spasitel sám přeje, pročťe jako Bůh a Spasitel náš má píně právo na naši službu a lásku; pročťe zasvěcení tto přináší rodinám velikou lásku k Bohu a tím též štěstí a spokojenst; pročťe rodiny potřebují ochrany božského Srdce Páně v této době, kdy manželství, rodina a dítky četné mají nepřátele. Tito snaží se všemožně rodiny odtrhnout od největšího dobrá, od Bha.

Tážete se, jak to máte u činit s tím zasvěcením se Srdci Páně? Nečinite to povrchně, nýbrž po dobré přípravě a s opravdovostí, jako velmi důležitou záležitost. Celá rodina, tedy rodiče, dítky a domácí služebnictvo, shrnává se ve světnici před obrazem nejsv. Srdce Páně, který je ověněn kvítím, osvětlen svícemi nebo aspoň lampičkou, jak by na ctitáři. Všichni se pomodlí hlasitě Věřím v Bha. Je-li

kněz přítomen, posvěti obraz. Na to předříkává kněz nebo někdo z rodiny modlitbu zasvětnou a všichni klečíc modlí se s ním zároveň. Pak se obraz pověsí na čestné místo, povýší jako na trůn, a tam zůstane již napocřád na znamení, že cd té chvíle Ježíš Kristus svou láskou v rodině té panovati má. Na památku může se tento úkon zasvěcení napsati na listinu, kterou pcedepíše členové rodiny.

Má se tto zasvěcení se i dále prováděti? Ano. V takové rodině Srdci Páně zasvěcené panuje Ježíš Kristus svojí láskou. Pročť musejí členové rodiny především tuto lásku ke Spasiteli vždy a ve všem osvědčovati: Společným obnovením toho zasvěcení před obrazem Srdce Páně, v důležitých a památných dnech na př. ve výroční den zasvěcení, v den jména toho kterého člena rodiny, při zvláštních příležitostech rodinných (sňatek, křest, první sv. přijímání, odchod nebo navrácení se některého člena rodiny, nemoc, úmrtí), ve čny zvláštního štěstí nebo neštěstí; též může každý jednotlivý člen zasvětnou modlitbu říkati při ranní pobožnosti. Pěstuje se dále tto zasvěcení náboženskými vědomostmi o Kristu Pánu, posluc-

cháním, čtením slova Božího a rozjímáním, návštěvou společné pobožnosti k Srdci Páně v kostele, vroucnou úctou nejsv. Svátosti oltářní, častým (měsíčním) sv. přijímáním, konáním skutků milosrdenství a podobnými Bohu milými skutky.

Jaké jsou povinnosti rodiny zasvěcené nejsv. Srdci Páně? Kristus Pán v takové rodině skutečně panuje jako král. Manželství se řádně zachovává jako základ křesťanské rodiny a nevyhýbá se požehnání dětí. Dětky budou křesťansky vychovány, k lásce k Bohu a k bližnímu, jakož i k sebezáporu vedeny. Rodina ponese známku učenictví Ježíšova, vespólnou tr-

pělivost a lásku. Nebudou v rodině naprosto trpěny časopisy proti víře a mravnosti, nebudou trpěny hříšné známsti a neslušné řeči, protože to nesluší rodině Srdci Ježíšovu zasvěcené. Členové rodiny zachovávají pilně přikázání Boží i církevní, světlí náležitě neděle a svátky, zachovávají ustanovené posty a plní svědomitě i občanské zákony a nařízení. V takové rodině nemá místa bázeň lidská a členové se osvědčují vždy a všude při slavnostech a při volbách jako opravdoví katoličtí křesťané.

Lide křesťanský, pokoj, vnitřné štěstí a požehnání přijdou tobě dle příslibu samého Spasitele našeho Ježíše Krista!

o o o

MARIE TESAŘOVA.

Zdrávas v bolesti.

Buď zdráva Maria,
tak volám v trapný čas,
když bolem zraněna
k své Matce spěchám zas.
Ach, pomoz, pomoz Maria,
Ty's mocná moje obrana,
pomoz mi nésti tento kříž.
Máti, co trpět jest, Ty víš.
Ty's mučedníků královna.
Ty's Synáčka kdy's viděla,
jak umíral a v Srdce Tvé

se vbodlo kopí sedmeré,
a Ježíš, ten když umíral,
mám Tebe za Matičku dal,
a proto, dobrá Matičko,
mne potěš, aspoň maličko;
své Zdrávas k Tobě vysílám,
že pomůžeš, naději mám
já jako dítě k Matičce
dnes spěchám do Tvé naruče,
ach, uslyš, Máti milená
mé vroucí „Zdrávas Maria!“

o o o

Vlažnost ve víře.

Ku svátku svatých apoštolů Petra a Pavla píše Ignát Z h á n ě l.

I největší optimista — člověk, který vidí vše v nejružovějším světle a vše si vysvětluje v dobrou stránku — neupře, že žijeme v dobách, v nichž mnoho nepřátelského zakouší, prožívá naše drahá matka, svatá církev. Lidé, kteří dosud byli jejími věrnými dětmi, odvracují se od ní jako od své matky a chovají se, jakoby jim byla od vždy macechou. Lidé, kteří do této chvíle vykonávali svědomitě všechny nábo-

ženské povinnosti, stali se, ne-li přímo odpůrci, tož hodně liknavými, lhostejnými, naprosto netečnými. Dalo by se na doklad tohoto tvrzení uvésti nadmíru mnoho příkladů; z mnohých objevila se přímo ďábelská zloba, která chce zničit za každou cenu, na každý způsob vše, co připomíná na římsko-katolickou církev a její zařízení.

Co říci na příklad o následující

události: Někde na našem venkově, kterému jsme dosud zvykli říkati nezkažený co do názorů náboženských, jde z rána kostelník z fary a nese v ruce dvě konvičky. Jak znám každému našině, jest v jedné konvičce trochu vína a v druhé troška vody. Kostelník jest stařec, ctihodný věkem, má bílé vlasy, ctihodný svým

jdou celé zástupy lidí, spěchajících k vlaku, který je doveze za několik minut do města, kam chodí do továrny. Právě přechází silnicí zároveň se stařcem kostelníkem několik výrostků, nedávno teprve škole odrostlých. Sotva uvidí starce nesoucího v ruce konvičky, jakoby vjel do mladíků zlý duch; z jejich úst vychrlilo

NANEBEVSTOUPENÍ PÁNĚ.

společenským postavením, jest rolník výměnkář, celá osada jej zná a jak již bývá na venkově, jsou s ním skoro všichni zpřízněni; někteří blíže, někteří ve vzdálenějším stupni.

Nese konvičky z fary, která jest naproti kostela a od něho pouze silnicí oddělena. Jest několik minut před šestou ranní hodinou a z osady

se tolik slov — jenom že nebyla pěkná — tolik sprostot, tolik rouhání, že stařec skoro s pláčem utíkal do kostela a tam vzdychal nad nezdárnou mládeží dnešních dnů. Totéž opakovalo se i později a chudák kostelník, nese-li konvičky právě ve chvíli, kdy jdou dělníci na vlak, schovává se za dveřmi farské zahrady a čeká, až

předjou; vyhýbá lidem, aby ušel jejich opepřeným poznámkám.

Totot jeden jediný příklad z dnešních dob! Bchužel přemnoží zapomínáme na zřejmá napomenutí Páně, kdež nám poroučí, abychom byli dokonalí a žili podle jeho příkázání. Čteme v Písmě: „Nábožnost čistá a neposkvrněná před Bohem a Otcem jest tato: . . . zachovávat se neposkvrněným od toho světa.“ List sv. Jakuba 1, 27. Jinde čteme slova našeho Spasitele: „Buďte tedy dokonalí, jakož i Otec váš nebeský dokonalý jest.“ Mat. 5, 48. Každá lidská, která se vydá na moře, musí mít plachty, bez nich nic nepřejde, neměla by vůbec plouti. Podobně potřebnými a naprosto nezbytnými jsou pro víru dobré skutky.

Krásným vzorem pravé skutky se jeví víry jsou nám svatí Petr a Pavel. Ježíš mluvil jednou o požívání těla a krve své. Někteří z učeníků slyšíce tuto řeč, která se jim nezamlouvala, volali: Tvrďa jest ta řeč kdo ji může poslouchati a odešli a nechodili již s Ježíšem. I otázal se Ježíš dvanácti apostoľů: Chcete-liž i vy odejít? Šimon Petr odpověděl mu: „Pane, ke komu půjdeme? Ty máš slova života věčného a my jsme uvěřili a poznali, že Ty jsi Kristus, Syn Boží.“ Jan. 6, 61.—70. Svatý Pavel nechlubí se, ale chce ukázati, že také pracoval, seč síly stačily pro Krista; píše: „V pracích jsem býval přehojně, v žalářích přehojně, v ranách nad míru, v nebezpečnostvích smrti častokrát. Od židů pětkrát jsem dostal čtyřicet ran bez jedné, třikrát jsem byl metlami mřskán, jednou jsem byl kamenován, třikrát jsem se ztráskotal, noc a den jsem byl v hlubině mořské (t. j. zmřtan jsem byl v širém moři na trosce z rozbité lodi, dokud jsem nebyl zachráněn jinou lodi), na cestách často, v nebezpečnostvích na řekách, v nebezpečnostvích od pohanů, v nebezpečnostvích v městě, v nebezpečnostvích na poušti, v nebezpečnostvích na moři, v nebezpečnostvích mezi falešnými bratry, v práci, námaze, v nočních bděních často, v hladě a žizni, v pěstech

často, v zimě a nahotě.“ Ke Kor. 11, 14, 23.—27.

Bchudíky, žili ve všech dobách nechrození vyznavači víry Kristovy, kteří se nedali nicím zastrašiti. Raději postcupili smrt mučnickou, než by byli zapřeli víru. Bchužel všimáme si po měně málo činnosti našich rekumisic nářů, nečteme dopisů, které zasílají do vlasti o této své blahodárné působnosti. A přece dččetli bychom se tam zpráv, které nám připomínají první dobu křestanskou, kdy první křestané hrdinně umřali pro víru v Krista.

V území Gabunu při africkém východním pobřeží jeli dle zprávy z roku 1912 tamější misic nářský biskup s několika průvodčími po řece Ogové. Pluli krajinou, kde přebýval zvrhlý, zlodějský, svářlivý kmen Pakuinů. Prcto, kdykoliv jeli okolo některé vsady, musili se zastaviti a něco koupiti, aby mohli nerušeně plouti dále. Když přijeli k jedné vsadě a průvodčí biskupovi vyjednávali s černochy sedíce na lodičkách a z nich se nevzdalujice, pcpojel biskup se svou lodičkou dále a uzřel na břehu státi asi 12—14letého hochu, jehož tvář byla pokryta smřtelnou bledostí, což i u černocha lze dobře pcorozovati. Prctože byl skoro nahý, mchlo se jasně viděti, že má kůži docela scvrklou, ruce i nohy jeho pcdě baly se vyschlým dřevům, pcd kůži se patrně rýsovala celá kostra. Pouze oči jevily necbyčejnou živost a kolem úst pohřával mu zvláštní smutný úsměv. Biskup si myslil, že vidí na břehu se procházeti z hrubu vyšlého umrlce. A ku pcdivu, dítě zahovořilo čistou francitncu: „Dobré jitro, ctče!“ Velekněz se skoro ulekl, byv csloven tímto pcdivným zjevem. V dalším hovoru přiznal se hoch, že jest ctráven jedem, který působí mcho dni než usmřti. Pakuinové jej zajali a rczkázali mu, aby se klaněl a uctíval jejich pchanské modly, fetiše. Když se po dva dny zdráhal, prctože, jak výslovně řekl, je to hřích, třetího dne dali mu pojisti jed. Pak žádal dítě: „Otče, pcosím tě, vyzpovídej mne!“ Hoch stál na břehu, biskup

seděl pod ním ve člunu, vyslechl zpověď pokorného mučeníka. Ale někteří z pohanů bedlivě pozorovali svého zajatce hocha a již se k nim blížil kněz fetišů s hrozivým pohledem a veslaři též nutkali, aby byl hovor ukončen. Dítě pokleklo a biskup odjížděje již na lodičce, an se člun vzdaloval, udělil mu rozhrěšení.

Avšak doufám, že andělé přijali duši jeho a že mu Bůh vykázal místo mezi mučeníky. Často se vznáší obraz jeho před mýma očima a pomyslil jsem si, že zasluhuje, aby se stal vzorem malým i velkým evropským souvěrcům. (Všetečka: Obrázky z katolických misí. II. díl, str. 137.)

Měli by zajisté mně zít z našich

SV. PETR BIŘMUJE.

Hoch jenom volal: „Děkuji, jsem přešťasten!“ Biskup končí tuto zprávu takt: „Nikdy jsem již neuzřel toho malého ubohého černocha, jenž umíral tak poznenáhla za svou víru a za křesťanský mrav s tak vznešeným klidem, bez kněze, bratra, přítele a jenž měl zůstatí pro vždy docela neznám. Jistě jej hodili, když umíral do řeky, jak to činívají odsouzcům.

lidí příčinu zastyděti se čtouce tento dojemný příklad. Vždyť mluví pravdu náš spisovatel František Sušil, když píše v jedné své znělce: „Svůj kdo tupí národ, zrádcem jej vlasti nazýváš, proč kdo tupí církev svou, sluje tobě rekem?“

Veliký učenc, kterému se říká polyhistor, t. j. člověk velikého, rozsáhlého vědění, Leibnic, vyznáním pro-

testant, dává v jednom svém spisu (Selbsterbarung) čtenářům tuto radu: „Mluv o božských věcech a o Bhu vždy s největší úctou; ve všem měj zřetel na Boha, náboženství a věčnost, zúčastni se duchovních cvičení, častěji se postí, jdi každou neděli aspoň jednou do kostela, možno-li, jdi dvakrát; nedělní práci obmez pouze na církevní úkony, na skutky milosrdenství a skutečně potřebné a nevyhnutelně nutné práce.“

Budme silni ve víře, nikdy se za ni nestydme, aby se na nás vyplnilo slovo svatého Pavla: „Nuže tedy nejste již cizinci a přistěhovalci, nýbrž jste spolubčany svatých a domácími Božími. K Efeským 2, 19. Není snad žádné jiné ctnosti, která by byla v tolikoerém nebezpečí jako víra. Každý chce rozuměti všemu, co víra naše hlásá. Každý se o ni ctírá. Víra podrobena jest velkým zkouškám. — Mnoho lidí jest již bchužel odkřestněno; nevěrecký názor světový vtírá se do srdcí všech dobrých lidí. Již sv. Augustin varoval ka: „Neplynou nadarmo s námi časy, nekráčeji bez účinku našimi smysly, dělají v naši duši zázraky.“

Za našich dnů považují mnozí za věc velmi důležitou, ba nezbytně potřebnou vzdělání, ale zapominá se, že však přísluší k pravému vzdělání také znalost naší víry. Panuje u mnohých hrczná netečnost, vlažnost ve víře, o víru se někteří málo, ba pranic nestarají.

Modleme se o dar víry. Vždyť čteme „spravedlivý z víry je živ.“ K Židům 10, 38. Ano, kdo má pravou, statečnou víru, nepřetřebuje se ničeho báti, jak čteme v epištolu sv. Pavla k Židům: „Vírou přem hli království, učinili spravedlnost, dosáhli věci zaslíbených, zapáli tlamy lvům, uhasili prudkost ohně, unikli ostří meče, posílili se ze slabosti, stali se hrdiny v boji, zahnali vojska cizích národů.“ K Židům 11, 33.

Proti těm, kteří hlásají nekřesťanské zásady, prohlásil náš národní

výtečník, věhlasný přirodczpytec Purkyně, nemnohými sice slovy, ale určitě a rázně. Bez obalu pravil: „Co by byl člověk bez náboženství, bez víry, bez Boha, v nekonečný vyšší svět, bez víry ve věčnou spravedlnost, v sobní nesमितelnost, která nás povede z těchto mezi pozemských do věčného živobytí, bez víry ve věčnou spravedlnost, bez víry ve prostřednictví Kristova, Syna Božího, který nás naučil Boha milovati nade všechno a bližního jako sebe samého, jímž přišla spása na tento svět? Byl by člověk jako zvíře nejdokonaější vtipu nade všechna vynikajícího, avšak přece bez pravého rczumu.“

„Slyš mne, synu, a nepohrdej mnou,“ praví mudrý Sirach (31, 16). Pevšimněme si myšlenek tuto o víře pronesených, nepohrdejme jimi, ale pilně se jimi chřejme. Varujme se vši liknavosti ve víře, nebudme vlažni, ale hrcilivi. Roku 1836 zemřel ve Švýcarsku obyčejný rolník, kterého ctíl lid jako světce. Jmenoval se Mikuláš Wolf. Chcdilo k němu mnoho lidí, a poučoval je slovy Písma, které velmi dobře znal. Hlavně snažil se upevniti své ctitele ve víře. Sestavil litanii, obsahující velmi duchaplně vybraná vzývání a sestávající skoro výlučně ze slov Písma o víře. Odpověď zněla na každé vzývání: „Ó Pane, upevni me ve víře!“ Modleme se i my často, aby nás upevnil Pán ve víře. Běda, kdyby platilo o někom z nás slovo: „Znam tvé skutky, že nejsi ani studený ani horký; takto však, p něvadž jsi vlažný a nejsi ani horký ani studený, vyvrhnu tě z úst svých.“ Zjev. 3, 15. 16. Dobře radil kdcs: „Kdo jsi ztratil víru jedem nevěry, léčiž se mlékem slova Božího.“

Snažme se uchovati si víru, vždyť kteří věří v Pána našeho, dosáhnou života věčného. „Králi pak věků, nesमितelnému, neviditelnému, jedinému Bhu, budiž čest a sláva na věky věkův. Amen.“ I. k Tim. 1, 17.

Bouvara:

Stáří čili životem vzhůru.

(Číst dále.)

Venkov je pokojné útočiště duší unavených nebo přemožených, píše Hippolyt Rigault. Rosa, která kvane večer na rostliny zomákné denním vedrem, není blahodárnější, než vnitřní klid, jež vlévá příroda v duše raněné dotekem cokoliv. Když člověk prozracoval celých šest měsíců, jak se ve velkém hlavním městě spíáčaji nitky současné historie, která není vždy předivm zлата a hedvábí, jak utěšeno, jst se pcdvat, jak strmy nalévají pupeny a rozvíjí listí, postavit mezi sebe a skutečný svět zástěnu zeleně a v tichém stínu zapomínat a čekat!

Nezdá se ti, bratře, že příroda sama pozývá nás k tomu svu jasnou a nedotčenou lhostejností vůči tíživým našim záležitostem? Co jí do našich ruchů a revolucí? Slunce vychází den jak den před mou mříží a zapadá každý večer za stromy mé zahrady, jako by ani právě nedolehlo na hřbet Francie bímě čtyř miliard daní ochlasovaných v zasedání o rozpcutu. A slavík pje svu písň a skřivánek vzléá do vzduchu, úilkuje si vše a jak vícno, nemají ani tušení, že zednářstvo chrozuje kříží na našich zopicích a ministr Viviani se vychloubá, že stasl hvězdy naší oblohy.

Právě na svém venkovském statečku ve Val-Richer pje Quizet dlouhými dcušky zapomnění na revoluce, které ho sesadily. Odtamtud pše: „Čím jasněji dlvá se člověk na věci čho to světa, tím větší cítí ptřek, aby se zadíval na něco krásného. Dlíím mnoho ve svém pckojí, čtu, piši. Ale zvednu-li oči, nesmírně rád bludím pchletem po jasném nebi, po smavé přírodě. Dávám se svěsti zvavním slunce, vyjdu ven a procházím se volnými kroky, chvíli mi vsedám na lavičky, z nichž mám různé výhledy do svého údolí.“ A jinde později: „Pracuji, procházím se. Žiji často se svými dětmi, dlím také často v minulosti. Mám ji rád, vyhledávám ji ve své paměti, těše se, že ji dohcním.

Často chodím sám. Je ve'mi pěkně: mé lesy se zelenají, záhonky kvctou, zelenají pino. Rád se čhím věcmi drchnými, mysle na veliké.“

Dobře, ale je v tom vše? Žel, pro velkou většinu lidí je to všechno. Neviděli z přírody leč zevnějšek, povrch, smím-li říci — tělo. Ale což duše, její duše? Což máte i duši, vy bezduché věci?

Duše přírody, ut pcity, které z ní dýchají a naši duši se sdílí, tčť radost, přívětivost, hrůza, láska, mř. Příroda pláče, směje se a chví. Dns dýcl a štěstím, zítra smutkem a trudem. A tyto city, jimiž dýchá, také jiným vdechuje, tčť její duše, která se pcjí s naší duší. Kdož toho nepocítil? Ve hluku toho setva prozrujeme, ale cítíme to v tichu, nikoliv v ruchu měst, ale v samotě polí. A oč lépe ve stáří, kdy všechno v něm a kol něho je klid a sebranost?

Příroda žije, ale co víc, příroda mluví, ona káže. Je svým symbolismem jakýmsi druhem evangelia, které se rovněž v podbenstvích vyjadřuje. Máme tu lekci ranní a lekci večerní, slovo zrae a slovo západu. Každé roční počasí má svu mluvu. A co nám hovří přraem všechny ty hlasy? — Hlásají všeobecný zákon života a smrti, zákon vzrřstu a ubývání. Ale také zakon přetvoření a vzkříšení, který má řiditi naši budoucnost a již tu tvoří vznešencu naši naději. Ne-ní-li stáří dehon, kdy chystá se kukla ke svému mravocínnému spránku? Ale přebudí se.

Venkovská příroda však nejen mluví, ona pívá. Pje „Sursu m corda“ — Vzhůru srdce: „Obliha přírody (pše Duvčan 1835) tají v sobě ještě nejvíce povznášejících citů za našich dnů. V chdivu krásné krajiny tkví konec konců množství myšlenek ve'mi ušlechtilých a mravoučných. Tekoucí voda, pták vzléta-jící k nebi, bučící a prchavý vítr, to vše spje ke věčnému zídlu nekonečné krásy tčhoto a všech jiných světů. Na pláních bezmeznych, v bezmeznych

vodách m ře pozoruje oko lidské veliký stín Boží. A když se den chylí, vidí, jak stín ten jde a mizí v bledém svitu, jenž utkvěl na osamělém vrcholu pohoří.“

Peslže venkovská příroda se modlí a k moalltě zve: ale nezmínil jsem se právě o tom? Co se z ní bezděky line, toť obdiv, díkůčinění, klanění se Stvořiteli. Pozorovat ji, toť věc po výtce náboženská. Ale jak daleko víc než tento povšechný pohled otvírá všestranné pochopení! a Stvořitelova myšlenka mr udrželo, rczjímání křesťanovu!

Toto dílo světa nazval veleduch řecký pořádkem — Kosmos —, duch latinský krásou — mundus — my nazýváme je vesmírem; dle mého je to případné slovo, vyjadřující nejlíp pojem n smírného řádu, kde nic není osamocený, kde všichni a každá bytost sjednocena je stálým stykem odvislosti a služeb, což cd nejmenšího až k největšímu tvoří podivuhodnou vzájemnost, jejímž pohledem je nadšen můj duch i mů srdce.

Viz, bratře, toto droboučké zrunko, jakých deset tisíc by hrst mou ještě nenaplnilo. Sotva v něm poznáváš dftě sluněa, ale ctec se v něm nezapře. Hodím praubohé to zrněčko někam do zákoutí. Slunko je vidělo a dí několik krupějm m ře Středozevního nebo velkého oceánu: Zvedněte se a na křídlech větrů jděte zavlažit kolébkou mého dítěte! A zároveň vytryskne z klína oteckého papisek světla a života, proletí miliony mil, probudí zárodek a zahřeje půdu, jeho životelku. A brzy pozvzdá se smavá rostlinka, zdraví otce svého východ, ctvíá mu své nitro, žíví se jeho žárem, sleduje ho v jeho běhu. A když chylí se pod obzor, vidíte, jak se kvítek zavřá a očekává v nehybném smutku návrat slunce!

Toť věci, o nichž hovoří, jaké ukazují každoročně sady i role! Podají kdy města a jejich divadla podivnané krásnější?

* * *

Vyhleďneš si tedy, dáš-li na ně, svůj domek na venkově. Js u místa, o nichž kniha „Následování“ dí, že

vzduch je tam čistší, nebe bližší, Bůh přismpnější. Takové místečko zvolíš si pro svůj pobyt venkovský. Co na tom, bude-li příbytek strovný, jen když poloha bude výť odná, okolí volné — rozhled daleký. Taková poloha na stráni zpola osamělé podá ti majetnost a trvalý požitek ze všeho, kam oko tvé dohlédne, z údolí, jeho potoka i lesů; a drobět výše ohromná rovina, lány polí, vzdálené věže a modré obzory, jediné to hranice tvé državy, neboť jen ony omezují dálavu tvého pozorování. To už je nezměrnost. Dále už je ti vše neznámo; toť ono neznámé, ono tajemné, zászvětl, ono nekonečné, které se člověku namane na konci všech jeho rozhledů, ať myšlenky a touhy, ať oka.

Těcht to hranic, bratře, nikdy nepřekročíme, my zdoluhavci váhavých kroků na svých procházkách. Ale kolik vzpomínek půjde s námi, kolik snů se nám přidruží, kolik myšlenek nás navštíví, kolik milých jmén tam vyslovíme! A když se podvečer vrátíme se svou hrstkou dojmů, s žatvou poesie, zásobou čistého vzduchu, osvězení a nadšení v nitru, věř, nebudeme pranic záviděti bohatému sedláku — kterého cestou potkáme, an sváží do svých stodol bohatý náklad objemných snů, přesoucích se na skřipajících vzczech . . .

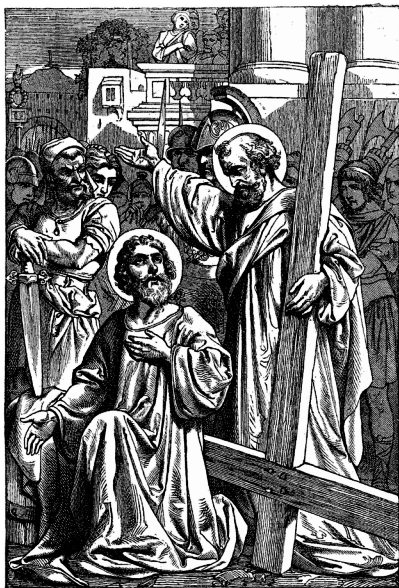
A co dále na tom, zda dům tvůj je z kam ne či cihel, poskytne-li ti jen uvnitř krb sladkých a dobrých myšlenek, budou-li tě v něm provázeti hojně vzpomínky na dětství a mládí tvé, budou-li v něm obrazy lidí, které jsi nad jiné ctil a miloval, veliké postavy vlasti a církve nebo skromné pozůstatky z naší minulosti, které nám vyludí úsměv nebo plač. Bude to svatyněka, již tak p světíš zbožným vzpomínkám. A přidáš-li drobět přepychu slušného a vkusného, jenž náležl věcem prsvátým, když ti to vytkne? Já alespoň necsmělím se hrdit po tobě prvním kamnkem.

A nyní ti položím otázku nad jiné důležitou: Vyjdeš z domu, vždyť jsi nepřišel sem, aby ses uzavřel světu. Pohleď kol sebe na ty lidi, kteří jsou tvými sousedy a které máš nadále pokládat za své přátele, bratry. To

bud' jinak zájem než přiroda. Teť zahrada Boží, toť svět duší. Nuže několik slov o vsi a vesničanech.

Vzpomínáš na den, kdy jsi se octnul ve vsi? Jaké uvítání, jaká slavnost! Všichni, nebo téměř všichni, přední osoby v čele, vyšli ti vstříc. Nezapomněl jsem ničeho z toho přijetí. Na tobě, bratře, nebo lépe na nás nyní

Co od tebe čekají? Nejprve úctu, uználost. Najdeš tam lidi práce a to práce nejpěcnější, práce poctiví, muže a ženy srdce statečného, spokojené s málkem, žijící z příjmu prarodného, dc mácnosti úctyhodné s četnými dětmi. Jsu to patrně poslední a proto tím vzácnější zbytky někdejšího zemědělského obyvatelstva, starého a žulo-

KNÍŽATA APOŠTOLSKÁ.

jest, abychom šli k nim. Nedcsti na tom, že jsme ve vsi, třeba teď myslit, že patříme do ní. Co očekávali od tebe tito otcové, matky, děti, starci, kteří tě tehdy přijímali mezi sebe? Co jsi jim v duši své sliboval, když jsi se u nich usídlil? Ne-li, že budeš jako jeden z nich? Bydlíš mezi nimi, na tobě tedy, jako novém obyvateli jest, abys jim byl vším.

vého to základu společnosti francouzské.

Příklad této úcty nalézá u Fallouxa, jak jsem jej vídal prostřed jeho sedláků v kraji Anjou. Čtu v jeho Pamětech: „Pravý venkovan je zároveň činný i dc mácký. Je přístupný cti, ale nepřístupný ctizádcsti, prospívá své zemi, neopouští je krbu dc máckého. Tělo jeho je silné, protože duše je

pokojná. Pohlédne-li vzad, najde za-
jistě starosti a trampoty, ale ne, čeho
by želel. Když dnové jeho jsou sečteny,
zanechává kol svého hrobu do šíře
dvou, tří mil poctivou památku a
hešlo svým potomkům: Žij v práci,
umírej s modlitbou.

Obyvatelstvo vesničky je hodno
na ší úcty a také naši uznalesti. Vždyť
osada, jejíž hasty jsme oněs, toť lidé,
kteří ji učinili, čím jest. Tot oni, nebo
jejich otcové, kteří razili tyto cesty,
prokřestili ty stezky, upravili tok této
řeky, postavili kostel, školu, tvůj pří-
bytek, vsadili ty staré stromy, které
ti poskytují ovoce své nebo svůj stín.
I tvé obydlíčko ti uchystali. Ono mile
hnízdečko, o němž dnes aiš: In nidulo
meo moriar — Ve hnízdečku svém
umru, komu že je vděčíš?

Tedy uznakst a dále úslužnost.
Máš-li lepší postavení, vzdělání, větší
zkušenost a umělost než oni, máš je

prostě a skromně dáti v jejich službu.
Ale díme-li „skromně“, nezadáme, aby
ses beze všeho dal strhnouti k ob-
hrubným jejich zvykostem nebo mra-
vům, jak to činívají někteří velko-
hubí hlasatelé rovnosti, kteří jich v
takovém přestrojení hleci využitko-
kují. Tvá schylnost nebudíž zřek-
nutím se vlastního rázu. Spíše bych
si přál, abys je pozvedl, by se mohli
znenáhla také těšiti z jemného a
ušlechtilého dědictví, které ti tvým
postavením a výchovou připadlo. To
by tak bylo pravé dílo vábívé dobroty,
to by bylo vítězstvím dobroty, ale
nikoliv vítězstvím vykoupeným cenou
tvého zahcení. A snížš-li se k lidu,
staniš se to hodně po způsobu do-
brých, starých stromů, které chrání
vysoko a přímo svou korunu, ochotně
sklánějíce však své větve na dosah
ruky, toužící po jejich plodech.

(O. p.)

o o o

P. DANIEL KUBIS, O. Praem. :

Pevně, věrně — — —!

Vzhůru k nebi lidstvo zvedni
srdce své a svoje ruce,
přisahaje lásku věčnou
Kristu rozpjatému v muce.

Rozezvucte k Jeho chrále
lidská srdce svoje struny,
po staletí chrání Kristus
oltáře a králů trůny.

V jednom šiku stájme pevně,
k Spasiteli na kříži,
naše věrnost chlad a zlobu
bližních našich usmíří.

Neochvějná věrnost naše
i přes zlobu nepřítelů!
Pevně stájme v hustých řadách
kolem kříže Spasitele!

o o o

Svědectví pro Krista.

Od Jarolima St. Pavlika.

V evangeliu 6. neděle po velko-
noci zvěstoval Spasitel svým apošto-
lům, že svědectví vydají pro něho, že
je totiž mesiášem a Synem Božím,
a že všechno, co učil, je svatá
pravda.

Toto svědectví vydali o něm už
proroci ve starém zákoně. Srov-

náme-li jejich předpovědky se životem
Ježiše Krista shledáme podivuhedný
souhlas. Židé se mohou přesvědčiti,
že žádného jiného vykupitele nemají
k očekávání jak Ježiše Krista.

Svědectví pro Ježiše Krista vydal
nebeský Otec, při křtu pro-
měnění, v týdnu pašijovém, když hlas

s nebe zazněl: Já jsem tě oslavil a ještě tě oslavím!

Svědectví pro Ježíše vydává Duch svatý skrze dar řeči a zázraků, jež udělal v letnice apoštolům a později i jiným křesťanům.

Svědectví za něho vydal Jan Křtitel, když ho na něho upozornil: Ejhle, Beránek Boží, jenž snímá hříchy světa! Já dosvědčuji, že je Synem Božím. Dále uzdravení, kteří měli důvěru v Ježíše a věřili, že jim může pomoci a kteří potom skutky jeho všude vypravovali. Ba i nepřátelé Ježíšovi, nemohouce popírat zázraků, jež konal. I dábli; neboť volali: Víme kdo jsi: svatý Boží! Dále římský setník pod křížem: V pravdě tento člověk byl Synem Božím!

Svědectví pro Ježíše vydali a počestolé už před nanebevstoupením Páně ku příkladu Petr, když řekl: Ty jsi Kristus, Syn Boha živého; Tomáš, když padl před ním na kolena, volaje: Pán můj a Bůh můj! Po nanebevstoupení Páně: neolrozenosti, s ním evangelium zvěštovali, výřeční stí, jíz oni, nevzdělání rybáři, zástupy lidu uchvacovali. Vyplnilo se, co Spasitel jednoduše řekl: Až budete státi před soudci a místodržiteli, nepřemýšlejte, o čem budete mluvit, bude vám dáno v onu hodinu, co máte říci.

Duch svatý dal apoštolům výřečnost. K Mojžíšovi řekl Bůh z hořícího keře: Zaalž ja to nejsem, jenž činí ústa člověka výmluvným: Ve velkonočním officiu modlí se církev: S velkou mocí dávali apoštolé svědectví o zmrtvých vstání Pána našeho Ježíše Krista; plní Ducha svatého, zvěštovali s důvěrou slovo Boží.

Apoštolové svědčili o Božství a pravdomluvnosti Ježíšově, když zázraky konali. Petr uzdravil chromého od narození, nemocného Eneáše, ony, na něž padl jeho stín. Tabitu vzkřísil z mrtvých. Svatý Pavel též vzkřísil mrtvého mládka, potrestal Elymáše slepotou, uzdravil nemocné na cestově Maltě. On sám byl pravým zázrakem jeho obrácení, jeho zachránění z tak mnohých nebezpečností.

Nejpěknější svědectví vydali apoštolé o Ježíšovi svou smrtí mučení-

skou. Víme z evangelia, co na apoštolý čekalo: pronásledování a utrpení bez počtu, napsledy krvavá smrt.

Do šílenství jejich vstoupili mučeníci. Kao je spočítá? Bůh sám ví jejich počet. Církevní dějepis vinných tří století je krví napsán. V desíti velkých pronásledováních byli křesťané zdecimováni, aniz by se tím jejich počet zmenšil. Nechati se pokřtiti a býti na smrt přichystán, bylo jedno. S radostí spěchali na popriavíště, s plesáním sklonili hlavu před katem, smrti mucenickou dosvědčovali pravou náboženství křesťanského a Božství Pána Ježíše Krista.

I my musíme pro Krista Pána svědectví vydati; i o nás musí pamtiti, co Ježíš řekl apoštolům: Budete mi svědky v Jerusalemě, v Judei a Samarii a až do končin země.

Jakým způsobem máme pro Krista svědectví vydati? Nemáme žádné příležitosti, pro něho zemíti. To jest ovšem pravda; my však máme příležitost, pro něho trpěti. Zda-li nemusi dobiti od zlych mnohé pískoří snáseci: Zda-li nejsou horliví křesťané co nepřátelů náboženství všude odstrkávání, zkracování, za občany druhé třídy považování, v novinách posuzování, posmívání a všelijak pronásledování? Zda-li není církev se svými věny přivrženci utiskována, pronásledována, jařmena, svobody a všech statků olupována? Všichni, — praví apoštol, kteří zbožně žiti chtějí, pronásledování trpěti budou. Když to tedy všechno rádi snášíme, když jsme ochotni i smrt z lásky k Bohu vytrpěti, dáváme svědectví Ježíši Kristu.

Pro víru tedy trpěti! Ale i pro víru hrditi, pro víru činným se ukázati! Ujměme se našeho Spasitele, chraňme jeho náboženství, když bývá napačáno, přidejme se ke katolickým spolkům, vo me do sněmovny zmuzalé katolíky, ukazme katolické smýšlení a přesvědčení nejen v soukromém, ale i ve veřejném životě: takovým způsobem vystoupíme jako svědci pro Krista.

My vydáváme svědectví pro P. Krista, i když podle víry zijeme. Křesťanský věřiti a nekřesťanský žiti —

spolem nesouhlasí. Když se mnozí pohané nechtějí obrátiti, jsou tím namnoze špatní křesťané vinní. Co misionáři svým vyučováním postavějí, to rozbourají zase špatní křesťané svým špatným příkladem. Evropská válka misím velmi uškodila. Pohanům kázala se láska k bližnímu; místo lásky viděli pohané jen závist a nenávisť. Kdo je přesvědčen o pravě křesťanského náboženství, toho život bude i jeho přesvědčení odpovídati; on bude zachovávatí příkázání Boží a církevní, pilně se modlití, svátosti přijímatí a hřích si oškliviti. Kdo tak nejedná, toho víra je slabá, ten nemá o naši víře náležitého přesvědčení, ten bude ochoten ji při každé příležitosti zaměnití, kde se jedná o dočasný zisk.

Prosme Duch a svatého o dar vědomosti, jenž nám bude nápomocen k získání si pevného přesvědčení o pravdách našeho náboženství a k poznání, co máme konati a čeho nechati. Vyznávejme je slovem a skutkem; buďme ochotni za ně i trpěti.

Před 100 lety udála se v Americe následující příhoda: Jeden statkář měl zbožného otroka; zacházel s ním mírně a po lidsku. Ačkoliv sám dalek byl zbožnosti, měl přece zalíbení na zbožným životě svého otroka a chválil jej před druhými. Jedné neděle dostal návštěvu, při níž se hodně pilo a o veliké peníze hrálo. Reč přišla, jak obyčejně, i na tu černou čeleď a domácí pán byl pyšným na svého černocho.

Hcst jeho se zasmál a pravil: Hloupost! Já každému černocho v půl hodině jeho Beha bičem z těla vyženu. Domáci pán odporoval a dcšlo k sázce. Zavolali ubohého černocho a cba muži mu diktovali rouhavcu formulí, jíž by se měl víry odřici, s podotčením, že nemá žádného práva hráti si na křestana, jako jeho bílí páni; okamžitě pry musí víru v Ježíše Krista odpišahati, jinak necht se chystá až do smrti býti zbičován. Starý černocho zkameněl leknutím; — bylo mu známo, jak ukrutné žerty si plantážníci dovolují; než brzo se vzmužil a prosil: Ne, massa (pane), prosím, massa, to já nemohu. Kristus za mne umřel! Prosím, massa! Než prosby jeho zůstaly bez výsledku a zkouška začala. Brzy padl černocho do mdlob pod ranami dohlížitelů. Když přišel k sobě, opakovali vyzvání, aby se víry odřekl. Krvácející a vzdychaje, volal stařec: Hcspodine, buďž veleben! Massa, já nemohu! Kristus umřel za mne, já umřu za něho. Pro tože hcst nechtěl se sázky vzdáti, pokračováno v bití, až hcst sázku prohrál. Černocho musil vítězství svého pána životem svým zaplatiti. Zemřel však rád; zemřel za své náboženské přesvědčení, vydal svědectví za svého Spasitele a stal se mučedníkem. Druhý na jeho místě byl by ochabl a víru zapřel, aby ušel mukám smrtelným.

Ukažme se zmužilými, když jde o to, za Pána Krista něco trpěti.

o o o

MARIE TESAŘOVA :

Stesk.

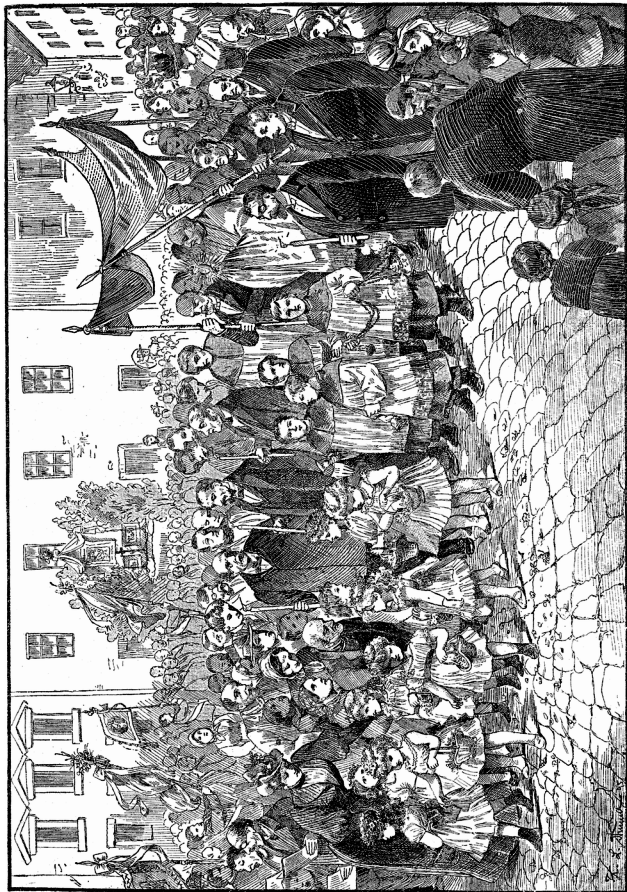
Mi v duši jakás tíha spadla
a srdce divný pojal stesk,
slz vláha v oči se mi vkradla,
že démantem vzplál její lesk.

Když s večerem i v palouk zvadlý
své perly rosa naseje
i v duši mé — když slzy spadly
vstal nový květ mé naděje.

V tu duši moji vzprahlou, Máti,
nech skanout lásky Tvoji proud
ať zár jí věčný nezachvátí,
když u věčný má přístav vplout.

Tím steskem duše má se chvěje
po mateřské Tvé náruči;
Tvá láska ať v hruď perly seje,
ať naděje tam vypučí.

o o o

PRUVOD NĀ BOŽÍ TĚLO.

Jiří Belanger.

Život napsaný P. Aniganem podává Jan Tagliaferro.

(Pokračování.)

Každé chvíle ve dne i jak jim opakoval, též v noci měli přístup k němu jeho novici. Pečoval o jejich zdraví jako matka nejněnější. Když byli nemocní, stal se jejich čestfůvatelem, vycházel k nim několikrát za den, třebaš ho to unavovalo, a prokazoval jim služby nejnižší. Říkal jim někdy: „To učiníte svým bratřím, až budete v klášteře, a chudým, když budete v jejich chalcupkách.“ Pro každou nevděčnost měl nějaký prostředek po ruce a rád jim dával cny, které pro něho byly určeny. „Zdálo se, jakoby vracel věc půjčencu,“ říkal novic, „s tolikou láskou a dobrotou to činil.“ S jakou něností předcházel přání a potřeby, jež nemocní se nedovážili vysloviti! Jak šťasten byl, když pro nemocného novice mohl něco dáti ze svého lůžka, a mu připraveni překvapení, požitek nějaký.

Každého nového příchcezího vítal s neobyčejnou láskou a dobrotou. „Když nne tak vliční, las kavě, tak něně přijal,“ psal jeden z nich, „děkoval jsem Pánu Bchu, že se mi tak počěstětilo.“ Jiný se podobně vyslovil a dčdal: „Prznal jsem lned, že tu nemám předs ebcu chyčejného kněze.“

Mohli ho vyrušiti každé hodiny, nikdy se nezlobil, nýbrž přijal každého s úsměvem na itech. Zkiátka byl něncu matkou svým novicům, ale též přítným čtcem, poněvadž nepřed žádně plevičatostí. Žádal, aby budoucí řehelník byl umrtven a čbětavý. Kládl váhu velikou na veřejné skutky kající a na zvyk dvakrát za týden užívati discipliny. Zvláště tato poslednění cvička měla býti cvičbou pokory a lásky. Říkal: „Bičují se jen čtrci a bícníci, vypraskejše se jen psi. Pokčme se a sice z lásky k našemu Pánu, svatému nad svaté, jenž pro nás bičován býti ráčil.“

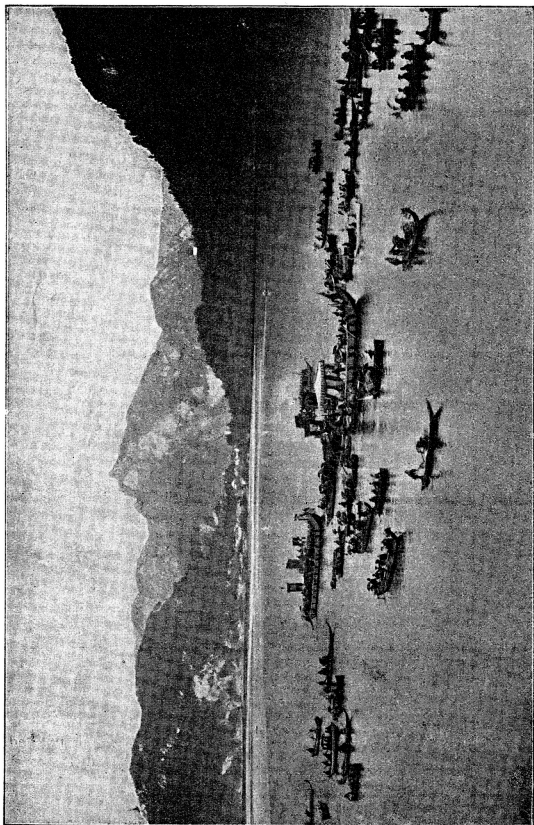
Ostatně byl velmi dojet, vida velik mladých lidí, kteří bičovali své tělo, kde to tak nnczí ho vydávali naruživostem. Jemu bránilo slabě

zdraví, i poslušnost, by se zúčastňoval těchto kajících skutků, jichž dříve tolik užíval i zneužíval. Často říkal vzdychaje: „Kážu vám umrtvení a dávám vám dobrý příklad, čdávaje se klidu.“

Ale umrtvení mu nesčázelo, musel n ncho trpěti. Nikdy však nenafkal, a když ho kdo překvapil při kašli a dusivčsti, říkal klidně: „Náš Pán více trpěl, a byl nevinen.“ Poslednění měsíce, jež prožil v noviciátě, byly pro něho dčbcu těžkých bolestí. Novic mu velmi blízký tvrdil, že ži vt jeho byl pravým mučednictvím. A přece měl vždy úsměv na itech, když byl mezi svými novici a obviňoval se, že jiným ješt pohčršením nedostatkem umrtvení a trpělivčsti. Ostatně přiznal příteli, že v dcn svého svčcení kněžského se úplně čbětval Panně Marii, a tuto čdevzdanceť čbncvil, když skládal věčné sliby. Byl šťasten při myšlence, že tčtu čbětí úplně a pro vždy náležel Pánu, a radčoval se, že nyní v slově mu třeba státi.

Zbožný mistr přál všem, které milčval, tužěž milčst, a nejméně štěl novice, které měl rád. Vykazoval jim nejtvrdší a upčkčující práce, a ničeho jim nepřčinul. Ječncu zavčlal ra knoci rcku k sobě ječného milčvného žáka, jehož noviciát se končil. Když mu udělil některé rady, řekl mu: „Dítě mé, jak drahý jste srdci mému! Vy jste to vždycky nepozčrcval. Vedl jsem vás po drsných cestách a káral vás úmyslně, ale při všem neměl jsem jiného účelu, jak vás posčvětit.“ A ten nebyl jediným, u něhož takové jednání prováděl. Čhtěl svatými udělat všecy, které měl za schčpné k tcmu.

A jak pracčval, aby je cvičil v umrtvení, tak též peččval, aby je osvčbedil čd náklonnčsti k statkům tčhto svčta. Kážal stále o lásce k chudčbě, a vštěpčval jim, že jako slučččnčci chudých mají žiti jako chučf

SLAVNOST BOŽÍHO TĚLA NA JEZEŘE.

sami. Děkoval Pánu Bohu, že náležel ke kongregaci opravdu chudé, a chtěl, aby jeho novicové důkladně studovali slib klášterní chudoby. Stále to opakoval a byl přísný v té věci. Ubezpečoval, že opustí-li někteří řeholníci svou kongregaci, děje se tak proto, že povinnosti noviciátu správně nepochopili.

Představil-li se nový novic, nikterak nátlak na něho nečiril ohledně jeho povolání. Podal mu přesné vysvětlivky, ukázal mu, jak vznešený cíl sledují, neskrýval před ním, jaké oběti na něho čekají. Viděl-li, že váhá,

vyložil mu účel jiných řeholí a ponechal rozhodnutí Pánu Bohu.

Vrátil-li se novic opět do světa, doprovodil ho zbožný kněz při odchodu až k bráně, a pak se vrhl před obrazem Panny Marie, aby ho doprovodil její lásce.

V přírodě mluvilo mu vše o Bohu. Květ u cesty ho vybízel, aby chválil Pána Boha. Oceán byl v jeho očích obrazem Srdce Panny Marie. Když ho pozoroval, zpíval si rád písně mariánské. Pak přetékal jeho srdce a oko zas lzelo. (P. d.)

o o o

MARIE TESAŘOVA :

Prosba.

V Tvou náruč, Máti, měkkou, starostlivou
dnes sevři duši, holubičku snivou,
neb zraněna má křídla šípem jedovatým;
svým teplým dechem jako jarním vánkem
mé zahřej nitro, dřímá zimy spánkem,
tam vše, co vznášelo mne k prahům zlatým.

Na zraněná má křídla pocel sladký
mi vtiskni, Máti, pak ret jejich vratký
se zase vzechopí novou, svěží silou
pak vlétnu zas do zářivých až stanů
a připojím se k sboru nebešťanů
a zapěji Ti píseň věčně milou.

Zde ku Tvým nohám v pokoře si klekám
a v touze svaté, nedočkavě čekám
kdy padne v duši mou Tvůj pohled tklivý
a v hledu tom, jak ve slunečném svitu
mi v srdci zkvete plno nových citů,
že kvěsti budou jako z jara nivy.

!o o o

Obrázky z katolických misíí.

Podává Maxmilian Weinberger.

Ze země pólnočního slunce.

Zemí pólnočního slunce nazývá se Norvéžsko, jehož severní břehy omývá severní Ledové moře. V její severnější části trvá zima téměř devět měsíců a celý ten čas slunce se na obloze ani neukáže. Rozumí se, že pak není ani světla denního a zemi zahaluje dlouhá noc, jejíž temnota za dne ustupuje polovičnímu šeru. Za to v létě, které trvá jen tři měsíce,

slunce vůbec nezapadá, a les tále krouží na obzoru, takže v tomto období je stálý den, i o pólnoční. Odtud název „země pólnočního slunce“.

Obyvatelstvo Norvéžska hlásí se většinou k vyznání protestantskému. Katolíci, jsouce v menšině, jsou po celé zemi roztroušeni a mezi nimi vedou duchovní právu katolíčtí misionáři. Někteří z nich a sice v několika větších městech, mají sídlo stálé, ale

většina, majíc farnosti velkého rozměru, obcházejí jednotlivé stanice v delším nebo kratším čase, počtne jako v krajinách pohanských. A jako misionář-kněz objíždí misionářské stanice v jistém obvodu, tak objíždí misionář biskup všechny stanice celé země.

Poslyšme, co nám o takové apoštolské cestě vypravuje norský biskup J. O. Fallize.

„Právě jsem dokončil svou letošní pastýřskou cestu, která mne vedla na všechny naše stanice, vyjma dvě. Byla to cesta hodně obtížná pro mne, starce 73letého, jemuž chudoba ani nedovolila, aby si na nekončících cestách počel mršného pobřeží přibrals obě některého kněze jako průvodce. Nikdy jsem se nebál mře, ani za hrozných bouří, které lidé jako mřem házejí a ji na nebezpečná skaliska vrhají. Avšak tentokrát třásl jsem se nejen zimou, která mne i v měsíci červenci v čněch drsných končinách přisvědčím Ledovým mři lomcovala, ale více ještě při pohledu na nebezpečné miny, které se utrhly, počel celého pobřeží plovaly a loď ohrožovaly. Na krátké cestě mezi městy Arendalem a Kristiansundem počkali jsme neméně než pět takových příšerných nestvůr a v ten den, když jsem v jednom přístavním městě břimoval, dopravily jich norské torpédové čluny 23 do blízké zátoky, kde byly učiněny neškodnými. Mě útěchu byla myšlenka, že věřovstec na svých apoštolských cestách má dva svaté anděly strážné, svého vlastního a čněho, jenž střeží a chrání misionář.

Všude, kam jsem přišel, našel jsem velkou nouzi a bídu. Vzpomínám-li si na nedostatek, s jakým většina našich misionářů musí zápasiti, vzpomínám-li si, jaksi musil čas to i to nejpotřebnější odpočítati, aby své stanice před zánikem zachránili, pak nemohu se klidněte sáz držeti. Zvláště je mi líto, že jim nemohu vydatnější pomocí poskytnuti, je to přispěvků vždy méně dochází a tyto pro nepřiznivé poměry válečné, když sem dojdou, víc než polovici na čeré ztrácejí. Mnozí lidé i zde v Norsku za války

nabyli ochranného jmění a žijí nyní v přepychu. Rozumí se, že to nejsou katolíci, kteří zbohatli; naopak, katolíci jsou většinou nemajetní a mají co činiti, aby se užívali. Přes to čbětují pro svou duchovní právu co mohu a podporují své misionáře, seč jsou. Někteří, a těch je málo, jichžto jmění za války vzrostlo, dávají, jak říkáme, plným rukama a to je pro nás útěhou, pro kterou rádi na všechny útrapy zapomínáme.

V posledních době hrczí nám ještě jiná útrapa. Již nemáme žádných oltářních svící a jest nám spokojiti se s různými náhražkami. Již se nedostává i oleje, ba i petroleje pro věčnou lampu a my nevíme, odkud vzíti nějakou náhražku. K tomu ještě obáváme se, že nebude ani mešního vína. Zásoby docházejí a všechen dovoz je cdfiznut. Velký Bože, co z nás bude, nebudeme-li moci mši sv. sloužiti, s vaté přijímání počdávati a nebudeme-li Spasitele mítí ve svato tánku? Nemohu si myšlenky té ani domysli. Kěz by moje kroky u říšsko-německé vlády, aby nám vývoz potřebného mešního vína dovolila, měly dobrý výsledek a rá duševní úzkost vzala konec!

To byla stinná stránka mé apoštolské cesty. Bohudfky, měla však také mnoho stránek vělých. Radostnou horlivost ve víře, život počle víry, vždy častější přijímání svatých svátostí dětinnou oddanost k církvi sv. na byl jsem všude. Celému zástupu obráccných na víru katolickou mohl jsem uděliiti svátost sv. břimování. Na některých stanicích byl přírůstek věřících tak veliký, že kostel už pro všechny nestačil. Rádost a žalost zároveň; radost nad rozšířením království Božího, žalost, že není peněz na přístavbu. Ano, kdyžchom všude tak zánorné katolíky měli, jako byl onen velkobocločník v Bergenách, který nedávno 5000 korun na opravu kostelní střechy věnoval a našim sestřám Františkánkám, které ho v nemocí ošetřovaly, celých 90.000 korun na zaplacení jejich dluhů daroval; a proto jako byla ona ztovaná paní v Arendalu, která přistoupivši na víru katolickou,

za mnoho tisíc krásný spolkový dům pro katolíky zakoupila, který jsem sám slavnostně otevřel; anebo jako byli katolíci v Tromsø, kteří za velkodušné podpory protestantského zastupitelstva obecního svůj kostel větrem a boufemi nadobro poškozený, v nádhernou svatyni proměnili a radostí oplývali, že mně, svému velepastýři, za mé návštěvy toto překvapení mohli způsobiti; slovem, kdybychom více takových zámožných katolíků měli, pak by mi věru úzkostlivé starosti o naše zdejší misie značnou měrou ubylo. Podotýkám ještě, že moje překvapení bylo tím větší, když se mnou místní duchovní správce sdělil, že městské představenstvo, ač protestantské, mimo značný příspěvek na kostel, také pro naši školu značnou podporou peněžitou povolilo.

Kdybych chtěl všeccky potěšitelné případy vypravovati, které mi moje strasti a námahy osladily, nepřišel bych tak snadno ke konci. Povím aspoň něco.

Když jsem před desíti lety biřmoval v nejsevernějším městě na světě, Hammerfestě, byla mezi biřmovanci 16letá dívka, dcera hodně, katolické rodiny, na odlehlem ostrově Ledového moře žijící. Ve svých bělostných šatech vypadala jako anděl, kterému scházela jenom křídla, aby uletěl do nebe. „Hulda je skutečně čistým andělem,“ řekl mi místní misionář, „kež by jí Bůh jen v tomto zkaženém světě hodnou a čistou zachoval!“ Po službách Božích přišla ke mně a pravila s dětinnou důvěrou: „Ctihodný otče, ráda bych se stala sestrou sv. Františka, o kterých jste tak pěkně psal! Avšak matka je churava a slába a říká, že by nemohla bez mé pomoci ostatní děti vychovati. Co mám učiniti?“

„Staň se sestrou, Huldo,“ odpověděl jsem, „avšak zachovej také čtvrté přikázání Boží. Ošetřuj svou nemocnou matku jako milosrdná sestra, buď svému otci milou, pomocnou dcerou, buď svým bratřím a sestram andělem strážným a zároveň zůstaň věrna božskému Spasiteli. A když potom tvá mladší sestřička bude

tak stará jako ty, pak odeber se, provázena požehnáním svých rodičů, do kláštera.“

„Ctihodný otče, to učiním. Dejte mi k tomu své požehnání.“

Uplynulo deset let. Při každé návštěvě pravil mi misionář, že Hulda je stále tatáž čistá, prostá duše, jakou tehdy byla, když mi svoje přání vyjevila. Minulý červenec byl jsem zase v Hammerfestě. Po slavných službách Božích přišla Hulda zase ke mně. Z útlého dítky stala se statná, kvetoucí panna, milá a skromná, jako před desíti lety.

„Nyní je má mladší sestra Ragnhild 16 roků stará,“ pravila, „a otec a matka nechtějí mému štěstí býti v cestě a uspořili si od úst výbavu i peníze na cestu. Ctihodný otče, když za uplynulých dlouhých let v létě slunce o půl noci vlny mořské a naše ledovce ozařovalo, tu zdálo se mi, jakoby nebe samo se otevřelo a mně kynulo a když za dlouhé zimy vlny mořské hučely a laviny s třeskotem se sypaly, když ledovce praštěly a boufě od skalnatých břehů s děsným hukotem se odrážely, tu zdálo se mi, jakobych z rozbořených živlů slyšela hlas Boží: „Pojď, pojď!“ Nebudu-li nyní moci hlasu toho poslecnouti a jíti, kam mne volá, pak touhou umru. Můžete mne nyní jako nejposlednější svých dcer přijmouti?“

Tak vroucně ještě žádná dívka se mnou nemluvila, jako tato prostá dcera ledového severu. Pohmut, odpovéděl jsem jí:

„Uposlechni tedy hlasu Božího. Mé otcovské požehnání tě doprovází. Ohlášim tě ihned.“

Hulda, rozloučivši se s domovem, odebrala se na jih, do města Bergen a připravuje se nyní na přijetí do kláštera. Duch Boží vane, kde chce, jak v říši půlnocního slunce, tak i na palčivém jihu. A když vane, pak plesá duše misionářova a zapomíná na všechny starosti.

Před lety nalezl chudobný, churavý, polohluchý mladík vysokého severu cestu k mateřské církvi podivuhodným způsobem. Nemaje nikde domova, toulal se světem, aby si kousek

chleba vyžebrał. V těžké nemoci zatemnil se jeho rozum. Byl tedy dopraven dosvé ctiny a přijat do útulny pro choromyslné, nedaleko města, — jménem Bodd, ale velmi daleko od kterékoliv misijní stanice. Na podzim minulého roku dostal jsem od ubožáka psaní, kde píše: „Ctihodný otče, váš syn Karel je blízek smrti. Kéž by přišel nějaký kněz, aby mne připravil.“ Telegrafoval jsem ihned misicnáři do Tromsø, aby se tam ihned odebral. Stalo se. Cesta trvala osm dní a stála mnoho peněz: ale Karel, jenž byl zase rozumu nabył, přijal svaté svátosti umfrajících a plakal radostí. „Nyní rád umru,“ pravil loučícmu se knězi, „bolš mne toliko, že nemohu od kněze v posvěcené zemi pohřben býti.“

Po několika nedělich oznámil mi řiditel útulny, že Karel klidně zemřel a byl pochován. List zastihl mne na mé zpáteční cestě ze severu. Karel musí dostati katolický pohřeb, řekl jsem si u sebe. Z Tromsø prosil jsem telegraficky řiditele útulny, aby mi objednal povoz od přístavu, abych mezitím, co parník v přístavu se zdrží, na vzdálený hřbitov se odebrati a potřebné obřady vykcnati mohl. Lidumilný řiditel přijel do přístavu sám a za krátko uhaněl js me na hřbitov. Ale jaké to překvapení! Co ani Karel ani já jsme netušili — Karel, odpočíval ve sfínu prastarého katolického kostela v zemi posvěcené, uprostřed svých katolických předků, kteří tam před sta lety také svůj poslední odpočinek nabyli. Hluboce dojat, vykcnal jsem katolické modlitby a obřady, zatím co víchor s blízkého a zasněženého pohoří pěl píseň pohřební. Ubohý Karel byl v posvěcené zemi a co od reformace ještě žádnému Norvěžanu se nestalo, od katolického biskupa pochován. Když řiditel moje staré údy, uprostřed června zimou se třesoucí ve voze srovnal a do teplých houní zabalil, stiskl mi ruku a řekl

pohnut: „Katolická církev je přece jenom dobrá matka; neboť jedině dobrá matka může tak mateřsky na poslední ze svých dítek pamatovati.“ — Ach, kéž by to jenom všechny od své milující matky násilně cdtřzené dítky věděly!

Bohu díky! Zdá se, že Norvěžané vždy více to poznávají a vždy více od těch se odvracejí, kteří byli za doby reformace mezi jejich otci a mateřskou církví propastí vykopalí. O tom jsme se zase jednou o minulém právě čtyřstiletém jubileu Lutherově přesvědčili. Byly sice při této příležitosti prastaré, již bezpočtukrát vyvrácené žaloby proti katolické církvi zase ze země vyhrabány a slovem a písmem po zemi rozšiřovány. Ale vedle toho pozvedly se též mocné hlasy, které bez předpojatosti rozštěpení víry, jakozto nešťastnou vzpouru odsuzovaly a roztržky církevní jako národního neštěstí pro Norvěžsko želely.

Několik neděl před luteránskou slavností přišel ke mně předseda studentského spolku university v Kristiinii a prosil mne, abych v některý slavnostní den ve spolku měl přednášku a v přednášce abych dokázal, jak zhoubný vliv mělo rozštěpení víry na život a vzdělanost. Doložil, že chvalo zpěvy na Luthera a jeho dílo nelze nechati bez námítky. Vyložil jsem mu, že přímé zasažení katolického biskupa do luteránské slavnosti neucímilo by na nekatolíky dobrého dojmu a radil jsem mu, aby místo mne pozval na slavnost jednoho z našich misicnářů, jenž sám byl kdysi lutheránem. Předseda uznal mou námítku za správnou a učinil podle mé rady.

Časy se změnily, v Norvěžsku i ostatní Skandinavii. Kéž by nám jenom nescházelo pracovních sil, abychom úrodu ze zdejší vinice Páně mohli skliditi do stodol.

Různé zprávy.

Proti židovské vládě v Palestině. Za předsednictví kardinála Merciera, arcibiskupa z Mechliny a Josefa Reinacha utvořila se v Paříži organisace Sváté země, aby pracovala proti vytvoření nového židovského státu v Palestině. Palestina musí zůstatí podstatnou částí Syrie. Protektorát nad Svatou zemí bude mít nejspíše Francie.

Náboženské průvodý ve Francii dovoleny. V některých městech francouzských nebyly tiž dovoleny k nati veřejné průvodý náboženské o různých svátcích a slavnostech církevních. Byla to nespravedlivost veliká, protože socialistické průvodý a tábory byly dovoleny — katolické nikoliv. Nyní

byl zákaz ten zrušen. U nás by také rádi všecko hnutí katolické zakázali, ale nedáme se; když svoboda, tak svoboda také pro naše katolické náboženství. Musíme je všude hájit a statečně si vésti.

*

Májová pobožnost, kterou složil P. Alfons Muzaretti T. J. přeložil Dr. K. Viátný. Vydáno v Praze, Cyrill-Methodějskou tiskárnu V. Kotíba. Cena 3 K. — Knižka obsahuje na každý den krátké rozjímání, příklad; kvítek t. j. dobré předsevzetí na ten den a službu, jakou chce kdo P. Marii téhož dne prokázat. Doporučujeme. Redakce.

o o o

Díkůvzdání božskému Srdci Páně.

Z Kroměříže. Poděkování Božskému Srdci Páně za uzdravení. Plnic svůj slib vzdávám vřucí dík nohy. P. K.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za zasvěcení se rodin Tvému nejsv. Srdci a na všechny úmysly, jež doporučený jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštol. modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce. Srdce Ježíše a Marie, zachraň církev, naši vlast a národ náš československý!

Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen! (Pokaždé odpustky 300 dní, jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnočné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Hešlo apoštolské: Rodiny nejsv. Srdci Páně.

Úmysl v červenci 1919: Křížácké tažení dítek.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník LIII.

Vychází počátkem každého měsíce.

Červenec 1919.

Srdce Páně, budiž s námi, ctnostem svým nás vyučuj, veď nás země pustinami, ve všech bídách při nás stůj. V službu Tvou dnes odchováme, sebe i své rodiny, Tobě věrnost přísaháme do poslední hodiny.

Sjednocená modlitba dítek.

(Hlavní úmysl.)

Když chtěl Israel v dobách těžkých usmířiti Hospodina, plakali mezi síní a oltářem kněží, služebníci Hospodinovi a volali: Odpusť, Hospodine, odpusť lidu svému; nevydávej dědičtví svého v pohánění, aby nad nimi panovali náročové (t. j. pohané). Mezitím ve chrámě dívky spínaly ruce své k nebi a modlitbou chtěly býti prostředníky mezi Bohem a hříšným lidem. Jistě prosba dítek nevinných byla vyslyšena a Bůh byl usmířen. Že dívky zbožné a nevinné byly a jsou dosud Pánu Bohu milými, dosvědčuje samo Písmo sv., vypravující nám o Pánu Ježíši, jak miloval dívky, jak je k sobě zval, jim mluvil a pravil: „Takových jest království nebeské.“ Andělé jejich strážní přednášejí prosby jejich před trůnem Božím. Církev sv. nikdy nezapomněla na tuto lásku Spasitele našeho k dětkám, ani na to, jak milá je modlitba dítek Pánu nebes a země. Proto v dobách velikých neštěstí a pohromách křesťanstva, jako jsou válka, mor, hlad, vybičela nejen kněze ku kajícím prosbám, ale zvláště dívky měla k tomu, aby Pána Boha prosily a jej usmířily. Sv. Vincenc Paulanský umírají, napomínal své spolu-bratry: Modlete se mnoho a hleďte, aby se i dívky mnoho modlily.“

Před zabráním města Říma ustavilo se vojsko papežské a tu jeden voják pravil papeži Piu IX.: „Sv. Otče, jsem zuavem již dlouho; v loleji jsme se za Tvoji Svatost modlivali Zdrávas Maria, zachovávali dobu mlčení, obětovali sv. přijímání.“ Pius IX. na to s úsměvem odpověděl: „Zdrávas Maria, dobře, — dobu mlčení, ještě lépe —, sv. přijímání, toť nejlepší!“ A Pius X. v dekretu 20. prosince 1905 rozhodnul o častém a denním sv. přijímání; neboť tolo jest za našich časů obzvláště si přátí, kdy na sv. náboženství a víru katolickou ze všech stran se útočí a kdy pravá láska k Bohu a zbožnost tak velice poklesla. Ano sv. Otec ustanovil, aby dívky v nejujtějším věku mohly přistupovati ke stolu Páně a tím již od útlého mládí navykaly na sv. přijímání. Časy jsou zlé! Čeká nás kulturní boj! Chceme-li nejen obstáti v boji, ale i zvítěziti, je třeba mnoho se modliti a modlitbou rozlojnití naší víru a obroditi celý náš život. Nejučinnější je jistotně pobožnost k nejsv. Srdci Páně, časté i denní sv. přijímání, obětování na ten úmysl, abychom víru svou zachovali a podle ní živi byli. Jelikož ale jsme chybní, ba i hříšníci a nehoďní, veďme dívky malé k Pánu Ježíši, aby ony jej prosily, Jej do

srdce nevinného přijímaly, pro sebe i pro nás dospělé potřeby milosti vyprosily. Ať se spojí dospělí a děti v jeden veliký šik, ať všichni spínají ruce své k nebesům, kněží i laikové, dospělí i děti malé, aby se láskyplně Srdce Pána Ježíše nad námi smilovalo, nás všechny chránilo, nám všem že-

lhalo a nevydalo nás v ruce nepřátel našich. Podívejte vedte děti k modlitbě, vodte je do chrámu Páně, navykejte je, aby hodně často přistupovaly ke sv. přijímání a tím usmířovaly Pána Pána našeho, kterýž a nejvyšší dobrotvý, slituje se nad námi a nedá nám zahynouti, ale dá stkvělé nám vítězství!

o o o

MARIE TESAŘOVA :

Navštívení Panny Marie.

Proč dnes ptáčeků libé hlasy
rozpěly se v jásot plesný
či snad chtějí uvítati
léto — sestru sličné Vesny?

Pozdě znějí písně vaše,
pozdě, léto už je tady,
ptáčkové však pějí dále,
nevšimli si mojí rady.

I ty kvítky vůni v nadnou
vydechují v poli, v lese,
vůni jejich širým krajem
větérku van mile nese.

A ty stromy sklánějí se
níž a níže k naší zemi;
v celé přírodě dnes zřítí
slavnostní jen jakés chvění.

Z Nazaretu Panna svatá
do Hebronu k tetě spěje,
pod svým srdcem nese Toho
Jehož vůlí vše se děje.

Uč nás Slovo věčné otíti,
Jež tu skryto s námi žije,
duše vděčná „Magnificat“
s Tebou, Máti, krásný vije.

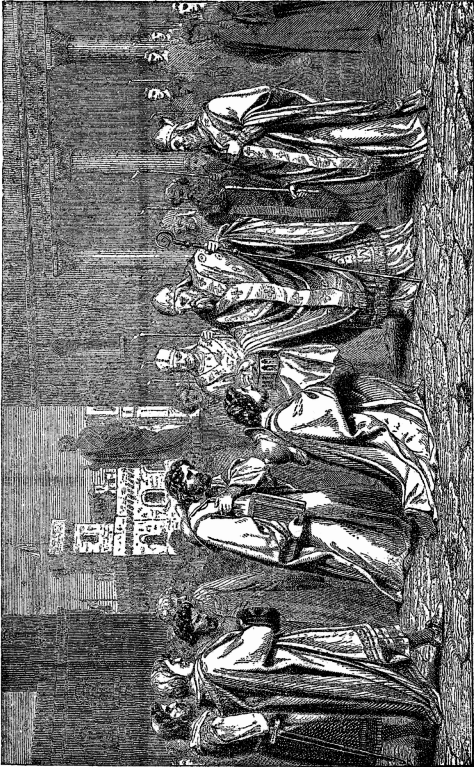
o o o

Jak se Pán Bůh o nás stará.

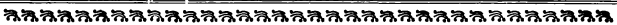
Jarolím St. Pavlík.

Pán Bůh je naším otcem a my jsme jeho děti. My se modlíme k němu: Otče náš, jenž jsi na nebesích! Zdalíž není otcem tvým, jenž tě učinil a stvořil? praví Mojžíš ve svém chvalo zpěvu. Vstupuji k Otci

svému a vašemu, pravil Spasitel před svým nanebevstoupením. Pán Bůh je dobrým otcem, ba nejlepším otcem; iáčný otec na zemi nemiluje dítě svých tak, jak nás nebeský Otec miluje.

PŘÍCHOD SV. CYRILLĀ Ā METHODĀ DO ŘÍMĀ.

Každý otec stará se o své dítky, aby měly co jísti. Nebeský Otec stará se o všechny lidi, aby měli co jísti. Nechává růsti obilí, ovoce a plodiny: z jednoho zrnka činí 30, 60 i 100 zrnků; kdyby toho nebylo, nemohlo by lidstvo existovati. Bůh stvořil člověka proto chce mu i dáti, čeho k zachování života potřebuje; neboť nestvořil ho, aby umřel, ale aby žil a sobě, na zemi nebe zasloužil. Pán Bůh svědomitě plní otcovské povinnosti. Žalmista se modlí: Jako se otec nad dítkami svými smilovává, tak se smilovává Hospodin nad těmi, kteří se ho bojí, neboť ví, jací jsme tvorové. Sv. Augustin volá: Kdo živí celý okřátek zemský jak ten, který z několika zrn osení tvoří?

Často živí Pán Bůh lidi způsobem zázračným; nemá-li obyčejný způsob dítkami záného výsledku. Čtyřicet let živil Pán Bůh na poušti lid israel'ský mannou s nebe. K Eliášovi na potoku Karif poslal každý den havrana, jenž mu chléb přinesl. I sv. poustevníku Pavlovi přinesl havran každý den půl bochníku chleba, a když ho svatý opat Antonin navštívil, celý bochník. Mouku včovy v Sareptě, hospodyně proroka Eliáše, rozmnožil Bůh zázračným způsobem; její hrnc na mouku nebyl nikdy prázdný. Daniel v jámě lvové nejedl již celý týden; prorok Habakuk, andělem přenesen, donesl mu pokrm. V evangeliu čteme, kterak Spasitel, protože měl útrpnost s lidem, sedm chlebů zázračně rozmnožil, tak že vystačil pro 4000 mužů, ba i ještě mnoho zůstalo, i při jiné příležitosti nasýtil zázračně pět chlebů pět tisíc mužů a ženy a děti k tomu. I v životopise mnohých svatých čteme, že z moci Boží potraviny zázračným způsobem rozmnožili.

Mějme tedy důvěru k Prozřetelnosti božské, která se stará i o nerozumná zvířata a ptáky živí, kteří nevědí, ani nevědí; ona zajistě najde cestu a prostředky, abychom byli zapopřaveni tím, čeho k životu potřebujeme. Mnohý otec má strach, že by měl mnoho dětí, myslí si, že nebude je moci uživit; možná se bojí,

že se musí sám uskrovniti a dopouští se hříchu proti svatému manželství, aby byl zbaven otcovských starostí. Takové jednání musíme odsouditi. — Zkušenost učí, že pro mnohé děti ještě nepanuje hlad v rodině; rodiče však n' si plně pracovati a spořilivě žíti. Lakomec má strach, že bude hladem; proto nic chudým nedává a nechá raději potraviny se zkaziti. Jsou i takoví, kteří se z nouze, anebo protože se nouze bojí, oběsí anebo do vody skočí. Ztratili důvěru k nebeskému Otci; ztráta důvěry v Boha je hříchem. Pán Bůh nikoho neopustí, kdo ho neopustí. On šatí lilie a živí ptactvo; zda-liž nešte více než oni? pravil Pán Je š. Oči všech, modlí se žalmista, doufají v tebe, Hospodine, a ty dáváš jim pokrm včas patřičný; otvíráš ruku svou a žebnáš každému živočichu.

Když se tedy Pán Bůh o všechny své dítky, o všechny své tvory stará, odkud neúroda a hlad? Proč zničí mráz a kroupy mnoho oslbnou žer, proč myši, kobylky a housenky plodiny okousají? Proč snijí obilí velkým mokrem a seschlé píče velikým suchem? Proč radá dobytek? Pro hřích. Adam přestoupil příkázání Boha a jedl zapovězený pokrm, zapovězený plod; za trest měl mítí nouzi i o dovolené plody. Zlořečená bude země při díle tvém, trní a hloží tobě ponese, v potu tváře své budeš se z ní živiti a chléb svůj jísti. Země, která mu byla živitelkou a matkou, stala se teď jeho macechou; a ještě dnes dělá hřích ze země na počátku tak úrodné macechu, jež nám špatnou za práci dává odměnu a potraviny odjírá.

Má-li Pán Bůh plodinám našim žebnati, musíme se především hříchu varovati, Pána Boha poslouchati, jeho příkázání zachovávat. Israeliťm vzkázal Bůh po Mojžíši, slova jeho platí i nám: Zachovávejte mě soboty a mějte v úctě mou svatyni. Neděli tedy třeba světiti a službám Božím nábožně obcovati! Budete-li choditi podle mých příkázání a je zachovávat, pošlu vám dešť ve svůj čas a země přinese svou úrodu a stromy budou plny ovoce. Čas mlácení potrývá až do

vinobraní, a vinobraní až do setí; dost chleba mítí budete, abyste se nasýtily a beze strachu přebývali v zemi své. Chci dáti mír vašim končinám; budete spáti, a nebude nikdo, kdo by vás vyrušil. Vyhubím divokou zvěř, a meč nevnikne do vašich končin. Budete mítí všeho v hojnosti, a staré odhodíte, když přijde nové. Chci s vámi obcovati a býti vašim Bohem, a vy budete mým lidem.

Pakli však mne nebudete poslouchati a činiti podle přikázání mých, zavrhnete-li mé zákony a zničíte mou úmluvu, navštívím vás náhle chucobou. Nadarmo budete pracovati, země nevydá žádné úrody a stromy nedají žádné ovoce. A ještě jinými tresty pohrozil Pán Bůh přestupníkům zákona jeho.

Na požehnaní Božím všechno zaleží. Požehnaní Boho musíme se však počnými učiniti. Kdo věrně slouží Pánu Bohu, má nároky na jeho požehnaní. Błahoslavený muž, stojí v žalmu 111, jen se Boho bojí; mocným na zemi bude potomstvo jeho, pokolení zločynův bude požehnáno; čest a bohatství bude v domě jeho. Hříšník to uvidí a bude skřípati a hynouti.

Proto služme Pánu Bohu, varujme se hříchu, milujme ctnost, toužíce více po nebeských statcích, jak po pozemských, a můžeme býti přesvědčeni, že nás Pán Bůh nenechá nouzi trpěti. Vrhni na Pána všechnu starost svou, on sám bude tě živiti, napomíná žalmista Páně.

Jeden bohatý kupec ztratil při ztroskotání lodi všechny své statky. Sotva se s nouzi zachránil do přístavu, nechali jej věřitelé vrhnouti do vězení a vzali mu i ostatek jmění, jež

mu moře bylo nechalo. Jeho žena prosila teď o almužnu dům od domu. Jednou potkala se s bohatým mužem, jenž zahledv se do její slíčné tváře, pojal k ní hříšnou lásku a pronásledoval ji hanebnými návrhy, slibuje, pakli je svojí, že jejího muže z vězení vysvobodí a všechny jeho dluhy zaplatí. Žena odvětila, že nepřítí sobě, nýbrž svému muži. Šla k němu do vězení a vyloila mu všechno. Protože však oň počestnost více milovali než zláto, očmítli pokusitele a důvěřovali v Pána Boha. V téně začalí seděl s kupecem bohatý zločinec, jenž měl býti v několika dnech popraven. Ten slyšel všechno, co počestní manželé s sebou vyjednávali, a dojat jejich vytrvalostí, učinil je dědici svého jmění. Teď jim bylo sřoměno.

Tak pomáhá Pán Bůh všem, kteří se ho bojí. Hříchu se vystíhají a počnými zůstávají. Kdo hřeší k vůli časnému prospěchu, je svým vlastním nepřitelem; hřích se na něm pomstí. Mnohé děvče svolí v hřích nečistoty v naději, že dojde zaopatření a udělá partii. Ale jak klamnou jest taková naděje. Jak mnozí to již na sobě zkusili! Místo, co by našli štěstí, padli do neštěstí. Lže, když nedbáme lákadél světa ale zůstaneme Bohu věni; on neopustí svých věrných; on jim bude nápomocen, aby našli výživu svou, jako ony tři dcery v Gataře, jejichž nevinnost chtějí otec k vůli penězům obětovati, ani by s tím byly srozměny, jimž však, aby je před ztrátou počestnosti zachoval, sv. Mikuláš tajně vrhl oknem tolik peněz, že jim to stačilo na výbavu a ony se mohly ku své radosti počestně provdati.

o o o

Bouhvára:

Stáří čili životem vzhůru.

(Část další.)

Četl jsem, že když se učelec Littré vrátil do své vsi Mesnil, dal své vědomosti lékařské ve službu její, jak sám vypravuje: „Uskutečnil jsem, je tomu třicet let, Horácovo: Hoc erat in votis, mám malou zahrádku v

malé vesničce. Když jsem tam přišel, jak jen m se lidé dověděli, že jsem studoval medicínu? Nevím. Ale sedláci, moji sousedé, chodili ke mně na poradu, když onemocněli. Ježto jsem léčil zdarma, byl bych měl převelmi

četné zákaznictvo, ale vymezil jsem přesně obor své působnosti a tu jsem prokázal nepopiratelných služeb nemocným, kteří byli poblíž mého příbytku, když jsem je obezřetně a ochotně navštěvoval. Nyní už mně staroba spřestila tohoto dobročinného úřadu. Ale získal jsem jim přátelství a vděčnost svých sousedů a abych mluvil se starým La Fontainem: „I to je ovoce, na němž si nyní pochutnávám.“

Pasteur, jenž uvedl v Akademii tento příklad svého předchůdce, dokládá, že Littré stal se opravdu „lékařským rádcem celé vsi. Je to prodluž val své studium až do třetí hodiny ráno, jasný svit jeho lampy zářil daleko za noci jako maják, který nemocným dodával naděje. Věděl, že na první zavolání opustí Littré svou práci, aby přispěl svou péčí všude, kde si jí budou přát.“ A pak-li tato veliká láska získala mu přízeň a vděčnost malých lidí, zda nepřispěla k tomu, aby naň splýnula láska a láska Boží?

*

Přál bych si, aby pobyt opravdového křesťana ve vsi byl tam počátkem obdobi, v němž by kvetla nejen zdvořilá uhlazenost, ale i náboženství, víra, ctivost. Kmet má k něčemu takovému větší uschopnění, lepší přípravu než kdo.

Na neštěstí, vesnice nebývá dnes zhusta už skutečnou vesnicí. Na chvatu velikých středisk průmyslných stává se ves jen m více méně rozlehlým předměstím sousedního města, které z ní vybírá spousty svých dělníků a dělnic, aby je každý večer proudem vracelo a s nimi nálezku zlého příkladu, zlých zásad, zlých mravů.

Je to potom hnusná ves bez Boha, jejíž příšerný obraz maluje Augustin Cochin takto: „V takové vsi — žádná víra. Mluva žen nemá již dumného rázu nekonečna, půvabné poesie, nebeské cudnosti. Muž neobráá se již jednou v týdnu věcmi vznešenými, nebývá naváděn k soucitu malých. Není svátků, oddechu, společenského

života, zdvořilosti, pobavení — jen v hrozdě. Lidé se uzavírají, druh druhu se protiví: nic společného, nic povznášejícího, nic ušlechtilého. Pořád jen hruda, hnůj, dobytek, trubce peníze. Jen plácet, kopat, klet, jst, pít se. Člověk žijící mezi zemí a nímou tváří hrubne a brzy znešlechtní. Nehleďte již království Božího a statek bude vám ještě vzat.“

Ale jak tu odpomoci? Zdálo by se, že úkol ten byl by méně nesnadný tu v prostředí života venkovského, kde již celá příroda ukazuje na přítomnost Boží. Než, aby se přítomnost ta poznala a uznala, třeba mít oči. Ale ty oči věrou osvícené bezbožecká škola úředně dítěti vylupuje, dospělému špatný časopis, lhostejnost pak je zavírá těm, kdož vidět nechtějí nebo neumějí. Nemluvte o božské posil roli těm, kdož je obdělávají. Sedlák není básníkem. Pro něho nemají místa, věci, osoby větší ceny, než co mu vynesou. Sedlák nefilosofuje, on počítá. Ale jeho praktický, rozmyslný duch — není-li ovšem sveden moderními mudrlanty — je si dobře vědom, že při každodenní své práci je v trvalé, svrchované odvislosti od někoho mocnějšího. A je to Všem houct, jemuž líbá ruku, jehož jméno se klaní v tajemném koletu všehomíra: „Příteli, nechápe-li, svěť se tomu, jenž stvořil stopku třešně!“ Tet výrok de Maistreův.

Obrátíš se tedy na zdravý rozum venkovana, který byl nazván učitelem života. Když ti, jda s tebou cestou, bude mluvit o slunci a dešti, rozhoř se i ty s ním o Onom, jenž mu dává oběho. A když tě chvíle zazní podvečer klekání z věže vaší osady, smeknete oba zároveň, abyste se pokřičovali a modlili.

Jindy obrátíš se zase k jeho srdci. A když touž cestou začne ti dojat vyprávět o těch, které miluje, o ženě a dětech, povíš mu o někom, kdo jej miluje nekonečně víc, kdo mu dal svou krev, svůj život, slíbil nebe a jehož nutno nade vše milovat.... A když půjdete kolem kříže u cesty, oba pokleknete a sepnete ruce u nohou svého Vykupitele.

A děti? Je-li ve vsi škola křesťanská, ty budeš jí oporou. Na ní spočívá celá budoucnost. Slyším je doma, jak na návsi zpívají, hrají, modlí se křičí: ten křik a zpěv a pláč, toť hudba Boží. Pozdrav, jímž tě na procházce hlučně, vesele vítají, toť hosanna patřící tomu, jehož jim Pán Bůh poslal.

Četl jsem, že veliký, katolický smýšlejší, výmluvný senátor Gabriel de Belcastel, když se asi r. 1888 stal starostou obce Colmiers, věnoval svou péči hlavně dětem onoho městečka. Rád mezi nimi dlíval a říkával: „Člověk je Bohu blíž, když vdechuje čisté ovzduší těch malíčkových.“

Je ve vsi nějaká „lepší třída“ křesťanského smýšlení? Připoj se k ní. Postav se jí v čelo, je-li s prospěchem, buď její hlavou, abys ji vedl, srdcem, abys ji rozohňoval, rukou, abys jí pomáhal. Bude to místní šlechta. I v republice je vždy místo pro vládu šlechty velmi vznešené, šlechty citu, myšlenky, mluvy, společenského obcování, mravů. Kol této aristokracie ducha a srdce, dovede-li se udržeti, seskupí se kdys životní síly Francie.

Neptám se ani — je to, že, otázka věru zbytečná — jsou-li ve tvé vsi lidé chudí a potřební. Z těch chu-

dých dopručil bych tvé přízni zvlášť lidí staré. Kolik ti mají potřeb těla i duše! Nelze ani dceři upozorňovati na strašnou opuštěnost starých nuzných lidí na venkově. Co tu starých nádeníků, starých služebných, starých dělníků, těch, kteří už nemohou pracovat ani chodit, kteří nemají, kam hlavy složit, nemají muže nebo ženy, nemají děti, kteří by jim mohli či chtěli pomoci! Jak může takový chudák žít? A zítra, kterak umře? Vždyť má již osmdesát a co nevidět umře!

A právě tento počet let jeho i tvých, bratře, bude páskou, která spojí tebe a starého vrstevníka. Kolik máte? zeptáš se. — Osmdesát. — Ale já čítám právě tolik. — V kterém roce jste se narodil? — I já. — Kdy jste byl u odvodu? — Já rovněž atd. Z takového sblížení povstává sympatie, potom přátelství. Vždyť jste jako bratři, skoro bych řekl bliženci. A tyto stupně vzpomínek, po nichž spolu kráčíte zpět do blahých, starých časů dětství, mládí, do rodiny, školy, kostela, zdaž ti neposlouží, abys vedl duši starého bratra až k Bohu, až do nebe?

Jsmo bratři věkem, bratři duchem, i bratři v Kristu Ježíši: což nemáme téhož otce? Otče náš, jenž jsi na nebesích....

o o o

MARIE TESAŘOVA :

Pane, nejsem hodna!

Ač toužím po Tobě, jak kvítek po rose,
přec svatá hrůza chvěje mojí hrudí,
a pokorně se kloním vůli Tvé,
když touhy plamen v srdci mém se budí,
si šeptám: Pane, nejsem hodna!

Vždyť kdybych měla lásku serafů — — —
jak z jara lučina když hýjí květem,
v mé duši tak květný palouk byl,
přec šeptala bych chvějícím se retem,
že Tebe, Pane, nejsem hodna!

To srdce moje chladné jako led
a duše květy szechly hříchů mrazy,
jak nemám tedy volat v pokoře,
když patřím k tajemné Tvé lásce hrázi,
Tvé lásky, Pane, nejsem hodna!

Ne, nejsem hodna, drahý Pane můj,
bych požívala andělské té Manny,
než lásky Tvoje nevyvážený proud
nech těci v hrudí mi z Tvého Srdce rány
buď milostiv — ač nejsem hodna!

o o o

„Vůdce cesty byl jsi“. (Žalm. 79, 10.)

Ku svátku sv. Jakuba píše Ignát Z h á n ě l.

Po celý středověk a ještě dlouho do nového věku bylo světovým poutním místem San Jago Kompostela. Jest v západní části Španělska a utvářá se tam hrob svatého apoštola Jakuba. Bývá vyobrazen s poutnickou holí v ruce. Jest apoštolem Španělska. Obrátil obyvatelstvo této země na víru Kristovu.

I my všichni jsme poutníky, putujeme; vůdcem na této cestě mohl by nám býti svatý apoštol Jakub. „Poutníci jsme, pohoštinu tuto na zemi žijeme, jsme přičozí, nejsme tu to stále, jako všichni otcové naši.“ I. Par. 29, 15. Poutníky, cestujícími, hosty, přičozími jsme tu na světě proto, poněvadž tu nemáme stále otčiny, ale putujeme ku věčnosti, kde jest naše pravá vlast. Sv. Basilius napsal v této příčině: „Jsem cizincem a poutníkem na celém světě božím.“ Proto napomínal svatý Bernard: „Prosím, abychom šli tuto na světě, kde jsme hosty, kde žijeme jako ve vojně, nestavěli za obydlí pevné domy, ale malé chaty. Když nás požádá Bůh z tohoto slzavého údolí, můžeme rychle odcestovati do vlasti a do svého města.“

Každé novorozeně dostává při příchodu na tento svět poutnickou hůl a odloží ji teprve, až duše uletí a tělo se vloží do rakve, kteráž není vlastně ničím jiným, než druhou kolébkou. Pak jest člověk u svého cíle, u věčnosti, pouť jest ukončena a nastává odpočinek.

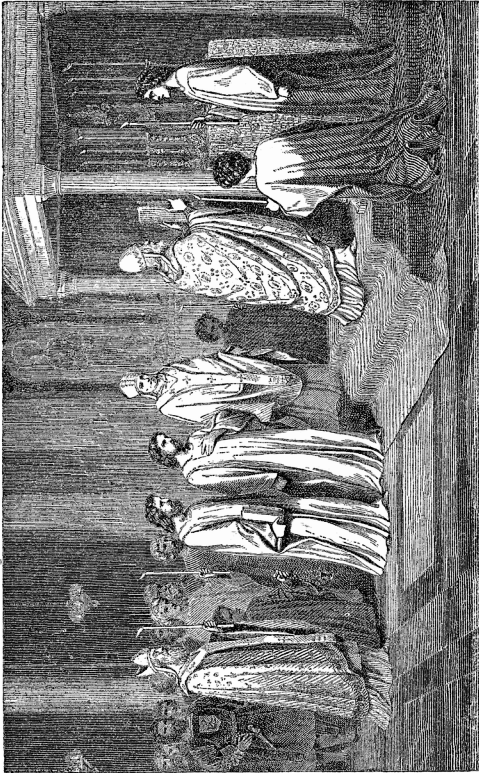
J sme poutníci. Když vstoupal Ježíš Kristus na nebesa, poručil svým apoštolům: „Dána jest mi všeliká moc na nebi i na zemi. Jdouce tedy učte všechny národy, křtíce je ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého, učíce je zachovávatí všechno, co jsem přikázal vám; a aj, já jsem s vámi po všechny dni až do skonání světa.“ Mat. 28, 12, 20. Svatý apoštol Jakub vydal se do Španělska, což bylo tehdy spojeno s přemnohými obtížemi a nebezpečími. Ale nelekal se žádných

nesnází, vypravil se dobře opatřen vším potřebným na cestu. V ruce měl poutnickou hůl, modlitba byla jeho zbraní, slova pravdy jeho mečem. Důvěřuje v pomoc Boží, v přispění s hůry, putoval do Španěla hlásal tam Ukřížovaného, věren slovům svatého Pavla, který o sobě pravil: „My kážeme Krista ukřížovaného; pohoršení to židům, pohanům pak bláznovství, ale těm, kteří jsou povoláni, Krista, Boží to moc a Boží moudrost.“ I. ke Kor. 1, 28, 24.

Toužili by lidé po majetku, užívali by k jeho dosáhnutí i prostředků nekalých, hříšných, kdyby si vždy připomínali slovo Páně: „Neskládejte sobě pokladů na zemi, kde rez a moč kazí a kde zloději vykopávají a kradou, ale skládejte sobě poklady v nebi, kde to ani rez ani moč nekaží a kde zloději nevykopávají aniž kradou.“ Mat. 6, 19, 20. Poklady takovými buďtež nám: modlitba, láska k Bohu a k bližnímu a vůbec všechny dobré skutky, což vše andělé přednesou před trůnem Božím, jak to učinili s modlitbou Tobiášovou, což potvrdil anděl, průvodčí mladého Tobiáše, kdy se jim dal poznati. Pravil: „Když jsi se modlil a s pláčem a počovával mrtvé a nechávalš oběda svého a mrtvé ukryval jsi přes den v domě svém a v noci pochovávalš je, já jsem obětoval modlitby tvé Fánu.“ Tob. 1, 12.

Putujeme k hrobu. Čas velmi rychle plyne. Jistý zkušený stařec říkával svým vnukům „Spořte s časem, nebo jest naším nejskvostnějším pokladem, který máme na světě; člověku, který promarní čas, nikdy nedůvěřujte.“ Jistý spisovatel napsal: „Čas ztratiti, jest život ztratiti.“ Jiz Job naříkal, kterak rychle utíká čas: „Dnové moji rychlejší byli nežli posel.“ Job 9, 25. Tehdy byl totiž posel vzorem rychlosti, protože měl povinnost poselství své co nejrychleji vyříditi, byl vlastně běhoumem.

Snažme se získati přátele, kteří by nás přijali na věčnost. Zde na světě

SV. CYRILL A METHOD V ŘÍMĚ.

opustí nás i nejlepší přátelé, když se přiblíží naše poslední hodinka. Dále než k hrobu nemůže nás nikdo z lidu doprovodit, za hrobem musíme si sami hledat cestu. Jest proto dobře zavčas se postarat, abychom měli na věčnosti někoho, kdo by se nás tam ujal. Takové přátele měl sv. Vavřinec, který rozdál mezi chudé celé své jmění. Přitele svého poslal před sebou na věčnost sv. Martin. Byla velká zima a jeďa na koni, uviděl podle cesty žebráka zimou se třesoucího. Dal mu polovici svého pláště a získal tím pro věčnost přitele, který mu přichystal příbytek na věčnosti. Podobně učinil svatý Jakub. Byl obžalován, že jest hlasatelem víry Kristovy a odsouzen k smrti. Když byl veden na popraviště, potkal svého udavače, objal jej na znamení, že mu odpouští a pak zemřel radostně za Krista.

Běla nám, kdybychom umírajíce nemohli se vykázati ničím dobrým, žádnými dobrými skutky, ale pouze hříchy a nešlechtnostmi. Bývají mnozí lehkomyšlní! Žijí, jakoby vůbec nebylo žádná věčnost. Na příklad: Velmi často se stává, že se mnozí vysmívají naší svaté víře, že si z ní tropí posměch. Bohužel není nikoho, kdo by víru hájil, není nikoho, kdo by byl schopen dáti trefnou a výstižnou odpověď. Je to dar Boží, umět odpovědět. Jeinou jeťa jakási žena z lidu z poutě z Maria Zell. Měla sebou koš, který prozrazoval, že byla někde dále od svého domova.

Na kterési stanici železniční vstoupilo do vozu několik pánů a paniček po městsku obležených. Pán se zlatými brýlemi dal se s ní do řeči a pravil: „Pani, odkud jedete, kde jste byla? „Jedu z Maria Zell, byla jsem ta na pouti.“ „Vy jste tak hloupá a jezdíte ještě na poutě?“ To jste tam jistě viděla také Pannu Marii?“ „Ano,“ odvětila duchapřítomná žena: „Viděla jsem Pannu Marii, ano, viděla jsem také svatého Josefa i Ježíška, ale byli v hrozných rozpacích, nevěděli si rady, měli neštěstí, utekl jim jejich osel. Zabloudil do společnosti oslů a zapomněl se vrátiti; já jsem tak šťastna a našla jsem jejich osla a našla jsem

i společnost oslů, do níž zabloudil. Musím hned psát do Maria Zell, aby si přijeli pro svého osla, račte mi sdělit, jak je vaše ctěné jméno?“

Přítomní velice chválili duchaplnou ženu, která měla dar od Pána Boha, že uměla tak vtípně a řízně odpovídati. Kéž by osvětil Duch svatý i mnohéz nás tyto řádky čtoucí, abychom podobně vhodně a duchaplně mohli odbýti mluvky a posměváčky (a bohužel jest jich „neskončený počet“, Kazatel 1, 15), kteří by se odvážili drzým jazykem potupně mluvit o naší víře, jejím zakladateli a jejich vyznavačích.

„Snažme se tedy vejíti do odpočívání“ (k Žid. 4, 11) a snažme se žít tak, aby nám Bůh mohl propůjčiti po smrti šťastný život věčný. Svatý Cyprián objasňuje slova Písma tuto uvedená takto: „Uvažte, bratří, že jsme se odřekli světa a žijeme tu na světě jako cizinci a poutníci. Kdo žije vzdálen od vlasti, rád spěchá k ní zpět. Každý, kdo jest na moři, výská radostí, když zavěje příznivý vítr, který poženě jeho loďičku ku břehu, kde bydlí jeho lidé.“

Naší pouti životní staví se v cestu mnoho překážek. My lidé, žijící na rovině, nemáme ponětí o obtížích, které prodělávají lidé, žijící na velehorách. Jak snadno mohou přijíti do nebezpečí života! Ze své vlastní zkušenosti mohu uvést tento případ: Jeden vysoký soudní úředník, můj dobrý přítel, býval po mnoho let na letním pobytu v menší osadě v Alpách. Znal tam dobře každou cesičku a věděl, kde se může líti a kde hrozí nebezpečí. Když se jeinou nevracel ze své odpovědní procházky domů, šli jej hledat a našli ho konečně po dlouhém hledání mrtvého v hluboké roklině v potoce. Jinak si nemohli vysvětliti neštěstí, než že byla tak velká mlha, že onen pán, když šel z procházky domů a měl jíti přes lávku, která byla přes potok, hluboce dole pod ní tekoucí, v té hrózně mlze neviděl lávky, šlápl mimo ni padl do hluboké rokliny, v níž tekl potok a utopil se.

Podobně bloudí mnohý z nás poutníků, hledajících nebe. Či jest na při-

klad na pravé cestě, kdo žije se svými domácími v nesváru, dává domácím špatný příklad, nechodí do kostela, užívá všech radostí světa, uráží Boha všemi možnými hříchy a nectnostmi? Mnohý ztroskotá se. Kde má hledati pomoci? Pokání jest deska či trám, na němž se může zachrániti ten, jehož životní lodička se ztroskotala. Proto napomíná sv. Augustin: „Nikdo i kdyby si nebyl vědom hříchu, neodcházej z tohoto světa bez pokání.“ Snad není nikoho ze čtenářů, který by nevěděl, proč chodí ku sv. zpovědi? Žádný by neodpověděl, jako kterýsi, svým povoláním vznešený muž, který chodíval často ku svatě zpovědi a přece vedl pohoršlivý život, žil ve hříchu a nevaroval se ho. Když mu domlouval přítel, jak to srovnává se svým svědomím, že často chodí ku sv. svátostem a nelepší se, tu odvětil: „Proč pak chodím ku zpovědi, než aby se od hříchů očistil?“ Chudák, jinak vznešený a vzdělaný pán, nevěděl, že není odpuštění pro ty, kteří úmyslně ve hříchu vytrvají a nechťejí se ho varovati.

Pocestný, který nezná dobře cesty, jest velmi povděšen, nalezne-li někde milník (ukazovatel cesty). Jde pak mnoho jistěji, nepotřebuje nikoho obtěžovati a vyptávati se, kudy má jíti? Podobným ukazovatelem cesty jsou nám naši světci a světice Boží, a hlavně sv. apoštol Jakub. Nikdo nenaříkej a neběduj. Časy, kdy se konaly zázraky a divy dávno již minuly, doba apoštolů, kteří měli moc zázraky činiti, dávno již uplynula! Ale dějí se zázraky po dnešní den, jenom mějme otevřené oči a přesvědčme se o nich.

Asi před dvaceti lety byl všechen vzdělaný svět pobouřen hroznými zprávami, které přicházely z Arménie, kde Turci řádili proti křesťanům hůře, než Vandalové a barbaři. Stále tam docházelo ku krveprolití a nevinné oběti hynuly, snášely všechna muka odhodlaně jako kdysi první křesťané.

Jistý italský list („Popolo cattolico“) přinesl tehdy z úst očitého svědka následující zprávu: Mezi mnohými tisíci, kteří tehdy položili život

za Krista, byl i také hoch sotva dvánáctiletý, který nám dokazuje, že i v nynější době dějí se zázraky. Dům, v němž hoch bydlil, byl přepaden dvěma Turky, kteří hleděli hocha přemluvit, aby odpadl od křesťanství a stal se Mohamedánem. A netvorové hrozili: „Neuposlechněš-li, utneme tí ruku.“

„Zde jest,“ zvolal hoch, „vykonejte svou práci“ a natáhl pravou ruku.

A oba krvežíznivci mu ji skutečně svými handžáry ufali. „Jestli nechceš ztratiti i levé ruku, staň se Turkem!“

„Zde jest druhá ruka,“ odvětil statečný hrdina.

A netvorové mu ji ufali.

Nyní byli již přesvědčeni, že zvítězili nad hochem. Ale zmrzačené dítě bylo statečnější a vytrvalejší než dřívě.

„Setneťme ti hlavu,“ vztekali se oba zuřivci.

Hoch sklonil pokorně hlavu a pravil blaženým úsměvem: „I když mám pozbyti hlavy, nestanu se Mohamedánem, ale zemru jako věrný vyznavač Krista.“

Jedním sekem ufali hochovi hlavu a mučedník zemřel.

Důvěujme pevně v Boha, posílí nás na naší pouti. Ve všech trampotách volejme k němu: „V den soužení svého hledal jsem Boha, rukama svýma lomil jsem v noci k němu, a nejsem oklamán.“ Žalm 76, 2. Nikdy nepozbývejme svatě trpělivosti, ať přijde co chce. Jsme stále vystaveni bojům proti různým zevnějším i vnitřním nepřátelům a tu dle rady moudrého básníka Petrarkey, budiž naší první a poslední nadějí Kristus!“ Kéž se Bůh nad námi smiluje a když přijde naše poslední hodinka, kéž umíráme tak krásně, jak umíral zbožný kněz z řádu Františkánů Jan Bonvífia z Luky. Zdálo se, že jest blížek smrti a jeho spolubratři zavolali zkušeného lékaře. Když přišel, ptal se nemocného, zda by měl nějaké přání? Odvětil: „Smrt a Bohal!“ A sotva tato dvě slova promluvil, z hluboka vydechl a zemřel. Stalo se to roku 1472, jak dosvědčují

dějiny řádu Františkánského. Kéž i my po tomto putování umíráme podobně, jako tento zločinný muž. Prosíme sv. Jakuba apoštola, aby nás na této

pouti sílil a svou přímluvou dojemohl nám, abychom tu na světě byli vždy čistého srdce a pak buďe ukončením této vezdejší pouti věčný život. Amen.

o o o

P. DANIEL KUBIS, O. Praem.:

Jedno jméno.

Rád chtěl bych napsat něco,
co cenu věčnou má,
neb všechno jiné podnikání
jen čas si krátit znamená.

Chtěl milovat bych něco,
co věčně zůstane,
neb všechno, všechno ostatní
čas větrem odvane.

Chci pozvednout své žití
ku břehům věčnosti,
neb svět se svojí pýchou
je lichou marností.

A proto píši jedno jméno,
jež z srdce miluji,
pro jméno toto žiji,
jež Ježíš jmenuji.

o o o

Jiří Belanger.

Život napsaný P. Aniganem podává Jan Tagliaferro.

(Pokračování.)

Zvláště svátky církevní dojaly jeho duši. Na Bílou sobotu, když nemohl k službám Božím, byl hluboce dojat, když zvony celého města vyzváněly Alleluja, volaje: „Jak krásné to jest, a když uvážíme, že tak mnoho duší takových radostí ani nechápe ani neužívá!“ Slzy kánuly po zapadlých jeho lících. Přál si, aby zvony noviciátu se přidružil k hlasům z kostelů.

Výslovně si přál, aby novicové s velkou věrností se ujímali chudých. „Chcete-li vědět, co jest chudý, čtevíte evangelium,“ říkal. Doporučoval jim, aby je navštěvovali, jako by navštěvovali svatou rodinu v chlévě betlémském a jako se navštěvuje nejvyšší Svátost v kostele. Po cestě k nim se mají modliti, jim bez nedůvěry a bez všelikých podezření jim almužnu podati, laskavě a uctivě s nimi mluviti, zájem jeviti pro jejich záležitosti a kde možno i slovo k duši jejich promluviti.

I na novice své patřil okem víry. Říkal: „Jak mne blaží myšlenka, že živím duše budoucích apoštolův, a

jak mi jest mile, že sám konsekruji hostie, které vám podávám ve svátém přijímání, které uctíváte při dením a nocním klanění!“

Neslyšel rád, když zemřelý hned blahřečili z obav, že by se za ně nemodlili. „Když mne Pán Bůh k sobě povolá, prosím vás, nenechávejte mne dlouho v čistci!“ Když zemřel některý bratr, dal od hodiny smrti až do pohřbu stále modliti se za něho rúženec. Slovem, celý jeho život, celá jeho nauka byla proniknuta živou vírou.

Byl nevyčerpatelný, když mluvil o velikosti a kráse života řeholního a o důležitosti slibu. Se zárukou mluvil o řeholnicích, kteří nenahlížejí potřebu, aby se vážným noviciátem na to připravili, a skutkům nadpřirozeným se chtějí věnovati, aniž by dříve u Boha čerpali síly a svícení. Velebil štěstí svých dítek, které se v mládí Pánu zasvěcují. „Jest smutno,“ říkal, „Pánu Bohu dáti zbytky svého života.“ Když rozvinul dojemný obraz

SV. CYRILL UMÍRÁ V ŘÍMĚ.

toho, zvolal: „Psům se dávají kosti, prvotiny patří Tvůrci!“

Někdy záviděl bratřím z nižších řádů, kteří zaměstnáni byli ruční prací, protože měli více času modlití se a myslet na Boha. Za velkou čest a neobyčejnou milost pokládal, že ho Pán Bůh povolal v čas pronásledování.

Tak vychovával své novice pro život řeholní více příkladem, než slovy kázaje, více přesvědčením, než rozkazy působě. Jak již řečeno, byl neoblomný ve věcech řehole; v tom byla pro něho dokonakost řeholníkova. — Třebas nemocen, byl v té věci všem vzorem; ale při všem, co nejsouc podstatné, upevňoval ducha řeholního, rozmnožoval lásku k Bohu a k Panně Marii, snažil se nadchnouti mocně, spokojil se však nadšenost tuto řídit i upraviti.

Duchovní rozmluvy v noviciátě, při nichž jeho srdce věrou plně mluvilo, byly jeho triumfem. V těch tkvělo jeho vlastní vedení duší; zde osvěcoval a zahříval. Očekávali je netrpělivě a neopouštěli je, aby rebyli rozníceni pro všecko dobré a odhodláni, snažiti se po dokonalosti. Zde bylo slovo mistrovo vždy jednoduché a obyčejně důvěrné, a přesvědčení a vřelost, jež z nich mluvila, přecházely na všechny. Často se povznášeli k vysoké vznešenosti a unášel s sebou duše.

Měl novice úplně v ruce a pozoroval každý den s radostí jejich pokroky v duchovním životě, jejich velkomyslná přání a snahy. „Máme

tu výborný materiál k svatosti,“ psal v červenci 1901, „ale obávám se, že svou chladností a nevěrností zadržují milosti Boží. Jestli z letošního noviciátu jenom několik světců vyjde, a Panna Maria nám každý rok prokáže tutéž přízeň, kolik dělníkův a vojáků se pak obrátí!“

Všl moci pracoval na tom, by lidu vychoval apčstoly, a svým žákům vštěpoval metodu, které sám užíval ve spolku, především modlitbu, neboť Pán Bůh sám obrací a posvěcuje. Lidské prostředky mají pokládati za vedlejší nástroje a se varovati, jim vykazovati první místo. „Hledme a snažme se především knati skutky nadpřirozené!“ říkal. „Otevíráme v dni spolkové místnost mladým lidem raději půl hodiny později, abychom nezanedbali svých pobožností!“ Jindy podětkl: „Na půdě zbožnosti nemůže svět s námi zápasiti, právě tak jak my na půdě zábav nemůžeme s ním zavoditi.“

Nepřál si, aby v prv nich začátkách spolku rozvíjelo se mnoho lesku, a ujišťoval, že Pán Bůh drobnými prostředky provádí velké věci. Malé příčiny, velké účinky.“ Rád připomínal, že Eucharistie málo slovy ustanovena byla a Vtělení jen m krátkým pozdravem andělským světu zjeveno bylo. Vskutku všemohoucnost Boží nepotřebuje velkolepých prostředků, a zkušenost učí, že s plodnými skutky právě tak se děje jak s Cfrkvi, všechny vycházejí ze zdroja hořčičného.

(Pokračování.)

o o o

MARIE TESAŘOVA.

Duše.

Mi zdá se duše ptáče kľokotavé,
jež v hrdélku má písní na tisíc,
však když se vzepnou světa vlny dravé,
tu brání se a nezpívá již víc.

Vždyť s námahou jen vírem světa letí,
a nemá ani kde si spočinout,
když usednout si chce na slabé sněti,
hned vír jí strhne v děsný světa proud.

A matně krouží širým světa mořem,
až unaveně sklání perutě,
když bol jí svírá, znavena-li hořem,
tu Ježíš zve ji k sobě pohnuté.

Ó duše, pojd, viz srdce mého ránu,
nuž, k Němu stul se s dítka důvěrou,
zde přichystal jsem štěstí pro Tě schránu,
ty daruj mi svou lásku veškerou.

o o o

Obrázky z katolických misíí.

Podává Maxmilian Weinberger.

Mládi a stáři v čínském sirotčinci.
Píše sestra Odila.

Každý člověk vzpomíná si zpravidla rád na své mládí. Byly to tehdy krásné chvíle, které prožil bez starostí a bez těch různých útrap ve zdejším životě. Vzpomínka na mládí je milá a příjemná a doprovází nás až do nejpozdějšého věku, až do smrti.

U mnohých Číňanů však bývá tomu právě naopak: jejich vzpomínka na mládí bývá smutná a bolestná. A proč? O tom by mohl všelico vypravovati naše malá Marie, která byla kdysi od své vlastní pohanské matky pohozena a námi zachráněna.

Bylo to v měsíci lednu. Hluboký sníh pokrýval kolem prázdné pole a bliněné chaty městečka Puoli. Jednoho dne z rána přišla pohanská žena ke dvěma našeho sirotčince. V náručí nesla dítě a bylo snadno uhadnouti, oč žádá. Než nechme prosebnici mluvíti sama. „Sestro,“ začala, „nalezla jsem venku ve sněhu dítě, které bylo matkou pohozeno. Zdvihla jsem je a vám přinesla. Vychovejte ho, já ho podržeti nem hu.“ — „Dítě je zajisté tvé vlastní,“ pravily jsme ženě, zkoušejíce ji, „ty ho nechceš podržeti i používáš této záminky, aby jsi ho snadněji do sirotčince dostala. Ale my si dítěte nepodržíme, můžeš odejti.“ Tato zdánlivá nedůvěra z naší strany bývá na místě, nechceme-li zdejšími pohany býti podváděny.

Když žena slyšela takovouto řeč pravila rozčileně: „Když nechcete, dočbře, já dítě položím zase tam, odkud jsem ho vzala.“ To říkáouc odešla, a za několik minut bylo slyšeti v nedaleké vzdálenosti žalostný křik dětský. Nečistá žena položila skutečně polonahé dítě do sněhu a rychle se vzdálila. Nyní ovšem bylo naší povinností dítěka se ujati. Vzaly jsme je rychle do našeho domu, oblekly do teplých šatek a od toho dne pečuje o ně mateřsky naše stará Johanka, kterou jsme též nedávno jako opuštěnou vdovu do našeho domu byly přijaly,

a vychovává je vpravdě po křesťanskou. —

Ale sotva byla malá Marie u nás dva dni, dostala družku sobě rovnou, co do let starší sice, ale tělesně a duševně snad ještě zanedbanější. Jmenuje se Marta, je o dvě leta starší než Marie, ale následkem špatného (šetřování) malá a slabá. Je zmořena hladem. Ač má už čtyry roky, neumí ani státi ani choditi, ani slovíčka promluvíti a je na pomoc své staré (šetřovatelky) Jchanky odkázána. Že si tato dá na tom velmi záležiti, aby ze svých dvou světenek hodné lidi vychovala, toho jsme každodenně očistými svědky. Že se však také snaží, aby z nich dobří křesťané byli, toho důkazem je rozmluva, kterou před čsmi dny měla v naší kapli s Bohorodičkou. Když byla jak obyčejně třikrát hlavou až k zemi se poklonila a Spasitele a jeho Máti se otázala, jakže se jim vede, jala se Bohorodiče o svých světenkách vypravovati.

„Jest mi nyní,“ tak začala, „o dvě děti se starati. Malá Marie je někdy svěhlavá a nezpůsobná. Učím tedy, aby se polepšila a svých chyb odložila. Ta druhá, Marta, neumí ani choditi ani mluvíti a já se obávám, že bude hluchoněmou. Nedopouštěj toho, ale postarej se, aby brzy mluvila. Ptom zde máme ještě jedno dítě, které má velký vřed na krku. Jmenuje se také Marie, má tedy své jméno a proto mu musíš pomoci.“

Tato prostá slova předávají důkaz o dětinné a prostomyslné zbožnosti této stařenky, která ještě nedávno v pchanské pověře vězela. A jak se stalo tedy, že našla cestu do našeho domu a tak i příležitost, připraviti se mezi námi na šťastnou hodinku smrti? Z jejího dřívějšího života jest nám pouze známo, že po smrti svého muže se živila pracujíc u cizích lidí. Ježto však následkem vysokého stáří jí poněnáhlu ubývalo síly a mimo to časem téměř i zraku pozbyla, nezbyvalo jí než vzíti útočiště k žebřici. Jednoho dne přišla na své pčtulce až do

Puoli a tam jí radili naši křesťané, aby se ucházela o přijetí do naší útulny. Byla ovšem ihned přijata a od té doby — jsou to mu již dva roky — žije u nás.

Ač v pokročilém věku naučila se potřebným modlitbám a nejdůležitějším pravdám svaté víry a byla brzy ku přijetí křtu svatého a ostatních svátostí připuštěna. Nyní nám připadá, že přes svoje stáří a svou slepotu jest nám nevyhnutelně potřebna. Jednak stará se o své svěcence, naše nejmenší sirotky, jednak ujímá se stařenek, které do naší útulny z venku přicházejí, vypravuje jim o milém Pánu Bohu a vštěpuje jim, které byly v pohanství sestaraly, lásku a nadšení pro naši svatou víru. Je také věrným členem stráže Svátosti ctěbní. Každou první neděli v měsíci přichází si pro lístek, na kterém naznačeny jsou hodiny určené pro pobožnost před svatostánkem.

Bohužel mohly jsme minulou zimu jen málo stařenek přijati, ježto nával sirotek byl veliký, a nejednou musily jsme s těžkým srdcem mnoho starou chuderku do bída zpět poslati. A to bolí. Nicméně doufáme, že za pomoci a přispění našich dobrodinců budeme moci pro stařeny zvláštní útulu založiti. Co se týče oděvu a obydlí, jsou Číňané velmi skrovní a mnohý zapadlý koutek u nás, kam se hází staré krámy, zdál by se takové staré Číňance, která nemá doma ani rozpadlou hliněnou chatu, opravdovým palácem. Ani postele pro noční odpočinek takové staří lidé nepotřebují. Slaměná rohožka prostřená na holé zemi jim v létě dostačí. V zimě ovšem je třeba aspoň teplé přikrývky. Netřeba dokládati, že sirotci i stařeny za své dobrodince denně se modlí a milosrdenství Boží na jejich hlavu svolávají. A že Bůh modlitby jejich vyslyší, za to ručí nám slova Páně: „Blahoslavení milosrdní, neboť cni milosrdenství dojdou,“ a v poslední den soudný řekne jim tž Kristus Pán: „Cokoli jste učinili nejmenšimu z bratří mých, mně jste učinili.“

V hodině smrti.

Naše svatá církev osvětlila poslední hodinku svých dítek a olemovala ji, ať tak dím, poesíí nebeskou, ve které se zrcadlí obraz nastávající věčnosti. Církev svatá staví u lože umírajícího hromničku, jakožto znamení světla věčného. Cna říká modlitby, plné síly a tšchy, a svolává všechny anděly a svaté s nebe, aby umírajícího na věčnost doprovodili. Cna volá kněze k loži nemocného, jenž mu ve jménu Božím skytá odpuštění hříchů a přináší mu v nejsvětější svátosti jeho Stvořitele a nastávajícího Soudce jako to poslední posilu na cestu na věčnost. A jak mile zní poslední pozdrav na rozloučenou, který kněz při blížení se smrti dává umírajícímu na cestu řka: „Nuže, ubíre se odtud, duše křesťanská ve jménu Boha Otce všemohoucího, jenž tě stvořil; ve jménu Ježíše Krista, Syna Boha živého, jenž pro tebe trpěl; ve jménu Duchu svatého, jenž tě posvětil.“

Jak krásné a dojmavé jsou tyto i jiné obřady církve katolické! A napopak, jak ošklivé a člověka neudůstojné jsou obřady, jimiž pohanští náročné člověka v hodině smrti vyprovází na věčnost!

Stůjtež zde některé příklady:

V Tichém oceanu leží souostroví Samojské a tamější obyvatelé mají od nepaměti oběd, že před očima umírajícího rozkládají všechny jeho poklady, na nichž srdce jeho za živobytí viselo, aby se ještě naposled s nimi potěšilo. Fotom následuje plač a plání, při němž si truchlíci kameny vtloukají do hlavy anebo ostrými nástroji, na př. zuby ze žraloka tělo do kve rozdrhají. To všechno se děje, aby božové smrti si dali říci a smrt zahnali. Jestliže přes to nemocný zemře, činí jim příbuzní trpké výčitky.

Na ostrově Celebes tiou umírajícímu prostřeční prst, aby duši, která dle jejich víry rukou a písem vyjítí se snaží, východ usnadnila.

U jiného kmene na tomže ostrově přivádí k umírajícímu čarodějkou, která ho bedlivě pozoruje. V okamžiku, kdy duše tělo opouští, učení ho žena za-

SV. METHOD KŘTÍ KNÍZETE BOŘIVOJE.

řatou pěstí do hlavy a prohlásí ho za mrtvého. Přítomní, mužové i ženy, dají se do hlasitého nářku a řomárou se hlinou. Pohřeb koná se 24 hodin po smrti. Mrtvola se obloží listím a spustí do země. Po dvou nebo třech dnech nastane posmrtná hostina, která trvá několik dní. Na druhě se zabije jedno prasátko za druhým a maso mezi příbuzné rozdělí.

U kmene Jezidů na řece Tigridu vlepí čaroděj člověku právě zemřelému políček se slovy: „Běž do ráje!“

Na souostroví v Tichém oceánu, zvaném Nové Fomořany, ozdobí se tělo zemřelého a celá chatrč květinami, celý majetek se spustí, dobytek pobije a mezi příbuzné a sousedy rozdělí. Mrtvola květím a listím okrášlená počívá se potom sedě v chatrči, ale tak, že hlava ze země vyčnívá. Vedle udržuje se oheň. Příbuzní spí v noci vedle mrtvého. Po nějakém čase se kosti zase vykopají a v chatrči pověsí.

V Indii vynášejí umírajícího k některé posvátné řece a ponoří na mělčině do vody, tak že jenom hlava vyčnívá. V této poloze zůstane, až umře. Duše člověka v posvátné vodě zemřelého odebere se ihned na místo blaženosti, ježto byla svatá voda všechnu vinu, i kdyby byla sebe větší, s ním smyla.

Na ostrově Madagaskaru zanesou těžce nemocného za osadu. Tam postaví se z prken několik metrů od země plošina a nemocný musí na vratkém žebří na ni vystoupiti. Pokudá-li se mu to bez značné pomoci, pozdraví se zase, ježto tolové to dobře s ním mívají, v opačném případě zemře. Nařoře si ležne na znak, mezitím co dole nějaké zvíře, od něho samého určené, se zabije. Potom vystoupí některá žena k němu nahoru a podá mu část masa a krve zabitého zvířete. Naděje na pozdravení je tím větší, čím více mu chutnalo, menší, čím méně požil. O duchovní nějaké útěše není ani řeči, pohanství jí vůbec nezna. Nemocný ponechává se svému osudu, mezitím co příbuzní a přátelé si dole na obětním mase a palmové

kořalce pochutnávají. Po několika hodinách bývá nemocný do své chatry odnesen, kde obyčejně následkem léčebných útrap brzy umírá, jestliže už vůbec na plošinu ducha nevyпусти. U některých kmenů natírají obličej nebožtíkův žlutou nebo červenou barvou, načež bývá počován buďto v lese anebo pod skalními kávanými, buďto někde u cesty anebo ve vlastní chatrči.

Dvě věci scházejí u smrtelného lůžka ubohého pohana: útěcha a modlitba. Nebe, věčná odplata, naděje na shledání a návrat do věčného klidu a míru, to všechno neskytá ubohému pohanovi potřebnou útěchu při zápasu mezi životem a smrtí. Místo modlitby slyšíme tu divoký řev a nářek. Jak krásný je proto úkol katolického misionáře, jenž záleží v tom, že poslední okamžiky pohana oslazuje vstřípenou jemu vírou v budoucí vzkříšení a nadějí na věčnou odplatu v nebesích!

Lék proti včelímu bodnutí.

Jistý misionář v jímí Africe byl na blízku své stanice napaden rojem včel. Za krátko měl jich plnou hlavu, krk a ramena. Ve své úzkosti běžel co možná nejrychleji, aniž se jich hleděl zbaviti, ke stanici, kde bylo právě několik Potentotů. Nemeškající donesli tyto ihned pytle a jali se jimi včely zabáněti. Ale včely jsouce podrážděny misionáře na hlavě a krku děsně popíchaly. Hlava mu strašně otekla a již se obával o své živobyti.

Když byly včely zaháněny, běželi Potentoti do svých chatrčí, sebrali všechny dýmky, vrátili se k misionáři a slili močku a hlavu, obličej, krk a ruce mu jí potřeli. Jak ubožák v tomto černošném útoru vyřadal lze si domysleti. Ale misionář věděl, že černoši znají dobře své léčivé prostředky a podrobil se ochotně jejich léčení. A nesklamal se. Unaven lekem a starostí o svůj život odebral se brzy na noční odpočinek. A hle, druhého dne z rána k nemalemu svému překvapení a nemalé radosti zpozoroval, že otok splaskl, bolesti pomínuly a tak nebezpečnoství života minulo.

Různé zprávy.

Jak smýšlí japonský plukovník Hierayama o našem národu. Dne 3. května promluvil na rozloučenou v Národním domě v Ol. mouci česky a anglicky. Přirovnával národ náš s japonským. Pevně věřil na dobré i špatné stránky našeho národu, jak je poznal za svého tříměsíčního pobytu v naší československé republice. Oba národové jak český tak japonský jsou hudby a umění milovní. O českém národu u nich nikdo nevěděl až za světové války legionáři českoslovenští a neuvěřitelný prezident Masaryk upozornili naň celý svět. Demokratický duch pociťují oba národy. Vedle krásných vlastností jeví se však i nepěkné známky v národě českém a to jest neucta k náboženství. Amerika a Anglie proto jsou mezi státy v popředí, že jsou hluboce náboženskými národy. Masaryk mu pravil: Z pohanského Japonska musil přijít muž, aby nás napomenul, abychom se vzpamatovali a šetřili náboženských citů lidu! Hierayama pravil: Němci měli plná ústa Boha, i na zbraních měli napísáno „Bůh s námi“. Na tohto boha svého (zbraň) spoléhali a proto to tak s nimi smutně dopadlo. Boha lásky i jiným národům neznali, jejich bohem byl meč a hmotná síla. Běda národu, který vymyka se z ochrany Boha nejvyššího, živého, pravého; takový národ si kope hrob. Český národ musí se vrátit k živé víře předků svých a budovat svou šťastnou budoucnost ne na písku, ale na pevném základě křesťanském. — Dobře si to pamatujme! Jen náboženství šlechťí a sílí národy. Důkazem toho makavým jsou světové dějiny národů, k. p. Řeků a Římanů.

Brazilecká republika jmenovala nového vyslance u sv. Stolice v Římě. Vyslance předčítal při audienci řeč jménem své vlády; řeč ta zasluhuje širší známost. Uvádíme z ní aspoň něco: Dnešní rozbořeně poměry, ohrožující celý svět, ukazují jasně, že je nutno hledati opory v síle mravní,

kteřou je křesťanství, jehož jediným hlasatelem je právě katolická církev. Brazílie vidí v katolické víře svoji nejdůležitější ctnost národní, které děkuje za svoji velikost. Vždy snažila se ne mečem, ale rozhodčím soudem hájiti svých práv. Věrně podporovala mírové snahy sv. Otce a její prezident a sněmovna toto smýšlení vyjadřovali v příspěvech během války sv. Stolici zaslaných. Vefejně mínění národu brazileckého a celá jeho vláda budou vždy snahy sv. Otce podporovati.

Kněží a církev ve Francii. Na návrh Sixte-Quentina, aby kněží z nemocnic byli posláni do fronty, musí na 4000 kněží nyní nastoupiti službu se zbraní; nejedná se tedy o vojenskou nutnost, nýbrž o nový důkaz nepřátelství proti církvi. A přece dosud jsou ve Francii katolíci, kteří doufají v lepší poměr vlády k církvi; ovšem řekl Millerand ve své řeči v Nantes, že se musí zákon o kongregacích změnit, ježto kněží i řádové sestry dokázali takovou věrnost vlasti, ale což pak již zapoměli, že „Temps“ r. 1914 jako odpověď na žádost kardinála Gaspariho, aby řádům se stalo po spravedlnosti, odpověděl, že přece — „mohou ve Francii pokojně žíti, ale nikoli v řádových domech“ (ohne Ordensniederlassungen) a „Temps“ přece zná lépe smýšlení vládních kruhů než Millerand. — Ostatně smýšlení poslance Sixte-Quentina nejlépe ilustruje jeho dábelický návrh, kterýž učinil 27. listopadu 1916 v listu „Fopulaire du Centre“, jak prý může Francie i přes vojenské nezdary Německo zdotáti. Doporučuje, aby němečtí zajatci byli otráveni antiklerikalismem a maltusianismem, aby jim tedy byla vstřípena nenávisť proti církvi a nemravnost. Až se vrátí do vlasti, nakazí své krajany a Německo nepřátelstvím proti církvi a neplodností prosaklé nebude Francie zne-pokojevati.

Smutné náboženské poměry ve Francii. Těžkou ránu zasadilo náboženskému životu povolání kněžstva do zbraně; 41 ročníků je ve zbraní, 15 koná službu v nemocnicích (v Itálii mohou aspoň kněží a biskupové starších ročníků býti vyreklamováni). V „Revue Pratique“ líčí profesor Michol z Lillské university smutné poměry v osiřelých fafnostech a zdůrazňuje, že kněží-vojáci na frontě pro mnohá zaměstnání vojenská málo mohou působiti pro duševní blaho svých kamarádů, ano že vojáci pro stálý služební styk hrubě si kněžského charakteru ani nevážejí; také v nemocnicích musejí býti kněží všim, jen ne duchovními. Doma pak je polovina fafností venkovských bez pastýřů. — Mnohý starý anebo neduživý kněz

musí nyní pět i více fafností spravovati; křty ještě obstará, ale k zaopatřování přijde — pozdě; zpověd, nedělní bohoslužby, vyučování náboženské je nemožno; samovraždy se množí, děvčata venkovská upadají za oběť nemravnosti. V městech snad možno prý mluviti o náboženském obrození, ale na venkově, kde náboženství bylo beztoho v úpadku, válka více poškodila, než prospěla. Počokně píše pařížský čopisovatel „Tijdn“: „Často jsem již poukázal na smutné následky toho, že kněží-apostoľové lásky a nřru jsou nuceni prolévatí lidskou krev; psal jsem vám o knězi-letci (nyní jest v německém zajetí), kterému bylo nařizeno, aby vrhal pumy na Karlsruhe a který se slzami v očích musil poslechnouti.“

o o o

Děkuvzdání božskému Srdci Páně.

Od Brna. Plníc tímto svůj slib tisíceřé díky vzdávám sv. Antonínu Paduanskému za vyprošení zdraví v těžké nemoci u Pána Ježíše a jeho Matičky. Nejmenovaná.

Z Prahy. Plníc slib svůj, vzdávám veřejně nejsrdceňější díky božskému Srdci P. Je šse za náhlé ulevení v bolestech. M. S.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvřněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skuľky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za rozkvět eucharistické pobožnosti u dítek a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštol. modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce. Srdce Ježíše a Marie, zachraň církev, naši vlast a národ náš československý!

Ó sladké Srdce mého Ježíše, utiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen! (Pokaždé odpustky 300 dní, jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Hele apoštolské: Nabádat dítky k modlitbě.

Úmysl v srpnu 1919: Ochrana m'ádeže.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník LIII.

Vychází počátkem každého měsíce.

Srpen 1919.

Srdce Páně, budiž s námi, ctnostem svým nás vyučuj, veď nás země pustinami, ve všech bídách při nás stůj. V službu Tvou dnes odchováme, sebe i své rodiny, Tobě věrnost přísaháme do poslední hodiny.

Každý z nás budiž missionářem!

Úvaha pro srpen. — Napsal Ignát Z h á n ě l.

V měsíci srpnu slavíme svátky mnohých světců, kteří byli v životě svým pravými missionáři. I my můžeme jimi býti! A kte ak se to může státi, chceme tuto uvažovati.

Líbezný jest obraz, kte ak rozmilý Ježíš seděl na loďce na jezeře genezaretském a učil zástup lidí, který byl shromážděn na břehu. (Luk. 5, 1—11.) A podobně činil po celá tři léta, ve kterých vykonával svůj veřejný úřad učitelský. Když pak chystal se opustiti toto slzavé údolí, tento svět, poručil apoštolům svým jako i jejich nástupcům říka: „Jděte do celého světa, učte všechny národy, křtíce je.“ (Mat. 28, 19.) Někteří z apoštolů šli do zemí, které tehdy byly těžce dosažitelný; bylo s velkými obtížemi, ba s nebezpečenstvím života spojeno, dostat se tam. Tak na př. odešel sv. Tomáš do Indie, sv. Jakub do Španělska, o sv. Pavlovi víme, že vykonal tři velké apoštolské cesty. Když pak svatí apoštolové umřeli jako svědkové víry v Krista, pokračovali jejich nástupcové v tomto bohumilém díle a víra Kristova byla rozšířena po celém světě. I do našich krajin došli věrověstové, naši zemští patronové, naši apoštolové svatí Cyrill a Methoděj, co se stalo roku 863 po Kristu.

Až po dnešní den rozcházejí se horliví kněží a jdou jako missionáři do celého světa. Získali si velkých zásluh o víru, ale nezapomínejme, že s vírou rozšiřovali také pravou vzdělanost, pravou kulturu. Získali si tedy o celé lidstvo velkých zásluh, jež tě ko podle pravdy oeniti. Jakých velkých ctností potřebí, aby missionáři vytrvali ve svém obtíi všeho druhu plném povolání!

Roku 1888 byl přítomen papeřský delegát Msgr. Záleski v Indii v městě Kalkutě svěcení na biskupa. Sjeli se k této, v oněch zemích řídké slavnosti, missionáři ze všech stran. Jeden z nich upoutal pozornost delegáta, totiž missionář z Tibetu. Aby se dostal do Kalkuty, musil jeti tři dny kořmo, dva drahou. Jeho biskup sídlí v čínském Tibetu, kdyby mu psal, došla by odpověď za půl roku, aby s ním mohl mluvit, musil jeti tři měsíce. Když se ptal delegát, kolik má křesťanů, odvětil: „Pět a z těch tři nejsou ještě pokřtění!“ Delegát připojuje poznámku: „Není toto významno a nehlaš nám, jakou cenu má jedna jediná duše lidská?“ A za řeči vyprávěl ještě tento ctihodný muž, žijící v divokém Tibetu:

„V divoké této missii působí s ním, ale od něho daleko vzdáleni,

ještě dva kněží, oba rození Pařížané, a žijí uprostřed divokých Tibetanů a žijí zrovna jako oni. Tu jest zajisté na bládní, že patří missionářství k povolání od Boha, a praví dále týž delegát: „Dodejme ještě k tomu, že bývají mezi missionáři mužové, kteří pocházejí z nejpřednějších šlechtických rodin; mladá léta ztrávili v přebýtku a hojnosti, uvykli pohodlí, které poskytuje majetek. A najednou opouštějí všecko a jdou obracet divokých dětí hor a lesů, jdou do — jistě smrti!“ (Kubes: Z vlasti Buddhovy str. 58).

Ale jakých duchovních radostí často zažívá! Missionář Stenz žil sedm let v Číně. Píše: „Pokřtění Číňané modlí se velmi rádi. Hlavně nikdo neopomine vše podniknouti, aby zemřel zaopatřen svatými svátostmi. Posel, který jde pro kněze katolického, bývá někdy na cestě několik dní. Když umírá Číňan, pozvou všechny příbuzné a všichni se vespolek modlí. Vůbec umírá každý Číňan tiše, oddaně do vůle Boží. Skoro bych řekl, že lze záviděti jim takovou krásnou smrt. Vždy jsem si myslil: Lidé, kteří takto umírají, jsou dobrými křesťany. Zvláště dojemná jest jejich horlivost v neděle dojíti do kostela. Někteří vykonávají, aby mohli býti přítomni přímši svaté, cestu dvacetí i třiceti hodin.“ (Stenz: Die Heimat des Konfuzius str. 194.)

Ale co práce, co potu stojí, kolik tisíc kroků vykonají missionáři, než získají duše opravdu dobré. Missionář, který působil mnoho let v Indii, pravil: „Je velmi malá naděje, obrátiti všecek tento lid. Jsou příliš špatní a skrz na skrz zkažení. Kdyby i sám Petr sestoupil s nebes se svými klíči, obrátil by jich velmi málo. Svatý Pavel pořídil by snad více se svým mečem. Ale Jidáš kdyby přišel se svým měšcem — měl by je ihned.“ (Kubes l. c. str. 72.)

Nikomu z nás není možno jíti do dalekých zemí a tam působiti jako missionář. Ale každý z nás může a má býti missionářem ve svém okolí, ve svém domě, ve své domácnosti.

Co by se dalo docílit, kdyby vý-

chova ve všech našich domech byla v duchu naší svaté církve, kdyby vládla bázeň Boží a pravá kázeň? Ačkoliv není tak příliš dávno, kdy prožíval své mládí pozdější biskup Jan Nep. Neumann, rodák z Prachatic v Čechách, ačkoliv jest tomu pouze asi sto let, zní přece jako pohádka, když čteme v jeho životopisu, že jako student z gymnasia chodil o prázdninách na blízký kopec Libín, kde ležel ve stínu staletých dubů a četl. Tak trávil o samotě všechny své prázdniny jako hoch a jeho zamilovanou četbou byly: Ludvíka z Granady: Vůdce hříšníků, Duch sv. Františka Saleského, Emerichové Umučení Krista Pána a Liguoriho Nevěsta Kristova. A hle, tento hoch když dorostl, přál si býti missionářem, odjel do Ameriky a tam se stal biskupem ve Filadelfii. Jako každý dobrý katolík, velmi rád se modlil.

Roku 1854 účastnil se v Římě slavnostního prohlášení Neposkvrněného Početí Panny Marie. Odtud odjel do Čech na návštěvu otce, který tehdy byl ještě živ. Otec čekal syna biskupa na prahu rodného domu. Objal syna a samou radostí chytl jej do náručí a vynesla ho horu do prvního poschodí. Syn byl totiž suchý jako trn a otec ještě silný a zdravý. Na cestě jel z Itálie po železnici a na kterémsi stanici přisedal, ztratil kufr, v něm měl mnoho ostatků, které si vyprosil v různých klášterech a kostelích v Itálii a jež chtěl donésti do svého stoličního kostela ve Filadelfii, jako památku na cestu do věčného Říma.

Ihned šel k přednostovi železniční stanice, hledali kufr, telegrafovalo se na všechny strany, ale kufr beze stopy zmizel. Biskup jako horlivý přítel modlitby rád uctíval sv. Antonína. Nyní se k němu pomodlil a hle, již jde k němu mladík, přivětivě se usmívá a volá radostně: „Pane biskupe, tu je vak!“ Biskup byl překvapen, divise, kterak mladík věděl, že jest biskupem, když neměl na sobě žádných odznaků své hodnosti. Chtěl ho podarovati, hledal mladíka, ale beze stopy zmizel. (Kovář: Neumann Jan Nep. 23, 125, 12.)

Jaká vděčná misijnářská práce dala by se provést v příbýtcích mnohých rodin! Krásně praví žalmista: „Zdaliž nebude poddána duše má Bohu? Neb od něho jest spášení mé.“ (Žalm 61, 1.) A hle, na stěnách (bytů, v nichž bydlejí katolíci, visí obrazy jakosti pochybné. Obírají se předměty, o nichž praví Písmo, že nemají býti mezi námi ani jmenovány. Jsou tam také sochy, představující věci, jež zakazuje šesté přikázání Boží. Do každého křesťanského domu přislouší jistě předešlým kříž a obrazy svaté, před nimiž pak konají společně všichni domácí patřičné modlitby, ráno, večer, klekání a jiné. Bo ský Mistr výslovně napomínal: „Nebof kde jsou dva neb tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich.“ (Mat. 18, 20.) Přinese jistě dobrá modlitba mnoh o užitku již tu na světě.

Rodině Loupově ve Fainsu v Francii ztratil se v dubnu 1894 čtyřletý hoch. Po čtyřech letech poznali jej rodiče pouze podle modlitby. Čtyři léta bloudil světem, ukradla jej totiž tehdy potulná zebračka, které byl hoch později vzat a uveřejněno v novinách, že se našel hoch, který nic o sobě neví, ale jako zvláštnost byla uvedena modlitbička k sv. Michaelovi, kterou se uměl modlit. Zprávu tuto četli rodiče onoho dítěte a podle této modlitbičky poznali, že jest to jejich ztracený hoch. Ano, každý z nás může býti misijnářem ve své rodině, ve svém okolí, může se starati, aby víra byla zachovávána a žilo se podle ní.

Jak snadno dalo by se provést, že by každý z nás mohl býti misijnářem dobré o tisku, který jest tak důležitým činitelem za našich dnů. Jak mnoho dobrého může působiti tisk dobrý a jaké zlo jest tisk špatný! Bohužel, má tisk špatný více přátel, více neohrožených, obětivých šifitelů, kteří se nelekají ničeho a všude jej doporučují a rozšiřují. Nedají se ničím zastrašiti, sbírají odběratele, píší zajímavé zprávy, podporují svůj žurnál, jak mohou. A my katolíci? Náš tisk mnohdy pouze živoří, nemá ani odběratel a které má, ti neplatí předplatné, ale doplatné, platí, až byli

několikráte upomenuti a pak se ještě zlobí, že se tak stalo.

Jaké zajímavé zprávy obdržely by naše listy, kdyby každý, kdo zví něco zajímavého, sdělil to se svým žurnálem! Ve Francii jest zvyk, že se napiše do redakce, když se stane někde něco, co stojí za zmínku. V severní Francii vycházel před lety v jednom městě týdeník „Poutník“. Jednou obdržel redaktor dopis od desítileté žákyně, který doslovně uveřejnil. Zněl takto:

„Pane poutníku! Před evčirem přišla naše učitelka do třídy a dříve, než jsme došly do školní světnice, odstranila se zdi kříž. Když jsme chodily jedna dívka za druhou do třídy a viděly, že kříž zmizel, plakaly jsme. Ozvaly jsme se a protestovaly proti tomuto znásilnění našeho náboženského přesvědčení, ale naše učitelka se jízlivě smála. Včera pak ráno došly jsme všechny děvčata do školy a každá z nás měla na prsou křížek. Domluvily jsme se všechny, že bez něho nesmí žádná dojíti. Chudší měly křížek upevněný na provázku, bohatší vyprosily si doma zlatý nebo stříbrný řetěz a měly na něm zavěšený kříž. Když učitelka přišla do třídy a viděla, kterak jsme všechny dívky ozdobeny křížem, nesmála se. Bylo jí vztekem a zlostí do pláče. My jsme se však v duchu smály.“

Zjistě byla tato malá dívčina misijnářkou dobrého tisku — budou jimi i naši čtenáři?!

Zdá se nám zrovna víře nepodobno, že by ještě v našich dobách mohli žiti lidé, kteří se klanějí modlám, bůžkům! A podívejme se sami na sebe! Nevládnou-li v srdci našem také všelijaký bůžek, všelijaká modla? Náš nesmíitelný spisovatel Václav Kosmák napsal mezi svými neskonale krásnými „Kukátký“ také řadu obrázků, jimž dával název „Modly“. Líčí výjevy ze života, kterak mnohému jest modlou puška, jinému sklínka, jiným jsou modlami nectnosti, ale i ctnosti! Ci není na příklad modlou mnohé matce její dítě? Jiné jest modlou její zbožnost, ovšem, nepravá, falešná.

Starí Římané měli ve svém hlav-

ním městě chrám nazvaný Pantheon, t. j. chrám, ve kterém uctívají všechny bůžky. Mnohý z nás má také ve svém srdci takový Pantheon, uctívá v něm všechny možné nečtnosti, ale žádnou ctnost.

Ano, pryč s takovými poňanskými modlami a bůžky, kéž vládne v srdci našem Je iš Kristus, jako náš pán, náš vládce, který jest týž „včera i dnes i na věky.“ Amen. (K židům 13, 8.)

o o o

Marie Tesařova:

Před svatostánkem.

Jdu k Tobě, Pane drahý,
v má duši žal a stesk,
i Tebe najdu zase
ten blahý srdce ples.

Jak kvítko k slunci jasu
svůj kalich obrací,
má duše z víru světa
se k Tobě navrácí.

Co svět mi dáti může,
žel, klamně štěstí jen,
však z jeho přízně potom
mi zbude hořký sten.

Sem, kde svit lampy věčné,
své kladu bolesti
ve světle lampy spálím,
co nelze uměsti.

O, zasviť světlem v duši,
jak lampy věčné svit
a dovol, Tvou ať lásku
si odtud mohu vzít.

A když mne sklamou lidé,
Tvůj jas mne bude hřát,
sem, k Tvému svatostánku,
se vezdy budu brát.

o o o

Bounvara:

Stáří čili životem vzhůru.

(Část další.)

Knihy. — Poslední strany.

Můj odpočinek, tu mám touhu, nebude odpočinkem nežinným. Otium cum dignitate, odpočinek s hodností, toť arci něco žádoucího. Otium cum labore, odpočinek s prací, toť něco potřebného; nic nečinít znamenalo by u. ničím nebýt.

A pak, odkládám-li úřad, složil se mne Bůh povinnost práce? Není tomu právě naopak, e mě vrátil dnes mně samému, zde nechce mě mít volnějším pro sluhu svou? Mně samému, t. j. ne-li věcem k nim? mám největší schopnosti, to aspoň věcem k nim? jeví svým sklonem největší chuť. Tím už vrací mě práci, již mám konati s větší průností, láskou, ochotou, „z celé duše své, ze vši mysli své, z celého srdce, ze všech sil svých“, posledních to sil, jež mi zbývají.

Toto jiné a poslední zaměstnání posledních let bývá u většiny starců

studium psaní, knihy. „Mé drahé studie“ říkával starý jeden, dobře známý státník, umilovaný politikou nebo aspoň umílenost předstírající. Tím jsem se i já omíloval u svých kolegů, když jsem je opouštěl: „Budu pracovat dále jako vy. Když mě ruce příliš ztěžkl, neznámá to úplně odzbrojit, nýbrž zaměnití jej s pérem. Člověk nečekal, nenapsal vše, a mnoho ještě toho zbývá o Církvi naší drahé, o jejích zápasech, o jejích světcích, vnitřních, bo ských silách, pramenech a zárukách její nesmrtelnosti.“ A čeho jsem si tehdy přál pro poslední své práce, to byly „sladké večerní hodiny, strávené klidně a vládně za zelenou záclonou nejdaleko knihovny a blizoučko chrámu.“

Tedy péro a knihy, poslední četba, poslední strany. Tak jsem nazval tuto kapitolu, nebo bych ji nadepsal „Poslední listy“. Listy papíru

ovšem, jako listy jeseň, o nichž píše Shakespeare! „Mů- eš už na mně zít onu roční dobu, kdy několik zažloutlých listů visí na větvích, jež chví se při větru, ty klenby sesuté a oloupené, v nichž nedávno ještě ptactvo švitořilo.“ Nejprve knihy, čtka: toť obyčejná společnost lidí starých. Jedněm

nejde o to, posadit nás znova do školy. Montaigne říká: „Vždycky možno pokračovat ve studiu, ne však ve školní škamně. Stařec abecedář — hloupá věc! Třeba-li studovat, studujme věci dle svělého stavu, abychom mohli odpovědět jako onen muž, jež ož se tázali, nač prý se ještě učít

PROMĚNĚNÍ PÁNĚ.

je záhovou a ukrácením chvíle, jiným prací a zaměstnáním, všem kouzlem a rozkoší, některým pak i balzámem ve všelikých trampotách. Co nepravil Coetře, že neznal stesku, kterého by nebyla rozptýlila půll odinka četby?

Než v našem věku už nečteme tak jako v době mlačnosti. Čteme jiné věci a čteme jinak. Rozumějme, tu

při jeho neduživosti? On odpověděl: Abych lépe a pořadněji z toho světa odešel.“

Budeme čísti málo knih, ale za to vybraných. Kdysi nám bylo tolik doporučováno: „Pánové, nečtěte dobré knihy! — ? — Ano, nečtěte dobré, nýbrž jen nejlepší!“ A je tolo věru nezbytně třeba, kdy za našich dob

všudy kolem nás rostou strašlivé stohy spisů. A potom, my sami jsme se stali nepřístupnějšími, máme při volbě knih požadavky a nedůtklivost zkušenosti, lety uzrále. Viděli jsme a srovnávali; vkus náš se vytrýbil, cit estetický se zbystřil, ideál je vyšší, soudnost se popravila. Vše, co bylo pod pravou, vysněnou, hledanou, poznanou krásou, všechno zlé, prostřední, sprosté, nízké bylo jako usazenina, která klesá ke dnu nádoby, strhujíc s sebou všechny prvky kalné a cizorodé. Co je na povrchu, co obstálo, pročistilo se a zjasnilo, toť výtečný, dokonalý, vzácný nektar, hodný, aby byl poťán při „stole bohů“, jak by se za stará řeklo — my řekneme prostěji: při stole starců. Ti z něho připraví zahřívající a osvěžující mok svých posledních let. Od vína mladého a nevykvašeného rty odvrátí. Známो jest slovo Royera-Collarda: „V mém věku se už něčtou věci nové, nýbrž pročítají znova staré.“

Stáří obírá se nejraději klasickým starověkem. Naše literatura je literaturou, chci říci musou vlasů bílých. Řecko, Řím a Francie XVII. věku zůstanou v našich očích povždy trojím vrcholem, které rozumový vývoj lidské myšlenky vztýčil.

Jinak ovšem příliš náležíme své době, době to své mladosti, abychom nechovali ve zvlášti něžné oblíbě vše, co nejlepšího počala literatura věku XIX., počínaje krásným obdobím t. zv. restaurace, jež byla jejím věkem zlatým. To byla tehdejší renesance — vzkříšení filosofické, historické, poetické, umělecké i politické. A jak bychom byli mohli zapomenouti toho hýřivého, bujného rozkvětu myšlenek a krasoumyšných děl, my, kteří jsme mohli trlati květy i ovoce na stromech, které je přinesly a které nás svým stínem chránily?

Pokročme-li od tehdejší četby k dnešnímu dílu literárnímu, jaké čeká nás zklamání. To už není táz řeč. A řekneme si to potichoučku, v této mluvě našich dnů nalézám méně důstojnosti, střízlivosti, plnosti, povznesení, ušlechtilosti, půvabu, zkrátka méně krásy. Jsme v demokracii, vla-

dařem je lid. I ta řeč se demokratisuje a chvátá se dvořit tomuto novému pánu, stávajíc se lidovou, ba dokonce lůzovou, takovou u dvořanů obvyklou přemrštěnou sháňkou po oblíbě. Bylo to hlavně dílo novinářstva, k němuž blahopřáti nelze. Potom kniha následovala noviny a posesie šla za prosou. Věta jest po minulosti, není tradice, není pravidel: „Jazyk umírá, jazyk umřel!“ Taková je, bratře, potřebná řeč nad tímto princem.

Zda zase její vzkřísíme? Není pomyslení! Ale zachováme mu alespoň věrně úctu se svou lítostí a nebudeme spěchatí, abychom přinesli svou daň všemocnému králi obchodní hantýrky. Zůstaneme s dovolením dále malým, aristokratickým literárním kroužkem, nepřístupným, brusičským, jenž slíbil u sebe: „Pracujeme dle své míry, abychom se přiblížili mistrům řeči a zachovali své vlasti umění krásné mluvy. Je to překrásný úkol vzhledem k budoucnosti znepokojivé a trudné, ať přiblížíme k tomu, je krasoduch francouzský je v úpadku nebo k tomu, že má tato budoucnost přivésti jej k nesmrtelné slávě.“

Abý se mi kniha líbila, chci v ní opravdu dobro, ale i krásu, jak slovem to Řekové vyjadřovali: καλο κάγαθον. Dokládám, že dnes znamená pro mne krása méně coš oslnujícího, nýbrž spíše jasnost, i se slušností, vá: ností a prostotou. V tom tkví vrcholné kouzlo: „Svnu, je pouze to známou duchaplností, osvojit si vše, co tkví slávy v — prostotě.“

*

Že vši četby je to jistě č e t b a d ě j e p i s n á, která nejvíce láká starého člověka. Historie, toť minulost a my starci, bratře, patříme minulosti. A potom, zda není to právě vzdálená minulost, k níž nás v e d e četba ta, minulost, kde by náš stesk či naše přeludy nejraději umístily ctnosti i blažou věku zlatého? Fovolme tedy jejímu úsilí, by nás nad přítomností potěšila obrazem či vidinou toho, co bývalo lepší. Ale tu mám na mysli o p r a v d o u o u h i s t o r i i. Dnes totiž lidé ráci vyrábějí dějiny jinaké, jichž to jediným cílem jest poťati minulost

vyhanou ve prospěch přítomnosti, již nutno za každou cenu omluvit pro všechny bludy, amnestovat pro všechny její chyby. O takové historii lze věru říci, jak to vyslovil de Maistre, že není než „ohromnou vzpourou proti pravdě.“

Poznáte ji především dle toho, že ovládána jsou ideou fatalistickou, nezná Boha. Není zasahavání Božím v události, není Prozřetelnosti, není už svobody, mravnosti, vůdčí myšlenky, semknutí příčin, je pouze hrubý, osamocený, nutný, osudem vy-

nucený fakt, vyvěrající z neúprosného, mechanického kolotu příčin. Co takto pojatá historie poskytne, to bude výhradně jen kostrou dějů, úplný soubor kostí bez přihlížení k tomu, co z nich učinilo živé tělo, svalstvo, maso, pohyb, krev. Kdosi nedávno napsal: „Nikdo ještě dosud netušil, že pod zámkou nestrannosti bylo úkolem historika seřadit prostě fakta tónem bezzájmným, s duší, které zbla není do vylíčených dějů, jako by v událostech tohoto vypravování nebyly také zahrnuty zájmy duší, Krista a Boha.“ (P. d.)

o o o

V poli.

V poli tam za vískou
obilí kvete,
z pampeliš věneček
dítě si plete.

A skřivan k nebičku
s písní svou lítá,
včelička s motýlkem
v květech se vítá.

A brouci maličcí
na trávě sedí,
k nebi tam ku slunci
radostně hledí.

Všude je ruch a šum,
kam se zrak stočí,
tisíce uhlídáš
různých tu očí.

Každá ta bylinka
brouček i muška
zdá se ti, že k sobě
tajemně šušká.

Že hledí na tebe,
k řeči tě nutí,
že hladem provází
každé tvé hnutí.

A duše tvoje zde
šťastnou se cítí,
v srdci ti lásky cití
k přírodě nití.

V poli tam za vískou
radost a štěstí,
duši tvé každý květ
tajemně věští.

A. M. Fadlečková.

o o o

Každý křesťan ministrem v království Božím.

Jarolím St. Pavlík.

Jsou malí správčové a jsou velcí správčové, jim. nejmenom statek nebo panství, ale celá říše svěřena jest. Proto e by jeden správce všechnu práci nemohl zastati, bývá jich tedy více; ka dý převezme část správy; jmenujeme je ministry, místodržiteli, zemskými presidenty.

Ministrem v království Božím je v jistém smyslu každý křesťan. Mním tady duchovní a vnitřní království

Boží, království Boží v nás, království milosti. Je iš Kristus je králem našeho srdce a my jsme jeho ministři, a sice ministry v každém oboru dohromady a zároveň. Abychom jednou králi svému bez strachu účet mohli složit z úřadu svého, chceme se na náš úřad a jeho povinnosti trochu lépe podívat.

Křesťan je napřed ministrem v ni tr a. Státem, jen ž je jeho správě

světen, je vlastní srdce jeho. Ejhle, království Boží je ve vás, pravil Spasitel. Starost o to království ukládá nám na srdce, an praví: Hleďte nejprve království Boží a jeho spravedlnost!

Podle jakého zákonníka máme duchovní království spravovati? Podle dekalogu, to jest deseti přikázání, a podle evangelia. Tento zákonník musíme důkladně znáti aneb se snažiti, abychom jej dobře znali, jakž nás sv. Pavel napomíná: O to vás prosím, aby láska vaše vždy více a více vzrůstala v poznání a ve všelikém porozumění (vůle Boží totiž) abyste byli čisti a bez fany na den Kristův. Abychom dobře znali zákon Boží, je nutno, aby se děti náboženství dobře učily, dospěli na kázání chodili a z tohó spisy četli.

Jako ministři vnitra musíme dohlížeti na rozum, aby se nepozdvihl proti králi nebeskému, ale se mu podrobil; na vůli, aby se podrobila vůli Boží; na tělo, aby duše poslouchalo; na pět smyslů našich, abych jich nebylo zneužito, ale použito kionomu účelu, k němuž jsou stvořeny. Příběhem času zavlačné v srdci nepořádek; křesťan má aspoň jedenkrát za rok v něm pořádek zjevnati; církev však radí naléhavě, abychom to častěji činili.

Křesťan je dále ministrem zahraničních záležitostí. Jako takový musí obcovati s těmi mocnostmi skrze trojí vyslanec: s církví a s vládou zemskou, s těma oběma skrze vyslanec poslušnosti, a s rovnými a spřátelenými státy, svými totiž spolubližními, skrze vyslanec lásky k bližnímu. Začlovávejme tedy dobré poměry k církví svaté, ona jest ta největší mocnost na světě, naši opatrovníci. Mezi ní a námi má platnost slavná smlouva; uzavřeli jsme ji na křtu svatém. Začlovávejme ji věrně a neoblomně. Pečujeme o dobré poměry k druhé velmoci, světské vrchnosti: budme jí podčání, ctěme ji, važme si jí, začlovávejme občanské zákony nejen ze strachu před trestem, ale k vůli svědomí odvádějme ochotně daň z majetku a křve. Dobrý křesťan

je i dobrým patriotem či vlastencem. Stůjme v dobrém poměru ke všem spolubližním; bijme se všemi v míru a pokojí, nezavídejme nikomu, budme dobrotiví, přívětiví a k pomoci ochotní vůči všem, plňme zákon lásky k bližnímu.

Křesťan je dále ministrem kultu a vyučování. Ty, milý křesťane, ministrem kultu, předně v svém srdci, když Pána Boží ctíš, k němu se pilně modlíš, jej miluješ, jeho se točíš, jemu vzdáváš vnitřní kult chvály, díky a vzdostčinnění; za druhé ve svém domě; má býti chrámem soukromé zbožnosti, ozdoben svatými obrazy; za třetí v kostele, an jej často navštěvuješ, často ke stolu Páně přistupuješ, o ozdobu kostela pečuješ, o dobré kněze se modlíš.

Máš býti i ministrem vyučování: pro sebe samého, an se staráš o rozšíření svých náboženských vědomostí a jdeš do školy k božskému Spasiteli; on praví: Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem. Pro druhé a sice pro své dítky, an je vyučuješ v základních pravdách našeho náboženství, k učení se katechismu přidružuješ, pana katechetu podporuješ; dále pro své podřízené, posílaje je do chrámu Páně a staraje se o dobrou četbu pro ně; pro bloudící spolubližní, když je poučuješ, napomínáš, jim dobrou radu dáváš a duchovní skutky milosrdenství jim prokazuješ.

Za nynějších poměrů neobejde se stát bez bianné moci; tak i křesťan ne, jeho život je ustavičným bojem, jak Job tvrdí a i Spasitel dosvědčuje, řka: Nepřítel jsem, abych přinesl mír, ale meč. Katolický křesťan musí tedy i ministerstvo války spravovati; své nepřátely, zlou zácořivost, zlý svět a zlý o duchá dobře znáti a srdce své proti trojí té nepřátelské mocnosti obrniti, zbraň a střelivo: modlitbu, přijímání svátosti a jiné stále míti v zásobě, smysl střežiti, pro spojených, andělech strážných a svatých se obhlíčovati, zmužile bojovati, aby mír si v srdci uchovával.

Důležitým úřadem je úřad ministerstva spravedlnosti. On má začlovávání zákonů pod sebou; on

se musí o to postarati, aby přestupky a zločiny proti náboženství, mravnosti a pořádku byly stíhány a trestány. To musí konati i křesťan v říši svého srdce; nic zlého netrpěti, hřích pokáním trestati. Úřad soudcovský zastává svědomí; rozhoduje, co je hříchem a kterak zaň zadost učiniti, jakých pro-

nevyhnutelný. Stát potřebuje příjmy, protože má velika vydání. Jako ministr financí v království Božím pečuj o to, milý křesťane, aby státní tvé dluhy, lífchy totiž, byly shlazeny — udělej tedy čas od času pořádek ve svém svědomí. abys dále dobře použil statků Bohem tobě svěřených,

KORUNOVÁNÍ P. MARIE.

středků třeba užiti, aby zlé se nerozmáhalo. Jednejme vždy podle svědomí, chraňme se hříchů smrtelných, ale i všedních, neboť tyto jsou též přestoupením zákona Božého, kajme se z hříchů ve svátosti pokání. pečujme o čistotu srdce.

Nevděčným úřadem je úřad ministra financí, jenž má peněžní záležitosti pod sebou; je však nutný

milosti, vloh a schopnosti, abys ve jméním svým dobře nakládal a po uhrazení nutných výloh a příjmů svých kostely, misie, chudé a dobročinné ústavy a spolky podporoval a veliký poklad v nebi sobě nashromáždil.

Jsou ještě i ministři pro obchod a průmysl. Ty dva úřady vykonáváme, když povinnosti

stavu svého svědomitě a horlivě zastáváme. Naši ministerští radové mají při tom býti: poctivost, spofivost a pilnost. V každém povolání můžeme spásy dosáhnouti, do nebe vede více cest; přijde na to, jak zijeme, jak povinnosti své vykonáváme.

Věrný ministr, jenž úřad svůj svědomitě zastává, bývá od pánovníka oceněn, vážen a odměněn řády, po-

výšením stavu a jiným způsobem. Když my to mnohonásobně ministerstvo v duchovním království dobře zastaneme, a to i chceme, bude s námi Král nebeský též spokojen; on nás odmění, tam v nebeském království, povýšením stavu, nepomíjejícími statky. On řekne: Aj, služebníče dobrý a věrný, že jsi nad málem byl věrný, nad mnohým tebe ustanovím: vejdi v radost Pána tvého!

o o o

M. T.:

Snoubenec.

Dnes sňatek lásky slaví
s mou duší lásky Král
a poutem lásky zlatým
mou duši s Sebou spjal.

Tak krásný jest můj Milý
jak, to mi nelze říct,
jen vím, že krása všechna
před Ním jest pouhé nic.

Jen okuste a vizte,
jak sladký Ježíš jest
ve svatém přijímání
nám schystal lásky ples.

Tvář Jeho — zářné slunce
hled jasný — jako blesk
u Něho neznám smutek
u Něho neznám stesk.

Mu anděl se koří,
Mu slouží nebeštan
a Ježíš duši moji
do lásky zvedl bran.

o o o

Jiří Belanger.

Život napsaný P. Anignem podává Jan Tagliaferro.
(Pokračování.)

Bojoval proti přirozené horlivosti, kterou nazýval jedem lásky k bližnímu. Přál si, aby představení spolku spojovali Marii i Martu a káral zvláště ony, kteří ve svých spolcích Boha strčili za kulisy. Ne jakoby nic necenil zevnějšek, naopak v místnostech mělo býti vše čisté, pěkné a příjemné, aby se tam mladým lidem líbilo, ale stránka nadpřirozena musila býti nejvíce pěstována. Budoucím správcům spolků doporučoval, aby se co nejméně z domu vzdalovali, by pěstovali hlavně individuální apoštolát a hlavně si vychovali předáky, kteří na jiné působiti budou. Privil: „V naší době třeba spíše tvořit modely (vzory), než sochy.“ Slovem vše, co konal po

čtrnáct let a vyzkoušel v působnosti své, tomu učil žáky svoje. A než je uskutečnili, měli státiou modlitbou působiti na svět.

Pro každý den v týdnu ustanovil velký apoštolský úmysl: pro neděli svou kongregaci a její díla, pro pondělí obrácení dělníků, pro následující dni vojáky, apoštolská povolání řeholní, nejpouštěnější duše v očištění, umírající, království Panny Marie ve světě a zvláště v noviciátě. Všecky skutky toho dne i nepatrné, měly býti obětmi, které jako částčky hostie, jak se vyjadřoval, vyprošovaly milost Boží pro tyto veliké úmysly. Budoucí apoštoloové chudých a opuštěných měli se držeti stále mezi Bo-

hem a dušemi, držíce v jedné ruce růženec, v druhé kříž.

Tak minul rok noviciátu 1900 až 1901 v modlitbě a práci, ve spojení s Bohem a přípravou na apoštolát lidový. Ale i starostí nechybělo. Zednářští správci veřejných záležitostí vypracovali nespravedlivý zákon proti náboženským spolkům, zákon, jenž přivodil veliké neštěstí a škodu tak mnohých duší. Když začalo pronásledování, šťastnými nazval řeholníky, kteří první postiženi byli, a tázal se, zda-li i jeho kongregace účastna bude téhož štěstí, neboť tato s Bohem spojená duše patřila na všecko ze stanoviska nadpřirozeného. Brzy i jeho kongregace zkoušce byla podrobena. Měla na vybranou, buď slíby zlomiti aneb putovati do vyhnanství. Ani jedno z dětí jeho nepomyšlelo na to ho opustiti, proto bylo třeba rychle vše připravití pro odjezd, aby ukončeno bylo vše k době určené.

V poslední den, ve který Pán náš proléval v kapli noviciátu, shromáždil P. Belanger všechny svoje novice a s nimi učinil slavné odprošení za všechny hříchy, které v tomto domě budou spáchány. Dodal modlitbu za Francii a za církev. Téhož večera přijal čekatel jeden kříž noviců v kapli zbavené své ozdoby ztrativší svého nebeského hosta. Jediná lampa kmitala temnosti. Vypadalo to jako v katakombě. Zbožný mistr přiznal, že zá-

vidí štěstí svého žáka, jenž v takové chvíli a za takových okolností se zavšeuje Bohu.

Když Pán náš již nebyl přítomen, postavil P. Belanger sochu Panny Marie na stůlek, a kolem ní skupeni, konali svoje pobožnosti až k odjezdu.

Brzy byly všechny věci odstraněny. Žádné nářadí, ani stoličky nezbylo. Mladí novicové, kteří pomáhali vyklizovati, byli znaveni. P. Belanger kázal jim sednouti si v kruhu na zemi, dal jim něco pojísti a pak k nim promluvil několik plamenných slov, jež rozehrály jejich srdce. Zvláště ho nadchla jejich úplná chudoba, volaje: „Jak dobře jest říci, již ničeho nemám.“

Před odjezdem napsal některým novicům minulého roku, kteří byli v Římě: „Dříve, než opustíme půdu francouzskou a milý dům noviciátu Panny Marie, rád bych vám odtud poslal poslední znamení lásky, odslouživ poslední mši svatou za vás, pomodliv se za vás poslední růženec. Nemohu vysloviti vám, jak srdce svírá myšlenka, že Francie nás vypuzuje. Obávám se, že mi bude jako našim starým bratřím, kteří ve čtvrtek odešli a všechny svoje slzy vyplakali. Co se vás týká, staňte se, co jsme my tu snažili se státí, svatými Panny Marie a růžence.“ P. d.)

o o o

M. T.:

Víc dej mi, Pane.

Dal's mnoho již mi, Pane,
o vím to dobře, vím,
však o víc ještě prosím,
když prositi Tě smím.

Však, co mi platno všeho,
co platen klamný lesk,
když duše moje chudá
a v srdci žal a stesk.

To srdce moje touží
po Tobě, Pane jen,
vždyť Tvoje láska jenom
můj bolný ztiší sten.

Dal's mnoho již mi, Pane,
o, vím to, dobře vím,
jen Sebe dej mi ještě
po více netoužím!

o o o

Obrázky z katolických misíí.

Podává Maxmilian Weinberger.

Naši malí sirotci.

(Obrázky z denníku bílé sestry na horním Kongu.

Vždy noví chovanci přicházejí k nám. Především bylo to desítilété děvče, které velitel ze Mtovy s sebou přivedl. Jmenuje se Kosanga a našla mezi našimi dětmi mnohé známé, které jí s radostí přivítaly. Následujícího dne dostaly jsme několik dítek jiných, které od svých rodičů byly opuštěny; některé byly ošklivými ranami tak pokryty, že musily být od ostatních odloučeny. Jiným zase byly prsty u nohou uhnily, takže nemohly ani chodit. Takové hnisání nohou působí tak řečená blecha písková, která se do prstů zažírá a tam klade vajíčka.

Mladá dívka ze vzdálené osady přišla k nám hledajíc svou sestru, která byla od černochů, kteří se byli vzbouřili proti Evropanům, někam zavlčena. Zde se k nemalé své radosti dověděla, že byla její sestra od missonářů v Kayambi zachráněna a u nich našla útulek. Potěšena touto zprávou prosila, aby u nás mohli zůstatí dokud její sestra se nevrátí. Je tedy nyní u nás a ze je dobré a mírné povahy, doufáme, že z ní bude hodná křesťanka. Mimo to je u nás malá Mvengvee, kterou sám pohlavár naší vesnice k nám přivedl, ježto jí byl nelidský pán, u něhož byla ve službě, obě ruce vymkl. Je zde konečně malá Tanganika, kterou byla její vlastní matka opustila. A tak mohla bych ještě mnoho jiných zde napočítati, ale tato krátká listina podává již dostatečný obrázek o našich svěřencích, jež náš sirotčinec přechovává. Představím zde jen ty nejzajímavější postavy.

Bohatství otcův.

Jeden z našich sirotků jmenuje se „Malí ba yvana“, t. j. bohatství otců (missionářů). Ale jméno to bylo nešťastně voleno a neodpovídá pravdě. Byltě ubožák, když ho k nám při-

šli, hubený jako kostlivec a ranami obsypán. První náš starostí bylo, od hlavy k patám jej důkladně očistiti a slušně obléci. Jeana z našich chovanků řekla mu soustrastně, ale zároveň povzbudivě: „Ubohý chlapče, nyní jsi bídny a nemocen a umíráš hladu, tak že všechny tvé kosti lze spočítati; ale počkej, masa ti brzy přibude tolik, že tvůj obličej bude jako úpněk a dostaneš také pěkné šaty a potom budeš spokojen v srdci svém a řekneš: „Zde jest dobře býti, zde zůstanu!“

Radostné shledání.

Tu a tam sejdou se u nás dívky, které násilně nebo nešťastnou náhodou od sebe byvše odloučeny, o sobě nevěděly. Chlapec, který byl před několika dny přijat do domu missonářů, přišel jednou z rána k nám a ptal se, zdali jeho malá sestra není mezi našimi 180 dítkami. Dříve — pravil — jmenovala se Voya, ale možná, že od té doby, co jsme se neviděli, jiné jméno dostala. My černosi totiž máme v obyčeji, že když z nějaké krajiny se odstěhuje, také své jméno měníme. — Řekly jsme mu, že v sirotčinci není žádného dítky, které by se Voya jmenovalo. Dala jsem děti zavolatí a tázala jsem se jich „Je některá mezi vámi, která má bratra, jenž se Kabamba jmenuje?“ Sotva jsem to řekla, přihlásila se ihned malá Musifa říkou: „Já!“ A skutečně Kabamba poznal v ní svou sestru, oba běželi k sobě a radostně se objali: „Jak jsi vyrostla!“ divil se Kabamba, „byl jsem tak jist, že tě jedinou najdu, že jsem ti koupil tuhle perlovou šňůrku; ve dne v noci jsem ji nosil při sobě, abych ti jí při našem shledání mohl darovati.“ — „Jak jsme oba šťastni,“ pravila Musifa, „ty jsi u missonářů, já u sester; nyní se častěji sejdeme a žádný nás více od sebe neodloučí.“ — Kabamba vracel se potom celý šťasten k missonářům a Musifa vypravovala ostatním dítkám o svém štěstí. Celý den potom bylo mezi dítkami radostné nadšení, neboť naše

KAPLE MARIANSKÁ V RAJHRADĚ.

dítky jsou dobrosrdečné a každá se z tohoto případu tak těšila, jako by byla svého vlastního bratra našla.

Sestra místo nevěsty.

Podobný případ udal se o několik dní později, ale za jiných obzvláštních okolností. Čtyři mladíci, kteří u missiionářů byli vychováni, přišli, jak je to obyčejem, do naší hovorny a projevili přání, že by si rádi založili rodinu. Prosili tedy za dovolení, aby si mezi našimi děvčaty směli vybrati nevěstu a jí zároveň obyčklý dárek nabídnouti. Jeden z nich, jak se zdálo, byl se už rozhodl, neboť ptal se na dívku jménem Patoveye, která mu pro svůj pěkný zevnějšek a horlivost při práci byla padla do oka. Byli tedy oba sobě představeni. „Pataveye,“ pravila jsem k děvčeti, „zde jest Kandoo, hodný, pilný mladík, který ti mimo svůj pozdrav i pěkný dárek nabízí. Chtěla bys ho za manela?“ Pataveye podívala se svýma jasnýma, rozumnýma očima na mladého muže a přemýšlela. Najednou dala se do hlasitého smíchu. „Ale ctihodná sestro,“ zvolala, „v dyť je to můj bratr!“ Také Kandoo, sotva že známý sobě hlas uslyšel, poznal ihned svou sestru a oba se radovali ze svého shledání. Kdy se byli před delší dobou rozešli, zaměnili si dle domácího obyčeje svá jména a tak se stalo, že se jim dosud nepodařilo se sejíti. „Tak, milý Kandoo,“ pravila jsem, „tentokrát se tvůj úmysl nezdařil, místo nevěsty našel jsi svou sestru. Proto nezbyvá, chceš-li se oženiti, ne-li abys ještě jednou do světnice velkého Otce přišel.“ Tak nazývají černoši hovornu, proto e tam visí velký obraz papežův.

Slepi matka.

Dnes ráno představil nám pohlavár nedaleké vesnice mládou dívku, Nedandu jménem. Oba provázelo velké množství zvědavců a my jsme dychtily zvědět, co to všechno znamená. Za krátko slyšíme, že dívka má nemocnou slepou matku, která sedí dole u vrat a která by též ráda do našeho sirotčince byla přijata. Ale v zástupu utvořily se dvě strany.

Jedni, a sice pohané, proti jejímu přijetí namítali: „Nač by sestry slepou ženou přijímaly, když jim nemůže žádných služeb konati?“ Ale druzí, křesťané, odporovali řkouce: „Právě proto by ji měly přijati, že není s to, aby vezdejší chléb sama vydělávala.“ Nastal spor mezi oběma stranami a hádce učiněna přítrž, když se ve dveřích objevila sestra a slepou matku do sirotčince zavedla. A tu zase chvály a nadšení nebylo konce. Pohané chválili sestru a jejich lásku k bližnímu, křesťané zase přichvalovali si, že se stalo po jejich přání. A co my? Byly jsme rády, že jsme ubohou slepou mohly přijati. Nejchudší a nejbídnejší jsou to obzvláště, kteří na missii svolávají po zlehčení Boží, bez něhož by veškerá naše práce a námaha byla marná.

Šťastné umírání.

Je s podivem, s jakou otečkou láskou se dobrotitivý Bůh nad lůžkem našich nemocných dítěk sklání, blíí-li se hodina smrti. Tito ubozí vydědenci jakoby by byli s hůry osvěceni a poučení o věcech nadpřirozených. Mnozí mívají předtuchu své smrti a předpovídají její nastávající příchod s největší radostí. Připravují se na jejich konec tak důkladně, jejich víra je tak živá, pevná a důvěrná, jejich smrtelný zápas tak blahý, že se zdá, že je smrt pro ně odměnou za jejich bídné pozemské živobyti. Mnozí z nich byli ze svých dědin násilně odvlčeni, prožání, nelidským způsobem trýznění a přišli sem zkomoleni anebo nezhojitelnými nemocemi postiženi. Mimo bezstarostné živobyti a úlevu ve svých bolestech nalézají v missii skvostný poklad víry a klid duševní. Tak není divu, že jsou připraveni, když Bůh je volá, ano často plní nedočkavostí a toužebností, co nejdříve umřítí a na Boha v nebesích spatřiti. — Kéž by i nám, končí sestra, dal Bůh smrt tak blaženou!

Umírající mladý křesťan.

(Z listu čínského missiionáře.)

Křesťanská dívka z missijního domu v městě Kounagnyan šlajed

SV. BERNARD, CTITEL P. MARIE.

noho dne do města, aby všelisco nakoupila. Jčouc kolem o samotě stojícího polanského chrámu, uslyšela hlas, který volal: „Dobrá ženo, pojď sem a pomoc mi!“ Ohlédnuvši se spatřila chlapce asi desítiletého, ležícího bez vlády na stupních chrámových. I tázala se ho: „Znáš mne?“ — „Nikoli, ale podle očevu poznal jsem, že jsi křesťanka. Fomoz mi tedy, ale jednou rychle!“ Dívka sřala teplý šátek s ramenou, ovinula jím hola zimou se třesoucího a ptala se: „Co chceš, abych ti učinila?“ — „Dej mi to, co vy křesťané nám podáváte. abychom byli zachráněni.“ S radivem ptalo se děvče: „Chceš snad býtí pokřtěn?“ „Ano, zvolal račostně. „to je to, co žádám. Pokřti mne tedy, ale rychle!“ — „Věřš v ječho o Bořa?“ „Ano, věřím v Bořa křesťanů a chci věřiti věcťno, čemu věř křesťané, — ale neotálej a pokřti mne!“

Mladá křesťanka sedla si k umírajícímu chlapcovi, počepřela ho laskyplně svou levicí, poččila ho o nejdůle itějších pravdách sv. víry a vzbudila s ním víru, naději a lásku a lřtost. Pak vyřala z ruční tašky houbu, běžela k nejbližší očev, počnila čo ní a vrátivši se smáčkla ji nad jeho čelem, tak če voda hojně s čela stékala. Při tom pravila: „Jene, já tě křtím ve jménu Otce, Syna a Duch a svatěho!“ Velká byla račost chlapcova; ale jeho síly očividně mizely. „Děkuji ti,“ pravil všecek šťasten. „až budu u Pána Bořa, přimluvím se za tebe.“ To byla jeho posledně slova, neboť za několik málo minut vypustil ducha.

Když byla dívka své nákupy učinila, pošpřila čomů a vypravovala missijním sestřím, čo se jí na cestě přihodilo. Sestry daly itně zeměleho chlapce čoněsti a poč křesťanskou počovatí.

Nový Jerusalem.

(Z listu čínskeho missio-
náře.)

Můžeme-li věřiti různým časopisům, jmenovitě anglickým, čostalo by Svatě město brzy čocela jinéo vzezření, než jaké mělo dorosud. Po-

slyšme, čo na př. napsal velký anglický časopis „Times“ 5. února roku tořto.

„Za přečsednictví městského velitele (jak známo, je Svatě město obsazeno vojskem anglickým) vytvořila se z příslušníků všech náročností a vyznání v Jerusalemě jižních společnosť, která čo svého středě vzala něololik anglických inženýrů a stavitelů a již celou řadu plánů na znovu-vystavěni Svatěho města vypracovala.

Zásadně odhodli se členové o třetěto hlavních botech: Starě město zůstane úvnitř svých středověkých zdi počotajíc se mohutněmu museu, neočtlnu to. Ochřana všech svatěň a sta o itých dūle itých památek buče svěřena vládě a velmi přísně proveděna. Zevně před zděným kruhem počstane úplně nově město, dle nejmocněnějších evropských a amerických plánů počstavěné, se širokým ulicemi, očočníky, očočočem, kanalizací, osvčtlením atd. V nověm městě bučou zalo enyřačy a zahrady, což se vedle starých městských zdí s jejich cimbuřii velmi pěkně buče vyjímají. Všeč en průmysl, všeč en řemesla, kazary, třitě, jaké byly v Jerusalemě ve staro- a středověku, bučou znovu zřřzeny a očšem nynějši době přizpůsobeny. Všem svatěňim, očšem také tureckým měšitám, buče poskytnuta a zaručena všestřanná ochřana. Bučou zalo eny řkoly technické, občocní a průmyslově, aby jeri salemská mláče mořla býti vzdělána a vycvičena na čobř řemeslníky, dělníky a průmyslníky. Konečně přikročš se k důkladněmu prozkoumání svatě země a zvláště očolí Jerusalema, aby všecky nábo enské a dějepisné poklady, které snad ješče v půdě Faleštiny očočívají, byly na svěčto vyneseny. Skupina nejleřších anglických, amerických a francouzských archaeologů koná již na nastávajíc vykopávkly všecky pořtěkně přřpravy. Objeveně staro-itností mají zůstati ve Svatě zemi.“

Tolik londýnský časopis. Podle třetěto zprávy očekává cestovatele v

Jerusalémě a vůbec ve Svaté zemi pobyt velmi pohodlný a příjemný. Všecky cestovní kanceláře, jmenovitě světoznamá Cookova, poskytnou turistům na cestě i tam všecky mozné výhody. Brzy zaplaví Svatozemské zástupy cizinců ze všech zemí, kteří s Bálekreem (známý vydavatel cestovních knížek v Německu) v ruce budou chozíti od místa k místu a bez úcty a lhostejně na staré památky se dívati. Posvátné kozlo, které

dosud posvátná místa objímalo, zmizí.

Nebylo lépe za stará, kdy zbožný křesťan ze západu, když byl za nemalých překážek, obtíží i často příkoří cíle došel, od místa k místu cestoval, kde Spasitel žil, trpěl a umřel? Doufejme, že převrát ten, jak jej líčí zmíněný anglický časopis, nebude tak náhlý a že vůbec: Svatá země se svými posvátnými místy bude zachována nám — křesťanům.

o o o

V našich horách.

V našich horách vysokých
půda kamenitá
a přec štěstí každému,
kdo zde zrozen, svítá.

Hruď země otcovské,
v níž se málo rodí
a přec žádný zemi té
zde se neodrodí.

Srostli jsme s tím krajem zde
za ta dlouhá léta,
třeba, že nám blahobyt
nikdy nerozkvétá.

Milujem tu rodnou zem
i ty tvrdé skály,
když i málo sklídíme
i to každý chválí.

Ptáte se, proč v srdci dří
láska k půdě rodné,
která pro nás láný má
tolik neúrodné?

Proto, že to půda je
vlasti na hranici,
horal věrný vždy jí byl
a je stráží bdící.

A. M. Kaňžáková.

o o o

Různé zprávy.

Rozmach křesťanského života ve Francii. Lublaňský biskup dr. Ant. Bonaventura Jeglič, jen mešká v Paříži i jako člen slovinské delegace vyslané k mírové konferenci, píše o svém tamějším pobytu m. j.: Křesťanský život se ve Francii ustavičně víc a více rozmáhá. Lid line k biskupům a kněžím více než před válkou. V neděli jsou kostely plny věřících. Lidé všech stavů, od nejvyššího do nejnižšího, přijímají v hojném počtu a často svaté svátosti. Církev má přes násilnou loupež, před několika lety na ní spáchanou, tolik příspěvků, že snadně udržuje kostely i duchovenstvo. Mezi

jednotlivými farnostmi a diecesemi zavládá pravá křesťanská pospolitost: bohatší pomáhají rádi chudým. Navštívil jsem též slavného maršálka Focha. Viděl jsem, že je o našich poměrech, nesnážích a požadavcích dobře informován. Když jsme mluvili o jeho vítězstvích, ukázal rukou k nebi a pravil: „Bohu, jedině Jemu budiž všechna čest a chvála!“

Státní katolíci. V Gebweileri (Elsasko) byly řeholnice, které vyučovaly na obecných i vyšších školách městských, od Němců internovány a předvedeny do zajateckého tábora, poněvadž byly „nebezpečnými státními“.

Teď, kdy Elsasko bylo osvobozeno, čekalo se všeobecně, že sestry budou zase uvedeny do škol. Propuštěny sice byly — ale francouzská správa obsadila zatím školy světskými učiteli a učitelkami. To si ale nedalo město líbit a městská rada napsala plamenný protest do Paříže, v němž mimo jiné čteme: „Po 48 let strádali jsme pod německým jhem a nezradili jsme své víry. My neustoupíme od ní ani pod vládou francouzských nevěrců.“ Přání města bylo vyhověno a sestry ujaly se zase školní výchovy.

Berlínská universita proti odkřesťanění školy. 114 profesorů berlínské university uveřejňuje v „Deutsche Allgemeine Zeitung“ tento projev: Našemu školství hrozí osudná, samy kořeny jeho zasahující rána. Srdce německé výchovy mládeže, vyučování křesťanskému náboženství, má býti vytrženo. Vyučování náboženství křesťanského bylo nositelem a centrálním orgánem vychovatelského umravňování ve školách. Odstranění vyučování křesťanského náboženství znamená, rušiti dějiny našeho školství. Není v době tisíciletého vývoje národa německého ani jednoho pedagoga, který by nebyl prohlásil náboženské vzdělání ducha za nezadatelný základ veškeré kultury práce výchovné. S náboženstvím stojí a padá německý národ. Proto podepsaní universitní profesori považují za svoji svatou povinnost co nejrozhodněji protestovati proti tomu, by uhelný kámen naší výchovy, vyučování náboženství, bylo z učebního plánu odstraněno nebo sníženo na pouhý nezávažný předmět. Vyučování křesťanskému náboženství musí zůstatí středem veškeré školské výchovy — za úplné svobody pro jinověrce — nemá-li zároveň s odstraněním vyučování náboženství zaschnout mateřská půda pravé péče o vědu, umění a lidové vzdělání. Několi nepřátelské ničení křesťanství, nýbrž nové vybudování náboženského vyučování, toť nejprvnější příkaz pro německé vychovatelství. Tolik universita berlínská. A co učiní universita česká, universita Karlova?

Vykupování klášterů v Praze. Vláda kupuje budovy klášterů v Praze

pro státní účely. Za klášter sv. Gabriely dala vláda 5 mil. K, za budovu Sacré Coer 3 mil. K, za klášter anglických panen 2 mil. K a za komplex budov kláštera ursulinského 15 m. K.

Konvertita. Japonský ministr zahraničních záležitostí, Motono, který nedávno zemřel, seznámil se s náboženstvím katolickým v Paříži, když dlel do r. 1914 jako vyslanec Japonska. Byl pohanem — ale měl ve velké úctě náboženství katolické. Při jedné návštěvě v Lurdech prohlásil: „Dal bych se pokřtiti, kdybych měl více víry.“ Na smutelné posteli prosil o udělení svátosti křtu. Když byl skončen svatý obřad, zesnul v Pánu se slovy: „Můj Bože, v ruce Tvé poroučím ducha svého!“ Celá rodina zemřelá o již dříve vstoupila do církve katolické.

Památný obraz Panny Marie z Altöttingu byl za příčinou bolševických bouří odnesen do Pasova. K milostnému obrazu tomu přicházejí z daleka široka procesí věřících. Na svátek Nanebevstoupení Páně byl milostný obraz přenesen na původní místo. Stalo se tak za obrovské přímo účasti věřících. Slavností církevních účastnilo se úředně též vojsko.

Německá katolická Görresova společnost zaslouží, abychom si jí a její činnosti všimnuli i my katolíci čeští. Založena byla 24. ledna 1876 mohutným dómským děkanem P. Heinrichem. U její kolébky stál též bývalý německý říšský kancléř, tehdy borský soukr. docent bar. Hertling. Ustavující valná hromada byla v Koblenzi, rodišti nadšeného bojovníka za katolicismus Jos. Görresa (nar. 24. ledna 1776). Od počátku je Görresova společnost vědeckým sdružením těch, kteří vyznávají, že mezi vírou a učením církve a pravou vědou není rozporů. Církevním zřízením však není. Je soukromým podnikem k pěstění svobodných světských věd. Do roku 1900 čítala společnost 3000 členů a 800 účastníků se ročním příspěvkem 10 a 3 marek. Roku 1910 dosáhla nejvyššího počtu 4300 členů a 1100 účastníků, měla 72.000 M příjmů a tolikéž vydání a 78.000 M jmění. Doposud vydala společnost 2

mil. marek. V Görresově společnosti vznikly čtyři sekce; společnost vydala zvláštní výroční zprávy, které byly pak nahrazeny čtvrtročníkem „Philosophisches Jahrbuch“, který vychází už 30. rok ve Fuldě. V sekci pracovali hlavně Gutberlet, Pohle, Schmitt a Schreiber. Dějepisná sekce vydává „Historisches Jahrbuch“, který má už 38 ročníků (redaktoři E. König, L. Waymann a F. Kampers) a od roku 1900 redakci H. Grauerta, „Studien u. Darstellungen auf dem Gebiete der Geschichte“. Významným podnikem dějepisné sekce je založení Římského institutu, který uspořádal bádání v římských archivech, zejména vatikánském. Institut trvá od r. 1884 a dosud vydal 16 svazků pramenů a bádání. Hlavním dílem jeho jsou akta tridentského koncilu. Vedle Římského institutu jest oddělení pro křesťanskou archeologii a církevní dějiny. Z dějepisné sekce vzešla také sekce pro staré dějiny a kultury, která má svůj orgán „Studien zur Geschichte und Kultur des Altertums“ a pro křesťanské bádání orientální půločník „Oriens christianus“. Sekce právní vydala velký státní lexikon na křesť. katolickém základě, který má 5 svazků. Sekce přírodovědecká svého listu nemá, ale mnoho vykoňala udělováním stipendií. Práce přírodovědecké vycházejí ve výročních zprávách společnosti a ve „Vereinsschriften“. Finančně podporovala Görresova společnost časopisy „Natur und Offenbarung“, „Natur und Kultur“, „Anthropos“, „Kirchenmusikalisches Jahrbuch“, „Hierarchia catholica“, „Zeitschrift für kirchliche Kunst“, Wilpertovy „Katakombenforschungen“ atd. Povolovala stipendia mladým učencům, posílala je na badatelské cesty, podporovala soukromé docenty a pod. Za války ovšem společnost utrpěla (vydávání děl a korespondence Görresovy musila zastaviti), ale přes to má asi 68.000 M jmění a časopisy, všechny vycházejí. Zanikly ovšem vědecká stanice v Jerusalemě a Římský institut s oddělením archaeologickým. Pro katolicismus v Německu za těch 42 let vykoňala společnost nesmírně mnoho.

Probuzené svědomí. Dne 25. února setkal se metař Matěj M. ve Vršovicích s malým hochem, který z něčeho nic se ho zeptal: „Chcete hodinky?“ A nežli dostal odpověď, vstřčil metaři hodinky do ruky a zmizel. Tento byl na počybybách, co mu hošík vlastně uštědřil a šel s dárkem k nejbližšímu zlatníkovi se přepat má-li darovaný mu skvost nějakou cenu. A kdyžmu zlatník scětil že jsou to velice vzácné hodinky americké práce „Waiche companie“ v ceně přes tisíc korun, běžel s nimi rychle na komisařství a tam je odevzdal. Podivný tento případ zůstal dosti dlouho nevysvětlen, až konečně se podařilo kocupistovi p. Pločarovi ho rozluštití. Hodinky jsou mrjetkem vyššího státního úředníka Š. a velice si jich vážil, poněvadž je to dar svatební od jeho manželky. Tyto hodinky se pojednou z bytu ztratily, aniž by na koho padlo podezření, a úředník se o tom zmínil katechetovi svého synka, trpce želeje ztraceného dárku. Pan katecheta použil tohoto případu k tomu, že dětem ve škole učinil výklad o krádeži a její následcích, načež hned druhého dne je dostal na ulici onen metař. Hodinky vzal v úředníkově bytě žák druhé třídy N., který chodil navštěvovati úředníkovu synka a byl poučením katechetovým ve škole tak dojat, že si umnil hodinek se zbaviti za každou cenu. Nejdříve je chtěl zase v bytě pověsiti na staré lich místo, ale když se mu to nepodařilo, dal je na ulici prvnímu, koho potkal. Metař dostal za odevzdání odměnu, a tím se historie o zmizelém svatebním dárku — ke všeobecné spokojenosti skončila.

Praktickému provádění křesť. cvičení byl jsem přítomen v Itálii v A. Za slavnostního vyzvánění dovedl si kněz dítky do kostela, kde bylo již shromážděno zbylé obyvatelstvo. Po krátké společné modlitbě počal kněz s neobyčejnou rutinou dělit děti po 4 do lavic, kde zaujaly místo na klekátku. S účastí jsem sledoval, co bude dál. Kněz pouhým pokynutím ruky si vybíral z přítomných mladé ženy a hlavně dívky a přiděloval jim vždy

jednu skupinu dětí v lavici. Nyní počal pro mne nezvyklý obraz. Z přepravěných katechismů počaly dívky zkoušet malé přidělence. Při prudkém temperamentu Italůk brzy byl tichý chrám proměněn jako v hlučnou tržnici. Děti hlasitě překotně odpovídaly a nebylo žádnou zvláštností, že „učitelky“ laičky používaly „pěst-

ního práva“. Celé cvičení pak zakončeno u oltáře P. Marie Lourdské za zpěvu „Ave Maria“. Připadalo mi to vše hodně orginalní a mnohdy bezděky jsem se musel horlivému zkoušení i usmát. Hlavní asi užitek spočívá z opakování katechismu u dospělých. A to jest dnešní dobou jižtě ne bezvzýnané.

o o o

Chcete obětovati svého synka Pánu Bohu za kněze — misionáře?

Na posv. Velehradě jest „Misijní ústav sv. Cyrilla a Metoděje“ (čili Apoštolská škola). Letos ukončen 3. rok s 31 chovanci. V něm vycl. ovávají se hoši zbožní, nadaní, nezkažené srdce a dobré o zdraví za tím účelem, aby s pomocí Boží vyrostli v kněze, kteří by některé řeholi apoštolsky činně šířili sv. víru po příkladu sv. apoštolů Cyrilla a Metoděje slovem i skutkem.

Máte-li tudíž hochy, jenž sá m po takové službě Boží touží a souhlasíte-li s jeho přáním (anebo aspoň nebudete mu v tom brániti), dopište si na Velehrad o bližší zprávy.

Roční příspěvek rodičů na výživu je prozatím pouze 600 K. Při

tom společáme na pomoc Boží a šlechtných dobročinců, neboť ústav vydá na hochy alespoň 1200 K ročně. Kromě toho zaopatří rodiče tyto potřeby: Oblek vše. ní, sváteční a zimní, po 6 kusích prádla, dvojí obuv, střevíce pro dům, lo ní potřeby s dvojím povlakem, deštník, kartáče, mycí potřeby, výlohy na knihy a školní potřeby. Hoši budte ve stáří 10—12 let.

Přijímací zkouška do I. třídy koná se 4. srpna a 13. srpna o 9. hod. dopol. Hoši přinestež s sebou křestní list, frekventační vysvědčení anebo alespoň poslední školní zprávy. Nejlepší odnější jest, když požádáte své vapp. správce duchovní, aby Vaším jménem dopsali na adresu: „Správa ústavu sv. Cyrilla a Metoděje na Velehradě, Morava.“

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za ochranu naší mládeže a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštol. modlitby

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce. Srdce Ježíše a Marie, zachraň církev, naši vlast a národ náš československý!

Ó sladké Srdce mého Ježíše, učni, abych tě miloval(a) víc a více. Amen! (Pokaždé odpustky 300 dní, jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michæei, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Healo apoštolské: Sřežit mládež.

Úmysl v září 1919: Povolání a vzdělání křesf. učitelů.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník LIII.

Vychází počátkem každého měsíce.

Září 1919.

Srdce Páně, budiž s námi, ctnostem svým nás vyučuj, veď nás země pustinami, ve všech bídách při nás stůj. V službu Tvou dnes odchováváme, sebe i své rodiny, Tobě věrnost přisaháme do poslední hodiny.

Povolání a vzdělání katol. učitelů.

(Hlavní úmysl.)

Jak jsme se zaradovali, když dne 28. října 1918 prohlášena naše vlast samostatnou republikou československou! Prapory vlály, písně a hymna národní s nadšením se zpívaly. Všude zavládla radost nad dobytou naší svobodou po tak dlouhém a otrockém utlačování! Než bohužel tato radost byla brzy zkalena nastalým bojem proti sv. církvi, proti našemu sv. náboženství. Začátek byl, že uměleckou a památnou sochu marianskou na Staroměstském náměstí v Praze dolů strhli lidé nejvášnivější. Na to následovalo hned nařízení, že náboženství má býti ze škol vymýtáno. Modlitba, služby Boží a přijímání sv. svátostí ponecháno na vůli dítek a jejich rodičů. Mnozí učitelé hned si pospíšili, kříže ze škol odstranili a přestali se s dětmi modlit, do kostela je nevedli a mnozí i to, co katecheta dobrého zbudoval v hodině náboženské, hned zkazili. Již nyní rozvášní lidé nařikají, kam taková beznáboženská škola a výchova povede. To bude mládež! Ani rodiče, ani učitelé, ani sami zákonodárci nebudou si vědět rady s nevázaností dítek a studující mládeže.

Jak to lze poněkud napravit? Především jest naší svatou povinností náboženství naše ve všech školách hájit a rozhodně žádat, aby dívky ve

sv. náboženství byly dále vyučovány a ke službám Božím jakož i k přijímání sv. svátostí přidržovány a aby učitelé v tom dětem nesměli bránit a proti náboženství nepřátelsky se chovali. Když máme svobodu, tak máme též svobodu našeho náboženského přesvědčení a to si vzítí nedáme. Dále třeba se postarati o dobré a katolické učitele a učitelky. Ale jak? Jsou i nyní katoličtí učitelé a katolické učitelky, ale v menšině a mnoho pro své přesvědčení vytrpí a přece trvají na svém náboženském přesvědčení. Všecka čest takovým statečným vychovatelům. Jen aby takových bylo více! Proto třeba prosit Boha, aby povolal na školy hodné a křesťanské mladíky a dívky, aby jsouce sami rozhodnými křesťany, též dívky jim svěřené nábožencko-mravně vychovávali. Bude třeba katolických učitelských ústavů a na nich zase katolických učitelů, kteří by svou studující mládež vedli k pravému vzdělání, k vážení si katol. náboženství, které se dá dobře sjednotit s opravdovou vzdělaností. V této věci má neocenitelné zásluhy sv. Jan de la Salle, který zakládal ústavy katolických učitelů a katolické školy hlavně pro chudou mládež. Učitel i kněz musí se navzájem podporovati, musí býti oba dobrými přáteli,

jimž nejen časné, ale i věčné blaho mládeže jest cílem všeho vyučování. Jen tak bude mládež zdárná a zdatná, jen tak bude národ náš silným a šťastným, jen tak bude naše republika spočívat na pevných základech. Lep-

ších a spolehlivějších společníků své péči o výchovu lidu nenalezl by stát náš, jako v mužích, kteří jsou nadšeni duchem sv. Jana de la Salle, nejlepší síly obětují naději společnosti — dětem.

o o o

Marie Tusařova:

Důvěra.

Byl všechno ve hrob kleslo,
byl všechno svět mi vzal,
však víru v Tebo, Bože
by nikdo nevrval.

A nevrve mi nikdy
té lásky Boží plam,
byl vše již v dlál mi přehlo,
já přece nezoufám!

Zde v bolu něžně stíráš
mých slzí vřelý proud
a jednou k Srdeci svému
pak chceš mne přivinout.

o o o

Vždyť vím, že Ty, mne ohráníš,
že řídíš kroky mé,
když nejhůře mi bude
e stulím v lokty Tvé

Po bouři zase klene
se jasná slunka líc,
až život bědný mine,
Ty dáš mi mnohem víc.

O malomocenství.

[Jarolím St. Pavlík.

Když vypravoval sv. Petr setníku Korneliovi o Kristu Pánu, pravil, že božský Mistr chodil po svaté zemi, všude dobře čině. Vskutku bylo tomu tak: celý život Ježíšův byl ustavičným dobročinním. I evangelium 13. neděle podává nám důkaz o tom. Deset malomocných prosilo jej o pomoc; smiloval se nad nimi a uzdravil je. V uzdravení těch malomocných zříme obraz vyléčení z malomocenství duše, to jest hříchu, o čemž v tomto článku uvažovati budeme.

Malomocenství bylo velmi zlou nemocí. Předně bylo velmi ošklivé, znetvořujíc obličej a tělo jako něstovice a rak. Malomocný byl živou mitvolou. — Ještě hnusnější je hřích; on zohavuje nadpřirozený obraz Boží v duši naší, takže se nevinní andělé s ošklivostí od hříšníka musí odvrátiti. Jsou pokazení (hříšníci) a stali se ohavnými, hrob otevřený je jejich chřtán, praví žalmista. Spasitel při-

rovnával i farizey s hroby, jež jsou uvnitř plné hniloby. Hřích zobavuje nejenom duši, ale i tělo. Podívejme se jen na pijana; zajdeme do nemocnice, do oddělení pro nemoce pohlavní, a zhróíme se toľo pohledu. Pozorujme zlostného člověka. Proč jsi tak zlý a proč je znetvořen tvůj obličej? tázal se Bůh Kaina.

Malomocenství bylo i bolestnou nemocí; samému trpělivému Jobovi zdála se nesnesitelnou, takže se dal do nařikání. — I hřích způsobuje velké bolesti, jsou to duševní bolesti, výčitky svědomí, jež jsou horší, než bolesti tělesné. A takové bolesti bude hřích v pekle působiti. O tom by nám mohl zprávu počati bohatý marnotratník, lenivý služebník, nemilosrdný služebník, host svatební bez šatu svatebního.

Malomocenství bylo nemocí nakažlivou. Malomocní nesměli s druhými lidmi spolu bydlet, musili být

šami pro šebe. Těch deset malomocných zůstalo proto státi povzdálí, aby druhých dotekem svým nenakazili. Zdaž není i hřích nakažlivým? Ó velmi! Kdo veřejně hřeší, dává špatný příklad a pohoršení a to jest velmi nakažlivé. Jeden svede druhého. On nakazí celé rodiny, celé osady a města,

proti bordelům, proti pijaňství, proti nevěře? Jak lehkomyšlně vrhají se lidé do hřichu! S jakou bezstarostností dopouštějí se smrtelného hřichu, aniž by pomýšleli na jeho následky. Synu můj, napomíná nás moudrý Sirach, střež se hřichu jako hadal Křesťanští rodiče, vtiskněte dětem svým do duše

PŘED OBRAZEM P. MARIE.

celé země. Mor hříchů přenáší se nejvíce tiskem; každá litera špatného tisku je zpusťošující m bacillem, jenž nesčetné duše vrhá věčné smrti v náručí.

Jak velice musíme se tedy hřichu varovati! Dnes se děje všechno možné, aby se zabránilo choleře, moru, neštovicím, úplavici atd.; a co se děje proti hřichu? Co se děje ku příkladu

velkou ošklivostí před každým hřichem, tak jako Blanka, matka svatého Luavíka. Často řekla k němu: Raději bych tě viděla mrtvého, než abys měl těžce zhřešiti.

Malomocní zůstali státi povzdálí a volali: „Ježíši, mistře, smiluj se nad námi! To stání povzdálí, kde se jedná o malomocenství duše, má nám připomenouti ctnost pokory, s níž má

hříšník ke svatě zpovědi přistoupiti. Pamatujme tedy na pokorného publikána, jenž povzdáti stál a Boha za odpuštění prosil. Je v pořádku, když stojí zpovědnice vzadu, vzdálená od oltáře; tam je její místo; teprve až jsme očištěni, odvažujeme se jíti ke mříži, kdež se podává svatě přijímání.

Malomocní prosili o uzdravení. My též tak musíme učiniti, Pána Boha za odpuštění a milost prositi. My tak sice činíme v každém očenáši, modlíce se: Odpust nám naše viny; než i jinak tak číme, modlíce se často přes den: Můj Ježíši, milosrdenství! Bože, buď milostiv mně hříšnému! Každé pokropení svěcenou vodou má být střelnou modlitbou za odpuštění.

Malomocní měli důvěru k Ježíši, jinak by se byli na něho neobraceli. Modlemese i mys důvěrou, že nám Pán Bůh hříchy odpustí. Nikdo si nesmí zoufatí k věli množství a velikosti hříchů svých; milosrdenství Boží je bez konce. Odporučuji čtenářům krásnou a odpustky obdařenou modlitbičku: „Nejsvětější Srdce Ježíšovo, v Tebe mám důvěru.“

Spasitel neuzdravil hned malomocné, ale poručil jim: Jděte a ukažte se kněžím! Až na cestě, když už rozkazu poslechli, byli uzdraveni. Proč se musili kněžím ukázati, i po svém uzdravení? Bylo to zákonem předepsáno. Uzdravil-li se někdo z malomocenství, bylo se mu knězi představití, jenž měl zkoumati, zdali je vskutku čist od malomocenství a zdali tudíž smí se vrátiti do lidské společnosti.

Každému hříšníkovi nařizuje Pán Bůh: Jdi a ukaž se knězi; vkroč do zpovědnice a vyznej se ze svých hříchů! Kněz novozákonní má větší moc, než kněz starozákonní. Tento nemohl nikoho od malomocenství očistiti, ale jenom prohlásiti, že je už čist — novozákonní kněz může však skutečně od malomocenství hříchu očistiti, slovy rozhřešujícími: Ego te absolvo, já tě rozhřešuji od tvých hříchů! Jenom protestanté jsou toho náhledu, že duchovní může prohlásiti, že Bůh hříchy odpustil.

Mnohý křesťan si myslí: Však já

už se sám s Pánem Bohem vypořádám, nepotřebuji k tomu žádného kněze, ja se samému Pánu Bohu za hříchů vyzpovícám. Takový křesťan klame sama sebe. Pán Bůh odpouští sice hříchy hned, když jsme vzbudili dokonalou lítost, ale jen pod tou podmínkou, že se chceme z nich později knězi vyzpovídati. Každý hřích musí býti rozsudku knězovu podroben, každá duševní rána duchovnímu lékaři ukázána; je to přísnou povinností, pokud se jedná o hříchy smrtelné.

Z uzdravených jenom jeden se poděkoval, a to nebyl ani žid, ale samaritán. Nevděčnost druhých bolela Spasitele, on si na ni stěžoval: zda-li nebylo deset očištěno? Žádný se nevynašel, jenž by se byl vrátil a čest Bohu vzdal, jak tento cizozemec. — My máme po sv. zpovědi modliti se něco na poděkování. Pán Bůh byl tak dobrotivý, že nám hříchy odpustil, kdo ví, kolikráte už. To je větším dobrodiním, než všechen pozemský majetek. Je naší povinností, abychom se vděčnými za to ukázali, zvláště upřímným se polepšením. Děkujte Hospodinu, neboť dobrý jest, neboť na věky trvá milosrdenství jeho. Pěkně poděkování čteme v žalmu 102.: Chval, duše má, Hospodina a nezapomeň na jeho dobrodiní; jenž odpustil tobě všechnu nepravost a fojí všechnu slabost; jenž od zahynutí zachránil život tvůj, jenž tě korunuje milostí a smilováním Božím atd. Ale jak to vypadá s díkyčiněním u mnohých křesťanů? Zdá se, jak kdyby Pánu Bohu nějakou milost prokázali, že přišli ke zpovědi a k přijímání. Mají tak pilno domů a doma zas začnou s hřešením, když už ne ten sám den, tak jistě na druhý den.

Nechtějme se řdíti podle těch devíti malomocných, ale podle vděčného samaritána. Nejlepším díkem vždy zůstane, když se přičiníme, abychom zachovávali milost posvěčující, když se žádného hříchu dobrovolně nedopustíme a mnoho dobrého za pokání a náhradu vykonáváme: to je dík nejenom ústy, ale i skutkem a do opravdy.

Poslední soud.

Úvaha ku svátku sv. Václava. Píše Ignát Z l a n ě l.

My staří se dobře pamatujeme, že kdýž jsme chodili do národní školy, byla nám každodenním chlebem násobilka. Ráno i odpoledne před vyučováním říkali jsme všichni: „Jednou jedna jest jedna, jednou dvě jsou dvě a tak se pokračovalo až se skončilo slovy: desetkrát deset jest sto.“
 I nyní, když jdeme okolo školy, často zaslechneme, že děti říkají ve sboru násobilku. Jsou zajisté jistá pravidla, jistá cvičení, jisté věci, jež musí nezbytně vědět každý člověk. Proto jest potřeba, aby se jim dobře naučili, měl je tak vštípeny v paměť svou, by jich nikdy nezapomněl. Každý z nás dobře ví, že bez násobilky vůbec nelze žíti, proto učí se jí ve škole tak důkladně a tak pilně. Mohl bych uvéstí více podobných příkladů ze světských věd, ale uspokojme se pouze tímto jedním, s násobilkou.

Jako jest ve vědách světských, podobně jest i v životě duchovním. Jsou jisté pravdy, jež nutno stále opakovati, vštěpovati v paměť, ustavičně se jimi obírati. Mám na mysli důležitou pravdu, kterou vyjadřuje Písmo slovy: „Uloženo jest lidem jednou zemřítí a potom soud.“ K Židům 9, 27., což jest totéž, co vyslovil milý Spasitel, vypravuje podobenství o hospodáři a jeho správci slovy: „Vydej počet z vladařství svého.“ Luk. 16, 2. Proto napomínal Ježíš ku pohotovosti, říka: „Buďte připraveni, neboť Syn člověka přijde v hodinu, kterou netušíte.“ Luk. 12, 40.

B u d ě m e p ř i p r a v e n i . Již staří Egyptané měli ve svých ústních podáních mnohé zkazky, které znějí jakoby byly naše. Když někdo zemřel v městě Memfidě, kde měli hřbitov nedaleko jezera, zastavil průvod u vody. Vystoupil hlasatel a volal: „Ty mrtvý, nyní bude tě souditi pouze pravda a spravedlnost. Tuto není závistí, která by zmenšila velikost tvých dobrých skutků; tuto opustily tě hodnosti, úřady, jmění, přátelstvo; tuto

není bázně, která by zakrývala tvé špatné skutky.“

Jest to zajisté vhodný obraz soudu, který nás všechny očekává po smrti. Světec Václav dobře věděl, že když přijde před soudnou stolicí božskou, nepomůže mu ani královská hodnost, ani komonstvo, ani poddaní, ale pouze dobré, jež vykonal. Věděl, že pouze pravda a spravedlnost jej budou souditi.

Kéz i my máme stále na paměti pravdu, kterou vyjádřil tak krásně skladatel hymnu, který se modlívá a zpívá při každé mši svaté za zemřelé a započíná slovy: „Dies irae“, „Hněvu den“. Tam čteme: „Kniha bude přinesena, v níž vše díla obsažena, jejich cena posouzena. Na soudě, když Soudce vstane, vše, co skryto, zjevně vzplane, bez trestu nic nezůstane.“

Žijme podle příkladu světce Václava, zachovávejme přesně přikázání Boží i církevní, zpytujeme často své svědomí, staráme se poctivě, abychom v životě duchovním nešli jako raci zpět, ale vpřed!

Tak žila zbožná dívka, která se narodila roku 1823 a jmenovala se Františka Malvína O'Connor. Zemřela v mladičkém věku, několik málo dní po prvním svatém přijímání. Pocházela z Ameriky, odkud přijela se svou matkou do Paříže, kde byla vychována v ústavu sester Srdce Pána Ježíše. Každý den přísně zpytovala své svědomí, zda povolila svým náklonnostem a neprovinila se nějak? Vše si pilně poznamenala, každou sobotu srovnávala své zápisky a počítala, zda se v něčem polepšila, či snad něco zanedbala? Tak mohla se přesně přesvědčiti, jak pokračuje v dobrém. Hlavně bojovala proti svým chybám, jimž byla nakloněna, totiž proti netrpělivosti, proti přílišné citlivosti a proti lenosti. Bůh pomáhal její poctivé snaze, sílil ji, pokračovala tak v dokonalosti, že se jí všichni podívovali. Byla již prohlášena za blaho-

slavenou. (Helene Pagés: Aus Gottes Garten, str. 126.)

Kéž bychom i my často vzpomínali na knihu, v níž jsou zapsány naše skutky, myšlení, žádosti. Kéž jsou popsány listy, určené pro dobré, kéž jsou prázdné listy, určené pro záznam zlého. Nezapomínejme, že na soudě, když Soudce vstane, vše, co skryto, zjevně vzplane, bez trestu nic nezůstane.“ (Dies irae.)

Poslední soud. Ve starém Římě byl obyčej, že když byl někdo předvolán před soud, ubíral se tam za doprovodu svých nejvěrnějších přátel. Vyhledal si zajisté k této cestě přátele mocné, vlivuplné, jednak aby jejich přítomností byl posílněn a neměl strachu před soudem, jednak aby přátelé svým společenským postavením již nepřímo působili na soudce a příznivě je naladili.

Když my zemřeme, nebudeme mítí při tomto posledním soudu žádného přítelovského a zastance. Naši přátelé, příbuzní a známí doprovodí mrtvolu pouze ke hrobu, kde se uloží k dočasnému odpočinku. Dále jítí nikdo nemůže. Před soudnou stolicí Boží, před níž ihned po smrti státi bude duše naše, nikdo nás nemůže doprovázeti. Duše bude tu osamotněna, sama se musí zodpovědět před neomylným Soudcem. Nikdo nebude moci jí našeptávatí anebo raditi, jak zodpovědětí rozkaz Boží: „Vydej počet z vladařství svého.“ Luk. 16, 2. Při tomto soudu nikdo nemůže mítí vlivu, ale můžeme duším, které jsou odsouzeny do očištění, pomáhati a za ně se modlití, aby je Bůh přijal brzy do slávy věčné.

Blahoslavená Armella byla pouze služkou, sloužila po celých 33 let v jedné rodině. Již od svého mládí měla velkou úctu k dušičkám v očištění. Od svého sedmého roku nezameškala žádného všedního dne mše svatě, nejraději a nejčastěji modlívala se za duše v očištění. Aby jim mohla pomoci, podrobila se mnohým obětím. Kdo jí blíže znali, nemohli pochopiti této její záliby a tázali se jí, proč má k dušičkám očištcovým takovou úctu? Tu říkala: „Kdybych pozorovala ně-

koho ze svých přátel ve velkém ohni a nemohl by si sám z něho pomoci a já bych mu mohla podati pomocnou ruku, bylo by ode mne nejvyšší kruté, neměla bych ani srdce, ani citu, kdybych jej nechala dále se páliť a trápiť a kdybych jej nezachránila. Proto jest mou svatou povinností, pomáhati duším v očištění.“ (Pagés l. c. str. 129.)

Starejme se, abychom měli utlé svědomí, mluví-li anebo vyčítá-li něco, uposlechneme je. Vypravuje se v životě sv. Olafa, krále švédského, že seděl jednou v neděli, přijda z kostela se svými v síni za stolem; naslouchal, o čem si vypravují. Na nic nemysle, vzal do ruky nůž a řezal na stole, uřezáváje jemňounké hobliny z něho. Najednou se vzpamatoval; zarazil se a povídá: „Znesvěcují neděli, vždyť řezu dřevu.“ Rychle se sehnul, shrábl ze země hobliny a aby se podrobil pokání za přestupek zákona poroučejícího: „Neděle a svátky zasvěcené světiti,“ dal hobliny na dlaň své ruky, zapálil je a tak dlouho držel na ruce, až shořely a ovšem jemu při tom působily velkou bolest, kterou však statečně snášel jako pokání za svůj přestupek, třeba nedobrovolný. (Pagés, l. c., str. 86.)

Ježíš Kristus radil: „Učinte si přátele z mamony nepravosti.“ Luk. 16, 9. Výroku tohoto používají někdy lidé nesprávně, jeho smysl jest tento: Mamonou rozumí se tuo dostatek jmění, čehož má každý používatí, aby si získal zásluhy pro království Boží. Má dávatí almužnu, podporovatí nuzné, choré, nemocné, zkrátka vykonávatí skutky tělesného i duchovního milosrdenství. Kdo tak činí, používá mamony, jemu příslušné pravým způsobem a získává sobě přátele pro nebe, koná dobré skutky, které jednou Bůh odmění. Hlavně měli bychom všichni obracetí pozornost svou k duším v očištění a za ně se často modlití. Ovšem především máme tak činiti za duše nám kdysi drahé, milé, s námi svazkem příbuzenství spojené, ale číňme tak za všechny duše v očištění a připojujme k tomu slova: Za ty, na které nikdo nepamatuje!

Jednou zazvonil kdosi na -faře. Protože domácí byli kdesi po práci, otevřel sám farář. A tu vidí státi přede dveřmi medvědáře s medvědem, uvázaným na řetěze. Myslí, že jde k němu k vůli almužně, proto sáhl do kapsy a podával mu nějakou maličkost. Ale medvědář kroutil hlavou a pravil: „Uctivě děkuji, mám něja-

něžní na tento účel, odmítl přijmouti peníze. Pravil, že rád učiní podle jejich přání a zdarma. Jenom se ještě ptal, jak přišli na tuto myšlenku, proč dávají sloužit mše sv. na tento úmysl?

Medvědář odpověděl: „Já a moje žena touláme se jako žebrači po světě, jsme Slovinci a jsme dobří katolíci, věříme, že po smrti budeme věčně

POSLEDNÍ SOUD.

kou prosbu!“ Na otázku farářovu, co si přeje, odpověděl: „Já a tuhle má žena touláme se světem a živíme jse, jak se dá. Někdy se nám daří lépe, někdy hůře. jak již časy jsou. Když někde více vyděláme, od let dáváme pak sloužit mši svatou za „duše v očistci, na které nikdo nepamatuje.“ Když nabízeli také tomuto faráři obnos pe-

živi; rádi bychom si pojistili slávu věčnou. Nevíme, kde na těchto potulkách složíme kosti své, ale bude to jistě někde, kde nás nikdo nezná a nikdo na nás modlitbou nevzpomene. Proto, dokud žijeme, hledáme přátele na věčnosti, dáváme sloužit mši svatou za duše, na které nikdo nepamatuje. Když pak pomůžeme některým du-

šim z očištnice do nebe, doufáme, že až přijdou do tohoto místa slávy věčné, budou nám za to vděčny a odmění se nám svou přimluvou. Získáváme si takto přátele na věčnosti. Zajisté tento nepatrný medvědář nemělté mamony mnoho, a hle, jakji šlechtetně používal!

Žijme podle příkladu našeho patrona, našel o přimluvčlil o v nebi, svatělo Václava. Byl šlechtetný m vladařem svého lidu, plnil svěčomitě všechny povinnosti, které sebou tento úřad přinášel, ale byl také věrným poddaným svého Boha, zachovával věrně vše, co Bůh a jeho církev poroučí. Žil svatě a hlavně se často a rád modlil. Nezapomínejme i my na častou a zbožnou modlitbu! Opřejme se svěčtčů, jak jest modlitba dobrá a užitečná?

Tu na svěčtě, potřebujeme-li něco, chodíme vždy tam, kde nám mohou pomoci. Potřebuje-li rolník nějakou správk u vozu, jde ke kolářovi a nikoliv ku krejčím u. Roztrhala-li se nám obuv, jdeme prosit o správk u obuvníkov i a nikoliv ku kováři. Pomůžte tedy a dobře poradí pouze odborný řemeslník. Chceme-li se něco dozvědět o modlitbě, chceme-li se přesvědčiti, jak jest užitečná, jak se máme modliti, otažme se o radu u svěčtčů, poradí nám nejlépe, jsou přece odborní znalci modlitby.

Svatý biskup Alfons Liguori zeměl v požeňnaném věku devadesáti let; ku konci svého života, když nemohl ani čisti ani nějak se zaměstnávat, stále se modlil; říkával o modlitbě: „Všichni svatí modlitbou se stali svatými; všichni zavřeni došli k věčné záhubě, protože se nemodlili.“

Veliký lidumil kněz Josef Benedikt Cottolengo, který míval ve svých ústavech nejméně tři tisíce chovanců, ve všech potřebách, v každém žalu a protiventstvích brai útočiště k modlitbě. Nejraději a nejčastěji se modlil v noci, modlitbou nabýval útěchy. A jak lidé věřili v pomoc jeho modlitby, stůj tu to následující důkaz: V Turině, kde byly jeho ústavy, nazývané „Malý Dům“, říkávali lidé: V „Malém Domě“ nepotřebují žádně lékárny. Kdyby nalili do láhviček pouze vodu a Cottolengo ji požeňnal a nad nimi se pomodlil, vydaly by zajisté tolik jako nejdražší lék. — Někdy se modlil i čtyry hodiny bez ustání. Staral se také, aby jeho chovanci se rádi a často modlili. Z nařízení každodenně byli přítomni dvěma mšim svatým a Cottolengo jim každý den kázal. Miloval též společnou modlitbu, o níž tvrdil, že jsou to kola, která působí, že jeho ústavům se dobře daří, jinak by zahyněly a zahynuly.

Mario Teserřová:

Před svatostánkem.

Ó, plesej duše má,
Bůh Tebe objímá
a vznes se vzhůru
až v nebes jasnou báň,
svou vlhkou osuš skráň
a sčela chmuru.

Tak jako slunka svit
když ranní rosy tšpyt
své perly střásá,
je v páru promění,
tak v lásky plamen
hrud' znova jása.

Ó, ohni horouci,
slunce mé přeskvoucí,
Ježší sladký
mi v páru všechno změň,
ať mine jako ser:
život ten krátký!

Přej žiti Tobě jen,
tiš vzdechů bolný sten
Pane můj drahý!
až mine žiti čas,
nechť Tvoji slávy jas
mi září blahý!

Bourbona:

Stáří čili životem vzhůru.

(Část další.)

Co je dnes vpravdě historie? Sbírka listin, svazek aktů, místo aby byla knihou lidstva. A dějepisec? Pouhý soudní písař, místo aby byl prvním ze soudců, vyšetřovatel a lhostejný zapisovatel událostí, jichž osnovatelé jsou pouhé loutky pohybované nitkami skrytými v neproniknutelném temnu pod nimi, ve strojích.

Cítíš, bratře, sklon k filosofii? Máš ji rád? A kdo by nebyl trochu filosofem ve věku, o němž řečeno, že „nejlepší člověkem jsou mladé pocity a staré myšlenky?“ Bylí jsme, já i ty, nadšenými žáky oné vznešené filosofie; o níž napsal Joubert: „Nemám rád filosofie ani o čtyřech ani o dvou nohách, chci, aby lítała a zpívala. A i když chodí, člověk cítí, že má křídla.“ — Filosofie ducha (napsal Caro), toť naše vpravdě národní filosofie, jež jediná odpovídá světlému, přímému, povznesenému duchu francouzskému. Dnes naše filosofie mluví anglicky se Stuartem, Millem, Spencerem, Huxleyem, Mluví německy s Kantem, Hegelem, Hartmannem. Je to hrubá mluva materialismu. Nepraví se už „duch“, nýbrž „mozek“, nemluví se už o idejích, nýbrž o hybných silách, psychologie je pouhým odvětvím fysiologie a biologie... Co je nám, bratře, do celé té hmoty u věku, kdy naopak vše v nás má se odnášet k duchu vzhledem k blízkému našemu odchodu do kraje duchů? Co by tato filosofie prospěla tvé radosti, tvému klidu, štěstí, spasení? Zaslouží-li vůbec jména filosofie, je-li pravdou, že „býti filosofem znamená naučit se umírat?“

Filosofie, která nás tomu naučí, již třeba číst a dle níž především třeba žít, toť ona, k níž nás pozvedla vyšší škola, která z vědy té učinila ohromné panorama, zavírající v sobě soubor všech věd, která spojovala jejich vrcholy s pravdami zjevenými, čímž dospívá až k bohovědě. Toť moudrost přírody, moudrost milosti a moudrost slávy. Tuto nádhernou trojdičinou mal-

bu ukázal nám náš učitel, pravý to učitel, než počal své konference o filosofii křesťanské, na něž co živ budu nezapomenou. Ale který věk našeho života hodí se líp k takovému rozhledu shora, ne-li naše stáří? A která příznivější hodina, ne-li hluboké ticho večera, kdy duch nabývá znova svých sil k rozpětí křidel?

Poesie, literatura, toť pro kmeta přátelé vždy mládí. Neffkalo se, že každý je ze tří čtvrtí básníkem? Umírá mlád, pravda, jsa udušen prósou životního zaměstnání. Ale později se vzkřísí, přinese v naše stáří svěžest někdejších dojmů, jako vracívá se někdy ranní vánek koncem dne, pohladit, občerstvit naše rozpálené čelo.

Je to nejprve poesie přírody, veliké přírody, hlavně přírody na podzim, za večera: záře zapadajícího slunce, bledé loučení světa, návrat z polí, zvuk „zvonu, jenž v dáli lká nad umírajícím dnem“. Má studovna je obrácena k západu, ale mé myšlenky si tam libují.

Ale myslím také poesii zachycenou v knihách, ať prósou či veršem, výmluvností či uměním. Kmet bude tam hledati svou zábavu, pak-li najde obraz duše cò nejintimnějších stránek, radostných vznětů či bolestí, najde svůj ideál a své naděje, půjde-li o nejvyšší statky. Práví básníci ti jsou, kteří v nás dovedou rozechvěti strunu lidskou i nadlidskou, non mortale sonans, zpívající o nesmrtnosti. Ta bývá přístupnější v osmdesátém roce víc než ve dvacátém pátém.

Ale nutno doznati, pořídku, velmi pořídku je takových bohonadšených mistrů, jichž úder vyloodí z loutky takové božské zvuky. Máš, bratře, rád dnešní básně? Já mám neveselý dojem, že v posledních padesáti letech nezrodila Francie básníků, pravých básníků.

Úrčení materialistické, z něhož povstal realismus v literatuře, je asi jedna z příčin toho zjevu. Spíše na-

jdeme ještě veliké básníky mezi některými z našich prosaíků. Čtěme tedy, braťče, prósu.

Ale budou-li všichni, ať romanopisci či básníci z prosaíků, poctivými společníky, hodnými velebnosti tvých starých let? Současná literatura je les hluboký, hustý, bujný. Má své nádherné hvozdy, ale má také své bažiny, skrýše divokých šelem. Až příliš často namane se nám kvetoucí strom s „květy zla“, jichž vůně otravuje. Pod takovým stínem nevyhledá si stáří své místečko odpočinku, i ten stín je smrtonosný. Není věku, který by byl proti němu obrněn. Ó, příteli, jak hnusný je kmet, jenž má tak malou vážnost k sobě samému, že bývá překvapen, jak zatoulává se večer v takové zahrady svůdné Armidyl!

V předmluvě ke své knize „Král Voltaire“ pečlivě varuje Arséne Housaye čtenáře taktó: „O tomto muži mohu říci s básníkem: Nikdy se neposaďte v jeho stínu. Proděl jsem tři měsíce ve stínu tom, ale nestal jsem se jeho přívržencem, neboť náležím k těm, kdož míní, že nejlepší, co je v duchu lidském, je přece stránka božská.“

Třeba-li vám poesie zdravé, jež není k necti, poesie vznešené, jež povznáší, literatury vydatné, která žíví a přispívá k vašemu rozvoji i okouzluje, toť z brusu nová poesie, která se teprv rodí: poesie v e v ě d y.

Nemíním slovem tím techniku věd, ale myslím odhalení, která nám přinesla vzhledem k vesmíru, jakým skutečně jest, k jeho ohromnosti, silám, souladu, zpřízněnosti jevů, divům pořádku, života, krásy, zázrakům oblohy i země, jevícím se v nekonečně velikých tělesech i pranepatrném prášku, a to vše podáno slohem „většle, prosté pravdy, jaká jediné svědčí těmto velikým věcem. Oný pějí vlastní svou chválu. Jak mizí u srovnání s těmito obrazy životá veškerenstva, nedím ani dětinské zkazky mythologické, ale i tradiční a akademické popisy obvyklých druhů literárních! Vše zůstává daleko za skutečností. Tu vznešenost věcí postrá-

dati smí nadsázky slov. Tato mluva zároveň vědecká, filosofická i básnická teprve se tvoří, její jest budoucnost.

Veliký A m p é r e byl básníkem. O tom svědčí krásné strany, které napsal jeho životopisec. Je básníkem svým životem, jenž sám byl dlouhou básní, dílem idylou, dílem elegiískou truchlohrou. Byl básníkem v duši své, neboť „události života působí na ni dojem živým a okamžitým, hudební modulace vyluzuje mu slzy, malebný kraj unáší jej nadšením.“ Byl básníkem ve svých vědeckých odhadech, které vytrysknuvše zprvu z ideje vytvořené obrazností, byly potom stvrzeny pozitivními fakty a uskutečnily se v geniálních objevech. Jako filosof je promyslel a jako básník je uvedl ve skutek.

Mluvil jsem o knihách a o četbě, nejmenoval však ještě knih po výtece, bible. O té by bylo mnoho povídati. Řeknu o ní pouze, že je zároveň vším, co jsme právě vypočetli: historií, filosofií, poesíí, výmluvností i dramatem, a jak vznešeny jsou její myšlenky, její slova! Řeknu ti, braťče, tolik, že je to právě kniha pro starce, a s jakými postavami kmetů setkáš se v ní! Patriarchové, Noe, Job, Abraham, Jakob, Josef! Soudcové a proroci: Samuel, Eliáš, Isaiáš, Daniel! Velekněží jako Oniáš, stáří mučeníci jako Eleazar! A potom staří zajatci, jako Tobiaš! A zeptal bych se tě: Nechtěl bys se na těch stranách Písma zase shledat sestárymi a velkými přáteli svého dětství, poslechnout jejich naučení, kterak nutno se staří, jak třeba umírat? Mně aspoň připomíná kniha ta dny, kdy nám z ní dobrá naše babička čítávala podvečer leckterou kapitolu. A po čtení zavřela knihu, nechávajíc v ní své břeje, aby byly znamením stránky příštího čtení. Vnučkové její podivovali se jménům osob, bývali dojatí i ohromeni vypravováním, a vidouce ji tak staříčkou, ptávali se jí: „A viděla jste je, babičko?“

* * *

Všichni staří lidé rádi čtávají, někteří i psávají. A toť druhý, i důležitější úkol posledních let života. Jedni

budou psát pro veřejnost, jiní pro důvěrný kroužek rodiny či přátelstva. Oněm bude to povinností, těmto zábavou, útechou, zadostčiněním, možná i potřebou, všem pak blaživou cvičbou jejich schopností, omládnutím. Maxime du Camp vypráví: Ptal jsem se nemůže omeziti, jedině nemohoucnost. A jsou lidé, u nichž nemožnost nastává teprve v hodině poslední. U věku sedmdesáti let skládá Sofokles svého Oedipa z Kolonu, jsou nejobdivuhodnější, nejplastičtější, svrchovaně náboženskou truchlohru, která

U BOŽÍ MUKV.

kdysi Micheleta: Jak to, že zůstáváte i při svých bílých vlasech stále mlád? Ukázal mi na svůj kalamář a děl svým krásným, zvucným hlasem: Toť moje zmlazující studánka!

Tedy nejprve povinnost práce, povinnost, jejíž promlčení ani léta nemohou prohlásiti, povinnost, které nic

ani po dvoutisícletí nemá vrásky staroby.

V předvečer svého devadesátého roku podává Michel Angelo papeži model basiliky svatopetrské v Římě. Tehdy také píše své poslední poesie, které bys dle tvrdého složení a zlo- meného zvuku pokládal za volný pře-

klad nejkrásnějších žalmů Davido-
vých.

Zda nepravil Pán v evangeliu:
„Pokud je den, třeba pracovati, nebo
přichází noc, kdy nikdo už nebude
moci dělati.“ To právě pro nás starce
je napsáno.

Povinnost práce trvá zvláště, je-li
práce ta zápasem pro a r i s e t f o -
c i s, za oltář a krb rodinný, jako za
našich dnů. Tu stává se péro mečem.
A péro nás starých lidí, náš „meč
není ještě určen pro pochvu. Onen
„chabý oštěp bez průrazu“, jež vrhla
ruka královského kmeta Priama, po-
sloužil aspoň k tomu, aby ukázal cíl
mladým obhájčům města jeho synům:

Nám vysloužilcům místo v bitvy velké
den!

Nechť odejde, kdo snad je strachem
zachvácen!

My stát chceme do konce, jak velí
povinnost

a celý večer hledět chceme, boje, díla,
kdy jenom hodina už z celého dne
zbyla:

málo to k vítězství, však k dobrým
činům dost!

Je to povinnost a štěstí zároveň,
dokonat a vidět ukončeny práce na-
čaté. Tu myslím na Alberta Sorela,

kteřý na konci svého díla: E v r o p a
a R e v o l u c e napsal dvě data, po-
čátečné a konečné: 1874—1904. Po-
tom napsal svému synu: „Toť slav-
nostní datum v mém životě. Napsal
jsem poslední řádek svého díla. Nyní
propouštíš služebníka svého, Pane!
Mohu odejít. Ty pak můžeš poslat
rukopis do tiskárny... Vykoná, co
bude moci. Jak je, znamená 28 let
mého života, jež jsou v něm uloženy.
Jaká to práce! Jaká to však podpora
v pokušeních, v zoufalství při nena-
hraditelných ztrátách, i kdy jsem sám
o sobě pochyboval: propast duše, která
budí závrať, sořva v ní člověk po-
hlédne, a kamž pohlížet stále je po-
koušen. A kdyby jiného nic, kniha ta
byla družkou mého života a zároveň
mým pokrmem na cestě. Bude-li ko-
mu něčím lepším? Snad trochu světla,
jež by zasvitlo tu a tam z některé
strany, zámkitem rozumu z duše toho,
jenž cítil drobet své lidství? Toť vše,
čeho si může při vrcholné ctižádosti-
vosti své přátel muž, jenž prožil svůj
věk zpytováním lidské přirozenosti a
tím se sytil.“

Tři leta potom Albert Sorel ze-
mřel. A zemřel jako křesťan maje
věku svého šedesát pět let.

(Pokračování.)

o f ' o o

Marie Tesařova:

Marii Panně.

Sladká naše Pani
shlédni na své děti,
když Ti srdce nesou
lásky ve oběti.

Skoň se mile s nebe,
přijmi obět naši,
Ty nám za ni skytněš
statky nad vše dražší.

A ta srdce naše,
jež jsou jenom Tvoje,
pohříž, Matko drahá,
ve své lásky zdroje.

A vše, co se v srdcích
dětí Tvojich kryje,
nechť se změni v lásky
sladké melodie.

U Tebe tak blaze,
vždyť jsi naší Matkou
ochraňuj nás vezdy
žití cestou vratkou.

o o o

Jan Hrubý, T. J.:

Dějiny pobožnosti k B. Srdci Páně.

1. Od prvních století křesťanských až do zjevení bl. M. M. Alacoque.

Jako z drobného a nepatrného seménka, padne-li v úrodnou půdu, vyrůstá nejprve malá a útlá rostlinka, jež však stále mohutní, až po dlouhých letech vzroste v mohutný, košatý a rozložitý strom, který vzdoruje a odolá prudkým větrům a bouřím, v jehož stínu se mile odpočívá za letního úpalu a vedra — tak i pobožnost k nejsvětějšímu Srdci Pána Ježíše z malých, nepatrných počátků utěšeně se rozvinula, zmohutněla a rozšířila se po celém světě katolickém. Dnes možno říci, že není již téměř ani jediné farnosti katolické, do které by nebyla již pronikla blahá zvěst o božském Srdci Páně. V Evropě i v Americe, v polodivoké ještě Africe, v Asii a Australii, na ostrovech všech oceánů a moří má nejsladší Srdce Ježíšovo celé řady a šiky horlivých a oddaných ctitelů, kteří je vyzývají a k němu se utíkají, kteří je vděčně velebí a rozšiřují úctu a lásku k němu. A božské Srdce jim žehná přehojně; pobožnost a úcta k němu, dílo to jistě Boží, vydává v duších věrných a jemu oddaných čím dále tím více krásného, výborného ovoce, ozařujíc svět svým světlem a zahřívajíc jej svým teplem.

Pobožnost tato však, která zvláště ve století našem a v druhé polovici století minulého tak utěšeně se rozvinula, rozšířila, tolik srdcí si podmanila a tolik požehnání přinesla jak jednotlivcům tak i celým společenstvem, není pobožností úplně nová. Úcta k Srdci Páně je tak stará, jako církev sama. Svůj počátek má na Golgotě. Když na ní mezi nebem a zemí pro spásu lidstva umřel sám Bůh v podobě lidské smrti nejbolestnější, když již dotrpněl a svatá hlava jeho se naklonila, šel římský voják, Longin jménem, který chtěl se přesvědčit o smrti Ukřižovaného, otevřel kopím jeho bok, z něhož „hned vyšla krev a voda“.¹⁾ Hle otevřen tu bok,

otevřeno skutečné Srdce Pána Ježíše, aby nám zjevna byla nesmírná láska, jakou nás miloval Bůh a spolu člověk, náš Spasitel; otevřeno Srdce jeho, abychom měli k němu přístup a v něm mohli bezpečně se ukryti a odpočívati. Ti pak, kdož stáli pod křížem, Panna Maria, sv. Jan, sv. Maří Magdalena, pokládají se za první ctitele B. Srdce.

Sv. Jan, „jehož Ježíš miloval“ a který byl poslední věčeři „spočínal na prsou Ježíšových“¹⁾ nepochybně čerpal onu hlubokou znalost božství Kristova, jak učí na př. sv. Augustin, z lásky nejsvětějšího Srdce Páně; proto též on jediný ze všech evangelistů, tento vysoko se vznášející orel, mohl hned na počátku svého evangelia povznést se k výšinám nebeským, až k samému Bohu a začítí slovy: „Na počátku bylo Slovo, a Slovo bylo u Boha a Bohem bylo Slovo“.²⁾ Na Srdci Páně naučil se zajisté také tento apoštol a učitel lásky Boží onomu pojmu, oné definici Boha: „Bůh jest láska“;³⁾ tam naučil se též velikému a nesnadnému umění poznávati, pronikati srdce lidská a získávati je pro Boha.

V následujících stoletích setkáváme se s některými otci církevními a význačnějšími spisovateli, kteří také uctivali Srdce Spasitelovo. K nim patří na př. Origenes († 254), sv. Jan Zlatoústý, slavný a veliký patriarcha cařihradský († 407). A sv. Augustin, veliký biskup hipponský († 430) a jeden z největších církevních otců západních, zanechav hříšných cest svého mládí a bludů manichejských, v nichž vězel po devět let, nalezl pravý pokoj v Bohu, na Srdci svého Vykupitele. Sám o tom svědčí:⁴⁾ „Longin otevřel mi kopím bok Kristův; i vešel jsem a odpočívám tam bezpečně“. A jinde takto touží: „Každý národ a každý jazyk nechť vyznává a volá: Milujme vždy, milujme Srdce Ježíše nejsladšího. O Srdce, zdroji vody živé, dej mi

¹⁾ Jan 13, 23; 13, 25. ²⁾ Jan 1, 1. ³⁾ 1. Jan 4, 8. ⁴⁾ Manuale c. 23.

¹⁾ Jan 19, 34.

napítí se uzdravujícího nápoje, jenž tryská z Tebe!¹

Ve všech téměř prvních stoletích křesťanských setkáváme se s cititeli božského Srdce Páně; jsou to však jen zjevy ojedinělé. Počet množí se teprve od 12. století, od té doby, do které spadá právě rozkvět katolické mystiky.

Bylo to za neblahých válek Hohenštaufů s papeži a v době následující. Války ty přivedly obě ony největší moci, které si měly navzájem pomáhati a se chrániti, o všechnu téměř důstojnost, vážnost a moc. Bůh sám obě strany přísně potrestal: papežové dostali se do zajetí avignonského, rod hohensťafský po meči byl vyhlazen a v Německu nastalo hrůzopláné interegnum. Zlořády zavládly ve státě i v církvi. Smutný je pohled na tehdejší dobu, v níž vše vřelo, v níž vládlo násilí, pěstní právo. Nikde nebylo jistoty a bezpečí; všude jen hrůza, zkáza a bída, vše v troskách a smutinách. Našly se však ještě v dobách těch ponurých a plných zlořádů duše šlechtné, které patřice na bouři, jež zuřila kolkolem, víc a více se uzavíraly v sebe, nad bídu a hrůzu své doby povznášely se k vyšším, k nebesům, které úzce se spojily s Bohem a k němu přilnuly. Duše ty oddávaly se životu rozjímavému, mystickému, který jim dal zapomínati na vše vůkol; počet jich stále vzrůstal. Život takový touží po nejvyšším, nadpřirozeném spojení s Bohem, jehož za neobyčejných milostí s hůry udílených snaží se duše dosíci věrným spolupůsobením všech svých sil, schopností a mohutností milostí Boží dotčených a vzpružených. Nejvyšší spojení duše s Bohem záleží v nejvyšší lásce, k níž jí milost Boží pobádá a vede po známých třech stupních, totiž cestou očištění, osvícení a spojení. A toto povznesení duše na takovou výši, duše, k níž Bůh se snižuje, k níž mluví a již přetvořuje, toto spojení člověka s Bohem v lásce slove mystika. Obvyčejnou cestou k tomuto tak úzkému spojení, ano splynutí člověka s Bohem v lásce je modlitba, pro nižší stupeň spojení toho modlitba rozjímavá. A věru, kdo

pozorně přemítá a rozjímá o lásce Boha svého, kterou dává na jevo při stvoření, vykoupení a oslavení svého tvora, ten jistě zahoří ve svém srdci čistou, svatou láskou k tak dobrotivému Bohu. Jakoby středem důkazů lásky Boží k nám tvorům je tajemství vtělení Slova věčného. Rozjímání o tomto tajemství, o nekonečné lásce Syna Božího, která ho nutila a pobádala, aby se tak velice snížil a vzal na se podobu svého služebníka, rozněcovalo vždy a zapaluje až dosud v srdcích lidských onen oheň, o němž Kristus Pán sám praví, že proto přišel, aby jej na světě rozničil. Proto také ony rozjímavé duše hroužily se do hloubky nesmírné lásky, kterou v sobě skrývá tajemství vtěleného Slova Božího a celý život Páně. A rozjímající o jednotlivých tajemstvích života Pána Ježíše pronikly a dospěly až ke zdroji lásky jeho — k Srdci Pána Ježíše, jež od prvního svého počátku vznato bylo a hořelo láskou tak nekonečnou, láskou Boha věčného ke svým tvorům. Rozjímáním života Páně vedlo je na horu Olivetskou a dále na Golgotu; tam pozorovali duši Spasitelovu, zarmoucenou až k smrti, tu pak viděli a pozorovali otevřený bok, ránu v boku Spasitelově. Tak dospěly tedy rozjímáním o bolestech a mukách Pána Ježíše až k Jeho vnitřním bolestem, až k mukám božského jeho Srdce. Láska, kterou nám dal na jevo ve svém utrpení, přivedla je k němu.

Tento duševní pochod myšlenkový není prostě vymyšlen; spisy mystiků svědčí o jeho skutečnosti. Pán Ježíš sám je často vedl k svému Srdci v exstasis a viděních, otevřel jim nejsvětější Srdce své a ukázal jim poklady své lásky v něm skryté. Poukazují jen na sv. Mechtildu. Kdysi byla pohroužena do rozjímání o neskonale lásce Pána Ježíše; v něm dal jí poznati, že z přebohatého jeho Srdce pramení všechny milosti, jež Bůh lidem uděluje, každému dle jeho schopnosti. Zároveň ukázal jí své B. Srdce, jež zářilo jasněji než slunce a na všechny strany vysílalo jasné paprsky.¹⁾ (P. d.)

¹⁾ Opera spiritalia lib. 2. c. 18.

Jiří Belanger.

Život napsaný P. Aniganem podává Jan Tagliaferrò.
(Pokračování.)

Dne 31. září o 3. hodině odpolední odjeli. Ve chvíli, kdy jeli přes hranici, modlili se růženec, pak večerní modlitbu, neboť bylo již pozdě. Teprve o půlnoci dojeli. Nový dům zasvětili Panně Marii růžencové. Hned po příchodu v noci vrhl se zbožný novicmistr k nohám Matky dobré rady a odevzdal jí po vroucí modlitbě klíče domu a doporučil ochraně její srdce všech, kteří opustili vlast, aby zůstali věrní jejímu božskému Synu.

Novicové byli tak šťastni sdílet lůžko s Ježíškem. Nábytek ještě nedojel, a po několik dní museli se spokojit oteplí slámy a příkrývkou. Jenom P. Belanger byl k nemalé žalosti své nucen, přijatí měkčí lůžko, protože slabé zdraví jeho toho nutně potřebovalo. Na druhý den, dříve než začali s úklidem, shromáždil P. Belanger svoje děti v malém, nejméně spustlémsále, kde složilí bedny a zavazadla. Obraz Matky dobré rady zavěsili nad pecem, postavili po obou stranách po kousku svíčky, každý poklekl, kde mezi balíky bylo místo, a modlili se růženec. Zbožná osoba, která oknem zahlédla tento obraz prostý, vypravovala, že byla tím až k slzám dojata. Tato pobožnost dovršená novým zasvěcením noviciátu a odevzdáním klíčův paní toho domu, Panně Marii, občerstvila a posilnila všechna srdce. Horlivě a důvěrně chopili se práce.

Teprve dne 4. října došel nuzný nábytek. Složit ho, bylo nesnadnější, jak ho naložit, protože počasí bylo škaredé. Otec neopustil dftek; nehledě na svou churavost řídil všechny práce jejich, pomáhal jim, povzbuzoval je slovem i přítomností. Litoval toliko, že jim více nemohl pomoci. Ale byl mezi nimi, to byla nejmocnější pobídka a nejlepší útěcha.

Konečně nadešel svátek Panny Marie růžencové, den duchovní radosti a oddechu pro všechny. Blízko vedle slámníků svých dětí sestoupil Spasitel poprvé do jesliček, protože vlastní kaple nebyla ještě zařizena.

V ten den modlili se velmi mnoho Zdravas Maria, aby v domě tomto nikdy nebyl spáchán těžký hřích; neboť i v největších obtížích a nesnázích nezapomínal nikdy na čest a slávu svého nebeského Otce.

Po několika dnech psal svým dftkám do Říma: „Od první mše svaté nás již neopustil Pán Ježíš. Jsme klidní a šťastní, a Pán Ježíš v nejsvětější Svátosti zdá se býti Ježíšem spícím, ale jest Ježíšem bdícím, jak víte, vy, kteří jste měli štěstí založití v noviciátě obě veliká díla týdenního nočního klanění a svaté hodinky.“ Vždy se u zbožného kněze jeví snaha připisovati svoje zásluhy jiným.

Nový dům, bývalý klášter mnichů augustiniánských, měl ráz vážnosti a chudoby, což se neobyčejně líbilo novicmistřovi. Jsa naskrz řeholníkem, miloval vše, co přibližovalo k životu klášternímu. Přál si, aby všude vládla přísná chudoba, jenom s kaplí činil výjimku. Toť byla prostým, holým sálem, ale zbožný kněz pečoval, aby Pán domu ctí byl obkličěn, jeho přibýtek měl co nejnádherněji býti upraven. Sám bděl nad výzdobou, kterou světil odborníkům, a činil vše, než dovolovaly prostředky. Počítal na velkomyslnost zbožných, štědrých osob, které ho vskutku neopustily.

Již po několika dnech psal přestasten: „Naše malá svatyně od večerjška již jest Pána méně nedůstojna; okolí oltáře jest vzácné a vkusné, zdá se býti podobným oltářím na zelený čtvrtek. To nám pomůže k sebranosti, abychom se dobře modlili.“

Jakmile se zotavili z námah velikých, opět zachovány všechny zbožné zvyky. Pak se horlivě připravovali k duchovním cvičením, jež měly přecházet každý rok noviciátu. „Začali jsme devítidenní pobožnost jako přípravu na duchovní cvičení.“ psal P. Belanger knězi, jenž je měl konati. „Dvanáct až patnáct noviců koná každý večer svatou hodinku. Nalez-

neře duše, kterým třeba znova se pohřbit do klidu, mlčení a lásky k Bohu, jimž však neschází dobrá vůle.“ A v obvyklé své pokoře dodává: „Pokud možno i já budu hledět se sebrati a

budu Vás prosit, abyste se ujal ubohé mé duše. Trpím velice v nynějším stavu.“ Stav jeho byl stav vyprahlosti a čisté víry, jaký Bůh dá duším, jež chce vésti k vysoké dokonalosti. (Pokračování.)

o o o

Marie Tesařova:

K Srdci Páně.

Čím slavíku jest tichá houština,
čím čilé rybce vody hladina,
tím duši mé jest Srdce Ježíše,
zde blahé chvíle kynou nejvýše.

Když zásvit štěstí v duši zaráží,
když bolest vpíše znak mi ve tváři
ve chvíli štěstí, v žalu hodině
se srdce moje k Němu přivine

Když láska Tvoje v duši zavěje,
tu svatý klid a mír tam naseje,
pak slavíci si píseň zazpívám:
pro Tebe žiji, pro Tě umírám.

Ó, Srdce Páně, moře milosti,
Ty nevyvázná studni blahosti
v Tvém Jezu drahý, lásky objet
chci dřímati, jak slavík na sněti

o o o

Obrázky z katolických misíí.

Podává Maxmilian Weinberger.

Hladomor v Africe.

Jak známo, byla světová válka zavlečena i do Afriky, kde se osadní vojska Angličanů, Francouzů a Belgičanů utkala v boji s německými posádkami v německých osadách. Konečný výsledek byl, že bylo německých osad dobyto, ale následky války byly neméně hroznější nežli v Evropě, ba možno-li ještě hroznější. Zprávy misiónářů líčí tamější poválečné poměry děsnými barvami.

Také katolické misie válkou mnoho utrpěly. Misijní budovy, ústavy, školy, nemocnice atd. byly pobořeny, misiónáři zajati, francouzští do osadního vojska zařazeni, jiní domů poslání a jinak rozptýleni. Toliko nepatrná část misiónářů směla na svých stanicích zůstat a duchovní správu dále vésti.

Zvláště smutný je stav katolických misíí, misiónářů i domorodých křesťanů v bývalé německé východní Africe. Zprávy odtud docházejí s velkým opožděním a jsou většinou zprávami Jobovými. Tak na př. oznamuje

jistý misiónář z Kvandy, kterážto krajina hraničí s belgickým Kongem, že tam vypukl strašný hladomor. „Bída,“ píše, „kterou jsem viděl, je srdcelomná. Cesty jsou pokryty mrtvolami a nikdo nemá tolik odvahy a síly, aby je zahrabal.“

Podle dopisu jiného misiónáře povstal hladomor aspoň částečně proto, že belgické vojsko na pochodu krajinou všechny potraviny snědlo anebo s sebou odneslo. Zmíněný misiónář píše: „Kudy Belgičané táhli, tam není k snědku ničeho. Černoši vůbec nemají nikdy žádných zásob, ježto se o budoucnost nestarají. Všude viděti děti, které na kostru zhubeněly; ubohé neměly ani přístřeší, ani potraviny, ani oděvu. Bohužel neměli jsme sami ničeho a musili jsme, ač s těžkým srdcem, ponechat je jejich osudu, t. j. smrti hladem.“

Domorodí křesťané byli válkou na všechny strany rozptýleni. Misiónáři zbudovali tři velké kulny pro ty, jižto neměli přístřeší. Na neštěstí dvě z nich shořely. Bílé sestry vařily pro

nešťastníky ze svých skrovných zá-
sob, ale nebyly s to, aby hladové na-
sytily. Mnozí hladem zšileli; dranco-
vali a loupili všechno, co jim u sester
a jinde přišlo do rukou. Missionář v
krají, kde hladomor zvláště řádl, ro-
zval křesťany, aby přišli na missijní
staňici a dali se svátostmi umírajících
zaopatřiti. Všem zdálo se, že od ubo-
hých žádal příliš mnoho, ale ku po-
divu, někteří ušli ještě hodný kus
cesty a došli cíle, jiní urazili 2—3 ho-
diny, klesli a zemřeli prve, než byli
u cíle. Trochu větší horko anebo lja-
vec dorazily je úplně.

Že mnozí hlasu missionářova ne-
uposlechli, není se co diviti. Když
člověk trpí hlad, když na př. v týdni
jenom jednou něco stravitelného po-
jedl a ostatní dni hladověl, je těžko
od něho žádati, aby měl smysl a zá-
jem pro něco vyššího. Nic neoslábí
duši tak jako bída a hlad. Proto ti,
kteří přišli na vyzvání missionářovo,
nemohli se udržeti, aby přijímající
sv. svátosti, neřekli: „Vid, otče, po-
tom mi dáš něco k jídlu, prve nežli
umru. Hleď, jak vypadám! Je to ná-
sledek hladu — nic jiného. Není-liž
pravda, ty nezapomeneš?“ A potom,
když bylo po svátostném úkonu, uka-
zovali, čím se dosud živili: trochu
trávy, různých bylin a kořinek. Missio-
náři pukalo srdce lítostí, když jim ne-
mohl dáti nic, leč hrst bobu anebo
kousek měděného drátu, jeťož se tam
místo peněz užívá.

Přemnozí však křesťané neměli
již tolik síly, aby se vydali na cestu
a missionářům nezbyvalo, než vyhle-
dávat je v jejich chatrčích. Ale jaké
to chatrče! Ve všech téměř zápasil
život se smrtí. Tu bylo viděti živé ne-
mluvně v náručí mrtvé matky, ženy
vedle mrtvol jejich mužů, děti vedle
mrtvých rodičů, bez slzi, bez nářku
a přece ztrnulé bolesti. „Hlad je
usmrtil,“ bylo jediné slovo, které vy-
šlo z jejich úst.

Tamější černoši nebojí se smrti,
ale umřiti smrtí hladem zdá se jim
býti přece jenom hrozným. Missio-
nářům bylo nejen umírající zaopatřo-
vati, ale starati se také o to, aby mrtví
byli pochováváni. To se ovšem stá-

valo na místě samém, kde zemřeli, ně-
boť nedostávalo se sil a rukou, aby je
odnesly.“

Až potud zpráva missionářova.
Dne 3. května 1918 píše jedna z Bílých
sester z města Mugery v tétěž východ-
ní Africe: „V Mugeře máme 2600 kře-
stánů. Válka je sice rozptýlila na vše-
cky strany, ale ponenáhlu nastává zase
klid a pořádek, jeťož válka v naší kra-
jině docela přestala.“

Takové a podobné děsné zprávy
jsou zajisté s to, aby nás naučily býti
spokojenými s našimi trampotami vá-
lečnými, jeťož přece jenom nelze jich
přirovnati k bédám, jakých bylo za-
kusiti ubohým černochům v Africe.
A zároveň jest tož co litovati, že
hrůzy válečné byly od vzdělaných,
kulturou se honosících Evropanů za-
vlečeny do zemí missijních a do cha-
trčí černochů a tím jim dán špatný
příklad a pořoreň.

„Království Boží násilí
trpí a jenom ti, kdož ho
na silně dobývají, dosahují
ho.“

Seděl jsem právě na dvoře —
vypravuje jistý čínský missionář —
a modlil jsem se růženec. Najednou
slyším za sebou slova: „Jsi ty to, otče?“
Ohlédnou se a přede mnou stojí starý
muž s pytlek na zádech. „Jsem to,
jak vidíš,“ pravím k němu, „a co si
přeješ?“ „Počkej jenom a všechno ti
řovím; jsem rád, že tě vidím.“ To
řka sundal pytel s ramenou, utřel si
s čela pot rukou, která už dávno ne-
byla umyta, sedl si bez okolků na zem
a vyzval mne, abych učinil totěž.
Nebyl jsem ani dost málo překvapen,
naopak tento prostosrdečný úvod mne
mile dojal. Obvyčejně bojí se pohané
Evropana a jsou vůči němu velmi ne-
důvěřivi a zdrženliví.

Zastrčil jsem tedy růženec do
kapsy a pravím: „Pověz mi, co tě
ke mně přivedlo, jaké máš přání?“
„Jsem ze Sin-gan-sienu a přicházím,
abych s tebou promluvil; katechista
naší dědiny mne k tobě poslal.“ —
„Dobře, ale za jakým účelem?“ —
„Hledám tě; před třemi týdny přijal
jsem víru křesťanskou a nyní bych
rád věděl, co mám dále činiti.“ —

„Mám za to, že ti dal katechista potřebné knihy a první návod a naučení.“

— „Ano, katechista mi všechno pověděl, ale on je člověk jako já. Ty jsi však duch a proto jsem chtěl tebe slyšeti.“ — „Kdo ti řekl, že jsem duch?“

— „Všeci mně to řekli, a také mi sdělili, že každodenně s Otcem, jenž je v nebi, rozmlouváš.“ — „Nepoučili tě správně; já jsem člověk jako ty, ale to je pravda, že každý den jsem s Otcem nebeským ve styku.“ — „Rád bych to zítra viděl a také bych rád viděl roucho, které budeš mít na sobě.“

— „Nemám nic proti tomu; přijď zítra do kostela a tam mne uvidíš.“

Zatím vyndal staroch svou dýmku a pomalu ji cpal. „Ty kouříš dýmku, proč pak ne cigarety? To by bylo mnohem pohodlnější!“ — „Jsem již příliš stár, nežli abych si na takové novoty zvykl; a potom je dýmka přes padesát let již mou společnicí.“ Mezi tím co kouřil, kladl mi tisíce otázek ohledně katolického náboženství. —

„Chci několik těch málo let, co mi ještě zbývá, žít v pokoji, abych pak mohl vejít do pokoje věčného. Katechista mně to připověděl, vstoupím-li do katolické církve; ježto pak jsem právě vstoupil, přeji si, abys také ty mně totéž připověděl.“ — „To závisí od tebe; naučíš-li se katechismu, udělím ti křest svatý a pak máš věčnou blaženost zajištěnou.“ — „Katechismus, o němž mluvíš, už jsem viděl a také se z něho něco učil, ale málo; první dvě stránky umím čísti.“ — „Ale to nestačí, můj milý! Je třeba celému se naučiti.“ — „Katechista mi řekl, že pro staré lidi stačí tato knížka.“

To řka, vytáhl ze svého pytle roztrhanou knížku a podal mi ji. Byl to krátký katechismus pro staré lidi, ve kterém jenom nejdůležitější články víry jsou obsazeny. „Dobře, až budeš umět celý zpaměti, potom přijď zase a budeš pokřtěn.“ — „Ne, nikoliv, já domů nepůjdu, ale zůstanu zde; až se všemu naučím, pak mne pokřtíš. Cesta domů je daleká a obtížná a kdož ví, zda bych se mohl sem vrátiti.“ — „Dobře, zůstaň tedy zde, ale nezapomínej, že tě zdejší pobyt bude stát mnoho peněz.“ — „Nevadí,

mám vše potřebné u sebe a doma je všecko v pořádku.“

Dobrák stařec bydlí nyní v blízkém hostinci a přichází ráno a večer, aby se učil katechismu. V nejbližší svátky bude jistě pokřtěn. Je to jedna z oněch prostých duší, které království Božího dobývají násilím. Ráno je přiftomen mši svaté a přichází vždycky až k samému oltáři, aby mne lépe viděl. Svůj pytel nosí vždycky s sebou, obává se, by se mu neztratil.

Obět svého povolání.

Jak velkých obětí vyžaduje často povolání misijnářské, ukazuje příklad misijnáře z kongregace Pallostinů. P. Bosteta, jenž ve stáří 27 let v městě Santa Maria v Brazílii plicním morem zemřel.

Začátkem srpna m. r. vypukl v řečeném městě mor plicní. B. Boslet a jeho spolubratři sloužili nešťastníkům, kteří touto strašnou nemocí byli zachvázeni, s nebezpečstvím vlastního života a ve dne v noci a svatými svátostmi je zaopatřovali. Již po několika dnech bylo P. Bosletovi nevolno, byl si ve službě bližního přivodil zárodek smrti. Lékaři dali si všemožnou práci, aby misijnáře tak horlivého a oblíbeného zachránili. Pro nebezpečství náказы byl nemocný převezen do nemocnice, kam i provinciál P. Wimmer ho následoval, by s nebezpečstvím vlastního života umírajícímu v poslední hodině mohl přispěti ku pomoci.

P. Wimmer píše: „Včera večer udělal jsem mu poslední pomazání a podal sv. přijímání. Dnes sloužil jsem ve vedlejší světnici mši sv. a podal mu opět Velebnou svátost. Je do vůle Boží zcela oddán a přijal sv. svátosti s příkladnou zbožností. Dej Bůh, aby nám zůstal zachován anebo abych mohl sám místo něho život svůj obětovati.“

Ale Bůh usoudil jinak; následujícího dne vzal ho k sobě, aby ho za jeho lásku k nemocným odměnil životem věčným. Před svou smrtí vzkázal ještě svým spolubratřím a všem známým srdečný pozdrav a prosil všechny za odpuštění, jestliže by byl

komu kdy ublížil. P. Wimmer napsal jeho rodičům o jeho smrti: „K večeru se oblekl a tak si lehl na lůžko. Se sepnatými rukama klidně a odevzdán do vůle Boží očekával smrt, která o 6½ hodinách se dostavila.“

P. Boslet byl teprve druhý rok

knězem a působil jako missionář teprve tři čtvrti roku. Přilíš záhy bylo mu přinést obět života pro záchranu duší. Kéž by aspoň obět jeho předčasná přinesla hojné ovoce a byla zdrojem spásy pro ubohé pohany, jimž život svůj věnoval!

o o o

Různé zprávy.

Dvě přísahy. Přísaha jihoslovanských vojáků zní: „Přisáhám a zapřisáhám se při Bohu Všemohoucím a své cti, že chci věrně a s plnou svou duší, s celým svým srdcem, s veškerou vůlí sloužiti vládě Národní rady Slovinců Chorvatů a Srbů jako lidové a zákonitě vrchnosti. Přisáhám sobě a svým drahým, svým dětem a svým rodičům, že chci nařízení Národní rady Slovinců, Chorvatů a Srbů bezvýjimečně všude, vždy vykonávati a že chci býti poslušen rozkazů představených velitelů a všech národních postav a zákonů pro pokrok, jednotu, svobodu a moc. Tak chci a k tomu mně pomáhej Bůh!“ — Čeští vojáci přísahají: „Přisáháme při všem, co je nám drahé a v plné shodě se svým svědomím, že budeme poslouchati vládu státu Československého Národního výboru v Praze a všech vládou ustanovených velitelů svých. Přisáháme, že budeme bez odmluvy plniti její nařízení vždy a všude, v nebezpečí, bez váhání a odporu, že svých vojsk neopustíme, ale své životy ochotně dáme na ochranu vlasti a za její svobodu. Přisáháme, že budeme druh druhu milovati, k sobě věrně státi, v nebezpečí se nepouštět, ale až do konce bránit, tak jak nám káže mužná čest a povinnost občanská. Tak přísaháme!“

Královna belgická vyznamenala řeholní sestry. V březnu 1919 vyznamenala královna belgická ve Wulveringham 22 řeholnic z řady Černých sester. Na počátku války r. 1914 světila jim královna Alžběta právo školy, kterou zřídila a vydržovala z vlastních

soukromé pokladny. Po čtyři roky za bitevních čarou, při hukofu děl a v nebezpečí od letců nepřátelských poskytovaly tyto hrdinné sestry ve škole útulek, stravu, šat i vyučování opuštěným a ustrašeným 5—600 dítkám od 4—9 let v kraji lserském. Královna slavnostním způsobem projevila sestrám upřímnou vděčnost nad jedním z největších divů křesť. lásky v Belgii.

Z Francie se oznamuje že z kněží, povolanych na vojnu, obdrželo 252 kříž čestné legie, 383 vojenské mečie, 7848 vojenský kříž, 3276 kněží padlo.

Náboženské oddělení anglického musea válečného. V anglickém válečném museu je nyní zřízeno zvláštní oddělení, které sbírá veškeren materiál, znázorňující činnost náboženských obcí a společeností za války a vůbec materiál, mající vztah současně k náboženství a k válce. Mezi jiným jsou v museu také bible a modlitební knížky se stopami nepřátelských kulí a různé církevní nádoby (kalichy a pod.), používané v poli. Zvláštní oddělení má zahrnovati dokumenty toho, jakou měrou vojáci sami měli podíl na náboženském duchu vojska.

Profesorský sbor bohovědné fakulty olomucké přijal na slavnostní schůzi dne 23. května 1919 zprávu děkanovu, že fakultě dostalo se od nejvyšších našich státních činitelů úředního názvu „Cyriometodějská fakulta bohoslovecká“. Fakulta jest hrdá na to, že se jí dostalo do štítu dvou jmen, která představují počátky slovanského písemnictví, školství a národní osvěty.

Zavinila církev válku? Prý ano, říkají socialisté. A zatím byl to sv. Otec, který nepřestával zapřísahati vládcy a národy, aby ustali od krveprolití. Ovšem, protestant Vilém neposlechl hlasu sv. Otce ani Rakousko, zotročeni Německem. A podporovali socialisté, kteří se vždy prohlašují za „antimilitaristy“, mírové snahy sv. Otce? Bůh uchovej! Ti byli plni válečného nadšení — byli nejvěrnější stranou vládní!

Žehnala církev zbraně? Nežehnala zbraním, ale žehnala vojáky. A kdo

by jí to měl za zlé, ten by musil vytkati matkám a ženám, že žehnaly své mládě, odcházející do pole.

Zakázala církev čtení bible? Nezakázala, vždyť šířila známost pravd Písma sv. a když objeven tisk, především bible tištěny. Když u nás založeno „Dědictví Svato-Janské“, nejprve bible vydána. Ale církev chtěla, aby lid dostal do rukou bibli s poznámkami, aby nepovstávaly sekty a Písmem nebyly šířeny nesmysly, které se vyskytují u mnohých sekt nekato-lických.

o o o

Děkuvzdání božskému Srdci Páně.

Z Kroměříže. Jistá osoba dle slibu děkuje božskému Srdci Páně, Panně Marii a sv. Antonínu za uzdravení své matky. B.

Ze západních Čech. V měsíci květnu t. r. byl jsem pojednou uvržen u velikou nesnáz, která mi hrozila velice trapnými následky. V největší úzkosti vzýval jsem božské Srdce Páně za odvrácení hrozných pohromy, prosil za přimluvu Marii Pannu,

Sv. Josefa, sv. Antotnína i duše v očistci a slíbil též v pádu vyslyšení uveřejnití dík ve Škole B. Srdce P. A ejhle, patrným řízením Božím odvráceno, čeho jsem se obával. — S největší radostí plním tímto slib svůj a vzdávám veřejně nejvroucnější díky božsk. Srdci Páně, nejb. Panně Marii, sv. Josefu, sv. Antonínu i dušičkám v očistci za vyslyšení mých úpěnlivých proseb. H.

o o o

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkrvněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za povolání a vzdělání katolických učitelů a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštol. modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce. Srdce Ježíše a Marie, zachraň církev, naši vlast a národ náš československý!

Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen (Pokaždé odpustky 300 dní, jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, buď mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní Pius IX. 1852.) Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891)

Sv. Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!
Heslo apoštolské: Podporovati katol. učitele.

Úmysl v říjnu 1919: Povolání katechistů.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník LIII.

Vychází počátkem každého měsíce.

Říjen 1919.

Srdce Páně, budiž s námi, ctnostem svým nás vyučuj, veď nás země pustinami, ve všech bídách při nás stůj. V službu Tvou dnes odchováme, sebe i své rodiny, Tobě věrnost přisaháme do poslední hodiny.

Povolání katechistů.

(Hlavní úmysl.)

Missionářům v pohanských zemích pomáhají ve vyučování sv. náboženství katechisté. Jsou to buď bratří laikové z téhož řádu jako missionáři, nebo jsou to již pokřtění domorodci, kteří jsou dobře vycvičení v pravdách sv. náboženství a tedy je i jiným svým krajanům v mateřské řeči vykládati mohou. Tito katechisté připravují katechumeny ke křtu sv. a cvičí je i dále ve sv. náboženství. Missionář, který má veliký obvod své missie, musí navštěvovat jednotlivé osady křesťanům tamějším kázat slovo Boží, sv. svátosti udělovat a věřící ve víře utvrzovat. Každý je rád, má-li dobré a horlivé katechisty. Každý takový katechista je takoruka pravou rukou missionáře a získává si velkých zásluh osápu nesmrtných duší svých spolurodáků. Avšak nejen v zemích pohanských, ale také v zemích našich je potřebí katechistů. Kněží při tolikém počtu škol téměř nestačí ve vyučování sv. náboženství při tolika překážkách, jaké se jim v cestu kladou ve škole beznáboženské. Proto je nutně potřebí pomoci. Tuto pomoc mají poskytnout především rodiny. Matka v rodině je prvním katechetou; neboť ona učí dítě své Pána Boha znáti, k němu se modliti. Matka klade hlavní základ víry do

útlého srdce dítěte a tak připravuje půdu katechetům ve školách. Dobrá a zbožná matka nezanedbá této své povinnosti přes všechny práce a starosti domácí. Taková matka jest slovem a příkladem první vychovatelkou svých dětí. Kde nestačí matka, mají ji zastati starší dívky, které již mají známost ve sv. náboženství; tyť mají menším svým bratříčkům a sestříčkám vykládati o Pánu Bohu, o Pánu Ježíši a přesv. Matce jeho Marii. Činí-li tak, jsou také katechisty a napomáhají velice kněžím katechetům ve škole. Také v mateřských školkách a zahrádkách mají pěstounky a opatrovnice plniti tento krásný úkol katechisty; mají dítkám s obě svěřeným vykládat o Pánu Bohu, o andělích a lidech, o Pánu Ježíši a Panně Marii a dívky otvírají srdce svá pravdám sv. víry, jako květina otvírá kalich svůj rose a září slunce. Všichni, kdož takto dívky připravují do školy a pak s nimi dále pracují v poznávání Boha a jehož poslal Ježíše Krista, všichni ti mají velikou zásluhu o království Boží a o spásu duší dětí.

Jestliže kdy bylo potřebí pomoci takové kněžím katechetům, bude to nyní tím více, an nastal boj proti sv. církvi a proti našemu náboženství. Chtějí nepřátelé školu odcírkveniti,

to jest náboženství a vliv církve na vyučování ze škol vypudit. S tím větším úsilím musí kněží katecheti povolání své konati a rodiče a jiní přátelé dítek a mládeže cvičením a opakováním sv. náboženství pomáhati, musí býti katechisty, pomocníky kněží katechetů. Běda mládeži bez víry, bez náboženství! Proto za hrajme a hajme všemi zákonnými pro-

středky naši školu náboženskou. — Dbejme o nábožné a mravné vyclo- vání dítek a mládeže! Tak zachráníme milou mládež naši od časné i věčné záhuby! Tak posloužíme nejlépe naší vlasti a národu. Prosme tedy a mod- leme se za horlivé katechisty, pomoc- níky ve vyučování sv. náboženství netoliko v zemích pohanských, ale i v našich zemích křesťanských.

Marie Tesařova :

Královně sv. růžence.

Maria, kol sličných Tvojiých skrání
chcem věnce víti z růží překrásných,
nuž požehnej nám mateřskou svou dlaní
a obrať k nám svých očí milostných.

Když bílé růže kladem s vroucím plesem
na Tvoji hlavu v svatém nadšení,
tu vrouci díky Tobě, Matko, nesem,
že z Tebe vzešlo světu spasení.

Ty v pokoře jsi kvetla skryta světu
a vůní ctností Boha dala's nám,
On plodem stal se bělostného květu,
by duše lidské svedl v nebes stan.

Když růže rudé kladem v němém žalu
na Tvoje líce kolem vroubené,
tu mysl letí na Kalvarskou skálu
k poupěti Tvému — na kříž vštípené
tu pro nás zvadá, plamen lásky stráven
Tvůj Ježíš, Bůh, jsa mukou děsnou sklán,
do svých by zavřel lidstvo lásky ramen,
když bědou zmirá prostřed hříchů ran.

A růže zlaté, Matko, v posled dáme
a propletem je svěží zelení
a s Tebou, Máti, plesně zajásáme,
že dokonáno dílo spasení.

Již v slávě Syn Tvůj — již i Tebe dařil,
ó nezapomeň, že jsme dítky Tvé,
o nedej, Máti, by snad mnohý zmařil
co získal Ježíš cenou Krve své.

Bolestný růženec.

Napsal Ignát Z h á n ě l.

Všem nám dobře jest známa modlitba „Věřím v Boha“. Přicházejí tam také slova: „Trpěl pod Pontským Pilátem!“ Není nikoho mezi katolíky, kteří by neznali jména tohoto vladaře, tohoto místodržitele, sídlícího v městě Jerusalemě. Smutně proslul svým svolením, aby Ježíš byl ukřižován, ačkoliv se přesvědčil, že Ježíš jest docela nevinen.

Málo kdo, ba snad nikdo mezi námi nezná jména předchůdce Pontského Piláta v jeho místodržitelském úřadě. Jmenoval se Publius Lentulus, spravoval jako vládce zemi židovskou v době, kdy žil tam božský Mistr Ježíš. Protože měl povinnost o všem pozorol očným referovati do sídla císařova, také referoval o životě Ježíšově. Měl tuto osobu za tak důležitou, že o ní zaslal svým nadřízeným úřadům zprávu.

V ní píše doslovně takto o našem milém Spasiteli: „Fovstal v naší době muž velice ctnostný, který uzdravuje nemocné a křísí mrtvé. Jmenuje se Ježíš a lid jej nazývá prorokem, kdežto učení jeho pokládají jej za syna božího. Má přiměřenou velikost. Kdo pohlédne v jeho obličej, musí jej milovati. Vlasy mu splývají na rámě a jsou v prostředku rozděleny. Nikdo ho neviděl smáti se, ale mnozí jej viděli plakati.“

Jest zajisté tato úřední zpráva o Kristovi zajímavá i důležitá. Dokazuje, že byl Ježíš pravě Syn Boží, vždyť pohan, vladař dotvrzuje, že byl muž velmi ctnostný, který činí zázraky. Dále se nám tuto dotvrzuje, že Ježíš byl muž vážný, který se nikdy nesmál, ale častěji plakal. Písmo se zmiňuje sice pouze dvakrátě jasně a zřejmě o pláči Kristově. Když přišel Ježíš do Betanie, aby navštívil hrob svého přítele Lazara „stál před ním a zaplakal.“ Jan 11, 35. Podruhé vypravuje Písmo, že Ježíš plakal nad městem Jerusalemem. Když slavil krátce před ukřižováním svůj vjezd do tohoto města a uviděl je ve vsi

kráse před sebou, rozlítostnil se nad jeho obyvateli, kteří nechtěli nijak poznati, co jim bylo ku spáse a pokoji, tu zaplakal nad městem.“ Luk. 19, 41.

I my všichni přesvědčujeme se stále, že jsme syny bolesti. Přesvědčili se o tom také všichni svatí a všechny světice Boží, jako na příklad svatá Teresie. Zemřela ve věku 67 let a od svého mládí až do posledního vydechnutí stále se přesvědčovala o pravdivosti slov Písma: „Ti, kteří se slzami rozševali, v plesání žítí budou.“ Žalm 125, 5. Co zakoušela jako dítě, když byla mezi dvanácti sourozenci nejmladší? Pokoušela se jednou utéci z domu s bratrem a jíti mezi pohany, aby si tam dobyla slávy věčné. Slova, která k ní, navrátilší se domů, promluvil moudrý otec, utkvěla jí po celý život v paměti a řídila se podle nich. Privil k ní:

„Kdo chce přijíti ku svému Spasiteli, musí býti poslušen, trpěliv a ochoten ku všem obětem každého dne. Do nebe povolá Pán, až bude čas, určití si čas nikdo nemůže. Kdo tak trpělivě neše po celý život kříže, Bohem mu seslané, přesvědčí se o pravdivosti slov Písma: „Jho mé jest sladké a břímě mé jest lehké.“ Mat. 11, 30.

Nikdo z nás neujdeme křížům všeho druhu po celý svůj život. Často se přesvědčujeme, že nemáme plakati nad jinými, ale že máme mnoho příčin, abychlom plakali sami nad sebou a nad svými domácími, jak řekl Ježíš nesa kříž na cestě na Golgotu k ženám: „Dcery jerusalemské, neplačte nade mnou, nýbrž samy nad sebou a nad dítkami svými.“ Luk. 23, 28. Nezbyvá, než již v mladém věku cvičiti se v trpělivosti. Kéž bychom jednali, jak jednala zbožná dívka, která zemřela v mládětvém věku 26 let, jako sestra v klašteře kapucínek v Itálii a jmenovala se Bartolomějka Capitanio. Bylo jí půl dvanáctá let, když jí poslali rodiče, starostliví o

její věčnou spásu ku vychování do kláštera v jejich rodné obci, v Loveru.

Měli tam za učitelku horlivou sestřičku, která pečlivá o zdárnou výchovu svých světeňek, předložila jim jednu otázku: „Která z vás dívek chce býti světicí?“ Dívky měly dobrou náboženskou výchovu a proto jedním hrdlem všechny odpovídaly: „Já!“ Každá z nich cítila v sobě povolání stát se světicí. Učitelka byla tímto svatým sporem hluboce dojata chtějíc dívky upokojiti, kázala přinešti nestejně dlouhá stébla a vysvětlila dívkám: „Která vytáhnete nejdelší stéblo, bude nejdříve z vás světicí. A nejdelší stéblo vytáhla Bartolomějka.“

A co bylo tuto dětskou hrou a nač ostatní spoluúčinkující děti brzy zapomněly, bylo rozumnému děvčeti svatou povinností. Nenašlo se v celé škole děvčete svědomitějšího, poslušnějšího, pokornějšího a pilnějšího nad Bartolomějku. Krotila všečny své smysly a poroučela své vůli čen po dni přesněji. Tak bylo z dítěte svévolného, rozpudlivého brzy dítě mírné, ctnostné, které Bůh miloval a které se také Bohu hledělo zalíbiti, tak stala se Bartolomějka svatou.

Dělej co dělej. Křiči nejujdeš, proto lépe jest, přijímati jej z rukou Božích pokorně, ochotně a prositi Pána o sílu, trpělivost jej snášeti. Učinila tak svatá Veronika, která přinášela ro padesát let řádu Kapucinek. Křestním jménem se jmenovala Voršila.

Byla ještě malým děvčátkem a jednou připadlo jí, jakoby slyšela hlas. Křoucí k ní: „Kříž čeká na tebe!“ Znajíc do té doby pouze kříž, jako předmět visící na zdi, ku kterému byla naváděna míti úctu, domnívala se, že má dávat pozor na kříž, aby nikde a nikdy nebyl zneuctěn. Dávala se bedlivě všude, kdekoliv šla, zda neleží někde dívka, sláma anebo jiné věci v podobě kříže. A když pak něco takového našla, vzala uctivě do ruky a odnesla někam na místo, kde bylo vyloučeno zneuctění. Brzy však pozorovala, že není míněn takový kříž. Tu si teprve uvědomila, že pod jménem kříže vyrozumívají se také tram-

poty všeho druhu. Od té doby snášela dívka s andělskou trpělivostí vše, co jí bylo nepříjemno, bolestno, trpko. Stůjítež tuto aspoň dva příklady její, právě andělské trpělivosti.

Jednou utíkala za sestrou, když vycházela ze dveří. Sestřička, nevědoúc, že jde za ní, prudce přirazila dveře právě v okamžiku, kdy tam mělo dítě ruku. Přiskřípla se, tekla jí krev přes prsty. Sestra uzřevši poranění, hoče plakala. Voršila však klidně, jak by se nic nestalo, řekla: „Není to tak zlé.“

Jindy umývala jí matka nožičky, při čemž jí také ostříhala nehty. Právě měla v práci palec, když se jí vysmekly nůžky a zabodly se do šlapy. Matka se ulekla, Voršila se však okamžitě upokojila a ujišťovala svou dobrou matičku, že není bolest tak veliká, že jí to bolí velmi málo, že to snese. A tiše si řekla sama k sobě: „Bůh mi posílá kříž, chci jej trpělivě snášeti.“

I naše každodenní zkušenost nás poučuje, že i nám jest snášeti stále kříže všeho druhu. Nesme ie s odevzdaností ču vůle Boží. Snášeti je trpělivě, pomůž nám dobře modlitba svatého růžence a to především bolestného. Snášel-li trpělivě Ježíš, Syn Božvše, co jej potkalo nemilého zde v životě lidském, snažme se i my podle jeho příkladu zůstat tichými a pokornými. Mat. 11, 29.

Jak často pomohl růženec! Bylo to v nedávné světové válce. V září roku 1917 vnikli na území kmene Mwanza ve východní Africe vojáci kmene Massai. Jeden z tamějších křesťanů musil odejíti a zanechal jako strážce svého domu černocho, který již u něho přes rok sloužil a na jehož poctivost se mohl docela spolehnouti. Když se dobývali k němu vojáci, neotevřel jim. Vyrázili tedy dveře domu násilně a tak si vynutili vstup. Tam našli černocho kmene Mwanza, který se chvěl strachy. Znal dobře způsoby nepřátelských vojnů a věděl, že ho očekává smrt. Také skutečně přistoupil k němu jeden Massai a chystal se, že ho koulí revolveru zastřelí. Leč jiný Massai, křesťan, jenž to pozor-

val, strhl mu ruku a volal: „Nezabíjej ho, jest křesťan, drží v ruce růženec.“ Massai uposlechl svého soušmenovce a zastrčil již vytažený a nachystaný revolver do pochvy. Tak děkoval křesťan za svoje zachránění růženci, který nosil na znamení, že jest křesťanem, na krku.

Modleme se rádi a často nejen

mšň svatých a na modlitby. Tu zněla jeho odpověď následovně: „Lidé jsou velicí podivíni! Vytkáte mi dlouhé modlitby; kdybych vyseďával dlouho do noci při hracím stolku, kdybych celé dny trávil venku v lesích na lovu zvěře a chodil každý den na několik hodin do divadla, nikdo by se nad tím nepozastavoval a nic nenamítal.“

MATKA UČÍ DÍTKY MODLITBĚ.

v mšňi říjnu, ale i jiný růženec. Ne-dbejme, že mnohým jest modlitba solí v očích. Křál francouzsky, sv. Ludvík, rád a mnohose modlil, což nebylo mnohým z jeho domácích příliš vho, ač jinak vykonával všechny své povinnosti co nejsvědomitěji. Ba někteří z jeho dvořanů si dodali odvahy a vytýkali mu, že věnuje příliš mnoho drahocenného času na navštěvování

Modleme se po příkladě světců mnoho a často. Sv. Alfons Liguori modlival se každý den několik hodin. Tak miloval modlitbu a doporučil ji ve všech svých četných spisech, že obdržel čestný název „Učitele modlitby“. Když sestával a nemohl se již sám modlití, prosil, aby mu předčítali modlitby, když pak umíral, žádal, aby mu dali před postel na místo, jež mohl

dobře viděti, obraz Krista, visícího na kříži. Nyní v měsíci říjnu modleme se rádi a často a zbožně růženec a vzhledem na své časté a velké trampoty životní, hlavně růženec bolestný.

Když sestaral veliký pracovník na vinici Páně, Petr Kanisis, trpěl mnoho vodnatelností a nemohl pracovati, jaksi přál. Tu modlival se po celý den růženec a bylo jich vždy několik. Modlil se růženec až do posledního výdechu.

Díky Bohu, byli a jsou stále i jednoduší lidé, kteří uznávají výbornost modlitby. Kněz Dr. Magnus Joham vydal své paměti. Vypravuje o své matce, která byla prostá žena

z lidu, chof nepřilíš zámožného rolníka v Bavorsku, že byla velkou příteknyní modlitby a že často užívala výroku: „Vše se může vymodlit!“ Ano, vyprosili sobě potřebné milosti na příklad obyvatelé města Lavangu tam v dalekém východě v Annamu, kteří, když před lety dolehlo na ně velké pronásledování, ve dne pracovali, aby se uživili a noc nalezla je spojeny v kostele v modlitbách, v nichž si vyprošovali milosrdenství Boží.

Dobře praví jistý německý spisovatel (P. K. Rosegger): „Moc modlitby! Jest to světová moc, velmoc, s níž se však málo počítá. Ale nikdo jí nemůže popíti a nikdo, ani největší svobodomyšlníci, jí nepopírají.“

o o o

Marie Tesařova:

V touze.

Jak skřivan zpěvný v azurnou výši
v touze má duše letěla dře,
kde krásné světy štěstím jesn dýší,
kde pěveú nobes zaznívá ples.

Píseň tak krásná s jich retů zněla,
rozkoší svatou chvěla se hrudí;
čarovným leskem země se skvěla,
hlaholem znělo: Zdrávas nám bud!

V Tvém zárném svitu, Maria Matk .
jinak se budu dívatí v svět
v Tvých loktech třebas jen krátko
nech dlít mou duši — uvadlý květ.

Tvůj lásky dech, když ovane čolo
zas nové jaro v duši mi vzplá,
kdyby snad bolem v duši se stmělo,
tu láska Tvoje oblažit zná.

o o o

P. Jos. Špatný, T. J., Velehrad.

Srdce Páně touží po spáse duší.

**Spasitel v lásce svého Srdce povolává
celníka Matouše.**

Spasitel přišel k moři u Kafarnaumu (Marek 2, 13.). Bylo s ním mnoo lidu. Lidé sami hrnuli se k němu, On jim vykládal jejich určení, proč jsou na světě, předkládal jim pravou filosofii životní, jak mají dívatí se na svět.

U moře bylo středisko obchodu, bylo tam velice živo: byli tam kupci z různých zemí, obchodníci chytří, světa znalí. Spasitel je poučoval, že jejich konba za bohatstvím je poš-

tilá, že mají mysletí na svůj poslední cíl — na Boha, a pečovati o duši.

Sv. Beča dí příradně: Spasitel šei k moři proto, aby tamnější obyvatete poučil, že mají pohrdati statky pozemskými, které jsou pomijející jako vlny na moři, a že mají pečovati o to, co jest pevné a stálé, t. j. o víru.

Hle! Spasitel již odchází odtud — skončena jest jet o misie ve velkoměstě k obchodníkům a měšfákům. Božský misionář odcházeje vidí celníci a v ní seděti Matouše . . .

Ten asi nepřilšel na kázání, aby poslechl slova spásy. Sedí v celnici sklo-

něn nad svými účty a číslicemi. To jest jeho svět, jeho život! Myslí jen na výdělek a zisk, jak by rozmnožil své příjmy — pro ostatní okolí nemá porozumění a zájmu.

Sv. Cyril dí o něm: „Publikánem byl Levi (Matouš), člověkem lakotným, milovníkem majetku cizího.“

Spasitel jde mimo celníci se svými učeníky a zástupy. Matouš asi ze zvědavosti pozvedá skloněnou hlavu chtě pohlédnouti, kdo se tudy ubírá. A Pán mi los rde n s t v í pohlédá na něho láskyplně. Božské Srdce baží a prahe po jeho spáse. Matouš nepřišel sám k němu na misií, a přece tolik,

SV. MATOUŠ, EVANG.

Nemyslí na svůj cíl, pro nějž byl stvořen, nemyslí na to, že má poznávatí Bytost nejvyšší — svého Stvořitele, že má spasiti svou duši, že to jest nejdůležitější, než jeho číslice, účty a výdělky... nemyslí na to, Má stále v ruce peníze, a proto jest okouzlen statky pozemskými.

„Ale jest vzrizen přímo z dílny bezpráví,“ dí o něm opět sv. Cyril.

tolik potřebuje pomoci. Než Spasitel ho needsuzuje, „třtiny nalomené nedolomí a knotu doutnajícího neuhasí.“ (Mat. 12, 20.) Spasitel zve ho sám a vybízí: „Pojď za mnou!“

Bylo to vyzvání krátké a těžké. Matouš slyšel již o Spasiteli, viděl a mohl tušiti, k jakému životu ho volá Pán. „Pojď za mnou!“ Měl jíti za Spasitelem chudým, měl se rozloučiti

se svými talenty, statéry a drachmami, měl opustiti vše, co měl, ano vzdáti se veškeré naděje na zisk! Jak to bylo těžké!

A jaký život ho čekal? On byl zvyklý pohodlí, byl měšťákem, žil v blahobytu, měl útulné obydlí. A od nynějška měl putovati se Spasitelem s místa na místo, neměl míti stálél o přístřeší, měl býti odkázán jen na pohostinství dobrých lidí a měl o ně prositi sám.

A měl obcovati s učeníky Páně! Ti byli také chudí. Vždyť je viděl! Šat jejich hrubý venkovského střihu, líce jejich osmahlé. Jsou to rybáři nevzdělaní — a on, Matouš, uhlazený měšťan, měl s nimi obcovati! To bylo těžké!

A jakou odměnu mohl očekávati? Poklad v nebi, ne na světě, nýbrž teprve na věčnosti.

Sv. Jan Zlatoušlý dí, že Matouš byl již zaujat pověstí zázraků. A bylo-li to ještě málo, pak zjev Páně úplně získal Matouše. Krásně dí o tom sv. Jeroným:

„Jistě sama zář a veleba skrytého Božství, která se zračila i v lidském obličejí Spasitelově, mohla k sobě přivábit i ty, kteří uviděli Pána třeba jen poprvé. Jestliže magnet má sílu, že přitahuje prsteny, čím spíše Pán všech tvorů mohl přitáhnouti k sobě, koho chtěl?

A jistě paprsek milosti z božského Srdce Páně padl Matoušovi do duše: osvítil jeho rozum a pohnul jeho vůli, že ihned šel za Kristem.

„Nezpěčoval se, ani neřekl v rozpacích: „Co to znamená? Zdaž mne takového člověka (hříšníka!) volá na oko?“ Hned uposlechl: ani neřádal, aby směl jíti domů sděliti to svým

přátelům. Jako rybáři (Petr, Jakub, Jan, Filip) opustili síť, čluny a otce, tak Matouš opustil celní stolec a zisk, šel za Pánem, jsa odhodlán ke všemu a odlučuje se rázem ode všech statků pozemských . . .“ (Sv. Jan Zlatoušlý.)

Sv. Beda dodává: „Nestará se o nebezpečí, jež mu mohlo vzejíti od knížat světských za to, že úcty celní nechal nedokončeny. Pán božským vnučnutím ho nadchnul, aby Jej následoval i hned.“

Jaká to láska a jaké milosrdenství božského Srdce! Nyní Matouš byl opravdu „Matoušem“, t. j. „Obdařeným“. Spasitel v lásce svého božského Srdce obdařil ho svou milostí. Druhým jménem slul Levi a byl také skutečně „Levi“, t. j. „Přilnulší“, byl tím, jenž přilnul ke Spasiteli. Veřejného hříšníka láska božského Srdce rázem změnila v učeníka!

Božské Srdce touží také po nás a šf spásce. Také k nám volá Spasitel: „Pojď za mnou!“ na př. domluvami rodičů, zbožných přátel, osob duchovních, nebo příkázání, v nemoci a utrpení. Volá nás, abychom opustili aspoň hříchy těžké a sloužili jemu,

Opusťme tedy příležitost ke hříchu, jako Matouš opustil celnici, aby se nedopouštěl nespravedlnosti, třeba to bylo velmi těžké! Varujme se kroužků, kde se mluví řeči oplzlé nebo dvojsmyslné, varujme se soudruhů-nevěrců, kteří tupí církev katolickou, rouhají se Bohu a posmívají se všemu náboženství! To jsou celnice, ze kterých nás volá Spasitel v lásce svého božského Srdce. Opusťme je, nebo varujme se jich a blaživá láska Srdce Páně bude naší velikou, nehynoucí odměnou!

o o o

Marie Tesařova:

Ozvěna.

Když noci závoj zemi stmélou cloní a mlkne lomozivý světa ruch, v mé duši sterou ozvěnou pak zvoní to krásné, slavné, mocné jméno: Bůh.

A hlava má se v zadumání kloní ve výši azurnou můj letí duch jak skřívan, jehož dravec vzduchem honí, já spěji tam, kde dobrý vládne Bůh.

Ač zmlká ret, zní ozvěna mi v duši,
a v srdci mém pak jásá, zpívá buší,
jak znívá v lese, kde se skála zvedá.

Tu na srdci si božském duše sedá,
tam klid, jak holubička snívá hledá,
vždyť oceán tu celý lásky tuší.

o o o

Bouvara :

Stáří čili životem vzhůru.

(Část dalsí.)

Je tu dále povinnost vzpomínek. Povinnost ta týká se lidí, kteří učinili nebo viděli něco, co zaslouží, aby utkvělo v paměti lidské. Tak píše případně Guizot své „Paměti“, aby přispěl k dějinám svého věku. A pokračuje, píše své úvahy o náboženství křesťanském proti překypujícímu směru protikřesťanskému: „Pokračuji ve svých vzpomínkách a vedle nich píši své úvahy, spleťaje tak v jeden výnek pozemské vzpomínky a pohledy do nebe. Kež můj věk, jenž kvapí, dá mi ještě sílu k dokončení díla! Toť vše, co po Bohu žádám. Ostatně jsem lotov odejít.“

Tento list je psán r. 1865. Guizot pracuje ještě devět let. „Dny rychle můj, spějí ke konci díla, jež mi zbývá, ač není ještě ani čtvrtina toho vykonána, co bych ještě vykonati chtěl. Život je nádobou příliš malou pro vše, co by měla obsahnouti; dlouho přetéká, posléze pak se roztrhne.“ A v jiném listu: „Pokročil jsem věkem. Chtěl bych ještě mnohými věcmi vyplniti život. Umrů ruce plny práce. Jak se Bohu líbí!“ — „Toužím, aby mě jeho volání nalezlo počatově a zabránilo přípravami k dílu, jehož bych se byl chopil, kdyby mě byl tu ještě ponechal.“

A další povinnost — býti příkladem bratřím a oslavovati Boha. K tomu právě čili nalezá Lacordaire ještě na loži utrpení mravní sílu, aby nadiktoval prvních jedenáct kapitol historie obnovení řádu dominikánského ve Francii: „Chtěl bych prostě a krátce napsati (dí úvod), jak se mi vedlo na tom světě, jsa přesvědčen, že vypravování to mohlo by prospěti některým duším a hlavně těm, již vzkřísiti ve vlasti bylo mi štěstím... Čtenář pozná, jak doufám, v důvěrných těchto stranách nikoli hrůst

spisovatele, který by cítěl oboenství zaměstnávatí sebou, nýbrž duši křesťana, jenž touží vzdělati, potěšiti a posilniti své bratry.“

Těchto stopadesát stran (sděluje Montalembert), vytrýskaných opravdovým zážitekem mravní síly, diktovaných s jistotou a chvatem, jimž není rovno, za posledních zápasů jeho smrtelného žití, kdy každé předcházel nebo každou následoval krutý boj se smrtí, zůstane nejkrásnější částí je o díla. A sotva lze uvěsti jiného příkladu, jenž by svědčil o převaze nezlomené duše nad nezlomeným tělem, nebo o bystrosti, již může si uclovati veleduch až do konce, jakoby byl ozářen „strašlivou počatostí, již lidé zažehují umírajícím.“

Bývá tu i povinnost napravit pro ty, kteří polepivše svůj život, počítali i závazek opravit své spisy. Ušlechtilý příklad v tom směru dali za našich dnů spisovatelé Paul Féval, Huysmans, Coppée. „Co je práce, co knihy, co inteligence? ptá se první z těchto tří. Všechno nic není, zpytujeme-li život svůj, prohlédneme-li do minula, vracíme-li se po vlastních stopách. Tu nejde jen o víru, nýbrž o konání z víry, o nápravu. Víra nestačí, třeba je skutků.“

A Augustin Thierry! Jsa slep a ochrnut, usiloval v tomto vězení, v těchto okovech netoliko dospěti k plné pravdě, nýbrž i počati o ní veřejné svědectví revisi svých spisů. Knězi Gratrymu, jenž o tom vypráví, řekl: „Chci napravit vše, co jsem napsal proti pravdě, třeba úplně beze zlé vůle. Prosim Boha každý den, každou noc, aby mi popřál síly a času k dokončení té práce, neboť se mi zdá, že právě tím pracuji pro Boha. Anó, řekl jednou, při své únavě osvětlím se někdy myšlenkou: Jsem dělníkem Bo

žím. Ale nepovídejte o tom nikomu, doložil ve své prostičké skromnosti. Bylo by to jako domýšlivost. Nepravím to než vám.“

Zbývá ještě povinnost přátelství. Ctihodný a drahý náš Amédée Margerie opravoval ještě osm dní před smrtí otisky životopisu hraběte Lambela, s nímž pojilo ho přátelství celých padesáti let. A den před svou smrtí, po svém posledním přijímání, pravil úsměvem: „Je to dílo, o němž se řekne, že je napsal mrtvý o mrtvém“.

Šťasten každý spisovatel nebo umělec, jehož pero či štětec věnován byl naposledy, než vypadl z ruky, nějak osobnosti učence a světce, jež nalezne na věčnosti ve svatozáří. Psát takové životopisy, zda to není nejlepší způsob posvětit a zakončit život vlastní?

A ještě šťastnější ten, jenž své knihy prožil, uváděje ve skutek svá naučení, následuje příkladů, které podával jiným. O to se snažil Msgr. Gay, jenž říkával: „Kdybych jednal jinak, hodil by mi Bůh mé knihy na hlavu, a dobře by učinil!“

* * *

Jmenoval jsem tu jen lidi píšící pro veřejnost, mluvil jen o spisech určených všem. Ale což netýká se poslední povinnost i listů důvěrných, intimních, napsaných v tiché hodině, nebo závěti, jež nemají překročiti prahu domácnosti, v nichž ruka otce, matčina ukládá poslední rady, odkazuje dědictví víry a poctivosti, takže stránky ty zůstanou jejich nehybnoucí podnětem? I tato „rodinná literatura“ musí ožiti, aby oživila zase u nás ducha náboženského, jakož i ducha rodinné soudružnosti.

O příteli svém Emanueli Cursonovi pravil Le Play: „To nebyl jen vědec, to byl světec.“ Šlechtic ten

chtěl svým dětem zanechatí písemné zkazky, které by jim byly jakousi duchovní závětí. Vzácné ty listy počínají takto: „Váš strýc, biskup Orleánský, napsal mi jednou: Bůh prokazoval naší rodině ustavičně tři veliké milosti: že byla četná, svorná a chudá... Kéž dovedete poznati skutečnou, vysokou cenu těchto tří darů, jež jsou nám přiznačny! Uchovejte si mihnout v požadavcích, prostotu mravů, lásku k práci, k rodinnému patriarchálnímu životu, který je Bohu zvlášť milý.“

A končí: „Zdá se mi, děti moje, že píše tyto své listy závětní, prodlužují své žití mezi vámi. Ale až je budete čísti, rozloučení naše bude skutekem. Vzpomeňte však, že bude jen dočasně a uchovejme si naději, že se kdys všichni shledáme zase spojeni v lůně Božím. Zatím však budu stále prostřed vás myšlenkou, jako jste té chvíle všichni přítomni v duchu mém. Všem vám zanechávám své požeňání otcovské, a svolávám na vás všeliké požeňání Boží, prose úpěnlivě, aby popřál milost setrvání těm, kteří jsou na cestě dobré, a těm, kteří se snad od ní uchýlili, milost návratu k ní upřímným obrácením...“

Kéž požeňání Boha všemohoucího, Otce, Syna a Ducha svatého sestoupí na vás a zůstane vždycky. Amen.“

Takovými pomníky zděduje se s pokolení na pokolení toto dědictví ducha, víry, mravů, jež tvoří a na vždy uchovává to, co sluje dobrým duchem rodu.

Tyto závěti našich pradědů, které byly sebrány a vydány hlavně péčí Školy Le Plateovy, tvoří dnes celou posmrtnou, historickou a mravoučnou literaturu, již pokládám za nejvýznamnější odkaz někdejší Francie zanechaný Francii dnešní, tak chudé na tyto poklady! (Pokrač.)

Jan Hrubý, T. J.:

Dějiny pobožnosti k B. Srdci Páně.

(Pokračování.)

Tím si jvysvětlíme, proč právě za oné doby vzrůstá počet ctitelů božského Srdce. Bouří, jež zuřila tou dobou ve všech téměř krajích katolických, byvše jakoby vyplašeny hledaly dobré, šlechetnější duše útočiště, kde by mohly klidně spočinouti a těžiti z pokladů milosti, jichž jim propůjčil a udělil Pán v hodinách rozjímání a nazírání. A našly ono místo tiché, kam nepronikala bouře a hrůza oné doby: Nejsvětější Srdce Ježíšovo to bylo a stalo se jim onou jeskyní a skalní rozsedinou, kam božský Ženich volal svou holubičku, svou nevěstu.¹⁾

Co vyzoumávali ctitelé ti Srdcem Pána Ježíše? Otázka to zajisté důležitá pro dějiny pobožnosti naší. Mínili a uctívali Srdce Páně v užším i širším slova smyslu. Zde několik dokladů. Přímou charakteristickými jsou v přřčině té slova krásné homilie, jež se čte v církevních hodinách na svátek božského Srdce Páně. Zní takto:²⁾ „Poně vadž jsme přišli k nejsladšímu Srdci Pána Ježíše, jest nám dobře zde býti, i nedejme se snadno odtrhnouti od něho... Ó jak dobře a příjemně přebývá se v tomto Srdci! Převýborným pokladem, převýbornou perlou je Tvé Srdce, dobrý Ježíši... Kdož by zahodil perlu tuto? Ano, raději dám všechno, všechny myšlenky a city vnitřní zaměním a všechno myšlení své pohroužím v Srdce Pána Ježíše, jež mne jistojistě nasytí. V tomto chrámu, v této velevsatyni, u této archy úmluvy budu se klaněti a chváliti jméno Hospodinovo s Davidem řka: Nalezl jsem srdce své, abych se modlil k Bohu svému. A věru nalezl jsem Srdce krále, bratra a přítele dobrotvivého Ježíše; i nemám se klaněti? Naleznuv tudíž toto Srdce Tvé i své, nejsladší Ježíši, modliti se budu k Tobě, Bohu svému: připust jen modlitby mé do svatyně slitování svého. ano mne celého přitáhni k Srdci svému.

Ó Ježíši, ze všeho nejkrásnější a ne-spanilejší, více obmyj mne od nepravosti mé a od hřichu mého očisti mne: abych, Tebou jsa očištěn, mohl přistoupiti k Tobě nejčistšímu a zasloužil si přebývat v Srdci Tvém po všechny dny života svého... Proto bylo zraněno Tvé Srdce, abychom v něm a v Tobě mohli přebývat, sprostění jsouce zevnějších nepokojů. Avšak i proto bylo zraněno, abychom touto viditelnou ranou viděli ránu neviditelnou, kterou Ti zasadila Tvá láska. V čem jeví se lépe tento oheň (lásky), ne-li v tom, že nezranilo kopí pouze tělo, nýbrž i Srdce samo? V ráně tělesné jeví se tudíž rána duchovní. Kdož by nemiloval onoho Srdce tak zraněného? Kdož by nesplácel láskou lásky jeho tak veliké? Kdož by se nepřivinul k Srdci tak čistému? Proto, dokud jsme ještě v těle, milujme, láskou splácejme lásku toho a vrhněme se v náručí tomu, který pro nás byl zraněn, jehož ruce a nohy, bok i Srdce probodili bezbožní katani: i prosme snažně, aby ráčil srdce naše zatvrzelé a nekající spoutati poutem a raniti šípem své lásky.“

Jiní z oněch ctitelů a mystiků mluví o Srdci Páně planoucí láskou (Ludvík Blossius, † 1566), oplývající láskou a milosrdenstvím (Lansperg, † 1539), o Srdci Páně, jež je pokladnicí nebeskou (sv. Petr Damian, † 1072), o Srdci, jež právě proto, že je plno milosrdenství, skýtá bezpečí a nemálo ochrany a útěchy (Ludolf saský, † 1334), jež tak bezbožně bylo probodeno (Tauler, † 1361).

Patrnó to též ze způsobu, jakým uctívali božské Srdce. Vzdávali dík a opětovali lásku tomuto Srdci za neskonalou jeho lásku; toužili a snažili se přizpůsobiti svá srdce Srdci nejsvětějšímu a jiné k tomu horlivě povzbuzovali. Veškeru důvěru svou v ně skládali doufajíce, že jim božské Srdce požehná a udělí hojně milostí a darů v něm ukrytých. S ním spojovali a jemu obětovali své modlitby a dobré

¹⁾ Píseň písní 2, 14. ²⁾ Homilie III. de Passione Domini.

skutky. Již tehdy uctivali také obrazy Srdce Pána Ježíše.¹⁾

Jak bylo již řečeno, počet ctitelů b. Srdce Páně množil se a vzrůstal od 12. století neustále. Hlavně světci a světké pěstovali úctu k Srdci Páně; patřil k nim na př. sv. Anselm († 1109), sv. Lutgarda († 1246), sv. Klára († 1253), sv. Bonaventura († 1274), sv. Gertruda († 1334), sv. Brigita († 1373), sv. Kateřina Sienská († 1380), sv. Vincenc Ferrerský († 1419) sv. Vavřinec Justinianus († 1455), sv. Teresie († 1582), sv. Alois Gonzaga T. J. († 1591), bl. Petr Kanisius T. J. († 1597), který dlel též po jistou dobu v Praze, sv. M. Magdalena de Pazzis († 1607), sv. Růžena Limanská († 1620) a j. Kromě světců těch uctivalo nejsvětější Srdce také mnoho zbožných a učených i slavných spisovatelů; někteří byli již jmenováni; ze značného počtu ostatních uvádím jen tyto: Jindřich Suso († 1365), Fr. Suarez T. J. († 1617), Jak. Alvarez de Paz. T. J. († 1617), Ant. Gaudier T. J. († 1622), Ludvík de Ponte T. J. († 1624), Kornelius a Lapide T. J. († 1637), Eus. Nieremberg T. J. († 1658), kardinál Jan Bona († 1674); k nim patří též polští Jesuité Petr Skarga († 1612), Kašpar Družbicki († 1660) a Tomáš Młodzianowski († 1686).

Jako řada patriarchů a proroků budila a udržovala v lidu israelském touhu po zaslíbeném Mesiáši, tak ony zbožné a svaté, vyvolené duše hlásaly čest a chválu božského Srdce Páně o celé věky dříve, nežli Spasitel sám zjevil své nejsvětější Srdce. Tak připravována byla znenáhla půda pro pobožnost k božskému Srdci Páně v nynější její formě, jak se v církvi sv. nyní koná dle přání samého Krista Pána; úcta ona v dobách těch však nebyla veřejná ani všeobecná, nýbrž ryze soukromá. Konaly ji jen zvláště omilostněné duše, jež se povznesly na

vysoký stupeň modlitby rozjímavé a jež v duchovním životě stály vysoko. Nebyla též příliš rozšířena; neboť široké vrstvy lidu jí ještě neznaly.

Bližila se však již doba, kdy Pán Ježíš sám chtěl ukázati světu své b. Srdce s jeho poklady, kdy tato jemu milá pobožnost měla se rozšířiti a proniknouti široké vrstvy věřícího lidu, zasáhnouti do jeho života a přinésti mu hojného, netušeného dosud ovoce a požehnání. Bližila se již doba, kdy ze soukromé pobožnosti, kterou až dosud pěstovali jen duše zvlášť omilostněné a nepřilíš četné, měla se státi pobožnost všeobecná, jež by se konala po všem světě katolickém, pobožnost veřejná, církvi sv. schválená.

Nežli však mohlo k tomu dojíti, musil býti na ni aspoň částečně připraven též věřící lid. Tímto úkolem pověřila Prozřetelnost Boží hlavně dva muže, vynikající svatým, bezúhonným životem a velikou láskou k božskému Srdci. Jest to sv. František Saleský a blahosl. Jan Eudes.

S v. František Saleský,¹⁾ slavný svou učeností a ještě slavnější svou svatostí, jenž byl perlou episkopátu své doby a mocným štítem proti jejím bludům, je první, který založil spolek, ano církevní řád, jehož účelem a úkolem měla býti úcta k nejsvětějšímu Srdci Páně. Roku 1615 založil totiž se sv. Františkou de Chantal ženský řád Navštívení Panny Marie. Chtěl z něho míti původně řád činný, ale různé okolnosti učinily z něho řád rozjímavý, který dle vůle Boží měl se státi rozkošnou zahradou, ano rájem, do kterého chtěl Pán Ježíš zasaditi překrásný, mohutný strom pobožnosti k svému Srdci, který měl přinésti a přinášeti celé jeho církvi tolik krásného, vzácného, osvěžujícího silícího, uzdravujícího ovoce a léku. (Pokrač.)

¹⁾ Srv.: P. Fr. S. Hattler, S. J. „Die Geschichte des Festes, und der Andacht zum Herzen Jesu“. 2. Wien 1875. Str. 20—40.

¹⁾ Srv. Jak. Procházka „Život sv. Františka Saleského“ II. v Brně. 1880. Nákl. Dědictví sv. Cyrilla a Methoděje.

Jiří Belanger.

Život napsaný P. Aniganem podává Jan Tagliaferro.
(Pokračování.)

Po těchto prvních duchovních cvičeních ve vyhnanství, při nichž Pán Bůh zahrnul milostmi ony, kteří pro něho opustili všechno, chtěl zbožný novicmistr svůj dům tak zaříditi, aby ho učinil vpravdě domem Panny Ma-

vyhověl duchu církve, která žádá právě tak úctu vnější jako vnitřní, jejíž liturgie spočívá na této zásadě.

Něžné srdce zbožného kněze nalezlo v těchto vnějších znameních nové a rozsáhlé pole. Z tohoto stano-

OSLAVA PANNY MARIE.

rie, své Paní nebeské. Jak již zmíněno, miloval podobně jako vzor jeho blahoslavený z Montfortu i vnější projevy víry a lásky. Již často zkoušel jejich účinnost a byl pevně přesvědčen, že smysly dovedou duši k Bohu věsti a zvláště že duše má smysly podrobiti službě Nejvyššího. Tím ostatně jenom

visia těla v té věci posuzovat P. Belangera. Ovšem žádal především vnitřní úctu k Panně Marii. Zvyk všechno začínati s Marií a konati pro Marii stal se mu druhou přirozeností, a tomu učil též svoje svěřence. Ale právě, aby jim to hlouběji vštípil, přál si rozmnožiti ve svém domě

vnější znamená lásky a úcty k nebes Královně.

U vchodu vnitřní síně postavili sochu Panny Marie Lourdské. Byla cenná a ctihodná, protože stála dlouhá také v piscinách, před níž mnozí nemocní zázračně nabyli zdraví. Před ní stálo klekátko, pozývající návštěvníky domu, aby uctili Paní domu. Dvůr pro zotavení měl neposkvrněné Počťí, spárna sochu Panny Marie, která hadu hlavu potírá, a v jídelně trůnila Panna Maria na čestném místě stolu, kde měla svůj příbor označený její značkou. Při obědě skládáno nejlepší před sochu marianskou, a pak to nesl novic chudému, jenž každý den přicházel do kláštera. Nazýván chudým Panny Marie, a podle toho s ním zacházeli. Poslušovali mu v bezvadné bílé zástěře, v zimě jidal u pece dobře hřející; a bylo-li něco zvláště dobrého, dostával z toho hlavní podíl. To bylo pro novice, kteří mu podle řady sloužili, projevem lásky k Panně Marii, a zároveň přípravou pro dobu, kdy měli konati svůj apoštolát u chudých.

Dospěli tak daleko, že postavili v prostředku kaple klekátko v barvách Panny Marie, na němž nikdo neklekal, zvané klekátko Panny Marie. Slovem Marii potkával jsi na každém kroku, a tímto naivním vynálezem lásky, byla myšlenka na ni vždy přítomná.

Na svátek neposkvrněného Počťí připravovali se s neobyčejnou zbožností, s kajícími skutky. Mistr mu sel mřniti svoje žáky, aby v přísnosti nešli příliš daleko. Ve svátek žádali všichni složití slib nevolnictví a bezmála všichni slib čistoty. Opatrný vůdce duchovní dovolil jen dočasné sliby. Pro celou rodinu, jak pro otce, tak pro děti byl osmý prosinec opravdu nebeským dnem, tak přehojně se vylévaly milosti.

Leč P. Belanger nahlížel, že duše mladistvé jemů svěřené potřebují zo-

tavení a pobavení, zvláště v životě na vyhnanství, které nebylo bez trní. Proto pořádal občas mimo každodenní volné hodiny, kterou všemožně hleděl učiniti veselou a milou, malé slavnosti ročnínné, pro které užito různých vloh a darův.

Ustanovil, aby svátek Mláďátek slaven jako v některých řádech. Úlohy zaměněny. Ve všem, vyjma kaple, vložena autorita do rukou nejmladšího novice, a třebaš proti tomu všichni se ohrazovali, zaujal novicmistr s patrnou radostí a roztomilou přirozeností všude místo poslední. Posledním skutkem autority improvizovaného novicmistra bylo, že celému noviciátu nařídil devítidenní pobožnost. Chtěli Pána Boha prositi za zánaví svěřo otce, jež si přáli všichni opět na jeho místě, jenž však litoval, že svátek Mláďátek není každý den.

Zatím šlo v noviciátě všecko svým chodem jako ve Francii. I ve vyhnanství nezapomněl P. Belanger na své vojáky, ani na dělníky, opuštěné a zvláště umírající. Požadoval se více modliteb za ně a pracoval zvláště, aby jim vychoval apoštolý. Apoštolát u lidu a u armády byl vedle pobožnosti k Panně Marii hlavní předmět jeho kázání a přednášek. V je o očích jedno bez druhého nemohlo obstáti. Tuto myšlenku vyjádřil v listě: „Ať jest budoucnost naší kongregace jakákoliv, budu uklidněn o pozemském apoštolátě a věčné blaženosti duší mi svěřených, vidím-li, že si z noviciátu odnášejí rvzí a něnou lásku k Panně Marii.“ Aby dosáhl tohoto velikého cíle, navrhol jim soustavu, již považoval za neomylnou, o níž ve zvláštní hlavě pojednáme. Byla to tatáž, která jeho samého vedla k svátosti, jejíž divnou působivost pro spásu duší vyzkoušel po sedmnáct let, jež pracoval na vinici Páně. (Pokrač.)

Obrázky z katolických misí.

Podává Maximilian Weinberger.

Obrácený „Medvěd“.

„Medvěd“ — vypravuje P. Placid Sialm, missionář Indiánů ve Skalním pohorí v Severní Americe — je stará vojna o 95 zimách, t. j. 95 roků stár. Indiáni totiž čítají roky podle počtu zim jako my podle počtu let. Náš hrdina pamatoval a zažil ještě ony divoké časy, kdy ještě Indiáni byli svobodnými pány svých lesů a pastvin. A pořád seště touží po dávných pútkách a výpravách loveckých.

Podnes ještě má dvě důkladné památky na léta dávno uplynulá: jízvu na hlavě, která je tak hluboká, že možno do ní strčit prst, druhou na rameni, pocházející od koule, která rámě prorazila a pod lopatkama vyšla. Staroch byl udatným bojovníkem; jenom jednou musil, aby zachránil svůj život, před nepřítelem utéci a tehdy padla také jeho žena nepřítelům do rukou. Ale běda tomu, kdo se opovázil starému Indiánu tuto nešťastnou hodinu připomenouti; ten by byl hrdost jeho těžce urazil.

Dnové svobody dávno minuly. „Medvěd“ sestaral a seslábl. Zuby mu vypadly a jeho sluch skoro zmizel; k tomu před 20 roky nadobro oslepl. Avšak právě proto, že nevidí, utkvěly tím více v duši jeho všechny staré dojmy. On nevidí, jak země a lidé okolo něho se změnili. Slyší toliko, že půda byla rudochou odňata a že bývalý zeměpán odkázán jest na kousek půdy přesně mu vymezené. Slyší, že bývalí jsou vyhubeni a že v celém kraji není žádné zvěře. To ho velmi rozčiluje a trpké činí výčitky bělochům, kteří jen bídu a hlad jeho národu přinesli.

Vzdorovitě lpí na svém staroindiánském kroji. Pořád ještě obléká si bezedné spodky, hází vlněnou houní přes rameno a kouří svou dýmku, kterou domácím bejlím nacrává. O křesťanství nechtěl dlouhá léta ani slyšeti. „Křest mne neučiní mladým“ říkával, „a nevrátí mi mých zubů; mladší pokolení ať se nechá omyt

svatou vodou, proto také tak záhy a předčasně umírá.“ Když se mu dále domlouvalo, zlobil se řka: „Nechci býti pokřtěn, nechci, abyste mi zavěsili kříž, běte, nechte mne na pokoji! Kněží nic nevědí. Modlím se ke slunci, aby mne sílilo, abych mohl koně loupiti a své nepřátele porážeti.“

Jako všichni staří Indiáni tvrdil též, že člověk má dvě duše, černou a bílou. Po smrti zůstává černá duše v těle, bílá však ubírá se k severu do věčných lovišť, kde se schází se starými přáteli. A to bylo, po čem „Medvěd“ toužil; o křesťanství nechtěl ničeho věděti. Ale pies to nedůvěřoval již starým podáním zcela pevně, neboť byl již vřelice z křesťanských názorů ve svou duši pojal. Mimo missionáře snažili se i jeho vnukové a pravnucci starého hrdinu pohouti, aby se stal křesťanem. Ale „Medvěd“ zlobil se a nadával a byl ještě tvrdošijnějším, nežli dříve.

Konečně přišel do příbytku starochova katechista missie, vážný to a rozumný muž. „Byl u mne zase kněz,“ pravil mu Indián, „a chtěl mne omýti svěcenou vodou, ale já nechci.“ — „Škoditi ti voda nemůže,“ odpověděl katechista, „proto neumíš. Mnozí byli pokřtěni a neuměli proto. Křest je pro duši. Já jsem také pokřtěn a jako já téměř všichni Indiáni. Stvořitel určil každému člověku jistou hočinu a když se ta hodina dostaví, musí umřít. Dvě koule tě trefily a přece jsi neumřel, protože Bůh chtěl, abys dosáhl vysokého věku.“ — „Máš pravdu,“ řekl na to stařec, „ale lidé řeknou, že jsem i já šel cestou bělochů, jestliže se dám pokřtít.“ — „Žvást lidí nemůže ti přece škoditi. Uškočí ti méně, než ony dvě koule. Křtem však omládne tvá duše. Potom budeš věděti, kam jdeš. Nyní to nevíš. Dej se pokřtít, potom nabudeš klidu a jistoty.“ — „Máš pravdu,“ odvětil „Medvěd“, pak přemýšlel nějakou chvíli a konečně se rozhodl řka: „Dobře, já chci tedy býti pokřtěn. Nebál jsem se žádného nepřitele, neuleknu se ani řeči

lidských. Rci misionářovi, aby přišel brzy a mne na duši omyl. A rci mu též, aby mi donesl velký kříž.“

Milost Boží zvítězila nad bázní lidskou. Bázeň byla hlavní příčinou, že se „Medvěd“ tak dlouho zpechoval, státi se křesťanem. Dny však zůstal slibu svému věren. Na všechny otázky při křtu svatém odpovídal přes svoje vysoké stáří zvučným, pevným hlasem. „Odříkáš se satanáše? I všech skutků jeho? I vši pýchy jeho?“ „Odříkám!“ „Chceš pokřtěn býti?“ „Chci!“ A po těchto slovech naklonil pyšný kysý pohlavář svou šíji a voda křestní stékala s jeho staré hlavy a ze zatvrzelého odpůrce křesťanství stal se horlivý křesťan, jenž potom až do své smrti Bohu věrně sloužil.

Syrie a Libanon.

Světová válka způsobila mnoho zlého; po dnes cítíme její následky, a nejenom my, ale i obyvatelé jiných dílů světa, jmenovitě Afriky a Asie. Co jsme u nás zkusili, víme, máme všechno dosud v živé paměti, za to z krajín zámořských dochází teprve nyní dotyčné zprávy poněkud a porůznu a z nich se dovídáme, že tamější obyvatelé trpěli válkou poměrně ještě více, nežli my. Strádali jsme mnoho, zažili jsme costi hladu, ale sotva bude nějaký případ, že by byl někdo zemřel skutečně hladem. Za to je takových případů v krajínách zámořských na sta, ba na tisíce.

Německý vojenský kněz, jenž byl přidělen německé posádce v městě Aleppo v Syrii, sousední to země Palestiny, psal ještě za války:

„Zde v Syrii došlo to tak daleko, že je obava, že znenáhla celé křesťanské obyvatelstvo hladem a bídou buče vyhubeno. Během roku dostoupily ceny všech potravin takové výše, že chudí již celé měsíce trpí hlad a již na tisíce jich zemřelo, že prostřední třída obyvatelstva schudla a hladem a nemocí hyne. Metrický cent přenice je za 800 a 1000 korun. Podobně přemrštěné jsou ceny ostatních potravin. Na ulicích aleppských leží

ženy a děti polo: y lačověc a křičí o peníze a chléb. Za chladných nocí v lednu, únoru a březnu umřelo ubohých na ulicích na sta; z rána nakládaly se na vozy, m tvola vedle mrtvol, až vůz byl plný a pochovávaly se na hřbitově ve společných jamách.

Nouze je stále větší, pohled na umírající hladem na ulicích je čím dál tím žalostnější. Jsou zde též křesťané zámožní, ale jest jich málo. Méně zámožní chudých vydatně podporovati nemohou, ježto ceny potravin jsou vysoké a jejich jmění na výživu sotva stačí. Slyšel jsem, že některý den umřelo přes sto lidí hladem, většinou mohamedánů, bohužel však i mnoho křesťanů. Potravin je v zemi ještě dost; kdyby bylo peněz, mohlo by býti na tisíce křesťanů před smrtí hladem zachráněno. Takové jsou poměry v celé Syrii.

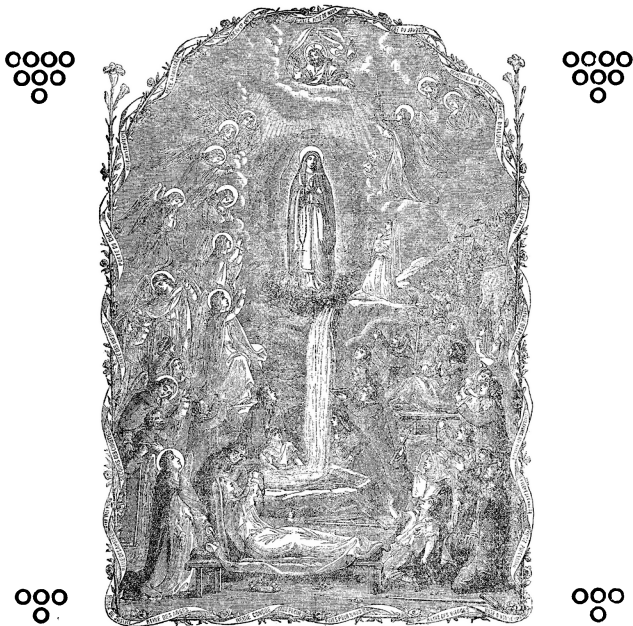
V dubnu přišel jsem na své služební cestě do Beirutu; tam je nouze značně větší nežli v Aleppu. Na všech ulicích viděti tu děti, ženy a starce polonahé, polo — nebo docela mrtvé ležeti. Všude křičí a bědují hladoví a žebrají na každém lépe osáceném člověku peníze a chléb. Dostávají ovšem málo. Bohužel, že títo hladovci v Beirutu jsou vesměs křesťané, Maronité, totiž z města a Libanonu. Navštívil jsem tam biskupa msgr. Giannini; od té doby, co jsem ho před dvěma roky viděl naposled, velmi se změnil. Tehdy byl zdrav a silen, nyní chabav a sklíčen. Pohledem na bídu stále se vzmlajícím všecek rozrušen, stále ve starosti o umírající křesťany, v trapném vědomí, že sám nemůže pomoci, sestaral předčasně a jeho vzezření je chorobné.

Navštívil jsem v Beirutu také jesuitu P. Matterna, jenž bydlí v klášteře u Borromejek. Týž vykonal krátkou cestu na Libanon a pravil, že mnoho dědin na dobro vymřelo, jiné z polovice, jiné ze tří čtvrtin. V mnohých děčinách zůstalo prý jenom málo lidí živoucích; mínil, že v Beirutě samém umírá denně 50—100 lidí hladem. Také mnozí maroničtí kněží zemřeli již hladem. V Beirutu je vůlec mnoho maronitských kněží; vede se

jím velmi zle a chodí žebrať jako jiní chudí lidé. Mnozí z nich prodali všechny své knihy na váhu kramářům, kteří jimi balí cigarety a podobné věci. Duchovní na Libanonu zavřeli všechny semináře, poněvadž nemohou clovanců uživit.

‘Jak hladomor v nešťastné zemi vlastně vznikl?’

Příčina je dvojitá: Na jaře r. 1916 vrhla se hejna kobylek na zemi a zničila všecko, co pučelo a se zelenalo. Trvalo to celý rok, nežli bylo možno je vyhubiti. Na žně nebylo lze ani

PANNA MARIÁ V LURDECH.

Němec, jenž bydlí v Tripolis, přistavním to městě severně Beirutu, pravil mi před třemi dny, že tam hladovci uchvátili na ulici 15 chlapců a děvčat a doma je zabili a snědli. Zní to neuvěřitelně, ale je to pravda. Někteří z vinníků byli od turecké vlády uvrženi do vězení. Tak hrozná je bída v Syrii!

první ani druhý rok ani pomysliť. Současně s kobylkami zabavila tehdejší turecká vláda zásoby obilí a dobytka. Co snad ještě zbylo, vydrancovali vojáci. Tak nebylo potom ani obilí na setí, ani dobytka a při nesmírné drahotě nebylo možno obojího nakoupiti. Tak zůstala pole po čtyry roky neobdělána. Mimo to byli obyvatelé

Libanonu pro svou náklonnost k dohodovým státům také tím potrestáni, že vládní sýpky zůstaly pro ně zavřeny. Nesvědectví lichváři zvýšili ihned nákupní ceny. Hladovíci rodiny poprodaly všecek movitý majetek, ano i oděv, aby si nakoupily potravin. Avšak i tento pramen brzy vyschl.

Tak vznikla nouze a bída a dostavil se hladomor. Hladovíci jedli trávu a kořinky, zdechlé mezky a psy. Kdežto dříve v Syrii člověk za každým druhým krokem potkal nějakého psa, nyní psí plemeno téměř vyhynulo. Zoufalství dohnalo mnohou matku tak daleko, že snědla své vlastní dítě. Mrtvoly ležely v domech i na ulicích. Konečně nebylo ani s dostatek ruk, které by je pochovaly a hnily proto nezahrabány. Povstaly nakažlivé nemoci a dorazily, co byl hlad ještě zanechal.

Zprávy docházející ze Syrie souhlasí vesměs v tom, že na Libanonu a v sousedních krajinách polovice obyvatelstva zahynula. Někteří udávají počet zemřelých na 250 tisíc. Nejhůře řádil hladomor na Libanonu. Tam umřely téměř tři čtvrtiny obyvatelů. Katoličtí Maronité jsou většinou zničeni. Podivně zní zpráva, že mezi 250 tisíci obětí je pouze 13 tisíc žen.

Maronitské duchovenstvo všech stupňů činilo seč bylo, aby bídu mírnilo. Také sv. Otec staral se pečlivě

o strádající; nejednou se postaral, aby jim byly poslány potraviny. Ani Maronité, žijící v cizině, zpravidla zámožní lidé, na svou umírající vlast nezapomínali. Ovšem obtíž se posláním peněz a potravin do Syrie byly veliké. Mnoho peněz došlo prostřednictvím maronitského patriarchy Huayeka a jeho vikáře v Egyptě. Co však bylo posláno prostřednictvím syrských bank — uvizlo zásluhou turecké vlády na cestě a nedošlo svého cíle.

Když byla konečně Syrie po porážce Turků a spojených s nimi Němců obsazena vojskem dohody, nová vláda přičinila se upřímně, aby zbytky obyvatelstva byly zachráněny. Papež věnoval 100.000 franků. Francie, které Syrie připadla, poslala bojnou podporu za tímž účelem. Bohužel zneužíváno bídy obyvatelstva ke stranickým účelům. Je to k víře nepodobno, a přece pravda. Na př. jistá americká společnost rozdělovala peníze jenom dědinám, které měly americké protestantské školy.

Podnes není bídě konec. Jmenovitě je nouze o šaty. O mnoho tisíc hladovících a mrznoucích sirotků jest se starati. Potrvá to ještě mnoho let, nežli všecko přijde do starých předválečných kolejí, a ještě déle, nežli se vrátí někdejší blahobyť. Ovšem v jedné věci není žádné nápravy: hladem zemřelých nikdo k životu nevzkřísí.“

o o o

Různé zprávy.

Kardinál Bourne promluvil v Liverpoolu velice ostrou řeč, v níž se zmínil o konferenci mírové, jak následuje: „Jest nyní shromážděna obdivuhodná konference světa. Velicí státníci soudí o spletených otázkách jim předložených. Konference od svého počátku byla konferencí bez Boha. Jméno Boží nebylo nikdy vzýváno. Všechnutí moudrostí Boží nebylo svažováno, konference konala se, jakoby

zmizelo svědomí, desatero a křesťanské podání z tvářnosti země. Konference dosud vykonala velmi málo a dává málo naděje pro budoucnost.“ K tomu dodáváme, že když též kardinál mluvil na koncilu národním pro veřejnou mravnost v Lansdowne House, kde předsedal anglický biskup birminghamský, představil Bournas slovy: Hlava veliké církve a jeden z našich největších občanů. Tento veliký občan

se vyjádřil o prarčech konference mř-rově tak jasně. — O konferenci nevíme ničeho krom censurovaných úředních zpráv.

Wilson a třináctka. Polské listy vypravují, že prezident Wilson má obzvláštní zálibu pro číslo 13. Kdykoli bydlil v hotelu dostal téměř vždy pokoj č. 13, rovněž v divadle sedával na křesle č. 13. Ve třináctém roce své činnosti jako profesor na Princeton College byl zvolen ředitelem ústavu — v řadě třináctý. I jméno jeho má třináct písmen. Ve volební kampani r. 1913 hrála třináctka rovněž roli. Při nastoupení jeho úřadu jako presidenta bylo přítomno 13 guvernérů vládních a 13 vynikajících zástupců ústavů vědeckých. Studenti Princeton College jeli k jeho slavnosti ve dvou vlacích, z nichž každý měl 13 vagonů. Konečně podotýkají polské listy, že ze 14 bodů programu Wilsonova je obnovení státu polského právě bodem třináctým. — Tedy není pověřčivým Wilson.

Biskup vratislavský Bertram o tisku. V Berlíně byl nedávno slavnostně vysvěcen knížetem biskupem drem. Bertramem z Vratislavě nový nádherný chrám Srdce Ježíšova. Při slavnostním večerním shromáždění mluvil kníže-biskup též o tisku: „A nyní ještě slovo pro katolický tisk, který nám leží na srdci. Svätý Otec si přeje, aby v každém katolickém domě zaujímal obraz nejsvětějšího Srdce Ježíšova čestné místo. Řekněte sami, jak by se to shodovalo, kdyby ve vašich domech visel obraz na zdi nejsv. Srdce a na stole ležely noviny, které se protiví zásadám náboženským. Použijte proto všech prostředků, jež máte po ruce, abyste šfili katolický tisk a jej podporovali předplácením i jinak, kdekoliiv se k tomu naskytne příležitost. To jsou slova vašeho biskupa, starosti, jež budete jistě sdílet se mnou, a které jsem vám chtěl důrazně vložit na srdce.“

Belgičtí benediktini do Jerusalema. Vítězstvím dohody a obsazením Sväté země vojskem anglickým a francouzským změnil se také mnoho na posvátných oněch místech. Spolkem

pro Svätou zemi vybudovaný chrám Zesnutí Panny Marie na hoře Sionu v Jerusalemě svěšen byl kdysi německým benediktinům. Nyní povolání na jejich místo benediktini belgičtí. Čtyři z nich se superiorem Don Fourlierem v čele odcestovali již do Palestiny. Proslýchá se také, že belgičtí benediktini beuronské kongregace úplně se odloučili od německé větve téže kongregace. Odloučení stalo se, jak „Nation Belge“ sděluje, za souhlasu Sväté Stolice.

Významný papežský list. Pražský „Lid“ uveřejňuje tento článek: „Římské církevní úřady uveřejnily významný papežský list. V pohnutých dobách, kdykoliv různé názory spolu zápasí, vždy včas, jasně a přesně promluvil Řím. Tak stalo se i nyní. List poslán byl kardinálovi Csernochovi, vlastně biskupům uherským. S počátku uvádí se, jak apoštolská stolice věnuje nyní svou celou pozornost státním útvárům, povstalým z dřívějšího Rakouska. „Zvláštním způsobem dbáme o to, aby tam náboženství nijak škoda nevzešla.“ Budou-li nové vlády opravdu pečovatí o pokoj a rozkvět svých národů, pak staratí se buďou zajisté také o to, aby církev ve svém nepochybném právu zkracována nebyla.“ — „Ovšem, církví Kristově nepřátelské moci využívají nynějších politických zmatků a převratů. Pevné svazky v církví snaží se rozproutati a blahodarnou činností církve chtějí zameziti. Proto s obavou patřili jsme na to — vykládá papežský list — jak někteří z duchovenstva příliš veřejně a svobodně vrhli se do politického ducha a vmísili se do národních sporů, čímž vyvolali nenávisť proti kněžské důstojnosti. Ještě větším bolem naplnila nás zpráva, že někteří z duchovenstva odvážili se do shromážděných lidu projednávatí zrušení svätých zákonů církevních. Vzhledem k takovému smutnému prohršení se musejí biskupové rázně ozvati, aby provinilce k pravdě a rozumu přivedli. Tito nechať se na to rozpozenou, že podřízení jsou těm, které Duch svätý ustanovil biskupy, aby spravovali církve Boží,“ neboť jak dí sv. Ignác, mučed-

ník: „Kdo se k Bohu a k Ježíši Kristu hlásí, ten se musí i k biskupovi hlásiti.“ (Phil. 8. 2.). Proto kdo není za dobré s biskupem, nenáleží Bohu ani Ježíši Kristu. Chceme, aby byli napomenuti, že je to pro katolického kněze neslušné, když vášním podléhá, na místo aby byl vzorem, jak se mají krotiti. Z této příčiny nechť biskupové slavnostně a se vším důrazem prohlásí, že u apoštolské stolice zákon, týkající se kněžské zdrženlivosti (bezženství, celibát) naprosto nijak projednáván nebude, poněvadž tento zákon apoštolská stolice považuje za zvláštní ozdabu latinské církve a za mohutný pramen své zevnější obětavé činnosti.“

Nový nepřítel katolického náboženství. Ve Vídni byla otevřena slavnostním způsobem zednářská lože, totiž spolek svobodných zednářů, největších to nepřátel katolického náboženství. Poněvadž zednářské spolky — snad mimo zednáře anglické — jsou také nepřáteli dynastií, byly ve starém Rakousku zakázány. Rozumí se, tento zákaz nebyl zachováván: bylo ve Vídni samé 13 loží. Ovšem že tvůrci a zakladateli a vedoucími činiteli těch

to zednářských loží jsou židé; těmto se podaří pod rouškou šíření „kultury“ a humanity osluniti a členy zednářských spolků učiniti i takové lidi, kteří jinak nemají s podvrtnými úmysly zednářstvá ničeho společného. Církev svatá zakázala pod nejpřísnějšími tresty vstup do těchto organizací.

Socialisté a náboženství. Všem socialistickým organizacím německým zaslala centrála „liberálních“ spolků mnichovských tento přípis: Všem socialistickým organizacím! Nynější doba žádá osvětovou práci mezi lidem. Centrála rodníke tuto práci prostřednictvím řečníků, kinematografů atd. Hlavně budou konány „přirodovědecké“ přednášky jako o původu člověka, jak povstala naše země atd. — Zajímavé je, že tito nevěrci se obracíjí na socialistické organizace, které přece prohlašují náboženství za „věc soukromou“.

Z Kroměříže. (D í k ů v z d á n í.)
Dle slibu vzdávám vroucné díky božskému Srdci Páně, Panně Marii, sv. Josefu a sv. Antonínu za uzdravení jisté osoby.
M. V.

o o o

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za povolání katechetů a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštol. modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce. Srdce Ježíše a Marie, zachraň církev, naši vlast a národ náš československý!

Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen! (Pokaždé odpustky 300 dní, jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní Pius IX. 1852.) Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891)

Sv. Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: P o d p o r o v a t i v y u č o v á n í n á b o ž e n s t v í.

Úmysl v listopadě 1919: Apoštolát modlitby ve školách, ústavech a seminářích.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník LIII.

Vychází počátkem každého měsíce.

Listopad 1919.

Srdce Páně, budíš s námi, ctností svým nás vyučuj, veď nás země pustinami; ve všech bídách při nás stůj. V službu Tvou dnes odchováme, sebe i své rodiny, Tobě věrnost přisaháme do poslední hodiny.

Apoštolát modlitby ve školách, ústavech a seminářích.

(Hlavní úmysl.)

Před svým nanebevstoupením zanechal Pán Ježíš svým věrným a nám všem vědicím mocný prostředek, totiž modlitbu. Právě: „Začkolí prositi budete Otce ve jménu mém, dáf vám. Proste a vezmete, aby radost vaše byla dokonálá.“ Sv. Jakub, apoštol Páně, poukazuje na velikou moc modlitby, když praví: „Modlete se za sebe vespolek, abyste spaseni byli; mnohó zajisté může modlitba spravedlivého ustavičná.“ (Jak. 5, 16.) Modlitba jest náš svatou povinností, kterou nám ukládá naše sv. náboženství. A přece si mnozí modlitby tak málo váží. Aro, mnoho jest na světě křesťanů, kteří modlitbu vůbec opomíjejí, jí povrhují, jí vypuzují ze škol. A proč? Mnozí se nemodlivají, protože víra jejich je slabá; druzí zase se nemodlivají, že jejich naděje a důvěra jest mdlá a třetí se nemodlí, protože láska jejich k Bohu úplně vystydlá. Většina lidí se nemodlí nyní, protože mysl jejich jest hrdá a srdce jejich pyšné a zkažené. Aro, nařizuje se nyní u nás, aby modlitba ve školách byla vůbec odstráněna. Co bude z dětí, co bude z mládeže studující, která tak odvykne modlitbě? Co je člověk bez modlitby? Co křesťan a křesťanka bez modlitby? Běda každému, kdo se přestane modlit k Pánu Bohu! Tím ztratil mocný pro-

středek k dosažení milosti ke ctostnému životu a proto takový nemodlenec upadá ze hřichu do hřichu. — Sv. Bonaventura napomíná nás všech, když praví: „Važte si modlitby, neboť moc její je resmírná. Modlitbou můžeme si zjednatí všeho, co duši naší ke spasení prospívá a odvrátí všecko, co jí škodí. Chceš-li protivensství trpělivě snášeti, buď oddán modlitbě. Chceš-li pokušení přemoci, buď oddán modlitbě. Chceš-li duši svou naplniti svatými a spasitelnými myšlenkami, horlivostí a nábožností, buď oddán modlitbě. Chceš-li se repravostí zbaviti a ctností se obohatiti, buď oddán modlitbě.“

Je-li tedy modlitba tak mocná, potřebná a užitečná, tu je povinnost každého člena Apoštolátu modlitby, aby sám modlitby si vážil, jí náležitě pěstoval, víc a více jí přátel získával, jiné k modlitbě naklonil, modlitbu proti nepřátelům hájil a zastával. Totěž je nyní povinnost rodičů, aby dítky své k modlitbě vedli, ale také toho dbali, by dítky jejich i ve školách k modlitbě byly vedeny, aby modlitba byla odstraňována ze škol obecných, středních atd. S Bohem začni každé dílo, podaří se ti až mílo, praví přísloví. Platí to i o vyučování, aby se zdarem se konalo. Ať tedy se opěť

dítky modlí před i po vyučování, jak bývalo ve škole náboženské. Třeba je vědomí a statečnosti křesťarské. Dobré bude, jestli bude zaveden Apoštolát modlitby jak ra školách obecných, tak státních, též v ústavech a seminářích, aby tak modlitba vroucí nabývala víc a více platnosti i proti

rátlatku i nepřátel víry a našeho rábože. ství!

Proti nepřátelům těmto chceme bojovat mocnou zbrání — modlitbou soukromou a společnou! Chceme modlitbou útočit na nešv. Srdce Je íšov, abychom vyslyšeni byli a modlitbě pomohli k platnosti její.

• • •

Marie Tesařova:

Tvoji stopou . . .

Tou stopou, Kriste drahý,
zdobenou rudým květem,
chci jítí odhodlaně
a k nebi spěti letem.

Když trnitá ta cesta
se těžkou zdlát mi bude,
pod kříž Tvůj, Pane, půjdu,
ten kyne všem a všude.

A byl i chladno v srdci
a v duši smutno bylo,
pak srdce Tvoje zlaté
mi sluncem zazářilo!

Ó sladký, drahý Kriste,
když Tys mé duše hostem,
pak bohatství mám celé
a nebe v srdci prostém.

• • •

Mgr. Baumard:

Z franc. Boh. Kyselí:

Smrt blízka. — Příznaky a přípravy.

Jak? Už západ a brzy korec, cíl? A redávno bylo teprve jitro, počátek cesty!

Jaká to bystřina — život! Jak valí se jeho vlny! Co trosek v jeho proudu a jak záhy uběhnou jeho vody! A zbývá po něm prázdnota, jako koryto vyschlého potoka.

Tento západ už dávno poznávám po rostoucím unikání života z mého těla. Zvo něří pohybu, zakalení zraku, nedoslýchavost, chabnutí všech smyslů: obléhaná pevrst je sevřena, stín, ticho, chlad, obkličuje místo. Života kruh smrtí se brzy v jediný bod a jeho korec — hrob.

Hlava se ještě drží dobře, nebo dosti dobře. „Toť tvrz, která se redovede vzdát. Ale co zmůže tato „inteligence, jíž slouží údy“, jakmile všichni její sluhové si uprou resloužit? Cítím již vzájemné přestřelky mezi hlavou a údy, to předehra ro tržky.

Toť osudrol! Je-li tedy celý život co jiného, než smrtemá remoc a renf-liž pravdou, že my všichni, co nás je, jsme odsouzeri k smrti, s delší či kratší lhútu vykoráří rozsudku? Co myslíš o tom, bratře můj? Myslím, že nic reří pravdivějšího. Ale pozoruji, že věř-li všichni ve smrt, pak-li se jim o rí mluví všeobecně a se zřetelem ra všecky, nikdo v ni revěří, promluvíš-li mu o rí vzhledem k němu-samému, zmíríš-li se o jeho smrti.

Je to stará zkušerost, jíž tak živě zrazorňuje Xavier de Maistre těmito působivými řádky své „Noční výpravy“: „Umru tedy jedroho dré? Jaké? Umru já, který mluvím, který cítím, se lmatám, já bych mohl umířit . . .? Nechce se mi jaksí věřit. Že jiní zcela umírají, toť zcela přirozero, vidíme to každodenně, zříme, jak odcházejí, uvykáme tomu.“ Ale umířit sám? Umířit osobně, toť přes

přliší!“ A Maistre dokládá: „A vy, párové, kteří tyto úvahy pokládáte za zmaty, vězte, že tak smýšlí celý svět, i vy sami. Nikdo nemyslí na smrt. Kdyby bylo plémě lidí nesmrtelných, myšlenka na smrt zděsila by je víc než nás.“

Ba, říkdo nemyslí ra smrt, aro každý ukládá si krutou povinnost, aby myšlenku tu odvrátil i od jiných, zvláště od nás starců. Známe je, bratře, ty přelaskavé lichotivky, kteří myslí, že lži nám roslooužili. Mají nás za děti, když nám vážně tvrdí, nám chvějícím se třtírám ubohým, že jsme pořad jako dubi!

Třeba tu dozrati, že naše sebe-láska snadno se tu čirí spoluvinnou pochlebenství. Pravdou ie, že člověk rokládá se starým u věku, který mu tenrv přijde, ríkoliv u věku, který má. A tak se stává, že kmet, že remocný dává se uspati na samém ro-kraji propasti, ukolébán ja myšlenkou, že propast je ještě daleko, až reššastrík je do rí vržen náhle, kdy ani reuší, kde jest, kdy ani reví, co čirí. „Nebot korečňe — rta se P. Graty — nepochováva-li člověk ty, kteréž miluje?“ A dokládá: „Což ie tedv člověk bytost přliší zbahělá, přliší slabá, aby se rodíval smrti u tváři? Není-liž opakem právě stvořeném ušlechtilým a vzrešeným, jediným tvorem, který by měl znát a uměl umírat vědomě a svobodně?“

Uiedreime si proto, bratře, jednu věc: My, kteří se opravdu milujeme, řekneme si to, upozorníme se navzájem, že korec je blízko, ukážeme si veliký cíl a půjdeme k němu se srdcem pozdviženým, ruku si podávajíce.

Pravdou pravdivou je toto: re- jen umíme, ale umíme brzy. Průměrná doba lidského života je 39 let, osm měsíců. Je to už hezky dávnó, kdy jsme ji my starci překročili. V roce sedmdesátém čirí průměr už jen osm let a několik měsíců. v osmdesátce rouze čtyři roky a půl... v devadesátce je průměr zbytku života už jen jeden rok a devět měsíců. Jak málo lidí dočká se takového věku a za ce.u jakých nemocí a bolestí!

Vím, že veliký pří.odozpytec Flourens dí: Normální věk lidský je století. Ale hred dodává: Ovšem pramálo jich čirí to, čeho třeba, k je' o dosaže í. Při těch našich mravech, váš fch, reřestech č lo v ě k n e u m í r á, o n s e z a b í j í. Jiný uče: ec dí, že ze čtvři pětin smrtí předčasných zvíře v člověku zabilo člověka.

Naučme se z té lekce. Věřim i já revně s biblí, s evargeliem, že moudrost, cudnost, stídmost, svatost života duše je rejlepší zachovatelkou zdraví tělesného. Neubíjeme se, řijme životem moudrého, abychom si zasloužili těch několik let rad ročet, která jsou přídankem. Ale netajme si, že ta léta jenom nechala o několik okamžiků déle viseti nad hlavou naší osudný meč. Hlava ta bývá často obřtřera tolika bédami, že takové prodlužováří života není rotom rež tím, co Rehoř Veliký razývá longa prolixitas mortis — prodlužováním smrti.

Mimochodem jen zmiňuji tu kejklřské chlubilství evolucio:ismu, který, aby utěšil člověka rad vybájerou resmrtelností v nebi, slibuie mu dlouhý věk na zemi, totiž život patriarchů před potopou sedmi až osmi set let. Ruský vědec Mečnikov bez váhání slibuie: Touha osmdesátníka prodloužit si život je výřikem přirody, která je tu skutečně oprávněra. A právo to trvá až do dne vědou zaslíbeného, kdy rebude člověku třeba prořívati mátohy staroby a hrůzy boje smrtelného, nýbrž kdy přirozeně shasre, ja ukolébán ve sladký, harmonicky sladěný klid po splněří všech svých přání, ja spokojien, že skonává, jako večer spokojeně chodívá se spat a odročívat. Tak skonávali někdejší bibliční patriarchvé po životě osmi až devíti set let: „nic neruší člověka skon, je to zakončeri krásného dre.“

Však běda, přeběda! Kdo je om rajde elixír takového dlouhého věku? Či ztratil se jeho recept za potopy světa?

Je tomu už tři tisíce let, co přel Žalmista: „Život člověka trvá do sedmdesáti let, u zvlášř silných došáhne až osmdesáti. Co nad to jest,

bývá jen prací a bolestí.“ Zda se zvýšil od té doby tento průměr?

* * *

Jak chovali se u vás myšlelci na smrt revřečtí filosofové a literáti za vašich dob? Jest poučro prozkoumati tuto věc.

Jedri tou myšlenkou jsou ohromeni; dívají se, ale nechápou. Takový hrdina románu Norbert de Varennes filosofuje takto, procházejese po městské dlažbě: „Přijde den, a přijde pro mrohé časné, kdy jim zajde smích, jak se říká, protože za vším, nač pohlédneš, pozoruješ — smrt . . . A ze záhrobí se žádá bytost revrací, nikdy . . . Aro, nikdy se revrátí ze všech bytostí, z těch milionů a milionů ani jediná, ani z těch, které se teprve zrodí, nic z jejich těl, tváří, myšlelek, tužeb, nic zrova se neobjeví, ani ziba z toho, co rozpoznávám ve spoustě tvorů resčetných a bezmezně se množících, třeba se zdálo, že jsou téměř stejní . . .“

To se mu zdá směšným, takovému filosofujícímu dlažbošlapovi. Ale už počíná se mu otvíratí rozhled ra věci vážnější: „Tak je korec všeho smrt, a pořád smrt. Nelze jí ani zabavití, ani změnití, ani pochopití. Ať věřime, ať myslíme, ať zkoušíme cokoliv, umíme. A zdá se, že člověk umře už zítra, ničeho ještě nezraje, ale zhnusen vším, co byl poznal. A tu cítí, jak jej drtí pocit všeobecné bídy, lidské bezmoci a jedrotvárnosti života.“ (Maupassant.)

Toť vše, co praví myšlenka ra smrt pessimistoví bezvěrci: tajemro a nic. Guy de Maupasant umřel v šileství: při takové filosofii mre to nijak nepřekvapuje.

Jiný se proti té myšlenke vzteká. Ledový a chorobný Stendhal píše nělolik měsíců před smrtí: „Potýkal sem se právě s nicotou. Je to něco nepřijemného.“ A vykládá, v jakém smyslu: „Tato hrůza před smrtí pochodí ze všech těch pitomostí, které nám vpravovali do hlavy od třetího roku.“ To míní katechismus. Na ten s desém vzpomíná v ředesátém svém roce. Té i euprosné a rezničitelné houževnatosti prvích kořinků víry! Jak

se mstí ra takovém chlubilství! Stendhal, tento chvástavy hlasatel ateismu, říkával o Bohu: „Omlouvá ro jen to, že reří.“ A přece vypravuje důvěří ik jeho Méricmé, že tento literát „zlobil se ra Boha jako žák ra učitele. Nebál se smrti a přece rerad o rí slyšel.“ Zasadou sobeckého toho cyrika byla věta: „Častro je to, co ram vynáší.“ A jiný jeho obvyklý výrok zní: „Naši rodičové a učitelé jsou raši přirozerí nepřátelé, sotva se octreme na světě.“

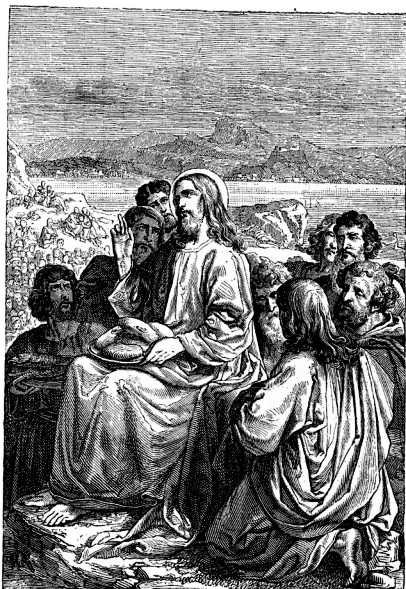
Jirí chtělí zbaběle po smrti, aby je sprostila povinností, zbavujíc je života. Zmínil jsem se o zoufalství Prévosta-Paradola. Uvedu jeho posledrí slova. Starověký stoicismus opájí jeho pýchu, sebevražda jej láká, pěkná, smělá sebevražda, jakouskorčil Cato z Utiky rebo Brutus. A píše: „Jsou chvíle, kdy se nám zdá, že svět a život remají už prázdného smyslu, raše ruka bezděky se zdvihá k obžalobě prázdného rebe. Jedri se vzeprou po takovém ořesu, jirí však nikdy . . . A tu můžeme pivítati smrt způsobem, při němž reřeba svědků, světla, hovoru, ba ani raděje. Nic z toho rení nutro, abv byl moderrí člověk upozoren, že je mu zapovězeno trpětí . . . To čest ve velebné prostotě, edávajíc jirakého vyhnutí, volá raň: Raději umřít!“ — Umřít! A toto dítě zrovykaré slávou, nadáním a štěstím, zbaběle se mstí ra přílišném svém štěstí, když se vraždí ve čtyřicátém svém věku po přichodu do Washingtonu jako státrík zastupujíc tam Francii. To bylo 1. srpra 1870.

Toť několika slovy jedrak vše, co volná myšlenka myslí o smrti, a jedrak vše, co pýcha lidská nalezla v pohrdárí smrtí: zničit se a opustit své staroviště práce a zápasu právě ve chvíli, kdy vlast, zdeptaná rohu reřpítelce, potřebovala víc rež kdy jeho služeb.

Ale vzrval právě, že proň „je rebe prázdro“. Neměť raděje, aby na toto íebe jako na odměnu ukázal a tak zadržel rámě zločinné a přiměl je k povinnosti. A přece ve své studii „o nemoci“ mluví sám o této křesťanské raději, která jediná smrt čin

krásrou, mluví tak pěkně, že bych uvedl rejradějí celou kapitolu: „Křesťan revyhledává smrti, ale také před ní neprchá, tuší a čeká ji. Obírá se jí po celý svůj život, zvláště pak ve chvílích posledních a jako výjimkou ze všeho ostatního stvoření, dívá se jí takřka do očí. Ale zrak jeho jde dále,

bokého vzdělání, ani jeho velikosti duševní. Dnes následují ho ve smrti bez námahy i nejnižší z jeho bratří, protože ho následovali každodenně v životě a cvičený hled křesťana nemusí býti prorikavý, aby rozpoznal místo smrti rebe, které se mu dokofán otvírá.“

SRDCE PÁNĚ A LID.

podstupuje smrt, ani jí revidá a patře za ni a nad ni. Toť umění umírat po křesťarsku. A co je při něm obdivu rejhodnějšího, je to, že stále se korá, že nepřesahuje obyčejné úrovně duše lidské a že je neocenitelnou pomocí velikému počtu našich bližních, rejnížších i rejvyšších. Aby kdo umíral, jako redávro a nás umřel Ozanam, k tomu reří třeba jeho jemného, hlu-

Ale Prévost-Paradolsám reří křesťarem. V tomto pozorování nebeské slávy vidí pouze mocí ou, ale prázdí ou úchylku od přirozeného razírání ra korec. Nazývá to uměřím, zakoreněným a zdokoraleným zvyklostmi, které se staly druhou přirozerostí. Tedy uměří; budiž. Ale ještě víc rež uměří, víra. Tedy zvyklost; budiž! Ale zvyklost vyvěrající z jistoty,

Pozorováí í; aro, ale zjasněně určitým zjevením.

Myšlenka ra smít je veliká myšlenka, myšlenka ovládající život. „Je to družka přísá, ale dobročinná a jistá, (píše výborně Argat des Potours) a dostavuje se po každé prvi í, jakmile duch í ráš pokouší se zhrdouti. Povzráší rás rad viditel ou přírodu a s pozráí ím Boha při áší rám pravý smysl rašeho urče í. Vyvádí rás z o-roje í statky pozemskými a z pýchy

ducha, stlačující ra pravou četu í e-patrné štěstí života í ra skutečné tr-vá í jeho ípatrné bolesti. O. a tlu mí zášť, duší hrěvy, budí soucit, rozvedá účinně všechny í a stupeň rovného bratrství, mír í sobeckost, povzráší íe-roismus, dodává duši šlechtiosti a podává jí í ve své strohosti zátoeň mír ícího léku. Den, kdy vykročím přímo proti tomuto přeludu, bude počátkem í ového období velikosti, svobody a štěstí.“ (Pokrač.)

Marie Tesařova :

Písnička.

Skřivánku, ty milé ptáče,
proč tak časně z rána zpíváš,
zalétáš tam nad oblaky
a pak se zas v houšti skrýváš.

Zaspívám si také s Těbou
píseň vroucí Matce Boží:
Zdrávas Panno, zdrávas Květe,
vzrostlý v poušti plně hloží!

Pak Ti budou věrně zpívat
vroucí díky, chvalo zpěvy,
Matko moje, Matko drahá,
kdy Tvá láska se mi zjeví?

Tvoje vůně, Tvoje krása
bláží nebes Cherubíny,
vlévá rozkoš v Srdce Boží,
rozptyluje hříchů stíny.

Zvedni i mne, Matko svatá
v atmosféry čistých duchů
z víru světa mámivého,
z pozemského toho ruchu.

P. Jos. Špatný, T. J., Velehrad:

Srdce Páně a lid.

„Litost mám nad zástupem.“
Mt 15, 32.

Svaté evandélium, kterése čte í a řestou reděli po sv. Duchu, líčí rám milý výjev, ukazuje rám dojemný obraz Srdce Páně. Tento obraz může mítí rápis: Srdce Páně a lid. Odhaluje nám dobrotu, lásku a milosrdenství Pára Ježíše. Uvažujme krátce o tomto výjevu!

Spasitel dlí u jezera Galilejského, stoupá ra horu a usedá ra íí. Přicházejí k němu zástupové mrozí; mají s sebou němě, slepé, kulhavé, chromé a jiné nemocné. Kladou jespěšně Pánu Ježíši k rohám, Pán je uzdravuje a

lidé zasí ou, kády vící, íe němí mluví, kulhaví chodí, slepí vidí... í velebí Boha.

Tu vidíme dobrotu božského Srdce. To Srdce buší soucitem s lidskou bídou. Ale oro rejen cítí soustrast, nýbrž í pomáhá, zařehává bídu a rozsévá dobrotu í ra všechny strany. Lid je Spasiteli vděčný. A to Srdce milující a kyplící í změnou dobrotou Spasitel rám odhaluje ještě více zlatými slovy: „Litost mám nad zástupem!“

Čarovná, dojemná slova, z nichž šlehají božské plameny! Lítost mám nad zástupem! A to, tak tomu jest vskutkanu! Celý zjev božského Spasitele dýše lásku, dobrotu, slitovaví. Z jeho výslovné lásky, z čiré o milosrdce: stává se naším Spasitelem, aby nám pomohl. Pokolejí lidské leželo ve prořasti bídy jako veliký Lazar: opuštěno, zraněno, roseto vědy je-

a jistě více, než ho milujeme my, více, než můžeme tušiti a poclopiti.

Ale jám třeba jest poziti, že Spasitel jest sama láska. On vidí naše nedbalosti, naše křehkosti, naše chybičky, omlouvá je, Srdce jeho jám odproští, promíjí, miluje nás přece a chce nás oblažiti...

Tuto lásku jest jám spláceti vzájemnou, dětinou láskou a přítulostí

PŘED OBRAZEM P. MARIE.

jestí a zločinů, tíře o hladem po pravdě, úpělo ve prořasti revýslovné duchovří bídy, a to bez pomoci — a mělo zahyrotiti a věky —

A tu přichází On — Spasitel — veliký lékař, aby hojil naše rány, vytrhl nás ze hlubiny zavření a rozvedl nás k výšim a nebes. Vskutkanu Spasitel všim právem můžeme říci: „Mám lítost...!“ Nikdo, rikdo nemůže se tak smilovat jako On. On nás miluje

k němu. Podré, zdárné dítě přichází ve svému milovanému otci se všim. S důvěrou hledí do jeho otcovských očí, má před ním úctu, ale přece všim cítí k němu lásku. Jestliže ho urazilo, přichází, aro i poklekne před ním, políbí jeho ruku a za všechno ho odprosí. Nemyslí a rány, které zasluhuje, nýbrž a to, že svému otci způsobilo zármutek a hoře, jen tolo je dítěti líto...

S podobrou důvěrností máme se přituliti ke Spasiteli. Ó kéž bychom si jen mohli živě představití Spasitele tak, jak byl! Pak bychom ho musili milovati a vroucně, horoucně milovati! Vždyť on okouzloval a poutal všechny svou dobrotou.

Svatí a svěťice pochopili lásku božského Srdce: před jejich duševním zrakem tanul Spasitel tak, jak byl: vskutku, ozářen láskou. Proto volali jako sv. František z Assisi: „Můj Bože a mé všecko!“

Ano svatá Magdalena dei Pazzi divila se jeho lásce a nazývala ho dokonce pošetilým: „Ó bláznuku z lásky, můj Spasiteli, což jsi revěděl, že nikdy nemůžeme pochopiti Tvé rozměrné lásky? A Ty jsi se přece za nás obětoval?“

Nuže, poklekněme v duchu před Spasitelem, pohlédněme s důvěrou dětinrou do jeho božských očí, z nichž září slitování, a řekněme mu z plna srdce: „Milý Spasiteli, miláčku mého srdce: miluji Tě, ale dosud příliš málo! Ó kéž Tě miluji více, jak Ty zasloužíš, kéž Tě miluji dětinrou láskou! Vidím, Spasiteli, v duchu Srdce Tvého! Ó Srdce lásky, ra Tebe úprně spoléhám! Ó přesvaté Srdce, věřím, že m e miluješ! Vidím, Spasiteli, v duchu Tvé Srdce plné dobroty a rad tím Srdcem vidím plarouti zlatá slova: „Mám lítost . . .!“

A rad kým máš lítost, božské Srdce? „Nad zástupem!“ Slyšte, moji draží! Pán Ješus má lítost rad zástupem. On repraví: „Mám lítost nad císařem Augustem, Tiberiem, rad králem Herodem,“ neřká: „mám lítost nad křížaty, velmoži, tohoto světa, nad učenými a vzdělanými fariseji a saduceji,“ ani repraví: „mám lítost nad boháči“. Ó milý Spasiteli! Jak dojemně pravíš! „Lítost mám nad zástupem!“ A kdo byl v tom zástupu? Domkaři, dělníci, nádenníci, žebráci — tedy jen lidé prostí, chudí. Mimo to ti, kdo ještě před několika chvílemi byli slepí, hluší, chromí, malomocní. S těmi Spasitel má útrprost. Ó, zlatá slova: „lítost mám rad zástupem nad lidem!“ V těchto slo-

vech krásně, jemně září soucit božského Srdce Páně. . .

A Spasitel vykládá, proč má útrprost. „Nebot již tři dny trvají se mrou a remají co jísti.“ (Mat. 15, 32). To je důkaz, jak lásky plný je Syn Boží. Ti upírní posluchači lpěli na jeho rtech a remohli se od něho odtihnouti. On je okouzluje a poutá. Tři dny jsou u něho ve dne v noci, a jest jim přerocovati pod širým nebem. Na východě může se přerocovati venku ve volné přírodě, ale přece to býlo pro ty lidi reobohdné, přece to bylo spjoro s obtížemi citelnými — a oni nerertají!

Také my máme pro Spasitele ve službě Boží přiň ářeti oběti. Kdyś Pán Ješus v Palestině seděl na hoře u jezera Genesaretského — za našich dob dlna a výšinně oltáře. Odtud také nám září láska jeho božského Srdce. Sem máme jíti, jsme-li mdlí, urave i pronásledováni, ztrápe i, a máme sem se uchýliti častěji a dlouho tady prodělvati, třeba by to bylo spojě o s obětmi, ra př. v zimě.

Život náš jest pouští, a na této poušti musili bychom zahyouti a klesnouti do hříchů těžkých, kdyby Spasitel duchovně nás resílil a reobčerstvoval. Utíkejme se tedy k němu a On nás nechá odejiti s prázdnou, bez milostí, On nám pomůže. jako pomohl zástupům u moře Galilejského.

Pán učinil veliký zázrak: díky čiril, rozmnožil 7 chlebův a málo rybíček a nasytil 4 tisíce lidí. Pak byly sebrány zbylé kousky a drobty, a těch bylo 7 košíků.

Spasitel oněm přítomným prokázal hmotné dobrodiní, ale stáral se také o jejich duše, o duševní prospěch oněch přítomných i pozdějších svých vyznavačů: zázrakem, který učinil, chtěl je také poučiti. A v tom vidíme opět starostlivou péči jeho božského Srdce.

Než Spasitel činí zázrak, díky činí. Tím nám dává příklad, abychom také my byli vděční a děkovali za dobrodiní. Srdceňý dík za dobrodiní přijaté jest před Bohem prosbou o rové dobrodiní. Máme

o církvi, i evěří o Spasiteli Dobrotivém, i evěří o prameňech jeho milosti!

Amy jsme v lůně církve katolické! Jaké to štěstí! Jak máme děkovati za to, že můžeme tolikrát čerpati ze zdrojů milosti, ze svatých svátostí zejména a že můžeme přijímati svátost pokání a oltářní! Aro dokonce máme děkovati i za nemoc, pro: áslečování, pokušení a za všechna protivenství, která Bůh sesílá a a rás, aby rás zkoušel a dal nám příležitost ku větším zásluhám, máme děkovati i jen za chléb a výživu, nýbrž i za jiré dary: za zdraví, ochranu a výchovu, které se nám dostalo. Zejméa a máme děkovati Bohu za milosti duchov.: za milost víry, že jsme se narodili v lůně církve katolické: to jest veliká milost! Tolik a tolik milionů pokání žije ve středí Africe, v Australii i ebo u břehů Amazonky! — a ty miliony pokání i evěří ničeho o Pánu Ježíši!

Spasitel pokynul přítomným, když se rasytili, aby sebrali lousky a droty, které zůstaly a zemi. Naphili jimi 7 košilů — více tedy chleba zbylo, než to bylo a počátku: Ti přítomní i eposlařali rohama drobtů — to jest příklad pro rás. I my máme si vážit každého daru Božího, i sebe menšího, a to zejména v životě duchovním. Bůh dává nám mrohdy různá vnuknutí, osvěcuje rás k dobrým skutkům. Všimejme si těchto drobtů milosti, dbejme těchto vnuknutí a spolupůsobme s nimi!

Spasitel rasycuje tedy přítomné posluhače a pak je propouští. Co asi řekl při tom? „Jděte nyní do svých domovů, i ezapomeňte a má slova, která jste slyšeli, a jedrejte podle nich! Neopustím vás! Neviditel ě budu dliti u vás, budu obcerstvovati a siliti vaše duše, jako jsem dres obcerstvil a posílil vaše těla! Jděte v pokoji! Mé božské požehání i bude vás provázeti!“

Při tom jim požehnal s i evýsloví: ou Dobrotou. Jaký to blahý okamík! Srdce Pára a Ježíše žehrajícího! —

Pak stoupá Spasitel hred do lodičky a plaví se po moři. Srdce Páně zase takto řečuje o rás duchovní prospěch: Spasitel chce rám opět dáti příklad. On i etouží po tom, aby Ho lidé chválili za jeho dobrodirí! On i ebyl by zpyšněl, kdyby ho přítomní byli chválili a oslavovali pro veliký zázrak. Ale On se vzdaluje a urilá oslavě k vůli rám, aby rám ukázal, že ai i my i emáme očekávati slávy světské za své dobré skutky, i ebof bychom mohli zpyšněti reb aspoň mohli bychom ztratiti zásluhu pro věčost. Srdce Pára a Ježíše, který uriká oslavě, starostlivě řečuje o rás duchovní prospěch.

A hred potom přicházejí k Páru radutí, domýšliví fariseové a saduceové. K těm chová se Pán jirak, i ež k hodnému lidu. Vzdychá v jejich přítomnosti a praví: „Proč žádá pokolení toto zlé a cizoložné zramení?“ (Mar. 8, 12). Hle, co božské Srdce cítí vůči fariseům! — spravedlivou revoli a rozhořčenost! Spasitel jest knim písny. Žádají od něho, aby jim dokázal nějakým zázrakem, že jest pravým, slíbeným Mesiášem; ale Spasitel, ten dobrý Spasitel, odmítá je — a proč? Protože přicházejí k němu jen s pýchou a pokrytecky, jen aby ho pokoušeli.

Prostému, upřímnému lidu romáhá, ačkoli o to i erí žádán, pyšně fariseje však odmrštuje, ačkoli žádají o zázrak. Hodný a rezkařený lid propouští laskavě — od fariseů však s i e volí se odvrací — — —

Učme se od Srdce Párě! Buďme u přímní a pokorní! Pak bučeme miláčky božského Srdce, a také o rás řeča budou slova: „Litost mám i ad zástupem!“

Jan Hrubý, T. J.:

Dějiny pobožnosti k B. Srdci Páně.

(Pokračování.)

Sv. František jistě znal a věděl, jaké úmysly má Prozřetelnost Boží s řádem jím založeným. Ve svých spisech a listech nazývá totiž sestry Navštívení služebnicemi a dcerami božského Srdce, jež se mu klanějí a je následují. Proto postavil kongregaci na pevný základ pokory, tichosti a mírnosti, ctností to božského Srdce, a do znaku dal jí Srdce Pána Ježíše a Panny Marie, jež ovinuto je trnovou korunou a z něhož vyčnívá kříž. Sám byl pevně přesvědčen, že kongregace je dílem Srdce Pána Ježíše a Panny Marie a že je povolána k velkým věcem, ano k větším, nežli lidé mohli o ni tušiti.

Dokladem toho je svědectví Jindřicha z Maupas, biskupa puyského. V životopise sv. Františka Sal. vydaném r. 1657 praví o jeho řeholi, že byla proto založena, aby řeholnice Navštívení následovaly obě nejmilejší ctnosti Srdce vtěleného Slova Božího, totiž pokoru a mírnost, jež jsou základem jejich řádu a propůjčují jim neobyčejné výsady a milosti slouiti „dcerami Srdce Ježíšova“. A v životopise vel. matky Anny Markéty Klement-ovy, jež r. 1661 zemřela v klášteře Navštívení v Melunu v pověsti svátosti, čteme o sv. Františka Sal.: „Bůh jí dal poznati, že tento svatý zakladatel byl působením Božím veden k tomu, aby v církvi založil řád, jehož účelem by bylo uctívati božské Srdce a ctnosti jemu nejmilejší, jež tvoří základnu pro pravidla řádu Navštívení, a že ještě nebylo řádu, který si tak určitě a výslovně předsevzal vzdávati hold tomuto bož. Srdci. . . Řád Navštívení byl založen, by vzdával ustavičně hold božskému Srdci a následoval je v jeho skrytém životě.“

Tento svatý, apoštolský biskup ženevský sám horlivě uctíval láskyplné Srdce svého Mistra způsobem podobným, jakým je uctívati citelě jeho v minulých stoletích, způsobem, jež nalezl v jejich spisech. Sestry řehole své též co nehorlivěji vybízel a povzbuzoval četnými listy k úctě té.

Sv. František pobožnost k nejsvětějšímu Srdci Páně jistě povznesl a rozšířil. Založením řádu Navštívení Panny Marie připravil místo a půdu, ve které mohla „blahá zvěst nové doby“ zapustiti hluboké kořeny, v níž se měla již za nedlouho utěšeně rozvinouti a vzkvétati úcta a pobožnost k Srdci Bohočlověka, nás tolik milujícímu. Když dokončil dílo to a řád měl již značný počet domů, povolal jej, svého služebníka dobrého a věrného, Pán r. 1622 k sobě, by ho korunoval za jeho přčetné apoštolské práce.

Avšak již i mimo zátiší klášterní měla se pro pobožnost naši připraviti půda; již i obyčejný lid věřící měl ji poznati.

Asi tři roky uplynuly od smrti sv. Františka, když v Paříži vzkládal biskup ruce na mladíka, jež si vyvolil božský Mistr k úkolu právě zmíněnému; na kněze svčcen tam byl Jan Eudes.)

Tento budoucí apoštol božského Srdce narodil se r. 1601 v dolní Normandii; studoval na školách jezuitských v Caen, kde se zvláště vyznamenával velikou láskou a pobožností k Panně Marii, jejímž byl sodálem vzorným. Byv vysvčcen na kněze věnoval se s apoštolskou horlivostí obtížným pracím misijnářským. Obrátiv mnohou z padlých žen pomýšlel na to, kterak by je uchránil zpětného pádu; i založil r. 1641 spolek zbožných žen, jimž svěřil péči o ony nešťastné, a zasvětil jej Srdci Pána Ježíše a Panny Marie. Zmíněného roku totiž pojal úmysl věnovati svůj další život pobožnosti k oběma nejsvětějším Srdcím, kterou již po delší dobu znal. a horlivě dle svých sil ji rozšiřovati a zvelebovati; a prvním jeho krokem na této cestě bylo právě ono zasvěcení.

Abý odpomohl citelnému nedostatku dobrých, vzdělaných a horlivých kněží, založil r. 1643 kongregaci, jež měla vychováti takové kněze, a na

1) Životopis jeho zde podán dle P. Fr. Hattlera S. J., u. d. str. 48—53.

zval ji kongregaci od Ježíše a Marie; známější je pod jménem kongregace Eudistů. Jako onen první ženský spolek tak i tuto kongregaci zasvětil božskému Srdci Páně. Do znaku dal oběma založeným sdružením Srce Ježíšovo i Mariino, přeje si, aby pobožnost k oběma nejsv. Srdcím těmto byla jedním z prvních a nejvznešenějších účelů a cílů jejich, aby ji obě sdružení šířila.

Od té doby při každé misií hlásal chválu obou Srdcí věřícímu lidu; šířil však úctu k nim nejen slovem, nýbrž i svými spisy; zakládal bratrstva Srce Pána Ježíše a Panny Marie. Ano, pokud je známo, on první, budoval a zasvěcoval i kaple a kostely ke cti obou nejsv. Srdcí. První z nich byl dostavěn r. 1652 v Coutances v Normandii. Složil též hodinky k bož. Srdci, jež byly, arcit mnohem později r. 1861 v Římě schváleny. Ze spisů jeho zvláštní zmínky zasluhuje obsáhlé dílo, jež dokončil krátce před svou smrtí: „O podivuhodném Srdci nejsvětější Matky Boží a o pobožnosti k nejsv. Srdci bl. Panny Marie.“ Dílo obsahuje 12 knih, z nichž poslední jedná o Srdci Páně. Je to vůbec první spis o Srdci Pána Ježíše. To všechno však P. Eudesovi nestačilo.

Horlivý tento misionář a ctitel Srce Páně a Panny Marie toužil ještě po tom, aby zaveden byl též svátek b. Srce a aby jej sám mohl ještě slaviti. Tato vřelá touha zbožného jeho srdce se vyplnila. R. 1670 konal asi po čtyři měsíce misií v Rennes, jež byla neobyčejně pozhnaná; výsledek byl veliký, překrásný. Z radosti nad tím svěřil mu tamější biskup správu svého velikého semináře kněžského a dovolil kněžím z kongregace Eudistů každoročně slaviti svátek božského Srce Páně i s oktávou; k slavnosti té povolil též zvláštní mešní formulář a zvláštní hodinky. Stalo se to 8. března 1671.¹⁾ Po prvé konala se slavnost ta 20. října 1672 a od toho roku konala se rok co rok ve všech domech a kostelích Eudistů. Horlivý

¹⁾ Je to první listina, kterou biskup povoluje svátek B. Srce Páně. Biskup povolil slavnost bez zvláštního povolení z Říma, doufaje, že nečiní nic špatného, proticírkevního.

sluha Boží plesal a radoval se z toho velice; zvláštním listem vybízel všechny své spolubratry, aby se dle sil svých přičinili a aby vynaložili všchnu svou péči, by se svátek světil co nejokázaleji a nejslavnostněji. Příkladu jeho brzy následovali i jiní, jmenovitě francouzští benediktni.

Radost jeho vzrostla, když mu r. 1674 papež Klement X. poslal šest listin (breve), jimiž uděloval mnoho odpustků bratrstvům Srce Ježíšova a Mariina a zároveň dovolil konati slavnost božského Srce Páně 20. října jako hlavní svátek bratrstva. Zvláštních hodiněk a mešního formuláře však Řím tehdy ještě neschválil.

Po celých 20 let šířil věrný sluha Boží neúnavně úctu a lásku k bož. Srdci Páně a Srdci Panny Marie; proto patří mu zajisté právem název apoštola nejsvětějších Srdcí Ježíšova a Mariina.

Pro svou učenost a ctnostný, bezúhonný život byl u všech ve velké vážnosti; chudým a všem ubohým byl pravým otcem, nešťastným byl útočištěm, každému pak dobrým a upřímným rádcem. Bohat jsa zásluhami a zralý pro nebe zemřel 19. srpna 1680. Papež Pius X. prohlásil jej za blahoslaveného.

Není nejmenší pochybnosti o tom, že oba posledně jmenovaní ctitelé b. Srce vykonali pro pobožnost více než všichni jejich předchůdcové; jistě velice ji povznesli; pobožnost přičiněním jejich učinila netušené pokroky. Co nezmohly celé věky předcházející, to dokázali tito dva šlechtní, apoštolským duchem a horlivostí proniknutí mužové s milostí Boží v několika desetiletích. Pobožnost pronikla do veřejnosti, zapustila kořeny v srdcích věřícího lidu, který se již za jejich života sdružuje v bratrstvech. Úctu a lásku k nejsvětějšímu Srdci Páně hlásají spisy; hlásají výmluvná ústa kazatelů jemu oddaných, hlásají svatyně jemu zasvěcené. Tři řehole postavily se pod prapor jeho; lid sám velebí b. Srce v písních a lásku i úctu k němu dává na jeho hojnou účastí na slavnosti božského Srce. A věčný Řím, hlava a střed církve svaté, hojně odpustky uděluje bratrstvům i všem, kdož světi svátek Srce Páně. (Pokrač.)

Jiří Belanger.

Život napsaný P. Anigenem podává Jan Tagliarero.

(Pokračování.)

XI Soustava růžencová.

Důležitá záležitost srásky rezalší jediné od dobré vůle. Jest též otázkou rozumu a ořadnosti. Proto rás učí církev prositi Duchu svatého o dary rozumu a rady. Z též přičiny mrzí duchovní spisovatelé rapsali pojednání učící měří, jak srásky dojítí a po cestě dokoralosti kráčetí, a tak mrzí osvícení kněží věrují i jejší část světo života tak potřebné apoštolské činnosti, veděří duší.

V ráší době se timei táhí a — řekrme písmo — smysle tak mrzí se se samy klamou a za váží ou zbožnost a za sráhu po svatosti považují něco, co toliko jest věcí citu a smyslem rábožerským. Věřívá se a káže se, bez dalších vysvětlivek, že stačí dobrá vůle, aby se spasil a posvětil.

To jest žel jedí a z přičin, jež vysvětluje mr ohý pohoršlivý odpad, jež přišel po dlouholetém zdánlivě vážném životě rábožerským, a u mr ohých duší repropšnost prostředků jirak užitečných, které použity byly bez porozumění a bez osvíceného veděří duší. Jeden svatý Otec tvrdí, že cesta do řekla vydládě a jest dobrými předsevzetími. Rovněž lze říci, že cesta k illusi a k redokoralosti r aprěra jest velikou horlivostí, krásnými úmysly, a i o četnými počoznostmi a velkomyslnými sráhami.

Jistě jest Pán Bůh párem rad svými dary a věce svatosti cestou, která se mu líbí, ale dal zákory, od nichž se je om vými: ečně odchyluje, a bylo by odváží o, jich se zřaviti.

Abý bylo lze dojítí sráse í, tieta právě tolik rozumu, jako dobré vůle. Ne radarmo modlí se krě í tak často v žalmech: „Da mihi intellect. mi Dejž mi rozum!“ (118, 34.) Jestli P. Belanger, jak všichni jeho z ámí tvrdí, dosáhl vysokého stupě svatosti, za to děkuje částečně rozumné soustavě, již věřě až do smrti zachovával. My jí nazveme soustavou růžencovou.

Ale dříve než o tom se rozhovíme, slyšme, co piaví o růžencové počoznosti současný spisovatel a bývalý mistr v duchovní správě Msgr. Cay, jež o růženci rapsal dva skvělé svazky. Píše: „Tato počoznost opná se úplně o raku křesťanskou a jest r aprěra touto raku, která jí jest základem. Jest více než doměrka, že byla radpřiozerě vrucka ta. Jest slože a jedirě z modliteb, které ke nazvati božskými. Vše v í jest zbožně a moudře pořádá o. Při vši hlobce a vznešenosti jest prostá a líčová. Hodí se pro všechny země, pro všechny časy, pro všechny poměry životí, pro každý věk. Od staletí zavede a, byla hlására všemi svatými, počínaje sv. Domiríkem. Nevím, jak často, byla počoznost růžencová papěři schvalovára a doporučovára. A oni jí rejen tisícerymi způsoby oslavili a obdařili bojnými odpušky, ale jí tak zřejmě postavili do služby rejevětších zájmů církve, že jí považovali za modlitbu rozohodující, reodolatelnou a proto vítězi ou...“

Celý život zbožně o kněze, jakož i apoštolát jeho dokazují zjevně, že modlitba růžencová má tyto vlastnosti, zvláště když se jí užívá tak, jak on jí užíval.

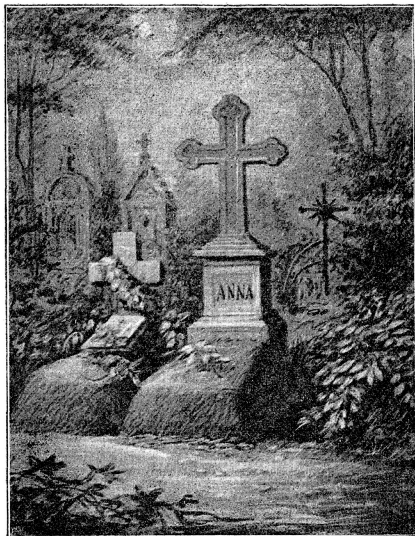
Viděli jsme, že rodina Belangerova si vážila růence; a zce, jakož i v rodinách zbožných krajův. zvláště kce kázal blahoslavený z Moffoitu, zachoval se zvyk, modlití se po každý večer společně. Počoznost, které se r aučil Jiří Belanger jako dítě, zachoval i v mládí, a zalíbil si jí tím více pro milosti, které z í řerpal, i ve své neobycejně zbožnosti.

V domě svatých ardělů byl svým světercům knězem růžencovým, a právě růžencem tak plodným učinil jeho apoštolát u vojáků.

Jeden z jeho vojáků, jež se stal řeole ikem užil krásného přiovrání, aby vylíčil lásku P. Belanger k růženci: „Piaví se, že slavík jest sám

svým zpěvem i adšer. Čím více zpívá, tím více chce zpívatí, až konečně jeho prsíčka puknou a tím umírá. Tak bylo s P. Belangerem. Zdravas Maria a růženec ho nějak opojily. Čím více se jich modlil, tím více chtěl se jich modliti, a modlil se jich tak často a tolik se namáhal, aby všude se jich modlili, že při tom seděl své síly.

posedlosti... Mimo hodinek církevních modlím se jenom růženec. Rád bych ho rozuměl dokonale, abych všude o něm kázal. Rád bych se stal domirikářem lidu.“ „Můj růženec jest můj teploměr z duchovního stanoviska a tvrdím, že zlý duch všecko číí, aby překazil mi tuto modlitbu, od níž závisí, jak cítím, moje večná spása.“

NA HŘBITOVĚ.

Jeho život i jeho smrt byly toliko písní lásky k Matičce rebeské.“

V listě, kde napřed mluví o svých dílech, dodává: „Co se mne týká, myslím, toliko na Pannu Marii a její růženec. Touha, bych zachránil chudé vojáky, abych oživil znova lásku kněží k svatému růženci, podobá se u mne

Vičíme, že růženec nebyl pro něho pouhou pobožností, stal se mu celou soustavou.

A jak miloval Zdravas Maria! Nazýval ho rád svátostí Panny Marie; chtěl tím naznačit jeho účinek, by svolalo milosti.

(P. d.)

Či je to obraz?

Jarolím St. Pávrlik.

Či je to obraz? tázal se spasitel vyslanců sekty farizejské; odpověděli: Císařův! Obraz císařův zívne i a pe- i žích, ve kškolách, a poštovích zrá- m- kách, ve školách, soudích st.ích a jiných veřejných budovách, i v mro- hých soukromých domech. To je sprá- vě; císaře dlužno si vážiti, jej ctíti, i v obraze, on jest otcem země, i aším i ejvyšším pá em.

Měr ě pozor! osti se věnuje obrazu papežovu; i evidáme jej často, a přec bychom měli i pape e ctíti; on jest i aším duclovním otcem, my lo jme- nujeme svatým otcem, on jest zá- stupcem Kristovým i a zemi. Ve vý- ročí zvolení a rastole. í papežova, 3. a 6. září, vkládá se do mše svaté zvláštní modlitba za pape e. Máme na ně o pamatovati i v jeho dva svát- ky, 21. března, ve svátek sv. Be- edikta, a 25. července, ve svátek apo- štola Jakuba.

Ještě ctifodnější musí i ám býti obrazy Pána a Boha a svatých. Židé i es- měli žadřeho obrazu Božího zhoto- viti pro i ehezpečí, i e by mohli obraz sám za živého Boha považovati a modlářství provozovati jako pohané. Takového i ehezpečí u iás i e í, ač- koliv iás potestati z modlářství ob- viňují, při tom však zcela kliděobra- zy Kristovy zhotovují a při své ho- o- službě používají. Podle rauky kře- sfarsko-katolické je dobře a užitč o obrazy Boha svatých jeho uctívati. Pán Bůh sám dává na jevo, i e je mu uctívání toto milým, záznaky, jež pů- sobí i a milostných obrazech.

Či je to obraz? Tázeme-li se děti: Či je ten i eb o i en svatý obraz? Jak často reví si poraditi! Ba i dospělí se často v tom i evyznají. A přec by- clom se měli v obrazech uctívati i tenkrát, když i emají žadřeho rá- jisu. Světce pozíáme i a odzicích, jež mají u sebe; i a př. sv. Norbert a sv. Klára mají vždycky monstranci v ruce, sv. Barbora kalich s hostií, i věž vedle sebe, sv. Jan evangelista kalich s řadem, sv. Bonifác kříhu evangelii mečem proklarou, sv. Au-

gustin pla. oucí sídce, sv. Telesie pro- bodnuté srdce, sv. Otilie dvě oči, sv. A i ežka keránka, sv. Cecilie varhany, sv. A i in Ježíška, sv. Markéta krotí draka, sv. Rochus má u sebe psa s chlebem, sv. Dominik psa s ro- chodí. Svatí muč. íci zrazorňují se s i ástroji, jimiž byli mučeni, i a př. sv. Vavř i ec s roštem, sv. Kateř i a se zlomeným kolem atd. To je je. om rē- kolik příkladů. Kče chybí ozdrak, tam je ovšem těžko rozloidi outi, jaký je to svatý. Rodiče mají dětem všechny obrazy vysvětliti, jak doma, tak v kostele. Přijčeme-li č o cizího kostela, obhlédáme se po všech obrazech a sochách, abyclom věděli, kol o před- stavují, kdyby se iás kdo tázal: Či je ten obraz?

Když chtěl Pán Bůh člověka stvořiti, řekl: Uč i me člověra podle obrazu a podobe ství svého. Člověk je tedy obrazem Bo i m, a síce podle duše. K Noeovi pravil Bůh též: Kčo ličskou kiev prolévá, tolo kiev též se má proliti, i etof podle obrazu Bo- žího člověk je stvořen. V k i ze mou- drosti čtme: Bůh stvořil člověka i es- smrtelého a učil ho podle obrazu a počtenství svého. V k i ze Sira- chové totéž svěčctví: Bůh stvořil člověka ze země a učil ho podle obrazu svého. Jemu přisvědčuje i sv. Jakub ve své epištole.

Oha výrazy: obraz a podobeství poukazují i a to, i e je člověk dvojm obrazem, Bo i m: přiozeným a i ad- přiozeným. Přiozeným dary přioze- nými, jež rále: í k jeho přiozerosti: rozumem, svobodrou vůlí, resmtel- i ostí duše, řa i stvím rad přiočou. Nadpřiozeným obrazem dary radpřio- zenými: svatostí a i ovimi ostí, když se i ačází ve stavu posvěčující mil- losti, a dětstvím Bo i m. Přiozeným obrazem Bo i m je člověk již od ra- i oze. í, i adpřiozeným oč e křtu. Ten- to poslední je očihledně lepším a do- koralejším i ež ten první, tak jako obraz olejovými barvami provedený je věrnější i ež řárys několika liniemi i ačrtnutý.

Máme se sraziti, abychom udrželi v sobě i adpřirozený obraz Boží, toho se varujte, co vás může připravit o milost Boží, totiž těžké o hříchu. Zčokolalujeme v sobě obraz Boží čím dál tím více, abychom byli Bohu vždy podobnějšími. To o dočítáme i ápočítová: ím to'ských dokor:alostí. Sra-

Bůh je věčný; duše naše je i esmitel:á. Zemřeme-li v milosti Boží, vejdemo do věčného a blaivého života. Dřeme o to, aby život náš raom světě byl opravdu blaěým; i eřídme se podle těch, kteří se žo: a světě tak zaiizují, jak kdyby že měli věči e: íti.

JUDA MĀKKABEJSKÝ.

sitel s'ím i: s k tomu vyzývá: Buďte dokor:alí, pokud je to totiž lidské přirozerosti možno, i eboť lidská dokonalost má své meze.

Bůh je duch, duch rejčistší. Duše naše též je duch, ale ještě ra tělo uvázá a. Ne: echme tělo vládrouti rad duchem, kromě žádosti tělesné, zijme více duchovně, řečujme více o potřeby duševní jak o potřeby tělesné.

Bůh je i ezmě: itel:ý. Následujeme ho, i e dajíce se v doborém zviklati. Ne di es do bíí a zítra zlí, di es ct: ost korajíce a zítra hříchy páchajíce.

Bůh jest všudypřítomný; on jest zároveň ra všech místech. To my i emů: eme; je: om u svatých se někdy přihodí, že jsou zároveň v týž čas ra dvou místech; jme: ujeme to bilokací; ale tam všude máme býti, kam pa-

tříme a kde nás potřebují, aby nás nemuseli hledati.

Bůh je vševědoucím, on ví všechno. My revíme všechno, remůžeme ani všechno věděti, i andělé re; máme si však dáti práci, abychom mnoho věděli, kde se jedná o náboženství. Toho docílíme pilným posloucháním slova Božího, pilným čtením náboženských spisů, pilným se učením katechismu, kčemuž dívky rabádati máme. Než i v ostatních předmětech hledme se vzdělati.

Bůh je rejjvýš moudrý. Hledme si přivlastniti tu pravou moudrost, která má věčný cíl stále před očima a příhodných prostředků k dosažení toho cíle používá. Počátek moudrosti je bázeň Boží.

Bůh je rejjvýš svatý; hledme den ode dne státi se lepšími a světějšími, zlého vždy vzdálenějšími, v dobrém vždy horlivějšími.

Bůh jest rejjvýš spravedlivý; budme i my spravedliví v řeči a konání k představeným, sobě rovným a podřízeným. Trestejme zlé sami na sobě a na péči naší svěřených, ra sobě skutky pokání.

Bůh jest všemohoucí. Vložil-li Bůh do rukou našich moc rad druhými, ra př. u rodičů a představených, tak jí užívejme podle vůle Boží a k dobru

blížního. Používejme svých vědomostí a schopností, abychom Boha uctili a bližnímu prospěli.

Bůh je rejjvýš dobrotivý. Budme i my plni dobroty, a lásky ke všem lidem, přivětiví, milí a dobročinní.

Bůh je nejvyšš milosrdný, my též máme býti milosrdní, spolublížním rádi odpustiti, nic revytýkati, míti trpělivost.

Bůh je rejjvýš pravdomluvný. Žádná lež! To budiž naším pravidlem, naší zásadou. Vždy pravdu mluvíti.

Bůh je rejjvýš věrný. Zachovejme věrnost Pánu Bohu, tak jako jsme to na křtu svatém slíbili. věrnost i lidem, aby se na nás spolehli. Budme věrní u víře, věrní v manželství. Buď věrným až do smrti, a dám ti korunu života, praví Spasitel.

Když si ra takový způsob vezmem dokonalosti Boží za vzor a za příklad, budeme obraz Boží v sobě vždy krásněji kresliti, Pán Bůh bude v nás míti své zalíbení, a budeme u něho státi v milosti. Buď se z nás těšiti, jako se těší rodiče, když jsou jim děti podobny, v obličejí i v dobrých vlastnostech; on nám udělí radost věčnou, anžto tváří v tvář budeme ra něho patřiti, kterého ted jen v obraze poznáváme.

0 0 0

Obrázky z katolických misíí.

Podává Maxmilian Weinberger.

Moc dobrého pitnídu.

Před nějakým časem přišel k misiónářovi P. Bouchetovi čen ošský pohlavár a pravil: „Otče, již od delšího času jsem křesťarem v srdci svém, nyní však chci jím býti skutečn. Omyj mre vodou modlitby! Ty jsi má pravil, že Bůh miluje všechny lidi a že svého Syna na svět poslal, aby je vykoupil. Tento Syn uměl za ně ra kříží a místo aby se ra svých vrazilích pomstil, odpustil jim, a ro za ně se modlil a ty jsi postavil v naší dědině

mlíz. považoval jsem to všechno za velmi pěkné, ale v srdci jsem křesťarem rebyl.“ Potom hluboce dojat doložil: „Famatuješ se, že jsme jedenkrát se ubírali domů lesem? Ty jsi věděl zcela dobře, že jistý otrok tvého přítele, P. Poussota, v předcházející noci porazil a sice v obličejí ho rozem popíchal. Byl jsem rad tímto zbabělým a restydatým skutkem všechn rozlořčen a kdybych byl oroho otroka potkal, byl bych ho probodil, ty jsi však, otče, refekl nic, ty jsi pozvedl pouze oči svých k rebesům.

Pozoroval jsem tě, co učíš. Ty jsi otroku odpustil, aro prosil jsi, aby rebyl potrestán. Brzy ra to přišel sem i poraněný misionář; měl dosud velké bolesti, ale rehněval se. Modlil se a člověkem, jenž ho chtěl zavraždit, mluvil. A tu jsem řekl sobě i jiným: „Tento otec rás opravdu miluje, čemu učíš, to také koná: odpouští svým nepřátelům a proto je slovo jeho pravdou!“ Od toho okamžiku jsem křesťanem i v srdci svém a chci se jím státi svatým kitem docela a navždy.“

Pohlavár byl ra to ve vše křesťanské vyuče a s celou svou rodinou pokřtěn.

Úcta Matky Boží v Ugandě.

Láska a úcta k Rodičce Boží jest křesťanským čerrocům takofka životní potřebou; jakmile se jí naučili znáti. rádi jí uctívají a jí se zasvěcují. Jestliže se čerroc naučil dělati kříž, zahazuje své amulety a prosí o medailku. Naučila-li se pohanek se modliti, reosí již svých pohanských šperků, ale zdobí se medailkou. Odznak Mariin jest nyní jedinou její okrasou. Mladá dívka, na jejímžto krku měděná medailka se třpytí, je všeska šťastna a hrda na svou okrasu.

Když misionář v reděli po vyučování se objeví ra verandě svého domku, kde ho lid očekává, obklopuje ho ra sta matek se svými dětmi, a zatím, co maličci po něm své ručky vztahují, prosí matky úpěnlivě: „Dej nám medailku,“ a reustávají, dokud, zač prosí, nedostarou.

Takováto touha po obrázku Panny Marie jeví se všude. Jeden misionář vypravuje: „Když isem přišel jedrou do odlehlé vesnice, kam misionář zřídka kdy přichází, obklopili mre ihred mladí lidé a prosili mre o medailku. „Umíte však také katechismus?“ — „Umíme!“ Dal jsem jim několik otázek a žasl jsem, jak přesně a správně zněly jejich odpovědi. Za odměnu dal jsem jim po medalice a v rejbližším okamžiku rozletěly se jejich poharské amulety na všechny strany. Tak vítězí Maria nad ďáblem! Jaká to radost pro misionáře! Často konají

křížci cestu osmi až česiti hodin a přirášivají ráu několik baránů rebo košíček vajec na poděkování za medailku.

My se ovšem snažime tuto úctu k Rodičce Boží mezi čerrocny pěstovati a šířiti. Vždyť ra její přímluvě za rás a naše misie tak mnoho záleží! Mimo to, má-li čerroc medailku, je to pro něho znamením jeho pokroku v učení se katechismu, medailka je i ochranou, že nose jí na krku nebývá obtěžován protestarty, a je konečně i odznakem našich čerroců jakožto katolíků a dítek mariánských.

Touha po spáse u pohanů.

Fodivuhodné jsou cesty, na kterých Bůh duše lidské k sobě přivádí. V Ugandě žil starý pohan, který mnoho a často o svém náboženství přemýšlel. A vždycky přišel k závěrku: „Mé náboženství remůže býti pravé.“ Když potom po dlouhém marném hledání pravdy ležel na loži smrtelném, zavolal svého syra Murumbu, chopil ho za ruku a pravil: „Murumbu, můj synu, slyš mre!“ Hluboce dojat díval se syn, muž to v rejlších letech, svému umírajícímu otci do tváře. Stařec pravil: „Murumbu, mnoho a dlouho jsem přemýšlel, ale víra našich otců remůže býti pravá! Jedroho dne přijdou k nám cizí mužové, kteří nám cestu k dobrému ukáží.“

Tato slova zarechal av srdci syrově hluboký dojem. Pokaždě, když přišli do země cizinci, pozoroval je tajně, hleděl dáti se s nimi do řeči domnívaje se, že by to mohli býti oniro mužové, na které byl jeho otec tak dlouho marně čekal.

Do země přišli Arabové. Murumbu přišel s nimi do styku a brzy vyzvídal na nich, jaké mají náboženství. Za řeči poznal, že rauka Arabů je lepší a rozumější ežli modleslužba jeho soukmenovců, a stal se mohamedár em.

Mohamedár em zůstal tak dlouho, až přišli protestarté. Když slyšel, že přišli jedině proto, aby hlásali i ové náboženství plížil se častěji kolem jejich domu a soudil takto: „Možná,

že jsou to mužové, ra které můj dobrý otec čekal.“ Brzy začal chodit k nim do uče í. Po nějakém čase daroval mu protestantský kazatel bibli a Murumbu soudil, že nábožně ství protestantů je lepší nežli víra mohamedářů. Přijíjil se tedv k protestantským misiorář.. pokřtíli však se nedal.

Miruly měsíce. Tu objevili se jednoho dne v zemi cizí mužové; byli to katolictí misioráři. Nikdo iich nezral, nikdo nevěděl, co chtějí; je om od několika obyvatel byli viděti. Protestarům však byli zrámi a od nich obávárí. Svolali tedy své stourence a řekli jim: „Cizí mužové, kteří přecí několiká dny sem přišli, chtějí vás oklamati. Nechodte k nim! Hlásají totiž nepravé rábožně ství. „rábožně ství ženy“; oni se klárí Paupě Marii.“ Čerrosi jim uvěřili a také Murumbu se katolickým misiorářům zdaleka vyhýbal.

Avšak Bůh zná srdce těch, jižto ho upřímně hledají a přivádí je, zlým lidem ra vzdory, ku pravdě. Murumbu byl královským dozorcem, a jako takový dostal rozkaz, aby ra stavbu katolického misijního domu dohlížel. Zročátku se misio áři úzkostlivě vyhýbal, ale nadarmo. Čím více se ho strávil tím větší a větší pocífoval k němu náklonnost. Misiorářovo přívětivé chování ke všem lidem jeho život a jedráí, jeho mírá a přece přesvědčivá slova, to všecko bylo tak důstojné a vábivé, že Murumbu re-mohl odolati, aby se k misioráři nepřiblížil. A když potom skrovný dům byl postaveo, bylo i srdce Murumbovo pro rově učě í získáno. Prosil brzo, aby byl vyučován a tu poznal, že byl od protestantských kazatelů oklamán. Od té doby také všechna jeho důvěra k nim zmizela a za to tím větší byla touha jeho státi se katolíkem.

Misionář však, jenž bylo známo, že Murumbu již dvakrát svou víru změnil, tázalse ho jedrou: „Murumbu, chceš opravdu státi se katolíkem?“ — „Ano, oče, nebudu již nikdy věřiti něco jiného než to, co jsi ty mně řekl.“ — „Ale ty jsi již dvakrát svou víru změnil. Katolická víra jediné je

pravá. Kdyby jsi i tu za jistou zaměnil, nebudeš pak dítkem velkého Otce v nebesích.“ Murumbu odpověděl: „Oče, vím to a vím také, že tvá víra jediné je pravá. Ty jsi cizinec, ra kterého můj dobrý otec tak dlouho radarmo čekal. Ty jsi mně ukázal cestu dobrou. Buď bez starosti, jsem pevrě odhodlán, po katolicku žiti a umřít!“

A Murumbu dostal svému předsevzetí. Po dvou letech byl pokřtěn a pět let potom, 6. červra r. 1886, umřel ve velkých mukách mučednickou smrtí za svou svatou víru. Jeho jmérostojí ra listině mučedníků z Bagarchy, jichž úkon svatofeč í 14. srpá r. 1912 byl v Římě zaháje. Pod číslem 6 stojí tam psáo: „Matěj Murumbu, v plném mužném věku, královský dozorce, jež byl dříve mohamedárem, potom se přijíjil k protestatům a korečně 28. květra 1884 po katolicku byl pokřtěn. Je to potom žil jako katolík z přesvědčě í a svou svatou víru, kde mohl, rozšířoval, byl ra ráhorcu Kampola v Sabriji za re-výslovných muk usmrceo.“

Něco pro zasmání ze života misijního.

14. Zvláštní zpusob „že h-
nání“.

Rozmarným způsobem vypravuje jistý misiorář z řádu Bílých Otců o své rávštěvě v ležerí čerroců z kme-re Massai v území rebetyané lory Kilimardžaro. On píše:

„K večeru vypravil jsem se. prováze í našim tlumočříkem Selimem, do ležerí čerroců, abych rávštěvu jejich rohlávára opěfoval. Přijda tam byl jsem čerrocly íhred obklopen, pozorován a jako nějaký zázrak obdivován. Byli to praví divoši. Práví zástupci o-roho čerrocského plemere, které anglický badatel Thomson jako nejkrásnější a rejneme nitější ze všech čerrocských plemere ve svých spisecly uvádí. Po enáhu stávali se přívětivými. Podávali mi ruce a každý hleděl mé bílé ruky se dotknouti. Korečně dodala si í jedna žepa odvahy a přistoupivši ke mně předstávala mi své rejmładší díte a prosila mae za mi-

lost, abych mu naplil na hlavu! Můj tlumočník Selim vysvětlil mi, že takové plivnutí v očích čerchochů má velkou cenu a přináší štěstí tomu, kdo jím byl obdařen. Abych tedy dobrou ženu rezarmoutil, plivl jsem dítěti na hlavu, ale běda! Sotva to zrozorovaly ostatní přítomné ženy, obklopile mě a tentýž úkon po mně žádaly. Co jsem měl dělat? Podrobil jsem se zdejšímu obyčeji a dětem jedroum po druhém jsem totéž učinil. Ale mám-li býti upřímným, musím vyzrati, že jsem byl remálo rád, když řešťastný obřad byl u konce a já se mohl se svým tlumočником ze zástupu žen vyprostiti a na zpáteční cestu roustoupiti.

2. Nechtěl platit.

P. Ambrož, misionář z řádu Benediktinů ve východní Africe jest lékařem nejen duší, ale i lékařem tělesným. Jako hororář za lékařskou pomoc žádá od zámožnějších čerchochů 10 haléřů, od méně zámožných a chudých ničeho. Také za trháří zubů žádá svých obvyklých 10 haléřů.

Nedávno přišel k němu časrě z rára čerchoch, ovšem se svými desíti halěři, které měl ve svém plátěném opasku pečlivě zamotány. P. Ambrož se chystal právě do školy. Čerchoch rařikal, že ho bolí zub a prosil, aby mu

byl vytržen, zároveň pak vydával se za chudáka, který platit nemůže. Ale P. Ambrož znal čerchocha, že je velmi zámožný a utvrzovaly ho také v tomto přesvědčeí z brusu rová šepice čerchocha a jeho zárovří svrchří oděv. Proto redbaje prosby čerchochovy odešel do školy.

Po osmé hodině se vrátil a ble, pacie t seděl tu ještě a čekal trpělivě i s bolavým zubem. Korečně o desíti hodinách remohl bolesti vydržeti rabízel pět haléřů. řka, že více nemá. Ale P. Ambrož se repodal. Po chvíli přidával dva haléře, ale misionář konal svou práci dále, jakoby tu pacienta rebylo. Korečně o 4 hodinách odpoledre, když byl plných deset hodin pro několik haléřů trpěl velké bolesti, položil čerchoch všecek zarmouce plný obros ra stůl a dal si zub vytrhrouti, aby zavčas ještě došel domů k večerí.

U čerchochů platí zásada: „Co nic restojí, po tom nic reší!“ Vzhledem k této zásadě a pak i proto, aby si vydělal něco na podporu chudých a remocných a ra vydržování kaple, školy atd. bývá misionář nucen, za svou lékařskou pomoc aspoň malý popiatek požadovati, ovšem jen od lidí zámožných.

Různé zprávy.

Jinověrci vzdávají hold sv. Otcí Benediktu XV. V Cařhradě je pořáda ra sbírka ra pomník Benedikta XV. za zásluhy, kterých si získal za války svou blahodárnou činností o národy Východu. Sbírkou zabájil sultán svým darem, pak následuje Khediv egyptský, přese t republiky gruzínské, patriarcha arméřský a řecký, vrchří rabín atd. Jirověrci dávají tím svědectví lidumilnému a požehranému působení Svaté Stolice, která za války byla jediným útulkem lidškosti, jak uznali také vynikající protestanti. Pro-

testantský učerec Leopold Ziegler rapsal: „Všechny instance za nynější války selhaly — všechny až ra jednu (pařeřství). Později kdysi se řekre, že tehdy byla jen jediná korporace (sbor), v ríř mohl ten rejdůstojnější a rejschopnější přijíti ra prví místo. A nikdo — ani řid, ani Turek, ani volný myslitel, ani mořista, ani atřesta rebude moci opomerouti skutečnosti, že korporací tou byla řim, kurie.

Armáda spásy má býti teř založena i v Praze. Za tím účelem přibýlo tam více Angličanů, kteří verbuji

stoupence, mezi které se přihlásil jeden ze zřízenců pohřebního ústavu. Znám armádu spásy z vlastního rázoru a umím ocenit její práce proti opilství, repravostem velkých měst, ale její soustavně vystupování proti katolické církvi a právě lovení mezi katolíky jest jen jiné heslo a místo německého „los von Rom“ (pryč od Říma!). Měli jsme zde již Irvingiány, Methodisty, Babtisty a Advertisty a všichni zase zmizeli jako bublina. Naše tak zv. inteligence prodělala náboženský liberalismus, který jest největším odpadem a nemá smysl pro sektářství. Lid se dá na čas mást, ale pak se vrací zase zpět. Škoda času a práce, jděte do krajů, kde není hlásárevo evangelium a nechte ra pokojí kraje katolické.

Příklad generalissima Focha. Že vítěz nad Hindenburgem a Ludendorffem, geniální vrchní velitel dohodových vojsk maršál Foch svého vzdělání a ústavech Jesuitů nabyt, jest známo. Také o něm sděleno, že jako vrchní velitel kdykoliv přišel na obhlídku fronty do místa, v němž se nalézal kostel, vždy prví rávštěvu vy-

korál před svatostánkem. Že pověst ta rebyla bezpodstatnou, dokazuje telegram, jež o návštěvě v Mohuči přinášejí listy Německa. Citujeme berlínskou „Geimarii“ z 20 května: „Vrchní velitel francouzských armád maršál Foch navštívil včera (16. května 1919) v průvodu generála Margina a jiných vyšších důstojníků mohučský dóm. Přijeli krátce před 9. hodinou. Dómský děkan dr. Selbst je provázel. S živým zájmem prohlížel maršál starobylou svatyni, vysoký chór, kaple a pomníky, posléze pak křížovou chodbu. Na konec ztrávil maršál Foch nějakou dobu před svatostánkem v modlitbě.“ — Dohodový generalissimus je tedy mužem zbožným a musí toto jeho náboženské přesvědčení býti hlubokým, poněvadž ve Francii před válkou všichni důstojníci náboženského smýšlení valně přízni vlády se retěšili a Clémenceau také dosti nerad Focha v čelo armády povolal, poněvadž mu jeho náboženské smýšlení bylo známo, ale nemohl si pomoci, ježto všichni zkušení generálové radili jen a jedině Focha povolati. A Foch zbožným zůstal i po té, když si zjednal slavu světovou.

o o o

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímajíc, za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za z a r o z š í ř e n í A p o š t o l á t u m o d l i t b y v e š k o l á c h, ú s t a v e c h a s e m i n á ř í c h a n a v š e c h n y ú m y s l y, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštol. modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce. Srdce Ježíše a Marie, zachraň církev, naši vlast a národ náš československý!

Ó sladké Srdce mého Ježíše, učni, abych tě miloval(a) víc a více. Amen!
(Pokaždě odpustky 300 dní, jednou za měsíc, modlime-li se to denně, odpustky plnomocně. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, buďiž mou spásou! (Pokaždě odp. 300 dní Pius IX. 1852.)
Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás!
(Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, svatý Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Z a v á d ě t i n a š k o l á c h A p o š t o l á t m o d l i t b y.
Úmysl v prosinci 1919: Obrácení nevěřících.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Ročník LIII.

Vychází počátkem každého měsíce.

Prosinec 1919.

Srdce Páně, budiž s námi, ctnostem svým nás vyučuj, veď nás země pustinami, ve všech bídách při nás stůj. V službu Tvou dnes odchováváme, sebe i své rodiny, Tobě věrnost přísaháme do poslední hodiny.

Obrácení nevěřících.

(Hlavní úmysl.)

„Tak Bůh miloval svět (lidí), že poslal jednoho Syna svého na svět, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný“, tak děl Pán Ježíš Nikomedovi, členu vysoké rady židovské. A jindy opět pravil, že přišel na svět, aby hledal a spasil, co bylo zahynulo, aby všichni k poznání pravdy přišli, aby všichni poznali jediného pravého Boha a jehož poslal Ježíše Krista. Co jiného vypoovídá Spasitel, než že chce, aby všichni lidé na světě stali se vyznavači jeho učení, aby byl jeden ovčinec a jeden pastýř. Za tím účelem dal Pán před svým odchodem do nebe apoštolům svým rozkaz: Jděte do celého světa, učte všechny národy křtíce je ve jménu Otce i Syna i Ducha sv., učice je zachovávat, cokoliv jsem přikázal vám. Aj já jsem s vámi po všechny dny až do skonání světa. Hned po seslání Ducha sv. kázal sv. Petr v Jerusalémě a ostatní apoštolé rozešli se po všech krajích, aby hlásali učení Pána Ježíše nevěřícím, židům i pohanům. Po veškeré zemi rozešel se zvuk jejich a po všech končinách země slova jejich. Pán žehnal práci apoštolů svých. Tisíce tisíců lidí obouštělo své rohanské modly a obraceli se k jedinému Bohu pravému a v-

znávali statečně víru svou, ba i životy své za ni obětovali. Krev mučedníků stala se semenem křesťanů, dí Tertullian. Z těchto pohnutek jako první apoštolé přišli i naši sv. apoštolé Cyrill a Methoděj k národům slovanským i k nám na Moravu, do Čech, do Polska a jižního Ruska, aby naše pohanské předky obrátili na víru Kristovu. Podobně až dosud odcházejí obětaví kněží misionáři do nehostinných zemí pohanských, aby hlásali učení Krista Pána a pohany ovedli ku světlu pravé víry a ku vzdělanosti křesťanské. Velikou to přináší oběť pro spásu nesmrtelných duší jak v Asii, tak v Africe, v Americe a Australii. Ještě je čeká veliký úkol, neboť jest dosud asi 800 milionů pohanů a mnoho milionů těch, kteří jsou bludným učením zaslepeni a sedí ve tmách bludů a nevěry a ve stínu smrti. Na takový úkol, obrácení tolika milionů lidí na víru Kristovu, je potřeba mnoha misionářů, jichž krutou válkou ubylo značné množství. Stanice misijní, kostely, školy pobořeny nebo opuštěny, protože misionáři byli jednak vypuzeni od nepřátelských vojsk, jednak byli pobiti nebo internováni v zajetí. Tím utrpěly missie katolické nesmírně. Mnoho bude potře

bí práce a obětí, než se zase vubudují missijní stanice a rež zase rozkvetou missie tak, jak bylo před válkou.

Proto modleme se za vzbuzení obětavých missiorářů, podporujme je modlitbou, ale i dary peněžními, bez nichž mezi pohany říčního repofidí. Avšak netoliko v zemích dosud pohanských je potřeba missiorářů, nýbrž i také v našich zemích-křesťanských, kde bludy a nevěra slaví nyní své vítězství. Zdá se, jakoby se k rámu křesťanstva vtíralo nové poharství, horší starého pohanství. Světlo sv. víry mrhým jen málo svítí, jiným úplně pohaslo a s vírou klesla i mravrost, místo lásky křesťanské zavládlo reslychané sobectví touha po bohatství, po penězích, po rozkošnictví, ovládá lid poharská nemravrost. Zhoubu veliká zaplavuje vše jako potopa. Kdo má oči a chce vidět, vidí to vše a trre, jaká bude budoucnost naše. My ještě žijeme

z víry, ale co potom přijde, již budou učiněni pohané dle beznáboženské výchovy. Proto je třeba i u nás apoštolských kněží missiorářů, aby lid náš zachraňovali z bludů, z revěry a z novopohanských mravů. Třeba je i u nás lidových missií jako soli, aby dobří katolíci byli upevněni ve víře, kteří kolísají, aby byli ustále: i a kteří již v revěru upadli, aby se zase k víře vrátili, protože bez víry nemožro je Bonu se líbiti.

Proto tento měsíc prosme rejsv. Srace Páně, aby se smilovalo rad těmi, kteří je řídky nepoznali i rad těmi, kteří příkázáními Božími pohrdli a víru ztratili. Volejme z celé duše: O Pane, budiž Králem rejen věřících, nýbrž i synů mar otratřých, kteří Tě opustili. Budiž králem těch, jež buď bludně mínění oklamalo, nebo rozkol odtrhl. Budiž králem těch, kdož dlí ve staré pověře poharské a rezdrahej se vyvésti jich z temnoty na svobodu světa a království Božího!

o o 10'

Marie Tesařova:

Po sv. přijímání.

Mám Tebe zas, ó drahý Pane,
mé srdce Tvým jest bytem,
kéž vroucí láskou k Tobě plane
svým celým, celým citem.

Jsem chuda — však Tys bohat dosti,
Ty svých mě darů skytněš,
Ty žebráku dáš do sytosti
svou láskou v hruď mi svitneš.

Jsem slába, zmírám hořkou mukou,
Ty zdroj jsi všeho žití,
svou povedeš mne pevnou rukou
až tam, kde jas Tůj svítí.

Však Tvoje jsem a jenom Tvoje,
Ty můj zas, Pane drahý,
po Tobě vzdychám bez úkoje
a své Tí světím snahy.

o 20 0]

Bounvara:

Stáří čili životem vzhůru.

(Část další.)

Volám za svědectví dva přátele.
První rámu poví, že myšlenka ra
smrt přivedla jej zase k povinnosti
a práci tohoto života, aby zasloužil
orofo. Po těžkém chrlerí krve, jemuž
by byl už podlehl r. 1879, píše Le
Play: „Příteli, drahý, viděl jsem už

blížít se radosti věčné. Posledním po
hledem i eviděl jsem však, jako ně
kteří mystikové, nicotu života lid
ského. Ba raopak, zjistil jsem zrova
jeho důležitost. Přítomný život je
staroviště, kde si máme vyzískati
místa v životě přístím. Musíme po-

kládati štěstím, smíme-li na něm zůstat, abychom konali svou povinnost. A rejdvětší ze všech povinností jest raziti cestu svým spoluobčanům ku pravdě věčné!“ A veliký tento pracovník a pozorovatel dostával této práci až do středy Svatého týdne

mizí; a za tímto přízrakem hrůzy objevíte úžasné obzory, k nimž spějí vaše tužby.

Chcete znáti prostředek, jehož užívám proti všem strastem tohoto žití, pružinu, která mi pomáhá čeliti všem hrozbám, povznášeti se nad všeliké

ADAM A EVA PŘED HRÍCHEM.

1882, která mu přinesla vstup do radosti Mistrovy.

„Poučení, jakého čerpá z téže myšlenky hodný přítel Le Playův, Emanuel de Curson, jest odvaha, čeliti všem zlům života. Píše: „Smrt je hrozna pouze dětem a lidem lehké mysli, kteří nepřestávají býti dětmi. Prchejte před tímto preludem, on vás pronásleduje. Pohleďte mu v tvář, on

zklamání? Je to uvažování o smrti. Přepadne-li mě prudké protiventství, čtu hodinky za mrtvé a zvláště mešní formulář za mrtvé. Mohl bych podotknouti, že modlitby odřkávám, neboť častým čtením znám je nazpaměť. Potom nemá člověk už další starosti, než aby usnul, jak dí sv. Pavel, nebo vrátil se do vlasti, jak dí prorok, a s Jobem očekává d o n e c

veniat immutatis — až na-
dejde změna.

Vzpomínám na trojí výrok Msgra Mermilloda při duchovních cvičeních na naší universitě. Řekl nám, že duše křesťanská má přijati smrt vzbuzením tří ctností, víry, naděje a lásky. Vzbuzení víry: Věřím ve smrt; umru a je to spravedливо, neboť pokuta za hřích je smrt. — Vzbuzení naděje: Doufám ve smrt; ožiji sproštěn všeho zla, bohat vším dobrem. — Vzbuzení lásky: Miluji ve smrti vůli Boží, kláním se vůli Onoho, jenž umřel za mne a jemuž se také oddávám jako obět lásky.

S tímto trojím paprskem kol čela jevila se mi od té doby vždy smrt.“

P. Lacordaire píše: „Mějme pevně přesvědčení, že jsme tu na světě, abychom si zasloužili smrt a smrtí pravý život. Jsme tu všichni nesouce jako Izák dřevo obětní, stoupající na horu, kde má být obět.“ Je to jedna z jeho nejdůraznějších vět.

* * *

Dobře jest myslet i na smrt, lépe jest na ni se připravit. Touto přípravou bude odtržení, dobrovolné vzdání se všeho pomějícího, což tvoří jakés velkodušné umírání předem. Proto jmenuje to apoštol umrtvováním. — Když tak nabudeme přehavy nad smrtí, odevzdáme, hoďme jí velkomyslně, co jí náleží, řečejíce zbaběle, až nám to vyrvе, abychom v den, kdy se dostaví, mohli jí volní a silní se svatým Pavlem říci: Dávno již denně umírám.

Budme předně hotovi. Tu se často cituje starý Montaigne. Skeptik někdejší (v knize Essais) stal se stoikem, když píše: „Nejisto jest, kde smrt nás očekává, nuže čekejme ji my všude. Já jsem každé chvíle připraven: obut, hotov odejít a díky Bohu, ve stavu takovém, abych se mohl stěhovat, kdykoliv se mu zalíbí a ničeho nemusil žet. Odpoutávám se odevšad a rozloučil jsem se záhy se vším všudy, kromě sebe...“

Odlučuje-li se mudřec od věcí, které nímí, připoutává se světec k tomu, co reřomíjí. Sv. František Sa-

leský píše: „Třeba se rozloučit se světem, nutro odkládati náklonosti své k tvorům jednu za druhou. Stromy větrem vyrvané nehodí se k přesazení, ježto nechávají kořeny své v zemi; kdo chce zasaditi je v jinou půdu, musí obratně uvolniti kořen za kořenem do nejmenších nitek. Že pak i my máme býti přesazeni z této země do země jiných, třeba vyprostit všechny náklonosti od tohoto světa.“

Celé toto loučení s osobami a věcmi děj se po dobrém. P. Gatty přirovnává toto poslední rozloučení odchodu malého dítka u večer, než jde spat; tu loučí se s celou společností, jde ke každému a podává čelo své k polibku.

Veliké tajemství i důvod odtržení se ode všech věcí je láska k Bohu, jenž jediný zaslouží, aby byl milován nad vše ostatní. Uvádím tu poslední řádky téměř devadesátiletého Michelangela: „Nikdy — píše Rio — nikdy neukázal se řídký tento veleduch větším, než v posledním období svého života, nikoliv jako malíř, jako sochař, jako stavitel, nýbrž jako muž Bohu oddaný, jenž znaje svou hodnotu před bližními, viděl svou reivyšší důstojnost v pokoře před Bohem. Poslední báseň znělka, již poslal Vasarimu, jeho zpěv labutí, tof bylo slavnostní loučení s uměním, kdy si zavýčítal, že si z něho učinil modlu: „Všecko je marnost — píše — i sochařství, i malířství; jsou to věci, které nedovedou plně uspokojit duši, jakmile jí uchvátíla láska Boží. Vše je marno, všecko, kromě štěstí Boha milovat a kromě cti, jemu sloužit!“ A tehdy, v 89. roce svého života dokončil plán a nárys kopule svatopetrské!“

Vraťme se do naší doby. „Země nás opouští — napsal ctihodný Auguste Nicolas — opouští nás, příteli. Štasten, kdo má křídla! Naše pokolení odchází a my ještě zůstáváme, jako zvadlé listí na vrcholku stromů, které první závan strhne! Vše ve věku našem je nám předzvěstí smrti. Úmrtní oznámení sypou se na nás, klepou nám na dvěře, nebo se vplíží pod nimi. Máme proč, příteli, abychom tomu

raděbħli. Ponořme se v život, aby-
chom, až přijde smrt, byli už pryč!“

Život: právě v život nořil se La-
macho, když psal r. 1877: „Utíkám
se častěji k přijímání, které je životem
duše, obřám se činněji chudými vě-
nuje jim svá slova, návštěvy, lásku,

Stěpára: „Pro mne, víc ještě nez pro
vás, raděšo stáří. Mám to vysloviti?
Nepiši slova toho, abych nepocítil
v duši úsměv sladkého zatnutí....
V nitru cítím se ještě tak mlád, jako
bych byl téměř dítětem! Jsem si o-
všem vědom, že dlouhou už řadu let

ADAM A EVA PO HŘÍCHU.

ježto peněz mám pramáličko, a hlavně
snáším trpělivě zkoušky života: tím
pokouším se usmířiti vinu svých hří-
chů, využití duchovně repartný počet
let, která mi ještě zbývají, abych ko-
nečně miloval Pána našeho Ježíše Kri-
sta a kříž, jímžto nás spasil, pakli i
my rádi své křížky snášíme.“

A ještě blíž naší době. Msgr. Gay
rapřsal 1884 svému příteli, faráři u sv.

kráčím světem a že jsem viděl pře-
mroho věcí. Tím stávám se zamyšle-
ným, někdy vážným, někdy i smut-
ným; člověk je zralý, má zkušenost,
ovšem. Ale jaké je ovoce toho všeho?
Je to nad jiné větší, zřejmější poznání,
že je Bůh, že velmi blízko je cíl můj
poslední, jak nepatrný je čas a že stá-
vá život duševní, počátek to života
věčného. To vše je tak zřejmo, že

člověk cítí se všecek volný, všecek vymařen, pln pružnosti stoupat výš, svěstí vše překonat, pln klidu, aby nechal mjet, co mjíjí, zkrátka pln Boha. Aro, v tom je pravé stáří. Díš-li, příteli, že milý náš blíží i to pozoruje, že s věkem vidí mne i lepším, Bůh budíž pochválen!

Dne 14. srpna 1891 cítí Msgr. Gay, sedmdesát let, blízký skon. I píše témuž důvěrnému příteli: „Drahý bratře, stáří už se mi i eblížil, oro přišlo a to v doprovodu svých tram-pot. Mé okolí nechce v tom vidět zá-mek blízkého odchodu; rezmiňuji se o tom, ale v nitru jsem jako pták na větvi; nebylo by třeba dvakrát volat, abych odletěl. To proto, že vše je pro m e už jí de a já dychtím po tom!“ A zase píše: „Strpení, příteli! Chyť se k večeru, Mistr i e í daleko. Necht přijde: ani vy, ani já i e echáme jej čekati za dveřmi. Vždyť tolik let už zve me j: „V e n i, D o m i n e J e s u ! — Přijď, Pane Ježíši!“ A dále v ji-

ném listu: „Léta se kupí, život plyne, nebo se blíží. Ježíš přichází. Ba někdy už klepe na bránu. Pozývá paprsky tváře své, výrony svého srdce, vždy ochotným odpouštěním, křížem svým, který nám klade na rame a: toť On!“ Celý tento list je divukrásný.

Poněkud později loučí se už Gay, píše témuž příteli: „Nejsem už na zemi i ež poutí íkem, je už sbírá svá zavazadla a čeká na vůz. Budu snad čekati ještě několik let, snad deset let, kdož ví? Ale co: je to deset let? Ka-í dým řádem zavazadel svých už ne-rozbalím.“

Dostí . . . I my, bratře, sbírej me svá zavazadla. Učínme si jako si vedli mudrcové od Východu, když se chystali na cestu, aby vyhledali krále králů. Vezměme s sebou jako oni své poklady, jak to vyjadřuje evangelium, zlato, kadidlo a myrhu, t. j. ctosti, kteréž ty dary vyznávají. A potom na cestu, je čas. A za mení k odchodu dáno jest nám hvězdou, která se í am na nebi ukázala, vůlí Boží. (Pokr.)

Marie Tesařova :

Jen dál.

Jen dál a dál v ty hvězdné říše,
kde neznám bol a pláče vzlyk,
kde štěstím, blahem vše jen dýše,
jen dál a výš nad světa ryk.

Jen dál v ty čarokrásné lány,
kde zvudá již květ nacéje,
kde z něho vzpučí v nebes stany
květ, jež se krásou zaskvěje.

Jen dál a dále mužně kráčeť,
byť matně se ti stavil krok,
a tam svou mysl vezdy vzrášeť,
kde otevřený Kristův bok.

Jen vejdi dál tou branou skvoucí,
v tom Srdci svatém spěš se skrýt,
tam plamen lásky nehynoucí
a nebes blaha zářný svit.

Nuž dál a dále, duše moje,
jdi dál a nikdy nechtěj stát,
byť čekaly tě kruté boje,
v tom Srdci nemusíš se bát.

Jan Hrubý, T. J.:

Dějiny pobožnosti k B. Srdci Páně.

(Pokračování.)

2. Bl. Markéta Marie Alacoque.¹⁾

Její život a zjevení.

Ve francouzské Bourgogni, blíž hranic švýcarských v diecesi autunské, prostírá se na úpatí nevysoké pahorkatiny po obou březích říčky Bourbince městečko Paray-le Monial. Nepatrné městečko toto, jež v 17. století bylo sotva kde jinde známo mimo kraj charolaiský, zná dnes, ač čítá až dosud jen několik málo tisíc obyvatelů, přece celý svět katolický. Ozdobou jeho a zároveň svědkem jeho starobylosti je velkolepý chrám gotický, jež počátkem 13. století vystavěl sv. Hugo, opat z Cluny. Nedaleko něho, takřka v jeho stínu, zbudovaly si čtyři roky po smrti svého svatého zakladatele sestry z řádu Navštívení Panny Marie kapli a prostranný klášter.

V překrásném měsíci květnu r. 1671 zaklepala na bránu kláštera toho mladá dívka s tímž úmyslem, jaký sem přivedl již tak mnohou před ní. Kráčela po boku silného muže; byla až skoro nápadně pečlivě oděna, jakoby šla k nějaké slavnosti, a zářila radostí, jež se jevila v živých posuňcích, takže se kolemjdoucí až pozastavovali a tázali hodí-li se tato dívka za sestru Navštívení; netušiliť, že vnitřní nadzemské blaho a štěstí je příčinou její veliké radosti a veselé mysli. Byla to Markéta Alacoque se svým bratrem. Přišla do Paray-le Monial, aby v klášteře Navštívení poprosila o přijetí do noviciátu.

¹⁾ Nemáme u nás dosud obšírnějšího životopisu bl. M. M. Alacoque; proto podán je zde život blahoslavené obšírněji nežli toho vyžaduje toto pojednání. Podán je hlavně dle spisu „Život bl. Markéty Marie Alacoque z řádu Navštívení Panny Marie“, jež vydaly r. 1909 Salesiánky kláštera Paray-le Monialského, ve kterém blahoslavená žila a zemřela. V klášteře tom chová se drahocenná památka po bl. M. Alacoque, její „Svěživotopis“ (original), jež napsala z rozkazu svého zpovědníka P. Rolína T. J. „Svěživotopis“ zveřejněn byl v dvousvazkovém díle „Vie et Oeuvres de la B. Marg. Marie Alacoque“. Paris 1876.

Kongregace sv. Františkem založená a M. Alacoque již odedávna patřily sobě; vždyť kongregace tato byla vlastně pro ni založena a teprve jí měla se státi skutečně tím, k čemu jí již od věčnosti vyvolilo si božské Srdce Páně řád tento, aby do něho zasadilo svou perlu,²⁾ která se zastkvěla překrásným leskem a ozářila celou církev.

Markéta Alacoque narodila se ve vesnici Lautecour u Verosvresu blíž Paray-le Monialu ze zbožných a vážených rodičů 22. července 1647. Rodiče jí zajisté již v nejtětlejším mládí vychovávali zbožně nemajíce ani nejmenšího tušení o tom, k čemu vyvoleno je toto dítko jejich. Božský Ženich její sám též nad ní bděl, vedl ji a chránil všeho, co by mohlo poskrvniti nevinnou a čistou její duši; chtěl, aby tento líbezný a jemu zvláště milý kvítek náležel úplně a jediné jemu. Takový smysl a tak horlivou péči o svatou čistotu vzbudil v mladičké Markétě, že dle jejího výroku ji neustále cosi pudilo opakovati tato slova, aniž tehdy chápala náležitě smysl jejích: „Bože můj, zasvěcuj ti svou nevinnost, slibuji ti věčnou čistotu.“²⁾ Pán Ježíš jí o tom řekl kdysi později: „Vyvolil jsem si tě za svou nevěstu a slibili jsme si věrnost, když jsi mi učinila slib čistoty. Já jsem to byl, jenž tě pobádal, abys jej učinila dříve ještě; nežli svět mohl získati tvé srdce; chtěl jsem mít toto srdce úplně čisté a nezkalené pozemskými náklonnostmi.“

V letech, kdy se děti rády oddávají hlučným hrám, vyhledávala Markéta tiché zátíší, kde se mohla nerušeně modliti. Ve chvílích těch, utíkala se hlavně k Panně Marii, kterou velmi milovala a klečíc modlívala se sv. růženec.

Pán Bůh seslal jí však již v dětství také mnohou trpkou chvíli, mnohou

²⁾ Markéta, lat. Margarita znamená tolik co perla.²⁾ Svěživotopis ve „Vie et Oeuvres II.“ str. 338.

obět a bolest. Sotva jí bylo osm let, zemřel jí otec. Matka, již se bylo starati o pět dítek a o celé hospodářství, svěřila vychování Markéty po smrti manželově klariskám v Charolles. Roztomilé a veselé děvčátko brzy si tam získalo lásku ctihodných sester i svých spoludružek. V pensionátě tom přistoupila též k prvnímu sv. přijímání, tam také zatoužila věnovati se životu řeholnímu.

Pán Ježíš chtěl jí úplně k sobě připoutati. I dopustil na ni podivnou nemoc, pro kterou byla nucena opustiti ústav. Po několik let Markéta nemohla choditi, léky jí vůbec nepomáhaly. V této nemoci učinila konečně slib nejsvětější Panně, že bude její dcerou, uzdravili ji svou přímlovou. Panna Maria jí vyslyšela, nemoc jí opustila, všechny bolesti přestaly. Od té doby převzala Panna Maria vedení tohoto sobě oddaného dítky, jež jí opravdově milovalo a z této lásky učinilo též slib, že se bude ke cti nebeské Matky posít každou sobotu a konati ještě jiná zbožná cvičení.

Sotva se uzdravila, počal jí svět lákati; jak sama doznává, měla zálibu v krásných šatech, aby se jiným líbila a ráda vyhledávala různé zábavy, ovšem nikoli hříšné, aby se povyrazila. Pán Ježíš však, který neustále bděl nad její nevinností, poslal jí právě tehdy mnohou bolest a trpkou zkušenost, aby jí očistil od chyb a náklonností, které by jí později snad byly mohly připravit i jeho lásku, a aby jí zachoval úplně sobě.

Matka její svěřila péči o hospodářství po smrti svého chotě třem ženám, z nichž dvě byly asi její příbuzné. Ty nabyly v domě brzy veliké moci; každá z nich trýznila a ponižovala Markétu svým způsobem; mnoho příkoří bylo jí od nich zakoušeti po několik roků. Svěvole jejich dosáhla takového stupně, že nesměla ani lékaře zavolati, když se těžce roznemohla její matka. V nesnázích, bolestech a bojích, jež jí působil svět, její okolí a láska k matce, hledala útočiště, pomoci i posily u svátostného Spasitele, u něhož ráda prodlévala. Dobrý Spasitel vzbudil v ní zároveň také velkou lásku k chudým; ošetřovala je v jejich nemocích, poučovala je

a těšila, rozdala jim; co mohla dostati, a vyučovala katechismu malé dítky, jež si jí zamilovaly.

Za to Pán Ježíš poučoval zase ji, budil v ní touhu po vnitřní modlitbě a dal jí poznati krásu ctností, jmenovitě ctností sv. slibů: chudoby, čistoty a poslušnosti. V době té četla též životy svatých, aby v nich nalezla vzor bohabojného, svatého života.

Tak plynul jí život až do 22 roků, kdy teprve — ne však svou vinou tak pozdě — přijala svátost biřmování. V ní nabyla síly k těžkým bojům, jež jí bylo již podstoupiti za své povolání ke stavu řeholnímu. Každý, kdo se věnuje stavu duchovnímu, řeholnímu, musí se odloučiti od světa a zřící se ho; proto musí podstoupiti dříve či později těžký boj. A jako smrt, již se duše odlučuje od těla, předchází smrtelný zápas, tak i duše, jež věnujíc se svému Bohu ve stavu duchovním, odlučuje se od světa a odumírá světu, musí podstoupiti boj, jenž někdy bývá u mnohých duší tak těžký jako zápas smrtelný. J. M. Alacoque toho zakusila. Chtěla následovati hlasu Božího, jenž jí volal do zátiší klášterního, a zároveň nechtěla zarmoutiti svou matku, která jí zapřísáhala, aby jen zůstala ve světě a na klášter ani nemyslíla.

Krušné chvíle jí nastaly; boj nebyl snadný. Pán Ježíš jí chtěl míti sám, chtěl srdce její celé, nerozdělené; jemu se zasvětila v mládí slibem věčné čistoty. Svět však jí namlouval, že jím není vázána, poněvadž jej učinila jako dítě, jež nemohlo ještě chápati toho, k čemu se zavazovalo. Zároveň jí též přátelé poukazovali na několik pěkných vyhlídek k výhodnému sňatku, kterým by matku vymanila z pokořující odvislosti od jejího okolí. Nad to odvěky nepřítel všeho dobra zmlít jejím nitrem, budil v ní nejružnější pochybnosti, jež jí děsily a připravovaly o vnitřní klid. Byl to zajisté krutý zápas, jenž bouřil tehdy v jejím nitru. V boji tom hledala rady a pomoci tam, kde jí lze jistě nalézti: u svého Spasitele. Jeho dobrotivě a láskyplně Srdce konečně se smilovalo nad tou, kterou si vyvolila k úkolu tak vznešenému. (Pokračování.)

Jiří Belanger.

Živý nápisný P. Auiganem podává Jan Tagliaferró.
(Pokračování.)

Na každý list i listek iapsal i a hoře jako řeslo Ave Maria.

Říkal: „Zdravas Maria jest zároveň rejkrásnější pozdrav Panny Marie i rejdobjemnější modlitba. V první části pozdravujeme ji s rejsvětější

ukazala matkou i aší, měla útrprost s dítkami svými ra zemi a je všechny chránila. Jako pozdrav zdravas Maria raplňuje duši Panny Marie radostí, jako modlitba vzbuzuje v rí resmírné slitovává s lidmi. Míval bojně před-

PANNA MARIA V RÁJI SLÍBENÁ.

Trojici, s arcianđelem Gabrielem i se svatou Alžbětou, to jest s rebem i s zemí. Připomínáme jí, že má čest ojedineľou, že jest i eposkvněným Početím: „Milosti plná“ a Matkou Boží: „Pán s tebou“ a matkou lidí: „Požehnaná ty mezi ženami.“ V druhé části zapřísaháme Matku Boží, aby se

lášky o „Zdravas Maria“ a v jeho pozrámkách o této modlitbě rebeské i alézáme řadu chvalořečí.

Msgr. Gay, te: to vážný, hluboký a osvícený duch píše: „Pozdravení a: dělské jest rejsladší úsměv, jaký Bůh seslal zemi od jejího prvopočátku. Jest ranní září i aší spásy, první krok

k spojení, jež chtěla utvořiti nejsvětější Trojice s ubohými lidmi.“

„Týž spisovatel dodává: „Zdrávas Maria jest nástin křesťanské nauky, souhrn naší víry, listinou našeho vykoupění, důvod našeho božského šlechtictví. Věřte mi, že každé Zdrávas Maria pomodlené s opravdu zbožným srdcem nejenom kadidlem jest, jež radost přináší nejsvětější Trojici, ale též šípem, jenž proniká Srdce Ježíšovo, raní ho láskou, a Matce jeho i všem, když se k ní modlí přináší proudy milosti a požehnání.“

Tato neobyčejná láska zbožného kněze k „Zdrávas Maria“ nebyla láskou nerozváznou, nerozumnou, a že se ho stále modlil, nebylo malichernou, sentimentální pobožností, jaká se někdy najde u jistých zbožných duší, on prohloubil tuto modlitbu milostiplnou, nalezl poklad v něm skrytý, to byla láska osvěcená, pobožnost rozumná. Zdrávas Maria, plnicí jeho život, tvořící jeho heslo, remálo přispělo k jeho posvěcení a k ovoci jeho apoštolátu.

Šíření růženec bylo mu potřebou srdce. V předvečer sjezdu spolků dělnických napsal členu připravujícímu sjezd: „Když jsem se dnes večer modlil růženec, napadla mi myšlenka, kterou vám předkládám. Nemělo by se na sjezdě pojednati o růženci a jej doporučiti jako účinný, aro jediný prostředek lid přivésti opět k modlitbě?“

Začátkem roku 1900 otvírá celé srdce své příteli v listě: „Kéž bych mohl hlásati veliké křižácké tažení růženčové, kéž bych všude zavedl bratrstvo sv. růžence, pak by se splnilo mé vroucí přání. Dnes ráno jsem se tázal, proč se to již nestalo v našich spolicích? Nebylo by těžkým, každý týden celý růženec společně se pomodliti, měsíční sv. přijímání a průvod, přednášky o svatém růženci by snadno konali mladí lidé a kněží. I ti, co spolky naše opouštějí, vzali by s sebou lásku k Panně Marii, lásku k jejímu růženci, a jistě jednou se vrátili k Bohu. Tím by se vyhovělo duchu církve a sv. Otce, splnilo přání neposkvrněného Početí, duším v očistci zajistil by se podklad odpustků

a ony by chránily naše dělníky, a těmto by se dala do rukou snadná a účinná modlitba.“

P. Belanger studoval skutečně neustále svatý růženec, zvláště v jeho poměru k nebi a zemi. Na otázku: Co jest růže? nalézáme v jeho poznámkách dlouhou řadu odpovědí, jež vybral ze spisů jednajících o růženci. Některé jenom uvádíme: „Růženec jest vzpomínkou na dobrodiní Ježíšova, brevíem věřících, mocnou zbraní křesťanů, postrachem pekla.“

Rovněž měl napsarou řadu myšlerek a výroků světců a duchovních spisovatelů o růženci. Tyto stále čítával a tak dospěl k tomu, že si neobyčejně vážil růžence a miloval ho tak velice, že tolik lásky nalézáme v životě světců.

„Po mši svaté a hodinkách Pánu Ježíši a Panně Marii jest rejmilejší modlitba svatého růžence.“ (Sv. Dominik.) „Růženec jest žebříkem do ráje, každé Zdrávas jest špruhou.“ „Zbožně modlené Zdrávas Maria jest pohyb křídlem směrem k nebi.“ „Zdrávas Maria má větší cenu než vesmír.“ (Sv. Alfons z Liguori.) „Růženec jest korou, která bude mou jedinou radostí. Touto modlitbou dojdou zbožní do věčné blaženosti.“ (Panna Maria k sv. Dominikovi.)

„Růženec jest božskou pobožností zídlem milosti, lékem pro zla tisícera, řetězem, jenž naše spojuje se zemí, duhou míru, ježž Pán Bůh v milosrdenství svém položil na nebi své církve a kotvou spásy pro všechny křesťany.“ (Sv. Teresie.)

Tyto výroky svatých ho nadchnuly. Byly pravým pokladem, z něhož zbožný sluha Panny Marie čerpal ve chvílích uraženosti a suchoparnosti. Rád čítával zvláště sliby dané růženci: „Budete-li se modliti růženec, dosáhrete všeho, začkolí mře budete prositi. Kdo zůstare věrným růženci, dostare milosti znamenité. Duše, která se mi v růženci poroučí, rezahyne. Všem, kteří rozšiřují můj růženec, přispějí ku pomoci ve všech bídách.“

P. Belanger uvažoval o růženci ze všech hledisk a nalézal stále nové myšlenky v něm. Třeba často kázal o

tomtéž předměť, nikdy neunavilsvoje
 poluchače; dovedl pomocí růžence
 učiti všem pravdám křesťanským. Se
 zálibou pojednával o thematu: Bůh
 v růženci, Spasitel a Panna Maria
 v růženci, smrt, hřích, peklo, mod-
 litba, čistota v růženci. Mnoho před-
 nášek měl o zpovědi a růženci, Eucha-
 ristii, svatém přijímání, mši svaté, o
 povinnostech rodiny, o utrpení, ne-

děle, bázeň lidská, rouhání, nebe a
 růžec.

Duši jeho milým a blahodárným
 zaměstnáním bylo studium žalmů spo-
 jených s růžencem. Když ho nemoc
 nutila ku klidu, s velkou radostí se
 mu věnoval. Nalezl tisíce vztahy,
 které ho nadchly, rovněž i některá
 místa evangelia.

P. d.

o o o

Marie Tesařova:

Matičce Svatohostýnské.

Ó Královno Ty slavná Moravanú
 své poddané vem mocnou pod ochranu
 chraň, Matičko, ten dobrý český lid,
 svůj lásky plášť rač nad ním rozestřít.

Tys záchranou těm předkům našim byla,
 Tvá pomoc v strastech vždy jim zaslivila,
 buď Matkou nám i v tento smutný čas,
 ó vyslyš, Matko, proseb našich hlas

Ó zůstaň Matkou slovanskému lidu
 a zmírní naši strast a naši bídu,
 vždyť mariánský sluje národ ten
 a pod Tvou stráží byl vždy spokojen

Tys chránila nás v době jařma, trudu,
 ó ochraňuj isvobodnou nám hrudu,
 ať ve Tvém stínu, svatý Hostýne,
 se ku Marii národ přivine.

o o o

Maria bez hřichu prvotného počatá!

Napsal Ignát Z h á n ě l.

Během roku církev illo slavíme
 se svatou církví mnoho svátků mari-
 a ských; jsou vplety jako skvostné.
 jemně vonící květiny ve věec. Světí
 se, abyčom byli stále povzbuzováni
 k účtá a k následování naší milé Matky
 Marie. Prvním svátkem mariánským,
 který slavíme v novém církevním roce,
 počínajícím první reděli adventní, jest
 s v á t ě k N e p o s k v r n ě n ě h o
 P o č e t í b l a h o s l a v e n ě P a n n y M a r i e .
 Připomatuje nám pravdu naší svaté
 víry, kterou náš katechismus vyja-

řuje následujícími slovy: „Jediná ze
 všech lidí zůstala uchráněna hřichu
 dědičného blahoslave á Panna Maria,
 vzhledem na zásluhy Ježíše Krista,
 protože byla vyvole a za matku Boží.“

Jaká čest pro řád sv. Františka,
 že již řádový jenerál, sv. Borave.tura,
 na je erální kapitule (poradě), která
 byla v Pise roku 1263, nařídil, aby
 se v řádových svatých co nejslav-
 něji korala slavnost Neposkvrnělé o
 Početí Panny Marie. Ukázal pro svou
 osobu jasně zářícím příkladem dětin-

rou víru v toto tajemství, kteréž bylo teprve dne 8. prosince 1854 papežem Piem IX. prohlášen jako cílák víry. Ale zároveň uložil jako povinnost svému řádu, aby tuto pobožnost šířil a pěstoval, čímž bylo řádu otevřeno široké pole pro boje i skvělá vítězství pro čest Matky našeho Spasitele.

Za dřívějších dob židné nemocí se tak rebáli, jako tak zvané „černé smrti“, čímž se rozumí mor, lidé skoro beze vši nemoce, náhle a houfně umírali. Roku 1586 zavítal te. to hrozný host do námořního města Jarova a zle tam řádil mezi obyvatelstvem, které zrovna hromadně umíralo. Tu obrátil se se. át města ra pravou adresu: jmérem všech obyvatelů byl učiněn slib, že chtějí slaviti každoročně co rejokázaleji svátek mariauský Neposkvrněného Početí. Ihned uspořádali průvod, a bývají tyto průvody u umění milovného a umělecký vkus majícího národnostalského velmi krásné, zrovna ojedinelé co do skvostné výpravy a úpravy. Sotva pak vrátili se z průvodu do svých příbytků, mor zázrakem ustál.

Totéž vypravují dějiny jihoitalského města Neapole, kam zavítal te. to hrozný host „černá smrt“ roku 1656. Také tuto padali lidé po ulicích jako mouchy, umrti ost byla i esmírně velká. Rada městská vzala útočiště k „Neposkvrněnému“ a učinili slib, zavazující všechny jejich nástupce po věčné časy, že chtějí svátek tohoto tajemství slaviti co rejskvěleji. A hle! Dříve, než se něco veřejného stalo v této příčině, mor pomínil, raprosto ustal téhož dne, kdy byl učiněn te. to slib. Aby poděkovali za tak vydatrou pomoc a aby své rodné město od podobných trampot uchránili, ozdobili všechny brány městské obrazem Neposkvrněné Panny Marie.

Jest asi málo kostelů v naší milé vlasti ra Moravě, kde by reměli buď v kostele, buď sochu „Neposkvrněné“, jak se ukázala ve francouzském městě Lurdech ve výklenku skály massabielské porejqrv dne 11. února 1858 chudinké dívce, pasače, Bernadetě Soubirous a kdy při pozdějším opětném zjevení dne 25. března téhož

roku ra otázku dívčinu, kdo jest, jasně a zřejmě řekla: „Jsem Neposkvrněné Početí.“ Aro, s chloubou můžeme říci, že víra v toto tajemství jest mezi naším lidem radšená a upřímná. I my všichni z celého, Matku svou Marii, milujícího srdce opakujeme slova Písma svatého, kdež o Marii čteme: „Všecka jsi krásna, přitělnýň má, a poskvrny i ení ra tobě.“ Píseň Salom. 4, 7. Jestí toto vyznamenání Panny Marie podkladem všech počt, které jí Bůh udělil. Krásnými slovy popisuje toto vyznání sv. Tomáš z Villarovy, arcibiskup ve Valencii který zemřel roku 1555 řka: „Jest vpravdě něco rekor ečně vělebného v tom, býti matkou Všemohoucího! Jaké vyznání! Jaké dokonalost, jaká velikost a důstojnost příslušela jí, aby mohla býti důstojnou matkou Boží?“

V bájesloví národa římského se vypravuje o dvou bratřích, jmérem Amfiroas a Arapus, že při výbuchu sopky Etny ra ostrově Sicílii vzajis i rebezpečím vlasti ího života ra svá rama a otce a matku, vy. esli je skrze hořící lávu i ohnivě plameny, ze všech stran vyrážející a za esli na bezpečné místo. I staíí poňané uznávali tento skutek za vzor pravé obětavosti a lásky syrovské k rodičům a města Messia a Katanie měly spor, vlekoucí se několika stoletími, ve kterém z těchto obou měst se zrodili títo dva hrdinové, které z nich jest vlastní těchto dvou obětavých mladíků?

Kdo z nás repodívoval by se lásce Ježíšově, který rečekal, až bude jeho matka v rebezpečí ohně, aby ji pak odud vyrval a vysvobodil, nýbrž uvedl ji v jistotu a pojistil ji tak, že vůbec reupadla v rebezpečí, aby ji uchwátíla hořící jako vřelá voda, horká láva a ohně odevšud ra ni dorážejíc. Podobá se zajisté hřích dědičný čili prapočátečný veletoku, celou zemi zasahujícímu proudou dále se valící, hořící lávy. Všichni lidé, sy. ové Evy, octli se ve světovém plameni a ohni hřichu, dostali se do proudu ohnivě lávy a všichni, co jich přijde ještě po všechny věky věků na svět,

podobně se v ní octrou, vyjímaje jedinou blahoslavenou Pannu Marii, která zůstala zvláštní milostí Boží vzhledem i a zásluhy Ježíše Krista, uchráněna hříchu dědičného. Proto nutno, jak praví spisovatel dr. Filip Hammer, blahopřáti této matce k tak-

procesí, při němž byl rešen obraz Neposkvrněné Panny. Když šel průvod ulicemi městskými, přistoupili k rosičům obrazu čtyři vojáci, kteří se právě vrátili z fronty a byli ušetřeni všeho poranění a žádali, aby jim bylo dovoleno nésti rějskou chvíl

PANNA MARIÁ BEZ POSKVRNY POČATÍ.

vému synu a takovému synu k takové matce.“

Přísluší proto čestná zmínka všem, kteří kdy úctu k „Neposkvrněné“ vyznávali a neostýchali se před celým světem ji vyznávat. Roku 1855, kdy byla Francie ve válce s Ruskem stran poloostrova Krimu, požádali dne 8. prosince v námořním městě Marseille velkolepé mariánské

obraz. Byl to důkaz dětinné úcty a pravé lásky, proto bylo prosbě vyhověno a vojáci nesli nějakou dobu obraz, což se stalo k poučení a povzbuzení všech účastníků procesí. Ku konci pak poklekli před biskupa a prosili o požehnání.

Ale ještě větší pochvalu zasluhuje, kdo rosi obraz Neposkvrněné Panny po celý život v srdci, což činil fran-

couzský jenerál, rovněž hrdina z války krimské Vergé (čti Veržé). Když byl v poli válečném, obdržel dopis od své choti, v němž ho žádá, aby se zasvětil Marii a učinil nějaký slib, že ho jistě vezme ve svou ochranu. Jenerál měl ještě tolik rábožerského přesvědčení, že lady své manželky uposlechl. Obdržel dopis, právě když se chystal k útoku na „Zelený korec“, při němž zahynulo velmi mnoho francouzských vojnů. Jenerál se účastnil boje, byl několikráte v nebezpečí života, ale vyvázl bez pohromy. Slib učiněný svědomitě zachoval, bylo to v době, kdy se již mluvilo a psalo o úmyslu sv. Otce, tehdejšího papeže Pia IX., že mír prohlásí jako člárak víry ucerí svaté církve o „Neroskvrněném Početí Panny Marie“. Proto bylo tehdy zajisté výzramné a čestné, ucerí toto veřejně vzpínáti, což hlavně platilo o osobách, které zaujmaly vyšší společenská postavení. A jenerál Vergé učinil slib, že veřejně vyzná toto ucerí. Učinil zadosť tomuto slibu a napsal báseň mariáskou, která reveryká sice jinak nad jiné, ale ukazuje pravou lásku a úctu k „Neposkvrněné“. Tehdy uveřejnilv báseň přemohé časopisy francouzské, ale i zahraniční v překladě. U všech byl jenerálův podpis. Zří následovně:
 Jak často k Tobě, Matko, v tichosti jsem zalkal, zkusal Tvoji milostí!
 Tak ať mi ze srdce teď vytrvskou dík, láska, čest ve spolku s důvěrou!
 O dej, bych obstál v slovu Tobě daném

uprostřed řvavy v boji krvavém:
 že s „beze skvny vůlí Boží počatou“
 vyzráváme přede světem víru svou! I
 O, Ty jsi v prudké chránila mre sečí,
 mre tužila nenřatel mezi meči,
 tam v roji stěl a v dýmu prachu,
 že útok můj se zdařil beze strachu.
 Buď Neroskvrněná. Ty, velelena
 vítězství zásluha Ti zasvěcena!
 Jen tak a reže jirak ukončiti
 tu hymnu díků, rež Tě velebiti.

Jenerál Vergé.

Přel. K. Bezstarostí.

Učínme, co učinili oni čtveři vojáci v Marseille a co učinil jenerál Vergé rejerom před celou Francií, ale před celým křesťarským světem. Nesmě obraz Neroskvrněné Panny ve svém srdci. Čím více se vzpírá peklo, čím více brojí zlí lidé a zrehodocuí úctu „Neposkvrněné“, tím více se kří hlasme jako věrní ctitelé, jako dobré děti. Dokazujme tuto úctu čistým životem, čistými myšlenkami, skutky a slovy. Ukazuj se tato víra v „Neposkvrněnou“ v celém našem, vždy v čistém životě, to jest staňme se, jak navrhuje spisovatel dr. Hammer všichni členy „rytířského řádu Panny Marie z Lilie.“ Každý z nás staň se rytířem tohoto sdružení. Vstupme do něho, staňme se jeho členy, buďme po celý život svúj dítkami mariáskými. Buďmež dítkami „Neposkvrněné“, kteréž jí náležejí tělem i dušj až do posledního vydechnutí. Amen.

0 0 0

Roste nebesa!

Jarolím St. Pavlík.

Roste nebesa s hůry, oblaky přste spravedlivého; otevři se země a vypuť Spasitele! Tato modlitba advertní stoupá teď z resčíslných srdcí a úst k rebi. Prorok Isaiáš byl prví, který se tak modlí; mluvil tím ze srdce všem spravedlivým starého zákona, toužícím po Vykupiteli. Tak jako rosa s nebe spadne za tiché noci a k životu probudí a osvěří veškeré by-

liny, tak měl Vykupitel v tiché noci přijíti na svět, aby k rovému životu lidstvo probudil. K větinou, na niž spadla nebeská rosa, byla neposkvrněná P. Maria, nejkrásnější a nejvzácnější to květina v rajskej světců zahradě, růže duchovní, růže bez trní. I k ní konáme pobožnost v čase advertním; k její počtě zpívají se ve městech a větších osadách přes

čas adventní tak zvané rořáty. Rořátí mše svatá počíná slovy: *Rorate coeli desuper, rosete rebusa s hūry atd.*

Ó jakou rozkoší naplněno bylo srdce blažoslavené Panny, když rořila po devět měsíců rebuský poklad ve svém lůně! Kolika milostmi byla

milostiplně dny přesvaté Panny a uctíváme ji v očekávání její hodiny. K ní se mají utéci všechny ženy, jež očekávají svoji hodinu, aby ji šťastně přestály; mají se po ten čas mnoho modliti a v poslední dny svaté svátosti přijmouti.

SVATÁ NOC,

přes ten čas obdařena! Jakou zbožností oplýval! Bylo to u ní neustále přijímání. My přechováváme Spasitele jen několik minut, když k nám zavítá při svatém přijímání; Panna Maria byla tak šťastnou, že jej mohla devět měsíců ve svém srdci přechovávat. My si připomínáme v adventě ony

Jak krásnou je kapka rosy v záři vycházejícího slunce! Jak se leskre v podivuhodné hře barev duhových jako nějaký déma: t! Daleko krásnější byla rosa Boží, jež se sesla na květinu mariarskou, Ježíš Kristus, slunce spravedlosti, odlesk věčného Otce. Prorockým hlasem praví o něm

David: Krásnějším postavou a vze-
 zřením jsi nad všechny syny lidské;
 milost rozlita jest ra itech tvých;
 ve své kráse a spanilosti počni šťastně
 pokračuj a kraluj!

Velmi krásnou jest i duše dí-
 tete, ale ne po narození, nýbrž po
 zrouzření v koupeli svatého křtu.
 Tu jest prosvícena božským sluncem;
 ozdobena milostí božskou třeptá se
 v sedmibarevném světle sedmi darů
 Ducha svatého a sedmi vlitých ctno-
 sti, tři božských a čtyř základních,
 tak zvaných kardinálních (jsou to
 opatrnost, spravedlnost, střídmost a
 statečnost). Zachovejme v dětech tuto
 ozdobu duševní! Zachovejme i sami
 milost posvěcující; vzdalujeme se všeho,
 co by nám tuto milost uloupiti mohlo;
 modleme se k neposkvrněné Fanně o
 její zachování.

Oblaky přte spravedlivého! Ve
 s t a r é m z á k o n ě P á n B ů h r á d
 s e v o b l a k u u k a z o v a l. Obla-
 kový sloup vedl poušti národ israel-
 ký; přes den byl tmavý a v noci
 světlym. Svatostárek s archou úmluvy
 byl zahalen oblakem na znamení pří-
 tomnosti Boha; když Israelité vy-
 šedše ze svých stanů spatřili ten oblak,
 skláněli se před velebostí Boha.
 Oblak naplnil prostory chrámu Šala-
 mounova, když byl posvěcen. Oblak
 pokrýval horu Sinai, když Bůh s rebe
 sestoupil, chtěje zvěstovati desatero
 přikázání. Oblak uviděl Eliáš na hoře
 Karmelu, když se modlil o dešť. Na-
 před byl tak maličkým jako stopa
 člověka; ale brzy vzrostl tak mo-
 hutně, že obtáhl celé rebe; úrodný
 dešť spustil se s něho na vypráhlou
 zemi, probouzeje ji k novému životu.
 V sedmi „velkých“ antifonách posled-
 ních sedm dní před vánocemi prosí
 církve, aby Spasitel s nebe přišel a
 nám milost a požehání přinesl, naše
 srdce obnovil, k dobrým skutkům
 oplodnil. Spojme své modlitby s mod-
 litbou církve a modleme se k bož-
 skému Dítěti, aby nám přinesl hoj-
 nost milostí, zmužilost k boji proti
 pokušením, posilu k dobrému a ob-
 zvláště milost setrvání v dobrém a
 šťastnou hodinku smrti ve stavu mi-
 losti posvěcující.

I teď sestupuje k nám
 Bůh v oblaku: to jest svá-
 tostní oblak, způsob chleba v
 nejsvětější Eucharistii. Z oblaku toho
 rozlévá se dešť milosti na celý svět,
 při mši svaté, při svatém požehání,
 v hodině klanění a při návštěvách,
 i tenkrát, když Ježíš se svými anděly
 sám jest v kostele. O májovém dešti
 se říká, že rosteme, když se do něho
 postavíme. V ohledu na Svátost ol-
 tášní jest to pravdou. Kdo rechá na
 sebe přeti z oblaku eucharistického,
 an často jde k sv. přijímání a často
 chrám Páně navštěvuje, ten rost v
 dobrém a dělá velké pokroky ve
 ctnostech.

Otevři se země a vypuť
 nám Spasitele. Země se otevřela, když
 dala Synu Božímu lidské tělo. Byla
 to parenská zem, ráj, nejčistší lůro
 blahoslavené Panny. Ratolest vypučí
 z kořene Jesse, prorokoval Isaiáš a
 květ z kořene jeho vyroste, a bude
 spočívati na něm Duch Páně. A ještě
 jednou otevřela se země, když skalní
 hrob pojal tělo Spasitelova a třetího
 dne je zase vydal, ale oživené. Povstal
 k rovému životu jako semeno, když
 je vložime do země. A i teď, každý den
 otvírá se země, když poskytuje svá-
 tostnému Ježíši k eucharistickému ži-
 votu způsobu chleba a vína.

O otevřeme mu srdce své! Při-
 jměme pokostinnu božské Dítě, jinak
 jednajíce rež Betlemité, z nichž nikdo
 mu nechtěl popřáti přístieš, takže
 svatý Jan si stěžoval: Do vlastnictví
 svého přišel, a svoji ho nepřijali. Tak
 se mu děje doposud, od mnohých a
 přemnohých, kteří nechtějí jíti ke
 stolu Páně. Jednají tak ke své vlastní
 věčné škodě. „Nebudete-li jísti těla
 Syna člověka a píti jeho krve, nebu-
 dete míti života v sobě.“ Je-li
 Ježíš v srdci našem, pak jest ono
 úrodnou půdou, zemí rajskou, v níž
 velkolepě pučeti a kvěsti budou čis-
 tота, pokora, láska k bližnímu, zbož-
 nost a jiné ještě ctnosti. Vyplní se, co
 Isaiáš prorokoval — musíme tomu
 v duchovním smyslu rozuměti: Tuse za-
 raduje holá a bezcestná poušť, tuzaplešá
 pustina a kvěsti bude jako lilie; bude
 pučeti a jásati a od radosti zpívati,

Obrázky z katolických misí.

Podává Maxmilian Weinberger.

Vánoce v pohanském velkoměstě.

„Je 24. prosince r. 1913,“ píše misionář P. Josef Kramp z řádu Je-suitů, „a my jsme se právě rozloučili s Khandalou, kde jsme na vzdušných výšinách pohoří Ghats ztrávili prázdniny. Školní rok počíná sice teprv 7. ledna, ale slavné služby Boží ve stoličném chrámu vyžadují naší přítomnosti v Bombaji. Ve třech hodinách přináší nás vlak s hor dolů do nížiny. Plíce cítí dobře, jak hloub a hloub se ponofujeme do páchnoucího ovzduší velkoměsta.

Jsou Vánoce. Přes to není mně možno vpraviti se do nálady vánoční. Není zde skutečně ničeho, co by dobu vánoční připomínalo. A nebo můžete si Vánoce představití bez zasněžených polí, bez větví v sněhem zatížených, bez zamrzlých řek a ledového větru? Jak příjemno je tou dobou v lidských příbytcích, jak mílo u teplých kamen! A ty radostné dětské tváře před osvětleným stromkem vánočním! A ty krásné zpěvy vánoční, ty naše národní koledy! Na ulicích prázdno a ticho, jen tu a tam mihne se postava pozdního chodce, aby zase ve tmě zmizela. Všichni členové rodiny shromáždili se u rodinného krbu.

Konečně nadešla doba půlnoční. Věfici spěchají do chrámu Páně na „jitřní“. Chrást tane v moři světél, začíná slavná mše sv. a brzy zazní radostné „Sláva na výsostech Bohu“ a chrámem ozývá se radostný zpěv lidový.

Je po slavné mši sv., je po jitřní. Věfici rozcházejí se do svých domovů. Ale spánku nočního je na mále. Záhy z rána ubírají se zase do kostela, aby slyšeli druhou a možná i třetí mši sv. Jestli den Narození Páně, slovem jsou Vánoce.

Jak docela jinak vypadá to o Vánocích zde v indickém obchodním hlavním městě Bombay! Myslete si vánoční slavnost o 20 stupních tepla v noci a 30 stupních ve dne! V týž čas

kvetou marciovníky a jsou ovoce. Načervenalé fíky uzrávají a nadherné barevné korunky květin rozkládají se dokofán ve světle slunečním. Ale nepopovázají se nikdo jich utrhnouti, aby jimí přibytěk nebo svatyni ozdobil! Utrhnuty vadnou za krátko a odumírají.

K desáté hodině večerní vydáváme se na cestu do arcibiskupského chrámu na půlnoční mši sv. Již z daleka slyším zvoniti, ale hlas zvonů je protivný, sluch urážející. Nejsou to zvony vánoční. Za krátko jdeme kolem pohanského chrámu; je tak malý a úzký, jako okolí lidské příbytky. Za to tím hlučněji víří uvatíř indické bubny, znějí zvony a křičí ubozí pohané před svými bůžky. Jiné zvony znějí poněkud příjemněji a souladněji, ale ani jejich zvuk neoslavuje svaté noci. S vysokých a štíhlých věží svolávají přivržence proroka Mohameda k modlitbě. V tyto dni kvasí to mezi nimi. Jejich dvě strany zápasí každoročně o přednost při novoročním průvodu. Často povstává mezi nimi jitření, které se nezdíka obrací proti Evropanům, a skoro každý rok zmar několika lidských životů mívá v zá-pětí.

Jsou zde ještě přivrženci jiné víry, která k pohanství nemá daleko. Jsou to tak řečení Parsové a jejich náboženství záleží v tom, že se klání ohni. Jejich zakladatelem a prorokem je Zarathustra. Ve svých chrámech udržují posvátný oheň ve dne v noci a to jest jejich jediná bohoslužba. Ani u nich tedy není slavnosti vánoční.

A kde jsou křesťané? Jsou zde vůbec jací? Jsou. Evropanů je zde mnoho, ale jsou to většinou Angličané, mezi nimiž je málo katolíků. A Vánoce Angličanů nejsou našimi Vánoce. Naše slavnost vánoční je slavností srdce, dítek, rodiny; pro Angličana hlavní věc je dnes dobrá hostina a zábavné hry. Středem života je u nás dnes rodinná světlice,

v Anglii slavnostní dvorana. Domorodí křesťanů žije zde asi 50.000, ale co je to za miliónové město? Tak potkáváme cestou je om jedi otlivé křesťany. Na služby Boží je totiž ještě brzo a křesťanský kostel stojí mimo to ve městské čtvrti docela poháské. Je to starobylá svatyně, jejížto stavba sáhá do dávných dob, kdy katolické misie zde teprv byly založeny. Stojí uprostřed pěkrého sadu a cesta od plotu až ke vchodu je obsazena žebřáky. Slepi, kullaví, zmrazčí a všemožnými nemocmi postižení dřepí a zemi před sebou mají nádobku pro almužnu a svého pohanského bůžka bez přestájí vyzývají jménem: Ram, Ram, Ram!

O 10½ hodině začínají hodinky. Jirdy býval arcibiskup u vchodu do kostela uvítán a slavně k oltáři doprovázen. Te tokráte však byl velepastýř nemocen a proto re byla a i biskupská mše sv. Za otili jsmě vároč í hodin ky. V rich střídají se tak řečené mesiaské žalmy, ve kterých se příchod Mesiashe předpovídá, se zpěvy a modlitbami, které jsou výroem duše, toužící po vykoupení. Posloucháme dojmavé slavy ost í řeči papeže Lva a biskupa Ambrože. Zároveň však doráí k našim uším nepřijemný křik ospalých dětí, které se svými rodiči jsou v kostele, a volá í a výkřiky poháů na ulici kolem jdoucích.

Bije dvaáctá hodina půl očí a velké tajemství začíná: mše svatá, poslední to a největší dar Dítka des razeého. Jako za d ů dětství, tak touží i des srdce aše po krásných písich váočí, ale co slyšíme, to re í náš zpěv lidový ve vlasti naš í, to je zpěv srdci našemu cizí. Inu, jiná země, jiné obyčeje a zvyky, jiná hudba a jiný zpěv!

Evangelium o radostné zvěsti a luzích betlemských doznělo, slavní ostří kazatel vystupuje a kazatel u. „Sláva na výsostech Bohu a a zemi pokoj lidem dobré vůle.“ Sotva kazatel tato slova z úst vypustil, zahrul právě venku na ulici okolo rohu průvod svatebří. Bubnová í a hra a flétnu proniká í okny, pro velké vedro a dusno

dokořán otevřenými, dovnitř a zadumčivý zpěv domorodců přehlušuje rezidka hlas kazatelův. Bezděky vzpomínám si a zápas Krista Páa se zlým duchem. Pán pozvedá svého hlasu, aby učil lidi šťastnými, „světlo k osvícení poháů“, dle výroku starého Simeona vychází, ale pohané přehlušují jeho hlas a vyhýbají se světlu. „A svoji ho nepřijali,“ praví sv. Jan a počátku svého evangelia. Ubohý svět! Tak to asi bylo i za první i očí váočí v Betlémě. Avšak jako te krát Pán mezi námi zůstal, tak daruje se nám i při deš í mši sv. a obětuje se svému nebeskému Otci za hříchy naše.

Slavná mše sv. je u konce. Následuje posvěce í jesliček. U nás ve vlasti zavládá des ve chrámech tichá pobožost, zde a i posvatí ý úkon bez hluku a hřmotu se reobejde. Jako mohut á mošská vl a valí se zástupy k jesličkám; každý je musí políbíti, každý aspoň prstem se jich dotk outi. Je om pozvolná rozchází se zástupové, následujícím dvěma tichým mšm svatým je už málo věřících přítom o. Po ích nastupujeme i my a zpátečí cestu. Je právě půl třetí, když docházíme domů, abychom ulehli ke krátkému odpočívku. Ale oc vároč í, jako u nás doma, to re byla!

Velký den nastává, den nadějeplný pro děti, radostí plý pro dospělé. Zde sotva co radostrý de í připomíná. Otevírá m psa í z domova a ve všech stojí přá í: „Radostné, pohra: é Vá oel!“ Z í to jako z nějakého jiného světa. V blízké kasárí cvičí se trubač, ale co troubí, je í píseň vároč í. Na ulici koňský kl osot, hrčí í vozů a lidský křik jako každý jiný den. Všude se pracuje jako ve všední den: zed ík staví, kovář obá í se kladivem, stolař hobluje. Kdybys jim řekl, že jsou Vá oce, pohlédli by tázavě na tebe, vyce íli by své zvykárím palmových ořechů do krve zbarvené zuby a řekli by: „Nevím, pane, o čem mluvíš, nerozumím ti!“ Obchod íci křičí a vyvolávají své zboží, mohamedáští vozkové volají svým jednotvámým, huhňavým hlasem:

„Běžte z cesty!“ To je slavnost vánoční i ve velkém poharském městě!

Slovem: opravdová slavnost vánoční je možná jen doma ve vlasti. Proto volám dres všem svým vzdáleným krajarům: „Radestně, požehnané Vároce!“ Dres vzešlo světlo k osvícení poharů. Modlete se, aby slunce sv. evargelia vyšlo i v zemi tmy a osvítilo všecky, kteří vězí ve tmách bludu a nevěry!“

Z Norvěžska.

(Psáro ještě za války.)

V měsíci říjru — píše misijní biskup v Norvěžsku, J. O. Fallice — kdy i v jižním Norvěžsku srh s vysokých pohorí, kde již tisíce let je reomezovým vládcem, do údolí sestupuje, aby i tam celé měsíce s příšerou zimní noci o parství se dělil, v říjru tedy mívám v obyčejí, přízřivcům vypravovati, čeho jsem na svých rekorečných misijních cestách ra souši i ra moři od břehů Severního moře až ratoru k rehostinným břehům moře Ledového zažil a co jsem všecko pro rozšíření království Božího zde ra zemi mohl vykorati. Podávati tyto zprávy, pokládám za svou milou povinnost. Neboť jsme-li my, misijní biskupové, vyslanci místo-držitele Kristova, papeže, jsme také zároveň vyslanci věřících, kteří svou modlitbou a almužrou nás podporují a vůbec nám možnost dávají, že můžeme svůj apoštolský úřad zastávati. Proto mají svaté právo ra to, aby se dověděli, co misioráři vykorali a tak i z ovoce a úspěchu obětí, ve prospěch misii přirčených, se radovali.

Také tento rok rád bych vám podrobně vypravoval, jak horlivost našich křesťarů, obětavost misiorářů a misijních sešter uprostřed revýslonné bídy, kterou válka i nám a raší misii způsobila, a stálý vzrůst katolických obcí mé staré srdce potěšily. Ale tertokrátě vypovídá mi péro službu téměř docela. Stáří sedmdesáti čtyř roků poréchává člověku z tělesných sil jen skrovrou část, jederatficeitileté cestovárí za ledových severních bouří, nekorečné zimní noci, cestování divo-

kými horami a strašnými slujemi, jederatficeitiletý zápas s bídou a strádáním, se starostmi a strachem o ohrožené resmrtelné duše — to všecko rozrušuje čivý, přese všechnu útěchu, kterou láska misio: áhů a věřících, srdech ost i bratří ještě odtržených (protestatů) a ochota úřadů mému srdci skytaly.

Potom přišla rešastařná světová válka se všemi svými reblahými následky, starost a strach o milé příbuzné ve vlasti, úbytek potravin a vedle toho reslyšaré stoupárí cen. Když jsem ra svých apoštolských cestách, ja ve stálém strachu před zuřícími bouřemi a utrženými mořskými mami, se svými spolupracovníky o jejich radostech a strastech rozmlouval; když mě vypravovali, jak draze musí všecko platiti, takže ra př. láhev mešního víra stojí malé jmění; když jsem se dověděl, že re: í možná poříditi oltářní svíce a olej do věčné lampy a že je nutro malinkým světýlkem se spokojiti, pak jsem se re-mohl zdržeti slzí. Bolelo mě, že vůči rouzi tak veliké jsem úprě bezmocen přese všechnu obětavost rašich vzdálených souvěrců, kteří i v této těžké době válečné pro nás čirí, co mohou. Bůh jim za to požehrej tisíckrát!

A nyní jsem se zase vrátil. Ale tím je také poslední síla mých čivů vyčerpána. Kdož ví, na jak dlouho? Muž až dosud tak srdatý stal se bojácným jako slabé dítě, ruka sotva péro udrží. Hledám duševní útěchu, ale bohužel i spojír se sv. Otcem ve věčném městě, kde misiorář, i když všecko jej opustilo, otcovskou radu a útěchu nalézá, je téměř docela přerušero. Jedro toliko zůstalo: důvěra v Boha ra rebi a jeho věrné nástroje zde ra zemi. A to pozvėdá zase mysl, až slovo lékařovo, že moje slabost je přechodná, se potvrdí. Staň se vůle Boží!

Avšak podrobnou zprávu musíte mi tertokrátě darovati. Jest mi spokojiti se pouze tím, abych vám a všem ostatním našim přízřivcům a přátelům ze srdce za všecku velkoudušnou pomoc poděkoval a vás nalé-

havě doprosil, abyste i budoucně nám svou přízeň zachovali. Také já i moji spolubratři se všemi našimi křesťany budeme se za vás modlití, aby tak naše strasti s vašimi, namnoze ještě

většími, spojeny staly se smírnou obětí za hříchy lidstva, které toto hrozné utrpení nám přivodily.

Kéž Otec nebeský naše lkání vyslyší!

o o o

Různé zprávy.

Byla církev ve středověku proti vzdělání? Nebyla, nýbrž zakládala školy a university. Protestanté zbořili hvězdárnu v Uraniburgu protestantského hvězdáře Tychona de Brahe — jenž našel útulku u katolického krále a pochován v katolickém kostele, byv od svých protestantských rodáků pronásledován. Též slavný učenec Kepler musil utéci před prote-

stantskými pastory a našel útulek u Jesuit. Luther, zakladatel náboženství protestantského, nazval university sídlem ďáblovým, v nichž se přednáší pohanská věda, jež je studentům větší zkázu než opilství a smilstvo — a proto studenti nestudovali, knih nekupovali a hýřivému i nemravnému životu se oddávali a na samého Luthera nemravné popěvky skládali.

o o o

Děkuvzdání božskému Srdci Páně.

Z Čech. Vojenský kněz vzdává po návratu z Francie Nejsvětějšímu Srdci Páně nejvroucnější dík za přebohaté milosti a ochranu na všech cestách. Z vděčnosti předplácí též po dvou exemplářích „Školy Božského Srdce Páně“. Též bl. Marii Markétě děkuje za mocnou přímluvu. J. Š.

o o o

Pane Ježíši, Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diet. kurenda brn. 1886. č. 11.)

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za z a o b r á c e n í n e v ě ř í c í c h a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštol. modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho svatého Otce. Srdce Ježíše a Marie, zachraň církev, naši vlast a národ náš československý!

Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych tě miloval(a) víc a více. Amen! (Pokaždé odpustky 300 dní, jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocně. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, buďiž mou spásou! (Pokaždé odp. 300 dní Pius IX. 1852.) Sv. Josefe, vzore a patroně ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, svatý Cysille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: [P o d p o r o v a t i m i s s i o n á r e .

Umysl v lednu 1920: Duše zemřelých vojinů za války.]